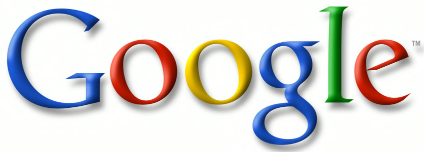

Digterværker

og

prosaiske Skrifter

af

Henrik Wergeland.

Udgivne af

H. Lassen.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af G. E. C. Gad.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1882.

Kun den forstaaer hvad Kunst jeg kan,
Som støder kjækt med mig fra Land.

Welhaven.

Mindre Digte.

Første Periode.

(1826—1833, Digterens 18de til 25de Aar).

Ode til Norges Frihed.

Ei om de Nordblus, der flette om Polens
Oldingeisse Ildkrands, men Dybet, der
straaler af Perler, Araberen synger og
Maharas Guldstøv.

Skjalden, hvis Harpe paa Herthadals Bøge
Alherren hang, han synge om Kronen, hvis
Gjenskin i Fortiden luede svagt fra
Norriges Fjelde.

Hver vil sin Stolthed indklæde i Dragten,
væbet af Toner —: Jeg vil og nævne mit
Norriges Stolthed, ja Guldet, der rinder i
Normandens Aarer:

Perlen, der gjemmes i Normandens Barm, som
straaler i Øiet: Tindingen mørk af den
Krone, der gjorde Publicola hædret — ja,
den vil jeg synge!

Svag er min Plecter at svinges for Frihed,
Frihed, der fældte Taarer de sidste og
stjaalne, da først jeg mit Bryst imod Norriges
Skyeborge hæved'.

Første Periode.

(1826—1833, Digterens 18de til 25de Aar).

Ode til Norges Frihed.

Ei om de Nordblus, der flette om Polens
Oldingeisse Ildkrands, men Dybet, der
straaler af Perler, Araberen synger og
Maharas Guldstøv.

Skjalden, hvis Harpe paa Herthadals Bøge
Alherren hang, han synge om Kronen, hvis
Gjenskin i Fortiden luede svagt fra
Norriges Fjelde.

Hver vil sin Stolthed indklæde i Dragten,
vævet af Toner —: Jeg vil og nævne mit
Norriges Stolthed, ja Guldet, der rinder i
Normandens Aarer:

Perlen, der gjemmes i Normandens Barm, som
straaler i Øiet: Tindingen mørk af den
Krone, der gjorde Publicola hædret — ja,
den vil jeg synge!

Svag er min Plecter at svinges for Frihed,
Frihed, der fældte Taarer de sidste og
stjaalne, da først jeg mit Bryst imod Norriges
Skyeborge hæved'.

Hen mod de Fjelde, der dækked' i Secler
Normannakjæmpens Søvn, saae Gudinden — da
græd Du, men Taarerne fulde paa Normandens
sovende Hjerte.

Mødergraad falder for sønlige Hjerte
heed — og det slog, men tungt fløi Vampyren, der
suged' dets Blod, bort, bort, for den døende
Dana at tære.

Ei var det Samson i Dalilas Skjød; thi
Sværdet, hvor Død og Frihed paa Eggen høit
hviner, det værdigen Norge og Frihed sang
hellige Hymner.

Snart skal ei længer den gamle Eurotas's
Sølverskjæg dryppe af Blod, men sin Vove skal,
liig Susquehannah, i Frihedens Enge den
roligen vælte.

Liig Cherubim skal om Frihedens Tempel
Storthinget evig værge — liig Norriges
Ørne med vidtslagne Vinger det dække vort
Norriges Frihed.

Normandens Blik er et Frihedens Sværd, og
Hjertet dens Skjold: den granvoxne Normand er
Frihedens Støtte, men Norriges Ungmøe er
Frihedens Billed'.

Skjøn er Valkyrien: Øiet Athenes,
Læberne Yduns Æbler, og Panden er
Friggas, og skjønt klæder Egeløvkrandsen de
flaggrende Lokker.

— Nu staaer Du stolt her med Niobes Smiil og
hænger paa Normandens fattige Dørstolper
Egeløvkrandsen, og vinker til Arnen din
odlede Afkom.

Cantate,

afsungen ved en musikalsk Aftenunderholdning i det norske Studentersamfund.

Lunden er mørk — Tungsindighed bygger
helst under Træernes mørke Skygger,
naar Nattens Søn med det dunkle Øie
— Morgentaagen — i Træers høie
luftige Kroner sin Vinge slaaer,
og Graad i Violens Øie staaer.

Chor.

Vi sadde saa under Lundens Grene
— kold var ei Taagen: om Venskabsflammen
vi stode tilsammen;
men Venskab i Træernes Skygge stod ene.

Venskab er skjønt, som himmelblaae Vande,
hvori, liig rødmende Mø paa Strande,
sig Hjertet speiler; men mørkt de rinde,
naar ikke Solen fra Østens Tinde
glider, som Freya paa Vandets Speil,
i Rosenkalksnekke, Purpurseil.

Chor.

Nævn Straalen, der flyver høit henover
Venskabets Bølger: paa Rosenvinger
sig rødmende svinger
med Skinfaxes Flugt over Venskabets Vover!

Lunden er mørk — thi Kronerne kneise,
liig naar de Hære i Mulmet reise
de sorte Bann're; men — funkler Solen:
flygter Taagen og blid Violen
leer; mens de Fugle i Hallen grøn
i Sangen mon hilse Straalen skjøn.

Chor.

Nævn Straalen, der flyver høit henover
Lundens Kroner: paa Rosenvinger
sig rødmende svinger
mod Lunden, hvor Fuglesang Solstraalen lover!

Straalen, i Lundens Hjelmbuske flammer,
spreder sin Glands blandt de dunkle Stammer,
hvor Venskab taust — ak! stod under Grene
— blandt de Mange det fandt sig ene,
indtil i Skoven lød Fuglesang —
er Lyraens Datter, Harpeklang!

Chor.

Hun Hjerter med Rosenlænker binder:
Venskabet taust er ei meer; thi sprunge
fra Lyraens Tunge
ei Brødrenes Glæder og Fortids Minder?

Lette de Toner flaggre i Hallen!
snart som en Skygge, der steg fra Valen,
og glæder Ungdommens Mod! de dandse
liig en Zephyr paa Engens Krandse!
Epheuen liig, der om Ranken groer,
de snoe sig om Os ved Vennebord!

Chor.

Ei Elskoven glemme Lyrens Tone!
mindes den Tid, da vor Ungdom gløder
liig Birken, naar røde
de Morgenstraaler høit flamme i Krone!

Skjønt er det Baand, som Tonerne binde:
Hjertet de aabne, som Foraarsvinde
den lukte Blomst. Som en elsket Pige
Musen være! din Priis skal stige
frydfuldt paa Tonernes Vingeslag,
liig Duen mod Himlens hvalte Tag!

Chor.

Og: Held Dig, du Kunstens Ven! som fører
ind i vor Hal — liig en Brudgom sin Qvinde —
de Toner, som rinde
— liig Kilden blandt Blomster — fra Harpen, Du rører!

Til den døde Peter Kresting, min Ven.

Stjernerne blinke: det er min Vens
Aand, som nu drager forbi,
hen for at give
Aandmassen Tilvært.

Se, den forbi en Stjerne nu drog,
liig ifra Altret den blaa
Bellugt forbi de
hellige Fakler.

— Helsleiet — ha! var Alteret og
Phtisis Præstinden, hvis Kniv
stedse er sløv, men
sikker og tørstig.

Ha, jeg vil spotte Skjebnen, som nu
Intet vil finde hos mig
værdigt at spidse
Fingeren efter!

Daaren forbander Skjebnen, men jeg
kalder den feig; thi den flyer,
naar bag det lyriske
Epheu jeg rasler.

Det vil med krumme Finger den knapt
række, thi det er min Sjæls
Klædebon: det og
Døde! Dit Minde.

Modige Blik mod Fremtiden vendt,
det er den glimrende Stav,
den som beskriver
Skjebnen dens Fodtrin.

— Ryg ikke Taage dunkel fra Streng!
Heller en Straale jeg bag
Aanden vil sende:
— heller en Straale!

Nu kan Du læse Verdnernes Digt:
nu, som en Sommerfugl, ved
Himmelens Roser,
Stjernerne, hænge:

Suge den Honning, Mennesket kun
blandet faaer drikke af hiint
Horn med de sorte
Hieroglypher.

Seer Du din Ven? med Haand under Kind,
ikke sørgmodig, ei glad,
lytter han til en
Aeolusharpe.

Var det din Aand, som svømmede paa
Strengenes Bølger af Guld?
Eller en Vind, som
kyssed min Pande?

Sphærerne er din Harpe: dens Sølv-
strenge, i Himmelens blaae
Skjoldrande spændte,
nu kan Du høre!

Just da din Død jeg hørte, der faldt
Stjerneskud; Stjernerne løb
frem for den Nylig-
komne at hilse,

liig, naar fra Søe en hvidbarmet Flok
Svaner mod Foraarets Pust
svæver med Skrig og
vidtspredte Vinger.

Venus en Straale sendte — en fød
hvidsløret Stella, — som Dig
hen til de Godes
Stjerne skal hente.

Mars skjød en Straale — en guld-
hjelmet Herold: „at din Aand
høit paa hans Karm, blandt
Kjække vil dvæle.“

Carlsvognen — liig et dandsende Chor
af Vestalinder, med hiin
frugtbare Rhea
Sylvia i Spidsen —

vælge Du heller! se imod Nord
ruller om Midnat dens Hjul,
peger med Lilie-
finger Præstinden!

Dvæl til jeg, liig et flagrende Slør,
eller liig blegrøde Sky,
drivende over
Fjeldene kommer!

Se, vi vil smelte sammen til een
Intelligents, som i eet
guldvinget Nordlys
Straalerne tvende!

Høihjertet var Du, fri var din Sjæl:
hvidtandet Bølge den skjød
mod Despotismens
hulede Klippe.

Varm for dit Land og Menneskers Ret,
haded' Despoten Du, om
Denne et Scepter
bar eller Pennen.

Ven! kun en Fødsel var Dig din Død:
Barnet ei Moderens Vee
føler: — af Livet
det var din Moder.

Ryg ikke Taage dunkel fra Streng!
Heller en Straale jeg bag
Aanden vil sende:
Graad er min Straale.

Sang er dens Vinge: ikke den vil
drukne i Skyerne dybt,
uden at naae din
iilsomme Skygge!

Til en Praler*).

Dyden er taus og undselig som Sireds
Øie, som Stjernen, der skjuler sig bly, naar
Stormen laver sin sorteblaa Mund til et
pralende Qvæde.

Dyden er taus, og den løber tilbage,
bleg som et Barn, der uagtsom en Klokke
rørte, dersom et klingrende Echo dens
Fodtrin forraader.

Fordums barbariske Drotter sig stolte
strøge om Hagen, naar Harlequins Bjelde
skreg „afveien I Pøbel for Jordklodens
mægtigste Konge!"

Helten foragter Trompeten: hans Mod ei
bier at flyve paa Sværdenes blanke
Vinger, indtil en svindsottig Stymper har
fyldet sin Lunge.

---

*) Skrevet i Anledning af en svulstig Annonce i Morgenbladet, om en Festligholdelse af 17de Mai. Ved den første Linje findes den Forklaring tilføjet, at Sired var „et meget kydsk Fruentimmer i vor gamle Fabellære." — ? — (Udg.)

Gjæstfrihed raaber ei: „hører! jeg fylder
Bægrene end engang: „hører I Venner?"
Ei den ælter hver Bid i en Kage af
stinkende Selvroes.

Gavmildhed staaer ei paa Hjørnet og raabér:
„nylig jeg Stodderen skjænked, som staaer i
Kroen: — det er det Samme, der har du en
kobberrød Penning!"

---

8. En sangfuld Sommermorgen paa Skreya.

Stellas Digt.

(Fjeldegn i Morgendæmringen.)

Digteren.

Hør Stella! Stella!
Et blaat Kjern nu øjner mig, Stella, paa Jagten ved
Ørkesløshed de lystne Jægre skuffe.

— Ha, løb, feige Hare, og optænd ved Flugten de
tapre Lureres Tørst til Qvellens Bæger!

Min Sang kløver Dæmringen: Skjærsommersolen paa
Nordkap vajer nu rød som Norges Banner.

Og hist bøjer Søvnen en lattermild Fjeldgjentes
lange Øienhaar over tause Kinder . . .

(En Rad Natvioler, som over de søvnige
Roser praler, som Natten over Dagen.)

Et guult Haar om Panden er Sommerens Maaneskin,
som i Blomsternes Dugg sig stille bader . . .

O ligt selv en Dugg over Himlen, saa Stjernerne,
Liljer lige, bag Skyens Blade dukke.

Min Mø, seer du Jægren, den raske, med Vandliljer — Kjernets Stjerner — at lege taus ved Stranden:

Hvad da tænker Stella? „Mon Stella, som Vandliljen, svømmer over hans Sjels den mørke Bølge?“

En Falk flyver: Rolig dens Staalvinge seer jeg, at mørkne Duen, som glemmer nu sin Elskov.

Hvad da tænker Stella? „Mon nu mine Blik, som hin Falk hist, glindsende blaat om Sjelen svæver?“

Min Mø! fjern er Elskov, som øser de frugtbare Tanker ned, som en lunken Regn om Vaaren:

saa født Digt og spraglede Planer, som Hyben og Epheu, under dit Smiil, mod Himlen voxe.

Og fast hiint det klæbrige Vildnis mig, midt i mit vilde syngende Løb paa Marken, binder.

(en Hvirvelvind reiser sig).

Men nær Skreya slaaer fra sit Skjød ud en Hvirvelvind: Kjernet hvælver nu tusind Bryn saa sorte.

Og høit Mjøsen bruser og synes en sølvstrenget krandset Harpe: en iisgraa Skjald er Skreya.

Jeg seer fast til Skreyas de skygg'løse Sider mit Norges Minder, liig blege Steenbræk, klæbe.

Det graae Helgøe fjernt, som et Skib under Taagernes hvide Seil, mig en skummel Færøe tyktes.

Min Sjel skjælver: blegnet en Saga fra Færøe (som ligner Ungen fra Ørneredet fløjen)

med hæs Susen flyver den gjennem, som Aftenens Ravn en Midsommernat paa blodig Vinge.

Da ei undres Norriges Mø, om en Baun i mit Hjerte mere end Elskovs Roser flammed!

En Sang, Favre! Overgmaalet være min Harpe, og Skreyas Aande dens Rungen rundtom rulle!

O lyt, Stella, Fagermø, foroverbøjet med
Blikket, Dugdraaben ligt i Natviolen!

Men Dig bringer engang min Harpe et højere
Echo frem af dit eget Norges Dyder.

Nu Sang lyde! Dvergmaalet er mig en Harpe, og
Skreyas Aande dens Rungen rundtom ruller.

Ejah! Skrey alt drager sin Aande tilbage, og
Hvirvelvinden har endt sin Dands paa Bølgen.

Skjøndt sort, dog en Terne, der ophang med Nynnen de
røde Skyblus til Himlens Højtid: Dagen.

Rødmer du, Himmel, fordi vel de favre
Vestvinde have letsindigen viftet din
Sortlok fra Barmen,

viet kun Stjernernes Blik og den Maanes
Skue, du bærer, liig hvidvinget Due paa
Ungmøens Skulder:

— nu, ak, et Bytte for Skabningens frække
Blik? Er det Jomfruens Harme, som farver din
Pande med Purpur?

Natten jo unddrog dig Sløret, hun laante
dig, naar om Aft'nen du blusser ved Menneskets
syndfulde Dagværk.

Jeg vil ei Stella fortørne, om end jeg
kunde mit Øie ved Tindingens Roser blandt
Liljerne fryde!

Eller mon, Himmel, du rødmer ved Bølgens
Kjærlighed? Bølgen, der raser, naar Stormene
mørkne dit Aasyn,

suger din Graad, og sin skumhvide Tand i
Klipperne slaaer; men, hvis, Himmel, du leer, da sig
pynter med Roser?

— Jeg vil og juble, naar Stella er glad, liig
Svanen paa Vandet: da Bølgen jeg ligner, som
kysser dens Vinger,

stummer om Elsklingens Billed, som skinner
dybt i min Barm. — Hvis i Stellas de deilige
Øine en Taare

funkler liig Stjernen, som viser sin blege
Haan imod Dagen, der springer fra Østen med
blinkende Guldhjelm:

da vil jeg være den brusende Storm, der
afslikker Duggen, og jager den skjælvende
Stjerne tilbage.

Himmel, ved gjennem Jasminer at see den
Stella alene, som frygter min sydende
Elskov, du blusser:

Naar hun en Vaarmorgen hæver — o liig et
Solglimt, som springer fra urørte Snebræ — sig
op fra sit Leje.

Se, hun sin egen Tilværelse offrer
glad nu et Smiil, og til Gud og Syringen, som
blomstrer ved Vindvet.

Tænderne synes en Række af Svaner
under en rosendækt Bred; men kun Vingernes
Spidse du skimter.

— Ak er det Sundhed og Ungdom, som toer
Kinden alene i Purpur — den Eng, hvor min
Tanke sig tumler?

Volger ei Elskov i Blodet, men svagt, som
Straalen paa Søen? som Liliens Stengel, svagt
rystet af Vinden?

— Flyv høit, min Ørn, mod din Sol! enten styrte
ned du med knusede Vinger, o eller og
fange du Solen!

Hør klart Glam og Jægrenes Jubel sig vælter her
rundtom Aasen.

Chor af Jægere.

Haloh! Haloh! Haloah!
Kom i Skoven Venner! den søde
Duft af de norske Graner og Jagtens
kjære Besværlighed hæver,
Yngling, vor Sjel.

Op i Lien, Dreng, med de blaae og
gothiske Øine! speid høit fra mosgroet
Steen under Birken — en Blotsteen
maaskee tilforn!

Op i Fjeldet, Drenge, hvor Graner
skygge de lyse Kjærn, liig den grønne
Hjelmfjeder over en Kjæmpers
himmelblaa Skjold!

Hør ved Foden Mjøsen, en dunkel
Fremtid liig, bruser, som da til blodig
Davre den Drot-Olafs Drage
drog imod Hring.

Taagen stiger: som naar en Sultan
træder blandt Harems blussende Qvinder,
flammer, blandt Østens de røde
Skyer, nu Sol.

Klar nu Mjøsen ruller, liig Norges
glimrende Old i Tanken — som dengang
Olaf den sejerrig drog fra
Drotternes Drab.

Duggen svinder, snar som en Qvindes
Taarer: En Ørn nu bruser forbi: den
synes i Solen en Stjerne
gylden og rød.

Hør en Luur! hvor modig dens Klang! Der
flyver et Suk fra gamle og svundne
Dage. — Ha Forfædreskyggers
Hviin fra en Sky!

Hør en Sætergjente. de fordums
blodige Kriges Forbud fra Fjeldet
sender, men nu kun som Fredens
milde Herold!

Hendes blanke Glavind i Øjet
tvang os, til Tegn paa Ungmøens Sejr, at
kysse med Ydmyghed Barmens
sølverne Skjold.
Haloh! Haloh! Haloah!

(de drage forbi).

Digteren.

Jagten taug. Nu lyster min Sjel at
vandre blandt Norges blegnede Minder,
stolt som en Hjort under Eges
mosgroede Ly.

(Den vigende Morgentaage taarner sig som Skygger).

Nær en Skygge flaggrer: den slaaer sin
skyhvide Kappe ned, og jeg seer, som
Solglimt i Skyen, en Konges
Spyd i hans Bryst.

Ha af Buen kjender jeg Eyvind;
og, nu han viser Saaret, af Læbens
svulmende Muskler: — for Norges
Frihed jeg døer!

Se Griotgards Søn, der beklager
Kongen, som fik sin Bane igjennem

Kjæmperens Hjerte! — for Norges
Konge jeg døer!

— Visner Skygger, Skyernes blege
Blomster! en Yngling viet I har til
Daad for sit Fædreneland: — Stella
signe min Daad!

(Skyggerne og Taagen forsvinde. Solen staaer klar.)

Saa lød Sangen: Dvergmaalet var mig en Harpe, og
Skreyas Aande dens Rungen rundtom rulled.

Min Sang taug; og Skreya tilbage sin Dæmringdamp
slaaer, som Vinger den bag sin Skulder folded!

Men Dig, Stella, sender jeg engang et klingrende
Dvergmaal glad af mit Norges Oldtids Dyder.

Se høit Skreya løfter alt Solen, som Kongen en
guldguul Jagtfalk paa hvælvet, staalblaa Skulder.

Og vildt jager Solfalken Skyer, som spettede
Harer, ti bag en Aas og ti i Mjøsen.

O nys klaged' Lyngen, og Tusmørket græd med mig,
nær mig Selsnæpen drak sin Gift af Duggen.

Min Sjel, frisk og dugsprængt fra Himlen, sit Blomster: et
Qvad, en blodrød Pione ligt, da udskjød.

Nu Sol dypper Straalen i Mjøsen, og kjøler i
Æthren Kinden, om Panden Regnbu fletter.

Min Sjel blegner: Solen kun skinne i frydfulde
Hjerter! Maanen i fulde, krandste Bægre!

En Sorg tømmer Sylvius's Hjerte, saa Bunden han
alt kan skimte, ei blank som fordum Randen.

Dog end Taarer perle paa Bunden: o drik dem min
Kummer, og
segn beruset bag Hylden hist paa Graven!

Naar Nat aander, voxe de op imod Randen, som
hvide Liljer, og vidt og sødt de dufte.

Men Sol seer, jeg lyver: at Sylvius's natlige
Fryd er Smerte, at Hjertets Blomst er Taarer.

O Nat, søde Sommernat! kun naar du vækker en
Drossels Vemod til Sang, min Stella hvisker.

Ha den Stella evig er min, som Violen er
Engens Blomst! I min Sjel en Stella voxer,

saa liig Dagens Stella, som bader i Rosernes
Vellugtskygge sin Varm, naar Solen brænder,

og leer stedse, stedse, som Bækken, og tænker, at
Varmen stedse bør Liljeknoppen være.

En grum Tid vil plyndre din Skjønhed, og Stemmen (ei
Droslen meer) under rustne Tænder skrige!

End da blomstrer Skjærsommernætternes Stella, saa
skjøn som Dagens er nu, i Hjertet frodig!

End da drømte Stella mit ældede Hjerte med
Sang vil fylde, mens Du bag Rokken luder.

Men Sol seer, jeg lyver, at Sylvius's natlige
Fryd er Smerte, at Hjertets Blomst er Taarer.

Min Sjel blegner: Solen kun skinne i frydfulde
Hjerter! Maanen i fulde, krandste Bægre!

(slumrer ind)

En Huldre (bøjer sig over Digteren).

Lyng bløð, Troldurt rød,
gule Valdsak, Steenbræk hvid,
aander hid!
Sleve fort,
langt bort!
Humler vilde,
Kjærnets Vover,
tier stille,
mens han sover!

Favre Drømmes Gjenskin spille
paa hans Kind!
Hyben, send med Skreyas Vind
hid et Blad!
Drømme, gjører Sorgen glad!
Minde, sid ei stumt tilbage
fra de Dage,
som om dennes Elskovs røde
Knopper fløde,
junivarme, lyseblaae,
da Solskin spillede paa Kinden,
da vaagne Drømme turde see
mod Dagen høit og skoggerlee,
og frit, som Sommerfugle grønne
og lysblaa, gyldne — alle skjønne —
rundt flagre, nynnende saa blødt
som Lyngens Humle — alle født —
om Stella, Stella!

(forsvinder.)

Stella (kommer).

Mit Navn lød? Dvergmaalet sangede
„Stella! Stella!“ og førte sit Rov over Dalen? — Ak
her, sangfulde Yngling?

O Dig tidt Stella har sagt, at hun
elsker Blomsterne kun og sin Kilde, som meer end din
Sang lovsynger Stella.

Se hist fri Sneklokken vajer hvor
helst den lyster; og Stellas Barm skulde lænkes, din
Kind stedse at varme?

Se hist fri Fjeldrosen slynger sin
Knop, og Luften kun kysser: ha Stellas Mund i dit
Kys skulde forbrænde?

O dig tidt Stella har sagt, at hun
elsker Rosens og Stellas Gud, som bag Stjernerne
boer, liig bag Jasminer.

Ah, tys! tys! blegrøde Smiil om hans
Læbe flaggre, som blomstrende Siv, der for Vinden sig
hoit hæver og synker.

(bøier sig over ham).

O vist sligt Smiil er en glindsende
Tankes Vinge? Saa stands! Hvis jeg fanger den, maa-
skee jeg
da Ynglingen elsker?

(kysser Sylvius).

Et Skjul! Skjul! Sylvius vaagner, hvis
Elskov raaber i Drømme paa Stella. Nu vaagne hans
Brysts voldsomme Bølger.

(skjuler sig).

Digteren.

Min Sjel dufted': Drømme, som funklende Larver om
hvide Hyldblomster, rundtom Sjelen flaggred!
Stella, Stella, hør min Drøm!

Stella! Dagen kan du byde
sort at flyde
om min Sjel, ha, Sløret liig,
som om Enkens unge Kinder
— Roseneng blandt Marmorminder —
som en Taage bølger sig.

Stella (afsides).

Tidt den hvide Herskers Barm var Sorgs Cisterne.

Digteren.

Tys, Echo?

Natten kan Du ei befale
Sorg at male:
Natten sort har Læben rød,
som den huldt til Hovedgjærde
bøjer — o, en taus Gebærde
ofte er en Tale sød!

Stella (afsides).

Hør, fra sorte Negers Hjerte Latter sprudler!

Digteren.

Tys, Echo? Echo?

Natviolens Aande svæver
om dens Læber:
I dens Mørke Drømme staae,
liig bag Fanen norske Drenge,
ranke som en Ask i Enge,
gylden Hjelm og Skjolde blaae.

Stella (afsides).

Spydes Skin om Natten tyder Morgenfejer. Ha, ha!

Digteren.

Tys søde Echo! Echo!

Med en bøjet Valmustengel
Nattens Engel
rørte ved min Sjel: o Møe!
Favre Stella, flux dit Billed
i de Drømmes Skjolde spilled'
— Purpursky i blanke Søe.

Stella (afsides).

Blanke Runer rundtom Nattens Skjoldrund blinke.

Digteren.

Tys, Echo?

Stellas Barm sprang hvid fra Belte
paa de Helte:
blot til Steller formed' sig
drømte Rader, som jeg skimted'.
Møens Navn i Bann'ret glimted',
glimred' Oriflammen liig. —

Stella (afsides).

Se i slebne Demant tusind Sole spille!

Digteren.

Tys, Echo? Echo?

Hjelmen er en hulet Stjerne:
o, hvor gjerne
jeg for slige Landser døer,
som de vakkre Drømme bære:
Stellas Blik de Landser ere,
Skjoldet er et lysblaat Slør.

Stella (affides).
Ah, du seer i Feen Morgans vendte Speile.

Digteren.
Tys, søde Echo! Echo!

Liig en Rosenkrands sig strækker
drømte Rækker,
hvor hvert Led er Stella; men
snart de blive mindre, mindre,
snart som Stjerner smaae de tindre
langt i Fjernet — grib nu Een!

Stella (affides).
Barn til Bjerget, for at fange Stjerner, springer.

Digteren.
Tys, Echo?

„Grib nu Een! thi hine fagre
„Skygger flagre
„bort som Blad af Rosen rød:
„let jeg vil, blandt disse mange,
„ved et Spring, en Stella fange,
„eller finde her min Død!"

Stella (affides).
Fædredalen synes flye for Sønnens Jilskridt.

Digteren.
Tys, Echo? Echo?

Da jeg, trods de blanke Vaaben,
sprang i Hoben;

men den lange Række fløð
hen i tomme Skyer, som glide
gyldne bort, som de, der ride
rundtom Østerhimlen rød.

Stella (affides).

Qvinden elsker Glavinds Glands, men hader Odden.

Digteren.

Tys, søde Echo! Echo!

Med en Aeolsharpes bløde
Klang, de røde
Skyer om mig suse: liig
Bølger svulme de, og Stellas
Skikkelse, som hist af Hellas
Hav en Venus — hæver sig.

Stella (affides).

Gid hans vindøjede Phantasie jeg kunde blinde!

Digteren.

Tys, Echo?

Hendes Blik Demanter vare,
eller klare
Stjerneskud, som faldt fra Skye.
— Ha min Sjel dem tørstig fanger:
Drikke ikke Bølgeslanger
Solens Glands, naar den vil flye?

Stella (affides).

Engles Vanvids Tanker falde ned som Drømme.

Digteren.

Tys, Echo? Echo?

Stella vinker: — ei en Bølge
Sol kan følge;
men den bruser — ha forladt!

— Se, da gjennem Luften flagre
ned fra Stella tvende fagre
Lokker — hver en dunkel Nat!

Stella (afsides).
Sorg kan føde Smiil, liig skumle Sky en Stjerne.

Digteren.
Tys, søde Echo! Echo!

Flux jeg greb dem: se, de sprede
sig til brede,
brune Ørnevinger ud:
ubevidst jeg stiger: Skyer
mellem mig og Stella flyer.
Stella favner jeg — o Gud!

Stella (afsides).
Haabet hæver Sisyphus's Steen og Skjebnen.

Digteren.
Tys, Echo?

Følelse — o liig det sagte
Stød, som bragte
Verdnerne i Sving, som lod
Sole gløde, Bølger svulme
af Prometheus's Ild, som ulme
maa i Plantens blege Blod!

Stella (afsides).
Søde Drøm, for smuk for Sandheds plumpe Finger!

Ah, det rører sig under mit Hjerte.

Digteren.
Tys, Echo? Echo?

Liig vestalske Qvinder, hvide
Stjerner glide
os forbi: ei Sphærers Sang

vækker os: ei vore Sjele
vare længer tvende Dele,
men en enkelt Harpeklang.

Stella (afsides).
Drømme skjenke os et iilsomt Blik bag Himlen.

Ah mine Aarer smelte sammen!

Digteren.
Tys, søde Echo! Echo!

Vore Legemer, liig Flammen,
smelted' sammen:
Er det Stellas varme Blod,
som saa mildt i Aaren flyder,
liig en Foraarsvind, som gyder
Blomsterflor om Klippens Fod?

Stella (afsides).
Bruser, Skjald, dit mørke Blod i Stellas Hjerte?

Ak mit Hjerte er som fordunklet af Vellugt.
Min Barm som en Sal med nedrullede Gardiner.

Digteren.
Tys, Echo? Echo?

Liig i Tempelet, hvor tvende
Luer brænde,
under samme Barm der slaae
vore Hjerter; Bølger lige,
som ensformigt stedse stige
høit mod Strand bag Skjolde blaae.

Stella (afsides).
Hist vil tvende Sjele, liig en Ring, forenes.

Var jeg din Eneste? O væk! væk!

Digteren.
Tys, Echo! Er det Echo?

Stella! nu jeg Morg'nen haber:
— se den blader
af mit Lykketræe, som tør,
kun bag Nattens sorte Volde,
Frugten ud af Guldblad folde
— Rosenkind bag Nonneslør.

Stella (afsides).
Elskerinden kalder Guldhjelm Gravens Hvælving.

Digteren.
Tys, Echo? er det Echo? Ha jeg hørte ...

Ha, jeg haber nu en Morgen
rød; thi Sorgen
hvifter, liig en Ravnefjer,
fra dens Hjelm. I Nattens dunkle
Slør Hieroglypher funkle,
som en Guddom væved' der.

Stella.
Sorg er ofte Ravnefjer paa Kongekrone.

Digteren.
Ha, søde Echo, frem! Jeg hørte ..

Stella (træder frem).
O se, se, daadløse Yngling, din
Morgen visner! ..

Digteren.
Min Himmel! er Stella? O har Du vel
læst hvad Sylvius drømte?

Stella.
Ha se, se, daadløse Yngling, din
Morgen visner, og selv du som Phaeton søger en
kilden Angst i at brænde.

Digteren.
Udsluk dit Øje da Stella! Kun jeg vil din Skjønhed
finde bag Rynker .. O gid Du var starblind som Rosen!

Vist har dit Smiil min vaagende Sjel, mens jeg slumred',
laant sine Farver, mens Regnbuedrømmen den væved'?

Stella.

En syg Drøm! hængende Lediggangs
vilde Skud, som Vedbend, der raadnende Egebul,
kaad og spraglet, omvæver!

Digteren.

Vaarskjøn du søger, en Skjærsommermorgen, paa Fjeldet
Vaarblommer — Stella, se jeg er den snehvide Skovpryd!

Stella.

Ha, blot ud Stellas duggede
Læber tørster du efter — liig Druen, der presses og
bort nu kastes — at suge!

Digteren.

Glad under Ranken, hvis Drue jeg drak, jeg mig skjuler!

Stella.

Ha Du blot hungrer at tumle Dig
over Ungmøens Skjønhed, som Persiens Schach over
Susas svulmende Liljer!

Digteren.

Gid Du var Hvidtorn fra Barmen! foroven kun Stella!

Stella.

O ti Løgn! Engang din sangfulde
Elskov blive vil hæs, og din hungrige Elskov sig
Selv vil snarlig fortære!

(Stella gaaer).

Digteren.

Farvel! Hør mit Farvel til Stella, min Stella!

Digterens Ven (kommer).

Stirr ei, Ven, i den mørke
Bølge, stummel som Catos
Dyd: den hæver sig sort som Othellos
sydende Galde!

Stirr ei, Ven, i den mørke
Bølge! Flyv over Norges
favre Roser, min glindsende Skye: de
tørste i Dalen.

Ha! den ensomme Taare
er en Sorgens Herold: et
blegnet Smiil er jo Kummerens Terne,
valmubekrandset?

Tal! thi ei jeg kan fatte
Ternens Rynnen: se nys hun
sang bag raslende Roser — o liig en
lattermild Nymphe.

Tal! jeg ikke Heroldens
Sprog kan fatte: han nys, som
Glædens Sending, i Diet høit svang en
glindsende Landse.

Digteren.

Hvælver sig ikke en Himmel, o Gud,
under din Bølge?
Slumrer ei Skjebnen i Bølgens Skjød?

Hans Ven.

Affind! Skjebnen ei standser
ræd ved Bølgernes sidste
Skvulp: ha gjerrig den følger en iilsom,
susende Kugle.

Digteren.

Sisyphus er jeg: — en Evigheds Træl.
Ha, at jeg kunde
kaste et Blik under Dødens Slør!

Hans Ven.

Saml ei Sorgen i Barmen!
Let den bliver pontinske,

stille Taagesøe, kjær kun for sorte,
skrigende Ravne.

Led den dristig i Vennens
Hjerte: snart vil din Sjel da
ligne Dalen, hvor guldhaaret Sæd med
Roserne flettes.

Digteren.

Ingen kan bære min Kummer, Cleanth!
Mig er en tidlig
Død, cyreneusiske Simon liig.

Hans Ven.

Ven! din Sjel er som Hekla:
— ingen Flamme, en doven
Røg og hule og skjælvende Torden
Rædselstid varsler.

Dunkelt brænder dit Øie,
ligner Nordlys paa Nattens
Pande: — græd! for hver Taare en Rose
gløder af Jorden.

Du — o nys liig Guitarens
Toner, bruser i Stormen
huult som Æolusharpen, og livsfro
ønsker Du Døden?

Digteren.

Taaren er Sjelens Blod: o en lys,
skinnende Alf, hvis
Moder var tidt Phantasien skjøn.

Taaren er borte: den Demant, hvis Vand
afsliber Sorgen,
finder jeg ikke i Taagen meer.

Hans Ven.

Ha, er Elskov din Kummer?
Svage, hvad er en Qvinde?

— Blomst idag, men imorgen en Hob af
bladløse Qviste!

Se, en Taage, om Morg'nen,
høirød hvælver sig over
Steppen: Dagen vil komme og Ørknens
hvinende Sandflugt.

Digteren.

Dyd er et Eviggrønt, frygter ei Aar:
Seer jeg ei Stellas
Moder elskværdig, en Palme liig?

Dyd er Demanten, som frygter ei Aar:
Stellaskjøns Læbe
finder jeg sød, om dens Purpur veeg.

Den er en Port, hvor for Himmel og Jord,
Dyder, fra Hjertets
Dyb, sig (som Havfruchor) tee med Sang.

Hans Ven.

Se, min Brud er en Hebe,
taus — ak, Dyd hos en Qvinde! —
evig Ungmøe, og evig vil Kindens
Rosenvang blomstre.

Hendes Medgift er Glæde:
altid brudeklædt Møen
staaer, med Perlekrands stolt paa chrystalne
funklende Throne.

Viin er Dronningens Navn: o,
elsk den Trofaste! Feen
snart din Ravn skal forvandle til Glædens
syngende Lerke.

Digteren.

O kun en eneste Drue jeg veed:
Stellamins Læber,
hvorfor jeg gjerne gav alt mit Blod.

Bæg'ret er Letsinds Leje; men Dyd
hviler paa Stellas
Læber (en Seraph paa Purpursky.)

Hans Ven.

Mange Møer, hvis Øie
ligner glimrende, mørkblaa
Spydod, Barmen to sølverne Skjolde,
blomstre i Norge.

Digteren.

Stedse i Hjertet jeg gjemmer et Blik,
Stella mig gav: en
glandsfuld Saphir i en skummel Kløft.

Se hendes Barm er et Tempel af klar
Marmor, og Hjertet
Alterets rolige Ambraild.

Hans Ven.

Hæv dig, døende Ørn, til
Daad for Norrige: ofte
daadfuld Fædrelandskjærlighed boer i
sorgfulde Hjerter,

liig den mandige Einar
Thambeskjælver, som elsked'
Orklas Fraade og Arnen, der laae bag
klagende Fyrre.

Yngling, se med platonisk
Smiil, liig spraglede Skyer,
Verden iilsom at bruse forbi din
rolige Klippe!

Yngling, nyligen glad som
Birkens bølgende Top — se,
riig er Norriges Frihed, og mere
huld end en Qvinde.

Digteren.

Marius liig paa Carthagos Gruus,
evig landsflygtig
sender jeg Suk til mit Fædreland.

Stellas Barm er mit Fædreland:
det er min Arne ..
— Ha, Capitolium evig lukt!

Hans Ven.

Yngling, Træl af et Smiil, af
Musklers Spil, se i Fjernet
hænger Hæderens Palme! Den glindser
evig som Plejas.

Digteren.

Vanæret stiger jeg ned i min Grav,
æreløs døer jeg:
Hele min Hæder var Stellas Roes.

Ene min Palme paa Elsklingens Kind
blomstrer, naar huldt den
rødmer til Beilerens gode Daad.

Kinden vel blomstrer Italiens Vaar.
Angest jeg søgte
Palmen, men Glemselens Valmu fandt.

Døsig den spirer paa Ynglingens Grav.
Maaskee vil Stella
spørge: „hvo boer i hiin friske Grav?"

Hans Ven

Ei tungsindige Krages
Flugt i Taagen, men Ørnens
fulde Vingeslag Palmen vil naae, som
hænger i Skyen.

Liig en Guldørn Du stige
høit med Lyren! O Stella

glad vil undres og elske de dybe
Toner fra Luften!

Ofte et høitsvunget Glavind
rækker Krandsen; men ofte
lokker Lyraens tejiske Klang den
ned ifra Himlen.

Se — hans Hjerte er brustet!
Nys det ligned' en gylden,
klangfuld Harpe, der bruuste for Dig, du
tunghøre Stella.

Digteren.

Den kun, hvis Lyra i Musernes Smiil
glindser, liig bølge-
strengede Hav, som er Solens Speil,

lønnes med Palmen, men Glemsel vil mørk
ruge paa Strengen,
hvorpaa kun skjælver en Taares Glands.

Før var mit Qvad en Gratie, som
dandser paa Roser:
Lyren da glindsed' i Stellas Smiil.

Stella min yndende Muse da var:
liig Aphrodite
frem af sit Hav, sprunge Qvad fra Sjel.

Musen har bortvendt sit Smiil, og min Sang
bruser som Bølgen,
skummel, naar Solstraalen visner hen.

Vee mig, mit Qvad er en Aftenvind, naar
sagte den sukker
henover Gravhøjens gustne Græs.

Hans Ven.

Yngling, skjøn er en sorgklædt
Melpomene: dit Qvad er

Taagen ilende hen over Engens
    duggede Teppe.

Stella, fuld er hans Barm af
Blomster: elsk du hans Hjerte!
Stella, elsker du ei Orientens
    glimrende Hauger?

Digteren.

Se, i mit Hjerte min Kjærlighed staaer,
    Bautaen liig, der
evigen sorgfulde Runer bær'.

Blegnede Baldur min Ungdom er liig:
    Skjebnen er Hødur.
Død vil jeg savne min Nannas Graad.

Hans Ven.

Norges Flora du elsker:
Se det mørkeblaa Skreya
skjuler Blomster, liig Dyder i Norges
    vandsrede Oldtid.

Ofte, naar du en Daphne
fandt, du leende sagde:
„kom, og se her en Qvinde, Cleanth, hvor
    skjøn og hvor giftig!"

Digteren.

Stella er Blomsten, jeg fandt: hendes Blik
    gjorde min Barm til
Engen af mørke Anchuser blaa.

Engang hun gav mig den blege Convall:
    Stella ei ahned',
Jeg vilde vande den tro med Graad.

Nu er dens dødblege Kind bleven Støv:
    ikke de varme
Taarer kan kalde dens Duft igjen.

Liljen blev sort og en Purpurtulip
falmed', da Stella-
Nolimetangere's Blomst jeg fandt.

Stenglen har Jøkelens urørte Snees
blegrøde Farve,
kysset af Morgenens Purpurmund.

Kronen i Liljernes sølvhvide Kalk
bærer en høirød
Nellik — ak, heller en klar Rubin,

hvis den ei svømmed i Vellugt, og tidt
viiste de hvide
Støvknopperader — en Perlekrands.

Nelliken svulmer ved Siden af to
Blade af Rosen:
Terner, som rødme ved Brudens Pragt.

Roserne ligne to purpurne Seil,
hvistende over
Bølgen, bedækket med sneehvidt Skum.

Se i et Slør af Jasminer de to
mørke Violer,
glindsende under et dunkelt Blad!

Høit over Kronen der flagrer et mørkt
glindsende Ægskjæg.
(Natten der ruger om Aftnens Guld.)

Se, det er Blommen, jeg fandt! — O Cleanth,
evig min Tanke
klæber, liig Dug, ved dens søde Kalk.

Ha, vil den højere gløde om Blod
væder dens Rod? om
Taarer dens Blade, liig paasprængt Dug?

Skulde jeg Guddommen tænke, hvis Ild
rinder bag Steng'lens
Liljeslør, gløder i Blommens Kind?

Skulde jeg tænke mig Huldblomstens Sjel?
Ha,· kan en taaget
Jordaand sig hæve til Englens Syn?

Er den en Himlens Seraph, som vor Jords
Roser saa elsked',
at den til Bolig sig kaared' En?

Eller en flydende Demant, hvis Vand
ejer Resedas
Vellugt, mon bølge i Blomstens Kalk?

Sjelen, ved Tanken om Huldblomstens Sjel,
mørknes, liig dristigt
Øie, som stirrer i Sommersol. —

Føler den, tænker den ligesom min?
kjender den Taaren,
Vennen, som laaner vor Kummer Glands?

Skjalv den i Latter? O stundom min Sjel
svimler ved Tanken:
„Afsind! du elsker en Himlens Aand!"

Stellas Følelser skjules i sød
Damp udaf Roser.
Sjelen er Stjernen bag Purpursky.

Kan ei Seraphen fra Æther og Sol
dale til Jorden?
Ixion, Ixion! favn en Sky!

Elsker jeg dristig en Seraph? og er
Stella ei Evas
Datter? O, Ixion favn en Sky!

Hans Ven.

Hav af Elskov! o søde
Emheds Bølgeslag! Stella,
skummel ruller jo Bølgen om gyldne
blomstrende Øer,

naar ei Solen sit Banner
hæver? Ligner ei Bølgen
sort Bucephalus steilende under
sneehvide Dækken,

naar den ei Alexanders
Guldhjelm øined' i Skaren?
— Rind o Sol, da vil Bølgerne ligne,
Stella, din søde

Lok, som flyder om Halsen:
Viis din Hjelm, Alexander:
Hingsten tæmmer sin Fraade, og lægger
Nakken, og hvrinsker.

Elsk hans Hjerte, o Stella!
Han din Kjærlighed bærer
stolt med Jubel, som Bølgen en gylden,
høibarmet Snekke.

Han vil følge dig tro, som
Skjoldet Ynglingens Hoved,
liig den Maane, der vaager, mens Jorden
roligen slumrer.

Elsk hans Kjærlighed, Stella!
elsk din Yndigheds Datter:
evig hans Sjel er jo fangen i dine
mørkebrune Lokker!

Se, sin tyvende Vaar han
seer at stige paa Himlen
uden Purpur, en sneehvid Narciss med
Døden paa Læben!

Se, sin tyvende Vaar han
seer at stige paa Himlen,
liig det blodige Skjold, som en Kjæmpe af
Kamptaagen hæver.

Digteren.

Ha, mit Liv var Vintersolen
under Polen:
Morg'nens gyldne, Aft'nens røde
Straaler blidt hinanden møde
med et Kys: den hele Dag
var et gyldent Vingeslag.

Ak jeg vilde dog saa gjerne,
at en Stjerne,
Hæders Stjerne, skulde glimre
i min Nat, og Mindet skimre,
liig et Nordlys, paa den Grav,
Skjebnen mig saa tidlig gav.

Meer end Stjernens Glands paa Baare
var en Taare:
— Ak du veed vel, Hvis jeg kræver,
naar sig Gravens Mos-Barm hæver:
i min Nat den vil til mig
glimre, Dioscuren liig.

Se det mørkblaa Sværd, jeg bølger!
Stjernen følger
med dets Hvinen (liig det hvide
Skum om Snekkens hvasse Side).
Friheds Evangelium
tolker Sværdets Tunge stum.

Hellas kalder: Se en Celte
vil blandt Helte
søge sig en blodig Palme!
(Vist, hvor Hjertets Roser falme
og hvor Livets Purpur veeg,
spirer en Cypresse bleeg.)

Naar jeg der de sjunkne Buer
sorgfuld skuer:
Oldtids marmorklædte Tanker,
knuste under Epheuranker,
vil jeg sige: saa jeg er!
Templet knust jo Barmen bær.

Var min Barm ei Tempes skjønne
Enge grønne,
hvor vort Blik blandt Roser røde
barnlig-skjønne Guder møde?
Hjertet var et Tempel fast?
— Underligt, saa snart det brast.

Liig Eurotas Blodet strømmed,
da jeg drømmed.
— Nu den Tid er borte længe,
da der svam spartanske Drenge:
Tiden da, i smiilrød Ham,
gylden Drøm i Aaren svam.

Vel Hellener undres ville
ved den stille
Yngling: han, hvis Klinge peger
stedse did hvor Døden leger,
glad, hvor Eumeniden gaaer,
bøjer taareblommet Vaar.

„Vist han — en Hellener spørger —
svarlig sørger:
over Panden Kummers Skyer,
liig Pelidens Hjelmbusk, flyer?
Han skal være hoit fra Nord,
hvor de gamle Gother boer?"

„Se, der staaer han i Geledet!
Herren veed det,
hvorfor han, med Barmen aaben,
uden Hjelm, de hvasse Vaaben

søger: ere røde Saar
Roser i en Normands Vaar?"

En af Dødens viede Skare
da vil svare:
„Jeg med Ynglingen i Telte
boer, men heller Sværd fra Belte
sprang, og tolked selv sin Harm,
end han aabnede sin Barm."

„Spørg, i Pylus, Nestors Minde!
Ingensinde
vil det svare, men paa hvide
Marmorkind vil Taaren glide,
naar du spørger om Messen's
Skjebne og Aristomen's."

„Chierdruens Guld=Smaragder
han ei agter:
Ham ei alle Hellas' Qvinder
kun et halvfødt Smiil afvinder.
Ha, han er da lidet værd
Andet end et sultent Sværd!"

„Aldrig saae jeg ham at smile,
sjeldent hvile
født i Søvnen, men paa Kinden
sad en Taare, halv af Vinden
tørret: se, den lignede
paa sin Stol Persephone."

„Ei jeg veed, hvad Sorg ham tynger.
Naar han synger
(som han sagte undertiden
gjør, naar til sin Sorg fra Striden
han gjenvender, rød af Saar):
jeg hans Tunge ei forstaaer."

„Vaagen, og, naar Alt mon svømme
om i Drømme,

tidt et Navn, som fremmed lyder,
frem paa stille Taarer flyder.
— Ha, hvis jeg erindrer ret:
Stella, Stella lyder det."

„Dybt det Ord fra Hjertet springer;
thi det klinger
klagende, som naar Alrunen
rives voldsomt op af Grunden,
underligt som Lyrens Klang,
idetsamme Strengen sprang."

„Vist ved „Stella" han vil minde
sig en Qvinde?
Ham en mørk Erindring tynger,
Havets Slange liig, som slynger
svulmende et dobbelt Baand
om vort Olds Laocoon."

— Lad dem tale! snart de ville
rede stille
op den Dødes Hovedgjærde:
lænede til sine Sværde,
vil de bede Gud om Fred
for den Yngling de grov ned.

Om min Gravhøjs tause Side
vil sit hvide
Blomstslør Hylden venligt folde,
liig den grædende og kolde
Niobe, hvis Marmor sig
bøjer over Ætens Liig.

Dal, som Lyn paa Tordenvinge,
Moslems Klinge
i mit Bryst! Ha, favre Sommer,
flammerøde Samum kommer,
drikker Rosens Purpurstrøm!
— Død og Liv er blot en Drøm! —

Hans Ven.

Stella, o jeg vil see dig,
see din Skjønhed med Rædsel,
hvis mig Sydvinden bringer et blodigt,
klagende Rygte.

Stella, o jeg vil see din
Skjønhed blegnende, liig den
Mand, der vises den glimrende Dolk, som
dræbte hans Broder.

Stella, o jeg vil see din
Skjønhed, Himmelen liig, som
lod sin Stjernekrands falde for Maanens
troløse Skimmer.

Se, hans Kjærligheds Rose
— nylig høirød og dugget —
er nu Dødens den hvide: dens Dug er
blodige Draaber!

(gaaer).

Digteren.

Snart vil min Sjel, liig en graahvid
Taage, svømme i Luften,
Stella! Stella!

Ligne ei Himmelens Regnskyer
Chor af Aander, som græde?
Stella! Stella!

Føler du engang en enlig
Draabe, den er min Taare,
Stella! Stella!

Aftør den ei! lad den døe paa
Barmens glindsende Lokker,
Stella! Stella!

Engang, bag rullende Aar, din
Sjel jeg ventende møder,
Stella! Stella!

Den vil jeg kjende blandt tusind,
tusind blegnede Aander,
Stella! Stella!

Se, liig et flagrende, blegrødt
Slør, den kommer i Luften,
Stella! Stella!

Den vil, som Skyen af Rosers
Aande, svømme i Æthren,
Stella! Stella!

Ha, jeg vil glemme de Aar, som
svandt i Graad, naar jeg seer den,
Stella! Stella!

Eja, min Sjel i sin Regnbu-
kappe ryster af Fryd da,
Stella! Stella!

Da vore Sjele, og da vor
Skjønhed smelter tilsammen,
Stella! Stella!

Se, i en Eneste, tvende
Skyer opløses ofte,
Stella! Stella!

Ha, skal vi krydse hinanden
lige fiendtlige Planer?
Stella! Stella!

Vi gjennem Æth'ren vil glide,
som en tvehalset Svane,
Stella! Stella!

Solen du, førend den første
Elskov, drukner i Bølgen,
Stella! Stella!

Den du ei drukner i Aar, i
Graad, i Sang eller Vinen,
Stella! Stella!

Ha, du min elskede Sky, vi
ville stige til Herren,
Stella! Stella!

Aander om Guddommen svæve,
liig en Chorsang om Læben,
Stella! Stella!

Gud vil vor Sky til et ædelt
Ætherlegeme danne,
Stella! Stella!

Legemets Høire tilhører
mig, men din er dets Venstre,
Stella! Stella!

Gud os et Scepter af Stjerners
Straaler lægger i Haanden,
Stella! Stella!

Gud os befaler at vogte
Jordens elskende Hjerter,
Stella! Stella!

Os Han Ohebiel kalder
(Ædel Kjærligheds Engel)
Stella! Stella!

Natten skal tjene os, liig en
stum, men skarphørig Morjan,
Stella! Stella!

Se, den vil bringe os Sukket,
Møens Barm den betroed',
Stella! Stella!

Morgenens Purpursky er vor
drømmebringende Hærold,
Stella! Stella!

Stella.

I Sang græd Sylvius... (Qvad er hans
Hjertes Taarer, som Stjerneskud Nattens: hans Klage en
klangfuld Perle i Dybet.)

Din Sjel nær elsktes af Stella, skjøndt
troløs som Arethusa, der bøier sit sølvhvide,
fromme Smiil under Ætna.

En Møes Barm bliver dit Hellas — o
segn der tusinde Gange! De guldgule Lokker din
Hyld i Maanskin bag Graven.

En bred Sølvlyra ægeiske
Søe vil være, og Latter den Sydstorm, som springer paa
Hav med hvide Sandaler!

Dit Sværd? Ha Mosleming blodige
Sværd, som Ørnvinger brede, er funklende Bægre — O
Helt, du falder? du falder?

Betro, Ven, Stormen din Elskov — Den
flyve bort som en ildvinget Grif! — O jeg frygter, at
dyppe Fing'ren i Geisir.

Digteren.

Se, mit Haab, som river mig
gjennem mørke Aar og Døden:
snart min Sjel i Morgenrøden
svanereen vil dukke sig.

Haabet er en himmelfød
Dronning, som paa Hjerte-thronen
stiger, med et Smiil som Kronen,
der igjennem Liiglin brød.

Se, mit Haab er Skreyas Fjeld:
fast, som det — se, sort dets Side,
men om Tinden Stjerner ride!
— Stella, o Farvel! Farvel!

Som en Skygge, mørk min Sjel
snart i Aandelyset flyder.
Vakkre Stella ....

Stella.

... Stella byder
Sylvius Farvel! Farvel!

(gaaer).

Digteren.

Som din Skytsaand vil min Sjel
trylle, Stella, paa din Himmel
glade Lykkestjerners Vrimmel.
— Stella, o Farvel! Farvel!

(Jagttoget kommer tilbage).

Chor af Jægere.

Ned i Dalen! Gjenterne læse
Fred for de vene, sorgløse Lam i
Bamsens den blodrunemalte
Bringe, vi vog. Hoallah!

Sylvius, Du, som saarer den tynde
Himmel med tause Blik, mens din Haand, som
Bytte, kun vinder en Blomst — vi
hørte din Sang. Hoallah!

Ned i Dalen! Pigerne glatte
Lokken fra Øret, vælgende Hver den
Stemme, som Dvergmaalet fører
fødeste frem. Hoallah!

Ned i Dalen! Bægre og Møer
blomstre i Hallen .. Hvem er paa Fryd vel
fuldest: dit Bæger? din Piges
Læbes Corall? Hoallah!

Sylvius.

For mig sortne Pigernes Smiil, og de lystige
Bæg're klage, og Sol er gusten Bulme!

Chor af Jægere.

Ned i Dalen! venlige Fingre
løse de rige Skuldre — O selv vi
blive i Dalen de vevre
Blaaøines Rov. Hoallah!

(Sylvius og Jægrene gaae).

Huldra (kommer frem).

Nu er det stille
paa Huldras Fjeld:
Nu kan du spille,
min Drosl, iqvel.

Nu er det tyst her
paa Huldras Eng.
Dvergmaal ei ryster
mod Skye sin Streng.

Nu kan I lege
med Sommervind,
Sivblomster blege,
og Lyng paa Tind.

Svøm nu, min Svane,
paa Fjeldsøe blaa:
Huldra din Bane
skal vogte paa!

Gjerne jeg hørte
den Yngling bleg
Dvergmaalet rørte,
da Sangen steg.

Paa Heden gaaer Tiden,
jeg evig fik,
tungsindigen siden
skjøn Stella gik.

Guldnebbet Drossel,
du Skjalden er!
Sølvbarmet Svane,
skjøn Stella vær!

Qvæd saa her hjemme
fra Qvist og Søe!
Huldra ei glemme
kan Skjaldens Møe.

Ved Mjøsen.

Mørk er min Sjel, som Mjøsen, naar aarle
fortlokket Bølge, træt udaf Nattens
Kamp, under Skreyas Taageskjold bugner, og
Lommene hyle:

stundom sig Skummet hæver, liig hvide
Fjeder om staalblaa Hjelm, naar i Stridens
Bølgen en Ganger steiler og hæver, før
Faldet, sin Rytter:

her hvifter Stormens Dødsbanner nye
Bølger i Kampen: Nøkkerne vise
fraadfulde Tænder, og sagte sig sniger en
Baad langsmed Stranden.

Eller som Skreyas Tinde, hvor Granen
svulmer: naar Skyer rulle om Ørnens
Rede: — en skummel Stjerne, der græder paa
Toppen alene.

— Mørk er Du Skreya, mørk som din grumme
Navne, da Eyvind segned for Kongen:
— Maatte jeg engang blotte for Carl min
blodige Bringe!

Mørk er min Sjel, liig Fyrren der hvifter
ensom i Stormen: Ravnen i Toppen
skjælver: liig Graad paa Enkeslør, siler fra
Grenene Regnen.

Sortfjedret Kummer kradser i Hjertet,
rider det, liig en Loss, der fra Træet
springer paa Renen, fraadser i Nakkens de
blodige Nerver.

Hæv dig, min Sjel, til Tinden, hvor nylig
Verden du saae, at bølge forbi, liig
Ørnen paa Fjeldet, der undres ved Morgenens
glimrende Skyer!

Eller som Drengen sorgløs, der kaster
Stene i Bækken, mørkner Najadens
Pande: han veed, at den kommende Vove vil
Rynkerne glatte.

Napoleon.

Høiaander Svanerne ere i Melkvejen,
Himmelens Nil, hvor de blanke
Stjerner er Draaber, og Sole
Perler paa Bunden,
Stjerneskud Skummet, som springer
op, naar Aandernes Vinge
Bølgen slaaer.

Vi ere Aandeæg, lagte i Dyndet; men
Sjelen sig vikler, som Sommer=
fuglen, af Svøbet, og Aande=
kraften forøger:
Høiere, gjennem Spiraler,
stiger Aandernes Skarer
op mod Gud.

Aanderne glædes ved Tilvæxten, hvergang de
skue den dydige, store
Sjel sig af Støvhammen vikle:
da vil, som Ørnen,
rystende Riim af sin Ham, den
Synden kaste, og tyde
Verdens Digt.

Aanden (liig Straalen, som skyder sig ned i det
fugtige Muld, og som stiger
op, som en glindsende, guulgrøn
Palme) i Drengens
Legeme daler, og skyder
op i Daad, som er Sjelens
Blomst og Frugt.

Qvinden, som føder ved døsige Lampeskin,
hører med skjælvende Fryd et
Skrig fra sin Nyefødte: neppe
ahner hun Aanden,
dalet i Fosterets Jordsjel,
liig i Danaes Skjød den
gyldne Regn.

Ofte en Aand i forskjellige Hjerter sig
neddykker: undrende seer sig
Jorden paaengang med Laurer
skjult, mens Oliven
blomstrer i Egenes Skygge,
blandt det lyriske Epheus
Lysegrønt.

(Hør Albuquerques's Klinge! hvor Inderne
flygte, som Skyer for krumme
Maane! See Henrik hiin Seiler
tankefuld streger
Omrids af Lande i gambisk
Sand! Hør Camoens's sorte
Harpes Storm!)

Taagede Secler forgaae, før en Genius
neddaler heel i en Sjel: da
Folkene ryste ved Guds det
synlige Greb i
Verden; Gemytterne bølge,
som, naar Nordvinden kommer,
krumme Ax.

Saadan en Aand skjød sig frem af den romerske
Julii Sjel i Bedrifter,
som ifra Libanons fede
Dale, i Cedre,
liig Obelisker, den varme
Straale: Verden i Cæsars
Skygge stod.

Bretland af Himlen en Genius sendtes i
Shakespeare. Sig Fortiden speiled'
klart i hans Sjel, som i Kilden
mosgamle Ege.
Kongernes Planer i Skjaldens
Fata-Morgana Jorden
saae med Skræk.

Oldtidens Guder var' Aander, som Guddommen
sendte til Jorden, i Jordens
Dragt, for at træde de første
Spor for Fornuften.
Maatte de Førstfødte ikke
undres, svimle, som vaagne
af en Drøm?

Oldtiden hviler — et Havstille: Minderne
see vi som Seil eller Stjerner
i Horizonten; og Middel-
alderen slaaer de
døsige Døninger, huult den
sukker under de røde,
revne Seil.

Nutiden koger, som Havet om Stromboli:
svedig maa Bølgen fra frugtløst
Arbeide gaae: fra at qvæle
Ilden paa Bunden:
Flammerne puste: dens tunge
Aande seer du paa Bølgens
Ryg som Ragg.

— Frem sig af Tiden Napoleon skjød, som af
Havet et palmedækt Delos.
Friheden var den Latona,
som bag hans Seires
Palmer ham Hæder, liig Phoebus,
liig Diana, ham Lykke
fødte glad.

Hil dig, o Genius, løsladt, Europas den
krængende Snekke at styre!
Folkene lyttede, lige
Børn til Orcanen,
naar den med Fyrrenes Kroner
leger, træder i Støvet
Kupp'lens Spir.

Kongerne sadde paa Thronerne, Glenterne
lige i Redet, med Hammen
børstet af Angst, med et stivnet
Blik, og med Nebbet
aabent, naar Guldørnens Vinger
fjernt de hørte at slaae den
svullne Sky.

Bleg Saracenen ei saae Pyramiderne,
kjendte ei mere sit Løb i
Ørknen, da Mærket var tabt; thi
Hiins Hekatombers
blegrøde Bloddamp dem dækked';
Ganges hedere sprang fra
Himalah.

Nelson, som Fabelens Fafner paa Guldet, med
rullende Øine paa Østens
svulmende Purpurhav laae, som
Negren, der tæmmer
Landsen, til Løven fra Palme-
lunden, ilende over
Sletten, gaaer.

Snarer' end Piilfjedren, krumrygget springer den
tvert over Sletten, og Brølet
ruller fra Fjeldet om Jæg'rens
Øre: saa slog alt
Seirenes Echo fra Alpen
fast mod Bretternes vrede-
fyldte Seil.

Ha, hvor Tarqvinerne skjalv for den vaagnende
Brutus! hvor skjalv de, bag tusind'
Gjærder af Trælle, for Ham, hvis
Hær var en Flok af
syngende Venner, som spændte
Gjærdet ned, hvis en Laure
glindsed bag!

Se, han Gemytternes Stormvind beherskede!
se, hvor den Donauen fortner!
Kongerne holde paa Kronen:
Folkene lee, og
vente med Længsel, at see den
komme drivende, liig en
Sæbebobl.

Større end Vestens Timoleon-Bolivar
formed' hans Thyrsus en Verdens
Frihedsideer, der hang, som
knitrende Nordlys,
(skjønne som Hellas's Skygger)
over Kongernes blege
Isse høit.

Disse de blodige Drømme om Folkenes
Hevn saae da, virkelig=blevne
storme mod Thronen, og gribe
Kroner som Druer.
Kronen var Lynildens Leder,
og Napoleons Sværdglimt
Lynet selv,

hyllet i Skyer af Jubel og Folkenes
Ønsker: Napoleons Klinges
Hviin var Ideernes Bliv! hans
Sværd Republiker
formed, som Thorvaldsens Meisel
Hektors Marmor. Prometheus's
djærve Træk.

(Var ei den parthenopæiske Stat som en
Helenas bølgende Former?
Romernes Frivælde Paris
Hermaphroditen?
Hektors de svulmende, hvide
Muskler jo cisalpinske
Fristat bar?)

Ildlokker liig bag Kometen, en Helteslok
bølged' i Consulens Fodtrin:
Ney en Sertorius, Scipio
var jo Eugen, og
fløi Pontecorvos's Sværdglimt
over Tydskland, som Heklas
Gnister, ei?

Svar mig, du Cato=Carnot, om ham Galliens
Kjærlighed Palliet offred!
Tog hans Ærgjerrighed? Hæder
var jo hans blanke
Pallium? — Ak du paa Cæsars
og Antonii Skygger
peger bleg.

Spaniens Krampetræk ei Imperatoren
standsed', skjøndt hevnglad det hang, som
Krebsen ved Hercules' Hæl, da
Hiin med de fremad-
funklende Øine, Uhyret
slog, som fraadsed' i Blod bag
Donaus Siv.

Preussen blev Ynglingen liig, der paa Flugten sin
Landse har kastet, og lader
Skjoldet i Stikken for Livet;
blegnæset kiger
han i sin skjældende Moders
Stue, kaster bag Ryggen
vildsomt Blik.

Jorden med Rædsel seer Pitts og Brittaniens
Planer liig blodige Skygger
svæve i Taagen, som Frankrigs
Ørnvinge kløver:
Folkene stivne, som Børn, der
see en Slangeflok bag et
gyldent Net.

Kongerne samle sig trindt ham, som Kloder om
Solen: Han byder: det frie
Hav vil ei bære det tunge
brittiske Flag, af
Blodlever stivnet. Han byder:
Polens Suk blev til Spyd i
Ruslands Barm.

Planer, som Solstraaler, udskjød hans Sjel, og de
dybt i Siberiens Taage
druknede: Eia, hver Tanke
staalnebbet flyver,
dengang han mod Despotiets
Timurbegs-Pyramide
Stormen bød.

Han var Europas's Sjel, og Nationerne
syntes hans Muskler, da, Simson
liig under Afgudens Tempel,
    Han Pyramiden,
opreist paa slaviske Nakker,
fæl som Fjeldet bag Taagen,
    briste bød.

Han, at Europa den skyggede, saae: og, at
Grundfladen voxede: Under
Stenene stønnede Polen.
    Folkene saae han
trænges mod Havet: han bød, og
Heltes staalblanke Bølger
    rulled' frem.

Han sad som Stormen paa Bølgerne dengang de
fraadbdækte sprang over Friedlands
Brænding, da Smolensk, den første
    Hjørnesteen, brast, da
Mosaisks Blod-mosaik i
Revnen viste dem Moskvas
    Marmorblok.

Var det en Skjebne, som under det styrtende
Moskva, liig Kjæmpen i Dagons
Tempel, Napoleon knuste?
    Hersked' et fatum
over hans vældige Aand, og
ham, liig Phaeton, ned fra
    Himlen drog?

— O hvor forfæng'ligt at lytte til Sphærernes
stjernede Harpe med kilden
Skræk: at vi troe os til Himlens
    Stjernehjul bundne,
liig til en stolt Triumphators
Axe, troe os med Stjernen
    hvirvles bort!

Mennesket skaber sin Skjebne! det modige
Blik imod Fremtiden er den
glimrende Stav, som beskriver
Skjebnen dens Trin: En
Stormvind, som fødes, naar stærke
Planer krydse hinanden,
Skjebnen er.

Cascas's Dolk var den Parcernes Finger mod
Julius? Ha, den en blodig
Søn var af Cassii Lyst til
Frihed og Cæsars
Lyst til at kyse med Sceptret
Parthens Panther og Romas
sultne Ulv.

Cassii Fædrelandskjærlighed krydsede
Cæsars Ærgjærrighed, lige
blaasorte Tordenskyer: var det
Skjebne, om Cassi'
Svovelskye slynged' et Lyn? om
Bruti Planer bevinged'
Cascas's Haand? —

Kun Elementerne mægted' Napoleons
Jettekrop tvinge: ei mægter
Stormen de stivnede Bølger
mere at tumle.
— Vidste han ei, at de gamle
Bjarmer stride med Skyens
hvide Piil?

Vennerne flygte, og blotte hans Storhed, som
Skoven, Orcanen har hvistet
bort ifra Fjeldet, liig Kappen
bort fra Herakles's
snoede Nakke: et graadigt
Hav af Sværd i hans Fodtrin
fraader frem.

Atter de skjælve som Sivet ved Elben; og
dengang han, stormhyllet i sin
Storhed, tilbage til Seinen
rulled' som Tordnen;
selv over Belle-Alliances
røde Enge hans Seires
Echo klang.

Se da han treen, som en Dæmon fra Graven, fra
Elba, og rysted' Europa!
Se, da han trængtes imellem
Havenes sorte
Skjolde og Jorderigs Kroner:
maaled Drotternes Angst hans
Storhed kun.

Folkene, da de begrove ham levende
(Riger for ham var en Grav) da
sang de: „vi offre for Frihed!"
— Var han da bleven
Jordens Dictator? — Med Bruti
vendte Aasyn jeg raaber:
„dø! han døe!"

Ha! Han er død! Se i Mindernes Tempel
staaer Mausoleet: et Tempel
inden i Templet! — De høie
skjoldtække Piller
er Memoirer, og Saga
hugger Basreliefs paa
Buens Hvælv.

Hine spirale Colonner med Løvværk har
Jordklodens Skjalde ham sat! o
stort er hans Tempel; thi Sandhed
fødes paa Graven:
over den bygger den Mindet,
skjønt, som Hjertet, der brast, som
Aanden, stort!

Slutnings-Hymne af „Cæsaris“*).

Retfærdige Kredsløb, du er Guds styrende Haand.
Din Torden, vor Fader, er kun din formummede Aand.
De røghyll'de Flammer er Viisdommens Smil bag sit Slør.
De Baalenes Gnister er Dine, som flyve mod Skyen, og see,
at lysere Tider og skjønnere Riger og Byer, end før,
bag Asken og Røgdyngen lee.
I døende Brødre: Halelujah! mens vi døe!

Retfærdige Kredsløb, du er Guds styrende Haand.
Du plantede Livet i Dybet: du qviste din Vaand!
Paanyt skal den grønnes, og skyde livglødende Blom.
Den rugende Pest er en Engel, som samler for Himlenes Hær.
Den Storm, der bortførte vor Arne som Støvskyen, skal udrulle om
vort Hjerte serafiske Fjær.
I døende Brødre: Halelujah! mens vi døe!

Guds Haand — ha skulde ei du bevæge dig fri,
men Ormene stræbe at binde dig, medens du i
din Himmel ombrejer de krængende Verdeners Roer?
og Menneskeaarerne gjøre din Lynstraale uvis og myg?
Af Suk skulde standses den Alviljestorm, hvormed Jorden henfoer,
som Løven af surrende Flyg?
I døende Brødre: Halelujah! mens vi døe!

Nedknæl, gjenlevende Æt! og Haanden tilbed,
som slynger i Lynet en Livsrosen-ympe herned!
Vi Haanden ei, da den Velsignelser nedregned, saae;
men kun da den svang Ødelæggelsens Hammer, og løsted sit Lod,
og fyldtes med Tordner, og over forbryderske Stoltnakke laae
— o ve! liig en brændende Skodd.
I døende Brødre: Halelujah! mens vi døe!

*) „Cæsaris“ er digtet i Anledning af den polske Opstands Undertrykkelse, i 1831. (Udg.)

Avindsmændene.

Digt af Siful Sifadda, tilegnet Sorenskriver M. og Captain W.

(En Fjord, rullende i Uveir. To Avindsmænd paa hver sin Side.

Første Avindsmand.

„Fjorden gaaer saa strid herunder.
Dybet aabner sig — o Under,
ingen Djævle stige frem!
Kun af Blækhorns-Oceaner,
o, jeg ahner,
at man maner
nu i vore Dage dem.

Havet, liig en dalet Torden,
dundrer ind igjennem Fjorden.
Dog jeg Avindsmandens Blod
fra den anden Fjordens Fjære
hører gjære,
slaae i svære
Døninger, ha, mig imod.

Døden griner kalt i Byger.
Ræddе Seil indunder stryger,
liig et Dødsens-smiil paa Hav.
Mere fæle Smiil dog rande
hist en Pande:
den, som bande
tør en Gubbe paa hans Grav.

Hvis du vilde mig hans Klinge,
knust i tusind Splinter, bringe,
Ægir, se, jeg dyrked dig!
Hvis hans Skolt med Høvdingfjære
Du vil bære
knust paa Skjære,
— vilde Sjø, knus atpaa mig!“

Anden Avindsmand.

„Hvad der staaer i Romsdal, Resten
tager vist den Storm af Vesten,
som fra Shetland bryder Vei.
Mange Graner ville falde;
mangen Skalle
(næsten alle)
kun paa Grund af Lethed, ei.

Mellem begge vore Huse
mørke Romsdalsstorme bruse.
Dog igjennem Ilingsskyen
øiner jeg, hvor hist paa Stranden
Avindsmanden
under Panden
ruller mod mig vrede Lyn.

Var der end ei Fjord at fare,
disse Stormens Strimer skare
som en Elv igjennem Dal.
Hei, lad Dommerkaaben flyve!
Graahaar gyve!
De, som lyve
Viisdom om hans Pandeskal!"

*
* *

Under slige Tanker svinder
Stormen over begge Fiender;
men ei den i deres Bryst.
— Aandestorm har Panden bøjet,
mørk den pløjet,
medens Øjet
skinner, ak, saa taarelyst.

Lad kun Mandeharmen bruse!
rappe Ørefigner suse!

Kald en Slyngel Slyngel; men
lær ei lange Aar at hevne!
Satan levne
Du den Evne!
Han vil neppe tage den.

Seer, hvor mildt imellem Eder
Vestenvinden Bølgen leder
under Kyst til Aftenro!
To forsonte Aander glide
henad blide
Bolsøside.
Her de haded som I To.

Bryst mod Bryst, med Fraad paa Tunge
de fra Romsdalshornet sprunge
i det store Svalekar.
— Kun et Hav kan rumme Vreden;
kun et Eden
Kjærligheden
— ha, hvad Storhed Adam har!

Seer I, paa den blanke Flade
Bolsø-Maanens Colonnade
bygger jer et Fredscapel?
Slutter, I paa Vredestinden,
Fred forinden
atter Vinden
rører Fjord og mørkner Sjel!

Ved Conrector Johan Auberts Grav.

Din Tid, o Støv, af lette Stunder
  isammensmeltede bestaaer,
og kun af flyvende Secunder
  sig kjæde disse Rækker Aar.
Hvi vil du elske denne Tid,
som fører dig saa troløs hid?

Et Aandpallads du troer din Hytte,
  o Mand, fordi du triner tungt.
Ak, det kan ikke dig beskytte,
  du Hjerte, at du er saa ungt!
Hvi elske Tiden, stolte Fnug,
— den Flugt af Smiil, som døer i Suk?

Du Aand i Hytte, har du Vinger,
  til Flugt du dem beredte læg,
thi med hver Timeklang der springer
  en Nagle i din tynde Væg.
Her for en flygtig Times Haand,
her faldt et Manddoms Pantheon.

— Et Evighedens Suk er Tiden,
  for Engelen, der kjæmped ud,
hvem Jorden blev for mørk og liden,
  at drage gjennem sig til Gud.
Et Længselssuk du, Himmel, drog.
Tilbage det en Engel tog.

Forkynder, Høiserapher Strenge,
  hvad Navn ham hist imødeklang!
Thi Jorden manglede alt længe
  for al hans Dyd et Navn og Rang.
Johan Aubert er Navnet paa
den Dyd et Menneske kan naae.

Du, Herre, som din Død løslader,
at han forkynde skal din Magt,
for dig nedknæler, se vor Fader,
din faldne Jord i Taarepragt.
Sin Glædes bedste Smykker gav
den jo, som nu, ak! til en Grav.

Men over Graven — o hvad skinner?
— Han sænker sig paa Straaleving,
at kysse Taaren bort, som rinder,
du Elskte, paa din Brudering.
Han, Moder, hviske vil til dig:
„o græd ei førstegang for mig!“

Du Ædle, vi gjensee hverandre!
— ha, flyer I rappe Stunder da! —
Lad Dødens Time som de andre
da høre vort Halelujah!
Dog over Mange, hist som her,
du straale skal, Johan Aubert!

Folkeviser.

---

1. Nils Justesen*).

Paa Hetland sprang Engellands Eenhornshest,
da Norløven sov som bedst,
og Skotlands Tistil trives
paa Orkenøes Klint dernæst.
Bort svømmede Man,
den gyldne And;

*) Om Nils Justesen, se Mallings store og gode Handlinger. — En Eenhornshest er i det engelske Vaaben, en Tistil i det skotske. — Hetland eller Shetland, Orkenøe, Man og alle her nævnte Lande have været seiertvungne Skatlande under Norge. — Kong Olaf Tryggvessøn bar en Tid Kongekrone i Dublin i Irland. (W.)

og Suderøe dukkede ned.
At Tidernes Hav
er Storhedens Grav
det plyndrede Norge veed.

Til Færøe, hvem ikkun det Snedrev slaaer,
som fyger af hvide Faar,
til Grønland og kjære Island
vildfremmede Bølge gaaer.
Slig Slagfjederpragt
var engang lagt
af Norge, den Ørn, over Sjø.
Nu plukket den er.
De deilige Fjer
omdrive nu under Øe.

Nu vasker ei Norge i Gøthaflod
og Venern sin høire Fod,
og hviler ei Venstren utmed
den Herjedals Furuod.
Der vajer en Fahn
fra Jæmtlands Gran
som aldrig var kjendt hertillands.
Ei Vælde, men List
har skaaret forvist
af Løven den vakre Svands

Nils Justesen var vel en Bonde grov.
Hans Adelssværd var hans Plov.
Men dermed han veed at vinde
tilbage de fule Rov.
Han ene forstod,
foruden Blod
at sætte paa Ørnen de Fjer,
at sætte til Svands
af Kornax en Krands,
der bedre end Ragget er.

En Myr til et Hetland han gjør med Sved.
Han vælter en Klippe ned;
saa triller han Muld derover,
saa stod der et Man af Sæd.
Et visnende Krat
han mejer plat.
Det Jæmtland skal bli'e til Høst.
— Den Slagfjeder groer
vel fastere, Nor?
De forrige sad saa løst.

Et Island og Færøe fra Hav han skar.
Et Bohus fra Fjeld han ta'r.
Sligt Guld, som hans Huustro spinder,
knapt Olaf i Dublin bar.
Han maaler med Stør
og Trillebør
Provindser til Salt og til Malt.
Han slaast med en Ur,
med stærken Natur;
men blier ei som Jacob halt.

I Svartmyr erobres den gamle Glands,
paa Heden en Landekrands.
Og Norriges Skattelande,
de ligge herindenlands.
Ja Kornaxet er
de deilige Fjer,
som løfte dig atter, du Ørn!
Da blikker du ned
paa Frihed og Fred,
paa glade og mætte Børn.

— — —

2. Minneslaget*).

Før risled Minnestrømmen
  saa stilt paa hviden Sand,
og Hestehov og Rødkoll
  gik ned til Strømmens Rand.
Saa mildt som trende Striber
  i frie Folkes Flag
sig fletted Strøm og Eng og Sand
  altfør det Minne-slag.

Nu skummer Minne-sundet
  og maler Flintesteen.
I sorte Kulper hvirvler
  det mangen Fiskers Been.
Og Hestehoven klavrer
  saa høit den kan paa Hei.
Og Rødekollen har forlængst
  undveget Stormens Vei.

Thi Minnestrøm har seet
  saa fæl en Borgerkrig.
Da maatte vel Naturen
  i Alt oprøre sig.
Rødkollen der er traakket
  af haarden Bjerkebeen.
Den bløde Sand i Baglerblod
  hopsmeltet er til Steen.

---

*) Det er den samme Kong Ingo den 1ste Haraldssøn, der seirede ved Hvalom, som 3—4 Aar gammel var med i den skarpe Træfning ved Minne eller Mjøsmundingen 1134. Hestehovplanten beskriver Omegnen som bestaaende for en Deel af Leerfald. — Thjostolf Alesøn var Kong Ingos Formynder og første Mand i Troskab, Bedrift og Rang. — Nogle antage at Kongebarnet blev vanklemt i Stimlen under Hovedbanneret, eller at Tjostolf tabte ham i Slaget. — Sagen er dog kun den, at Ingo fik sin Bræk under Slagets Tummel, uvist dog hvorledes. Forfatteren har da valgt en Fremstilling, som vel ikke forekommer ham som den sandeste, men som den skjønneste. — Sangen er sat efter en skotsk Balladeemelodie. (W.)

Om Magnus Kong end havde
  sin Øjesteen beholdt,
det klare Daglys vilde
  ham Blindhed dog forvoldt,
da Sigurd Slemmedegnen
  ham drog af Klostergrop,
og førte ham paa Norges Skolt,
  den hvide Dovretop.

Men nu to røde Skiver
  fælt gloede under Bryn.
Da Minnesunds Blaaøje
  vardt mørkt ved sligtet Syn.
Rødkollen maatte blegne:
  den mærked, at den var
med samme Udaadsfarve malt,
  som Magnes Øine bar.

Men Norges rette Konge
  var neppe fire Aar.
Kun Uskyldskronen bar han:
  det gule Barnehaar.
Han var en Gut saa fager:
  men i hans Øine blaae
et Blink af gillske Falken alt
  de Bjerkebeiner saae.

Og vesle Ingo Konge
  han laae i Kjæmpehaand.
Den stærke Bugge laante
  ham gjæve Aleson.
Han vikled Barnet vaersomt
  ind i sit Kiltingskjød;
thi Han var Ingo Ven og Far
  fra Buggen til hans Død.

Hvad skal da Buggebarnet
  i Kampens vilde Baal?
Saa smedes Norges Klinge,
  saa hærdes Kongestaal.

Men hvor den Kongeliden
som knækket Blomster sank,
der kneise ingen Blomme tor
paa Stengel strunk og strank.

Saa bares vesle Ingo
af Tjostolf Aleson,
der holdt ham under Venstren
i Kappens Fold ilon,
mens Højren Sværdet førte
for Barnets Ejendom:
den Norges skjønne Kronekrands,
som her blev kjæmpet om.

Men alt som Buldren stiger,
ung Ingo lytter til.
Det tykkes ham saa ilde
for Drot at ligge stil
hvor gjæve Hirdmænd kjæmpe. . .
Han klyver fra sin Fold
til Tjostolfs Skulder, sad saa der
som gylden Knap paa Skjold.

Saa sad den vesle Konge
paa Tjostolf Aleson,
ad Vaabenbraget klapped
saa fro med Barnehaand.
En trofast Normands Hærde —
den var hans Kongestol.
Det var en Klippetrone for
den Drot i Barnekjol.

Han loe ad gamle Magnus,
der gik iblinde fram;
men tænkte mindst, at Denne
just søgte hen til ham.
Hvor Barnerøsten hørtes,
did Blindemandens Haand
just kasted Spydet, Hødur liig
mod Baldur Mistelvaand.

Han legede med Bannret,
der kyssede hans Haar.
Som efter Frivilvinge,
den Flaggreblom i Vaar,
han efter Baglerpile
i Luften greb med Lyst,
ei vidende, at hveren var
kun sigtet mod hans Bryst.

Da hører Magnus atter
den liden Konge lee;
thi Hanesvands til Hjelmbusk
fik Barnet just at see.
Da slynger han sit Glavind —
det Straalebue skrev,
og Ingo griber, vakler,
og i Slaget borte blev.

Da hører gjæve Tjostolf
det klynke ved sin Fod.
— Ak! det er vesle Ingo,
som vælter sig i Blod.
Da maatte Helten græde;
thi se, den Haraldsqvist,
som skulde vaje over Nor,
har faaet Bræk og Brist.

Krokrygget siden længe
paa Norges Stol han sad.
Dog fulgte ham i Kampen
saa rank en Kjæmperad.
Han brak ei Aandens Vinge
i skarpe Minneslag,
og Norges Krone bar han vel
saamangen Æresdag.

Reiseskizzer.

1. Framnæs—Balestrand.*)

Stærke Skud af Framnæs-Ege,
I, der saae ung Frithjof lege!
Tordenbrag af Qvinen-Foss!
Gny af Sognefjordens Trods!
Tingums hvide Alpkoloss!
I ei kjendes ved den veke
Sang om jer, som Tidens blege
Sønner klimpre vil blandt os!

*) Man skal paa Frithjofssagaens Scene ikke have saa ganske let for at gjenkjende sig, om man kun medbringer det Begreb derom, Digtet meddeler. De to yndige smale Kyster Vangsnæs og Balestrand skulde vel ikke forekomme os fremmede, men desmere den vældige Natur, hvori hine synke tilbage. I Digtet finder man kun lidet Spor til Alpnaturen, fremtrædende med en høirøstet Hærold i Qvinenfossen, og ganske nær den mørke Sognefjord glimrende i Tingums Snebræer. Disse Eiendommeligheder, som man bør ønske den store Skjald havde seet for at have kunnet laant dem en sanddruere Pensel, stemme fortræffelig med den historiske Frithjof hin Frækne, men de stemme ikke med den Romantiske hos Tegnér. I Sognenaturen og Frithjof, som han var, ligger noget mere titanisk end Tegnérs yndige Romance har kunnet give dem. Sværmere for Frithjofs Saga vilde, om de — som stundom er Tilfælde — begive sig en 30 Mile tilkrogs til Stedet, finde sit Sværmeri nedstemt for Digtet, men et nyt fremfødt for Naturen der, en ny Frithjof, Frithjof, som han vil forme sig i deres Indbildningskraft. Frithjof hin Frækne og Naturen om hans Odel ere Opgaver for en byronisk, ikke for nogen southeysk Genius. Man er paa intet Sted mere tilbøielig til at give den kjøbenhavnske „fine Kunstverdens" Kunstdommer Ret i den Paastand blandt hans mange Angreb paa Frithjofssagaen, at intet Tidsrum egner sig mindre til en alene romantisk-sentimental-moderne Behandling end netop Frithjofs." Dog bliver det kun en Digtet lidet forkleinende og maaskee kun i det Subjective grundet Sandhed, at man med større Behag læser Frithjof i sin Sofa end paa dets Scene, med den atheistiske, voldsomme og dog ædelsindede Heros i Tankerne, gynget midtimellem Framnæs og Balestrand paa den Frithjofs Harme lignende Fjord — der hvor ovensatte Li-

Kun hvor Frithjofs Odelsdale
kjøle Sæd i Rosers Svale;
smyge under blanke Fond;
bølge, liig et lysgrønt Baand,
søndret af en voldsom Haand,
mod sin anden Deel: mod Vale, —
fatte vi din Guitartale,
hulde Romantikens Aand.

Denne Høi, hvor Frithjof hviler
under Steen paa haarde Viler,
denne Sagnets mørke Seng
gynger ei i lydisk Streng
som en Blom paa Vale-eng.
Ikke en Romances Triller,
men kun Drapets stærke Piller
løfte op dens Mosehæng.

Men om Ingeborg den vene,
slumrende bag Hyldegrene
paa den fagre Valestrand,
klage ømt Romancen kan.
— Frithjofs Sorg: i Sorg en Mand,
prenter Penselen alene,
Aandemeisl i Marmelstene,
Eposstorm og Odebrand.

---

2. **Eivindvig.***)

Ned med Seilet! ind fra Havet!
Ind hvor, under Sæd begravet,

---

nier fødtes, borthvirvledes af et Stormkast fra Tingumsbræen, bortskylledes af en rullende hvidtakket Sjøalpes Skumlavin, men indprægedes netop derved til at gjenerindres under Valestrands Roser og hvide Morelteite. (W.)

*) Denne lille Krands er flettet den værdige Folkelærer og Folkerepræsentant Provst Dahl, som har omsnoet Eivindsvigens Klipper med en uforvisnelig Velsignelses- og Æreskrands i alle de Agre og Enge, han der har fremtryllet fra

drømmer stille Eivindvig!
Ind at see, om Rug og Havre
tør paa Fjeldets Branter klavre,
uden at forkjøle sig!

Der bag Roser Maagen bygger.
Rugen i Morellens Skygger
triner kjæk og kront paa Myr.
Som et Solskin Bygget blinker,
men derover Heien synker
lummer Vellugtnat fra Fyrr.

Gaaer den Hosbond graa i Døden,
bag ham Kløver=morgenrøden,
som han skabte, skinner klar.
Gaaer din Sjel til sidste Stjernen,
Sommervinden i Lucernen,
Dahl, skal synke Hvad du var.

Skjule maatte sig jo Stranden,
blank og bar som Munkepanden,
for den stærke Jesupræst.
Gyldne Haver ham af Haanden,
Lysets Straaler ham af Aanden
gaae fra Eid til Sognefest.

For at øve Mandestyrke,
lære Adamsbarn at dyrke
Eden frem af golde Jord,
Herren Eivindvigen skabte
til et Skjær, hvor Bølgen skrabte
af hvert dristigt Foraars Spor.

Eid til Sognefest, sit Sogns Grændsepunkter. Og dog ere disse kun Billeder af de Sjeleagre, han rastløs fremdyrker i sin Menighed, der, med Hensyn til den ubetingede Ærbødighed, denne yder ham, næsten lader sig ligne ved et lidet Paraguay. (W.)

Sjeleild mod Elementer!
Ædle Promethider, henter
ifra eder Selv den Kraft,
som befaler Hav at loggre,
tømmer Tordenskyens Koggre,
kløver Fjeldene som Taft.

Byd, du Sjel! — Naturen taber.
Eivindvigens anden Skaber
triner under sin Tropæ:
Abildgaardens hvide Fane,
mens i Plovens Seiersbane
Axer bøier tusind Knæ.

Medens svarte Myr forgyldes,
Templet — hør! — af Toner fyldes.
Det er Englevingers Klang,
dem ham ud af Koster spiler:
Brød af Steen og Aand af Striler
Dahl i Eivindvigen tvang.

Erins Klageharpe.*)

Jeg kjender, Erin, paa Storhavet hist din svømmende Slette.
Sjømanden braser forbi, ahner, men øiner dog ei
den Dal i Havet bag takkede hvide Bjerge af Bølger.
Ørnen og Fitzgeralds Aand heel den fra Himlen kun seer,
et mørkgrønt svømmende Lotosblad liig, der vugger sin hvide
Svanblom: O'Connels Borg, skinnende fjernt over Hav.

*) Dedikationsdigt foran første Udgave af „Spaniolen," der var tilegnet „en gammel graa Republikaner, det ulykkelige Erins Søn, Robert Major." (Udg.)

Men Gud og Aanderne see, at Europas Dæmon har sat sig,
 hellige Lotos, paa dig — Stormen, der mejer som Ax
de fromme Landsbyers Taarne, dog blæser ham ei i Havet.
 Hvi da ei løsnes din Stilk? drive du skulde da til
den nye Verdens lyksalige Strand, hvis frelsende Guddom,
 jagende Dæmonen bort, skulde sig sætte paa Dig.

Ak, under Havet, til Dybet og Albion Erin er lænket!
 Ilende, skummel og høi, drivende Skypompe liig,
omsust af fremmede Falke, hensvæver Dæmonen over
 Erins fædglindsende Hav i Havet, den Havets Oas.

Dog høine Aander sig over det lave Erin, og medens
 Shannon stønner, da hør! hør hvor det toner i Sky!
Der svæver, baaren af Frelste, som levte og døde for Erin,
 over den Høi, hvor de see end sine blegede Been,
en himmelsk Harpe, og hine Aander, liig springende Bølger,
 hæve sig kappende op, op for at gribe i den.
Da toner Erin vemodig sin Sorg — da kryber Dæmonen
 sammen, og Falkene tye da til dens Skuldre med Skrig.
Thi Erins Klagesang ryster Aljorden, og Menneskeheden
 raaber: „til Hjælp! Hvad forgaaer hist i det fraadende
  Hav?" —

Norges Frihedsdag.

Velsignte blandt Dage, paa blomstrende Skyer
til Norge tilbage fra Himlen du flyer.
Der stille du svævte blandt Engle i Løn,
til Skyerne bævte, og braft af vor Bøn.

I Høiden saa rolig, Velsignte, du laa.
Serafernes Bolig var Domen din blaa,
til did ifra Jorden et Længselraab gjaldt:
da nedover Norden du straalende faldt.

— Før Dagene dale til Jorden, om Gud
de spænde sig alle som Himmelhvælv ud:
som Englenes Telte: en Saliges Leir,
hvor frigjorte Helte sig hvile paa Seir,

Dog blege og lave de daglige staae,
og Sorgens liig Grave, de synkende, graae.
Men Stordaadens Dage, hver over sit Hjem,
de straalende rage i Himmelen frem.

Som Himle i Himlen se trefarv'de Tre!
De steg over Brimlen om Louvres Palæ.
Af Mulm bygt, sig reiser en høi Sarkofag.
Den, blodige Keiser, er Warzovas Dag.

Se, over Bastillens Ruiner en Dag
sig hvælver i Himlen — et Telt af Skarlag.
Naar fuldt af Serafer det Midsommergry
sig sænker, da raver Bastiller paany.

Ved Siden der blaaner akaciesvalt
blandt hine Pauluner et Lufttempel hvalt.
Der Washington hviler: men aarlig han paa
Amerika spiler det Julihvælv blaa.

Men mellem de Tvende, o Norge, din Dag
du øiner sig spænde trefarv't som dit Flag,
til did ifra Jorden dit Længselraab gjaldt:
da nedover Norden den viftende faldt.

Da maatte vel springe de Straaler tilsidst,
som Aaret rundt tvinge blandt Stjerner den hist,
imedens til Jorden dens Længsel dog staaer:
til Folket i Norden, til Birkernes Vaar.

Sig Himlene dunkle af Jorderigs Vee.
Cheruberne funkle, naar Taarer de see,
Vor Længsel de hørte: det straalende Hvælv,
de boe i, da førte de ned til os Selv.

Paa Dagtinden luer Maisolen som Flag.
Som Taget af Duer, bedækkes du, Dag,
af Engle, som dale for aarlig engang
din Høihed at male for Norge i Sang.

— Velsignte blandt Dage, du Selv er en Geist,
som kommer tilbage hvor Mindet er reist
om at du har levet i herlig Bedrivt,
i Norrige strevet udødelig Skrivt.

Du blaaner deroppe, som Skyggen du var
af Jøklernes Toppe, af Sjøen saa klar.
Du blaanende svæver, som var du forvist
Gespenstet, der lever af Norrige hist.

Blaaøiet fra Høiden deroppe hos Gud,
du blikker til Bygden saa ømt som en Brud.
Men engang om Aaret med rødmende Sky
det Folk, du har kaaret, du kysser paany.

Du svinder; men kommer saa sikkert igjen
som Blomsten i Sommer, der visnede hen.
Som Ørnen fra Østen til Redet i Vest,
du kommer, naar Røsten dig kalder hernæst.

Du kommer at lære, som Ørnen sin Æt,
os Aandernes Fjere at løfte saa let,
at Norriges Sjele, de Henfarne liig,
al Aaret kan dvæle i Himlen hos Dig.

Sange ved Kroghstøttens Afsløring
den 17de Mai 1833.

Før Afsløringen.

Vær stolt, o Nor, ved Kjæmpens Grav!
Den Søn, Dig Himlen skabte,
Du som en Christian Krohg gjengav;
den vandt, da ham Du tabte.

Giv, Himmel, da til Vederlag
Nor Mænd, der vove Aandeslag,
som Han, for Jords og Himmels Sag:
for Frihed, Ret og Sandhed!

Hans Viisdom tage evig ind
sin Plads i Storthingssalen!
Hans Frisind liig en Nordenvind
igjennemstorme Dalen!
Dit Skarpsind, Krohg! — det Aandelyn —
i hver en Normands Øiebryn!
da, Frihed, tryg som over Sky'n
hos Nor Du boer og bygger!

Da, Krohgs Aand, fra Dit blaa Paulun,
fra Frihedsdagens Himmel
Du daler mellem Brødre kun,
og Fries glade Vrimmel.
Da uden Sky sig Høi og Lav
frydsamler om Din Æresgrav,
der — som om Fredens Gud den gav —
blev et Forsoningsalter.

Efter Afsløringen.

Vor Krohg! den Krands, du blegned med,
er lagt paa Støttens Tinde;
bedugget af vor Kjærlighed
hver Morgen frisk den finde!
Normannaløven har paa Vagt
med Bilen sig ved Foden lagt;
den skal — det Lyn af Folkets Magt —
omblinke, Krohg, dit Minde.

Vi see Dit Kjærnavn, Christian Krohg,
i Sagas Malm at tindre.
End skjønnere — et gyldent Sprog —
det glimrer i vort Indre.

En høiere end den Colonn'
er reist Dig i vor Borgeraand.
Her reiste vi med taksom Haand
dens Billed kun: den Mindre.

Ved en til sin Odel hjemvendende Sjøguts Confirmation.

Det er Skjønbedrivt at pløje
Bølgen blaa og svarten Muld,
vælte op til Bunden nøje
Jordens Dyb og Havets Høje:
i dem begge ligge Guld.

I din Barm dog gaaer i Dunder
end et mere mørkladt Hav.
Fagre Havfru liig, derunder
paa Klenodiedynger blunder
end din fangne Skytsseraf.

Og en Muld i Barm jeg kjender,
hvori Himmelblom er sat.
Bedre Guld derunder brænder
end det Spiir i Kongens Hænder,
ja end Stjernen i sin Nat.

Barmens Bølge, om den sveller,
kløves rakt til Bunden maa!
Hjertemulden pløi du heller
— den som bærer Immorteller —
end den Muld du træder paa.

Hjertevoven kjølhvas Tanke
pløje maa sin Fure i,
til, for Stjerner dig at sanke,
rem deraf de Vinger blanke
fangne Skytsaand spiler fri.

Hvast som staalet Plog dit Øje
skjære maa den Hjertemuld,
til derfremaf mod det Høje
Blommen groer, hvis Pragt maa bøje
Stjerners, Spiirs og Axets Guld.

Til en ung Digter.

Skjald, ei se du tilbage,
ei mod den runede Steen!
ei imod Højen, der gjemmer barbariske Dage!
Lad ligge de Skjolde! Lad smuldre de Been!

Der paa Højen lad krybe Oldgranskermyrer omkring.
Dem lidt Støv skal, som Snusen en Kjerring, begeistre
— ja til at fortælle utrolige Ting.

Større Helt end de Helte under din Muld jeg dig teer:
Under Hælen en Drage, en Lindorm til Belte,
og huggende Ørne paa Hjelmen til Fjer.

Eddret Drage Han levner under sin Saale en Grav.
Heltens Hjerte sig løfter — da Lindormen revner,
som bølged derom liig et rullende Hav.

Æther-Blaadybets Maager, Ørnene, ryster han af,
liig en svajende Mast; da som Smalserhorns Taager
fra Panden de dødsmatte synke i Hav.

Thi han stevner i Striden over et Storocean,
fjernt som Stjerner omsvæver ham Snekkeseil hvide:
Der kjæmpe med Drager vel Helte som Han.

Fremad Stavnen maa glide over et dæmrende Blaa.
Anklen blodig; men Panden, den skinnende hvide,
ei Høge, men Høiaander hvile sig paa.

Glad skal Helten sig sætte under en Høi i sin Stavn.
Dog han lever derunder, ja under dens lette
Violtag, og Aanderne synge hans Navn.

— Skjald, den Høi skal du prise! Seer du den ikke,
den blaa?
Seer du ikke det straalende Skjold paa dens Spidse?
de vajende Liljer, som skinne derpaa?

Seer du ikke den trætte Helt under Himmelens Hvælv?
ei de kronede Ørne, som frække sig sætte
hvor Aanderne valgte en Thron for sig selv?

Reiste ei sig af Støvet ormlænket Menneskehed?
rysted Slangerne af sig som Aaspetræet Løvet?
En Krone, som faldt, var hvert klapprende Led.

Røst.

Ak, end hænger jo sorte Orm ved dens Fod som en Bolt?
Se, den gaber jo i Vaticanernes Porte!
Se Kupplen paa Templet dens kneisende Skolt!

Ak! og Gribbecæsarer sidde paa Panden jo end?
Gjennem Øjet de hugge til Hjernen, og Taarer
i Øinenes Huler kun glimre igjen.

Ve! og lange Geleder slynge, som Lindorme blaae,
end om Menneskeheden jo staalede Kjeder,
og knuge hvert Hjerte, som vover at slaae?

Første Røst.

Skjald! i Himle, hvor Tiden ei aabenbarte sig end,
boer Seerens Geist jo med Seiren før Striden,
og svæver med Haabet jo foranfor den.

Glimter ei foran Jorden, foranfor Tiden hans Syn?
Bagom Jordkloden drøner Historiens Torden.
Men Seerens Sang er et foranskudt Lyn.

Du paa uaabnet Himmels Tinde sætte dig skal.
Snart den bliver (som denne med Stjernernes Brimmel)
beduggede Høi paa et Seculums Val.

Aanden.

Mørke Geist — jeg kjender Dig,
Du med Lyn om Panden.
Du der bandt som Yngling mig,
knæl nu Du for Manden!

Stærke Geist, som rundt min Vaar suste i Orcaner,
kom, og knæl hvor Herren staaer! Hører du, han maner?

Fule Geist, med Drageild under Englefjere!
Med et Vredesøie vil jeg din Barm opskjære.

Falske Geist, hvad lovte Du? — Frihed, Fred og Glæde.
Mange Aar kom det ihu, lærte kun at græde.

Frihed? — ha, hvor Aanden kan lægges selv i Lænker!
Vil du miste Fædreland, siig da, hvad du tænker!

Fred? — i Lovhyæners Gab lidet deraf levnes.
Fred — hvor Latter er et Drab, som af Konger hevnes?

Fred? — af faaer du Fodefæst i et kløvet Hjerte?
Kan jeg dig, du hulde Gjæst, med min Graad beværte?

Glæde? — hvor er Hytten min? Der hvor Ravne bygge.
Hvor min Møe i Brudeliin? Af en flygtig Skygge.

Var en Stjerne hun endda, var det dog Elende,
at jeg kun saa langtifra turde dyrke hende.

Geist, ha! hvisker du iløn: „bo i stolte Bølge!
Vestenvinden er saa skjøn, kan tilsengs dig følge."

Vel! jeg tog det blaa Pallads, fulgte blot en Hoben
Satanaser i Kyrads og i Dommerkaaben.

Vel! jeg tog den Vestenvind, vilde den blot skjære
Roserne af Stellas Kind, og til mig dem bære.

Geist, du lovte mig en Jord, liig en formet Himmel;
— bandt mig med en Slangegjord til en Djævlevrimmel.

Blommerne, du gav min Kind, vare jo forlorne.
Disse Qviste om min Tind have sine Torne.

Sledst du under Drengens Fod dine Vinger spændte,
steg saa til det unge Blod sig i Solen brændte.

Slap ham, da han skreg saa lydt halvt af Fryd og Smerte,
i en Sjø af Paddespyt, forat svale Hjertet.

Nu, da jeg er bleven stor, jeg din Ving tør tage;
tvinge dig, fra denne Jord føre mig tilbage.

Løft mig, Geist, paa Englefjer, saa jeg seer de Kloder,
hvor ei dandses Polskdands meer efter Zarens Noder! —

Hvor ei skygges yndig Dal af et blodigt Banner,
hvor ei Trældoms-decretal staaer i Aandevander —

Hvor ei Natteskinx og Orm gnave mullent Alter;
men hvor Alles Troesnorm er Halelupsalter —

Hvor ei under Lovens Skjold Kongevejen løber
for en Løgn i Herresold, eller en som kryber —

Hvor ei (vogt dig!) Herskerraad slig Pasqville skriver,
som i Landets Mødres Graad Sønners Haab forgiver —

Hvor ei Retfærds Talsmands Pen rive's af Satans Vinge,
for at sælge den igjen til en Bøddelklinge —

Hvor ei i en Fjeder kjæk Helveds Banner vajer,
stumme ei i Lovens Blæk Mennesk'hedens Hajer —

Hvor ei i sin første Flugt unge Engel svimler
af en fæl Bastillelugt under frie Himler —

Hvor ei Adamshjertet blier, om i Barm det svinger
som den Klokke, der fra Spiir Pintseglæde klinger,

af Banditer aareladt, snøret ind i Former,
for at slaae saa sløvt og mat som hos andre Ormer —

Hvor ei Blik, som seer lidt høit, skratter lidt ad Daarer,
druknes flux i Slangers Sprøit og (Triumf!) i Taarer —

Hvor ei i en Latters Spoer Statsproces sig sniger,
som hvor spæd Gazelle foer fæle Kongetiger —

Hvor ei, om en Puls er fuld, om paa høie Vover
Aand den sætter ifra Muld til hans Himmel over,
strax den skal omvikles med Jordens værste Igle,
forat slukke Aanden ved i dens Puls at sikle —

Hvor ei under Frihedstræ en verrinsk Hyæne
gnaver Mennesker i Læ af dets Lauregrene . . .

Lauregrene? ha, den Laur har til Grene Tamper,
og en rasende Centaur Roden sønderstamper —

Did, hvor Æren skilles maa ifra malte Pjalter;
hvor ei Øglesjele faae Skjul i Skjøngestalter —

Did — ha, Geist, du nærmer dig . . mørk ei som du plejer.
. . Kun en Glands ombævrer mig, og en Lyd af Sejer.

Knæl! Knæl! — en Klang saa sød Straalekrandsen splitter . .
Klang og Straaler sammenfløb til en gylden Cither.

Og fra Cithrens Dybde klang: „Geisten her mon være.
Den med Dig saa vildt sig svang, for Dig Flugt at lære."

„Den med dig til Tordensky'n vilde Flugten styre,
at du skulde flette Lyn i din unge Lyre."

„Den af Øglerne en Tid lod din Fod omspinde,
at du som en Heraklid skulde Slanger binde."

„Den lod Onder taarne sig tidlig om din Pande,
for det Onde lære dig hade og forbande."

„Den lod Helved hvælves om himmelbaaret Øje,
at du skulde viis og from dig med Jorden nøje."

„Den i Storm har lært dig Sang. Aanden som du ejer,
— hil dig! har serafisk Rang; og dens Navn er Sejer.

Det befriede Europa.

1831.

— — Fra Caucasus? blinker min Sjel fra Caucasus?
Kold, rolig, funklende som Ararats
øverste Jisklump, beskinnet af Midnattens Sol,
den seer over Jord, mens mit Hjerte staaer stille.

Hvad Lynglimt dernede? Mon skyder Bakus
Dyb Naftasøiler mod Nathimlen?
— Heijah! de Lyn ere Sværdhug og Frihedens Ild,
som frembryder af Millionernes Hjerter.

Du haanloe, Sjel, dengang Menneskheden i
Ring af Helgalliancen blev
ført, liig en udsviret Juulbuk, der suller i Ørsk
med Helligtrekongerslys i valne Hænder.

Men sammen, ja til et Riimsnug, gyste du,
da (frisk dog, se nøjere efter!) du
saae, at den Nar var et Spøgels, at Menneskheden stod
som dødfrossen Skildvagt paa Napoleons Gravhøi.

Ja, tusindhornede, tusindtandede,
tusindbesvandsede Adamsæt,
Ham du bekjæmped; men tung var din Seir, saa du blev
paa Vagt paa Hans Gravhøi gjensiddende steendød.

Men Vaaren kom, og belivnet mindtes du
(liig haltende Jacob) at dristig du
stred med en Aand, og du tøed i Graad hen, og sprang
som glødende Rosenbusk ud paa hans Gravhøi.

af Banditer aareladt, snøret ind i Former,
for at slaae saa sløvt og mat som hos andre Ormer —

Hvor ei Blik, som seer lidt høit, skratter lidt ad Daarer,
druknes flux i Slangers Sprøit og (Triumf!) i Taarer —

Hvor ei i en Latters Spoer Statsproces sig sniger,
som hvor spæd Gazelle foer fæle Kongetiger —

Hvor ei, om en Puls er fuld, om paa høie Vover
Aand den sætter ifra Muld til hans Himmel over,
strax den skal omvikles med Jordens værste Igle,
forat slukke Aanden ved i dens Puls at sikle —

Hvor ei under Frihedstræ en verrinsk Hyæne
gnaver Mennesker i Læ af dets Lauregrene...

Lauregrene? ha, den Laur har til Grene Tamper,
og en rasende Centaur Roden sønderstamper —

Did, hvor Æren skilles maa ifra malte Pjalter;
hvor ei Øglesjele faae Skjul i Skjøngestalter —

Did — ha, Geist, du nærmer dig .. mørk ei som du plejer.
.. Kun en Glands ombævrer mig, og en Lyd af Sejer.

Knæl! Knæl! — en Klang saa sød Straalekrandsen splitter..
Klang og Straaler sammenfløde til en gylden Cither.

Og fra Cithrens Dybde klang: „Geisten her mon være.
Den med Dig saa vildt sig svang, for Dig Flugt at lære."

„Den med dig til Tordensky'n vilde Flugten styre,
at du skulde flette Lyn i din unge Lyre."

„Den af Øglerne en Tid lod din Fod omspinde,
at du som en Heraklid skulde Slanger binde."

„Den lod Onder taarne sig tidlig om din Pande,
for det Onde lære dig hade og forbande."

„Den lod Helved hvælves om himmelbaaret Øje,
at du skulde viis og from dig med Jorden nøje."

„Den i Storm har lært dig Sang. Aanden som du ejer,
— hil dig! har serafisk Rang; og dens Navn er Sejer.

Det befriede Europa.

1831.

— — Fra Caucasus? blinker min Sjel fra Caucasus?
Kold, rolig, funklende som Ararats
øverste Jisklump, beskinnet af Midnattens Sol,
den seer over Jord, mens mit Hjerte staaer stille.

Hvad Lynglimt dernede? Mon skyder Bakus
Dyb Naftasøiler mod Nathimlen?
— Heijah! de Lyn ere Sværdhug og Frihedens Ild,
som frembryder af Millionernes Hjerter.

Du haanloe, Sjel, dengang Menneskeheden i
Ring af Helgalliancen blev
ført, liig en udsviret Juulbuk, der suller i Ørsk
med Helligtrekongerslys i valne Hænder.

Men sammen, ja til et Riimfnug, gyste du,
da (frisk dog, se nøjere efter!) du
saae, at den Nar var et Spøgels, at Menneskeheden stod
som dødfrossen Skildvagt paa Napoleons Gravhøi.

Ja, tusindhornede, tusindtandede,
tusindbesvandsede Adamsæt,
Ham du bekjæmped; men tung var din Seir, saa du blev
paa Vagt paa Hans Gravhøi gjensiddende steendød.

Men Vaaren kom, og belivnet mindtes du
(liig haltende Jacob) at dristig du
stred med en Aand, og du tøed i Graad hen, og sprang
som glødende Rosenbusk ud paa hans Gravhøi.

Forsoning dufted du, fagre Gravblomme:
hver Knop var et Hoved med Frihedshat:
bankende Hjerter din Bladrasl: hver Torn var en Arm.
.. Hvo skjærer dig, Hydra, i Former som Taxus?

Jo reiste ikke sig grumme Gartnere?
Hver da med Saxe (saa lange og
blanke som Hære) beklipte, i Form af en Træl
der knæler, den Busk med de levende Blommer.

Da Sceptre gnistred fremover Folkene,
liig hundred Blodstruter springende
opudaf Menn'skehedens Saar, da den aareladt var
af Drotbajonetter og kopsat med Kroner. —

Da, Sjel, du, liig i Charpitot, hyllte dig
ind i en Drøm, og (som svømmende
under Canalhvælv) du Verden forlod da, og drev
saa tvertigjennem Gravene indtil Aratus'!

Washingtons og Kocziuskos Grave først du forbifoer.
Tvertsfor hinanden de kneiste som Herkles' Støtter de
graae.
Begge, min Sjel, med et Suk til Seil du dem suste imellem,
svømmende saa ind i Oldtidens Hav med de laurgrønne
Kyster.
Der Cincinnatus' Grav som Italien saae du tilvenstre.
Hannibals Gravhøi tilhøire som mørke Afrika laae.
Midti som høje Sicilien stod Timoleons Minde.
Inderst som lave Euboea din sjunkne Høi, Aristides,
laae, og Aratus som hvælvede grønne Attika jevntmed.

Ja der, min Sjel, med dit spæde Straaleduun
pladsked du glad i den hellige
Aske, imedens mit Legem vandred igjen,
som Søvngjænger bleg, under Norriges Maane.

Der laae du, indtil det drøned over dig.
Da Drømmens Uldtot du kasted, men

nøgen og skinnende svam du til Dagen idag
tilbage, fløi oppaa dens Skulder og blikked.

Ejah! hvad seer jeg?

Der laae du, til Havet derudenfor Washingtons
og Kocziuskos Minder — det
Hav med en blaanende Bølge for Dagen idag,
ja det som igjennem de Seculumsstøtter
skal flyde sammen med Oldets laurkrandste —
der laae du min Sjel som en efterglemt
Svane i Sundet ved Salamis, indtil det Hav
deruden, som eier dig, opsteg med Bulder.

Da fløi du skrigende op; thi over de
Herkulesstøtter paa Toppen af
Havet, der reiste sig, saae du en skinnende Svan
— ha, gamle Fayette dit Hoved, det hvide.

Da fløi du skrigende op ...
Ejah, hvad seer jeg?
Farvel Aratus' Urne! Mig lokker skjønnere Klang.
Fayette, Amerikas Friheds Søn og Frankrigs Friheds Far,
tiltaler Paris — det lytter med sænket Bannerstang
(den Samme, som det af Louvres Gitter i Julidagene skar).
Visn, Rose, som i Aristides' Aske voxer at varme din Rod!
Mig dufter sødere Minas Sværd, bestænkt med Carli-
sters Blod.
Ei meer for at kysse Hannibals Skolt, til Ponti Strande
jeg gaaer.
Mig kneiser Hooghvorsts Isse meer stolt med flere Laur-
bær end Haar.
Ei meer vil jeg rode paa fremmed Kyst efter Timoleons
Liig;
ei lytte i Salamis Bølgesuus efter et persisk Skrig.
Mit Øre sidder paa Dublins Taarn og hører O'Connells
Røst.
Og, Washingtons og Kocziuskos Aander, end dvælende
Jorden nær,
og ei, som Hines, til fjerne Himle førte fra sjunkne Grav,

jeg drømmer ei længer paa eders Grave, dyrker ei Guddommen der;
thi sandelig I ere fløine ud, og flaggre som Ørnvingepar
om gamle Chlopickis Pande, den Polens Dagstjerne klar.

Som gjennem Herkles' Støtter Stormfuglen
ud svinger over Atlanterhav,
fløi fra sit Drømmeskjul hist mellem Grave min Sjel;
thi did Millionernes Frihedsraab trængte.

Ejah! hvad seer jeg?
Hver Nat en rødere Morgen føder, hver
Qvel seer med blodige Øine mod
Morgenen, der, Boblen liig over det puttrende Dyb,
slaaer høiere Hvælv over oprørte Folkeslag.

Hver Time banker som Tidens Feberpuls.
— Ak, standser fredsomme Stueuhr!
Thronernes Bragen fortæller os Timernes Gang.
Kun Stormklokker hænge, at ringe til Arbeid.

Hvad Dagværk har Herren bestemt for Folkene?
Mon gamle Tiders Begravningsfest
feires? mon Nytiders Daabfest? Thi Stormklokker gaae.
Hør Englenes Vingeklang! Havgang i Luften!

De Taarnsangre høre fra Brest til Casan med
nyt Skrald hverandre. O Latter! en
Metternichs klapprende Skildt mod en slig Telegraf?
Se Slotsbrandes Røgdriver Folkenes Jilbud!

Tvertsover Europa sig Baal opløfte, og
see over Fjeld til hverandre. Ak,
rødnes de Øine i Skyen af Graad eller Hevn?
— De tændes, at Himlen sin Sejer skal skue.

Se Flammerne, Folkenes klagehvinende
Bud, løbe tvertover Jordkloden,
mens en Coureer med sit Messingskildt raaber sig hæs
ved Floden: „sæt over i Keiserens Navn da!"

Sig Hærskrækken sniger bag Flammestrømmene,
flyer under Stormklokkers Rungen
tversgjennem Gelederne, seer sig tilbage, og seer
med blegnende Blik, at de dat overende.

En nedfældet Trælledrot siger, seende
Baal over Isen at korse sig:
„Dybenes Magter sig løfte at skue sin Daad."
Nei, Skyen maa kløves, at Fred kan neddale.

Din Jammer, Despot, som i Støvet vælter dig,
slaaer Borgens Gnister ei høiere.
— Englene skue ei Sorg: thi kun Seirsglands de see
hvor Mennesket stirrer i blodskyllet Ørken.

De lee ad Synderens Hylen, række ham
ei Haanden: Selv skal han reise sig.
Ikke de ynkes, naar Flammen, den Lynildens Søn,
fortærer den Borg, der var Lasternes Boelsted.

Du gyser, nerv'svage Stymper, gyser, naar,
se, Jordens Stæders blaaskinnende
Domer i Flammerne drukne, og Klokken paa Eng
sit lyseblaa Hoved i Blodstrømme dukker.

Mon hang disse Kuppler som hvalte, ludende
Fredsliljer nedover Stæderne?
Ejah! hvad Sorg da? De voxed og døe som det bør.
Jeg leer; thi jeg kalder dem Mørkrets Hjelmhvælv.

Hvi Graad da! Lysstøtter skulle reise sig,
hvor forhen Domerne stode som
hovedløse Skuldre. Blaaklokkerne farve sig blot
til Roser, at krandse de Frihedens Helte.

De Gnister, som flye med dit Suk afsted, vel i
Skyens Net som Aske opsamles; men
nedsendes atter som Druer, der klattre igjen
fra salige Smaahytters Vægge mod Himlen.

Den Ild blot tærer Tyranners dyngede
Rov, tærer ældede Laster blot.
Brudsmiil er Blodstrømmen, Flammerne bølgende Slør
om Jorden, formælet med himmelske Frihed.

Som brustne Brudbelte Schelden nedruller.
Nei! harm, liig svovelblaa Lavastrøm
gjennem en splittet Volcan, den kneisende gaaer
indunder Tvesplitten af Belgiens Banner.

Men, didhenrullende hvor Oranien
staaer, rundt hans Fødder den kaster en
Stump af sin Lænke ... Den livner til staalgraa Snog,
som stikker ham, hvisler i Dybet til Djævlen.

Oranje, reis dig! se Schelden kommer jo!
Ve, Skyen over dit Hoved er
drivende Blodbamp fra Java, og Strømmen, som naaer
din Navle, er Borgerblod, ve! fra Antwerpen.

Kryb op paa Bolværket! Hør den lystige
Flods Fløitehvisl i sin Sivpibe:
„Støv, som ei mægter at tæmme din Lidenskabs Bæk,
Du tæmme de Floder, Allskaberen løste!“

Hvad dundrer? — Flygtende Kongers Vognfølge.
Slaae Qvinder Vinduerne i, for ei
Manden at see, som beskatted det Dagslys, han flyer,
forærte Maitresserne Bønder som Oxer?

Hvad brager? — Himmelens Tordner nedbrast paa
Ham, Ham, som mellem meenederske
Fingre holdt Æblet, bedækte sin Throne med Skam,
men Galgen med Ære, med Heltenes Kroppe.

Hvad rasler? — Tusinde frie Presser (de
sorte Lysets Porte) opløste sig.
Jerndøren i Ham bag Forræderne knaged ilaas?
Nei, Staalklang det var — Nationalgarder væbnes.

Ha, staalbeneglte Despoter, prøver at
Tag faae i Frankrigs om seirvundne
Frihed fasthvælvede Styrke! — O prøver dog før
at udrive Ilden af Jordkuglens Hjerte!

Er dette, dette det Frankrig, Ludvigers
Hærrækker pukked til Kulstøv, som
Arvingen endda (ja øsende over det ud
sin gloende Brunst) vilde udsmelte Guld af?

.... Kun Taarer fik du, men bort du slængte dem.
(Hvo bad om kogende Bly vel?) Men
Frankrig din Nedarvings Graahaar har tregange slængt,
som useligt Kraaksølv — vip! langt over Grændsen.

Er dette det Frankrig, som Sværme af Fremmede
— hui! vilde lodne Centaurer —
perfed mod Hove, beruust af din Viin og sin Hevn,
saa (klisiklast!) dets Blod som dets Druers udsprøited?

Et Lyshav bølger imellem Havet og
Rhin: gamle Frankrig er Bunden kun.
Marlys Parke er Tangen, Versailles en Musling deri.
Paa Bølgen staaer hvide Fayette som Neptun.

Europa drukner — ha! over Hovderne
høit gaae de skinnende Lysvover.
Er det Champagner? mon Æther? O, hvad det end er:
dog født er at drukne og omtumles deri.

Det svæller skinnende opmod Alperne
— ha! bryder mod Pyrenæerne.
Preussen det splitter i tusinde Øer og Skjær.
Dets funklende Døninger rulle mod Africa.

En Sol har dalende mellem Havet og
Rhin bredt sig: Frihedsideerne,
skinnende jevnt gjennem Frankernes Hjerner, er liig
den Ætherilds fjernere Dunstkreds om Solen.

Se, Solen nærmere Straaler udflyde!
Seir! Seir! det er Nationalgardens
væbnede, funklende Hænder i tredobbelt Rad.
Hiin Julidags Blodflek er Bunden i Solen.

O Sol, hvo nærmer sig dig, og brænder ei?
Selv gjennem tunge Metalkroner
borer dit Solstik sig. Derfor de rase; thi se,
dit Gjenskin jo opgløder selv deres Pantsre.

Troer ei de Knegte, fordi I malte dem
eens, trak dem under og efter en
Snor, thi en Vinge er under den snevre Mondur,
bag Bartskyen en Funke, som sprænger Geleder!

Carthag mod Rom er en Knegt mod Borgeren.
Tungt falder Borgerens Slag; thi der
hænger et Barn paa hver af hans Arme, og dybt,
som hug i hvert Bryst han en Voldgrav om Hjemmet.

Mens under de reiste Millioner, Frankrig, din
Grund ryster, synger Delavigne, liig
Lærken, der endser ei Jordskjælv: paa Lithauens Val
da drømmer du dig under Marsmarkens Linde.

Ha, Den, som røve vil Polens Frihed, maa
først rive Chlopickis Graahaar af.
Se, som det flaggrer der, er det dens Hængelaas af Sølv!
Kun Røverhaand tager hvad Tyvhaand tog forhen.

Paa Heden ved Raclawicz kjæmp Skrynecki! Der
slaaer Madalinskys Beenrad vel
Tusinde ... Se, hvor den rasende klynger sig fast
til Bannerne, bøjer dem alle i Støvet!

Paa Heden ved Raclawicz kjæmp Dwernicki! Der
— hør! hør! Dombrovskys Hylen skal
sprænge hver fiendtlig Kanon; og de Skygger af Børn
fra Praga skal flyve som Støv dem i Øiet.

Der aabner sig Skyerne . . se Koczuiskos
Aand styrter ned paa et Lyn! Han er
Himmelens Kjæmper; thi Frihed er Himmelens Sag.
Var Englen ei fri, da i Himmelen Opstand!

Et Menneske, mægtende ei at styre sin
Barms lille Hjerte, vil styre jo
fleer Millioner jo heller? Den Fod, som ei kan
en Tue bedække, vil dække Aljorden.

Og reiser sig op saa et Folk, og siger: „vi
eet Sprog jo tale? Det være vor
Grændse, ei Miilpæle! — Heijah! da „Oprører dø!"
det hedder, mens Gud selv en Synder tilgiver.

— Fra Caucasus? blinker min Sjel fra Caucasus? . .

Fra Skreyaha? blinker min Sjel fra Skreyaha?
Kold, rolig, funklende som Skreykamppens
øverste Jisklump, beskinnet af Midnattens Sol,
den seer over Jord, mens mit Hjerte staaer stille.

Hvad Lynglimt dernede? Mon skyder Bakus
Dyb Naphta-Søiler mod Nathimlen?

Hvad Glimten dernede? Mon tændes rundtom
Lys alt i Hjemdalens Smaahytter?
Huijah! de Glimt ere Sværdhugs og Frihedens Ild,
frembrydende af Millionernes Hjerter.

*
* *

Hvad er da Stort vel imod
de Lande af Lys og de Have af Blod?
— det Syn ved min Fod!
Til Hindostan seer du fra Dhavalagiri,
fra Skreykamppen seer du til blaanende Viri.
En Kikkert fra Caucasus Lande nok seer
og Have og Skyer, men heller ei meer.
— Prosaiske Øje, som kiger fra Ruden,
er stolt af at tælle hver Pore paa Huden,

hvad nytter dig Synet, den Lygtemands-ild,
som hopper paa Tingenes Former deruden?
Kryb ikke paa Caucasus eller paa Skrei!
Hvis Stort du vil see, det hjælper dig ei.
Sid heller i Natten, luk Øinene til,
da maaskee — ja, hvis din Genius vil —
du Meer faaer at see, end blot Kappen af Guden,
som gaaer gjennem Verden og Tiden
og Menneskefærden sin evige Vei.
.. Da gyser du ei, om et Land end forgaaer,
om midt i et Storhav af Taarer du staaer;
thi Sejerens Vaar du seer kun i Striden,
et Sædkorn til Himle i Taaren som gled.
.. I Hæren, der buldrende ruller sig ned
i blinkende Striber fra Høiden paa Valen,
du Sejerens Vaarslommer seer kun i Dalen.
at rydde den tidlig et Midsommersted.
I flammende Flag over blegnet Armee
du Sejerens Vaarblomster skuer i Snee
med Himlen i Øje skjøndt Døden om Foden.
.. Da speider du Caucasus gjennem til Roden,
og Skreya det mørke maa revne ihast;
thi Lynet er ei som det Aandeblik hvast.
Naturens Dybder det anatomerer.
En kløvnet Indvold det Afgrunden er.
Selv Himmelens Raad er det intet Myster.
Og Jordklodens Hjerte isønder det skjærer,
og speider som lysende Demant deri.
Nationernes Sjele da flyde forbi
dit Aandeblik liig gjennemsigtige Vande.
Du hører at Dommens Basuner forbande
i sagteste Trællesuk: „kom og befri!“
.. Da hører du grant i Befriernes Klinger
at Aanderne løfte de mægtige Vinger.
.. Da seer du i Sværdenes blinkende Fart
Guds Aasyn i straalende Lyn aabenbart.

— Hvi Skreya da, Aand? Du er højere sat.
Hvi Skreya og Caucasus' Taagehat!

Kun skjul dig i Dalen saa lavt som du vil!
Dog løfter en Aand dig til Himmelens Skulder.
Luk Læben og Øret og Øinene til!
Dog faaer du til Mund en himmelsk Basun,
en Himmel til Øre viidaaben og huul,
der hører fra Jorden som Tordenens Bulder
hver Menneskeklage, som sukker isskjul . .
. . Dog faaer du igjen til Øje en Stjerne.
Ha, hvor er da Nære og hvor er da Fjerne?
Da seer du, Velsignte, liig Solen, ifra
Blaahimmelens Skulder Aljorden — Eijah! —
en Kampring, hvor Gudepriis hænger for Dverge,
ja Jorden med Blodstrømme, Slagne til Bjerge,
og Jubel du hører deroven endda;
ja over dens Bulder et Halelujah!

* * *

Hvor sank du Alpe! . . fra Himlen seer jeg; thi
se — lavtnedunder mig flyver min
Sorg som en Sky, og jeg hører jo Englenes Jubl:
„Lyksalige Jord, thi du Frihed har vundet!"

Fra Himlen seer jeg: thi rundtom seer jeg en
bleg Kreds af Tempel- og Thronherskere,
jublende: „Straffen er endt; thi vort Syndfølge døer.
Nu klager ei Jorden; thi Frihed den seirvandt."

Farvel til Alfred.

Farvel min Hjertensven, Farvel!
Snart har jeg ei tilbage fleer.
Kun een beholder jeg: mig Selv.
Ak, Han min Uven er!

Farvel min Hjertensven, Farvel!
Farvel! — det er et herligt Ord.
Det toner hjemligt fra min Sjel
om Alt hvad skjønt paa Jord.

Det er det Navn, jeg gav min Brud,
den Trylleblomst paa Skillevei.
Og mangen Serafs Navn hos Gud
har slig Betydning ei.

Den Fagreste det Navn jeg gav,
i blanke Sjeleperler svøbt,
til hun af Engle i sin Grav
„Velkommen“ bliver døbt.

Det er det Navn, jeg gav min Vaar,
den Seilersky saa lys og let.
Og Lykken intet andet faaer
for sine gyldne Net.

Min Taare fik det og mit Smiil.
Da svandt det Tvillingpar fra Bryn.
Men Smilet levnede en Piil,
og Taaren tørre Lyn.

Som Efeu paa Ruinen sort
sig klynger Haab til Sorg og Savn.
Dog jog jeg Haabet fra min Port,
og gav det samme Navn.

Ruinen ramler — Savn og Haab
som Blomst og Steen i Støv forgaaer.
Men hør i Braget, hør mit Raab:
„Farvel“ til Sky dem slaaer.

Min Glæde — ak, du har mig kyst
for et Farvel at hviske mig.
Da tonte fra mit stolte Bryst
igjen Farvel til dig.

Jordkueren, min Fole, kun,
min Kjøl, det Sværd i Havets Barm,
min Genius i Skypaulun
paa Ørnevingekarm ..

Kun dem jeg giver andet Navn:
ja „tro“ og „fast“ de første To.
Den Tredie døbt i Himlens Favn
er „Frihed, Høihed, Ro.“

Men aabner Jorden en Vulcan:
saa bredt et Dyb af Ild som Hel,
da sporer jeg min Vingeman
med jublende Farvel.

Og reiser Havet sig med Gru,
at spidde Kjølen paa et Fjeld,
da skjærper jeg mit Seil endnu
med jublende Farvel.

Ja stormer Himmel, Hav og Jord,
da toner Aanden i min Sjel,
der har de høje Navneord,
et jublende Farvel.

Men kjæmper mod mig Himmelen
en Hevnensseir, da, som til Hel,
min Genius har og til den
et haanende Farvel.

Da gaaer jeg til en ensom Sky
imellem Himmel, Jord og Hel.
I Rummet rundtom ruller Gny
af sidste Haansfarvel.

Af en Condor, som flyer forbi,
jeg river Vingen til et Tag.
Og vil den boe med mig deri —
da, Kongegrib, Goddag!

Dog Harpens fulde Strengerad
jeg under Taget reiser — Ha,
der kneiser gylden Colonnad!
Jeg fik Pallads endda.

Og her min Genius sænker sig.
— Hvad vil du Engel i mit Boe?
O Himlen kommer jo med dig:
med Frihed, Høihed, Roe?

*

Min Hund med ømme Øje — ak,
du spørger, slikkende min Haand,
om Straalen ei mit Hjerte stak,
der glimred fra min Aand.

Min Frisk — ak, du mærker, at
en Taare tyngede din Ving.
Du toer i den dig skjær og glat,
og stryger saa min Kind.

Fortrolig sætter du dig paa
min Pen, den rosenløse Tjørn,
ha fly det hvide Lyn, du Smaa!
der sidder jo en Ørn.

.. Du stirrer i mit Øje saa:
ja, Frisk, lige i min Sjel?
Du spørger: turde Hjertet slaae,
mens Aanden tog Farvel?

Du flyer saa vidt som Vaaren er,
og bringer mig et Blad derfra.
Ja find mit Saar, og læg det der;
maaskee det heles da.

Dog mindes altid jeg en Eeg,
der, alt bedækt med syv Aars Mos,
imellem tvende Hjerter steg —
ja, Alfred, mellem Os.

Men liden Ormetunge skar.
Og Hjerte-egen, malmet som
en Evigheds Pillar den var,
i Raate kanted om.

Jeg sidder paa den brustne Bull
og leer og seer hvor Stjernen flyer,
hvor Bølgen ruller Rull i Rull,
og paa de lette Skyer.

Du troer, at Os fra denne Stund
adskille Dyb til Evigtid?
Tro, det en Slangebrod er kun,
den Isthmus for en Mid.

Til du gaaer over den — Farvel!
Farvel! — det er et herligt Ord.
Det toner hjemligt fra min Sjel
om alt hvad skjønt paa Jord.

„Farvel", det Navn har jeg forært
min Lykke, Brud og fagre Aar.
Men er det Navn paa alt hvad kjært,
da, Alfred, du det faaer.

Til en Slavedømt.

Mand! en mørk Dag kommer,
da Himlens Retfærd sin blinde Datter af samme Navn
nedsender at kaste sin Skjændsel over din Skulder.
Sorg, stem min Harpe! Vemod, spil!
Men, hulde Haab, syng til!

Mand! i den Stund Jordens
Retfærdighed skumler din Skulder, Himmelens planter fast
i Bunden, den skar i din Sjel, en Fakkel for Freden.

Mand! naar Jordens Retfærd
(den Sorgmøe) sit Lænkehaar luder over din Nakkes Hvælv,
sit straalende Himmelens løfter over dit Hjerte.

Mand! naar Jordens Retfærd
med døde og kunstige Slanger spænder din Ankel om,
de levende Himmelens haler ud af dit Hjerte.

Mand! en svar Flok Dage
gjennem dit Liv skulle gaae som Dommeres sorte Tog;
men derefter Dage — en Række sonende Præster.

Mand! hver Straffens Time
skal op til din Himmel en Stjerne hvifte med Sukket — Vil
du indvandre der før den liig en Festhal er oplyst?

Mand! hver Times Suk skal,
som var det en Englevinge, blæse Skyer af din Himmel
— Vil
du trænge dig ind, mens den damper end i et Chaos?

Mand! din Qvindes Ømhed
skal binde om Lænkerne Bomuld .. Mand! og dit fromme
Barn
skal være en duftende Rosenqvist i dit Gitter.

Mand! din gamle Ven ei
vil skjule sin Isse for dig, det skinnende Fredspaulun,
og over dig bruser som Æresfane den Harpe,
som Sorgen stemmer til Vemods Spil,
men evige Haab synger til.

Paa Havet i Storm.

Little Fisherbank.

Landet synker, men Havet — Haleida! — hæver sig op.
Meer fri end Maagen, med Stormen flyer jeg henover
Bølgens Top.

Meer dybt end Svanen jeg dykker mig hvor Storleviathan gaaer,
og hører næreved Havets Bund, at Jordklodens Hjerte slaaer.

Farvel Fædreneland! o Farvel!
Ei du løser din flygtende Træl: du har lovt mig en Grav;
thi Ved gav du Fa'r til min Vugge.

Farvel Fædreneland! o Farvel!
Flere Mandhjerter bære du stedse end Fjelde, og fleer
af Mødre end duftende Birke!

Farvel Norge! ærværdige Fa'r!
Du, som stod i din Alderdom op, for at avle en Æt
for Himlen med Frihed, vor Moder!

Som Nor, den Gubbe med Jøkel til Skolt
er meer ærværdig en Abram, saa bedre end Hans
er Offret mod Himlen han holdt.

Thi, Borgere, i Nor som i Himmelen frie,
vor Daad er det Offers til Himmelen straalende Blod;
dets Krands, Borgerinder, er I.

Se, derfor Gud mellem Fjeldene har
spredt Agre som gyldne Livsæbler! Spiis dem, og lev
som Guder evindelig, Fa'r!

Farvel Norge! beskytte dig Gud!
Herrens Arm er et Gjærde af ærlige Mænd, og hans Lyn
er lagt paa retfærdige Øxegg.

Se, Plogens Blink er hans Miskundheds Smiil!
Du bøje dig, Stolte, kun under Axet; det Spiir
ei trælker om brandt det som Ild.

*

Jutland-Reef.

En Bølge steiler — Haleida! — paa engang et Bjerg og en Elv.
Saa lange sølvhvide Lokker har ei haarfagre Harald selv.

Ha, Bølgekonning, Du er min Træl! Jeg knuger Dig med min Fod.
Thi Jeg i Himlene har min Top; i Dybene Du din Rod.
Hvad seer du, Øje? Du skinner saa, ja retsom dit skjøre Glas
var Sjelen selv, somom al dens Fryd nu laae i et Skibs Compas?
Ha, Denne seer kun — Halelujah! — imod den store Magnet,
som styrer Solvæggens lille Flyg og maalløse Rums Planet;
ja Denne, Øje, som blegner for en Guddoms støbte Bild,
sig selve Guden tør svinge nær i Stormen paa Lynets Ild.
Den mindste Bølge, du Øje, kan jo være din Høiheds Grav;
men Sjelens Øje, den Demant, som ei smelter i Helveds Ild,
hvormeget Belsebubs Djævle end og Præsterne puste til,
gjør Dybet lyst, sig da først aabner, vidtstraalende over Hav.
Og derfor Du seer kun Færders Fyr, hvor Sjelens en Djævel seer,
hvis Øje gnistrer af vilden Harm, fordi Han ei har mig meer.
Og derfor Du seer kun Lindesnæs og Lister hist langt forbi
i Taagens strimede lange Bugt som var den Stormens Ski,
hvor Sjelens øiner en harmbleg Aand, der bandt mig med Snogehaar,
men nu forfølger saalangt han kan: til Vingen i Vandet slaaer;
ja kneiser selv ifra Spangareid, men har som en Taage hvid
sin ene Ving over Jedder spredt, den anden om Agdesid.

Sid der, Aand! Ikke længer end hid!
Et Levvel faaer den gamle Bekjendt, var en Djævel han end.
Farvel da! Kan Fromheden mere?

Farvel, Aand! Ikke længer end hid!
Thi saa svær som du svulmer, du Monstrum af dyngede Suk,
saa høit som du skrattende spiler
din Ving over Offret i Hulen paa Land,
du bæver for Guds Storm og hans Hav og hans Lyn,
der torslikker skummende Strand.

Thi dette fryder en Menneskesjel:
Hvo væmmes i Land og i Livsdal, Han finder sig, Han,
i Bølgernes Dødsdal saa vel.
En Gud i Stormvinden klapper saa let
et febersygt Hjerte; hælder — ja det er hans Lyn —
en Balsom af Roser i det.

En Lægedom-strøm er det brusende Hav
fra Naturens Dybder — hjælper dig, Syge, ei Den:
nu vel da! saa har du en Grav.

*

Doggerbank, 21de Juni 1831.

Verdshavet rundtom — Haleida! — nu gaaer det. Velan!
Kom, dyk mig, døb mig, Havorcan, i Levjathans Svælg
til Mand!
Vær Vidne, bævende blege Seil, der flyver forbi saa ræd,
som var du Skyggen af Stadens Laster, der sendte dig
afsted!
Nei hæv dig, skinnende Seil; thi du er Straalen af Sta-
dens Geni,
der lysner de mørke Have og den eensomme Horizont;
og se, at Drengen blir døbt til Mand og Trællen blier
vied til Fri
med Almagtens egen Haand — Halelu! — i Verdsocea-
nets Font!
Fra Polen — Thronen hvor Stormen sidder i Nords-
lysets Purpurfell,
med sammenfoldede Skoddeving, med Foden paa Dovrefjell,
og styrer sikkert, som Ola der ved svajende Skudes Roer,
med stærke Polarmagnet i Haand i Rummet den store
Jord,

idet hans Nordstjerneøje gjør dens susende Bane klar —
sig svinger Nordstormen — Hil, min Præst! du kommer
fra dit Altar,
det skjulte, hellige, ikkun af Alguddommens Blik belyst.
.. Du kommer, vældige Havets Gud, som sandere Bønner
faaer
bag øde Seil, end det gyldne Bild, som kneiser i Tempel-
gaard,
og løfter mig fra min Ammes Arm: Stolt-Norriges haarde
Kyst.
Vel! døb mig, Storm, til en Storm paa Land mod
Lænker og Trællebryst!
Nei der, min Gud! hvor din mørke Søn med knusende
Vinge slaaer,
Forsoningstaarernes Balsamdrypp skal fylde de dybe Saar,
som du paa knagende Hyttetag nedrysterer en Hegblom-
vaar.
Du Storm, der splitter mit lille Seil, du selvsamme
Almagts Haand,
som gjennem revnede Tempelhæng bortførte Jesu Aand,
du har jo døbt til et Jovahs Lyn hiin Moses i Bugge-
karm?
Han laae jo i Crocodilegab og tækket med Slangesiv?
Og jeg? mon ruger en Tordensky ei sortnende paa mit
Bryst?
og Havet banker mit Hjerte — ha! og Lynet min Pande
har kyst?
Men jeg? mon vugger jeg ei som Han paa selvsamme
Dødens Arm?
— Der læg dit Hjerte, du Ungersvend! Kun Døden kan
døbe til Liv.

Farvel Ungdom! Idag har en Sjø,
meer hvid end Methusalem, mere ærværdig end Han,
gjort tredive Vintre mig ældre.

Farvel Latter! tvetydige Sprog,
kun paa Jord og i Helved, men aldrig i Himlene hørt,
du Narrens Triumf over Narren!

Se, Ungdom, af dine Fjedre jeg plukker:
først Elskovens blaa Paradiisfugleving,
saa Latterens brasende Strudsduun!

Farvel Elskov! du Gustne, endskjøndt
kun af Roser du lever! Blandt Mudderets geile Frøer
din giftige Trøstkalk jeg øser.

Hvadheller — du Kummerens blommede Plagg,
dens Maske af tynde Blomster, forraadende let
det dødblege Aasyn derbag! —
mon skal jeg nu, da jeg skifter min Arv,
paa Alfarveje slynge den kostbare Blom,
som lever af Ynglingemarv?

Da nok af berusede Dine: (en Rad
af blinkende, blege Tinlamper, nikkende hængt
i Vellysters osende Nat) . .
Da nok af Duusbrødres ranglende Hær,
som Freden bespye og hade i slikkende Kys,
vil fange den glimrende Fjær.

Da Silkedamer (sligt Drivhuus er Nor)
og Piger, hvis Ungdom neppe har modnet et Kys,
og Enker med Psalmbog i Flor,
der agte ikke den bedende Mund,
naar Søsteren faldt, for reen til at sætte den i
Bagtalelsens skidne Basun . .
ja Enedatter, det kostbare Noer,
som kaldes den skjære Perle, men rundtom hvis Mund
den spillende Muskel sig snoer:
den kaade Vellystens Slange, som du
ei finder iblandt Madonnas Roser; thi reen
er Kinden om jomfrureen Hu . .
ja alle disse, ja Tusinde til,
med klappende Hænder Elskoven gribe, hvis jeg
paa Alfarvei slænge den vil.

Nei, magre Fjeldbirk, du suge den ind!
Da lave dit Løv skal rigere ned, og din Saft
skal blive en brusende Viin!
Og, Maaltrost, drik du den farlige Dunst!
I vetløse Uskylds Lyst er ei Gift; men naar Vet
sig iiskoldt vil blande med Brunst.

Farvel, Latter, kun skyldløs som Smiil
af skyldløst Forgjæves: af pluddrende Barn, af en Gnist
Forbittrelse i femten=Aars Møblik:
af Biens Kamp med en Hveps om en Blomst:
af ridderlig Hane: af Dompapens Præstekalot
og dommerærværdige Brunst!
kort — af de tusinde Smaating, hvori
du, henslængt i Græsset, finder Naturen endnu
uskyldig og vittig og fri!

Farvel Latter! en Storm mig idag
lært har ikkun ad Døden at lee; men den Latter er taus
som Stjernens, det Evighedsøjes.

Farvel Ungdom! Jeg saae da jeg steeg
opfra Daaben i Dybet alt Solen paa Skjærsommersdag,
og Krebsen krøb baglænds paa Himlen.

Hvis nogen Blomst paa en Norriges Hei
vil tage dig, vel! den fange dig, rødmende Dunst;
og blusse og blegne som jeg!

Farvel, Harme! Som var du en Blomst,
flammer du mellem Ungdommens Roser — jeg kaster dig i
mit Fædrelands fraadende Fosse.

Farvel, Letsind! Dig Humlen skal faae:
den, som surrer paa Engen derhjemme fra Blom og til Blom,
med alle og ingen fornøjet.

Farvel Ungdom! Nu plukket du er.
Lad gaae! Med Elskoven mindre sund, med Latter og Harm
du mindre viis var end Aldren.

Se, Stella, neppe du kjender mig meer!
Ak, kan du det nogne Hjerte elske? og fløi
du kun for dets flaggrende Fjær?

Hvi plukked din bløde Haand dem ei af;
men skreg som om Falken slog ned, da min Vinge din Fod
som Himmelfart-skyer omgav?

Nu rundt de flyde blandt Havskum og Rav.
Ei heldig som Svanen, der plyndrer til Redet sin Barm,
jeg plukked dem selv til min Grav.

Kun Sangen ejer mit Hjerte igjen.
Som cirklende Havørn der omsuser eensomme Skjær,
omsuses mit Hjerte af den.

Jeg giver gjerne til Stormen min Pen;
Delfinen kan stumme bort med min Harpe, og end
mit Hjerte har Sang nok igjen.

Men bød du, Stella, din Elskov for den . .
ja blot for at grave i Mulden de klingende Lyn:
Da, Stella, du elsked en Steen.

Men bød du Elskov, Møe, for min Sang,
for selv dig at pryde med den: — da de klingende Lyn
i blomstrende Vinger udsprang.

Som Morgenens Stjerne da hævede sig
dit Hjerte — jeg sank til det som en visnende Blomst,
men foer jo til Himlen med dig.

Farvel, Stella! Farvel! o Farvel!
Du vil blive paa Jorden; min Vei gaaer til Dybet —
velan! —
og Himlen staaer tom for os Begge.

Din Pande skinne! — min Taare den toed —
meer stjernblank end før! Evindelig blomstre din Kind!
Thi den har jo drukket mit Blod.

*

Wells Bank.

Havet hvidner — Haleida! — Stormen svartner — velan!
Sig Bølgerne dykke for hver dens Spring omkaps under
Bankens Sand.
Men bag den hæve de atter sig med blegnende vilde Griin;
og Stormen kuer dem atter ned med nye borende Hviin.
Men fægte de som den Feige paa Flugt med brusende
Fraades Lyn,
da knuger Stormen tildøde dem imellem et Ref og Skye'n.
Se blinkende Solstraaler hist og her, som kastede brudte
Spær,
og Skummet flaggrer fra Bølgekam som flygtende Fienders Fjær!
Men Stormen fører — ha hil mit Skib! du er jo hans
Sejersværd;
og Taager hvirvle som Aander af de Bølger du overskjær! —
en skummel, brasende Skyoos frem som svulmende Sejersflag,
mens hvinende Raa, o bedre end jeg, besang Elementernes Slag.
Du ynder, Stormvind, en Yngling paa et vuggende
lidet Bret?
Hvadheller bæver du, som bevidst, at du med din svære
Ving
ei naaer et Menneskes Sjelefjær i Spændekraft og i Sving,
for kjække Øje, som var dets Blik din kuende Amulet?
som var det den funklende Spidse af hiin Ving, du i
Flugt ei naaer,
naar Støvet den afryster, o saa stærkt, at, fygende vidtomkring,
de Andres Øine, som sidde nær, med Smerte og Graad
den slaaer?
Vel, Storm, da jeg heiser mit Seil — hejah! din flyvende, hvide Man!
.. Jeg tøiler dig, Havenes Tøiler — vel! til Frihedens
stolte Hjem,
hvor Sjelen alt under Skyen tør sin Himmelving spile
frem:

det Land, hvor højeste Egen groer og frieste er en Mand.
Der, Storm, fra Landsend jeg slipper dig, at atter du ile kan,
naar du Brittaniens Duft har smagt og drukket den stolte Canal,
at twinge Verdsoceanet. Sving dig saa fra den øde Val!
og omhvirvl Bolivars Gravhøi som en hylende Klage-orcan!
Saa nyde du Seirens og Sorgens Hvile paa Verdens-betvingerens Steen:
det Sagas sørgepiilkrandste Hjem: det øde St. Helen!
O, naaer du Stormvind den Storhelts Kraft — ved Gud, som jer Begge holdt,
om Stjerner endog du blæste ned, du deraf med Ære var stolt.
Men — højere Høihed end Hans! — ha, flyer du Skral-det af eget Slag?
og tætter du, Seirer, dit eget Telt — Triumf! — paa Triumfens Dag?
og vender Øjet med Vemod fra de drivende Vrag derbag,
som maatte segne fordi den Gud som maalte din Styrke til,
dig laante ikkun sin Vældes Kan, beholdt i sin Himmel sit Vil;
ja spinder du, efter din Seir, o Storm, dig ud til en Vestenvind,
og slumrer rolig tilaftens ind ved Engellands Rosers Kind,
naar først det Skum du har tørret af, du kasted paa skjønne Ø,
og skjænket Landet den Fred, din Kamp har fravundet trodsig Sjø:
— da, kom o Storm! dit fromme Hjerte jeg hører da bag dit Ragg,
og seer i drivende Skibsvrag kun en Dommerhammers Slagg,
der slænges værdløst til næste Strand, mens Mestren et Himmelklenod
af Guldet smedder, han pukked af den Skippers Hjerteblod..
— Da kom, du Helt, for at Herrens Sol kan vinde en fredsom Dag,

saa, mens du hviler paa Skjæret selv udmattet og dødsensbleg,
du muntre Tumler forære kan et speilklart Hav til Leeg,
og see, at Baadene søndagsklædte svæve paa kruset Sjø,
mens under Seilet en Sømand sidder med Armen om Fæstemø . .
— da, Storm, som klarne Alverden vil, og Pesten tildøde slaaer,
og giver paa Hvilens Dag, du vandt, det blegnende Græs, som staaer
paa Bondens Huustag, saa mild en Bølgen som Bedstefars eget Haar,
men tager derfor Alverdens Nag — ak, med et døende Smiil . .
— da, se jeg knæler! da, Storm, din Haand: din Sky af Nat og Ild,
som var den Frelserens egen Haand, ærbødig jeg kysse vil.

Farvel, I mine Smaafugle! I
vare i mine Hænder som jeg er i Havstormens nu.
Jeg, Stormen og I ere Brødre.

Den Ældste, Stormvinden, leger med mig;
men jeg, I Yngste, med jer. Den klage, som misted en Fjer;
og Stormen skal hævne hans Skrig.

Men Stormen slipper mig uskadt i Havn;
thi se, jeg tregange slap jer i Skogen, ja i
vor Faders mildtbølgende Favn.

Farvel! — Ve mig! hvor er det med mig:
jeg, jeg elsker jer somom en Irsk var min eneste Ven,
en Sisik min eneste Rigdom?

Ja Rigdom! Som gjennem Stjernen du seer
i maalløs Kjærligheds Høider: du seer i dens Dyb
i Irskøje der evigen leer.

Min Sisiks guldgule Ving er ei Guld,
men en himmelsk Kjærligheds Straalblik, der fæsted sig til
et flyvende Støvgran i Muld.

Ei Blod er Dompapens purpurne Bryst,
men Smilets Rest paa et Blad, der i Skabelsens Nat
af himmelske Ømhed blev kyst.

Farvel, Dompap! din Ømhed til mig
smült har gjennem dit venlige Bruunøje; lært mig fra da
at elske som Søstre selv Græsset.

Farvel, Smaafugle, hvis Qvist var min Pen,
hvis Rede mit Bryst! I standsede ofte og lyttede til
en huggende Banken derinde.

Med ømme Øine, meer ærlige end
et Menneskes, strygende Taaren med Vingerne bort,
I spurgte: hvad feiler vor Ven?

I Eders Qvidren var meer Sympathi
end i Menneskers, der ødsle snartnok med Taaren: men kun
forat dryppe Triumfsmiil deri;
og, imængt lidt sval Filosofi,
at hælde denne Mixtur i den Lidendes Bryst,
hvadenten han vil eller ei.

En Sisk=hals, strygende sig imod min,
var bedre Støtte end Vennen, der Skuldren dra'r
indunder betænksomme Kind.

Det Blad, en Due mig rækker i Næb,
ei skjærer i Saaret som iiskolde Viisdoms=demant,
Salomoners Skarpsindighed sleb.

Se derfor jeg jubler til Vennens Farvel!
— Hvor snuer han Hatten! Haha! hvor han skutter sin Ryg,
som slap han derbagud sin Sjel!

Men flux Naturen mig sender en Fugl,
en ny Alkjærligheds-straale . . Flyv gjennem mit Bryst,
og søg i mit Hjerte dit Skjul!

Mon hiin Theolog, der korsende gik,
fordi jeg hans Djævle beloe, har sligt Vet, som min Starr:
den Præker istedet jeg fik?

Og hvilken Præst, hvis forbandende Ord
er over eget Hjerte som Tordenens Sky
er over den giftige Jord,
mon taler saa herlig Moral som min Fugl?
Thi Uskyldsøjet har Himmelens stærkeste Lyn
og Dommensbasunernes Guld.

I Øjet, hvori en Due er vant
at finde et Speil for sin Glæde, som Vingen saa reen,
sit Billed ei Ukydskhed fandt.

I Jomfrusang hvidsker Djævelen tidt;
men Synden i samme Øre ei blander sin Bruus
med Smaafugles skyldløse Qvidr

Hvo var vel selvgod, medens han saae
en Fugl, der mader de Andre, fodrende kun
med jublende Triller sin Kro.

Hvo synder, som seer af den rødmende Ving
en Dompap reise sit Hoved, som steg af en Blomst
en Engel og saae sig omkring.

Synd før i hellige Prækestols Ly,
end under Bogfinkens Green: den er Herrens Paulun
før kneisende Dome i By!

Dyrk heller i levende, syngende Fugl
Guds hellige Aand end i Duen i Domkirkens Loft:
den klodsede Afgud af Guld!

Thi Aand og Fromhed og Frihed og Fred
— ja den, som Englen belivner — har dykket sig i
lavtsvævende Svaleving ned.

Farvel, Smaafugl, mit Helgenbild!
Dit Øjes søde Ømhed har Rafaels Pensel ei smiilt
udover sin hellige Jomfru.

Thi dypped Han den end i Englenes Smiil,
Du er en levende Straale, der fik selv af Englenes Gud
din Farve og jublende Iil.

Farvel! Flyver til Skoven igjen!
Den Byrons-fugl, som skjuler, for fæl til at sees,
sit hakkende Hoved i Hjertet,
og æder gridsk som Prometheus' Grib
dets ædle Kjerne, men udspyer Slanger igjen . .
ja Gribben, hvis Qvist var min Rib, —
som hugg og roded med knebbrende Neb
i Hjertet, saa I med Studsen det hørte, ja, at
han Kloen i Leveren sleb . .
den Fugl, som Disse, der ligge saa stil
i Livets blødeste Arme som Ænder i Dam,
og lytte og glane kun til,
med Laurbær fodre, hvis støde den kan
sit Hviin i Odetakt ud; men hvis ikke, da i
et Dollhuus med Prygl og med Vand . .
den fæle Fugl har en Nordhavs-orcan
blæst ud af mit Hjerte, og Havets dens Fjedre saa smaae
har plukket som Doggerens Sand.

Med første mødende Havørn den fløi.
Som Orme vrimled dens Duun nedi Bølgen, (den Vogn
for Fryden, den Sorgernes Høi).

Dens Ving af Stellas Haar sved et Lyn.
Ha, sligen Stank i den Natviol? Kjærlighed døer,
til Jorden nedhalt ifra Skyen.

8

— — Se, snart ved Dover paa Kridklinten, hvor
Kong Lear hvinede, staaer jeg, ja liig en Ruin,
hvor Spøgelse mere ei gaaer.

Farvel! Du flyve til Skogen igjen,
livsalige Chor, som besynger din egen Natur,
mens Mennesket enten besynger
en fremmed (som Oldtidens mørke Druid);
hvadheller som Krosfjald et lavere Tilvær, og er
da under sig Selv og sin Tid;
hvadheller en Natur, som Jorden ei har . .
— den Sanger meer end et Menneske: Engel jo da,
ha, eller en Djævel jo var?
Farvel! Flyver til Skogen igjen,
at trøste Gjenten, som under sin Sætervolls Gran
udtoner sin Vemod i Luren!
Farvel! Flyver — ved Himmelen! Ha!
I følge mig, Trofaste? — Ak, kun en Lynskodde rødmer
forbi.
— Vel! bedre end Venskab er Frihed!
den Luftning, Englenes Vinger slaae ned,
at hæve Menneskens svulmende Hjerter med sig
og Fuglenes Smaahjerter med.

*

Stormen hæver Havet. Haleida! — Skyerne knuge det ned.
Af Mulmet Havskummet springer op, at lyse i Stjerners
Sted.
En Tordenbyge saa mørk, at den sig grant gjennem Natten
teer,
er eneste Kyst — der Døden boer — i Horizonten jeg
seer.
Hvad Skummelt rager derborte? — ah! St. Pauls
Taarn i Engelland?
En Skypomp det er, et Dødens Fyr, som Lynet har
tændt ibrand.
Nu rever den Skipper, hvis største Lyst det var i Luvart
at staae

i stumpe Vinkel med Læbord — det i Skummet han meer ei saae.
Men altsom Seilene flaggre ned, saa flyver der op af Skræk
paa Skipperens Ansigt, liig hvide Seil i Natten, dødblege Træk.
Svai Snekke — Haleida! Med Stavnens Fraades grinende hvide Tand.
Du spørger skrattende: „svajer jeg nok? er end du ei døbt til Mand?
Du leger saa kaad som en Dreng med mig, forlangende, at jeg skal
med Kjølen hente en Musling op og sønderskjære en Hval.“
Ha, Snekke, jeg i din Voldsmagt er! Hvor Land? Ha Alting er Hav.
Ha, Snekke, du i mit Vælde er: jeg holder jo Rorets Stav.
Vi kjæmpe — Velan! Jeg er en Ørn; Du Hajen — Jeg hugger din Radd.
Jeg vil dig i Luft, Du mig i Dyb — kun Stormen kan skille os ad:
en Storm, som jager i Dybet dig — den Stormvind skal løfte mig
til slige Høider, at Stjernen jeg seer som Sneglen du under dig.
Frygt Stormen, Skude! Jeg frygter den ei; thi se, jeg har revet Seil:
mit Letsinds Bovenbram føg overbord; jeg kasted en Last af Feil.
Nu gaaer saa sikkert, o Storm, det Skib, som gynger her i mit Bryst;
ja Det, hvis skinnende Seil du seer i Øjet af Glæde lyst.
Ha, nu den stærkeste Havorcan kun spænder mit Hjerte ud,
saa, liig en Jord, i sin mørke Bane det bruser fremimod Gud.
Da, Stella, veed du, hvi Øjet, som i Sorgen var tørt som Gløð,
nu glindser i Fryd, idet det seer mod Stormen, mod Hav og Død.

— Haleida! Haloh! i Dybet jeg foer . . Nu seer jeg saa klart, saa klart.
Den Daab var meer end et Kjoleskjød og brusende Mandboms-bart.
Thi Øjet førte tilbage fra de skinnende Himle, som
sig hvælve dybtunder Dybet — dem vi drømme saalidet om —
en Straale med sig; thi vist som at Daghimmelen høi og klar
Guds Hvælvhaand er, saa er Dybet og hans Huulhaand, hvori han har
saa store Aande-klenoder gjemt som Disse, der glimre her.
Nu, vil du, Yngling? En Dybetsgang er ogsaa en Himmelfart.
Det Baand, som binder en Ørneving, ei binder den Straalefjær,
du har i Hjertet — Den løfter det; men hele den Sorg, det bar,
kan Hajen sluge, kan gjøde en Blomst paa eensomme Fiskerskjær.
— Haleida! Haloh! i Dybet jeg foer . . Nu seer jeg saa klart, saa klart;
thi Dybets Himmel jeg saae, men end jeg Høidernes over har.
Ja gaa i Døden! en Engel du blir — ha! eller en Mand saasnart.
— Nu før din dryppende Søn, o Storm, til Engellands grønne Kyst!
Der frie Vinde skal tørre mig, naar Stranden jeg først har kyst.
Nu før din dryppende Gudsøn, Død, til Frankrig, til Livets Land!
Der Frihedssolen skal modne den, i Dybet du døbte til Mand;
som grov i Havskummet Kindens Blom, sin Latter og al sin Lyst.
— O Kinden blomstre skal fremigjen ved Delafayettes Bryst.

Til Norges trefarvede Flag.

Du engang var en Flammesky,
af Lyn en Kampdags Morgengry,
du Norges røde Flag.
Med dig Kong Barfods Snekke fløi
paa Drageving til Orkeney.
Da Solen blegned, blank og høi,
du sad paa Olafs Dag.

Af Kongepurpur vævt du er,
og voxet paa et Heltespær,
du Sejerrose huld!
Af Blod du, Banner, har din Let.
Til Høitelt for sin Majestæt
i Skyen Folket spændte det
fra Sejervalens Muld.

Du svævte over Jord engang,
du Blodsky fyldt med Sejersang,
somom i Heklas Brand
de Svovelrødder sprunge, og
den Himlens Baun løsreven drog
om Verden i et Flammetog,
anført af en Orcan.

I Stavnen da fra Sigurds Spyd
du brændte meer end Sol i Syd.
Og Vestens Ocean
blev bag dig klart som Himlen, hvor
Kometens Straalehale foer;
af dine Gnisters Rosenflor-
bedæktes Engelland.

Som midtpaa Jæmtlands vilde Kjøl
Gellina saae fra mørken Støl,
i Sorg skjøndt i Skarlag,
mod Dal i Vest mod Dal i Øst,

om Kongen ikke kom den Høst,
og lytted om ei Fjeldets Røst
tilsang ham Rytterslag: —

Saa hang du Flag i Christiansborg,
skarlagensmykt dog flort i Sorg;
men ofte fløi du op,
og saae mod Vest og saae mod Øst,
om ei det Lyn endnu var løst,
som bragte til din Hjemvee Trøst
og dig til Dovres Top.

Det kom det Lyn, og fletted sig
som hviden Gloriekors i dig
— en Ild meer himmelsk reen
end den som flammer fra din Glød,
der farved Danebroge rød,
da i Volcanpragt du frembrød
paa højen Fredrikssteen.

Men midti Lynildkorset laae
paakryds to Tordenkiler blaae.
Den Gud indsmeded dem,
som naadig bød, at Norges Flag
opstod forherliget en Dag,
liig Støvet, der som Engel bag
sin Gravhøi straaler frem.

Til en Gran.

Bekrandste, høje Ætling af
Den Gran, som først de Gother gav
den djærve Kunstmodel
til Kathedral paa Kathedral,
til Notredamens Høiportal,
til Münstren, til Vestminsterhal,
til Pisas Taarn paaheld! —

Her i den stumle Dal forglemt
du sørgende i Skyen gjemt
din stolte Isse har.
Du speider mørkt derovenhen
mod graneformte Taarn af Steen,
og kjender sukkende igjen
et Billed af din Far.

Dig venter feige Ox ved Rod.
Som Herkules i Drageblod
du døer i feige Ild.
Dog dø du stolt, min Gran! thi vid:
Europas Kraft ei rækker did
at forme sligen Pyramid,
som være kan dit Bild.

Klag ei; thi mangtet Hjerte, der
Model for Himeldomer er,
ukjendt, i Pjalter slaaer.
Tungsindig sidder paa sit Fjeld
en ledig Helt, en ubrugt Tell;
en Byron tidt, en Platos Sjel
i Folkets Sværm forgaaer.

Den Tell, i Brist af en Tyran,
kun Spurv og Krage skyder han.
Og Han, hvis Hjerne Slør
for cherubinske Genius var,
mens en Trompeter Krandsen bar,
en Siljuqvist til Pibe skar
for gode Folkes Dør.

— Min Gran! du ødsler hen lig dem
din Høihed i dit skjulte Hjem,
i usel Veddekamp
med lave Kirkespiir i Dal.
— Det Himlens Skuur! Du heller skal
forgaae, Naturens Kathedral,
i herostratisk Damp.

Meer herligt Tempel staaer du der.
Blyhvide Dome Skyen er.
I Pavens Lateran
ei straaler Kjerterad saa reen
og fuld som din bedugg'de Green.
Hvor lød en Messe from som den
en Fugl sang i min Gran?

Hvo mon i Tempelhvælvet fandt
Tropæer, Sejerherre vandt
i mere ærlig Strid,
end disse Fenniker forvist
der perleglimre paa din Qvist,
dem Kinglen i langvarig Tvist
tilkjæmped sig af Flid?

En vellugtopfyldt Dunkelhed,
et Chor du har, et helligt Sted;
men intet Billed der.
Uskyldige Natur, som har
dig reist, til Gud umiddelbar
tør tale, mens et Sonaltar
den Faldnes Midler er.

Af Stormen gjennemorgles du
med et Tedeums søde Gru —
Tedeum!? — Af min Sjel,
syng Psalmen med som synges der:
„Naturens Tempel Himlens er:
selv vesle Moseblomme skjær
et Himmelens Capel."

Anden Periode.

(1834—1837.)

Det gamle og nye Norge.

(Sange ved en Borgerfest i Eidsvold, „Til Fædrenes Minde.")

(Mel. For Norge, Kjæmpers Fødeland.)

I.

Opstanden er den gamle Nor,
den stærke Frihedskjæmpe.
Ei Tid og Grav, hvor Mindet boer,
hans Ild har mægtet dæmpe.
Den gnistrede i Ætens Blod;
men ud i fulde Flammer slog,
da paa Heidsivia opstod
med Hast den gamle Kjæmpe.

Som en Vulkan af Mulden Han
i Æten er opstanden;
Haarfagers Krones gyldne Rand
paany omstraaler Panden;
med Thorleifs Lag i Mannaring
han sidder paa sit gamle Thing;
St. Olafs Ox, den Seirens Ving,
er ikke langt fra Handen.

Kong Barfods røde Vaabenkjol
med Gyldenløven mødte
hans Øje strax: Hakoners Stol
i Throndelagen glødte;
det gamle Maal i Dalen klang;
de gamle Klipper endnu hang;
tre Alen end var Manden lang,
af gothisk Let den Fødte.

Han kjendte sig saa grant igjen.
End stod den gamle Hytte.

Ham tyktes i hver Ungersvend
see Einar Thambarskytte.
Saa langt som før i Havet svam
Ledandisnæs og Statland fram.
Kun undred det med Sorrig ham,
hvi Island vilde flytte.

Stirr ei udover Havet saa!
Paa Skum du Hu ei fæste!
Vid af din Stormhat, mens den laa
paa Høi, dens Fjedre blæste.
Sku vide Opland, høje Thrand,
det seilomperlte Rogaland!
Og døv med Rødningsøxens Klang
hvad Ondt de Vaager hvæste!

Herhjemme er jo alt som før
du gik indunder Højen:
dit Haab staaer fremst i Tidens Dør;
den gamle Sorg er fløjen.
I Fædrekraft det Fædrenord
opstod som Guld uskadt af Jord:
og paa dets Frisinds første Ord
dets Frihed sprang af Bøjen.

Normanna-Aand, hil i dit Hjem!
Tag ind de gamle Sæder!
Gaa atter paa dit Althing frem,
og i Kong Carls Geleder!
I Østens Skodd end Jetter boe.
Da værne Gothen vak sin Ro!
Normænd, den Asathor mod dem
er Fædres Kraft i Eder!

II.

Normanna-Aanden ei opstod,
igjen at gaae tilhvile.
End syder vilde Jothuns Blod,
og Bjarmen hvæsser Pile.

Da tør han ikke sidde qvar;
og anden Ro ei Aanden har,
end seilende Ørns, som Skyen skar
paa spændte Vingers Hvile.

Svæv stil saa over Kongens Børn!
Bedæk det dyre Rede!
I Skyen mød den kløvte Ørn,
og Jothunbjørn paa Hede!
Da regner Blod af Luften ned,
da rødmer Sne, Jis damper hed;
thi det var Nordens Kraft, som stred,
for Drot og Land at frede.

Men selv mens Bannret hænger paa
sit Spyd, som Blomst der slumrer,
mens endnu ei i Torneaa,
den Skjæbnebrønd, det skumrer —
endnu, ja før Carlidens Sværd
fremst flyger i den Sejersfærd
som Blivets Lyn foran vor Verd
igjennem Taager lumre —

mens Fredens Manna sidder paa
Carls Spiir, og Oscars Klinge
end hænger stille som den blaa
forelskte Dues Vinge —
Normanna-Aand, endnu til Strid
mod Jothunsind og Jothunid!
End Jetter tør fra gammel Tid
herhjemme Huus sig tvinge.

Af Jothunmulm Uvidenhed
er født — ei blot paa Fjeldet,
men midt paa Vangen lys og bred
den Jette djerv har tjeldet.
Det træge Sind er Jetteblod,
der gaaer som Dynd fra Hjerterod.
Det bruser Gothernes imod
saa raskt som Fossevældet.

Til Dødsenskamp, skjøndt uden Blod,
  Normanna-Aand mod Jette!
Da du forsvandt, den fule Rod
  sig videnom udbredte.
En Jette gram er Borgertvist.
  Tør hænde findes her og hist
  jothunske Trælsind — ha, forvist
  mod dig de Vaaben smedte.

Med Østens Jothunæt i Pagt
  som gamle Frænder gangne,
midt paa hiin Kampens Dag med Magt
  de bryde ud som Fangne.
Derfor, Normanna-Aand, du før
  Forræderne tilintetgjør!
  Med hine østenfor din Dør
  i Pagt de ere gangne.

Ved de landflygtige Polakkers,

Oberst Dumarskys og Lieutenant Jankowskys Afreise fra Norge til Spanien.

Hvi at klage?
at I hen i Døden drage,
  I, hvis Fædreland forgik.
Jublende I did bør jage.
  Graven I til Hjemstavn fik.

Skiftet er det:
Retløs Seir til Cæsarsværdet;
  Polens Helte fremmed Grav.
Rethevn dog, i Dybet hærdet,
  groer, men Seiren blomstrer af.

Har paa Havet
Du de Heltes Viisdom stavet?
  Tusind Miil fra hver en Strand
reiser Bølgen sig — hvor mange

maa igjen ei Dybet fange?
kløver Hai og sluger Hval? —
Skumkront, som et Berg med hvide
Templer paa, skal En dog skride
som et opreist Ocean,
døe i Seirspragt mod sit Land.

Spredte over
Havets Ørk og Ørknens Vover
reise polske Isser sig.
Tusind atter ned maa dukke,
kan kun sende Polen Sukke,
give Verden ikkun Liig.
Men en Kocziuskos Isse
engang drøner frem tilvisse,
ruller, som mod Berg hiin Flod,
over højen Kreml i Blod.

Liig vor Klode,
da den Vandene forlode,
ungt, med bedre Græs bedækt,
ruller bag ham Polen atter
ud sin Slette fra Karpather,
i dens fulde Storhed strækt.
Unge Madalinsker tøje
Sletten ud til Wolgas Høje.
Ned fra Himlen hvide Ørn
bærer hjem de Pragas Børn.

Brudes Latter,
Dødssuk ikke, Vinden atter
fører over Wolas Muld.
Ah! det lufter alt af Vaaren!
Milde Hvift bortførte Taaren.
Ud! — Som Seil er Barmen spændt.
Som en Ørn, der letter Vingen,
klapper Hjertet , . Ud med Klingen!
Ah! hvor blank i Solen den
gløder som til Kamp igjen!

Hvi at klage?
Hjem Polakkerne jo drage;
Vejen did gaaer rundtom Jord.
Haabet jog de dog tilbage;
det har sveget hvad det svoer.

Den graa Kappe.*)

Spørg ei om Alenmaal ved hvad
der er i sandhed godt.
Det er en Skik ifra den Stad
hvor Tommeltot er Drot.

Maal Storhed ud med Bjerg paa Bjerg
Du Langbein Rise svær!
Maal den med Fluebeen, du Dverg!
I komme lige nær.

Beundr ei Tempeldomen, hvis
du Soppen gaaer forbi!
Et Glas gjør den til Münsterspids
med kjække Søiler i.

Træd Øieblikket ikke med
Methusalems Foragt!
Det Æg har dig en Evighed
i Muldens Varme lagt.

---

*) Ved en kgl. Resolution af 30. Okt, 1830 blev Brugen af blaa (svenskfarvede) Kapper foreskreven for den norske Landetat istedetfor de før brugelige og senere igjen optagne Graa. Lieutenant J. U. Weltzin fremmødte imidlertid ved en Parade iført den afskaffede Uniform. Da han i denne Anledning blev reprimanderet af en Overordnet, udspandt der sig en offentlig Skriftvexel, og Enden paa Sagen blev, at Weltzin blev ilagt Arrest. (Udg.)

Som Baand kan maales op et Qvad:
to Alen eller ti;
men være i en enkelt Rad
umaalbart meer Geni.

Et Smiil — hvor flyver let den Sky
henover Kindens Gry . . .
Et Træk — og Verden flux forstod,
Napoleon deri var.
Men Nicolai i Pomp og Blod
er kun en — ja — en Czar.

Hiin var meer stor, (thi mere fri)
i Lænker paa sit Skjær,
end Denne naar han flyver i
sin Ørken med sin Hær.

Knapt stort som Frivils Vingepar
din Elsklings Øie er.
Dog seer du der en Himmel klar,
og Engle svømme der.

Hvad er da Smaat, og hvad er Stort?
Se, Roma stirred vel
paa Scipionens Æreport,
men Cato paa hans Sjel!

Træng ind! tag fat Bedriften! split
dens Straaler, at du seer
med Aand om noget Aandigt midt
i den dens Hjerte er!

Lad Sjelen møde Sjel! Maaskee
blier Pyramiden lav,
imens du Straaletind faaer see
af en af Engle hvalt Tropæ
paa skjult og trampet Grav.

Et Ord er stort, naar det er sandt,
om qvalt og slængt i Veir.
En Daad er stor, om den ei vandt,
naar Aand kun i dens Indre brandt,
der værdig var til Seir.

Et Smiil kan tee Cheruben: Som
en gyldenlænket Ørn,
den Høie svæver deri om
imellem Jordens Børn.

Et Ord — og Manden staaer der heel.
En pragtløs Handling — og
maaskee en straalomkrandset Sjel
opdages i en Krog.

* *

— Weltzin, din Vaabenkappe graa
mig rinder brat ihu.
Et usselt Plag? Velan! vel saa!
Men fremfor Himlens eget Blaa
og Skarlatin med Stjerner paa
— saa adlet det har Du.

Med Fjeldets Let, med Matrands Røg
din Kappe farget var.
Før ligeglad den Let du strøg,
du Lænker for den bar.

Et frit og ærligt Ord den Graa
med Straaler overgjød.
Weltzin, som Kappen du har paa,
saa simpel var din Daad; dog saae
en Storhed jeg, som Faae forstaae,
en Aand, som der frembrød.

Et ærligt Ord? Og det var Alt?
Nu vel, ja det var Alt!
Gjør du det efter, som forstaaer

at skifte Sind som Farve, naar
det bare bli'er befalt!

De Maalere, som krybe paa
det Stores Ydre om,
langbente Kingler lige, som
en Verdensreise gjøre om
den høie Tempeldom —
de Maalere, som dømme Alt
kun efter Glands og Klang,
de fatte ikke, at din Pjalt
fik ved de Ord, som du har talt,
med Norges Banner Rang.

Det flammer rødt. Den Kappe graa
er Røgen derudaf.
I den skal Norges Kriger gaae,
i den, som Lyn fra Skyen, slaae,
og den til Æresdække faae
omsider i sin Grav.

Carl Munch.

Imellem Herrens Engleskare
— de stjernehvide med de Pander klare —
fremtrænger sig En paa blodrøde Vinger,
med Panden i Svoveldamp skjult.

To Lynglimt til et Hjerte bundne,
— det slog — og i et Klagehviin forsvundne!
Forfærdede flye, som kløvede Vande,
tilside Serafernes Hær.

Var Han en Synder ifra Jorden,
Som styrred Himles Fred og Engles Orden?
Hvad Rædsler vil Gud forkynde den Djærve,
som trænger i Himlen sig frem?

Men Han, Han gjennemhviner Rækken,
som om hans Kraft den kløved, og ei Skrækken,
som var hans Skarlagen Blod ei, men Rødmen
af Herrens Barmhjertigheds Smiil.

Som Barn i Jammer ændser Ingen,
før til sin Far det kommer, skar han Ringen
af salige Aander, ilende opad,
kun fremad som klagende Barn.

Halelujaherne forstumme;
Cherubsværd, stormbøjd Flamme liig, sig krumme;
de stjernhvide Vinger gulne; det Gule
snart voxer til rødgule Lyn.

„Mon storme Himlen de Forlorne?
Var djærvest Dæmon Han blandt Sammensvorne?
Dog liig os: Vi saae jo gjennem hans Bryst, og
hans Hjerte som Duggdryp i Blomst?“

„Mon myrder Han, den Blodberuste,
igjen et Folk? thi da han Pohlen knuste,
kom slig en Seraf paa blodrøde Vinger,
med Panden i Svovldamp skjult.“

„Som denne skar han vore Rader,
Han foer — som Barn i Jammer til sin Fader —
de blaanende Rum igjennem, kun opad,
kun fremad som klagende Barn.“

„Til Himlen Pohlens Suk han bragte,
da Jorden hørte ei hvor dybt det klagte.
Mit Fædreland døer — o Retfærd! han raabte.
Dets sidstfaldne Offer er Jeg!“

„Var Han, der kom, paany slig Jammer?“
— Da sammenknittred Vingerne i Flammer.
En Cirkel af Lyn, en kjerneløs Sol liig,
i Zenith Serafraden slog.

Til Jord de saae. I Maaneskimret
den stille laae. Kun Graad og Sceptre glimred.
Liig Stjerner i omvendt Himmelhvælv, hvidned
   taustvridende Hænder i Muld.

Dog i en Vraa de taust ei vredes:
der hvor en Grav ved Nattetider redes.
(De Gravere see den flammende Cirkel,
   men tænke kun Nordlys det er).

En Yngling sænkes ned i Graven.
— Hvor ligner Han den Blege der Serafen,
som trængte sig frem paa blodrøde Vinger,
   med Panden i Svovelsdamp skjult!

„Men Han, Han selv deroven kommer
med Rædsler ubetynget fra sin Dommer!
O Under! hans Vinger hvidne som vore;
   hans Pande som vores er klar.“

„Til Naadens Tinder var jeg stegen.
I deres Lys den Glands af Blod er vegen,
og Dampen fra Panden —“ saa dalende sang Han.
   Men Aanderne kjendte min Carl.

Den norske Marseillaner.

Syttende Mais-Sang.

Op I brave Sønner af Norge!
      Det er Frihedens hellige Dag.
Lader vaje fra Fjeldenes Borge
      det trefarvede Norriges Flag!
Lad Forrædere under det andet
      skjule sig, straalende Høifest, for Dig;
      og der henblegnende som Liig
høre Folket at juble kring Landet!

Men Han, Han gjennemhviner Rækken,
som om hans Kraft den kløved, og ei Skrækken,
som var hans Skarlagen Blod ei, men Rødmen
af Herrens Barmhjertigheds Smiil.

Som Barn i Jammer ændser Ingen,
før til sin Far det kommer, skar han Ringen
af salige Aander, ilende opad,
kun fremad som klagende Barn.

Halelujaherne forstumme;
Cherubsværd, stormbøjd Flamme liig, sig krumme;
de stjernhvide Vinger gulne; det Gule
snart voxer til rødgule Lyn.

„Mon storme Himlen de Forlorne?
Var djærvest Dæmon Han blandt Sammensvorne?
Dog liig os: Vi saae jo gjennem hans Bryst, og
hans Hjerte som Duggdryp i Blomst?"

„Mon myrder Han, den Blodberuste,
igjen et Folk? thi da han Pohlen knuste,
kom slig en Seraf paa blodrøde Vinger,
med Panden i Svoveldamp skjult."

„Som denne skar han vore Rader,
Han foer — som Barn i Jammer til sin Fader —
de blaanende Rum igjennem, kun opad,
kun fremad som klagende Barn."

„Til Himlen Pohlens Suk han bragte,
da Jorden hørte ei hvor dybt det klagte.
Mit Fædreland døer — o Retfærd! han raabte.
Dets sidstfaldne Offer er Jeg!"

„Var Han, der kom, paany slig Jammer?"
— Da sammenknittred Vingerne i Flammer.
En Cirkel af Lyn, en kjerneløs Sol liig,
i Zenith Serafraden slog.

Til Jord de saae. I Maaneskimret
den stille laae. Kun Graad og Sceptre glimred.
Liig Stjerner i omvendt Himmelhvælv, hvidned
taustvridende Hænder i Muld.

Dog i en Vraa de taust ei vredes:
der hvor en Grav ved Nattetider redes.
(De Gravere see den flammende Cirkel,
men tænke kun Nordlys det er).

En Yngling sænkes ned i Graven.
— Hvor ligner Han den Blege der Serafen,
som trængte sig frem paa blodrøde Vinger,
med Panden i Svovelsdamp skjult!

„Men Han, Han selv deroven kommer
med Rædsler ubetynget fra sin Dommer!
O Under! hans Vinger hvidne som vore;
hans Pande som vores er klar."

„Til Naadens Tinder var jeg stegen.
I deres Lys den Glands af Blod er vegen,
og Dampen fra Panden —" saa dalende sang Han.
Men Aanderne kjendte min Carl.

Den norske Marseillaner.

Syttende Mais-Sang.

Op I brave Sønner af Norge!
Det er Frihedens hellige Dag.
Lader vaje fra Fjeldenes Borge
det trefarvede Norriges Flag!
Lad Forrædere under det andet
skjule sig, straalende Hoifest, for Dig;
og der henblegnende som Liig
høre Folket at juble kring Landet!

Hurra! for Norges Flag,
det Tegn for Himlens Sag!
Hil dig, vort Flag! for syttende Mai
høit over Folket vai!

Frihed Sejer i Kampen forjetter,
Fryd og Velstand de fredsæle Aar.
Hil Dig, Frihed, som Arbeidet letter,
og som gjør at vi tungere slaaer!
Selv sin Frihed nu feirer Naturen:
Vintrens Jislænker bragende sank;
og se som Frihedsbanner blank
vajer rødmende Fjeldbjerk i Uren!
Høit synger Fossens Dur
befriede Natur.
Lyd høit, vort Chor, som rungende Fos!
Det er og Vaar for Os.

Skal det Døde da Aanderne lære,
at de juble sin Frihed imod?
i de buldrende Vande da være
mere Geist end i Menneskeblod?
Støvet jubler i Solen, og qvæder
Fuglen ei paa sin svævende Green?
Og Manden paa sin Arnes Steen
skal ei hilse sin Frihed, sin Hæder?
Hans høje Frihedshil
skal Jorden lytte til.
Og hver dens Træl skal aande sin Harm
Som Røg og Ild af Barm.

Men vi mindes, at Norriges Frihed
ogsaa opsteg af blodige Bad.
Være taksomme Bæger da viet
Liers segnende Seirherrerad!
Bretlands Tordner om Norrige braged;
Hungersdøden det viedes ind,
og fremmede Forrædersind
lurte sammen i Raadet og Slaget.

Europa Trældom svoer;
men „Frihed" Gud med Nor.
Og Carl, han svoer, og lagde sit Sværd,
og blev da Spiret værd.

Og med Harme, Brødre, vi mindes:
end er Friheden hyllet i Slør.
Skal dens Søster, Liigheden, findes
kun som Fremmed ved Normandens Dør?
Staten Skat af Oplysningen tage?
Friheden være kun et Glimmerskin,
som mægter ei at trænge ind
i det Lovmulm fra Trældommens Dage?
Nei, Frihed, aabenbar
den Almagt, som du har!
Din Hær af Mænd er villig og stærk.
Fuldend dit Frelserværk!

Alt forlængst har sig Maidagen sænket
som et gavefyldt Himmelens Hvælv.
Deri er os Forjættelsen skjænket:
Gud den hjælper som hjælper sig selv.
Deri lyksalige Aarrækker dvæle
som i Jomfruskjød herlige Æt.
Og liig et Rigdomshorn dens Sol
himmelsk Lys saaer i Fribaarnes Sjele.
Spænd ud dit Himmeltag,
du Frelsens Fødselsdag:
Derfra den steg paa Norriges Raab,
og der, der boer vort Haab.

Nordmænd, fremad! fremad! Os føre
Syttende Majens Forjettelser an.
End tør trælsindte Love jo gjøre
til umyndig den fribaarne Mand?
Gaaer et Folk ikke fremad, tilbage
da som Tidens Opevju det gaaer.
Og Friheden maa hvert et Aar
faae en Sejer og miste en Klage.

Fremad mod alle Baand,
som qvæle Aand og Haand!
Fremad til Alt, som Sandt er og Frit!
Det Raab, o Dag, er dit.
Fremad mod Trældoms Rest!
Saa byder Majens Fest.
„Fremad! Fremad!" Befriede Nor,
saa er dens Løsenord!

Helgø.

(Reiseskizze.)

Se som to Elskende Thotn- og Stange-Stranden
i Mjøsens Speil beskuende hinanden!
Men siig mig upartisk, hvo vandt,
hvo venest er, hvo fagrest smiler?
— — —
Umuligt; thi Skjøn-Helgø hviler
imellem begge som et Elskovspant.

Norsk Kjærlighedssang.

(Efter det Engelske.)

Ved Sjøen, den mørke, bekrandset af Tallen,
du møde mig, fagreste Gjente i Dalen!

Naar Stjernerne vaage, naar Skogene drømme,
naar Odderen lister sig ud for at svømme . .

Naar Alting, undtagen dit Øje, som funkler
saa nødbrunt og venligt, mod Qvellen sig dunkler . .

Da Gjentami', mød mig ved furukrandst' Bove,
naar Stjernerne vaage og Skogene sove!

— Ved Sjøen den mørke — da skal i dit Øre
jeg hviske, hvad forhen du neppe fik høre.

Den døende Dag og dit Haandtryk, det sagte,
gjengi'er mig mit Mod, det af Lyset forjagte.

Du Sneekaaben seer, hvor den skinnende ruller
fra Arildstid nedover Jøkelens Skulder.

Ei Dagen vil komme, som seer den forsvinde.
Saa evig du ogsaa min Elskov vil finde.

Saa kom Allerkjæresten min! Seer du ei, Dagen
er alt til de Fjelde i Blaafjernet dragen?

Før Uglen begynder sit Uul efter Bytte,
jeg efter dit svævende Fodtrin vil lytte.

Medicinernes Kjæreste.

(Sang ved et Lag i det medicinske Øvelsesselskab.)

Til Bengalen stod min Ungdoms Hu.
Paradisets Sommer
jo i fulde Blommer
staaer om Ganges prangende endnu.

Havet ruller over Perler der.
Luften Vellugt hvister.
Efter gamle Skrifter
straaler Landet af Demanters Skjær.

Paa en engelsk Indiefa'r didhen!
Gjerne fleed jeg ilde,
blot Captainen vilde
af mig sætte paa Cap Comorin.

Som ved Stjerners Lys paa fremmed Hav,
til Golconda styrer
muntre Eventyrer
ved Demanters Skin sin Vandringsstav.

Der som hjemme strax jeg være vil:
fylde mine Lommer
med Aladdins Blommer,
og mit Øre med Sylfiders Spil. —

— Saa jeg tænkte i et fattigt Land;
saae i mørken Bølge,
vilde Vinden følge:
den som blæste henmod Hindostan.

Men den samme Vind, som Sukket bar,
ogsaa uden dette
lader Seilet lette
fra Brittanien paa min Indiefa'r. —

Saa paa Stranden var min Tanke liig
Piletræ, der over
Dammens dovne Vover
maa forgjeves evigt strække sig.

— Da en Qvinde viste sig — hvor smuk!
Om hun kom fra Vandet,
Luften eller Landet,
veed jeg ikke; — kanskee fra mit Suk?

„Staaer din Tanke" — sang hun — „unge Mand!
ud i vide Verden:
viid, din Kraft da er den
Indiefarer, som dig føre kan!"

„Frihed er dit Seil, du Ungersvend!
Naar du det kan heise,
da lyksalig Reise
til Bengalen og Brasilien!"

„Men du, Yngling, selv det vinde maa;
ja du selv maa spinde
hver en Traad og Tvinde
til det Bramseil i din stolte Raa."

„Jeg vil lære dig den Kunst, min Ven,
som dig aabner Verden;
Kunsten — nu! det er den:
Gjør dig nyttig for Enhver og Den.

„Men Bengalen har nu sin Fakir,
og Brasilien flere
Munke ei kan bære;
derfor er det bedst, du Doctor bli'er."

„Verden bugner af unyttigt Gods:
slemme Advokater,
voldsomme Soldater
alle Steder findes som hos os."

„Men en Doctors frie Kunst ham gjør
overalt velkommen;
midti Hedendommen
sit Paulun han frit udspile tør." —

— Da jeg skulde nu see Pigen an,
som saa nemt mig lærte
faae, hvad jeg begjærte,
ja den nemme Vei til Hindostan:

— Ak! da var det jo min egen Brud.
Da jeg hende favned',
Indien ei jeg savned',
Al dets Rigdom straalte hun jo ud.

Ei har Indien sligt Demantklenod
som min Elsktes Øie.
Persiens Rosenhøie
ligne ikke hendes Kinders Blod.

Ei den Ynde have Indiens Feer,
som de søde Drømme,
der i Øjet svømme,
naar henover Havets Speil hun seer.

Indiens Perler ere graae imod
hendes Stjernepande,
hvor i Bad sig blande
Engles Tanker med en Evas Blod.

Hun skal være da mit Hindostan.
Did min frie Viden
bringer mig med Tiden.
— Skaal for Kunsten, som saa meget kan!

Afskedssang til Carl Johan.

(Ved hans Ankomst til Dormsund).

Velkommen hid! — ak, at det Ord
er et Farvel fra Norge!
Men, Carl, en Kjærlighed som vor
naaer og til Mælarns Borge.
I Bønner, Konge, for dit Held
den stiger over Sjø og Fjeld,
og om vi klage: Drot, Farvel!
— du skilles ei fra Norge.

Derover vaager jo din Sjel
saa trofast som en Stjerne.
Dit Øjes Straaler grant og vel
vi skue fra det Fjerne.
Men har du følt, at bedst det er
at være den, man elsker, nær,
da kom igjen, du Konge kjær!
Vi see dig jo saa gjerne.

Til da dig vogte Himmelen!
Naar Eken atter skyder,
en Borgerkrands til dig igjen
dit Folk med Længsel bryder.
Da lytte vi paa Vormens Strand,
og speide i det dybe Vand,
som nu, o elskte Carl Johan,
bort med dit Billed flyder.

Til Sylvan.

(En Botaniker.)

Paa Grændsen mellem Liv og Død
vi mødtes førstegang:
paa sidste Stribe Snee, der fløD,
en Blegnen liig, paa Vang:
paa sidste Blink af Jis, det blaa:
paa første Smiil af Grønt, hvorpaa
en Lærke gjød sin Sang.

— Paa Grændsen mellem Liv og Død?
Ei Vaar, ei Vinter da.
En Jevndøgnsdag vi mødtes — ja!
og under første Haandtryk brød
en Funke frem af Jordens Gløb
i første „Farfara."

Og liig det Smiil, der bævred om
Pygmalions Staty
(Det Drømmesmiil før Livet kom),
fremzittred paa den blege Vang
(der hvor vi mødtes førstegang)
en „Anemone" bly.

Det var i Martsviolens Skjød
— det lille Himmelhvælv —
at vore Sjele sammenfløb,
at vi med Vellyst sammengjød,
Sylvan! Sylvan! vort Selv.

Det var en skjøn Secund, min Ven!
vi mødtes førstegang,
som ei tilhørte Tiden, men
os Selv alene; og af den·
en Evighed fremsprang.

— Det vaarer paa. Det somrer til.
Fra Jordens mørke Skjød
udgnistrer alt dens indre Ild
i „Løvetand“ og „Tormentil“
og i „Ranunklens“ Glød.

Men kan din kolde Barm, o Jord,
fremskabe saadan Pragt,
— Sylvan, forvist meer fager Flor
fremtrylle vi for Os af vor,
ved Aandens Skabermagt.

*

En dunkelblaa „Hepatica“
her af min Sjel udsprang.
Thi der, Sylvan, blev Foraar, da
vi mødtes førstegang.

Et gammelnorskt Herresæde.

I Hordaland, i en snever Dal,
monne, liig Berserk, trængt af Skjolde,
engang i Old en Furuhal
sin skumle Længde udfolde.

Mod Ovellen vilde et fremmed Blik
  troe at skimte Klipper sorte.
Hallen var lav, ei Guldspiir fik
  de mørke, tjærede Porte.

Ei staalblaa Svendeflok udenfor
  vogter der en søvnig Herre.
Klippen, som steil ved Stranden staaer,
  maa skjolddækt Nattevagt være.

Men Arnerøgen, som Aand af Grav,
  stiger sort fra Hallens Tinde.
Være den Vandrerens Ledestav,
  for skjulte Sti at finde!

Naar Døren aabnes, en Hundeflok
  bister frem fra Gruen springer.
Kommer der Fiender, veed den nok
  at finde Mændenes Bringer.

I Krogen graaner et fugtigt Seil.
  Biler Tand i Bjelken holde.
Ilden sig ofte seer i Speil
  i Loftets bugede Skjolde.

Og Buer brede fra høien Knag
  ud de snoede staalblaae Arme.
Bunter af Pile hænge bag,
  og Bjørnesener og Tarme.

Frem tvende Guder bag Egebord,
  hvergang Ilden blusser, træde:
Odin det er og Asathor,
  som staae ved Husbonds Høisæde.

Fra Odins Hoved en gylden Knap
  — Solens Billed — Mørket bryder.
Asathors Hjelm med staalblank Tap
  af Mulmet neppe sig skyder.

De Stjerner blikke, som i en Brønd,
  ned i Hallen gjennem Ljaaren.
Fjeldtinden hilser med Birken grøn
  der nedigjennem om Vaaren.

Paa Bordet ligger et Horn af Guld.
  Sød paa Randen perler Mjøden.
Natten forgjæves ud sin Muld
  har rystet over dets Gløden.

Liig blanke Stjerner om Qvelsky rød,
  mange dyre Stene ringe
sig om det Guldhorns hule Skjød,
  hvor sære Runeord klinge.

I Krogen slumrer paa Bjørneskind
  gamle Husbond. Haaret svømmer
graat, liig en Fos, paa furet Kind,
  og nedad Bringen det strømmer.

Den vakkre Gubbe forvist i Qvel
  kysſed Hornets fagre Kinder.
Mjøden isøvne til hans Sjel
  nu klæber Ungdommens Minder.

Mon hjalp Han Harald i Hafursfjord
  tretti Kroner rasft med Sværdet
hamre til gylden Ring om Nord,
  i Kongers Blodflammer hærdet?

Mon negted Han, som saa mangen Helt,
  arvet Guld til Ringen lade?
valgte det flyvende Seil til Telt,
  og Bølgen til Odelsstade?

* *
*

Ingen veed det; thi Slemmedegn
  brændte Hallen og Ættens Sidste.
Bauten paa Høien har intet Tegn,
  og Saga har glemt hvad hun vidste.

Den fortvivlende Yngling.

(En Yngling ved en aaben Grav. En Gubbe nærmer sig.)

Ynglingen.

Hvad vil du, gustne Gubbe, som
dig nærmer til min Grav?
Fra en fortvivlet Yngling kom
du Skalk, hans sidste Ejendom
at røve med din Stav?

Tolv Alen dyb, tre Alen lang
— haha! du liker den?
Dens Dybde ikkun høit sig svang
det Suk, du falskt har troet klang
igjennem Himmelen.

Først nu du veed da, vise Mand,
at Sukket gaaer i Luft.
Tolv Alen under Jordens Rand
du derfor sukke vil,
at Sukket idetmindste kan
hendøe i Blomsters Duft.

De Dommere de nikke dog,
om ei de høre stort.
To sammenbøjde Veibredax,
to ømme Primler danne strax
Bønhørelsernes Port.

Men kan du sværge, at du fik
fra Hist saameget Svar,
som disse Blommers døde Nik
— velan! jeg gaaer de Trin, du gik;
og du mit Gravsted har.

Blot for din Stav jeg sælger dig
min Grav da, gamle Mand.

Jeg elsker den: af Alt, hvad jeg
har bygget, lyktes den kun mig:
det Tempeldyb i Sand.

Jeg byggede paa Manddoms Eed
— en Borg paa Hængedynd —
paa Qvindetroskabs Evighed;
for Dyd min Andagt knælte ned,
og fandt kun sminket Synd.

Jeg saae engang en Frihed — ha!
hvor skjøn før den nedsank!
Som Stjernen herlig langtifra:
men dalende til Jorden, da
kun brast et uselt Luftsyn, ja
en Blære fyldt med Stank.

Jeg byggede af Præstens Ord
et Tempel i min Barm:
men dets Pillarer smelted for
Fornuftens Blik, som Kinglens Snor
fra Græs til Græs paa høstlig Jord
for Morgenstraalen varm.

Den Himmel, jeg da raabte til,
var snevre Hjernehvælv.
Min Sol var denne graa Pupil;
men Taarer var dens Straaleild;
den Gud, som skulde hjælpe til,
mit hjælpeløse Selv.

Mit sidste Luftcastels Ruin,
en omvendt Luftcolonn,
til Ære for det hele Skin
udhuult i Muld, er Graven min:
en Afgrunds sorte Blik, hvorfra,
en Taare liig, mod Himmelen
opfunkle skal min Aand.

Gubben.

Min Søn! min Søn!

Ynglingen.

O ve! min Fa'r!
Velan, saa tag min Grav!
En Dybere, end den jeg skar
i denne Grønsvær, Livet var,
du ødslende mig gav.

Jeg atter sænker mig i den,
som Skibet knuste Bryst
i Bølgers Skumdyb, for igjen,
ti Gange løftet op af een,
at splittes ad tilsidst.

„Kun dagligdags er al din Dont."

Kun dagligdags er al din Dont.
Det gjør en Stolt og Nærsynt ondt,
som eget Liv ej fatter.
Hvor mærkeløst dets Dage døe!
Som Jordan mod den stille Sjø
de henmod Graven rinde
foruden Daad og Minde.

Men kom til Jordans tause Bred
ej Verdens store Frelser ned?
Sligt Nil og Frat ej hændte.
Velan! lad Jesus komme selv
til dine Dages stille Elv!
Hvor godt, om tyst de trilled,
naar de kun bar hans Billed!

Hver Morgen kald ham! Uden Glands
den rinder ej i Navn som Hans.

I det begynd din Gjerning!
Da har, om uden Bram den er,
den Storhed nok for Ham, der seer
paa Tingens Aand og Indre,
ej paa hvor den kan tindre.

Barnets Aasyn.

(Med en Maanedsrose til en Moder).

Hvor ynderigt, hvor mildt og blødt sig runder
det Barneaasyn, som i Uskyld blunder!
som aandede med Liv i Morgenvind
det fine Rødt paa Maanedsrosens Kind.

Hvad Honningdugg dog disse Øine regne!
Hvor sødt et Digt i Smiil de Engle tegne,
udslettet flux med Skyggen af en Drøm,
der traurig er, fordi den er saa øm!

Det Tungsind, disse Øjenbryn frembringer,
er Mulmet under Sommerfuglens Vinger,
Tusmørket af et Blad, som dæmrer ind
i Dybet af en skinnende Jasmin.

Hvor stærk en Sol, hvis Glands paa Barnepanden
gjør Qvinden skamfuld og forvirrer Manden!
Dog er saa fine Træk dens Straalers Leeg:
hvad Blegnens Rødmen! en Karmin hvor bleg!

Saa fagert Aasyn har vi alle baaret.
Saa fiint et Rødt paa alles Kind har vaaret,
som aandede en Maanedsroses Kind,
og Blodet steg i klare Balsamin.

Engang saa huldt vort Billed, mens vi drømmed
paa Moders Skjød, i hendes Øje svømmed.
Saa kjært deri og skjønt det blommet har,
som Maanedsros i fattig Kones Glar.

Forstædernes Klagesang over Kristiania.

Mel. Jeg tjente paa Kjølstad ifjor.

At være et Stedbarn kan
faae Stene til at græde.
Men Stedbarn er Vaterland
og Fjerdingens arme Stræde.
I Kristiania dog
ei græde de Stene derved.
De reise sig op i Palladser, og
kun knuge os dybere ned.

Kristiania, det Lykkensbarn,
vil boe i Højenloftsale.
Men trælle i Armodens Skarn
maa hendes Smaasødskende alle.
Hun Brødet dem knapt har maalt,
som Gud dem ligelig gav.
Men Elven, som Vinterens Iis har taalt,
til Vaaren vil sprænge den af.

Hun holder i Næringstvang
Forstæderne, de arme.
Sig Brødet lavt hun hang;
men vil sig ei forbarme.
Vi klage til Himlen da,
vi synge for Bølge og Sky:
Den er ei saa døv, den som ruller herfra,
som hiin selvkjærlige By.

Ak, slynger ei samme Elv
om dem en søsterlig Kjæde?

Saa vil nok Naturen selv,
  men Byen ei tilstede.
Mon samme Moders Bryst
  ei diet dem alle har?
Selvsamme Sjø jo sang ved den Kyst,
  som Vugge tilfælleds dem var?

Som Tanker, der komme og flye,
  som uforstaaede Drømme,
igjennem den daarlige By
  de Bølger unyttede svømme.
Vor Elv, du er altfor god
  til kun at tjene til Pynt!
Du Livsensaare! dødt er dit Blod,
  dit Liv end ikke begyndt.

Men giv os dens Bredder fri:
  vi fatte dem ind i Qvader:
da Skibe skal seile forbi
  langt ind i vore Gader.
Ja ret som Perler paa Snor,
  saa glide de ad vor Flod.
Magaziner og Huse opvoxe hvor
  den synkende Hytteby stod.

Sligt aander Friheden ud
  saa let som Vaaren Blommer.
Det trænger ei Tvang eller Bud
  — nei, af sig selv det kommer.
Men kuende Privileg?
  — hvad Magt og Liv deraf?
— Et Tæringsblus paa en Kind saa bleg,
  og Kalk paa en fulnende Grav!

Kristiania, du Ungermø
  blandt Jordens Hovedstæder,
skal dine Smaafødskende døe,
  fordi paa Brødet du træder?
ja spilder det Vand, hvormed

de skulde læske sin Tørst,
og lænker i Armod og Nød den Bred
som Rigdom kan bringe dig først?

Saalidet Lys i det Blik,
dine Spiir skyde over Havet?
Saa liden Klogskab du fik,
som troer dig saa vel begavet?
At bygge dit Herredom
paa Aag, og din Magt paa Tvang!
Den Tanke kom fra en Kjøbmandsvom;
den ud af et Hoved ei sprang.

Hvi bære, du Jomfru stolt,
i Barm saa ung og fager
et Hjerte saa haardt og koldt?
Hvi fryde dit Sind med Klager?
Hvi pynte din Kronekrands
med Fattigdommens Graad?
Men stakket sprunget er Hovmodens Dands,
og skjørt Egenkjærligheds Raad.

Hersk heller ved Kjærlighed!
Hvor stort er ei dens Rige!
Det kjender ei Grændsested,
og stedse dets Throner stige.
Du skjænke den Ret, du har,
Forstædernes arme Børn,
Forstæderne blive dig da hvad var
de frigjorte Vinger en Ørn.

Da først du hæve dig kan,
da først skal opfyldt blive,
at i dig Norriges Land
skal Norden en Dronning give.
Dertil du baaren er:
men nu en Trælqvinde kun,
du Lænkerne under dit Flitter bær'
og staaer paa en ravende Grund.

De norske Musketerer.

— — —

Fremad, norske Musketerer! Mod Fienden! Hurra!
Derude hver bedst værner den Dal han kom ifra.
Fremad under Norges Løve!
Den har hvasse Kløer strakt
ud i vore Bajonetter.
Norge Mænd nu kan behøve,
Mænd med lynende Musketter,
Mænd som os paa Grændsevagt.
Chor: Vi norske Musketerer,
vi Ærespladsen har;
de første til at møde
i aaben Mark, og bløde
for Norriges Forsvar.
Hurra! Hurra, for vore Officerer!
Fremad! Fremad! er deres raske Svar.

Kjære Norge, dine Sønner betale vil sit Brød.
Og vore Mødres Fred er vel værd selv vor Død?
Kjære Gubber graa derhjemme,
tænder Baunen ei endnu!
Fred i Norge er saalænge
vi kan holde os herfremme.
Og de flygte ei de Drenge,
som har arvet Eders Hu.
Chor: Vi norske Musketerer etc.

Hjemme kan de stelle roligt. Der intet er paafærd.
Lad Plog og Rok og Kjerne kun gaa saa det har gjær!
Ude er jo Musketeren?
Se det funklende Geled!
Det er Norges Friheds Gjærde.
Det er Kjernen jo af Hæren,
høie Folk med breden Hærde,
Hjertet paa det rette Sted.
Chor: Vi norske Musketerer etc.

Bratte Fjelde vogte Dalen, og modige Mænd
gjør Fjeldets Pande kløgtig. Da truer Død fra den.
Langs med Li i Skogens Bryne
Jægerkjeden snoer sig tyst;
fra en Høide langsad Broen
sikkert kan Kanonen lyne.
Musketererne paa Moen
rydde op og gjør det lyst.
Chor: Vi norske Musketerer etc.

Lyngen blommer over Trangen. Saa rød er ingen Ros.
Af Blod den Lyng skal rødme, som skal bedække Os.
Hænde kan saamangelunde;
ogsaa at jeg kommer hjem.
Da en Lyngqvist ifra Moen,
hvor vi Norske Seier vunde,
vil jeg bringe paa Chakoen
hjem til Allerkjerestèn min.
Chor: Vi norske Musketerer etc.

Hurra, Brødre, for vort Banner, hvor Løven staaer i Brand!
Saa flammer Mod og Omhed for frie Fædreland.
Hurra for vort gamle Norge!
Hurra for dets Heltedrot!
Hurra ior Kaptainen! Alle
holde vi hvad ham vi borge:
aldrig vige, heller falde!
lade fort og sigte godt!
Chor: Vi norske Musketerer,
vi Ærespladsen har:
de første til at møde
i aaben Mark, og bløde
for Norriges Forsvar.
Hurra! Hurra, for vore Officerer!
Fremad! Fremad! er deres raske Svar!

Ola Graaguts nye Vise om Ola Høiland
med mere*).

Det var han Ola Høiland, tog Natten til sin Ven,
erklærte Norge Krigen, og Norge ham igjen.
Det var en Krig forvist
imellem Ræv og Bonde, imellem Magt og List.

Hvor har du dine Hunde, du gjæve Bondemand?
Hvor, Norge, er din Løve, saa barsk som Ildebrand?
Ve, svenske Gubber graae
i fremmed Mynt har ladet til Norges Spot den slaae!

De rysted vel de Gubber paa Haand, og skjalv i Knæer;
om Morasteen de stode som raatne Aaspetræer.
Som Uglereir i Top
var Gubbernes Parykker, der klækked Daaden op.

De skjælved vel paa Fingre, men ei for Løvens Tand;
men lade nu den bære vor Skam fra Land til Land.
Liig gamle Huuskat, som
udlaanes Nabolaget, den gaaer i Verden om.

Snart kommer den til Russen. Paa hans Kopeker da
den Rotterne skal skræmme det store Stabur fra,
hvori, som Juleslagt,
i bittre Taarelage det polske Folk er lagt.

Saa kommer den til Tyrken. Med ligemegen Grund,
som under de Trekroner, den staaer i Maanens Rund.

---

*) Skrevet i det politisk bevægede Aar 1836, da de unionelle Tvistepunkter: det norske Rigsvaabens Anbringelse paa svenske Mynter, de overvejende svenske Farver i Flaget og paa Uniformer m. m., havde vakt en stærk Ophidselse, som yderligere forøgedes ved Storthingets pludselige Opløsning, hvortil der ogsaa alluderes i Digtet. — Ole Høiland var en i den Tid navnkundig Mestertyv, som kort før Digtet udkom havde forøvet et dristigt Indbrud i Kristianias Bankkjælder. (Udg. Anm.)

Af gammel Kjærlighed
til Løven, vi Tributen*) da meer ei harmes ved.

Naar Tyrkens Piastre klinge, da tør en Normand lee,
og uden Blegnen Deyens Sjørøverfane see.
Men for en Specie svensk
han gyse maa og gustne som var han pestilensk.

Gid da de Specier havde i Bankens Kjælder lagt,
da Ola Høiland var der paa Nummer Attens Vagt!
Han skulde dem beholdt,
saafremt ei til at ta'e dem den Gavtjuv var for stolt.

*

Det var han Ola Høiland, han var en slem Krabat.
Men Norge er nu vant til at blie ved Næsen ta't.
Ak, gamle Kongedom!
Naar selv vi vilde stelle, bestandig Andre kom.

Naar ret vi regne over, vi har kun Skam og Tab.
Men Skaal min kjære Broder, paa bedre Broderskab!
Her tykkes det mig bedst,
at vende Ryg mod Østen, og stirre ud mod Vest.

Er Landet vel saa lidet, skjøndt dygtig det er plukt?
Er Folket vel saa uselt, at det bør lyde smukt?
Ak, Landet engang bar
Haarfagerætens Throne — det var den Tid det var.

Hvis Landet er for lidet (jeg kan det neppe troe)
desmere bør vi eje det for os i selv i Ro.
Hvis Folket er for kleint,
da bør dets Ukrud luges, indtil det bliver reint.

Thi enkelt Skjelm kan stjæle bortover svenske Tull
langtmeer af Norges Ære, end vejes kan med Guld.
Men Olas Tyveri
gjør os, om end meer arme, dog ikke mindre frie.

---

*) Til Røverstaterne. (Udg.)

Saa lad han Ola leve; men de, som værre er,
bør i et Fængsel sættes, hvor Væggen er af Leer,
og Torv er Tagets Hvælv.
Det er den Dom som falder, naar Folket dømmer selv.

Forresten tør nok Ola det Rygte miste snart,
at Norges Bank af Alle undtagen ham er spart.
Thi har man kanske ei
Lagt Banken udi Throndhjem godt som paa aaben Vei?

Der frem i Mag kan rulle et fiendtligt Tolleri,
og femten Mand i Bredden tilfods og Rytteri.
Og med et dristigt Snit
er Norge, før det troer det, sit fulde Hjerte qvit.

Men før til Langeleiken for sidste Gang har lydt
i Thrøndelag vemodigt og nationalt Gemyt,
de Banken ikke naae.
Men daarlig var den Fiende, som ei forsøgte paa.

Men nu, da Thingets Brave, stormdrevne Gnister liig,
ad hver sin Kant er jagne, for vekt du klager mig,
min kjære Langeleik.
Det tykkes mig, som hørte jeg Kobberluren skreik.

*

Det var han Ola Hoiland, tog Natten til sin Ven,
erklærte Norge Krigen, og Norge ham igjen.
Det var en Krig forvist
imellem Ræv og Bonde, imellem Magt og List.

Hvor har du dine Rifler, du gjæve Bondemand?
Hvor er din Øx, den gamle med Drapet paa sin Tand?
Med den du gjør i Skov
et Baal, som ud kan svide den Ræv, som dybt sig grov.

Men vinde vi ei Æren — den koster meget Blod,
og Skam har og en Rødme, fast den er mindre god —
vort Banner lige stolt
dog vajer, og Chakoen staaer som et Taarn paa Skolt.

Thi lad Musikken spille, som da vi drog i Slag
paa Torvet mod vore Egne paa Norges Hoitidsdag*),
da — — — —'s Chok
saa pragtfuldt som et Uveir henover Folket jog.

Thi vi med fuld Oppakning skal ud i Feldten slux,
ei for, ei mod en Løve, men mod en gammel Lux:
mod Ola Høiland, som
har ind med List sig gravet i Norges Helligdom.

*

Det var han Ola Høiland, som i den mørke Nat
tog Norges Bank ret listig, den dyrekjøbte Skat.
Herud paa Jagt, barduus!
Herud I graae Kaputter fra gamle Agershuus!

Men Svensken er en ærlig og hø'st honette Mand.
Thi midt paa klare Dagen vor Løve holte han.
Det skede ei i Løn.
Nu, blegn ei, Norges Datter! og blus ei, Norges Søn!

Thi hvad er vel en Løve? Et meget vildsomt Djur,
som Æsler dog tør sparke, naar den er bleven stur,
naar brudt er dens Natur,
og den i Moll maa klynke, som brølte før i Dur.

Hvad skal en Krigsmand tænke paa slig en Æres Tant?
Han pudse skal Monduren og lystre sin Skjersant,
og han sin Løjtenant,
og Løjtnanten Kaftejnen og han sin Kommendant.

Som Bier ud fra Kuben med Brodder, Surr og Suus,
for intet daglig trække vi ei fra Agershuus,
med meget fuld Musik,
og mange blåa Rocker, der fryde maa vort Blik.

Som Øvelse i at rykke engang for Alvor ud,
naar høit Halvmaanen gjalder som sultne Ulves Tud,
vi fik den Exercits,
at jage Ola Høiland, som Folk blev jagt af Frits.

*) 17de Mai 1829. (Udg.)

*

Det var han Ola Høiland, som skulde fangen blie:
han gik nu alt for længe med Bjørn og Graabein fri.
Snart laae han som en Stein,
og lurte under Busken, snart fik han Stormens Bein.

Som Hubro'n, Midjenattens forfærdende Basun,
useet og uhørt svæver paa sine Skyer af Duun,
foer Ola Høiland om,
og alle Steder var han, men ikke der man kom.

Sligt tyktes Herr Løitnant Blårock helt meget underligt.
Thi drog han ud sin Klinge — ved femten Lispunds Vigt,
og samlede sit Chor:
vel fire Hundred Helte af dem, der er i Nord.

Det var i Aaret attenhundred og treti fem man skrev,
da ædle Herr Løitnant Blårock udcommanderet blev.
Han straxens var parat:
thi derfor holdes Krigsmænd udi en fredsom Stat.

Jeg vil det ei fordølge, at alle Hjerter slog,
saa Trommerne knapt hørtes, da vi af Byen drog,
men Løitnant Blårock skreg:
Bajonetten paa Geværet! nu er det ingen Leeg.

De Faner fløi i Luften som Ild af By ibrand.
Trompeter og Basuner drønte som Sarpens hule Vand.
Herr Løitnant Blårock selv
af Messinglurens Hylen fik udi Knæet Skjælv.

Dog fatted han snart Modet — det var en Overgang.
Og høit han commanderte, saa alle Aaser sang:
„Hver Mand af dem tilfods,
som flygter, døe skal Døden!" Og hugg en Stein tilblods.

Paa Rusløkbakken raabte den ædle Herr General:
„Holdt! Frem nu med Tornisten! Thi nu der spises skal!"
Vi aad da Myseost
med Flesk og Kjøt og Pølse og anden Helgekost.

Det var Herr Løitnant Blårock han tog en Karveknart.
Saa kjækt han commanderte os til en Storm i Fart.
Thi paa en Klippetop
han syntes øine Noget som Ola Høilands Krop.

Saa gjorde vi et Anfald, tog Klippen uden Frygt.
(Den samme Højd hvor Slottet er under Mulden bygt,
hvor Bjerg er gjort til Dal,
og Dalen fyldt med gode Sølvspecier uden Tal.)

Saa gjorde vi et Anfald, tog Klippen ind med Magt;
men Ola Høiland ikke: han var etsteds forlagt.
Vi fik en Furu fat.
Den fælded vor Herr Løitnant, saa den til Jorden dat.

Saa bød han, for at styrke den strabaseerte Krop,
at nu var Tid at spise den Rest af Nisten op.
Thi Felttoget var endt;
og den, som kjækt har stridet, sit Maaltid har fortjent.

Saa hoit han commanderte omkring den hele Hær.
„Hurra for Løitnant Blårock!" saa raabte da Enhver.
Med flyvende Faner og
med klingende Spil tilbage til Agershuus vi drog.

— Men hvad kan vel beskrive vor skrækkelige Skræk?
Da vi kom frem paa Torget var Bann'rets Løve væk,
og i Halvmaanens Bryst
et Suk sig havde fæstet lig Dødmands Skrig paa Kyst.

Før fulgtes vor Parade af glade Landsmænd nok.
Nu listed' de sig unna som for en Spøgelsflok.
Thi som en simpel Klud
sin gyldne Hæder røvet slog Norges Flag sig ud.

Og som vi da fremrykke gjennem Norges Hovedstad,
fra alle Pander lyste, som Naaden smilte ad,
ja fra Studentens med,
det svenske Folks Kokarde, som fro vi kjendes ved.

I Alles Pander lued det Øje af den Trold,
som stirrer i Norges Fremtid og seer det Fanden i Vold.
I Flaget guult og blaat
oprulled sig Fremtidsteppet paa Agershuuses Slot.

Og naar vi tænkte spille til alle Hjerters Lyst,
det fæle Suk i Hornet tvang Suk af Alles Bryst.
Vor Glands er tryllet bort,
og uden Løve Vann'ret kan gjerne være sort.

*

Men drøveligt dog er det i denne Verden, at
ei nogen Mand kan eje i Fred og Ro sin Skat.
Bort fæle Tyveri!
Bort Trolddom, som gjør Slaver, imens vi troe os frie!

Gregers Fougner Lundh.*)

(Professor ved Norges Universitet.)

Kom naar du vil, du kjære Geist!
Ved Nat, ved Dag, naar Gry er tændt,
naar søvnig Busk sig nys har reist,
naar Blomstens Drøm er endt.

Da seer dens Top med duggklart Blik,
(som du nu hist) at Verden staaer
— skjøndt den i Aftnens Ild forgik —
meer herlig end igaar.

Da aabner til Haleluja,
af Sylfer hørt, sig Knoppens Mund.
O lyt du Geist, og bring mig da
det Qvad en Morgenstund!

---

*) Døde som Følge af en Beskadigelse, han havde paadraget sig under en Ildebrand. Hertil hentydes paa flere Steder i Digtet. (Udg.)

Kom, kjære Skygge, naar du vil!
Ei at jeg seer dit Legems Ve.
Det ligger der i Gruus og Ild,
din Stoiskheds Trofæ.

Men jeg vil see din Sjel, din Sjel,
Gemyttets Form, jeg elskte saa.
Trohjertighedens Hjerte vel
jeg deiligt tænke maa?

O blott den Skulder, hvori prægt
din stærke Mandighed nu er!
Et Bjerg jeg tænker mig, bevægt
dog let som Svanens Fjer.

Og ejer Himlen Farver, vil
den ødsle hele Pragten væk,
forvandlende til Sejerssmiil
dit sidste Smertestræk.

Det tvang ei Flammen frem, som var
mod Gløden i din Sjel kun svag,
fordi man giftbesvangret har
hvert Norges Aandedrag.

Dets Fryd skal være taus, dets Flag
i egen Luft ei vaje tør.
Som Slangen gjemmer sig dets Nag,
der sover, men ei døer.

Den Smerte var din sidste; men
for Norges Tusinder den er
den første, naar hver Dag igjen
gaaer op med sit Besvær.

Kom naar du vil, du kjære Geist!
Ved Nattens første Hanegal,
i Laget, naar jeg mig har reist
med Minniets Pokal.

En Prœken holde vil ei Du
om Skjebnens Lune, Dødens Gru.
Men hvisk mig endnu Sjel til Sjel
  et venskabsfuldt Farvel.

Nu er det Nat, nu er det Tid.
Belyst af Lampen bøjer sig
berusende en dødninghvid
  Jasmin henover mig.

Hvor stirrer jeg! Ak, meer min Hund
som gjøer idrømme, seer end jeg.
Hvor tom er denne Midnatsstund!
  hvor dum dens Rædsel ei!

Men Du gjør ret, som haster bort,
saa freidig hist, som her Du var.
Dig ventede i Dødens Port
  jo Skyggen af din Far?

Med hans foreent sig har din Sjel,
som Flamme slog i Flamme ind
i Branden, der dit Legem vel
  betvang, men ei dit Sind.

Norge til afskediget Statsraad Collett.

Nu hjertesyg og smertebøjd,
velkommen hjem fra Raadens Højd!

Der skjærer altfor hvas en Vind.
Den skjærer alt til Hjertet ind.

Der raaader nu saa ond en Geist.
Velkommen hjem saa reen som reist!

Velkommen til din Moders Gaard
med Sjel saa reen som hvidt dit Haar!

Dit Navn var æret, nu har stort
din Fiendes Uretfærd det gjort.

Hvor steg du højt, min kjække Søn!
Det frydede din Moer iløn.

Du steg til Ørnens Rede op.
Der laa en hæslig Slanges Krop.

I Stormens Tøjle greb din Haand.
Den lagde vilden Sky i Baand.*)

Nu er den mat, men den er prøvt!
dit Øje viist, men kummersløvt.

Men mit skal vaage om din Fred.
Stol paa en Moders Kjærlighed!

Det flamme skal af Hevn og Harm,
imens du hviler ved min Barm.

Med Flammer tre det vaage vil:
Med Hevns og Harms og Ømheds Ild.

Og stærk er hendes Knok endnu.
Den slider feige Orm itu.

Saalangt som hendes Arme naae,
der, Søn, dit Rige skal du faae.

Der slaaer et Hjerte indenfor.
Et større findes ei i Nord.

---

*) Det første Dampskib for norsk Regning blev — i 1827 — bygget efter Statsraad Colletts Foranstaltning.
(Udg.)

En Præken holde vil ei Du
om Skjebnens Lune, Dødens Gru.
Men hvisk mig endnu Sjel til Sjel
et venskabsfuldt Farvel.

Nu er det Nat, nu er det Tid.
Belyst af Lampen bøjer sig
berusende en dødninghvid
Jasmin henover mig.

Hvor stirrer jeg! Ak, meer min Hund
som gjøer idrømme, seer end jeg.
Hvor tom er denne Midnatsstund!
hvor dum dens Rædsel ei!

Men Du gjør ret, som haster bort,
saa freidig hist, som her Du var.
Dig ventede i Dødens Port
jo Skyggen af din Far?

Med hans foreent sig har din Sjel,
som Flamme slog i Flamme ind
i Branden, der dit Legem vel
betvang, men ei dit Sind.

Norge til afskediget Statsraad Collett.

Nu hjertesyg og smertebøjd,
velkommen hjem fra Naadens Højd!

Der skjærer altfor hvas en Vind.
Den skjærer alt til Hjertet ind.

Der raaader nu saa ond en Geist.
Velkommen hjem saa reen som reist!

Velkommen til din Moders Gaard
med Sjel saa reen som hvidt dit Haar!

Dit Navn var æret, nu har stort
din Fiendes Uretfærd det gjort.

Hvor steg du højt, min kjække Søn!
Det frydede din Moer iløn.

Du steg til Ørnens Rede op.
Der laa en hæslig Slanges Krop.

I Stormens Tøjle greb din Haand.
Den lagde vilden Sky i Baand.*)

Nu er den mat, men den er prøvt!
dit Øje viist, men kummersløvt.

Men mit skal vaage om din Fred.
Stol paa en Moders Kjærlighed!

Det flamme skal af Hevn og Harm,
imens du hviler ved min Barm.

Med Flammer tre det vaage vil:
Med Hevns og Harms og Ømheds Ild.

Og stærk er hendes Knok endnu.
Den slider feige Orm itu.

Saalangt som hendes Arme naae,
der, Søn, dit Rige skal du faae.

Der slaaer et Hjerte indenfor.
Et større findes ei i Nord.

---

*) Det første Dampskib for norsk Regning blev — i 1827 — bygget efter Statsraad Colletts Foranstaltning.
(Udg.)

Derinden, som det Riges Flod,
gaaer Strømmen af Nationens Blod.

Der byder jeg dig Magt og Stand
i Kjærligheds og Mindets Land.

Der vil jeg, naar du blier for træt,
en Grav dig rede luun og tæt.

Paa den jeg pegende, til Hver
vil sige: „Naadens Tind se der!“

„Statsborgeren“ til Collett*).

Jeg hilser dig; men et Morads
mig kalder Slægten, nu som før,
der søger kappende sin Plads
nu i din Fiendes Dør.

Ja, derfra sprang en Padde plump**)
jo engang over dine Been?
Det ligner ganske jo en Sump —
nuvel, jeg er da en.

Javel en Sump; men rundt dens Bred
groer sunde bittre Bukkeblad.
Der er Nymfæens Yndlingssted,
den Venusblom i Bad.

Og Hejren gaaer der, stolt og stor,
med spraglet Slange i sit Neb.

---

*) „Statsborgeren“, et radikalt Oppositionsblad, som Wergeland i et Par Aar redigerede. (Udg.)
**) Hentyder til et Niddigt mod Collett, under „Statsborgerens“ tidligere Redaktion. (Udg.)

Og i den tyste Vildhed boer
en Aand, man ei begreb.

Og rundt i høje gyldne Siv
er Alfers Wolsharpe spændt.
Der ender mangt et Qvad sit Liv,
som Død ei har fortjent.

Men siden Skjebnen skjød en Piil
i Colletts gamle Bryst,
Miskjendelse er bleven til
Triumf, og Klagen tyst.

Ved Sieyes' Død.

„La mort sans phrase!" *)

„La mort sans phrase!" Nu er det sagt
om dig af Døden selv, Sieyes.
Dog har selv den ei større Magt
end du engang, Sieyes.

Meer hvast traf aldrig Dødens Ljaa,
meer sikkert ei, Sieyes,
end den Sarkasm, som spilled paa
din tynde Mund, Sieyes.

„La mort sans phrase!" Ret sagt, og godt!
Og ret, men godt ei gjort, Sieyes.
Men Cromwell gjør ei meer, end blot
du med dit Vid, Sieyes.

*) Døden uden Frase! Abbed Sieyes' Votum for Ludvig d. 16des Død, umiddelbart afgivet efter Hertugen af Orleans', der gik ud paa det samme efter en lang hyklerst Tale. (W.)

I disse Ord du veired ned
ei Kongens Hoved kun, Sieyes;
men lumske Orleanses med —
Bravo, Bravo, Sieyes!

Nu fylder Muld den stolte Mund,
den Krands af blege Lyn, Sieyes,
og Centret i Volkanens Grund:
din Pandeskal, Sieyes.

Olivner skygge Kratren til,
hvor du Dæmonen var, Sieyes,
der Søiler jog mod Sky af Ild.
— Ak, det var Blod, Sieyes.

Ja Blod, velan! men skyldfuldt Blod.
Og det er større Synd, Sieyes,
at ødsle Vand af klaren Flod,
end saadant Blod, Sieyes.

Revolutionsvolkanen liig
bekrandste Bæger er, Sieyes.
Men Skaalen, Verden drak for dig,
var Glemselens, Sieyes.

Og midt i al den rige Flor
paa Tidens Grønsvær, o Sieyes,
vil Ingen tænke at der groer
en Blomst for dig, Sieyes.

Thi som endnu paa døde Hav
Forbandelsen er bredt, Sieyes,
saa hviner endnu om din Grav
„la mort sans phrase!“ Sieyes.

Og i dit hvide Hoved man
en troløs Flamme saae, Sieyes,
et Blink af slumrende Volkan,
som vaagner snart, Sieyes.

Da vil af Fryd du zittre, Geist,
og skynde ilsom did, Sieyes,
hvor Folket har Tribunen reist
for Friheden, Sieyes.

Rouget de l'Isle,

Marseillaisens Digter. Død i Juni 1836.

Gaa, Klerk med din Monstranz, forbi hiin Hytte!
Thi der forvist din Hjælp er uden Nytte:
Derinde en Republikaner døer.
Han dig ei meer behøver nu end før.
  Bedre han betragter neppe
  Dogmerne, du breder ud,
  end et tantbemalet Teppe
  mellem Mennesket og Gud.
Arme Republikaner!
Kongen vil ei at han lever,
Præst, saa lad ham døe i Ro!

Du har fordømt ham. Vil du nu da være
et Vidne til at Djævle bort ham bære?
Gaa, hent din Konges Trælle da, at de
hvor fattigt dog hans Leje er, kan see!
  Andre Djævle kjende Disse
  ei, end Armod og dens Skam.
  Vil den Døende du vise
  Djævle, hine viis da ham!
Arme Republikaner! etc.

Men saae du klart som Han, hvis Øje brister,
før end Minuttens Klang sit Echo mister,
og hørte du saa fiint, som han, der alt
det Suk ei hører, som man ei fik qvalt:
  Himlens Herligste opdaged
  om hans Seng du da i Rad.

I disse Ord du veired ned
ei Kongens Hoved kun, Sieyes;
men lumske Orleanses med —
Bravo, Bravo, Sieyes!

Nu fylder Muld den stolte Mund,
den Krands af blege Lyn, Sieyes,
og Centret i Volkanens Grund:
din Pandeskal, Sieyes.

Olivner skygge Kratren til,
hvor du Dæmonen var, Sieyes,
der Søiler jog mod Sky af Ild.
— Ak, det var Blod, Sieyes.

Ja Blod, velan! men skyldfuldt Blod.
Og det er større Synd, Sieyes,
at ødsle Vand af klaren Flod,
end saadant Blod, Sieyes.

Revolutionsvolkanen liig
bekrandste Bæger er, Sieyes.
Men Skaalen, Verden drak for dig,
var Glemselens, Sieyes.

Og midt i al den rige Flor
paa Tidens Grønsvær, o Sieyes,
vil Ingen tænke at der groer
en Blomst for dig, Sieyes.

Thi som endnu paa døde Hav
Forbandelsen er bredt, Sieyes,
saa hviner endnu om din Grav
„la mort sans phrase!“ Sieyes.

Og i dit hvide Hoved man
en troløs Flamme saae, Sieyes,
et Blink af slumrende Volkan,
som vaagner snart, Sieyes.

Da vil af Fryd du zittre, Geist,
og skynde ilsom did, Sieyes,
hvor Folket har Tribunen reist
for Friheden, Sieyes.

Rouget de l'Isle,

Marseillaisens Digter. Død i Juni 1836.

Gaa, Klerk med din Monstranz, forbi hiin Hytte!
Thi der forvist din Hjælp er uden Nytte:
Derinde en Republikaner døer.
Han dig ei meer behøver nu end før.
Bedre han betragter neppe
Dogmerne, du breder ud,
end et tantbemalet Teppe
mellem Mennesket og Gud.
Arme Republikaner!
Kongen vil ei at han lever,
Præst, saa lad ham døe i Ro!

Du har fordømt ham. Vil du nu da være
et Vidne til at Djævle bort ham bære?
Gaa, hent din Konges Trælle da, at de
hvor fattigt dog hans Leje er, kan see!
Andre Djævle kjende Disse
ei, end Armod og dens Skam.
Vil den Døende du vise
Djævle, hine viis da ham!
Arme Republikaner! etc.

Men saae du klart som Han, hvis Øje brister,
før end Minuttens Klang sit Echo mister,
og hørte du saa fiint, som han, der alt
det Suk ei hører, som man ei fik qvalt:
Himlens Herligste opdaged
om hans Seng du da i Rad.

De med Messer ham ei plaged:
hans Marseillaise de qvad.
Arme Republikaner! etc.

Rouget de l'Isle? Nu! Faa kun Navnet kjende
paa Ham, hvis Ord paa Verdens Tunger brænde.
Marseillaisens Skjald! Ja, Han det er,
som nu just døer i Hytten hist af Leer.
Tys! Han reiser sig og lytter.
Thi Marseillaisen klang
ifra en af Byens Hytter,
og han smilte end engang.
Arme Republikaner! etc.

Fra Hytterne? Blev Krist ei født i Stalden?
I Hytterne dens Sejerssæd er falden.
I Massens store Hjerte er dens Hjem.
Engang endnu derfra den voxer frem.
Meer dens Fryd og Rædsel toner
fra en Bondes Violin,
end naar den en Hærs Gongoner
buldre til Oboers Hviin.
Arme Republikaner! etc.

Hvor mat den Haand, som i hiin Nat ved Floden*)
en Lynild greb og skrev saa dermed Oden!
Hans fattige Vertindes Kys og Graad
afvexlende gjør Haanden tør og vaad.
Du, du veed det bedst, Therese,
om hans Hjerte ei var godt.
Seer i hans Marseillaise
du Geniets Glands da blot?
Arme Republikaner! etc.

Igjennem Vindvet klattrer Kaprifolen.
Han bød det skulde aabent staae for Solen.

*) I sit Telt ved Rhinen skrev Rouget en Nat Marselljanerhymnen. (W.)

Mod den, mens Læben rører sig, han seer.
Den sank. Rouget har smilt, og er ei meer.
  Over Lejet nu, utæmte
  Ranker, snoer jer sammen til
  Digterkrandsen, Verden glemte
  for den døende de l'Isle:
Ædle Republikaner! etc.

Kun eengang qvad Han. Ja, saa bør det være.
Har Musen meer end een jomfrulig Ære?
Den gav hun ham. Det Bæger sønderſprang,
hvoraf han drak sin Ild den ene Gang.
  Eengang? Ak, hver Rimer bryste
  kan sig nu med Ret. Men hvad
  Genien hvisked, som ham kyste,
  var Marseillaisens Qvad.
Ædle Republikaner!
Republiken skal dog leve.
Derfor kan du døe iro.

Til Herman Foss.*)

Nu hvil dig, Borger! Det er fortjent.
Nu løst er Flagget. Dit Værk er endt.
Ak, Norge ejer ei Laurbærskov!
Derinde vilde jeg at Du sov.

---

*) „Til det overordentlige Storthings vigtigste Beslutninger hører den, der sikkert vil bevirke vort Koffardiflags frie Brug paa alle Have og i alle Havne. Det er bekjendt, at Indstillingen er et Natarbejde af Kapitain Foss. Efterat have bivaanet en lang Storthingssession til Kl. 8 om Aftenen, satte han sig i Storthingets Sekreteriat for at skrive denne Indstilling, og man fandt ham ved Arbeidet den følgende Morgen, hvorpaa han atter indtog sin Plads som Repræsentant i Thinget." (Fougstad, om Storthinget i 1836.) (Udg.)

Dens søde Mørke den Natterad
dog ei betalte, Du vaagen sad.
Dens Frugt ei læsked med nok Behag
den Mund, hvis Aande slog ud vort Flag.

Dens Blades Glimmer, mens Duggen ved
sin egen Vægtighed skjalv og gled,
kun minded mat om hvor tidt og tæt
de Stjerner faldt, mens Du skrev Dig træt.

Dens Vellugt skulde dog aande ind
en qvægsom Drøm i dit trætte Sind.
Og hvis mit Hjerte for haardt ei slog,
at drømme der jeg til det dig drog.

Nu har du levet en virksom Dag:
en Dag af Nætter. Befriede Flag
er Aftenrøden, som den har endt.
Nu hvil dig, Borger! Det er fortjent.

Jonas Anton Hjelm.

„Geni! Geni!“ Og Det er Alt
hvad Verden har om Hjelm fortalt?
Et Raab saa prægtigt som Hæres Hil;
men huult og frostigt som tvunget Smiil,
Det er Tributen af Dumhed piint,
Misundelsens Hyldest med Vee udhviint.
Dets Glands om Navnet er Vinterrimen,
som døer i Dampe med Morgentimen.

„Geni! Geni!“ Og Intet meer?
Hvor Verden fattig paa Ros dog er!
Det er at skildre et Jordbær rødt
og rundt, men ei hvor det dufter sødt.
Det er som vil for sin Brud en Nar
den Rose skildre, han hende skar:

„Hvor hed den blusser!“ men glemt gaar Duften,
og Duggen ubemærkt hen i Luften.

Det er som vil en bortreist Gjæk
Amerika skildre med slige Træk:
„Tro mig, det Land er en Verdensdeel,
uhyre stort ifra Kap Farvel!“
Savannens blomstrende Ocean
og Kapitolet, det saae ei Han,
ei Mississippi, hvis dunkle Strømme
om nye Frihedens Undre drømme.

Geni? Gid Verden altid bar
paa Læben Sandhed saa soleklar!
Men En jeg kjender, som mere veed,
et Barn af Himlens Retfærdighed,
den stumme Engel med Finger paa Mund,
som for den Miskjendte teer sig kun,
som søger Graven, før den blev redet,
og længe forud alt kjender Stedet.

Og Denne, som ei Sprog forstaaer,
men godt hvoraf et Hjerte slaaer,
som skjønner Tanke saa godt som Daad,
og samler Ømhedens skjulte Graad —
Den veed, saa klog som du er, at Du
et større Hjerte dog har endnu.
Men dersom Mennesker Sligt forstode,
at Du var mindre, de Tosser tro'de.

Dit Haar du tidligt graat har tænkt.
Det er som Aske paa Ilden sprængt.
Af det skal hvidne som Skum paa Sjø,
og Ilden blegne, og Gløden døe;
men ingen Fønix af Lykke derfra
skal stige over dit Liv endda.
Men dø! Sørgmodigt skal Folket møde,
som var din Gravhøj dets Arne øde.

Som Mulden tungt, der falder paa
din Kiste, da skal dets Hjerter slaae.
Da lytte de, og som bange Børn
din Røst de høre i susende Tjørn.
Da mindes de, at dit Ojes Brand
var Glands af dæmpede Taarers Vand.
For Hjertet glemme de da Geniet,
og dække din Grav med det Flag Du befried.

Hvor arm min Magt! En usel Pen
jeg strækker udad og ta'er igjen,
mens, strakt som Pen ud, tilbage som
en Fakkel det burde at den kom:
en Fakkel, hvormed jeg tændte an
et Offer for Norges største Mand.
Nu disse Linjer jeg som en Skare
af glimrende Orme foragter bare.

Thi viid, min Vilje var, at see
hver rythmisk strømmende Digtidee
som Rad af Helte til dig udsendt,
med Banner sænket og Glavind vendt;
at Harpen var en Triumfport reist,
hvor Du blev Fristatens Formand keist;
at Ord ei udbølged, men Møer, der bragte
dig Krandse, mens Mødre de Smaa dig rakte.

Jeg vilde, at mig en Brud var skjænkt,
en Qvinde skabt som Seraf er tænkt,
at jeg i Blomsten ved hendes Bryst,
naar først den Elskte den havde kyst,
dig kunde række meer dyr Present,
end om mit Blod i dit Fodspor sprang,
end om min Harpe var Guld, og knastes,
for paa din Bane som Støv at kastes.

Men den, af den er jo kun en
vildtvoxet isammenbøjet Green.

Med Blade grønnes den dog hvert Aar;
men snart vil komme engang en Vaar,
da Straaet grønnes meer stolt end den,
da Arm og Been jeg har strukket hen
dybtunder det Fædrelands Muld, din Tale
velsigner mere end Sol og Svale *).

Politiske Fabler.

(Fritbehandlede og originale.)

---

1. Stigen.

Hvorhelst man flere er end To,
man meget sjeldent kan forliges.
Der trættes maa og der skal skriges.
Ja mellem Gifte vil man finde,
  at selv det lille Tal af To
  er nok til Endskab paa al Ro.

Ifra en Stiges Trin, fra hver en Pinde,
    blev hørt engang
slig Larm, at Alle kunde mærke let,
at Tvisten var imellem dem om Rang
    og Fortrinsret.
Det Trin, som højest sad, højt skreg
paa højst naturligt Privileg,
at være et Slags Øvrighed
for dem, der fandtes længer ned.
„Hvem er saa blind, at han ei øjner
hvor grændseløst sig Frækhed højner!
Det Snak om Liighed, Nogle føre,
og Andre elske saa at høre,
  er jo urimeligst af alt
hvad „sund Fornuft“ (haha!) har talt
    og tænkt af Galt.
Blot først og fremst man har iminde,

*) Svale d. e. Svalhed. (Udg.)

at Skjebnen just har anbragt der,
hvor bedst han passer ind, Enhver!"
„Med Permission" — faldt ind en Pinde —
„med Permission, ifald jeg torde,
jeg vilde blot paaminde jer,
at man af samme Træ os gjorde.
Af reen Hazard I jer deroppe seer."
— „Kanske" — saa lød den Højes Svar —
„men engang over jer man sat mig har.
Det er min Ret, og Tiden, som paa Jorden
gjør helligt alt, har hellig gjort og den.
Og I, for seent I komme, for igjen
at styrte om den engang gjorte Orden.
Nu holder Kjæft I Pinder!
Og jer i hvad der gjort er engang, finder!"
Tilfældigviis forbi en Viismand kom,
og standsed ved det Skrig og Skraal i Gangen,
og med et Greb han vendte Stigen om.
Da blev der Slut paa Trætten og paa Rangen.

2. Froskene og Solen.

„O Ve! Koax! Koax! O Vok!"
— saa hylte med et rædsomt Pjadder
hver Kjæft af Frosk, der var i Dammen —
„O Fastre, Mostre, gamle Padder!
O smaa Kusiners søde Flok!
Gudmødre — o I Allesammen!
o har I ikke hørt det Fæle,
at Solen vil sig nu formæle?
En eneste er meer end nok
for at udtørre vore Myre
og hveren Dam.
Og naar nu end et Soluhyre,
den gamle Sols Madam . . .?
Ak To, vi sige? Nei, naar Brimlen
af alle deres Smaa
udbreder sig paa hele Himlen,
hvor vil det da vor arme Slægt vel gaae?"

Moral.

Saa Folket sukker, qvækker og koaxer,
naar Ny om Fyrsters Ægteskab
i strengt paabudne Tempellovsang høres.
Thi det, ved Appanager, som opføres,
maa føde op det hele Skrab
af Ferdinander, Filippusser og Maxer.

3. Brændehuggeren og Træet.

Blandt Qvas og Qviste
en Brændehugger af sin Øx gik Miste.
Tilsidst igjen han finder Tanden.
Men uden Skaft den lidet nytter Manden.
Han speider ned og op og rundt forlegen.
Paa Jorden ligge Grene nok,
men alle tørre. Hver en dygtig Stok
som Spilre i sit høje Tag bar Egen.
Da bad han: „stolte Træ! du Slettens Drot,
du Luftens Ø, du Cedrens Lige!
du Bjerg af Løv, hvis Tinder stedse stige!
en Green, en Green jeg tigger blot,
at du mig den en Timestid vil laane,
og dig jeg evigen skal skaane,
imens de andre“ — Han ei ud fik talt,
før vældig Green mod Roden suser alt
med flere Skafters Emneveed,
end Huggeren i al sin Tid opsled.
Sit Skaft han fik istand da fort,
og hugg til — Egen laae der inden kort.

Moral.

Nation, for egen Godhed skjælv!
Hvor tidt du bandt dog Riset til dig selv!

4. Løvens Hof.

Kong Løve skrev en Landdag ud.
De andre Dyr kom sammen i hans Hule.

En Bjørn, saa raa som egen Hud,
og altid vant sin Mening ei at skjule,
frembrummed strax, da han indtreen:
„Hvor fæl en Lugt her hos vor Herre!
I Møddinggrop og Rakkerkule
kan ei see ud, ei lugte værre.“
Og sandeligt,
den Residenz sig ligne lod ved Sligt.
Men Løven over denne plumpe Note
i Stilhed to Minutter green;
men i den tredie med sin Pote
han brød den Tølpers Nakkebeen.
„Fortræffligt gjort!“ med Buk og Skraben
og søde Smiil udraabte Aben,
og talte vidt og bredt om Dunst
af Virak, og om Kongens Gunst,
som tillod Bæsterne at snuse
i Vellugt som i Guders Huse.
Hans Smiger dog ei smagte; knap
han Løvens Klo ved Flugt undslap,
„Men du, hvad lugter du da?“ blev
adspurgt en Ræv.
„O eders Majestæt tilgive!“ — var
dens Svar —
„jeg Snue har.“

Moral.

Saaledes maa med Fyrster tales.

5. Sælg ikke Huden før Bjørnen er skudt.

To Bønder var, som vore egne,
(trods al den Snak i Embedstonen
om Rigdom siden Unionen)
engang for Penge stygt forlegne.
Men Kløgt kan boe i Bustehoved.
De kjøbt en Feldbereder loved
at skaffe ham en Bjørnehud,

blot han betalte dem forud.
Den Feldbereder var kontant,
og Morgnen dem i Skoven fandt;
thi først — det var en Feil, en liden —
den Bamse skulde skydes i den.
Men „Pyt!“ — sa'e Peer til Paul — „hvad gjælder,
at om en Time jeg den fælder?“
Og Paul gjensvarte: „Pakketæller!“

Saa stode de en Stund paa Lur.
Da hørte de med et en Dur,
som om Karosfs paa Stene kjørte,
som om en Tømmervælte gled.
Det Bjørnen var, og den var vred.
Saa langt fra de dens Brummen hørte,
de øjned og dens Tandgeled,
saa hvidt og langt, men Øjets Lynen
var endnu mere rød end Trynen.

Da noget Vist sig i dem rørte,
som Mangen før til Flugt forførte,
der baade bar Gevær og Bart,
og den som diger var og svart.
  Men rappe Been
  kun frelste Een.
Den Anden Bjørnen fik i Kraven,
og saa han maatte Led for Led
  spadsere ned
  i Maven.
Den anden Jæger Haser smører.
Den Graad, som randt ufstandseligt,
i Fartens Trækvind halvvejs tørrer,
saa han var grimet Æsel liig,
da Hoved indad Dør han stak
hos Feldberederen, i hvem det qvak.
„Her er“ — saa skreg han, og da runde
de Taarer frit saa nogenlunde —
„her er den Andeel, som jeg fik.
Thi daarligt det med Jagten gik.

Ja fattig — o, Gud bedre os!
  Det ofte er forsæt.
Men Kongens Sind er ei saa let
som mit, naar jeg har rigtig ædt
    mig mæt.

Dog kan jeg svelte som en Hund,
  naar Børnene kun har.
Jeg spiser efter dem, og bar
taalmodigt, om der intet var
    til Far.

Hvor arm jeg er, det seer jeg godt
  i Manges kolde Blik.
Dog Avindsøjes Øglestik
forgifter ei den Mad og Drik,
    jeg fik.

Hvor arm jeg er, jeg hører tidt
  af Mines Hungerskrig.
Ha, giv mig Arbeid, er du rig!
Min Broder, gjør ei Ulv af mig
    mod dig!

Mon Træet Tørsteskrig har hørt
  fra sine Rodskud? Thi
det Regnen drak med Raseri,
at lædske sine tørre Skud
    deri.

Mon Ørnen hundred Mile fra
  seer Ynglens aabne Neb?
Thi, ha Guds Blod! hvad Vildt den greb!
Med Vellystskrig den tog en Hjort
    paa Slæb.

Men jeg ei havde Træets Sjel
  og Ørnens Hjerte ei,
hvis jer, I stakkels Unger, jeg

lod sulte — nei! O, sulte? Nei!
o Gud!

Jeg trælle vil fra graaligt Gry
til seent paa Qvel for jer.
Det er jo heller ikke meer
end Ørnen gjør, saa vild og grum
den er.

Den kløver taarnte Skyers Lag
fra yderst Nord til Syd.
Og da? — ak det er neppe Dyd,
for Børn at trælle Dagen lang,
men Fryd.

Og naar jeg mættet har de Smaa
med Brød, jeg tvang af Steen:
saa glad som lædsket Træ sin Green
jeg løfter Arm til Bøn og Daad
igjen.

Den norske Udvandrede i Brasilien.

Hvad Pragt? Er Himlens Bund nedsænket?
Synd, om min Fod et Blomster krænked!
Det er ei Græs i Foraarsskyden,
men frem af Jorden Straalers Bryden.

Det er som om selv Mulden lever,
som om hver Green bevidst sig hæver.
O hvor de højt mod Solen jage,
og vende straalende tilbage!

O Fryd! jeg knapt tør Jorden træde.
Men, ak! ei syndløs er min Glæde,
som fattigt Barns iblandt Fornemme,
ei vant til saadan Pragt derhjemme.

Thi fattigt er det Land, det fjerne,
jeg elsker saa og tænker gjerne.
Dog vidste jeg ei hvad det fattes,
før hid i Paradis jeg sattes.

Da Hun stod Brud, jeg elskte mere,
jeg kunde hende kun forære
en blodløs Hybenknop — den sidste,
jeg i en Klippereyne vidste.

Og da hun laa der strakt paa Baaren,
en mat Viol kun ejed Vaaren,
en Taare liig af Armods Smerte,
at lægge paa det stille Hjerte.

O sagt hvor slet! o tænkt hvor syndigt!
Hvad var som Hybenknoppen yndigt!
I dens Karmin, saa fiint henblegnet,
var hendes Blyghedş Angest tegnet.

Og denne Flor, endskjøndt den praler,
som blomstred Ædelstene, maler
hengivne Sorg saa sanddru ikke,
som fattige Violers Blikke.

. . Som hiin Viol . . Op, Vind, du lunkne,
i Søvn paa Fløjelsgrønsvær sjunkne!
Rull ud de grønne Bølgerader.
Jeg Sorgen flyer og Stilhed hader.

Hvad Pragt! Er Himlens Bund nedsænket?
Synd, om min Fod et Blomster krænked!
De synes næsten som metalne,
som groed' af Frø, fra Eden faldne.

En farvet Dag, om Solen døde,
da frem af denne Flor vil gløde.
Med falskt og dæmpet Solskin ville
de gule Liljer Alt omspille.

Langs Højens Ryg i dunkle Skyer
af Rosers Gjenskin Morgnen gryer.
Sølvpalmerne og Gyldenregnen
da straalte Lysning over Egnen.

Paany forelskte Nelliklynger
indkysse Liv i Muldens Dynger.
Lotos paa fine mørke Vover
da ligger liig en Sol, der sover.

Det er en Dag som under Jorden,
som Sommernætterne i Norden.
O hvor fantastiskt Lys! Hvormeget
det ligner dog mit Indres eget!

Solløse Dag, purpurne Taage,
du lyse Nat, hvor Blomster vaage!
Frydløse Glæde! vaagne Slummer!
Tungsindighed foruden Kummer!

Hvor lyst et Mulm! hvor dunkel Dagen!
som Glands af floromslørt Skarlagen,
som Stenens, der i Mulden tindrer,
som Blindes Bliks, der Syn erindrer!

Hvor ligt det Lys, hvori de svømme,
de fædrelandske kjære Drømme!
Hvor ligt min Sjels, af Savn fordunklet,
af Hjemmets Minder gjennemfunklet!

Ved Provst Finchenhagens Grav.

Henslumret er vor gamle Fader,
og Ingen fik Farvel ham sagt;
for seent vor Graad hans Haand nu bader,
ikors paa stille Hjerte lagt.
Den Haand, o er den ikke kjær,
som signet har saa tidt enhver?

Den strakte han til Sorg og Nøden;
for Os til Himmelen i Bøn,
og Herren gav ham derfor Døden
saa stille som et Kys til Løn.
Kun derom for sig selv han bad,
og med et Smiil han død der sad!

Vor elskte Gamle havde drukket
alt Livets Kalk til bittre Bund;
han havde efter Graven sukket
alt fra sin Elsktes Afskedsstund.
Hun trofast var: hun kom igjen,
og henteb ham til Himmelen.

Nu i dens Lys en Straale vorden,
forcent med hende er han der.
Hvad Jordiskt han har havt, i Jorden
nedlægge vi velsignet her.
Hans Sjel er som et Hilsningsbud
fra os til Freden gaa't, til Gud.

*

Nu er han der, hvor Graad ei rinder,
hvor der er Kjærlighed og Fred!
Tilsidst om Hans og Hendes Minder
forsamlet bli'r hans Menighed.
Men gid han Ingen savne hist!
Det blev en Engels Sorg forvist.

Ved Ole Lunds Grav.

„— — End engang, og skjønnest da
funkler Bølgen, naar paa Stranden
Længsel sukkende den døer.

Stum tilforn, da toner den;
barsk tilforn, da leer den mildt;
kold og følesløs tilforn,
da, somom et Hjerte smelted
og udtømte alt sit Blod,
skyller lunken den om Kysten,
skyller, liig et mattet Lyn
langs ad Horizontens Høje,
den i zittrende og lange
brudte Glimt om Kysten — —“

Saa,

og ei meer paa Lappen stod,
som imellem Løv og Straa
hvirvlede sig til min Fod,
jaget op og ned forinden
jeg den fangede i Vinden.

Skriften kjendte jeg, skjøndt blegnet,
Masker liig i vissent Blad.
Resten var dog meer bekjendt.
Som i Taarers Omrids tegnet
kjendte jeg igjen et Qvad,
men som aldrig blev fuldendt.
Som et Ord, der døer paa Mund,
var de Ord de første Linjer
til et Digt til Ole Lund.
Endnu mens jeg skrev han døde.
Vinden fik mit Digt at øde.
Resten vidste jeg han kunde
læse i mit Hjertes Grunde.

*

O Han var en Mand, som Bølgen
  herligst i sin Død.
Reen som Taaren, og som denne
modnende i Smerter var hans Sjel.

Længe bar ei mere sikkert
  Legemet hans Sjel,
end den fulde, modne Taare
bæres af de svage Øjenhaar.

Dog som udslaa't Sejersfane
  var hans Aand, endskjøndt
Legemet ei bedre Stang og
Støtte var, end Græsset paa hans Grav.

Se, mens dette bævrer, funkler
  Duggen paa dets Spids.
Alt det kjække lille Øje
speiler af, som var det store Sjø.

Men meer' sandt og klart og freidigt
  Verden blev ei seet,
end af Ham, hvis Blik alt længe
fik sin Stjerneglands af Gravens Nat.

O, med Mænd som Han skal Norge
  evig vorde frelst;
mere Ild end Blod i Aaren,
mere Aand og Kraft end Been og Kjød.

Undertvungne Smerter førte
  hid han i Triumf.
Her nedsank hans svorne Fiende,
hylded' ham frivillig førstegang.

Forud Geist alt meer end Menneske,
  o hvad nu da meer?
Smerteløs — Ja det kun mangled'
i den Himmel, som var i hans Sjel.

Baron Hoff-Rosenkrone.

Nu er der ei tilbage ved
vort Adelskab stor Ædelhed;
thi død er Rosenkrone
og i Hardanger megen Lyst;
dets Felers kaade Alfebryst
har glemt sin Glædestone.

Den gamle Bonde, haard og ru
som Folgefonden, græder nu;
thi død er Rosenkrone.
Han seer mod næste Aar med Skræk;
thi hvo skal nu, naar Han er væk,
den strenge Fogd forsone?

Dø nu, du fattig Enke! meer
du veed jo ei hvor Brødet er?
thi død er Rosenkrone.
Og klag du arme Bondebrud!
Hvem skal til Juul dig styre ud?
Du bli'r iaar ei Kone.

Hans Rosendal er dybt nedsænkt;
det Fjeld er høit, som har den stængt;
dog rak hans Hjelphaand over.
Studenten arm, hvem Sorg og Sult
har jagt tilsengs ifra hans Pult,
faaer Brev imens han sover.

Det var vel simpelt som hans Sjel,
og kort, som til at gjøre vel
hans eget Sinds Beslutten;
en Text, gediegen som hans Tro,
veltalende, saa Nøden lo,
dog laa i Convolutten.

Han var et venligt Solskin i
Qvindherreds dybe Vestenli.

Han var den skjulte Ile,
som, dølgende sit eget Væld,
dog la'er det hele Bækkehæld
med Grønt i Vintren smile.

Dog veed vel Fædrelandet knapt,
at han var til og nu er tabt.
Berøm var ei hans Ære.
Men, søde Glands af takfuldt Blik!
i Himlens Pragt, hvortil han gik,
han vil dig ei undvære.

Den Elskedes Sorg.

Elisa, had mig ei, fordi
din Sorg jeg er forelsket i.
Den Glandsen paa dit Aasyn kaster
af himmelsk Billeds Alabaster.
Sin overjordiske Plastik
af Kummeren din Skjønhed fik.

Du høje Sjel med knuste Sind,
o lad din Kummer være min!
Jeg elsker den, fordi forhøjet
den har det Aandemulm i Øjet,
fordi dens Blegbed er saa fiin,
som paa besvimet Engels Kind.

Du skjønne Sorg, jeg har dig kjær,
fordi Elisa selv du er.
Hun dig kun føler, dig kun drømmer;
din Svalhed i hver Aare strømmer.
Hun er en Blomst, en Sensitiv,
der faaer kun af din Dugg sit Liv.

Pigen paa Anatomikammeret.

— — Jo det er Hende! O lys hid!
og slip ei Kniven end paaglid
i denne Armes Hjerte!
O, der er rædsom Vittighed
i Lampens Blik, som stirrer ned
paa denne døde Smerte.

Saa kold, dengang den aanded, saae
den stolte Verden jo derpaa?
Og frække Øjne skar
det Slør igjennem tidligt, som
den stakkels Piges Fattigdom
af gyldne Drømme bar.

Som Blomst i Isen frossen ind
jeg seer et Træk paa denne Kind,
som vel jeg bør at kjende.
Thi Fryden i min Barndomsleg,
før altfor højt min Skulder steg,
— o var den ikke Hende.

Tversover boed hun for os,
i Armod født, som i sit Mos
paa Taget Stedmorsblommen.
Fornemme Folk kun fatted svært,
at Blod saa fagert og saa skjært
af Fattigfolk var kommen.

Ak, mangt sligt Aasyn dog jeg saae
som Maanedsrosens Pragt forgaae,
som Sommerfuglestøvet!
Dem Skjebnens Haand for haardt vel tog,
og Syndens Spor dem overjog
som Sneglens Sliim paa Løvet.

Jægersang.

Mel. Im Wald und auf der Heide.

Haloh! hvor Skoven runger!
Dens Echos klare Tunger
forkynde Jægrens Lyst.
Hvor sund ham Luften smager!
Hvor raskt ham Blodet jager
igjennem frie Bryst.
Halih! Haloh!
igjennem frie Bryst.

Hvor freidig han betræder
de gamle kjendte Steder!
Her er han Helt og Drot.
De hule Klipperivter
besynge hans Bedrivter.
Hver Gran dem kjender godt.
o. s. v.

Fra Skovens Herskersæde
maa gamle Bamse træde.
Det hører Jægren til.
Ja træffes vi, spandere
han Kaaben maa med mere.
Den hører Jægren til.

Han skal ei lade Kager
i fattig Huusmands Ager,
den gjerrige Tyran;
ei meer i Blaabærmyren
faae Sætergjenten styren
og ræd som for en Mand.

Den Graa, som lusker slugen
med Halen under Bugen
skal lade Haren gaae,
og Mikkel=Ræv ei længer

agere Fuglefænger.
Den Kunst maa vi forstaae.

Men frem! lad Aasers Række
sig blaanende henstrække!
De trætte ei vor Fod.
Om i det dunkle Øde
end Huldrers Harper løde,
det muntrer kun vort Mod.

Frem, Jæger, endnu længer!
i Skovens Indre trænger,
hvor Kjernet — mørkt og stilt
som glemte Piges Øje, —
nedsænkt blandt Graner høje,
gjør Alt kun mere vildt!

Derind, hvor Heiren reder,
hvor brune Rugde breder
sin Seng paa Moltemyr,
hvor tyst paa Grenens Luden
en Gaupe, rød om Snuden,
belurer Skovens Dyr!

Hvor Skrig af Ormehøge
den Stilheds Skræk forøge,
imens dernedenfor
sig frem med livlig Slyngen
en Slange gjennem Lyngen
med opreist Hoved snoer.

Derind, hvor Alt er Vildhed
og Ensomhed og Stilhed
og Højhed, o Natur!
Ja al din Ømhed under
en Granetop jo blunder
i drømmende Tiur.

Hvor han forlibt erklærer
den Ild, som ham fortærer!

Og vilde Duehan
sin ømme Elskovsklage
udtoner for sin Mage.
Nu, Jæger, nu klem an!

Men, Jæger! nu hvad tænker
du paa. som Riflen sænker?

Enkelt Stemme.

Jeg tænker paa min Mø!
Pokalen hid for Hende!
For hendes Skyld de Tvende
paa Qvisten ei skal døe!

Glæde i Naturen.

Saa skjøn er ingen Jordens Blomst, som Smilet,
forbi den er saa skjøn.
Da kjender den igjen sin Herres Søn
paa samme Smiil, hvormed han selv har hvilet,
da Alt var skabt og godt den sidste Dag.
Den føler det, som Elskerinden
sin stolte Elskers Velbehag.
Den føler det . . . Har unge Rose Øje?
Thi se, dens Flammer sig forhøje!
Sit Skjød har Knoppen aabnet, somom lunken
Velsignelse var ned i Smilet sjunken,
som om fra Kinden glad og rød
et paradisisk Solskin flød.

Bayadererernes Sange.

(Af „Campbellerne.")

O, hvem skildrer Tamajindris Ynde,
Brahmas Mesterværk?
I Millioner Aar
havde Guden sig skabende øvet,
først da af alle Hjertetryllerinders fineste Ynder
han skabte Tamajindri.

Kama, Elskovsguden, og Henrykkelse, hans Viv,
lagde, da de den Nyskabte saae,
paa hendes Barm sine Guddomskrandse.
Da hævede frem sig Kjærligheds Høje,
som Wilwamsfrugter runde,
mildt bølgende som Luthens, den sødtsukkendes, Toner.

Fem Pile bar Kjærlighedsguden.
Tre deraf bort han skjød:
i Himlen, til Jorden, i Afgrundens Rige.
De øvrige to han gjemte i Tamajindris Øjne.

*

Se, Fremmede, vor Dands er let og yndig
som Skyernes, der samles og spredes og samles,
og spaae en deilig Dag og flye!
Uhørlige som Stjernernes
og sporløse ere vore Trin,
som Rosenbladenes, hvormed et Vindpust leger.

*

Ak, Fremmede, den søde Mahaviblomsts Duft
selv fængsler den jagende Storm,
saa beruset den daler i Græsset,
hensvævende under de brede Blade fra Busk til Busk.
Men een Dag kun dufter
den Blomst, som fængsler den jagende Storm.
Se, Fremmede, Mahavien er født af første Qvindes
Fodtrin;

og Vi, Vi ville døe for dit Smiil,
der Blomstens ene Livsdag os være.

*

Se, Fremmede, derfor ere vor Trin lette,
forat bortføre din Kummer umærkeligt.
Og Den, hvis Skabning mest ligner det Skjønhedens Mønster,
den Yndernes paradisiske Stengel,
hvorpaa dine lønlige Tanker blomstre,
hvis Aasyn mest ligner din Glædes,
og i hvis Øjne en Glands af dit saligste Øjeblik lyser
— o Fremmede, se hun vil med sin søde Læbe
udsuge din Smertes Gift,
og lægge dit Hoved til sit Hjerte,
og lade dig høre Salighedens Timer i dets Slag.

Ved Lieutenant Buschs Død.

I.

Af Lycee-Medlemmer ved Graven.

(Melodi af den ambrosianske Lovsang.)

Paa Blomst ei falde Dugg saa sød,
som al din Hviles Vellyst, Død,
paa Carls, vor Elsklings, trætte Been!
Thi Blomsten er vel skjær og reen,
dog uden Sjel bag fager Kind;
men Carl var Blomst i Sjel og Sind.

Meer Fromhed har ei Rosens Blod,
end den, der gjorde Carl saa god.
Geniets Glands hans Lune vov
om Sorg og bristende Behov,
som Efev spinder ind saa smukt
hver Steen, som standse vil dens Flugt.

Hans Aand var lys, hans Hjerte ømt,
meer skjønt end det har Barn ei drømt,
og varmere end hans Gemyt
har Blodet ei i Druen flydt.
Kling freidigt, Horn! ton dybt, Basun!
som Tanken i hans Indres Grund!

Hans Død os synes en bekjendt
og yndig Melodi, just endt,
et raskt Anakreonspoem,
som blev vemodigt længer frem.
Var saa hans Liv, det er da vist
ambrosisk Hymne bleven hist.

*

En Klinge bar den brave Svend.
Saa ærligt var hans Blik som den.
De norske Jægeres Chako
i ham har laant Geniet Bo;
og gid et saadant Hjerte maa
bestandigt bag den Grønne slaae!

II.

I Lyceet.

Da Budskab om din Bortgang lød,
vor Elskling! ingen Taare flød;
men Hjertet slog i større Fart,
og Øjet glimred mere klart,
som om en Himmelsk, vi ei tænkte
saa nær, vi saae, just da han sænkte
det Skjul, hvori en Vaar han tyst
var dalt til Dødeliges Bryst.

Det var somom en Blind fik Syn,
og saae en Stjernes milde Lyn,
og, blind igjen, evindelig
dog seer den samme inden sig.
Du laa kun ved vort Bryst paa Jorden;

men nu, en sød Erindring vorden,
Du er os nærmere end før:
vi Dig i Sjelen gjemme tør.

Selv Tanken om dit Savn (thi bar
den ei dit Navn?) sin Ynde har.
Den er en Gift, en stærk og sød;
den ikke Tanke er om Død,
men Tanke kun om en Forsvinden,
som Duften af en Blomst i Vinden,
som Lyden af en Elskovseed,
hvorom kun To og Natten veed.

Vor Sorg er Sang — hvad Jubellyd
tilhører da vort Gjensyns Fryd,
naar Sjel i Sjel nedsænkt forgaaer
i Saligheders Fylde, naar
udødelige Hjerter atter,
uskyldige som Spædes Latter,
kan slaae isammen, Roser liig,
der aabne i hinanden sig!

Den første Sommerfugl.

Min Sommerfugl, flyv ind! flyv ind!
Varm dig ved Vindurosens Kind!
Tro Solen ei endnu! Dens Gløden
kun lokker troløs dig i Døden.

Paa Taget sidder traurig Stær;
meer klog end du, den veed, det er
ei Græs det blege Skjær derude.
Flyv ind og gjem dig bag min Rude!

Det Regnbublink fra brænet Jis
ei Kløver er og Ærenspriis;
det Hvide, som langs Gjærdet skinner,
ei Somrens Snefann af Jasminer.

Flyv ind, du søde lille Gjest!
Vi begge feire vil en Fest.
Du maa min første Rose smage.
Paa Qvisten blomstrer du tilbage.

Flyv ind, og sæt dig paa min Pen!
Da bli'r den from som du igjen.
Da gjennem den skal mine Drømme
i al din Uskylds Skjønhed strømme.

Ak, mangen Spæd af Guddomsæt
ei finder aaben Dør saa let,
Dog ligne dig, du Luftens Blomme,
de Stakkers Sjele, som forkomme.

Men kom, du Kræ, er det for koldt!
Kom, Barn, om Verden er for stolt!
Jeg er meer stolt end den; men eder,
I Smaa, om Kjærlighed jeg beder.

*

— Den første Sommerfugl? Velan,
kom ind, om i min Sjel du kan!
Fra den er mange slige fløjne
med Vingen dækt af gyldne Øjne.

Flyv ind! flyv ind! Jeg ene er,
ei tænker meer end du; kun seer,
hvor Solen kan til Leeg nedlade
sig mellem Gyldenlakkens Blade.

I aabne Vindu øder den
sin Glands paa Planten, som igjen
med trodsig Dunkelhed kun taaler
i brudt og brunlig Glands dens Straaler.

Flyv, første Sommerfugl, flyv ind!
Nei, flyv du efter eget Sind!
Jeg sender mine og i Kulden.
Bag mig de pynte engang Mulden.

*

En Sommerfugl? Hvad mere smukt
er til det Skabtes Skjønhed brugt,
end Farven paa dens Vinge drysset,
det Blomsterblad, af Livet kysset?

Som paa et færdigt Maleri
det sidste Henstrøg af Geni
du, først da Alt var skabt, blev givet
af Skaberfantasien Livet.

Gud saae hen paa det Skabtes Alt
— det stille stod, som var det malt —
da lød „se alt er godt!“ — da svævte
fra Græs du først, og Alting levte.

Og saa hvert Aar det skeer endnu.
Det første Vaarens Bud er du;
Du melder først, at Skaberøjet
end seer udover Alt fornøjet.

*

Flyv, første Sommerfugl, flyv ind!
Varm dig ved Vindurosens Kind!
Tro Solen ei endnu! Dens Gløden
kun lokker troløs dig i Døden.

I Gyldenlakkens lune Skjød
du drømme dig en Drøm saa sød!
Min Sjel sig ofte der nedsænker,
og i sin Drøm den herligst tænker.

Imorgen flyv da om du vil.
Men kom blot naar det qveller til:
det Solskin er kun Vintrens Smilen,
den Lunkenhed kun Stormens Hvilen.

For koldt jeg selv jo finder alt,
de Andres Blod er mig for svalt.
Mit eget maa jeg derfor øde.
I Verdens Frost jeg ellers døde.

O, døde ei; men skrumptes ind,
blev Paul og Peder liig i Sind.
Min Geist blev slig som den behager,
og Digtets Flor en Kjøkkenager.

Meer Varme tidt mit Hjerte fik
af Hundens end af Vennens Blik.
Men Avindsmands? o, der er Varme!
Thi det optænder dog min Harme.

Men mindre Ting har større Glød:
det første Straa, som Vaaren skjød,
Skarlagnet paa en Flues Vinger
i livsfro Flugt min Blodstrøm bringer.

Kom Sommerfugl! Jeg dig forstaaer:
du venter paa en bedre Vaar.
Du finder den hos mig; den naaes
af Alle, hvor de kun forstaaes.

Engang hiist i det Blaa for mig
og kjærligt Vindu aabner sig,
naar Dagen er for kold mig bleven,
før Sneen er paa Isſen dreven.

Og der derbag da blommer vel
en Rosenknop af Lys og Sjel.
Fordi min Første jeg dig skjænker,
tillader Gud jeg dið mig sænker.

Tredie Periode.

(1838—1845.)

„Den første Gang."

(Prolog til „Campbellerne.")

„— — For første Gang, for første Gang"
Det giver mangen Smaating Rang,
den varer kort, — kun i Sekunden.
Den er forbi, naar den er runden.

Selv Græsset har en saadan Fest:
da regnes unge Foraar bedst,
naar første Grønne Mulden bryder,
og Qvisten Hjertebladet skyder.

Metallet fik sin egen Klang,
af som det lød den første Gang,
da Alfen hamred ind i Stenen
Sølvdruserne og Kobbergrenen.

Hvis der var Sjel i Rosen, den
sig ønsked, den var Knop igjen,
just i den Stund dens Purpur tændes,
den døer, fordi det ei kan hændes.

Saa mild er Gud, at Alt, hvor Smaat,
en „første Gangs" Triumf har faa't.
I den Sekund det Døde lever,
og Livet sig til Himlen hæver.

Hvor Øxen gjør i Skoven Dag,
Han spreder Engens Regnbuflag;

men bandet Ørken der han sænker,
hvor Spirens „første Gang“ man krænker.

Se, Havet ligger strakt og stilt.
Nu ud har alle Bølger hvilt.
Da svulmer En af egne Kræfter,
og ruller væk; de Andre efter.
Det er dens „første Gang.“ Deri
jo synes Geist og Vilje fri,
som om et Hjerte banked inden
den lille Høj, der gaaer for Vinden?
Det er dens „første Gang.“ Deri
er alt dens Liv; — med den forbi.
Om et Sekund, hvor højt end stegen,
den døer i viljeløs Bevægen.

Hvor ligger Marken graa og ry:
af Muld et Mulm, af Leer en Sky!
Medeet af Løvetand den spredes,
den Urt, der groer, jo meer den trædes.
Da hvidligt Skud af Mulden sprang,
var kjække Plantes „første Gang.“
Deri var Sejer, deri Vaaren.
I Skuddet er dens Krone baaren.
Mej den! Ærværdig Flok blæs fra!
(Sic transit mundi gloria)
Dens bedste Liv var i Sekunden,
da første Gang den brød fra Grunden.

Fra Tind til Tind hvor dyb en Dal!
en bundløs Stormenes Kanal.
Hist skriger Ørnen, graa af Alder:
sin Unge den didover kalder.
Dernede . . o hvor dybt! se Alt
forgaaer, med Taage overmalt.
Kun som en Bendel Fossen hænger;
men halvvejs op ei Drønet trænger.
Dog flyver Ungen. Det er Flugt!
Thi første Gang blev Modet brugt,

og alt dens Hjerteblod udsilrer
til yderste af Vingens Spilrer.
Men siden gaaer det af sig selv
paa spændte Fjer, som Baad i Elv.
Den rolig seile kan om Kloden,
som dreven frem af Ætherfloden.
Den første Flugt, skjøndt mindre høj,
var herligst dog, thi selv han fløj:
Det kunde svigte; men fra denne
han først, at han er Ørn, kan kjende.

Hvi klager Elskeren i Sang?
Er Ømhed død med „første Gang?"
Sølvbryllupsgubbes Blik sig tænde,
naar tænkt er første Kys fra Hende.
Hvi Maleren fordybet i
sin Ungdoms første Kulcroquis?
Den gjemmer han, og Taaren furer
sig ned iblandt de raae Konturer.
Hvi er det Sejerherren plejer
at nævne helst sin første Sejer?
Og Admiralen gjemmer Baaden,
naar han forlængst forladt har Flaaden.
I Heltekongens Thronsal se
hængt højest guldløs Portd'epée!
Han højere ei Sceptret feired!
den bar han første Gang han seired.

O, Livet er ei mere grumt
mod Aander end mod Dødt og Stumt.
Som Rosens Drømmen om sin Knop,
som Ørnens første Flyven op,
som Vaarens første Kimen frem,
den første Gang og tryller dem.
Den første Gang, de Storhed viste,
den vil Erindringen ei miste,
selv ikke for den Storhed, som
af „første Gangens" Ringhed kom.
Det er somom de Stolte kjende

sin Højheds Morgengry i denne.
Men, at de have den saa kjær,
just deres Storheds Uskyld er.
At Evighedens Arving vendt
har ømmest Blik mod det Moment,
hvor han begyndte at begynde,
o, det er Aanders Høiheds Ynde.

Den Ømhed for den „første Gang"
gav Haabet fremfor Tingen Rang.
Den lægger Styrken i dets Vinge
og Flammer i dets Ørnebringe.

Flyv da mit Haab, skjøndt mindre du
er end den Gjenstand i dit Hu:
Fra Fædrelandet vil du prøve
et Smiil i Flugten jo at røve?
Dog flyve du! og sænk dig ned
imellem Landsmænds Kjærlighed!
Den er for mild til Knop at bryde,
som skulde „første Gangen" skyde.
Den Fuglens Øje har fra Tinden
for Ungen svigtende i Vinden,
naar første Gang den Prøven vover,
hvor bred den Afgrund dog er over.

En Søn blandt dine, elskte Land,
sin „første Gang" med Haab seer an:
Han vil i Aften jo forsøge
din Godhed og sin Gjeld at øge?

Han byder dig et Billed af
en sønlig Dyd, du Hjemsted gav —
en Times Lyst — hvor lidet givet
er det for Friheden og Livet!

Kristiania.

(Epilog til „Campbellerne.")

— — Herfra, fra denne Plet . . Hvordan?
jeg er der, dog ei see den kan.
Kun faa Aar borte herhjemmefra,
og fremmed bleven alt siden da?
O, jeg er ikke, men det er Hjemmet,
som blevet er saa fornemt og fremmed.
Mig Newyork selv, der i Hudson bader
hvert Aar Affspejling af nye Gader,
ej saa forbaused den første Gang
jeg kjæk fra Skibet paa Qvaien sprang,
— kjæk som Columbus — nu veed jeg bedre,
at bedst er hjemme hos vore Fædre,
saalænge ikkun et Land er frit.
Held mig, at Norrige dog er mit!

Stod ei Agershuus som før histhenne,
jeg kunde neppe igjen mig kjende.
Men saa stod Borgen med blygraa Top,
da fjerde Kristian drog Byen op.
Og uforandret den staaer der siden
som et forstenet Gespenst af Tiden.
Oldtidens blege Ærværdighed
er rullet over dens Tinde ned.
En Middelalder staaer som forblødt
i Juglesangstaarnet saa rustenrødt.
I Vindens Hviften i Græsset Runden
om Volden legende gjør Sekunden.

Men her fra denne Plet . . Hvordan?
jeg er der, dog ei see den kan.
Ak, kjære Plet, min Legeplads,
selv du er ikke som tilforn!
Hvor er din Sommers Brudestads:
den knoppende vilde Rosentorn?
din fagre Pynt til Sanktehans:

de jomfruskjære Convallers Krands?
din Vildheds Ynde, din Eensomheds Pragt;
dit Slør af Blaaklokker og Nøklebaand,
saa luftigt og fiint som Gevandt om en Aand,
i bølgende Folder af Vinden lagt?

Ak, du, min Yndlingsplets Natur!
fornem er bleven, fornem, men stur;
min Bakke en prægtig Haveterrasse,
hvor Zvibler, ei Blaaveis og Hvidveis passe,
hvor stolte Provenzrosers Overmagt
ifra dens Odel har Hybnen jagt;
min Skrænt paa fordumsdags Bellevy
en Slotsplads over en stigende By.
Har da, du viltre, utæmmelige
Natur, af Kunsten i Aaget bragt,
du glemt dit Lune, forødt din Magt?
Og er min Barndoms Kongerige
for stedse bleven ødelagt?

Min Throne selv, den stolte Steen,
mosfløjeldækt og hybenteltet,
hvorpaa jeg herskende fremtreen
blandt mine mylrende Nationer
af Humler og Papilioner,
selv den er bort fra Pletten væltet.
Og anlagt er i Stenens Plads
et Bed af Liljer og Hyacinter,
en Flor retsom af malet Glas,
indringet af en Marmorvinter:
af Kongeboligens lange Fløj,
af kolde, skinnende Balustrader;
de kjække Styrtninger paa min Høj
omskabte er' til en Trap af Qvader.

O har, Natur, du da, skjøndt skabt
af Steen og Muld, din Troskab tabt?
Kan dine Bakker og dine Dale
saa falskt som speilende Bølger male?

De Steder, vor Barndom elskte saa,
som Luftens spraglede Skyer forgaae?
mens, søde Plet, dit Billed, med
hver liden Blomme paa sit Sted,
mit Hjertes svage Fibrer fast
krampagtig holdt, og mens det gjemtes,
paa Bunden af den Graad, som tæmtes
ei altid, naar min Hjemvee brast?
Det samme Smiil, det brogede Skjær
af Engens naturlige Blomsterhær,
som Sommervindene jog i Vover,
min Plets Natur! ei længer over
dit før saa yndrige Aasyn gaaer,
som forhen engang Aar for Aar,
fra dengang hørt blev første Gjøg,
til Kløvren blegned og Fnokken føg.
Men jeg, hvor fjernt end gik min Fart,
dit Billed, Plet, har tro bevart.

Bjergrullende Atlanterhav
ei mindste Træk har skyllet af.
Amerikas Himmel var aldrig saa blaa,
at Ærenpriisklyngerne jeg kunde glemme,
der omhvifted som med tusinde smaa
azurne Serafvinger Højen derhjemme.
Den Skovskyggenat i Illinois
ei mørkned Mindet om Pletten, hvorfra
jeg skulde øjne, var alt som før,
hvor Byen og Landet tilsammenfløde,
min Moders Hytte — den lille røde
med Piletræet tæt ved sin Dør
— den gamle Huusgud med Mosesskjæg,
som roligt fange fik bag sin Væg
paa Qviste guldgule, højtopstrakte,
det første Grønne, som Vaaren bragte,
og stille som i en Landsby frede
midt i sin Krone sit Skjærerede.
Nu væk er Træet og Huset med.
— I Gamlebyen ved Loens Bred

kun findes endnu tilbage slige
smaa gammeldags Huse, hiin Hytte lige.

Men over Engen, hvor Huset laae,
hvor Koen gik, da jeg sidst den saae,
sig strakt har skinnende Gader hen,
saa ej jeg kjender mig meer igjen.
De synes komme ved Trylleri
gesvint som i Newyork og Saint Louis,
som om Kristiania dem af sin Kjerne
skjød ud som Straalerne af en Stjerne.
For Engels Blik, der fra Skyen lynes,
hver lys, fremrindende Rad maa synes
som Perler, der trædes ind paa sit Baand
med ivrig Glæde af Pigens Haand.
— O, jeg maa angre, hvad jeg har sagt!
Min Barndoms Plet er ei ødelagt.
De nye Landsteders Havenatur
er riig og prægtig, ei kold og stur.
Hvor klattrer Stokrosen uforfærdet
og Kaprifolen ei over Gjerdet!
Og groer Reseda i Græssets Sted,
saa er ei synderligt tabt derved.

Hvad er den hele Forvandling andet,
end at min Drøm er nu bleven sandet?
at alt det Smukke, min Fantasi
sig bygged af Dunster, der drev forbi,
de Værker, jeg her, i Græsset slængt,
har ud af bugnende Taage tænkt,
de Mesterstykker, jeg hugg af Skyen,
har sænket alle sig ned i Byen?
Forlængst Morgana, den gode Fee,
mig Slottet lod i sit Luftspeil see.
Men forud havde jeg snelt i Tanken
bygt Borgerskolen og Børs og Banken.
Med Øjet i ubevidst Drømmen henvendt
paa Løvetandbladet, det Medikament,
jeg havde i Luften Skizzeringen malet

til Barnasylet og Rigshospitalet.
Affspejlet i duggfulde Primulablom
Theatret saae jeg alt, førend det kom.
En stille Sommerqvel var det min Sorg
at opbygge Hansteens Uranienborg.
Og alt som Maane og Stjerner straalte
paa Vandet, jeg skinnende Søiler maalte.
Min Skyld er ei, om de ei blev brugt.
Man bygger altid i Luften smukt.
Men hvad jeg byggede, for nær ei maatte
Stolt-Agershuus komme. Det var at spotte.

Langt derfra paa en aaben Plads
(saa let som Liljernes Stængler fremspringe)
jeg bød fremstaae et søilet Pallads,
et Capitol for et Folk tilthinge.
Og Byens Grændser paa hver en Kant
jeg flytted ud, indtil Elven randt
igjennem Midten, bedækket da
som Thems med Skibe, Gud veed hvorfra.
Saa drømte jeg ofte paa denne Plet,
ei voxen nok til at ordne det.
Det var min Kjærlighed kun for Byen,
som skabte frisktvæk for den af Skyen.
Og hvor den havde igjen en Hoben,
hvidglindsende Villaer strø'de den ud.
De syntes om Byen som paa en Brud
en Bord af Perler om grønne Kaaben.

— Hvi sværme da end for den vilde Eng,
hvori jeg tumlede mig som Dreng,
naar Manden seer den prægtige Flor
af Gader, som ud over Markerne groer?
Hvi sørge over den gamle Silje?
Rodhugget er ei hos Byens Mænd
det gamle Normannasind med den.
Det gik jo efter min egen Vilje?
Og hvad jeg drømte, det tykkes nu
jo sprunget frem af mit eget Hu?

Hvi angre over min Moders Hytte,
som maatte væk med de andre flytte?
Lad ødelægges mit Fædrenehuus,
mit Hjem forsvinde, mit Hjerte knus,
naar kun mit elskede Fædrenelands
Kristiania maa blomstre som frisken Krands.

I det Grønne.

Flyv, fagre Vaar, saa let og glad,
dog ei afsted med alt mit Had!
Jeg vilde nok min Vrede skjænket
en stummel Stund, i Hagl nedsænket

I Ilingsvejr med Hagl og Sne,
der knækked blomstfuldt Abildtræ,
den Time maatte vist henrinde,
hvori min Harm jeg skulde minde.

Nu i det bløde Græs den døer,
meer blid end mangen Ømhed før.
Med Vellyst, som i Blodskyl varme,
døer hen tilgivende min Harme.

Og vaagned engang min Foragt,
fik Spotten Lyst at gaae paa Jagt,
strax brast i Latter mine Smerter
ad Myggs Musik og Frøkoncerter.

I Solskin smelter alt mit Nag.
Sligt Ord er ei i Bølgens Slag.
Jeg lytter til de Strandens Toner —
Hvor mildt du, søde Chor, forsoner!

Hvor venligt nikker Straa til Straa!
Gid Jordens Herre det forstaae!

Han visner hen og doer som dette
— hvi da sin Foraarsfryd forgjette?

En farvet Straale selv, sig toer
i Solskin Ormen, mens den snoer
sig om min Ankel — arme Sleve,
troskyldig er du: Du skal leve.

Der er i denne søde Stund
ei Draabe Gift i Ormens Mund.
Mon hine vel mig meer fornærme,
som krybe henad mine Perme?

Kom hid til Droslens Bryllupsfest!
Den synger vildest vel, men bedst.
Den spotter ypperligt fra Qvisten
jer Æsthetikler og jer Tvisten.

O Foraarsluft, hvor sød og let!
Tro, den er Sylfers Aandedræt,
men bland ei i dens milde Hviften
det sorte Suk! Det var Forgiften.

Og du min kjære, hvide Hæg,
trofaste Ven af Hyttens Væg,
du laane Vreden ei din Skygge!
I den tør ingen Sorger bygge.

Til næste Vaar du skal maaskee
bestrøe min Gravhøj med din Sne;
kanhænde den i Bægret drysser,
som jeg, der Brud ei har jo, kysser.

Ryst lystigt Perlekronen af,
om saa det bli'er, du strøer min Grav!
Gid sjelfuld Ynder af det Skjønne
gjør den til Græsbænk i det Grønne!

Der, Uven; sæt dig, om du tør,
og elsk Naturen meer end før!
Da skulde du vel ogsaa fatte,
hvad Bund den i min Cithar satte!

Poesier.

1. Den Navnløse.

Kun Hun Selv, og ingen Anden,
vide Hvad jeg fandt paa Stranden,
kun Hun Selv — Selv uden Navn,
Perlen liig, der, uopdaget,
endnu ei er bleven taget
ind i Diademets Favn.

Da, med Navn den at berømme,
Skjalde Fantasien tømme;
Kongens Indfald selv er mat.
Man af Stjerner eller Maane
prægtigt Navn og Rang maa laane
til hans Krones fundne Skat.

— Elskte „Navnløs!" thi jeg vover
selv for Vennen, naar han sover,
ei dit Navn at nævne tyst:
Han, selv Han skal mig misunde.
Det, for reent for Verdens Munde,
tone skal kun i mit Bryst.

Elskte „Navnløs", om Du skulde
faae dit Navn og Rang tilfulde,
Perlen liig, i Kronen sat:
til mit Bryst man tye! mit Hjerte
i sit dybe Hjem det lærte,
da paa Strand jeg fandt min Skat.

Han visner hen og doer som dette
— hvi da sin Foraarsfryd forgjette?

En farvet Straale selv, sig toer
i Solskin Ormen, mens den snoer
sig om min Ankel — arme Sleve,
troskyldig er du: Du skal leve.

Der er i denne søde Stund
ei Draabe Gift i Ormens Mund.
Mon hine vel mig meer fornærme,
som krybe henad mine Perme?

Kom hid til Droslens Bryllupsfest!
Den synger vildest vel, men bedst.
Den spotter ypperligt fra Qvisten
jer Æsthetikler og jer Tvisten.

O Foraarsluft, hvor sød og let!
Tro, den er Sylfers Aandedræt,
men bland ei i dens milde Hvisten
det sorte Suk! Det var Forgiften.

Og du min kjære, hvide Hæg,
trofaste Ven af Hyttens Væg,
du laane Vreden ei din Skygge!
I den tør ingen Sorger bygge.

Til næste Vaar du skal maaskee
bestrøe min Gravhøj med din Sne;
kanhænde den i Vægret drysser,
som jeg, der Brud ei har jo, kysser.

Ryst lystigt Perlekronen af,
om saa det bli'er, du strøer min Grav!
Gid sjelfuld Ynder af det Skjønne
gjør den til Græsbænk i det Grønne!

Der, Uven; sæt dig, om du tør,
og elsk Naturen meer end før!
Da skulde du vel ogsaa fatte,
hvad Bund den i min Cithar satte!

Poesier.

1. Den Navnløse.

Kun Hun Selv, og ingen Anden,
vide Hvad jeg fandt paa Stranden,
kun Hun Selv — Selv uden Navn,
Perlen liig, der, uopdaget,
endnu ei er bleven taget
ind i Diademets Favn.

Da, med Navn den at berømme,
Skjalde Fantasien tømme;
Kongens Indfald selv er mat.
Man af Stjerner eller Maane
prægtigt Navn og Rang maa laane
til hans Krones fundne Skat.

— Elskte „Navnløs!" thi jeg vover
selv for Vennen, naar han sover,
ei dit Navn at nævne tyst:
Han, selv Han skal mig misunde.
Det, for reent for Verdens Munde,
tone skal kun i mit Bryst.

Elskte „Navnløs", om Du skulde
faae dit Navn og Rang tilfulde,
Perlen liig, i Kronen sat:
til mit Bryst man tye! mit Hjerte
i sit dybe Hjem det lærte,
da paa Strand jeg fandt min Skat.

O, der evigen det toner
som en Klang fra Aanders Zoner:
  Navnet, hvormed Himlen alt
dine hulde Dyder ærer,
mens sin Knop din Ungdom bærer
  af sin første Rødmen malt.

Ve, sin Fryd at maatte qvæle,
vove ei om Fundet mæle!
  Men jeg Verden ikke troer.
Piletræet kun, hvis Blade
lytte vel, men snaksomt glade
  pluddre væk hinandens Ord;
matte Bølge kun, som dale
maa i Grav midt i sin Tale,
  Englen, som med Taushedseed
Synderens Bekjenden tager,
før han Rædselsmulmet drager
  bort for Guds Barmhjertighed:
hvis de taushedstvungne Trende
jeg dit rette Navn lod kjende,
  var det Troløsheds Forraad?
Hed da „Navnløs“ for dem Alle!
„Navnløs Perle“ de Dig kalde!
  Perle, reen som Engles Graad!

2. Blomsten.

Fagre, hvor arm er din Elsker idag! Thi Han, som saa gjerne
med Diamanter og Guld din Dørtærskel vilde bestrøe,
  ak! Han ejer idag
ei vante Bouquet til dit Vindu.

Nelliken holder jomfruligen stolt sig lukt i sit Bæger:
Blomsten har seet din Mund; nu blegner den heller isskjul.
  Ak, jeg ejer idag
ei vante Bouquet til dit Vindu!

Hvide Narcisse har hyllet sig ind; thi nødigen vilde
Stjernernes yndige Barn sig tabe i Glands mod din
Barm.
Skinsyg over din Mund
vil Rosen idag sig ei aabne.

Dog jeg med brændende Kys — somom jeg dig favned,
min Elskte —
har forgjæves forsøgt at aande i Knopperne Liv.
Ak, at Blomsternes Barm
kan gjemme ufølsomme Hjerter!

Fagre, dog ejer din Elsker en Blomst, hvis fyrige Flamme
evig som Stjernernes er: udødelig Kjærligheds Blomst.
Dit velsignende Blik
har saaet den selv i mit Hjerte.

Den er udsprungen saa fuldt som en Sol. Den ømt
har jeg plejet,
ledet mit varmeste Blod til Rødderne dybt i min Barm,
dugget den med min Graad.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

Forhen et Skud i min Sjel, kun en Drøm imellem dens
Tanker,
Tanke og Sjel er nu den; liig Barnet i Vuggen, min
Sjel
kun en Drøm i dens Dyb.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

Hvilte Du kun en Sekund ved mit Bryst, da skulde
Du føle
bævende Liv i dens Blad, der fik af en Skjalds Fantasi
al sin himmelske Pragt.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

3. Fødselsdagen.

Om en Time Fødselsstunden
for min Elskte er oprunden:

Kjærlighed, med Gaver kom!
Du, den rige, er saa tom?
Har du intet Bedre funden
end en Taares Fattigdom?

Den har du fra Sorgen røvet.
Eller er du selv bedrøvet,
Du, der praler saa af Magt?
Alt er Dig jo underlagt?
Hvi har du da Flugt ei prøvet
for at høste Nattens Pragt?

Intet vilde Hende klæde
bedre end et Stjerneskjæde
slynget om det blonde Haar.
Skynd dig! ned Orion gaaer
Skynd dig! Beltet allerede
løses før du Skyen naaer.

Først Hun vilde ret fortrylle,
naar du kunde hende hylle
ind i finest Morgenrødt.
O, hvor Skyens Silke blødt
vil om disse Former skylle,
hvorpaa Gud sin Kunst har ødt!

— Kjærlighed, hvorledes er det?
Du, saa kjæk og uforfærdet,
nu saa magtesløs og arm?
Stamp i Jorden i din Harm!
Frem tør bryde der bag Gjærdet
dine Legioners Larm.

Fee og Alfe (om de gives?)
tør af Medynk gjenoplives,
skaffe dig ihast et Slør,
som af Blomsterglands de gjør.
(Blot det ikke sønderrives
før din Elskte faaer det, før!)

Ak, jeg frygter, at du skryder,
naar om Magt din Tale lyder.
  Hvorfor vil du eje meer
  end dit Hjerte, som det er?
Hvad, om den Present du byder
  da idag din Hjertenskjær?

4. Fantasi.

Muntre Raab fra Fyrreskoven,
Klang af Horn og Skud deroven,
kald mig ikke op fra Voven
  ved den lave Kyst!
Der hvor jeg min Mø har funden
maa jeg dvæle tryllebunden.
Lænker ned i Klippegrunden
  løbe fra mit Bryst.

Stranden troer I gold og øde?
Ak, I see da ei de røde
Roser, som i Sandet gløde
  frem i hendes Spor!
Eders Øjne er ej klare:
hvor I see kun Tang og Tare,
grant og sikkert seer jeg bare
  unge Blomsters Flor.

Kom, en Drøm, naar Qvellen svaler!
Mere end paa Viisdoms Taler,
naar du hviskende neddaler,
  troer paa dig min Sjel.
Du forklare maa tilfulde
hvorifra Hun kom, den Hulde.
— Falske Drøm, mon skabt du skulde
  have hende Selv?

Som et Syn jo pludseligen
mig paa Stranden blinded Pigen.
Skulde Voverne i Vigen
  være Havfrus Hjem?

Mon paa disse kolde Grunde
da en Bølge endnu kunde
føde, som i Hellas' Sunde,
  Afroditer frem?

Skjønne Havfru, lad dig fange
da af mine Elskovssange!
Byt din Bølge med den bange
  Banken i min Barm!
Rødere dens Blodstrøm flyder
end Korallen, Dybet yder,
Perlens Glindsen, som dig pryder,
  mod min Graad er arm.

Mere skjønfantastiskt former
sig mit Vanvid, naar det stormer,
end Polypens Træ sig ormer
  frem paa Havets Bund.
Mindre majestætiskt, mindre
skjønt er Havets end mit Indre.
Minder straale, Tanker tindre
  paa dets dybe Grund.

Skulde du en Havfru være,
vælg da fremfor tangklædt Fjære
Aanders Hjem og Aanders Ære!
  bliv en Jordens Mø!
Skynd dig, fagre Havets Datter!
før dig Brændingsbølgen fatter,
og med Lyst dig drager atter
  ud i vilden Sjø!

Eller, siden Du saa ene
vandrer mellem Strandens Stene,
mon en Sky, som maatte tjene
  Engle til et Skib,
her mod Bjergets Top forliste,
maatte sin Besætning miste,
kun at Du, der var den Sidste,
  frelstes af en Grib?

Hvad Du er, om Du tilbage
til dit eget Hjem vil drage,
mig, min Elskte, maa Du tage
  med dig i din Flugt.
Tyer du til den dybe Bølge,
Os skal da den samme dølge.
Gjennem Dyb og Himmel følge
  skal min Sjel din Flugt.

5. Den Elskte.

Guld er Støv og Purpur Pjalt,
Ædelsind er det ei Alt?
Kan jeg større Rigdom finde
da end hos min tro Veninde?

Ædelsindets Tankers Flod
det er himmelskt Adelsblod.
Kan jeg bedre Adel finde
da end hos min tro Veninde?

Ynde, du er Skjønheds Sjel,
skjønnere end Skjønhed selv.
Kan jeg større Skjønhed finde
da end hos min tro Veninde?

Jomfru, blusser du iløn?
Du er riig, fornem og skjøn.
Bedste dog af Først og Sidste,
at du Selv ei deraf vidste.

Smiler endda haant en Nar,
da et Smiil jeg ogsaa har,
koldt som Staalet — blot det ikke
smelter hen i hendes Blikke.

O de straale ømt og smukt,
er end Øjet slummerlukt.
Himmelsk Glands, selv naar hun sover,
straaaler hendes Aasyn over.

Jomfru, Engle stige ned
til din Uskylds Hvilested.

Helgenrene Jomfrusjele,
mens du slumrer, om dig knæle.

Tør imellem dem min Bøn
ydmyg blande sig iløn?
naar du vaagner, med dem stige
op for Dig til Himmerige?

6. Den Elskedes Overfart.

— Tys! det pladsker over Vandet.
Det er Hende! Det er Hende!
Hendes Forbud er alt landet:
denne glade Angst for hende.
Aaretakten kan jeg kjende:
uden Regel, uden Lag,
som mit eget Hjertes Slag.

Bølge! Bølge! skyd bagefter!
sikkert, men med milde Kræfter!
Ellers med mit Blod jeg plette
vil din rene Barm, og trætte
med mit Liig din Flugt den lette.
Selv vil jeg i Stormen boe,
at dig aldrig undes Ro.

Hulde Stjerne, over Vigen
maa du trofast lyse Pigen.
Er ei hendes Blik dit eget?
har, i Eva=Aasyn præget,
dog ei Jord ei Himmel sveget?
Kan du hade egen Ild?
frygte den, der er saa mild?

Ve dig, om du kunde svige
Baaden med den unge Pige!
Skjøndt du straaler i det Høje,
Hevneren min Bøn skal bøje.
Som den Dødeliges Øje
Han kan dig udslukke brat,
gjøre al din Glands til Nat.

Lyser du med trofast Styrke,
da jeg evigt dig vil dyrke.
Jeg Bassin vil Kilden bryde,
mine Blomster duggbegyde,
at jeg Speile nok kan byde
Dig og Hende, der saa liig
er i Blik og Reenhed Dig.

7. Min Grav.

Hvor er jeg glad, ja hjertensglad!
  Thi alt jeg seer det Sted,
hvor halten Hevn og blinden Had,
som med min Skygge fulgtes ad,
  skal synke trætte ned.

Der ligger det, meer nær end tænkt,
  bag tvende Piletræ'r,
med Løvguirlander rigt omhængt,
med Grønsvær dækt, altid besprængt
  med Dugg saa demantskjær.

Skeeløjde Nid, der meest beqvemt
  du læser mine Qvad!
Der vil du fatte mere nemt,
hvi Jeg, og ikke Du, har stemt
  min egen Strengerad.

Der slæng dig, Had, som kom for seent!
  grib efter mig endnu!
Det Støv, du faaer i Haand, er reent
som Liljernes, mod hvad du meent
  og tænkt har i dit Hu.

Ha, stolte Følge til min Grav,
  hvi vender du dig hen,
som om du tørred Taarer af?
Ei I, men Elskov den mig gav
  Jeg derfor elsker den.

Har Hun ei lovt hver Pintsefest
mig at besøge der?
Skjærsommersøndagen dernæst
Hun atter være skal min Gjæst.
O Plet, hvor kjær du er!

Da Bogfink, syng i Pilens Top!
Spring ud, Jasmin! spring ud!
Har Gravens Rosentræ en Knop,
da lukke den sin Læbe op
til Ære for min Brud!

Der boer jeg da den Sommer kort.
Mit Lyststed, Plet, du er.
Med sidste Blad jeg flyver bort,
at vente tro i Himlens Port,
til Selv Hun kommer der.

8. **Det første Haandtryk.**

Din Puls har banket min imod.
Forente var vi Blod i Blod.
Det var i faa Sekunder bare.
Ei længer Salighed kan vare.

Hvor mildt din bløde Aare slog!
Men min i høje Bølger jog.
Nær med sin Purpurstrøm den fulde
bestrængt dit Jomfrubelte skulde.

Saa ømt og fast ei Aander to
kan sine Vinger sammensnoe,
saa smelter Flamme ei i Flammen,
som vore Hænder hvilte sammen.

O siden har mit Blod ei hvilt;
men stormende i Aaren ilt.
Har det da Sjel, som ei forglemmer?
Det Slaget end af dit fornemmer.

O, vore Hjerter længer maae
ei stille ad, min Elskte, slaae.
De høje Stjerner vidne kunde,
at deres Strømme sammenrunde.

9. Den første Omfavnelse.

Kommer nu Sorger! knuger mit Bryst,
at det ei sprænges af jublende Lyst!
Himmel, med Uheld, Helved, med Qvaler
tæmmer dets Bølger! Thi der har hun hvilt!
Fiendenag
aabne dets Aarer! din Piilodd kun svaler,
thi ved dets Slag
har hun jo zittret og smilt.

Sorgen har tabt sin Tyngde og Magt,
hvor hendes yndige Aasyn har lagt.
Sank hun den ned i sit svømmende Øje?
Drak hun dens Gift med sin Mund? Thi jeg saae
Vemodets Smiil
bævende Skygger om Læben at bøje;
dunklere blaa
sværmede Øjnenes Ild.

Du har forsont, uskyldige Brud,
Sjelen med Verden, Blodet med Gud:
Dengang din hellige Pande du sænkte,
straalreen som Naadens skinnende Liin,
over mit Bryst,
borttog du Synden, den taarebestænkte.
Nu er mit Sind
reent som et Tempel og lyst.

Rødmende Uskyld speilte Du ind,
Brud, i mit Bryst med jomfruelig Kind.
Hviftet af himmelske Due fornemmed
jeg i den Lok, som omsvævede mig.
Hil mig, min Geist,

forhen dæmonisk, for Himmelen fremmed,
er nu ved Dig,
Elskede, hellig gjenreist!

Der, hvor din Læbe rørte mit Bryst,
indenfor blev det saa glorielyst.
Kjærlighedshymner derinde fremsprunge
under dit sandsløse, drømmende Kys.
Sødmen deraf
drak Fantasien med glødende Tunge.
Styrke og Lys
skjænkte det Ømheds Seraf.

Dengang du laa ved mit Hjerte, min Brud,
var det som Blomster sprang derifra ud:
Blomster, som levte, drømte og tænkte.
Mandel og Abild ei vajer saa fuld.
Solen sit Blod
ikke saa rigt over Roserne sprængte.
Sjelen sit Muld,
drømmende saligt, forlod.

Fjern dig, min Sjel, du mørkblaa Seraf!
Eller en Stund i mit Blod dig begrav!
Herskende lad det rulle saa længe.
Nerven lad aabne sin zittrende Mund!
Samling berøvt
høre du opfyldt med tonende Strenge
Brystet, hvor hun
hvilede elskovsbedøvt.

10. Det første Kys.

Elskeren.

Hvor er du, min Elskte? Hvi lod du mig ene?
Hvi har du dig skjult bag de ludende Grene?

Elskerinden.

Se her ved dit Hjerte, kun skjult af din ømme
omfavnende Arm vil din Elskede drømme.

Elskeren.

Jeg hører din Stemme, som Engle dig lærte.
Men sværg, at du hører mit bankende Hjerte!

Jeg ellers maa troe, at Henrykkelsen dyssed
i Døden det ind, da du, Elskte, mig kyssed.

Jeg ellers maa troe, at den Honning kan dræbe,
som dugger med salig Beruusning din Læbe.

Elskerinden.

Jeg sværger, jeg hørte dit Hjerte at banke.
Men nys stod det stille, da standste min Tanke.

Elskeren.

Jeg hører din Stemme; men øjner dig ikke.
End dunkler et Salighedsmulm mine Blikke.

Mit Øje, i Straaler fra dine indhildet,
medeet sig i Drømmenes Himmel forvildet.

Elskerinden.

Du blegned, dit Øje sig lukte, dit Hjerte
forglemte de Slag, som af mine det lærte.

Elskeren.

Da Læben jeg kyssed, da Midjen jeg knuged,
du blegned, som om jeg din Blodstrøm indsuged.

Men atter, som aanded dit Blod, i Sekunden,
til Kysse paany flød Karminen til Munden.

Elskerinden.

Hvor angest jeg var, at jeg havde i Sukket
din flammende Sjel i mit Hjerte inddrukket!

Elskeren.

Mig syntes mig skybløde Vinger omslynged,
som om en Serafbarm mig jublende gynged.

Elskerinden.

Det er mine Arme, som ømt dig omfavne.
Ak, Sværmer, din Himmel du bittert vil savne.

Elskeren.

Nei, Brud, fremfor Himlen dit Favntag jeg skatter.
Og kys mig, saa er jeg i Himmelen atter.

11. Kjærlighed og Nød.

Se, min Elskte, Roserne rødme
som Smiil henover de haarde Klipper,
de søde Jordbær groe paa gjerrige Højder!

Saa den haarde Skjebne modvillig
vor unge Kjærligheds Fryd skal bære.
O Nød, hvor skjøn, bestraalt af salige Taarer.

Se, dit smukke blegnende Aasyn,
med to Lyksaliges Smiil bedækket,
er liig en Geists af død, forherliget Glæde!

Derfor, Nød, vi begge dig elske.
Vor Elskovs Fædreland er din Goldhed.
Vær stolt, min Brud, det ligner Norge, det elskte!

I dets strenge kjølige Luftdrag
vor Elskov sundt og blussende aander.
Vær glad, min Brud! det grændser nærmest til Himlen!

Begge har beslægtet Natur jo?
Hvor ligne Stjernerne dine Taarer,
skjøndt Knopper kun af Øjets mørkeblaae Blomster!

Begge har beslægtede Væsner:
hvor ligne sværmende Engle ikke
de ømme Tankers Flugt fra Øje til Øje?

Der i Nødens straatakte Hjem jo
Maria fødte Alverdens Frelser?
Der boed Ruth, og Hagars Ynde der fødtes.

Igjennem Nødens Ørkener vandred
trofaste Tjener og fandt Rebekka.
Friskt Mod, min Brud! din Fod vor Ørken beblomstrer.

Se, vi Begge Nøden jo elske.
Thi med en Fostermoers milde Alvor
den lagde tidlig Hænder over vor Elskov.

Med min Sved jeg gjerne beperler
dens Muld, Jeg, Skjaldharpens Odelsbaarne.
For mere øde Digte svede saa Mange.

Snart de golde, stenige Bakker
(en Verdens Fattigdoms sorte Skuldre)
skal bølge i dit Trin med sædgylden Kaabe.

Os i Døren møde to Engle,
den blide Nøjsomhed, glad Tilfredshed.
De have dækket Bordet, redet vort Leje.

Nu de flye tilbage til Himlen,
for om det salige Par at melde,
og til vor Søvn at hente himmelske Drømme.

Frygt ei, Viv, min Sang skal forstumme.
Min Sved kun friske skal gamle Laurer,
om blodig Graad end risler indenfor Øjet.

Kun en snebar Stribe behøver
den kloge Stær for sig selv og sin Mage.
Stort meer ei, Brud! Geni og Kjærlighed trænger.

12. Hjemme.

Se, atter over mig suser den Piil,
som rysted nedover

min Barndoms feirrige Lege
  de laureglindsende Blade.

Bekrandste Eensomhed feirer som før
  i Skyggen sin Høitid
— den kjære Drømmer, som bredte
  hver Qvel sit Teppe paa Engen.

Som forhen toner den grenede Top,
  den Vindenes Harpe,
der nynned ind i mit Hjerte
  en sød Tungsindigheds Sange.

Naar Grenen vajer, fremblaaner den Elv,
  hvis Bølgeslag løste
min Sjels ubændige Frihed,
  og lærte Qvadet at rulle.

Jeg hører Fossen, hvis drønende Fald
  først vakte de Strømme,
som slumred end i mit Indre.
  (De overdrønede Fossen.)

Den Stærke borthvirvlte stundom en Gran,
  der voved for langt sig,
og Klippens Vildhumleranke,
  der tørstig sneg sig til Stupet.

Den høje Gjetrams, med glødende Kind
  og nikkende Hoved,
af Straaleregnen berufet,
  gled ud og fulgte de Andre.

Men pragtfuld, dæmonbevinget Fantasm
  var Granen, som ofte
blev slynget bort af de Strømme,
  som bruste gjennem mit Hjerte.

Og stolten Tanke paa Stengel af Lys,
  og Drømmen, saa smuk som

forelsket Fees Fantasi,
  de Blomster var, som bortførtes.

Der seer jeg Bjerget, det gamle og graa,
  hvor Tanken sig hvilte
tilforn paa Flugten til Stjernen
  og til de sværmerske Skyer.

Hvor ligt en Afgrunds mørktfunklende Blik
  hist fortner ei Kjernet!
Meer kjækt og ædelt det synes
  end fromme stirrende Himmel.

Hvor øm og trofast du stolte Natur
  mig møder herhjemme!
Ei Blad har Pilene mistet,
  og Engen ikke et Blomster.

Kun Dig jeg savner, Genius, Dig,
  i Eensomhed født af
Naturens Høihed og Ynde
  Hvi er Du ei under Pilen?

Ve, har du vildfødte Høihed fortabt
  i Menneskelarmen?
forglemt dit Mødrenemæle:
  Naturens Yndigheds Tale?

Ak, kommer der ei min Elskede selv?
  Ved Himlen! der svæver
et Elskovsdigt over Læben,
  en Ode brænder i Øjet?

Fortæt din Skygge, min Piil, thi jeg har
  min Genius fanget.
Den vist i Himlen har været;
  thi Jorden har ei dens Blidhed.

Lud ned, min Piil! Thi jeg vil paa min Mund
  fra hendes aftrykke

det Elskovsqvæde, og læse
den Ode, Øie til Øie.

13. Den Elskedes Slummer.

Hun slumrer . . Tys! Hun slumrer.
Ei meer de bløde Fingre besvare mit Haandtryk.
Liig Qvisten, af hvide Roser for tung,
i yndig Skjødesløshed de hænge.

O Den, der, let som Vinden,
det fine Rosenskjær turde kysse, som Hjertet
i hver en Fingerspids aander ud,
de balsamineklare og smekkre!

Mit Blod, hvi er du vildest
just nu, da ingen Synd er som den, at hun vaktes,
just nu, mens Evas yndigste Barn
tør frit omsværme i Paradiset?

Nu er paa Flugt i Himlen
den skjønne Sjel — Blot Englene ikke den fange!!
Da blegned hun lidt efter lidt, som Blad
paa Blad af Maanedsroserne falde.

Da Skjønheds egen Farve
blev Dødens Bleghed . . Yndige Død, jeg tilbad dig;
den graadige Grav jeg trygled; din Grav
blev, søde Rædsel, i mine Arme.

Lad Skjønhed blive jordet
hvor ei den kunde leve! O salige Elsker,
den lever, den aander jo ved din Barm!
Mit Hjerte vugger under dens Roser.

Kun kort paa Flugt i Himlen
er Pigens Sjel, for der at opdage de Blomster,
den lyster at vise Billedet af
imorgen i de straalende Øjne.

Thi snart, som Tanken vexler,
de dunkles af Hyacinthers Brunviolette,
og snart Cynoglossens sortnende Blaa,
og snart Kjærminders Lys de gjenspeile.

Hvor tidt, liig Barnet efter
Nymfæen under Vandet, jeg speided i Øjet!
Hvor himmelskt et Foraar blommed deri!
Saa blaaligt tindred Edens Violer.

Ve mig, af Hjertets Banken
min Skulder skjælver, hvortil hun hælder sit Hoved.
Hun drømmer sig vist paa grønnende Høi,
og hører Alfer hamre derinde.

Meer let end ellers svæver
henover hendes Øjenlaag, livlige Drømme!
Thi under dets fine, melkblaa Emalj
er Perler gjemte, Smykker for Engle.

I frie Fantasier,
en Aandeverdens boltrende Sommerfuglsværme,
jert fineste, herligst glimrende Støv
nedover hendes Øjenhaar ryster!

Dog vil det ikkun være
som Regn i Hav; thi under de Buer sig hvælve
to dunkelblaae Himle, bugnende af
meer fagre, tankehjertede Drømme.

O saa som hun, der slumrer,
maa Kjærlighed see ud hos den døende Nonne,
der Jorden og Muligheder af Synd
forlod, og seirrig stiger tilhimmels.

O saa er Skjønheds Aasyn
i Tale med Engle! Elskov, saa er du uskyldigst,
saa Yndighed yndigst, Indsøen liig,
der ogsaa slumrer, naar den er fagrest.

Da speiler dybt sig Solen
som bedre Verdens Gjenskin paa Drømmerskens Ansigt:
da zittrer dens Speil af Børnenes Leeg,
som disse Smiil om Drømmerskens Læber.

O, at jeg vidste Drømmen,
som, liig en flortynd Sky over Himmelens Aasyn,
fløi rødmende over Jomfruens Kind!
Vist som Hun drømmer Englene digte.

Hvor yndig den maa være!
Thi Munden aabnes halvt, den at kalde tilbage,
og Brynenes dunkle Straalenet har
sig sagte løftet, for den at fange.

Hun slumrer, end Hun slumrer.
O vaager med mig, Himlens Hellige, vaager!
Thi engang imellem Eders sin Røst
jo skal min søde Drømmerske blande.

14. Med en Bouquet.

Den har ei Sjel, som ikke troer,
Naturen er en aaben Bog,
at Mossens blege Klippeflor
saa vel som Rosen har sit Sprog.

Det kjender Du, min Elskte, vel.
Du Drømmen seer i Klokkens Bund.
Du fatter Liljens tause Sjel,
og Ordene fra Rosens Mund.

Lad da din skjønne Fantasi
blandt Somrens Blomster sværme om!
For Hende, Blomster, taler I!
Hun er jo selv saa favr en Blom.

Paa Morgenrødens Høje groe
kun Roser lige hendes Kind,

paa Lysets Bjerg, hvor Engle boe,
  kun Liljen reen som hendes Sind.

Og ikkun hist, hvor Dagens Blaa
  frembryder som en Kilde klar,
saa fagre Blaavioler staae
  som hendes søde Øjenpar.

Over Otto G. D. Aubert.

(Lærer hos Kronprindsens Børn. Død i Neapel 29de Marts 1838.)

Norge har jo bedre Skjalde?
Det er sagt, og jeg vil falde,
jeg vil — falde ned og troe.
Jeg vil for min egen Ro
gjerne tænke det om Alle,
gjerne troe, at Viin og Most
springer stærk i Hvermands Post,
og at Hippokrenen flyder
gjennem alle Byens Gyder;
gjerne troe, at hver en myg
højtopskuttet Uselryg
ei er Pukklen paa en Smyg
som til Sprang, at Lykken fange,
krummer sig som Kat og Slange,
men en gyldentunget, svær
vuggefaaet, gediegen Lyre,
som enhver af disse Fyre
om paa Ryg i Kasse bær.

Jeg vil troe hvad der er sagt,
tænke det af al min Magt:
Norrige har bedre Skjalde.
Nid med Læben sønderbidt
har nu qvædet det saa tidt,
at vi det nu kunne Alle
repetere angerfrit.

Hil dig, skjalderige Norge!
Jeg vil nederst Plads mig borge
paa din store Arnesteen.
Men, hvis du har bedre Skjalde
(blot der Ti ei gaae paa Een?)
lad dem Alle sammenfalde,
nu der er saa god en Grund
til at bryde Laurens Lund,
til at bruge hele Læs
„dunkle Myrther“ og Cypres,
til at dynge dem i Saater
op saalangt som Digtet laater,
som det strækker sine Rækker
af forsvarligt Engegræs, —
til at komme med det hele
Apparat af Sydens Flor,
(godt især hvor Intet groer
af sig selv) til herligt Mæle
efter En, som der henfoer;
saa den ædleste Aubert
nyde kan den stolte Lykke,
at han faaer sligt Mindesmykke,
som kan passe Paul og Peer,
blot det og var disses Øde,
at de i Neapel døde.

*

Men Jeg kan ei tie stille,
naar saa hede Taarer trille.
Jeg maa hulke ud min Sorg.
Frændens — den er mindste Qvide,
dybere maa Vennens bide,
Normandens er største Sorg.
Jeg maa bande Dødens Magter,
sige Livet, jeg foragter
alt det Gods, det gi'er paa Borg.
Manddomsstyrke, Ungdomssommer
er et troløst Græs, der blommer;

Øjenglands og Rosenskjær
kun en Raaddenhed i Gjær;
Lærdomsskat, i Kløgt bevaret,
Dynge Støv til Blæsten sparet;
Folkeyndest, Kongegunst
Bjergets Vind og Sumpens Dunst;
herligt Haab og Livsenslykke
et i Luft med Mesterhaand
kjækt skizzeret Landskabsstykke,
synligt knapt for skarpsynt Aand;
Vennefryd og Frændegammen
lette Svalers Flugt tilsammen:
nok er Susen af et Blad
til at splitte Flokken ad.

O mens Nordenvinden hvas,
som om fyldte den vor Himmel
med en selvbevæget Brimmel
skarpe Sværd af Staal og Glas,
— o mens den, hvor stærk den farer,
nok af gustne Slyngler sparer,
bragte mildest Sydens Hvist,
Pust af hede Roser sukket,
Duft af sprungen Knop udlukket,
stærkest Hjerte Dødens Gift!

Stoltest Søn, som Norge sendte
fremmed Land til egen Ros,
fagrest Svend, dets Møer kjendte,
slumred just, mens Dagen brændte,
paa campanisk Grottes Mos,
svalte syge Pandes Tanke
under Posilippos Ranke;
Brystet nøgent, mandigt hvalt
slog mod en Apollos qvalt,
som ifra de gamle Dage
laa i Gruset knust tilbage,
og hans slummermatte Haand
leged om en knust Colonn.

Hvor han smiler! I hans Dvale
o hvor er hvert Træk en Tale,
som i venlig Vexel flød
mellem Drømmende og Død!
Drømmer Han, som klart kun tænkte,
— thi histhen med slummersvængte
Øine, halvopreist, han seer —
at den tætte Dunkelhed
om hint rigt vedbendomhængte
gamle Romerminde er
Teltet for hans Faders Fred?
at den Gamles Sjel forynget
aander just hvor Ranken gynged?
at den helst, thi den var stærk,
valgt har, fremfor altfor fromme
Engles egne Helligdomme,
Bopæl ved et Romerværk,
eensom, rolig, taus at dvæle
ved en Helts og Borgers Mæle?

Mon — thi lukte Øje græder,
og saa ømt hans Arm er strakt,
somom den i al sin Magt
om en Elskets Favntag beder —
mon i Drømme for ham bæres,
at hiin marmorhvide Ceres,
som med maaneagtigt Skin
lyser gjennem Løvet ind,
er hans Moder — Hun, som bære
kunde ei, at Døden kom
hendes stolte Dronningdom,
hendes Sønners Flok, for nære?
Hun, hvis Hjerte brast af Meen
dengang Døden røved Een,
maa vel hos sin Otto være,
trofast, selv for klarsynt Drøm
halvt usynlig, som den snygge
lethenfløjne Omridsskygge
af en Fugl i dunkle Strøm?

— Har Hun ham medeet forladt?
Hvor han er forandret bradt!
Moder, hjælp med dine Bønner!
Thi din Søn i Døden stønner,
knuget som af Grottens Hvælv.
Han, skjøndt han er dødssyg selv,
ømme Skytsaand, dig ei seer . . ,
Tys! han nævner Oscars Sønner ...
Ere de ham endnu meer?
Døer han, o hvor maa de klage!
Deres Jammer Norge nage,
som jo døje maa den Skam,
at det har ej Een som Ham!

Han vil tale — har ei Mæle.
Han vil ud — han vil til dem.
Hvor han kjæmper — han vil hjem,
hjem til sine unge Sjele.
Seer han da i Feberdrøm
Slangekryb sig dem at nærme?
vil dem døende beskjærme?
O hvor er hans Angest øm!
Hvor hans syge Bryst arbeider
for en Bøn for Oscars Børn!
Let som Skyen fjernsynt Ørn,
Grottens Dyb han gjennemspeider;
somom den en Tubus var
til at gjennemskue Jorden,
han alt Aand med Sandsen klar,
søger han de Smaa i Norden.

Blikket straalte en Sekund.
Men i Nuet, da det sluktes,
at for ham et Himmerige
i sin Herlighed oplukte s,
viste Smilet om hans Mund
— et ligt Perlerne, der stige
op fra Kildens stille Bund.

Endnu fremad og tilbage

svæver Sjelen i det svage
Aandedræt, uhørligt let
som en Serafins, der sover,
— se, da af sig selv medeet
Rankens Blad, som luded over,
zittrende, somom det lever,
op sin brede Hvifte hæver,
vækker Luftens Stille just
om hans Læbe til et Pust,
og deri er alt forsvunden,
førend Smilene om Munden,
herligst Sjel i jordisk Bo.
Blege Form, som er tilbage,
er en Guds fra Oldets Dage,
hvilende i Sejrens Ro.

Norges Farvel til Ole Bull.

Farvel, min stolte Søn! Farvel!
Følg Kaldet i din dybe Sjel!

Før bandt til mine Skjær jeg let
den vilde Pelikan end det.

Før standsede jeg Havets Gang
og Stormens Flugt, end Skjaldens Trang.

Drag hen, min Søn! Den samme Lyst
har rørt sig i din Moders Bryst.

Jeg ogsaa digtet har engang.
Heimskringlas Liv det er min Sang.

Jeg skrev min egen Epopee.
Hver Helt var deri en Idee.

Jeg skrev med Evighedens Skrivt:
med Kongers Daad og Mænds Bedrivt.

Se, ved mit Hjerte gyldenblaa
den store Havets Harpe laa!

Paa den fik sjelfuld Tanke, før
kun navnløs, Navn ... Hør „Frithjof!" hør!

Hør, længe fra dens Strenge skjalv
Lyd af dit Navn, Sjøkonning Alf!

Min Harald er et Heltedigt.
Hvo maler Verden et saa rigt?

Saa skjøn en Fantasi har knapt
en Skjald som blonde Gyda skabt.

Alnorden bævte for de Ord,
jeg grov i røden Hafursfjord.

Et herligt høit Haleluja
var Sigurds Fart til Jorsala.

I haarde Birkebeengeled
jeg fantaserte Noder ned.

Ved Fimbureid hvor lød de vildt!
Paa Hvitingso hvor fredsomt mildt!

Ved Holmengraa din Guerriera,
i Nidaros din Preghiera*).

Se Hakon i hans Kongesal!
Hvor majestætiskt et Final!

---

*) Allusion til Ole Bulls Kompositioner: Polacca guerriera og Preghiera d'una madre. Udg.

Nu er der vísseligen i
min Sjel meer Kløgt end Poesi.

Dog fløð endnu i fyrig Stund
en Frihedshymne af min Mund.

Jeg ligner egen Mark, som den
nu ligger der høstblegnet hen.

Som sparsom fattig Pige, lagt
min Dal har hen sin Høitidsdragt.

Dog vil jeg gjennemlede hver,
om ei en Blomst til Dig der er.

Til Dig, min Søn! min Søn, som gav
mig større Glands end Konnings Grav.

O, vant til Sønners Verdensry,
mit Øje funkler op paany.

Hvor arm jeg er, man dog Demant
meer dyr end Glædesblik ei fandt.

Ak, er der i den Glands ei Glød?
Bli'er dig for koldt din Moders Skjød?

Nei, flyv! udbred din Moders Navn!
Din Hæder trøster da mit Savn.

Kunstrytteren.

(Alexander Gauthier.)

†

Seer udaf Vinduet, smukke Piger!
I ræddes vel ikke for Maanen? Da kunde
den hevne sig slemt, naar den dalte bag Aasen,
ved Alt at fortælle.

Da vilde gamle hæse Graner
om Kjærlighedseventyr synge, og over
den blegnede Røslyng endnu vilde fare
en smilende Hviften.

Seer ud, seer ud, I ømme Øine,
som troløse bleve hvergang Alexander,
den skjønne Yngling, forbi eder tumled
de rasende Hingste.

Saa maatte Modets Gud afbildes,
en Hvirvelvinds Dæmon, fordømt vel, men herlig; —
nei før, paa de Firespands-Sorte, en Engel,
der tøiled Dæmoner.

Hvor ubarmhjertig, stolt og sikker
i Saligheds Overmod tumled han Spandet!
Mon Han da, som egger Fortvivlelsens Rasen,
paa Vinger kan stole?

Dog egged I ham, I ham, Qvinder!
til vildere vildere Legen med Døden.
Dit Bifaldsblik følte han, blodlystne Ømhed,
som Spandet hans Sporer.

Se, som han stod der, slank som Fjedren,
der vajede over Baretten, han syntes
en Skabning af Jomfruers hede Indbildning,
fremtryllet tillive.

Ham hilste derfor qvalte Udraab . . .
Vellystige Rædsel! Mon Drømmene vaagne?
Jomfrulige Hjerte med lønlige Blusel
ham troer at gjenkjende.

Mon Hun forlængst engang har seet
en Marmor-Apollo, og drømte om Guden?
Hvad Rædsel at see da de Former af Marmor
paa eengang at leve!

Mon ubevidste Elskov skabte
hos skyldløse slumrende Pige et Billed?
Hvad Rædsel at møde sin lønlige Drøm og
maaskee at forraades!

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
Der kommer Han! . . . O den Fortræff'lige! under
de fyrige Hovslag sig ei engang røre
de nedfaldne Blade.

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
End Lyset er klart og Skyggerne sorte.
I disse sig levende Elskere liste,
i hiint sig de døde.

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
Der kommer Han . . . O den Fortræff'lige! Skyggen
ei engang kan følge ham; Maanen ei fæste
kan paa ham sin Straale.

Hvad vil han i den øde Cirkus?
Frels Himmel! der traver han udover Vandet.
Dog kruses ei Bølgen, og Maan'glandsen under
hans Fiirspand ei zittrer.

Seer ud, seer ud, I ømme Øine!
Med vellystig Angest I saae ham jo ofte?
Der kommer Han . . . Himmel! en skyggeløs Rytter
paa lydløse Heste!

Se, Maanen skinner gjennem Brystet!
Hans Aasyn har Stjernernes Blegbed og Klarhed.
Ak, grædende Jomfruer, det er den Skjønhed,
som Englene elske.

Fattigfolks Barn.

Hvor skamløst, at et Huus saa lavt
fra gammel Tid har sig begravt
i sligt et prægtigt Stræde!
Dog sad i det saa fagert Barn,
liig Sommerfugl i Vraaens Skarn,
i Spindlens skidne Klæde.

Hver Aften — det var gammel Sæd —
løb Gadens Børn til Leeg afsted,
kun ei den stakkels Pige.
Thi gik hun barbeent ei? og alt
det blevet var de Smaa fortalt,
at Ligt skal søge Lige.

Paa Dynge Sand ved Hyttens Væg
hun eensom sad. De Andres Leeg
vel maa den Arme krænke.
Den Graad, som røg i Sandet tidt,
beviste, at det ei var frit,
hun var begyndt at tænke.

Hun fandt, at hele den Foragt
kun skrev sig fra den usle Dragt;
og hun sin Armod haded.
Et Nag i Hjertet Malurt gjød,
det Brød, hun før med Glæde nød,
hun nu i Taarer baded.

Men Ingen vidste, hvad var hændt,
før over Øjet alt var spændt
en fremmed Sky af Smerte,
før Læben skjalv med Strengens Fart,
og før en Aand af tvivlsom Art
alt sad i Barnets Hjerte.

Just naar hun fik et venligt Ord,
henunder solbrændt Kind der foer

en dunkel Rødmes Bølge.
Den var kun den betændte Rand
af Saaret, som i Smertesbrand
hun i sit Bryst maa dølge.

Hun ligned, skjøndt ei mindre skjøn,
ei længer Magdalenas Bøn
og Ruths ydmyge Tanke,
da hun til rige Frændes Vang
troskyldig gik den tunge Gang,
for spildte Ax at sanke.

For venligt Ord, for naadigt Klap,
som Handske fiin paa Kinden slap,
vil Barnet meer ei takke.
Hun blusser kun, somom hun veed,
at det kun var Hovmodighed,
der legte med sin Nakke.

Den store Synd var alt begaaet,
at lade Barnet faae forstaaet,
hvor Rige Armod hade.
I hendes Øjne meer ei gjaldt
det Plag hun bar af Pjalt i Pjalt,
for Væv af Rosenblade.

Ak, alt i Barnekinden rød
et Helvede har tændt sin Glød!
I bittre Taare trillet
var Uskyldskronens Perle ned.
Ve Stolthed, om din onde Sæd
du vidste og har villet!

Til en ung Pige.

Tro mig, dens Graad, hvis Smiil er ømme,
hvis Blik er godt, blier mild og let,

som den en Rosenbusk idrømme
en tusmørk Sommernat har grædt.
I aabne Træk har Skjæbnen alt
det gode Hjertes Liv fortalt;
og anden Stjerne kan ei spaae,
tro mig, end rene Øjes Blaa.

Der vil ei blive megen Smerte,
ei mere bitter Taarestrøm,
end Brudens ved Veninders Hjerte,
end Barnets efter yndig Drøm.
Men Sol vil skinne deiligt ind,
og hedt vil gløde Rosens Kind.
Og Livets vaagne Blik forbi
gaaer Barndomsdrømmens Fantasi.

Naar eensom i min Høst jeg sanker
mit Livs Erindringer engang:
med en af mine egne Tanker,
med yndigt Billed i en Sang,
med digtersk Syn en Morgenstund,
der bragte Sang, ei Guld i Mund,
forvexles Du — et Billed i
mit eget Levnets Poesi.

Som Busken over Muld har regnet
en Sommernat sin Blomsterpragt,
saa Morgnen finder Marken tegnet
som blomstbaldyret Brudedragt,
er alt hvad skjønt min Geist har tænkt
din dunkle Fremtid forud skjænkt.
Min Fantasi har den bestrø'd.
den Blomst ei har, dertil for sød.

Et reent Blad Papir.

(I en Vens Stambog.)

Kun af Tankearme bli'r
du foragtet, reent Papir:
kun af Den, der seer sit eget
Øde i din Tomhed præget,
uden at det kan, som denne,
under tankefulde Penne,
blive af Ideer dækt.

Det med samme sky Respekt
som en Jomfru jeg betragter,
af hvis Væsen Skabermagter
trylle kan en Adamsslægt,
uvist om, dog lige let,
englegod, om djævleslet
— uvist netop som om hvad
skrevet bli'r paa rene Blad.
Arket, som i Spalter blanke
fange kan Geniets Tanke,
bedre er i skyldløs Tomhed,
end beskrevet fuldt af Dumhed:
Linje ud og Linje ind
strømmet af en Skriblers Sind
over Blad, der kunde være
enten Rum for Aanders Flugt,
eller reent som Jomfruære,
hvidt som Serafiners Fjere
— o hvad Synd, at det blev brugt!
o hvad Synd! jeg kunde græde,
til med Flammen af min Vrede
Øje, Sands og Liv blev slukt.

Tænker jeg, hvor let og snart,
af en trofast Ven bevart,
eller af en Hvirvelvind
i afsides Krog blæst ind,
af den Lap jeg overleves,

hvorpaa mine Navntræk skreves:
gyse for den jeg da maa,
som om just jeg rabled paa
netop den af disse rene
Kirkevæggens kalkte Stene,
under hvem engang et Hul
rodes op for mig iskjul.
O, hvor vil det ikke vare
førend Regnen pidsker af
disse dumme Træk, der svare
Hver, som spørger om min Grav!
O hvor længe, førend badet
Tiden Skriften har fra Bladet!
Først med sidste gule Træk
blegner al Erindring væk,
og da fulner ogsaa Hadet.

*

— Ak; men før jeg seer mig ad
har jeg skjændet dette Blad.
Mørke Linjers Slangerækker
jo dets Reenhed alt bedækker,
og dets Glands er alt forsvunden
som en Speilets, sat for Munden.
Sortnende forsvandt den i
Suk af min Melankoli.

Utaknemligt! Dette Blad,
fromt som Æbleblomstens dalte,
kjært som Lappen, jeg bemalte
med mit allerførste Qvad,
hører ei til denne tætte
Snee af Blade, som vil trætte,
der af Landsmænds blinde Harm
ilinghvines i min Barm,
ei til Haglen af Karteller,
som et døgnopløftet Had
paa mit arme Hoved sæller.

Du kun, mindeviede Blad,
om mit Navnetræk mig bad.
At du da i eet med det
eje kan mig Selv komplet,
strømmer foran det de Rader,
hvori nu min Aands Portræt
sig i tro Affspeiling bader.
Thi, om Manges Dom er sand,
er et rasknedrablet Digt
hvad i Verden meest er ligt

Henrik Arnold Wergeland.

Bannersang for Kristiania Borgerkorps.

(Mel. Pyrenæermarschen.)

I Fredens Hvile, Frihebs Ro
ei to saa skjære, fagre Blommer
i venest Dal i Norge groe
som vore Borgerfaner to,
det Rosenpar i Frihebs Sommer.
Chor. Men om en Dag
kalder til Slag,
da brænder selv den Hvide,
flyvende i Kampens Brag
fremad ved den Rødes Side.

Da fold dig ud, vort Bannerpar,
for Norges Hovedstad at frede!
Du Hvide, stig som Stjernen klar!
Du Røde, flamm som om du var
et Lueskin af Bauner vrede!
Chör. Frihed i Ro
under dem bo!
Men Hæder dem skal følge,
naar de fastforbundne To
frem engang i Kampen bølge.

Hvor har ei Norge sænket ømt
 sin bedste Dal til Plads for Byen?
og rundtom Overfloden tømt?
og meer end Kristian har drømt
 den blomstrer frem i friskt Fornyen.
Chor. Fædreneby!
  sikkert i Ly
 du hviler bag vor Række.
 Meer end Borg og Fjeld i Sky
 dine Borgere dig dække.

Hist snevre Sundene sig ind,
 den Norges Perle at forsvare,
og Agershuses gamle Tind
ei trodser bare Veir og Vind,
 men vel endnu en Fiendesfare!
Chor. Lidet dog gjaldt,
  Borgere, Alt,
 om Modet ei herinde
 bruste meer end Sundets Spalt,
 og fløi over Borgens Tinde.

Alt hist, hvor Aasen blaaner hen,
 hvor Skyer seilende forsvinde,
skal Kristianias tappre Mænd,
om tolvte Karl selv kom igjen,
 med Glavind møde stærken Fiende.
Chor. Borgere! da
  frem med Hurra!
 Hvert Skridt med Blod skal kjøbes.
 Paa en Valplads langt herfra
 bedst de unge Bannre døbes.

Lev, Borgeraand, i vort Geled!
 Slaa der det samme norske Hjerte!
Straal, Øje, som ei blues ved
at Agershuus paa Os seer ned,
 og frydes i sin egen Smerte!

Chor. Banner, din Ving,
straalende sving!
Thi et Hil for Norge lyder.
Hør Quarréen rundt omkring
hvor det jublende frembryder!

Sjømandsviser.

1. Heisevise.

Hvert Land af Godt og Ondt har Sit.
Singsallijo!
Jeg holder nu paa Norge mit.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Om Sjelland flød som Grød i Smør —
jeg meer af mager Frihed gjør.

Var Jylland — ja en Flesteskank,
den kjøber jeg for Norges Bank.

Ja heller Frihed uden Flesk,
end feed og smørret Trældom best!

I Sverrig var jeg og til Gjæst.
Hver finder sig nok hjemme bedst.

I Stockholms Borg boer Kongen godt.
I Norrig er hver Barm hans Slot.

I Rusland kneiser Byg og Rug;
men Slaven kryber paa sin Bug.

I Polen voxer Hampen svær,
Gud hjælpe Den, som klager der!

Hollænderen har Guld endnu,
men ej en Normands muntre Hu.

Han sidder over Glasset stur.
Sligt stemmer ei med vor Natur.

Og aldrig skjænker han sin Ven.
Med ham jeg deler Skillingen.

St. Paul gjør Engelskmanden kry.
Snehættens Top gaaer høјt i Sky.

Den Londons Luft er mørk og tæt.
Men hjemme aander jeg saa let.

Hurra for Britten! Han er fri,
og dygtig Sjømand jo som Vi.

I Frankrig søde Druer groe.
Vi drikke hjemme dem iro.

En Franskmand har sit hvide Brød.
Mit sorte gi'er mig Marv og Kjød.

For Republiken fløð hans Blod.
Men Thronen staaer dog hvor den stod.

Han frister vel endnu engang.
Da skal han faae en Æressang.

I Spanien Laurbær groe som Lyng.
Men pas dig der for Dolkesting!

Der voxer gylden Appelsin.
Den bringer jeg Allerkjæresten min.

Og hvor jeg foer dybt i Levant,
min norske Hjemvee dog mig fandt.

I Torreviz og Setuval
jeg mindedes min Fædredal.

Jeg mindedes min Faders Huus,
og tog mig saa iland et Ruus.

Og hvorsomhelst dets Frihedsdag
laae Skuden stolt med Norges Flag.

Og Portugis og Spaniol —
Singsallijo!
fik høre Syttende-Majens Skaal.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

2. **Afsang for Nantesfareren „Kommerceraad Clauson.“**

(Af Fredrikshald.)

Det lufter mildt fra Bølgen blaa.
Singsallijo!
Kommerceraad, Parykken paa!
Singsallijo
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Kommerceraadens Pragt-Toupée
et Topseil er, saa hvidt som Sne.

Og naar han la'r det gaae i Top,
da vil han lette paa sin Krop.

Da vil han ud i Verden lidt.
Og Lysten kommer meget tidt.

Den kommer flux det lufter mildt.
Da synes ham, han nok har hvilt.

Den kommer naar i Vaarens Luft
han mærker Anemonens Duft.

Da tænker han paa fleur d'orange,
forlængst udsprungen i la France.

Og flux han pudser sin Toupée:
sit Topseil, hvidt som frisken Sne.

Kommerceraaden — se paa ham!
Han reiser op sin Hanekam.

Og flytter rafkt sin Vandringsstav:
sin Mast henover vilden Hav.

Kommerceraaden gaaer afsted.
Og vi, garçons, vi følge med.

Den Gamle gaaer afsted saa glad
som fransk Marquis paa Promenad'.

Som om det Hav, han vandrer paa,
en Eng var af Violer blaa.

Og røden Gjøs paa Forretop
han bærer som en Rosenknop.

Ja som den første sprungne ud,
en Elsker skjænke vil sin Brud.

I Flaget stolten Frankrig seer,
at Roser groe i Nord som der.

Ja Friheds Rose flammerød.
Den groer i Norges Klippers Skjød.

Den groer i Ly af Fredrikssteen.
En Hellebarde er dens Green.

Hvor herligt, naar den paa Loire
med Trikoloren gjør et Par!

Da jubler Norsk og Fransk i Hob!
Afsted da Gutter! Sexten Knob!

Og Flodens Dræbtes Skygger staae,
og raabe; „vivent les deux drapeaux!"

Ja Skyggerne fra Nitti tre
de raabe: „vive la liberté!"

Det er som Synet af de To
dem fyldte op med Marv og Blod.

Det stolte Syn igjen at see
er vor Kommerceraads Idee.

Og derfor hver Guds skabte Vaar
til frie Frankerig han gaaer.

Da banker Hjertet i hans Boug,
og Strenge bliver hvert et Toug.

Og gjennem dem til Vindens Blæs
der toner en Marseillaise.

Og alt som Vinden farer hen,
saa klinger en Parisienne.

Men „Norge, Kjæmpers Fødeland,“
Singsallijo!
gaaer fraadebrusende foran.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

3. **Gangspilvise om Briggen „Jonas Anton Hjelm.“**

Hurra for Jonas Anton Hjelm!
Singsallijo!
Hvo ham ei ærer er en Skjelm.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Hurra for Skuden med hans Navn!
Hurra paa Sjø! Hurra i Havn!

Han var for Norge Hjelm og Spjud.
Tilsidst han frie'de Flaget ud.

Han er vel værd sin egen Sang.
Han slog for Flaget mangen Gang.

Han er vel værd en Æresskaal.
Hans Tale var som Ild og Staal.

For ham bør heises Flag og Gjøs:
naar Hjelm tog i, var Fanden løs.

Saa langt som norske Skibe gaae,
fløj op det Røde, ned det Blaa.

Men havde Jonas Anton tie't.
var Flaget endnu ei befrie't.

Nu kan vi seile hvor vi vil,
Levanten fra, Levanten til.

Nu kan vi seile uden Skam.
Men aldrig skal vi glemme Ham.

Han boer paa Alby tæt ved Moss.
Let der paa Hatten din, Matros!

Der har han fundet sig en Havn.
Men over Havet gaaer hans Navn.

Det staaer forgyldt i Briggens Speil.
Gid støt den gaae for fulde Seil!

Gid den maa kløve Sjøen godt!
Saa gjorde Hjelm, den Patriot.

Mod ham gik Modgangsbølgen højt.
Klov væk som Han i Fraad og Sprøjt!

Knib op i Vinden som han kneb!
Lad staae som Han foruden Reeb!

Og hvor du ikke lænse kan —
du baute did du skal som Han!

Men lænser du for Bovenbram —
saa før det Flag, som glæder ham!

Gid Lystighed maae boe omborð,
saavist som Vid i Hjelmens Ord!

Gjør Rederiet dygtig Gavn!
Det gav dig jo saa vakkert Navn.

Træf blot ei Skib i aaben Sjø
med Wedels Navn fra Nøtterø!

Thi Hjelm og Wedel enes ei.
Gaa du til Engelland din Vei!

Det gjælder Bogspryd eller Mast.
Thi Hjelmen støder altid fast.

Far svint som gjennem Luft en Sjel!
Bring Hjelm iblandt en Flaske Ale!

Gid hvert et Pust, i Seilet kom,
Singsallijo!
paa Alby aabne maa en Blom!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

4. Opsang for Kristiania Paket.

(Mel. Have you been at Greenwich fair?)

Terne rap
og Maage let
kan sig svinge
paa sin Vinge;
men omkap
med vor Paket
Ingen strækker Vingen.

Maagen sank
paa Doggerbank,
træt af Hasten
ned paa Masten.
Kun med os

en Albatross
følge kan paa Bølge.

Albatross,
Haakjærringbrand,
Springerhvale
ud maa hale,
som med os
til Engelland
vover Farten over.

Knap John Bull
troer ret han seer,
naar alt Stavnen
er paa Havnen;
„Wonderful!
Already there?
Flies thou through the skies?"

Engelland
er fagert grønt;
men bag Norges
Klippeborges
høje Strand
et Land meer skjønt,
Venner, vel vi kjender.

Til dets Kyst
staaer helst vor Lyst.
Englands Jenny,
Betsy, Fanny
ei med dem
i Troskabs Hjem
taale sig at maale.

Englands Ale
har Sjel og Geist.
Bedre qvæger
dog et Bæger

for mit Vel,
der langt har reist,
buden mig af Bruden.

Norge fra
og Norge til
lad Paketten
Havsensletten
kløve da
med fyrig Iil!
Hurra for Paketten!

5. Iland og ombord i Orkan.

(Efter det Engelske. Mel.: Teucers Vise.)

En stærk Orkan en Nat kom paa,
  bjerghøjt sig Bølgen hvalte,
Ben Buntline snuede paa sin Skraa,
  til Billy Bowline talte:
„Nu kuler ret Nordvesten, Bill!
  Hør hvor han dog kan bruse!
Gud hjælpe dem, som holde til
  iland i sine Huse!“

„De dumme Byfolk — blot betænk,
  hvad Fare de dog vover!
Hvermand nu skjælver i sin Bænk
  for at faae Taget over.
Nu os misunder hver iland
  — paa det jeg frit tør bande —
den Lykke, at i slig Orkan
  vi er paa frie Vande.“

„De Stakler, som al Dagen lang
  maa udenhuse slide,
og søge seent paa Nat engang
  til sine Koners Side! —
Mens Du og jeg udi vor Køj
  i Ro og Mag har sovet,

Gudsbød. hvor Skorstenspiber fløj
  omkring de Godtfolks Hoved!"

„Og ofte har vi Sjømænd hørt
  hvad Ondt i London times:
bestjaalen snart, snart overkjørt,
  og snart til Brand der kimes;
kort sagt, de Byfolk har skam ei
  for godt fra Prinds til Skrædder.
Nei Gudskelov, at Du og jeg
  har Hjem paa Dækkets Brædder!"

6. **Ny Opsang for „Kristiania Paket."**

Nu muntres op saa mangt et Sind.
    Singsallijo!
Paketten er nu halet ind.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Nu stiger Hjertet i vor Barm.
Med Styrke løfter sig vor Arm.

Nu ruller Blodet i vort Bryst.
Nu heise vi med Kraft og Lyst.

I Veiret Oxehov'det gaaer.
Paa Bryggen endnu flere staaer.

De undres hvad vel deri er:
om Porter eller Gingerbeer?

Men gid vi brygged Porter selv
af eget Malt og egen Elv!

Ja gid vi brygged selv vort Øl!
og drak det saa i Kruus af Sølv!

Saa drak vi (og med bredfuldt Maal)
det gjæve gamle Norges Skaal.

Saa drak vi (og med Velbehag)
en Skaal for Norges røde Flag.

Saa drak vi til vi drak os mæt
en lystig Skaal for vor Paket.

Tilsidst vi letted paa vor Spunds;
og drak Kapteinens Skaal tilbunds.

Og altiblandt med muntre Vers,
vi heise Baller under Mers.

Og Damen stryger strunk forbi.
Hun undres hvad vel er deri.

Til Tjeneste, der er, Madam!
en Mængde fremmed Modenskram.

Men gid du gik — Hurra my boy!
i eget hjemmevirket Tøi.

Saa fik du før du gik herfra
Singsallijo!
et ærligmeent Matroshurra.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

7. **Opsang for Sydamerikafareren, Briggen Preciosa.**

Nu tage vi et langt Farvel
Singsallijo!
med dig, du gamle, norske Fjeld.
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Farvel, du gamle Graa! Farvel!
Vi tænke, at du staaer nok let.

Vi tænke, at du staaer endda,
mens vi er i Amerika.

I Golfen under Mexico
vi skifte ei vor norske Tro.

I Rio og i Pernambuc
paa Norge tænke vi med Suk.

Ja vestenfore selv Cap Horn
i Hjertet sidder Hjemvees Torn.

Det bløder, bløder op igjen
i Paradiis-Brasilien.

Did er det Preciosa skal,
langt udenfor den blaa Kanal.

Da er det først hun fører Seil,
naar England seer vort Agterspeil.

Farvel, Europa! Cap Lizard
er Næsen paa din gamle Nar.

Men herlig som en Aftensky
i Vest gaaer op en Verden ny.

Did stunder Preciosas Lyst
med Seil saa fuldt som Svanens Bryst.

Da er det først ved Finisterr'
hun lufter sine hvide Fjer.

Da er det som en Svane roer
fra Cap Vincent til Mogador.

Og bagud gaaer den hvide Fos.
Følg os, du vilde Albatros!

Følg os, du vaade Flyvefisk!
Vi paa Madera faae en Vidsk.

Det blæser varmt fra Africa.
Men Pico gi'e vi et Hurra.

Thi Sneen skinner fra dets Top.
Den frisker norske Hjerte op.

Tørhænde kommer en Korsar.
Da Gutter, op! Kanonen klar!

Op flyver da vort norske Flag.
Nu kan det bli'e saa varm en Dag.

Vi tænke paa Jorsalafar.
Hans Klinge Blaamandshov'der skar.

Vi tænke, at vi hævde maa
Normannanavnet paa det Blaa.

Den sorte Skonnert braser væk.
Han saae det blinked paa vort Dæk.

Han saae et Glimt af en Musket
og Spidsen af en Bajonet.

Han tænkte da: der er vel fleer?
At dreje af det bedste er.

Han gik i Læ, den slu Pirat.
Da kom en flygende Dravat.

Men lad staae til! Passat vi faaer.
Mod Vest, mod Vest, mod Vest det gaaer.

Vi bære af, og Hajen med.
Af Os skal han ei blive feed.

Jo bi! Der har du din Portion!
Du pryde skal vor Gallion.

Vi hale ham med Lænker ind,
og spænde ud den Morders Skind.

Vi bære af mod Vest, mod Vest!
Vi Linjen skar. Det var en Fest.

Da drak vi Norges Skaal med Skjemt.
Kaptainens blev ei heller glemt.

Og Rhederen paa sit Kontor,
han fik en Bommert, som var stor.

Vor vakkre Preciosa med
vi gjorde i en Skaal Besked.

Hun, før vi vidste Ord deraf,
har gjennemkløvt det store Hav.

Der blaaner alt i Havets Rand
Brasiliens Slaraffenland.

Og Rio aabner alt sin Bugt.
Der, Preciosa, hvil din Flugt!

Som ungen Brud sin Rosenkrands,
sit Flag hun bær, — vort Fædrelands.

Forundret knapt Kreolen troer,
at det er Nordens Trikolor.

Men Negren kommer med sin Sæk.
Saa stuve vi fra Bund til Dæk.

Og naar vi synes, vi har nok,
saa op med Bramseil! ud med Fok!

Saa maa vi hjem til gamle Moer.
Hun veed vi efter Kaffe foer.

Hun sidder bag det gamle Fjeld,
og ønsker os paa Reisen Held.

Hun ønsker vi maa komme snart.
Tilbage derfor i en Fart!

Følg os, Atlanterhavets Hai!
Tilbage over Porto Pray!

Ja fra den takkede Azor
tilbage til det elskte Nord!

Kanalen aabner sig, Hurra!
Nu er vi ikke langt derfra.

Da raabe vi til Vinden: blæs!
Vi længes efter Lindesnæs.

Vi længes svarlig hjem igjen.
Det gjør vi i Brasilien.

Og Apelsinen gyldenmalt
vi spise tidt til Taarers Salt.

Men naar vi Norge faae at see,
    Singsallijo!
da er forbi al Sorg og Vee.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

*

Hvis Visen synes dig for lang,
saa syng en Stub deraf hvergang!

Matrosen hugger af sin Bus.
Med Visen gjør det samme Puds!

Og blev den lang, saa glem dog ei,
    Singsallijo!
Preciosa har saa lang en Vei.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

8. Opsang for Briggen Regina,
forhen Ostindiefarer.

(Mel. Have you been at Greenwich fair?)

Hurra for „Regina," boys!
  Hvis hun bare
  kunde svare,
fik vi ifra China, boys
  Eventyr saa rare.

Ja fra selve Celebes,
  Cochinchina,
  Amboina —:
Havets Eventyrprincess
  er vor Brig Regina.

Hun har Sundastrædet klart
  mange mange
  haarde Gange,
gaaet for en Monsoon i Fart
  om Malakkas Tange

Ja for hvirvlende Monsoon
  har hun Dandsen
  uden Standsen
maattet gaae om Isle Bourbon,
  og om Isle de France'n.

Farten alt til Timorland
  stormbeprøvet
  har hun øvet,
Indiens vide Ocean
  har hun gjennemkløvet.

I koralomkrandste Bai
  er hun blevet
  stormindbrevet.
Mangen hvid atlantisk Hai
  fulgte over Revet.

Nøgne Vilde (Piger med,
  palmeslanke
  uden Tanke
i sin vilde Skyldløshed)
  der paa Kysten vanke.

Drevne af nysgjerrig Skræk
  bort de rømte,
  til de svømte,

men tilsidst paa Briggens Dæk
  Kokosnødder tømte.

Vilde Bambusfløite klang.
  Hui! hvad Hvinen!
  Karolinen*)
over Hov'det lystig svang
  Muslingtamburinen.

Hei! da blev ombord et Bal
  med de nette,
  aldrig trætte
Damer, ja i Skokketal,
  noget let beklædte.

Ja, da blev ombord et Bal!
  Hei hvad Hasten!
  Uden Rasten
til den hvinende Koral
  gik det rundtom Masten.

Plump! Medeet den Balparee
  hastig endte;
  thi det hændte,
Damerne i Negligee
  overbord flux rendte.

Held dig lykkelige Ø!
  Gid at Freden,
  Skyldløsheden
aldrig, aldrig her maa døe
  i dit skjønne Eden!

Ak, om Briggens Gallion
  kunde tale,
  den afmale
vilde mangen rar Nation,
  kloge Folk og gale.

*) Beboere af de karolinske Øer. (W.)

Kattegat og Nordhav nu
   maa den pløje,
   men dens Fløje
speide med begjærlig Hu
   efter Indiens Høje.

Der, der voxer fiin Muskat,
   Nellikblomme,
   Kardemomme.
Gid Regina did i Nat
   maa idrømme komme!

9. Afsang for Frankrigsfarere.

Afsted til Frankrig! Vive la France!
   Singsallijo!
Mit raske Skib, begynd din Dands!
   Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Afsted til Havre og Bordeaux!
Der vajer Trikoloren jo?

Til Fecamp og Saint Valery!
Der løs jeg slaaer mig, mon ami!

Til Dieppe og Cherbourg og Calais,
at dandse om et Frihedstræ!

Men er der Frihedstræ ei meer,
saa veed jeg hvor Guinguetten er.

Og er der ei en smuk Guinguette,
saa er der to for een i Cette,

Der træder jeg saa fro i Dands
med Henriette og Constance.

Afsted til Caen, Paimboeuf og Brest!
Skjøndt i Bordeaux jeg trives bedst.

Der er det luunt i Rankers Ly.
Bordeaux er ret en lystig By.

Der er det Frankrigs Trikolor
imellem ædle Ranker groer.

Den er det sande Ærens Træ,
en Sejrens herlige Trofæ.

En Frihedspalme er dens Stang,
af frie Mænd vel værd en Sang.

Hurra for Frankrigs Trikolor!
Den er en Fader jo til vor?

Den minder om den stolte Tid,
da Republiken stod sin Strid.

Den minder om hiin store Aand.
Vive l'Empereur Napoleon!

Saa vide flyver Ørnen ei.
Som Stjernens straalede dens Vei.

Thi vil vi drage did igjen,
og tømme ud en Skaal for den.

En Skaal for Friheds Farver tre,
saasnart vi Frankrig faae at see!

Thi meer end Viin og fransk Likør
de varme os om Hjertet gjør.

Da vide vi vel alle Mand,
vi er i Friheds Fosterland.

Dog ingen Normand glemmer der,
at bedre Frihed hjemme er.

I Klippegrunden frodig groer
i Norge Nordens Trikolor.

Vi føre jo paa egen Stag
vor Stolthed, vort trefarvte Flag?

Vi bytte det for Frankrigs ei;
selv om vi fik dets Vine — Nei!

Selv om vi fik af prima Sort,
vi bytte ei vor Hæder bort.

Respekt dog for dens Trikolor!
Den er en Fader jo til vor?

Fra Himlen stamme begge To:
fra Haabets egen Regnbu jo?

Gid frit da begge bølge sig
i Norge og i Frankerig!

Til deres Priis i Syd og Nord
en Skaal gaae rundt ved Hvermands Bord!

Vi ville bringe Viin til den:
Estephe, Margeaux og Julien.

Ja paa sandfærdig Normandstro
Singsallijo!
den alleregteste Bordeaux.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

10. Opsang for Skonnerten Concordia.

Afsted til Frankrig! Pour la France!
Singsallijo!
Concordia, begynd din Dands!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Concordia, den Havets Mø,
formælt er med den spanske Sjø.

Tre Gange mindst hvert vakkert Aar
i Golfen deres Bryllup staaer.

Saasnart hun gaaer om Cap Ushant,
blier Sjøen beilerøm=galant.

Da reiser Bølgen sig med Lyst,
og favner ømt om Snekkens Bryst.

I grønnen Kaabe er den klædt,
med hviden Fjer paa sin Barett.

Vel er den Pragt kun Skum og Tant,
fransk Elskov, falsk, endskjøndt galant.

Men Bølgen, Oceanets Søn,
er stolt og freidig, djærv og skjøn.

Spandabel er han med som Faa,
thi Perler han ei sparer paa.

Dem spreder han med Ædelmod
omkring sin Elsktes lette Fod.

Hvor hun for et Sekund har gaaet,
der er det som med Perler saaet.

Og er end Bølgens Tro kun let,
saa er Concordia koket.

Hun bruger den, som hun veed bedst:
som Damen fiin sin Ridehest.

I høj og lystig Kapriol
den dandse maa som hun befoel.

Den fører med en Vestenvind
sin Kjærest i Garonnen ind.

Og naar hun saa er kommen did,
saa skilles ad de for en Tid.

Hun sig forlyster i Bordeaux.
Han vogter udenfore tro.

Og naar hun kommer ud belad,
sig reiser Bølgen atter glad.

Han følge til Kanalen vil.
Der viste vi Farvel ham til.

„Farvel du Spanskesjø! Hurra!
Vær tro imod Concordia!“

„Før hende tidt ind til Bordeaux,
hvor Frankrigs bedste Ranker groe!“

„De varme saa det norske Blod,
gjør Sorgen frisk og vel ved Mod.“

„Derfor vi maa afsted saa tidt,
aflægge i Bordeaux Visit.“

Ja derfor paa Concordia
til Frankrig hastig herifra!

Og endnu mere hastig hjem!
Hvis ei, man faaer ei Skaalen frem.

Det blev da kun et tørt Hurra.
Singsallijo!
Lad os dem bringe Vinen da!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

11. Opsang for Briggen Resolution, af Frederikshald.

(Fører: Kapitainlieutenant Grev Trampe.)

„Resolution,“ og det en rask;
Singsallijo!
det Navn jeg fik i Daabens Vask.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Det var den tolvte Junius.
Mig døbte Konsul Brunius.

Og Daaben stod i Svinesund.
Der stuped jeg til Havsensbund.

Men gjènnem fraadig Bølgegang
jeg op ifra min Daab mig svang.

Og inden et Minut var gaaet
jeg laa paa Fjorden rank og flot.

Og feiret blev min Døbedag
af Haldens Mænd med norske Flag.

Af Sjø om Boug og Storm i Top
min Ungdom saa blev klækket op.

Og derfor, uden mange Rev,
en Seiler paa min Hals jeg blev.

Paa Havet ja saa vild og yr,
som paa sin Eng den unge Tyr.

Ja derfor, under strengen Tugt,
mit Bryst blev stærkt og rask min Flugt.

Min Rigg som Granens rank og kjæk.
Som Sne mit bølgetoede Dæk.

Ja derfor blev jeg som jeg er:
en rask en Havets Kavaleer.

Forliebt i Bølgens Favnetag.
(Det nød jeg mangen vakker Dag.)

I mangen fygende Dravat
jeg vugget blev af Kattegat.

Den høje Nordsjø har mig klapt.
Til Eventyr jeg ret var skabt.

Jeg i Kanalens Arme laae,
de perlekrandste, silkeblaae.

Derfor jeg fik med sligt Humør
en Greve til min Guvernør.

Han reiste med mig udenlands.
Han blev min Ven og jeg blev Hans.

Og er der noget rart deri,
at Frankrig begge elsked Vi?

Did stod vor Kurs, ja meget tidt.
Er Frankrig ikke skjønt og frit?

Den franske er just en Nation,
som agter rask Resolution.

I Havre derfor og Calais
Hurra jeg fik à la Française.

Og i Saint Valery en Caux
man hilste mig saa glad som faa.

I Cherbourg og Morlaix og Brest
min Ankomst var en Glædesfest.

„Voilà Messieurs!" „Goddag igjen!"
„La Résolution norvégienne!"

Jeg gav dem Træ, de gav mig Viin.
Hver har sin Lyst, og jeg har min.

Et demandez mon brave Capitaine,
Je n'ai parti jamais en vain.

Jeg bar ham hjem i stærken Favn
saamangt et Fad af ædelt Navn.

„Saint Julien og Hautbrion,
Estephe, Margaux, Emilion."

Og naar han Lasten fik i Huus,
kom gamle Konsul Brunius.

Saa trak de begge sammen op
saamangen lakket Langkorksprop.

Og under deres muntre Skjemt
mit Navn blev heller ikke glemt.

Men under klar Pokalmusik
min egen Skaal jeg ogsaa fik.

De klinked sammen begge To
og drak den saa i fiin „Bordeaux."

Og for „Resolutionen" da
Singsallijo!
udbragte de et høit Hurra!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

12. Ny Opsang for Briggen „Regina."

Den Jomfrus Skjønhed er ei rar —
Singsallijo!
som kun een Sang til Ære har.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Regina flere har sig jo?
Her synge vi paa Nummer To.

Hun boede paa Gøthastrand.
Nu er hun gift til Norges Land.

Den Jomfrus fine fagre Krop
paa „Mastehugget" voxte op.

Men Rygtet om den Jomfrublom
lovsyngende til Norge kom.

Og det var Kaptain Andersen,
gjør sig parat at fare hen.

Han friede til Regina da,
og fik et svenskt og freidigt Ja.

Paa hendes Brystdugs hvide Liin
en Rosenknop han satte fiin.

Den Rosenknop var Norges Flag.
Den udsprang hendes Bryllupsdag.

„Nu!“ — sagde Kaptain Andersen —
„Min Brud! fra nu du bære den!“

„Læg bort for den din Sløife blaa!
Nu Rosen rød du bære maa!“

Og det var Kaptain Andersen,
kom med Regina hjem igjen.

Med Halen Gøthalejon slog,
da med Regina bort han drog.

Men hjemme paa den norske Kyst
stod Bryllupet med Gammenslyst.

Og Parret drog derovenpaa
til Engelland paa Bølgen blaa.

Der pynted han sin fagre Brud,
saa som en Dronning hun saae ud.

Og kommer hun til Gøthaborg,
vil svenske Hjerter føle Sorg.

Det maa vel bittert nage dem,
en Nordmand fik Regina hjem.

Men nu langt meer er hun fornøjd,
end da hun hjemme laae fortøjd.

Nu vifter hun sin røde Dug
for „Klippan“ og for „Mastehug.“

Og som en Borgerinde fri
hun gaaer for Elfsborgs Batteri.

Thi som en rigtig Skandinav
sit Hjerte hun en Nordmand gav.

For Hende derfor og for Ham
Singsallijo!
et Hurra under Bovenbram!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Hungersnøden.

Stjerner! følte I, som see
hele Jordens tause Vee,
o, da saae paa den I ikke
ned med saa krystalne Blikke,
speilte jer med samme Kulde
i dens Øjne taarefulde
som i Isens blanke Øde!
Gløde vilde I, og bløde
Strømme ned af himmelsk Smerte.

Ak, jeg tænker mig med Gru,
at du har et Rigmandshjerte,
skjønne Stjerne, siden du
kan saa smilende nedsee
hist hvor under Dalens Tage,
jevnede med Bakkens Sne,
Folket jordet har sin Klage.

Hvo kan høre den? Og neppe
Nogen af de Andre troer,

Folkets Nød er fuldt saa stor.
Under Vintrens Dødningteppe
ned sig Hungeren har rodet,
for at myrde uforstyrret,
for at suge Hjerteblodet,
stille, langsomt, uden Vunder,
af de Arme ud derunder.
Bredt er Fjeldet, uden Sti;
Nabobygden faaer kun vide
Rædslen paa sin egen Side;
Vejen gaaer den Dal forbi;
glemt og ensom maa den lide.

Over den igjennem Ljaaren
seer det brustne Øje, hvor
som et Tagskjær Bræen groer,
for at styrte ned til Vaaren.
Spar din Angst for dine Kjære,
Stakkel der paa Lejet! thi
inden da det ogsaa være
vil med alle dem forbi.

O, jeg skulde kjende Dalen!
Ingensteds saa grøn var Birken,
ingensteds saa hvid var Kirken,
ingensteds saa Bygget gro'ede . .
o, jeg skulde kjende Dalen,
hvor de gamle Dyder bo'ede!
Gjæstfriheden stod i Svalen,
indenfore ved sit Fad
frydefuld Tilfredshed sad.
Ak, nu maa jeg Skuur og Meise
raade, at de ilsomt reise;
Foraarskragen maa jeg raade,
at han ikke flyer — til Baade
for sit eget sultne Skind —
i det Dødens Lukke ind.

Ingen Vej fra Grænd til Grænd!

Alle fagne er igjen.
Armen rag dog undertiden,
men nu er det længe siden.

Mon ei Folk paa Gaarden er?
Ingen Sti til Fjøset meer!
Hvor mon Gjenterne da leite?
Høre de ei Koen breite?
Hvor fortvivlet og hvor hæst!
Se, den Stakkel indelaast!
Hvorfor jog man Risjen væk?
han, som lægger Halm i Baasen,
Salt i Krubben, Hø i Hæk?
Han, han kunde sprænge Laasen.

Een — o, er der Liv endnu?
Een har hørt det, og med Gru.
Gjenfærd af en Mand, som lever,
inde sig paa Lejet hæver,
hvor han Liget har ved Siden
af sin Ældste, skjøndt en Liden.

Dybt indsjunkne Øje flammer
end engang af rædsom Jammer.
Han vil op . . hvad vil han? Der
findes jo ei Halmstraa meer?
Løvet slap før Kyndelsmisse.
Døden, Døden er den visse.

Mandens Øje taages atter.
Med en Hulken som en Latter
synker ned han ved sin Lille,
den, der blev medeet saa stille.

Stjerner! o I ikke skue
kunde i den mørke Stue.
Ellers eders Straaler jaged
borende I gjennem Taget;
eders Glands i Melk hensløb

for at lædske Denne der,
som saa skyldløs var som jer,
men nu ligger stiv og død.

Det er koldt og mørkt paa Gruen.
Alt en Uge slukt er Luen.
Thi saa længe er det siden
Konen gik med nok en Liden
ud paa Bygden, for at friste
Liv i Den, hun mindst vil miste.
Mødre vide det: den Sidste:
Den, hun fødte under Juul.

Ve, hvor har hun nu sit Skjul?
Hvast har Snoen siden strøget;
rædsomt har det siden føget;
Svalen ligger fuld; for Sne
kan man ei af Vindvet see.

Tys! det banker paa, det banker.
„Anne!“ — sige Mandens Tanker —
„Anne, kommer du engang?“
Ak, det er en sulten Skjære,
som ei længer kan sig nære,
og nu gjæste vil hans Trang.

Om en Stund igjen det rusler,
som om En ved Arnen pusler.
„Anne, er Du der? Du maa
nøre op; jeg fryser saa.
Vandet, Anne, som du satte,
da du vandred, her ved Sengen,
frøs tilbunds den første Natten;
og jeg troer, at ei med Drengen
det er rigtigt; men se selv!
Han saa stille blev iqvel.“

Lyden, ak, er Vindkast bare,
som igjennem Piben fare.

Liig en Aand, der halvt sig former,
men igjen i Jorden siiger,
Afsken er det kun, som stiger
op tilvejrs, naar ned det stormer.

Det er Nat. Den Arme vide
kan ei i den mørke Stue,
uden Dag og Arnelue,
i sin sløve Vanvidsblund,
hvad det lange Døgn mon lide.

Anne i den samme Stund
under Skovens vilde Træ
søger for sin Spæde Læ.
Ve! Hun har ei meer i Brystet.
Ud det Sidste har hun krystet,
blandet det med smeltet Sne.
Ve! der er ei mere! Ve!

Stjerner, o I samme, som,
tændte an i Nattens Dom,
glimre nu herovenover
Syndeverdenen, som sover! . .
Stjerner! Moderens Elende
blikked ned I Stolte paa . .
ak, hvor kan I funkle saa?
En Ulvinde gik rundt Hende
med ærbødig Ømhed, sænkte
ned sit mørke Blik, og tænkte
vel paa sine egne Smaa.
Arme Mose, hvor Hun sad
ønskte kun at kløve Sneen,
række op til Moderveen
i sit hvide bittre Blad
fuldt af fødtanrettet Fad.
Gentianen gjerne vilde
sine Sommerkroner spilde,
blot den kunde skyde strax
op i hendes Skjød et Ax.

. . . Tys! Hvad er det? Qvinden speider.
Gjennem Sneen det arbeider.
Lys nu, Stjerne! Hjælp nu Gud!
Det er Hjælp: et Kongebud!
Carl Johan har seet Nøden;
Han vil frelse dem fra Døden;
Han vil Folkets Jammer binde;
Han ei kjender anden Fiende.

See som Stjerner da hans Øjne,
op blandt dem om Natten fløjne?
Faaer han Meldinger i Salen
da af Ørnene fra Dalen
om hvad i dens Dyb de saae?
Bragte Dreugen da, som laae
ved sin Faders Hjerte stivnet,
i Sekunden gjenbelivnet
med en Engels Form og Sands,
Klagerne til Carl Johans?

Kongens Ankomst*).

Tør en banlyst Harpe lyde?
Hvo vil Flodens Flugt forbyde?

Paa dens Bover end ei flommed
troløs Priis for Kongedømmet.

Frihed, Kjærlighed og Smerte
tonte fra dens Aandehjerte.

Republikens Kolonnader
skinne bag dens Strengerader.

*) Om Anledningen til dette Digt se „Hasselnødder“, 44de Stykke. (Udg.)

I dens Dyb sig Idealer
som i Tryllespeilet maler.

Heller Syner mig forvirre,
end en Løgn dens Malm skal irre!

Før den fuld af Drømme hænge,
end af kjøbte Messingstrenge!

Serafimerkjeden veier
op ei mindste Streng, den ejer!

Kongens Riddersmænd om Skjalden
sige dog, han er en Falden,
lynildslagen og begravet
dybt, som Ikarus i Havet.

Vel! naar Dømtes Lovsang toner,
Himlen sig med Dybet soner.

Som to Naadenshorn de Tvende
sig imod hinanden vende.

Fuldt af Stjerner drysses Helved,
og Dæmoner fylde Hvælvet.

Konge! hvad, om dine Volde
ei som Skjalden af Dig holde?

Hvad, om Kjærligheden svigter
før din Ridder end din Digter?

Hvad, om Æreporten lued
usselt mod det Syn, han skued?

*

Hvor St. Halvard kneise skulde,
ligge Giller sex imulde.

Da „Nu kommer Kongen!“ bruseb,
kom de alle frem af Gruset.

Kalk fra Kalk og ud fra røden
Tegl sig skilte Purprets Gløden.

Langs med Ladegaarden stiller
sig i Rad de Konge-Giller.

Tre mod Tre med Blus i Hænder.
Højere Skarlagnet brænder.

Som den Højeste i Skaren
fremmest stod Jorsalafaren.

Eisteins røde Ørn i Ryggen
lyste blodig frem af Skyggen.

Ingis Beenrad, skjøndt den mindste,
hvidere end Maanen glindste.

Konning Carl, du ind i Staden
rulled gjennem Kongeraden.

Som du kom dem nær tilmøde,
voxte Huldet paa de Døde.

Da de saae dig, svulmed Barmen,
Musklen gjød sig fuld om Armen.

Øjet ud af Hovedskallen
lyste kjækt som før paa Valen.

Læben syntes end at klinge
af en Tale, endt paathinge.

Kronerne som nye funkled,
Øjets Glands dem dog fordunkled.

Ha, det var et herligt Skue:
Konger sex i Skarlagslue!

Konning Carl, da fik du Fyldest:
Norges Konger gav dig Hyldest.

Sigurds Blik, det dunkelbrynte,
„Dine Fiender Ve!" udlynte.

„Hil dig!" laa paa Ingis Tunge.
„Hil paa gamle Tomter, Konge!"

„Tag ved Folkets Arne Sæde!
Hvil dig i de Fries Glæde!"

„Frihedsflammen dig ei brænder.
Vi fra gammel Tid den kjender."

„Uden den — det har vi fristet —
fryser Troskabs Blod i Brystet."

„Deri holdes Sværd i Hede
for Normannakongens Vrede."

„De i Glød, om du begjerte,
slængtes i din Fiendes Hjerte."

Saa de gamle gjenbesjelte
Konninger til Kongen mælte.

Folket dog ei saae, ei hørte
andet, end at Kongen kjørte.

Synets Herlighed sig dulgte
for den Flok, som Vognen fulgte.

Gabende de blinde Stakler
saae af Rækken kun dens Fakler.

Men i Kongens Barm sig rørte
alt, hvad Skjalden saae og hørte.

Vist hans Hjerte slog ei sagte,
da han gjennem Oslo agte.

Rullende paa dets Ruiner
stod det gjenreist i hans Miner.

Norges Storhed om sin Isse
følte Kongen da tilvisse.

Og i Sindet op sig stiller
Raden af de kronte Giller.

Nu igjen blandt Kalk og Stene
ligge sammen deres Bene.

*

Men meer skjønt end Kongeraden
og det Lampetaarn i Staden,
Drot, et Æresblus dig brændte
i en Vraa, som Ingen kjendte.

Gammel Enke sad ved Gløden,
som du tændte an for Nøden.

Og hun seer med Glædeszittren,
Carl, dit Navn i Emmens Glittren.

Enkens Tankespil Rosetter
af Rubiner om det fletter.

Skjønnere illumineret,
Konge, har det aldrig været.

Skjønnere det aldrig brændte
end i Taarens Transparenter.
Derigjennem klart jeg kjendte
Himmelen, som, Carl, dig venter.

Armodstaarerne, du lindrer,
forud der som Stjerner tindrer.

De af dig beklædte Spæde
Purpurskyer for dig brede.

Om dit Sværd Taknemligheden
fletter Roser ifra Eden.

Og Basunerne ved Dommen
juble som dit Folks „Velkommen."

Robert Major.*)

Hvor yndigt maa ei Irland være!
dets Skov hvor mørk! Dets Høj hvor grøn!
Hvor ligt Slavinden ei, hvis Ære
er Skjønhed og en Helt til Søn!

Som hende elskes det med Flammer
af Smerte og af Kjærlighed.
Dets Toner i Balladens Jammer
forfølger Emigrantens Fjed.

Did først og saa til Himlen vilde
den gamle graa Republikan.
Han saae, da han i Døden smil'de,
„the Emerald of the Ocean."

En Slægt, hvis Blod er koldt og vandet,
forbauset fatter ikke, hvi
den Dødes glade Smiil er blandet
med zittrende Foragt deri.

Som var ham Døden kun en tæmmet
og lydig Ørn, han kalder den,
at bære iilsomt ham til Hjemmet,
og derifra til Himmelen.

Den Eneste, som Han vil tvinge,
den Fitzgeralds og Tandys Ven,

*) En irsk Emigrant, der efter den irske Opstand i 1798 under dette — som det heder, antagne — Navn ankom til Norge. Han endte frivillig sit Liv. (Udg.)

er Dødens Magt, at den skal bringe
ham til det elskte Erin hen.

Hvor yndigt maa ei Irland være!
hvor yndigt for at elskes saa?
Han ønsker Himlens Bund maa bære
sligt Grønt, hans Barndom hvilte paa.

Han vilde did med Magt — hvor syndigt!
Med Magt han vilde did igjen.
Men Irland, hvor er Irland yndigt!
og hvor barmhjertig Himmelen!

Ludvig Mariboe.*)

Nu tom er Haanden, træt og tom,
der skjænkte Norges Fattigdom
meer Guld, end nogensinde dette,
om det har Hjerte, kan forgjette.

Hvor famler den i vildsom Leeg
omkring hans Pande høj og bleg!

*) Ludvig Mariboe blev født 1788 i Kjøbenhavn, af jødiske Forældre. I Aaret 1805 bosatte han sig i Norge, hvor han snart ved sin storartede Patriotisme, sin Velgjørenhed og rastløse Virksomhed erhvervede sig Krav paa at henregnes blandt sit nye Fædrelands ypperste Borgere. Han var Storthingsmand for Kristiania i Aaret 1830 og for Akershus Amt i 1833. I 1824—1834 redigerede han Oppositionsbladet „Patrouillen." Forskjellige Slags Skuffelser og Modgang i hans politiske Liv, og en tildels ved hans utrættelige Virksomhed nedbrudt Helbred frembragte, i Forening med hans af Naturen febrilske Temperament, i hans sidste Leveaar en aandelig Svækkelse, der tilsidst, i Aaret 1839, gik over til fuldstændig Sindsforvirring. Det var Efterretningen om denne Begivenhed, der fremkaldte W.'s Digt. — Mariboe døde i 1841.
(Udg.)

Den efter Borgerkrandsen leder,
som, Normænd, han jo fik af Eder?

Nu har han ikke mere Guld,
nu vil han samle Haanden fuld
af Egebladene — det Sidste
at give Norrige, han vidste.

Dem vil han over Norge strøe.
Først da han synes han kan døe,
naar Landet han sin vundne Ære
kan segnende igjenforære.

Hvor smiler han! hvor glad og stolt,
somom han Rigdomshornet holdt,
og kunde drysse ned som Gave
i Norges Skjød Aladdins Have.

Hvor smiler han, idet han strøer!
Ak, stakkels Gamle, hvad du gjør!
Det er dit Haar, af Kummer blegnet,
ei gyldne Blade, ned du regned.

Thi Folket gav dig ingen Krands.
Det har en kort Erindringssands.
Det kommer først med den paa Baaren,
og troer at sone Alt med Taaren.

Men jeg vil med taknemlig Aand
dig kysse, magre blege Haand,
som Norrige, min Moder, skjænkte
vel meer end eengang, da hun trængte.

Og jeg ærbødig see vil i
hans vilde Feberfantasi
en Blomst, som da han har ei Andet,
hans Aand har skudt for Fædrelandet.

Thi hør hvor tidt han nævner det!
Og hvergang rødmer Læben let.
O, skjønne Tankeblomme, gløde
du vil paa Læben, om han døde!

Livets Musik.

Legende.

(Ved en Concert af Violoncellisten Gehrman.)

Af Alt frembrød paa første Bliv
et Liv af Liv, et Livsens Liv.

Som Slanger Qvistene sig sno'ede,
med synlig Aanden Græsset gro'ede.
Sig Palmens brede Blade rørte
som Fuglens Vinger op og ned,
endskjøndt de ikke kom afsted.
Syringens Blad, som om det hørte,
hig spidset Øre oprakt stod.
Man Pulsen saae af Rosens Blod;
og alle Markens Blommer vare
som Læber, der med Smiil kun svare,
som Øjne, der i Afstand dog
forstaae at tale Blikkets Sprog.

Det var et Liv af første Bliv,
et Liv af Liv, et Livsens Liv.

Men Alt var lydløst; lydløst Alt!
Selv Bølgens høje Røst var qvalt.
Som Hvælv af Luft henpaa hinanden
de rulled tause over Stranden.
Og Fossen styrted uden Gny,
som Skyen glider over Sky.

Og skjønt, men taust som Marmel var
det Skabtes første Herskerpar.

De talte ikkun til hinanden
med Haand til Læben og til Panden.

Meer livligt Liv de leved dog,
meer fyrigt deres Hjerter slog.
Endnu, naar Livet højest stiger,
fra Tungen Lyd og Mæle viger.

Men gid i Barmens Dyb begravt
de Marmorhjerte havde havt,
for dødt og koldt til i sin Banken
til Synden at undfange Tanken!

Dog skede det i Blodets Varme.
Men Herren ynktes med de Arme.
Han ei dem knuste, som fortjent,
men standsed Synden, som var ment.

Før Tanken brød i Udaad ud,
i Hjertet standstes den af Gud;
men, til en Straf, og med det Samme
Bevægelsen ved Livets Flamme.
Ja, til en Straf, saa let som givet,
han tog Bevægelsen fra Livet.

Medeet laa Floden i sin Dal
som blaa Emalj, som fast Krystal.
Men øverst oppe under Fjeldet
som Marmorlag stod Fossevældet.
Vel Fuglen fløj, men som paa Bly,
som Jis paa Vand stod Luftens Sky.
Ei hvifted Vind i Lundens Haller.
Den stod som Havenes Koraller.
For Menneskets fortvivlte Blik
Alt lignede et Mosaik.

Forbandelsen var rædsom. Alle
Serafer ned for Herren falde;
men Ingen vover til hans Vrede
for den fortabte Jord at bede.

Da zittrede det Straalehav,
som Thronen bølgende omgav;
og, kløvende dets Lys, frembryder
Almagtens egen Røst, der lyder:
„Den løser Jorden fra min Vrede,
som har en Kjærlighed saa stor,
at han forlader Himlen for
den arme Adams Skyld dernede."

Men Alle taug. Da Kjærlighed
brast første Gang i Englens Hjerte;
selvoffrende for Jordens Smerte
vil Ingen svinge sig derned.
Hos Englene, de Skrækbetagne,
sank Vingerne, af Lamhed slagne.
Selv Engelen „Barmhjertighed"
kun lover Graad i Hjælpens Sted.

Da lød en Røst, den Røst, som Stjerne
til Stjerne toner i det Fjerne,
det Harmoniens var, som talte,
— den Engel, paa hvis Vinger Gud
Konturerne til Alt afmalte,
før det blev til paa Blivets Bud:
„Farvel, I Himmelske! Farvel!
Jeg Jordens Liv gaaer at befrie.
Det skal ei meer forstenet tie!
I Jordens Liv ton ind, min Sjel!"

Fra Himlen Tonens Engel svunden
har sig til Støvets Læbe bunden.
Den første Tone lød derfra:
et jublende Halleluja.
Da hvisted Bladene, og Bækken
løb syngende igjennem Hækken.
Som en uhyre Sølverstreng
klang Fossen, spændt paa Fjeldets Hæng.
I Skyen dirred Lærkens Lyst,
og ud fra Droslens fulde Bryst

sin Veemod tonte Sommerqvellen.
Allivet ud i Toner brød;
ja selv i Granens tause Skjød
opvaagnede Violoncellen.

Smukke Skyer.*)

Se hist, min Elskede, hist, hvor Dagen
til Hvile lægger sig paa Skarlagen,
hvor Solen dalte
blandt Skyer gyldne og purpurmalte!
Se der i Vest
i hine svømmende skjønne Lande,
først der, kan hænde, sit Vuggeløfte vil Skjæbnen sande,
at jeg, din Elsker, skal blive Præst.

Den Straale hisset i Luften jaget
er Kirkespiret, hint Gyldne Taget!
Hint Violette
derudenfor er en Blomsterslette.
De mørke Lag,
af Straaler brudte, er Lunde dunkle,
hint Røde Hjemmet . . . o se, hvor Vindverne gyldne
funkle!
Vi kunde være der end idag!

Din Guitar vil paa sin Plads at hænge
du finde, Elskte, med Straalestrenge.
Og dine Blommer
i Vindvet hilse dig, naar du kommer,
Derudenfor
i Leg paa Engen sig himmelfødte
Smaaengle tumle, for hvem ei moderlig Smerte blødte.
. . Dit Hjerte føder, o en er vor!

---

*) Om Anledningen til dette Digt se „Hasselnødder“ 45de Stykke. (Udg.)

Omkring os, Elskte, i glade Skygger
en salig Menighed boer og bygger,
hvor henrykt Folket
min Lære seer i dit Aasyn tolket!
Dit Klædebon
de kysse Alle med Sammenstimlen
omkring dig, Hustru, naar hjem fra Kirken igjennem
Brimlen
vi vandre begge to Haand i Haand.

Tempel-Skalden, Uppsala-Ärkebiskoppen
Johan Olof Wallin.

Det är en sorg hos våre grannar:
der ligger Ärkebispen blek.
Men blekare dock Sverge sannar
sin harpas död bland zittrors lek.

Wallin är död. Som menigheten,
när orgeln tystnad, Sverge står.
Dess saknads tårar för poeten
är herligst glans kring bispens bår.

Hans hand har hvilat på min hjessa.
Den lagerlös då är berömd.
Han signat mig; det var en messa,
som kunne frälsa en fördömd.

Brann af Apostlaeld hans finger?
Ty strax jag sjöng hans modersmål —
det sköna, som af silfver klingar,
det stolta, som har ord af stål.

Nu kall din hand på pannan bäfve!
Den brinnar af en smärta: ty
inom den dör (Nationen lefve!)
hvar enda dag en poesi.

De föds väl starka nog, men dömda
sin tunga från af denna slägt.
Men anderna. till himlen römda,
tag, helgon, i din varotägt!

Til diktens himlahvalf du söke,
förblödda skaldestyckes själ!
Småänglaskaran du foröke
kring tempelskaldens harpospel!

Skaalsang for Norges Ungdom.

(Mel. Og kjøre Vatten og kjøre Ved.)

Gid Norge leve, det dyre Navn,
i alle Hjerter i Nationen!
Da foer tilvisse til Kjøbenhavn
med første Dampbaad Ambitionen.
Thi den, jo mere den er „honnet,"
fordærver Norriges unge Æt:
Sønnen blir slet,
Pigen koket,
og Jeandefranceri blier Tonen.

Men fyld Pokalen, og send den rundt!
Skaal for hver Yngling og hver Pige,
som føler varmt, og som tænker sundt,
og seer fornemt ei paa sin Lige!
Dog gives Aber uden lodden Svands,
saavist som Mennesker foruden Sands,
Falskhed i Glands,
Qviste i Krands,
og Usselhed i Norges Rige.

Men Taagen farer fra Fjeldets Tind,
og Elven blaaner dybt i Dalen.
Fra Folkets Arner du Geist forsvind,

som aander ud din Gift i Salen!
For Einars Alvor i Normands Sind,
for Axels Øje og Valborgs Kind,
Blodet som fiin
glødende Viin —
for Norges Ungdom gaaer Pokalen!

Sang for Skydeselskabet „Kristian Augusts Venner.“

O Fædreland, Du ejer
hver Normands Arm og Blod!
Tvivl ei da om din Sejer
saalidt som om hans Mod.
Han slumrer ei i Freden:
paa Fienders Overmagt
saa vak som Ørn i Reden
han vaager paa sin Vagt.

Om Sværdet ved sin Hofte
han end ei drager ud,
trofaste Rifle ofte
maa ned til Prøveskud.
Det Bly, som Maalet rammer,
vel rammede sin Mand,
om Krigens vilde Flammer
slog om vort Fædreland.

Selv Byens stille Borger
ei dæmpe kan den Lyst:
Han vælter Dagens Sorger
en Aften fra sit Bryst.
Han i det Grønne øve
vil Ungdomsdont igjen:
sin Rifle vil han prøve,
den er hans ældste Ven.

Flyv sikkert da, vor Kugle!
  Tør hænde, Du engang
kan træffe andre Fugle
  end Glædens paa vor Stang.
Om Ørnesværmen bryder
  engang fra mørken Øst,
paany blandt Normænd lyder
  Kolbjørnsenernes Røst.

Et Hurra, Skytter gjæve,
  da for vor Kappedyst!
Et freidigt Hjerte leve
  i hver en Skyttes Bryst!
Vort høje Hurra hvifter
  fra Skjoldet Tidens Rust —
et Minni for vor Stifter,
  for Kristian August!

Den norske Almuestalsmand.*)

Den hedeste Flamme i Normandens Indre
er Had mod Tyranner, de store og mindre.

Den fyrige Dyd han af Fædrene lærte.
O den er den glødende Marv i hans Hjerte.

Ve Den, som tør Norriges Grændseskjel flytte!
og Den, som tør krænke den Fribaarnes Hytte!

Ve Den, som tør bryde hans Lov! thi han kalder
jo Loven sin Konge fra Fædrenes Alder?

---

*) Forfatteren har for Øje Bonden Kristian Jensen Lofthuus fra Nedenæs, som efter 10 Aars Fængsel paa Agershuus som Statsfange døde sammesteds 1797, udømt af Højesteret, men af en Special-Kommission dømt til Fæstningsarbeide paa Livstid for at have bragt Almuens beføjede Klager over de danske Embedsmænds Undertrykkelser for Kronprindsen. (W.)

Saa vildt da som Blodet i Aarerne syder,
ei strømmende Hav gjennem Sundene bryder.

Han vexlende blusser og blegner af Harme.
Hans Nag er som Jernet, der gjemmer sin Varme.

Godmodige Døl blier den voldsomme Bagle.
Tæm Ulven da heller! sæt Bjørnen i Skagle!

Men op til den Mand, som brød Lænker isønder,
hvor ømt dog som Børn se de trodsige Bønder!

Den bryder en Lænke, som navngi'er en Klage.
Det stønnende Echo dog bliver tilbage.

Den bryder en Lænke, som ikke vil bære,
at Retfærdens Tjenere Bygden fortære.

Den bryder en Lænke, som strider tilthinge,
som modigen hjælper forkuede Ringe.

Hans Navn er et Echo i Norriges Dale.
Han kan deres Tusinder Øxer befale.

Se rædsomme Strøm af opløftede Biler
med blaalige Glimt nedad Dalene iler!

Men foran er Han som et levende Banner,
der hedest tør hade Nationens Tyranner.

Hvor Helten for Folket af Glædesblik hyldes!
Ak, bedre det var, om med Taarer det fyldes.

Thi visselig døer han for Folket: afvæbne
han kan vel Tyranner, men ikke sin Skjæbne.

Fra Slumrendes Hoved han Slangen nok slider;
men lynsnar ham selv den tildøde da bider.

Som Fossene styrte, naar høiest de svulme,
han døer af de Kræfter, han ikke kan dulme.

Han døer af et Hjerte, der sprænges af Flammer,
der taaler ei Hulken af fremmede Jammer.

Det voldsomme! tæm det! o kom dog med Lænker!
Thi Bønderne vredes, og Høvdingen tænker.

Som Lynet af svulmende Skyer fremgløder,
hans Tanker af voldsomme Følelser føder.

Mon Blodbryp af Christi hans Hjerte har faaet?
Thi stærkere har ei et Menneskes slaaet.

Hvi dyrker han roligen ikke sin Ager?
Mon Gud ham som Ild gjennem Dalene jager?

Hvi udsaaer den Ædle, som elsker saa Freden,
i Menneskesindet kun Naget og Vreden?

Dog blegne maa mangen Seraf, som sig maalte
med ham, da hans Aand frem i Himmelen straalte.

Hvi elsker han ikke en Qvinde? O kunde
hun ved hans urolige Hjerte vel blunde?

Dets Blodstrøm forlængst er i Jorden nedrundet,
og Aanden en svalende Stjerne har fundet.

Der hades ei mere; thi Guddommen fjerner
Tyranner og Djævle fra Frigjortes Stjerner.

Ved Sekularfesten
i Anledning af Bogtrykkerkunstens Opfindelse.

---

1. Vord Lys!
(Kantate i Vor Frelsers Kirke.)

Chor.

„Vord Lys!" Det forkyndes i evigt Endnu
for navnløse, blindfødte Stjerner

hist ude i Mulmenes Fjerner.
Forherliget vorde dit Rige og Du,
Herre vor Gud! Hallelujah!

Solo.

Mulmet Herrens Bud annammed:
„Vorde Lys!“ og Skyen flammed
i det første Gry.
Langsmed Strand da Bølgen seiled,
viste første Gang i Speilet
den fagre Sky.

Recitativ.

Guds Røst af døve Nat blev hørt;
den Bjergets tause Dyb fornemmed,
og Luftens Streng blev rørt,
og Vindene sin Harpe stemmed;
Stjerner sprang af Nattens Bryst,
Bjerget stod demantbelyst.

Solo.

„Vord Lys!“ hvor var et Liv før det blev sagt?
I Mulmets Moderliv laa Alt begravet;
Vulkaner stønned under Havet;
iblinde Taagestøtter raved,
og Landets Omrids var ei lagt,
før Lysets Kilder strømmed ovenfra:
fra Jehovah.

Da rulled Bjerge sig i Fjernet hen,
saa let som Skjønhedstræk af Mesters Pen,
og Dale sank sig: fra de grønne Høje
sit Telt opspændte Himmelen;
Jorden, sin Brud, den saae med henrykt Brudgoms Øje,
og Pagtens Ring imellem dem
syvfarvet sprang af Skyen frem.

Qvartet.

„Vord Lys!“ til Jordens Liv blev sagt.
I Blodet Lysets Glod blev lagt.
  Livets Øje vaagned og straalte.
Da fremtreen Blomsten i sin Pragt,
og Falkens Øje ud sin Jagt
  i Rummet maalte.
Sin Vej i Støvet Ormen fandt,
og Bien i sin Blomst forsvandt;
  første Solglimt Liljerne blegte;
    Papilionen fik sit Slæb;
    Insektets vaagnende Begreb
    i Følehornet pegte.
  Og Lysets første Morgenlyst
  i Rosens Hjerte brændte tyst,
  og klang fra Fuglens Bringe;
  et taust, men højt Hallelujah
  i Cirkler skrev i Skyen da
    den stærke Ørnevinge.

Solo.

Se, Aanders Verden sine Bjerge har,
hvis Tinder bade sig i Lysets Vove,
hvis Skygger i det Blaa er Laurbærskove,
hvis Navne Mindets Meisel skar:
de Gudemennesker, som Livet Love
og Tanken Flugt og Sandhed Sejer gav.
  . . Er Horeb højt som Mosis Stav?
  Og hvilket Pelion
af glandskront Storhed er ei Solons Aand?
  O hvilket Himalah
af Heltenavne har ei Oldet da?

Og dybe Vande Aandeverdnen har:
Genierne, der i sin Dybde grunded,
der tordnede, naar sløve Aldre blunded,
de Styrkens Strømme, der sin Skranke skar.
Hvo har vel Bund i Platos Dybhed fundet?

Mon Hellespont, af Heros Blus belyst,
er dybt som Stagiritens Bryst?
Mon yndigt Archipel
er klart som Sokrates's skjønne Sjel?
Og mon Skamanders Bugt
er skjønhedslinjet som sin Digters Flugt?

Euklidens Tavle — o hvor er sligt Hav?
sligt trofast Speil for Maane, Sol og Stjerne?
Den Verden, Oceanet vidste af,
stod forud tegnet i Columbi Hjerne.
Og Rhinen bruste, i sin Slette løst,
saa højt og herligt ei som Luthers Røst.

Flyd sammen, stærke Floder! Ei saa rig
Velsignelse I strømme over Jorden,
som Gutenbergs Geni. — O gjennem dig,
vor Mester, Lysets Vorden først er vorden!
Han over Jorden gjød en Straaleregn
af aandbelivte, sære Trylletegn.

*

Chor.

„Vorde Lys!" o hellig Gud,
du forkyndte Aanders Hære.
Smykkede med Lysets Ære
gik de ud,
store Gud,
paa dit Bud.

Jordens Hersker stolt fremtriner:
skinner ikke i hans Miner
Lysets Ord
over Jord?
Se, som Floderne sig dele,
strømmer gjennem alle Sjele
samme Guddoms Lys.
Kundskabs Skat, genifuld Hjerne

fælles er som Sol og Stjerne;
    fælles Eje, fri,
som den Ørkenens Cisterne,
Vandrer gaaer forbi,
    er du, Geni!

Diamanten, Dybets Kjerte,
gjemmer ei saa fast sin Glands,
som sit Lys Cherubens Sands
og den Qvindebaarnes Hjerte.
Det er Kaldet, Gud dem lærte;
    Lysets Flod
    er det Blod,
som igjennem Aander strømmer;
Gravens Svælg det ei udtømmer;
    under dem
    gaaer det frem
    mod sit Hjem.

Recitativ.

Men det er Aandelysets Guddom, at
det straaler ud sin Glands i Slægtens Nat.
Mon Bølgen ruller med Ideens Fart
    om Jord?
Hvad har som Typens Tunge Lysets Ord
    forklart?
„Vord Lys!“ igjennem den har Herrens Magt
    end engang sagt:
Vord Lys! giv Frihed Flugt og Sandhed Agt!
    Metalbogstavets Tunger,
    den Lysets Gud lovsjunger!
Vor store Mesters Kunst er Guds, Guds stærke Røst,
    der runger:
    „Vord Lys!“

2. Skaalsang for Kongen.

Elske Bedrifterne ikke sit Minde?
Storheden ei sin Udødelighed?

Dagen vil synke, men Stjernerne rinde;
Saga med Blus sænker Konningen ned.
Konge! forlængst du en Saga har levet,
herlig som Hines i Sturlesons Skrift.
Dit er det Navn, Du med Straaler har skrevet,
Menneskehedens din Heltebedrift.

Førend den naaer til de blaanende Fjelde,
hendøe vil Højtidsbasunernes Røst.
Konningens Lovsang med dybere Vælde
toner i Normandens trofaste Bryst.
Kling dog, Basun! Du hans Lovsang betyder.
Denne igjen er Begyndelsen til
Qvadet, som først over Gravene lyder:
Sagaens Leve, Historiens Hil.

3. For Fædrelandet.

For Norge, for vort Fædrenord
opløst dig, frie Presse!
Dets stærke Aander Spyd af Ord
i dig for Norge hvæsse.
I Skriin er Kjæmpeoldet lagt;
nu staae de høje Ord paa Vagt.
Til Norges Ære brug din Magt,
din Magt, vor frie Presse!

4. For den norske Literatur.

Der boer ei Glæde i de tause Lunde;
der maa den klare Maaltrost slaae.
Og Folket lever først paa Skjaldes Munde;
dets Tanker maa sit Mæle faae.
Det høre maa, som i sin Dal,
i Digt og Skrift sit Maals Metal.
Det sine Sønner Sproget gav.
Giv Smykker det igjen deraf!

Hvor glimre alle Lierne af Blommer!
Du spotter os, vort Lands Natur!

Hvor seirende fra Fjeldet Elven kommer!
Bryd frem som den, Literatur!
O unge Kraft, hvor glad en Dyst!
Du strømmer jo af Folkets Bryst?
Af Fossen fik du Strengeleg,
din Bært med Klippens Højhed steg.

Men Friheden har diet dig med Luer —
o ogsaa den jo Folkets er!
Hvad Frihedstempel ere Jøklens Buer
mod Højden i dets Charakteer?
Det denne er, du stammer fra.
O lign din ædle Fader da!
Gjengiv dit Folks og Lands Natur,
fremblomstrende Literatur!

5. For Trykkefriheden.

Hvor trives noget Godt og Skjønt
  og Stort i Tvang?
Qvæl Engen — Græsset blier ei grønt;
bind Ørnen, døer den paa sin Pynt;
stands Kilden, som med Sang begyndt
  har rasft sin Gang,
og den en giftig Sump vil bli'e!
Naturen hader, stærk og fri,
  al Tvang.

Kan Aandens Kilder, Tankens Flugt
  da taale Tvang?
Skal Sandhed ikkun straale smukt,
i eget Hjerte indelukt,
som jamrende Aladdins Frugt
  i Hulen trang?
Nei, Presse, løft din stærke Arm!
befri Alverden i din Harm
  fra Tvang!

6. Skaaltale for et godt Aar.

Jeg ønsker Norge Noget, uden hvilket det ingen Lykke og Fremgang eller Liv i Literatur, Boghandel og anden Rørelse kjender. Medens andre Lande, saasom Frankrig eller England, see sin Velgang beroe af politiske Forhold, af Krig eller Fred i fjerne Distancer, beroer Norges især af Aaringerne. Ja et godt Aar er det jeg vil ønske Norge. Det lever af Himlens Barmhjertighed. Vi skjule forgjæves for os Selv ved en glimrende Embedsstat og en uforholdsmæssig, fortærende Luxus, at vi ere et Folk af Bønder. Held da for denne dets sunde Kjerne, der ikke trættes af Kampen med Klimatet! Himlen tage den Haand bort, som har lagt tungt over dets Agre! Ja den vil det; den synes at forjette et Velsignelsens Aar. Men ingensinde var dette tydeligere end Aftenen den 10de i denne Maaned, som maaskee vil være i Fleres Erindring end i min, hvem den er bleven uforglemmelig ved sin Skjønhed og sit Udtryk af Forjettelse om Velsignelse. Jeg vil give mig den Frihed at meddele denne herlige Aftens Indtryk paa min Sjel, saaledes som den daguerreotyperede sig i denne, idet jeg udbringer Ønsket om et

Godt Aar for Norge.

Har Engle udspændt sine Slør?
Saa fiin og sød faldt Regn ei før.
De Himmelske først op den fange,
at Blomsterne ei blive bange,
at Græssets Zittren ei forskrækkes
og Biens Søvn i Liljen vækkes
af Bulderet af Draabens Slag
i Engs og Agers Nederlag.

O hør hvor alle Blade tone!
O alfeagtige Musik
af Harper, Cymbler, Sølvertrommer!
O har jeg Melodien drømt?
Naar var det Dette foregik:

Balladen i Syringens Krone?
Snart det som Jubel forekommer,
saa det til Sang kan Sorgen tvinge.
("Velkommen, søde Sjel!")
Snart klager det saa ømt, saa ømt,
at Glæden det i Graad kan bringe.
("Min Elskede, Farvel!")
Og aldrig som i denne Ovel
af Andagt er igjennemstrøm't
min Sjel af helligt Orgel vorden,
som nu af denne spæde Torden,
der bruser fra Torbistens Vinge.
Derfor, o milde Regn, bliv ved!
Lad dine Sølverplektre klinge!
Du skræmmer ikke Blomstens Fred.
Se Rosen luder kun paaskrømt!
Den smiler under Grenen ømt,
og hører, mens den er i Badet,
henrykt paa dette Underspil,
der toner rundtomkring dens Bed
og højt i Luft fra Poppelbladet.
Paasned dens skjønne Hoved gjemt
den ligner Amor, lænet til
sin Bue, vred paa Skjemt.

Ja, milde, søde Regn, bliv ved!
Velsignelse du drysser ned.
Du Glands ei blot paa Eng og Vænger,
men over furet Ansigt sprænger;
balsamisk liflig drypper du
ny Kraft i Sorgens matte Hu.
. . Selv gammel, fattig Bedstemoer,
som ellers ikke Luften troer,
idag er kommen udenfor,
mens Regnen hviler, forat Blomme
og Blad kan lidt til Aande komme
og Græsset skyde Pusten lidt.
Der har hun — nu! det skeer ei tidt —
alt hen til Havegjærdet rokket,

af Duften efter Regnen lokket.
. . Velkommen ude, gamle Moer!
Der løfter hun sin Datters Noer; . .
den Vesle prøver mangegange
den ludende Syring at fange,
den svævende Turkisagraf,
den Perleqvast imellem Løvet.
Den Vesle griber til, og af
Syringens fine Vasers Bund
der falder funklende i Støvet
et Honningdryp i Ormens Mund.

*

O barmhjertige Gud! dette Dryp faldt som et Blus af hellig Olje i min Sjel.

Jeg veed nu, at dit sandeste Navn er „Velsignelse,“ større end Barmhjertighed og Kjærlighed, større end alle Tempelnavne, for stort for Templet, kun rummet under Himmelens Hvælving.

Ja „Velsignelse“ er Guds sandeste Navn. Thi den strækker sig til hele Tilværelsen, og Ormens skjønneste Øjeblik er ogsaa Guds. Se Skyen og Insektet flammer af den samme Fryd! Det er et Øjeblik, hvori Jordens Herre føler Deeltagelse i Blomstens, som i en Søsters, Glæde, og hvori Ingen kan knuse en Larve.

Det er et Øjeblik af Forsoning og Salighed, som ikke glemmes, skjøndt det er uden Gjerninger netop formedelst sit overstrømmende Liv, uden andre Tanker end de, som Naturens Henrykkelser ipræge Sjelen uvilkaarligt som Træets Draaber i Jorden dets Overflødighed. O jeg læser disse Draabernes Træk. De synes hebraiske: כךכית (Bærækjah) ɔ: „Gud er Velsignelse.“ Larven løber dem op, og udfører dem videre i Støvet.

*

Hvor lavt de fagre Skyer digne!
De Engles Blomsterhaver ligne.
O sad jeg hist paa Fjeldets Tind,
jeg saae derind!

I dem den Regn, der saa kan signe,
maa være Springvand først:
fra dybe Marmorskyers Cisterner
den, legende med gyldne Stjerner,
højt springer op i Himlens Blaa,
i Regn af Farver falder saa,
at lædske Himlens Blomsters Tørst;
og Draaberne, som de ei trænge,
igjennem deres fine Løv
de drysse ned paa Jordens Enge
som vellugtsvangert Perlestøv.
Hvad Under da, at til hver Draabe
har en Velsignelse sig klæbt?

Det regner ikke meer. Et Net
af Perler over Alt er spredt.
Et gyldent Mulm af Frugtbarhed
er rullet over Aasen ned
— en Helte-Tordens Sejerskaabe,
der har en anden Torden dræbt,
og skaffet Sommerqvellen Fred.

. . Hvor Alt er friskt i denne Stund!
Endnu er Regnens søde Draabe
ei smeltet hen i Rosens Mund.
Det gamle Æbletræ ei nænned
at ryste sine Blomster ned,
før disse havde smagt den med,
og ydet denne skjønne Qvel
sin sidste Duft til Takfarvel!
Imorgen ere de ei meer;
hengivne, nøjde for i Aar,
de alle ned fra Kronen flagre,
og Træet Pladsen, hvor det staaer,
taknemlig med sin Pragt besneer.
Iaften, skjøndt for sidste Gang,
de ere dog ei mindre fagre,
som Fromme Dagen før han døer

har samme Smiil og samme Sang
paa Læberne som før.

*

Med disse saa snart affaldende Blomster med den fineste Rødme i den skjæreste Blegbed og med den sødeste af al Vellugt bør Brudene pyntes; ikke med de halvudsprungne Roser, hvis Blusel er bevidst Blussen og som med krampagtig Styrke holde sine Kalke sammen.

*

O hvilken Aften! Al sin Pragt
har Himmelen til Skue lagt.
Se fagre Skyaustralien!
se yndige Vidunderlande,
adspredte over Himmelen,
adskilte af safirblaa Vande,
hvor røde Skove af Koraller
i tunge Takt med Bølgen svaller!
Der ligge Verdensdele to
med snebedække Alpetinder;
et Suez af en Regnbubro
dem begge til et Heelt forbinder.
I Bunden af en Himmelbugt,
langs blomsterkrandste Kyster malt
med Skjønhedslinjers blide Flugt,
i Bunden inderst derifra
fremglimrer Aftenstjernen alt,
som Tinderne af Alabaster
paa Adrias Venezia,
mens Solen lange Afskedsblik,
saa ømme som dem Eden fik,
endnu udover Marken kaster.
O helligt Fredens Øjeblik!
o Himmelens Forsoningsstund!
Nu Stjerne, Sol og Maane straale;

Medbejlerne hverandre taale;
de beile til hinanden kun.

*

O, hvem kan frygte at døe under en saadan Himmel? Hvem hade at leve paa en saa velsignet Jord? Nu er der kun skummelt etsteds, og det er — i Kirken.

Nei, se dens Vindve fuldt sig tænder
med glorieſtraalende Legender.
O læs, min Sjel — dit Syn ei svigte —
de søde Solens Afskedsdigte!
Blandt Svalerne, som flagre der,
og paa de høje Vindver banke
med fine Vingers fine Fjer,
er nu min Sjel med al sin Tanke.
(Der sidder et Gespenst af den
hist i et Lysthuus kun igjen.)
O hvad Vidundere den seer!
Men for at kunne uden Feil
dem alle skildre ganske sande,
den for det Himmelske bør være
saa klart Uskyldighedens Speil
som disse Pintseliljers Skjære,
i Perler toe'de, Stjernepande,
min Læbe saa uskyldig reen,
som Rosens der, som nys har slukket
sit hede Purpurs Tørst, og drukket
en smeltet Draabes Ædelsteen.

*

O hvorfor skulde jeg ikke sige, at jeg saae Forklaredes Ansigter, ikke større end Diamanter eller Kjærmindernes, og at de bønfaldt Gud om et Velsignelsens Aar for det Land, som engang var deres Fødeland? I een Rude bølgede gyldne Ax, og smaa Væsener høstede, en anden rødmede fuld af Kløver, i en tredie vævede yndige Sylfer Nationens Farver; Kongens Navn brændte i en fjerde, og i nok en sad Josefines Genius omgivet

af smaa Engle, der holdt Ax i Hænderne, gyldne og ikke større end Liljernes Kolber.

*

Jeg kjendte Mange af de Forklarede. De vare engang alvorlige Mænd, Nationens Patrioter, med skyggefulde Pander og ikke altid blide Øjne. Men nu var Øjet paa Sommerfuglens Vinge vredere end deres, Perlens Pande orkere.

Der var Kristian Krohg og Schultz og Knudssøn og Rosenkranz, den Medlidende. Der var Overgaard, med Hovedet forbundet med et hvidt Rosenblad.*) Han hviftede med en Furuqvist, og der faldt gyldne Korn ned fra den, som bleve til Ax før de naaede Jorden.

*

Mit Øje blindes fuldt af Taarer,
meer søde end det Perleblod,
som springer ud af Skyens Aarer,
meer søde end den Honningflod,
som Himmelens Barmhjertighed
har drysset over Landet ned.
Det er da, siden Øjenettet
er blindet til af dunkel Graad,
min Sjel, og ikke det, som seer
det ømme himmelske Beraad;
og Jubelsynet er forjettet,
og hvad jeg saae, det skeer! det skeer!

Olavus Kynsberg.

Ocius tandem, miseri, nunc dextræ
oscula figite, nesciæ sinistram!

---

*) Kaptejn Hans Overgaard — Storthingsmand i Aarene 1833 til 1839 — døde (den 17de Maj 1840) omtrent en Maaned før „Skaaltale for et godt Aar“ blev skreven, ved Explosionen af en Kanon. (Udg.)

Adest occasio, manu nunc porrecta
gratiis primum vestris: festinate!

Ocius illam, tactam ac Mimosam,
retrahi gratis experti, festinate!

Pallida, eheu, friget manus illa,
famis canistrum, fulcrum miserorum!

Oscula tandem serotina capit
virtus velata ejus, nec rubescit.

At osculate! Oscula nam marmor
mortis umbrosis floribus obtegunt.

Charon transmittit etiam sine ære,
lacrima albis digitis fulgente.

Obolum dedit ultimum amico,
denuo quærens sinu in inani.

Mens o honesta, margaritæ instar,
vitæ operta, agnita ex morte!

Coeli in corona beatorum splendes,
luces sub gleba clarius sepulcri.

Ecce per hunc lapideum pallorem
risu hilari genius pellucet!

Ditius terris mare atrum, vitâ
ditior morsque, omnium possessor.

Animum nunquam magis pretiosum,
carius nèque pectus tamen cepit;

Adamantinam magis neque fidem,
aurum hilaritatis meliusve.

Genium coelestes bene quam præclarum,
pectus quam molle miseri noverunt.

Melius vero eum perceperunt
plurimi non ac lingvam hanc superbam.

Ingeniosus, potior ac putus
fuit ad modum lingvæ Romanorum.

Animi ejus ipsis est in coelis
lingva superba illa ac in terra.

Etiam quidem mutus is dolorem
sane in corde palpitantem audit:

Ejus dilecta lingva tamen utor,
florem lugentem in sepulcro ponens.

Vita tam parca illi fuit florum:
cur non in morte unicum haberet?

Til Den, Buketten kom fra.

Der er — det kan jo gjerne være —
meer Guddom, meer serafisk Ære
i navnløs Godhed, ukjendt Dyd,
meer Skjønt i Tak, der ei har Lyd.

Hvad Lyd har min, der ikke kjender
den Haand, som disse Blomster sender?
Saa navnløs er ei Blomstens Duft,
der svinder i den øde Luft.

Vel! den beskedne Guddom have
du, naar du vil, navnløse Gave,
at Takken aandes, som til Gud,
paa Maa og Faa i Luften ud.

Men hvis ei vilde Skjebners Naader,
men himmelsk Retfærd Verden raader,

da maa min Tak dog komme til
det Sted den skal, didhen den vil.

Var paa et Rosenblad den skreven
og hen med Strømmens Vover dreven,
det burde af den vilde Flod
etsteds opskylles for din Fod.

Velsignelsen, henhvisket, burde
ei Vinden sønderrive turde,
men til dit Hoved bringe den,
som Slør af Sylfer vævet, hen.

Ak, er du ung, som dine Blommer,
da gid en trofast Elsker kommer!
Om kommen, gid da blusse med
Blodrosens Ild hans Kjærlighed!.

Gid hvad din Lytten Han fortæller
i sværmeriske Sommerqveller
maa være skjønt vidunderligt,
som denne Nellikroses Digt!

Hvor spraglet! Hvilke Poesier
dens lukte Knop endnu fortier!
Og gid din Elskers tause Mund
om nye Skjønsagn drømme kun!

Gid din og hans Roman maa komme,
som denne Centifolieblomme,
til at bestaae af Glæde al,
af skjønne Blade uden Tal!

Er du en Moder, Ubekjendte,
som din Roman forlængst alt endte,
men Ømhed har alligevel
selv for en fremmed Ismael: —

Gid dine Børn og Børneætten
da glæde dig, som mig Buketten,

hvis Lyst kun har det ene Savn,
at stum den ikke veed dit Navn.

Jeg Viin paa Blomsterne vil gyde.
Kanskee vil deres Blod da flyde,
Livsgeister stige i dem, saa
de Navnet over Læben faae.

Beinaelven.

(Paa Drammensbroen, 23de Februar 1840.)

Hvor er min fyrige, min kjække Elv,
min Beina, Helten mellem Norges Strømme,
den klare Tanke mellem Dalens Drømme,
den dybe Vilje, stærk som Skjebnen selv?

Her aabner du et Øje; — men hvor mat!
Hvor taareblegt det blinker og forsvinder!
Det synes fuldt af døende Kjærminder,
en Blaanen af en trætvaakt Foraarsnat.

Hvor fromt og mildt er Dybet! Men iblandt
som Stjerner funkler det igjen dernede,
og Strømmen leger med sin Højtidskjæde
af blaa Safir og hviden Diamant.

Ha, hviler du, min Strøm, saa rask som Blod,
som hvilte ei, som Roligheden hader
alt ifra dengang Jøkelen, din Fader
i Hallingdal, du brusende forlod?

Den gjæve Gubbe elsker selv sin Ro:
Han vandt dertil i Guders Kampe Retten;
men lidet kun han liker den hos Ætten:
— Ha, Beina, lad os lyde ham, vi To!

Iil frem, iil frem, fuldendende dit Værk,
du kjække Helt imellem Norges Strømme,
du klare Tanke mellem Dalens Drømme,
du dybe Vilje, som en Skjebne stærk!

Rull hen! at du kan rulle blidt, jeg veed.
Blaaklokkerne paa dine Engebakker
for Vinden bøje ei de smekkre Nakker
med dine Bølgers søde Ydmyghed.

Men du, som nylig var saa bløď og øm,
hvor kan du bruse herligt i din Vrede!
Hvad vil du, Stolte, som jeg maa tilbede?
Er det din Vaagnen af en Ungdomsdrøm?

Vaagn, Dyb, saa fuldt af rappe Stjerneskud!
I Havets Skjød de tindrende forsvinde!
Dit Rigdomshorn vil fuldt af nye rinde.
Strø ødselt, som om Havet var din Brud!

Mød det paa Fjorden, paa din Sejerssti!
Hist hænger røden Flag fra frosne Snekker.
Det er den første Blomst, din Brud dig rækker.
Iil ud det norske Banner at befri'!

Kongens Skaal i Champagner.

Champagner er min Yndlingsdrik,
og ikke min alene.
Den funkler med Demantens Blik,
som Vand af Ædelstene.

Ja Edens Himmel efterlod
sit Solskin i dens Druer.
Den bruser som Serafens Blod,
naar hans Begeistring luer.

Blandt Vine, skjøndt Aristokrat,
  den bundne Vid befrier,
og maler i sit Dyb en Stat
  af skjønne Fantasier.

Gid altid for alt Skjønt og Ret,
  i Fred og i Kampagne,
vort Sind maa være lyst og let,
  og fyrigt som Champagne!

Hvad Syn er skjønt vel som mit Lands
  den gamle, vakkre Konge?
Og gives større Ret end Hans
  til Lov fra Skjaldens Tunge?

Der staaer Han som om Harald brød
  sin Kjæmpehøj paa Karmen!
Hans sorte Lok er sølvbestrø'd,
  som gammel Ørn om Barmen.

Hans Blik, som nylig funkled saa,
  kan som en Moders drømme.
En Skaal for hvad han tænker paa
  jeg freidigen tør tømme.

Paa Norge tænker han, om det
  Han end en Nød kan lindre.
Skaal, Konning min! alt Skjønt og Ret
  vi skulde jo erindre?

Paa Nødens Taarer tænker han . .
  Ve mig, mig Vinen brænder!
En Viin af Diamanters Brand
  var mellem mine Hænder!

Tilgiv mig, Armod! for din Ven
  mit Hjerte den har drukket.
Nu staaer jeg angrende igjen,
  som om min Engel sukked.

O Vinternat, o sval min Sjel,
du kolde og du dunkle!
Ha drikke I paa Kongens Vel,
I Stjerner, som saa funkle?

Er I Pokalerne af Guld,
hvoraf de Engle drikke
min Konges Skaal? af Perler fuld
staaer en i Folkets Blikke.

Thi hvis den Graad, han Lindring gav,
laa udsprængt over Jorden,
da tindred Bjergene deraf,
som Natten over Norden.

Det er et herligt Kongedom
af undertvungne Smerter.
Af Roser grændses Persiens om,
men Carl Johans af Hjerter.

Det varmest glødende i det
i Aften frem sig hæve!
I Aften er det skjønt og ret
at juble: Kongen leve!

Menigmands Juleønske for Kongen.

Blandt dine Venner, Kong Carl Johan,
en stærk og trofast er Menigmand.
Du sov vel knapt i min Hytte godt,
men ikke tryggere i dit Slot.
Dit Hoved gav i mit Skjød jeg Læ,
og rundtom laae mine Børn paaknæ.
Jeg kalder Dig, hvad dit Aasyn lærte,
„Carl Ørneøje, Carl Ædelhjerte!"
og ønsker af et oprigtigt Sind

en Skaal, som gjør mig mit Øl til Viin:
Gud signe Kongen, den Folkeven,
fra denne Juul og til Juul igjen!
Gud signe Kongen til Krop og Sjel!
Gid her hos Os stod Hans Julequel!
Gid hver Velgjerning, Du Norge skjænkte,
gid hver en Tanke, for det du tænkte,
en Engel blive for Dig! Da vrimle
din Høisal vilde som Herrens Himle.
Og gid enhver af dem Dig berede
en Sundhedsdrik i din Juleglæde!
Ja vidste jeg, at Du da var glad,
da sad og Glæden ved Armods Fad.

Egebladene.*)

Vær from, og tro, at Haaret
er paa dit Hoved talt,
at samme Haand har skaaret
hvert Blad i dets Gestalt,
som Sol og Stjerne vejer!
Vær from, og tro forvist,
at Græsset der, som nejer,
gjenhilses venligt hist.

*

*) Paul Holst, fød i Drammen 1789, var fra Aaret 1831 Assessor i Høiesteret, og i Aarene 1833—1839 Medlem af Storthinget, hvor han hørte til den daværende Oppositions ivrigste Talsmænd. Han døde den 28de August 1840. Otte Dage efter hans Død indløb Efterretning til Kristiania om at Norges Statholder, Grev Wedel-Jarlsberg, den 27de August, Dagen før Holst, var afgaaet ved Døden i Wiesbaden. (Udg.)

Tre Alen i den sorte
  bemoste, kolde Leer
opspringe Klarheds Porte,
  hvor døde Øje seer.
Men hvi en Rast saa længe,
  naar Fromheds Eenfold fik
et Engleøres Strenge,
  Cherubens Klarsynsblik?

*

Se nøje, skal du øjne
  det Store i det Smaa.
Sig Guddomstanker højne
  paa Græssets veke Straa.
Dets Blegnen er et Minde;
  og paa det faldne Blad
Moralen vil du finde
  af Somrens Jubelqvad.

*

Lyt til, og hør Basuner
  fra axnedbøj'de Mark!
Der løbe Skjalderuner
  i Træets runkne Bark.
Det slagne Straa har sjunget;
  og Mossens elsgraa Hud
har Guddomshænder tunget
  i Skjonhedslinjer ud.

*

Geist er ei i Dens Tanker,
  der er saa sjelearm,
at han ei troer, der banker
  en Puls i Blomstens Barm,
at Blade tale kunne
  med Liv fra Træ til Træ . .
O hør de tusind Munde
  i sladdrende Allee!

*   *
  *

I Styrtningen, hvor Bjerget
  betænker sig med Gru
paa Spranget, det har svæerget,
  og svæerger paa endnu,
en Eeg har Roden gravet
  — saa er dens vilde Smag —
Den vajer over Havet
  som Landets Herskerflag.

*

I Uren dybt dernede
  alt Rognen visner af,
og Haslen allerede
  bedækker Primlens Grav.
O, var nu skarpt vort Øre,
  spirituel vor Tro,
da kunde vi vel høre,
  hvi Egens Blade loe.

*

Septembermaaneds Nætter
  kan sove under dem.
De taagehvide Vætter
  da spare Bondens Hjem.
Men hellere de spøge
  omkring hans Agerreen,
mens Løvet kun de øge
  om Eegens stærke Green.

*

Med dunkel Styrke farved
  hver Høstnat kun dens Top,
og vilden Iling marved
  og nerved Grenens Krop.
Hvor mørkbronzeret lyste
  udødeligt hvert Blad,
som de paa Cæsars Byste
  i Seirskoronens Rad!

*

Men Stormen rev forleden
  to friske Blade løs.
(Den vilde nok i Vreden
  ta't Egen med tilsjøs.)
Hvor højt dem Stormen slynger,
  de mødtes under Sky.
„Hvorhen?" det Ene synger.
  „End Du? hvor vil du flye?"

*

„Jeg agter mig at sænke
  hist paa den friske Grav."

„Jeg vil mig længer tænke:
  hist over Sondenhav."

„Min Tunge lydt skal tale;
  thi tyst er Norges Sorg."

„Jeg vil paa Kisten dale,
  man bær til Jarlens Borg."

*

„Jeg søger Frihedsmanden;
  Du en Aristokrat.
Jeg Hjertet, Du Forstanden.
  Bedst at vi skilles ad."

„Men nævn mig Jarlens Mage
  i at udøve Godt,
og tæl de glade Tage,
  som voxe rundt hans Slot!"

*

„Jeg søger Bravheds Hjerte;
  Du Klogskabs Pande kold." . . .

„Se, Norge staaer med Smerte
  ved Jarlens vendte Skjold!"

„Farvel! Endskjøndt vi gro'de
ifra den samme Qvist,
to Hjerter i os bo'de" . .

„Lad Døden bryde Tvist!"

*

Og Bladene sig skilte;
til Holst's Grav fløj et.
Mod Syd det andet ilte:
til Wedels Kiste det.
De begge ædle vare,
de Børn af samme Qvist.
Kun — Tvende Eet ei vare.
Men Døden bryder Tvist.

Hjertesuk.

Hug „Spaniolens" Krands ito!
Isønderriv mit „Blomsterstykke,"
blot I vil unde mig den Lykke
af Ret—bevar's! nei, kun af Ro!

Velgaaende af Tønsberg.

(Indledningsdigt til „Tønsbergs Merkur.")

I Mænd af Tonsberg! Guds Fred Enhver!
I see Merkuren alt kommen er.
Han kommer ned fra det gamle Slot.
Han hilser Eder med Nyt og Godt.

For munter han er til at boe i Gruus.
Ind vil han i Borgerens venlige Huus.

I mindes Alle Bjørn Farmand vel:
den gjæve Kjøbmand med Konningsjel?

Bjørn Farmand var jo en Slags Merkur?
To Navne er det, men een Natur.
Saa tænk, at Bjørn er nu kommen hjem
til gamle Tønsberg, til Kongsgaard Sem.

Med Fjer paa Hatten og den paasnur
Bjørn Farmand kommer som en Merkur.
Hans Kiste er fuld af glædeligt Nyt.
I Mænd af Tønsberg, træd til og lyt!

Han bringer med sig et Glædesry
om Gjenopblomstring af Tønsbergby.
Det gamle nedsjunkne Tønsberghuus
om kort skal rejse sig af sit Gruus.

Dets Taarn, den Konge af Steen, paa Høj
i Luften tænder sin gyldne Fløj.
Af Glæde hopper den vilde Sjø
om Tjømøes Strande og Nøterø.

Og Hovedstaden for Agdesid
da Tønsberg bli'er som i gammel Tid.
Hvis „Tønsbergtønde"*) var viinfyldt Maal,
han drak dets Handels og Sjøfarts Skaal.

„Som Stjerneregn over Havets Speil
sig sprede Tønsbergs Farmandsseil!"
Han drak et Vivat for Tønsberg By:
Det Gamle kommer sig nok paany!

---

*) Et Sømerke i Nærheden af Byen. (Udg.)

Børnesange.

1. Aftenbøn.

Naar jeg lægger mig til Hvile,
tretten Engle om mig staae:
Tvende ved min Højre smile,
Tvende til min Venstre gaae,
To paa Vagt ved Hovedpuden,
To ved Foden desforuden,
To mig dække,
To mig vække,
En mig viser
alle Himlens Paradiser.

2. Godnat.

Godnat! Godnat!
Kryb under dit Dækken,
med Nelliker stukket, med Roser besat,
med sølvhvide Blade fra Bringebærhækken;
Imorgen igjen, hvis Gud saa vil,
vækkes du op af Fuglenes Spil.

3. Smaafuglene paa Juleneget.

Hvor grøn er Skogen i Soløer! Der,
der synger ikke Smaafuglene meer.

Thi Bondens Suk har dem reent forstemt
og Fogdens Dumbjelder har dem skræmt.

De klinge langsad den tyste Mo.
Dog sidste Juleqvel sang der To.

„Kom, vesle Sisik! følg med! følg med!
Et herligt Juleqvelsmaal jeg veed."

En fattig Huusmand bag Skogen boer;
Han gi'er os et Neeg iaar som ifjor."

„Han ejer kun tre, dog gi'er han os et.
For Jesu Skyld saa gjør han det."

„Og hør du Smaasisik, stur ei saa;
men følg med din Fætter, Spurven graa!"

„Jeg kalder mig graa, skjøndt jeg er guul;
thi jeg har pyntet mig nu til Juul."

„Det fyger højt over Bondens Tag;
i Neget sætte vi os imag."

„Vi sidde til Ørene op i Mad.
Julen gjør ogsaa Smaafuglen glad."

„Vi fylde Kroen med Julebrød;
for os er ogsaa den Frelser fød."

Saa fløj de Sødskendebørn afsted.
Om Juleqvellen er Lykken med.

Forbi en Skjære de heldigt slap,
der vippede paa en Veirhanes Knap.

Sig Katten listed paa Laavebro;
han skottede lystent op til de To.

Men Sulten gjør baade døv og blind;
de styrtede sig i Neget ind.

Der sad saa luunt de i Sno og Sne;
kun højest Stjerne dem kunde see.

Der sad de trygt paa den høje Stang;
den Julenat blev dem ei for lang.

Der sad de begge til Messetid.
Da Klokkerne ringte, saa fløj de did.

De satte sig paa det højeste Spiir;
der stod en Hane af Guld til Ziir.

De satte sig paa den Hane af Guld;
der saae de Himlen af Engle fuld.

De hørte en af de Engle qvad:
„glem aldrig, Barnet mit, Tak for Mad!“

Da slog det haardt dem, at det var glemt,
at Sligt er ilde, om end fornemt.

„Vi byde Skjæren og Katten Trods;
vi maae tilbage at takke for Os.“

De traf den Huusmand i bitter Graad:
„Nu veed jeg ikke mit arme Raad.“

„Til Nytaar kommer den Foged slem.
Han plyndrer fra mig mit lille Hjem.“

Sligt tyktes de Smaafugle altfor svært.
De sukked til Gud for sin gode Vært.

„O Gud vil visstnok i Naade see
til dig, som gav os et Neeg af tre!“

„For Jesu Skyld du lod os det faae.
Vi ere ogsaa Guds Børn, skjøndt smaae.“

„Vi komme nu for at takke for Mad:
Gud gjøre god Fattigmands Hjerte glad!“

De Smaafugle fløj til det tomme Neeg.
Knapt komne did, de af Glæde skreeg:

„Her er et herligt Mirakel skeet.
Lad komme nu Foged og Skriver med!“

„For hvert et Korn er en tung Dukat
fra Straaet skudt i den hellige Nat."

„Der er visst tusind, ja tusind og ti.
Med mindre er vel din Sorg forbi."

Den gamle Skjære paa Taget skreeg:
„Godhjertes Ager bær gyldne Neeg."

„Men giv det Guld, den Foged skal faae,
maa blive til bare Agner og Saa!"

Nei, arge Skjære, giv det bli' Korn!
og Bondens Korn Guld som tilforn!

4. Vejrhanen og Maaltrosten.

„Snarrarrar!" „Hvad er det for en Fugl?
Er Gjertrudsfuglen ude,
for Vaarregn at bebude
saa nære over Jul?

„Snarrarrar!" Det er en Fugl af Træ.
Tre Pinde er det Hele,
forglemt paa Bondens Mæle
alt siden der kom Sne.

„Snarrarrar!" Vejrhanen bliver stolt;
„Du Maaltrost der paa Grene,
nu synger jeg alene.
Det høres i dit Holt."

„Snarrarrar!" Jeg synger Aaret om.
Du kun mens Løvet skyder.
Da, siger man, du byder
lidt af din Fattigdom."

„Narnarnar! Se Vandringsmanden flyer
forbi Vejrhanens Ager,

men hvergang Trosten klager,
da standser Folk og Dyr!"

5. **Examen i Religion.**

Det vilde glæde mig ret at vide,
hvem sender Sneen ved Vintertide?
— Det er den samme og store Gud,
som lærte Moses de hellige Bud.

Hvem lærte Fuglen i Træets Skygge
saa luunt et Rede med Kløgt at bygge?
— O det er Ham, som har sagt: jeg vil
hver liden Spurv sende Spise til.

Hvem lærte Myren at samle Føde,
og godt at leve, naar Alt er øde?
— Hvem anden end Gud, som giver os Raad
i Myrens Dont og i Biens Daad?

Hvo gav det Purpur til Rosens Blade,
og lader i Perler sig Marken bade?
— Den samme Gud, som i Himlen boer,
hvor Solens straalende Rose groer.

Hvem tvinger Jorden til Korn at yde,
og Tornebusken til Bær at skyde?
— Just Han, som sendte den Manna sød
til Israels Børn i Ørkenens Nød.

Hvo lærte Sommerfuglen derinde
i Puppens Skal til sin Kaabe at spinde?
— Det gjorde Gud, som har Ingen glemt,
Ham Intet er lidet, Intet fornemt.

Hvem sendte Jesus at døe for Andre?
Hvem lod ham Vejen til Golgatha vandre?
— Det gjorde hans Fader, ja hans og vor.
Den Grumhed gjorde, at mange troer.

Har Mennesket Noget, som Gud ei foragter,
saa mægtig han er over alle Magter?
— O ja! At ret vi hans Vilje har lært,
og leve derefter, — det er ham kjært.

6. Regning.

Tregange tre er ni, tregang fire tolv,
og femten er tregange fem.
Tregange sex er atten.
Moletten ei forglem!

Fire Gange fire er sexten
Talgoxer i Træets Top.
Firgang fem er tyve
Dragoner i Galop.

Fire Gange sex er fireogtyve
smaa hvide vakkre Lam.
Fire Gange syv er ottetyve
Karudser i en Dam.

Fem Gange sex er tredive
Smaagutter paa en Bænk.
Men spørges der i Moletten,
da hedder det: Smaagut, tænk!

Fire Gange otte er toogtredive
Smaagrise om en So.
Fire Gange ni er sexogtredive
Spurve paa Laavebro.

Fem Gange otte er fyrretyve
Jomfruer i en Dands.
Fem Gange ti er femti
Fioler i deres Krands.

Sex Gange ni er fireogfemti
Trompetere tilhest.

De blæse et vakkert Stykke
for Den, som regner bedst.

7. Pattedyr.

Hunden kommer, er den kaldet;
Katten lister sig da bort,
Gjeden er paa Knæet skaldet,
Bjørnens Hale ganske kort.

Stolte Hest kan langt mig føre,
han kan trække Plog og Harv.
Mikkel Ræv med spidse Øre
er og blier en listig Skarv.

Ulven tuder fælt i Skoven,
følger rappe Hares Spor.
Musen lever godt paa Laaven.
Grævlingen i Bakken boer.

Gaupen lurer ifra Træet
paa den arme Finlaps Reen.
Koen tygger Drøv paa Kveet.
Røskat gnaver under Steen.

Lodne Jærv er altfor slugen.
Gjeden gnaver gjerne Bark.
Otren lister sig paa Bugen,
stjæler Fisk i Fiskepark.

Der er endnu mange Flere,
der er Flaggermuus og Vaand,
Bæveren, som kan undvære
til sit Huus Bygmesters Haand.

Alle gaae i egne Klæder,
har sin egen Karakteer,
egne Plager, egne Glæder.
Gud, vor Fader, deres er.

Alle maae hvad de fortære
    skaffe sig ved egen Magt.
Gid til Menneskenes Ære
    det om dem kan blive sagt!

8. Hunden.

Jeg aldrig Hunden meer vil slaae,
    men klappe venligt den,
dens Hale til at logre faae;
    den bliver da min Ven.

Det Venskab ei foragtes bør;
    thi han saa trofast er.
Han glemmer ei hvad godt jeg gjør,
    hans Blik mit Hjerte seer.

Kom da, min kjære Kammerat!
    Jeg dele vil mit Brød.
Min Haand skal tjene Dig til Fad,
    min Ven i Liv og Død!

9. Fuglene.

Ørnen er Fuglekonge;
    den staaer i rædsomt Ry.
Blod smager bedst dens Tunge.
    Den svæver over Sky.

Papegøjen er en Sladrer
    om Alt, han veed ei hvad.
I Dammen Anden snadrer;
    den vrager ingen Mad.

Den sorte Krage stjæler
    i Furen spildte Ært;
men vanskeligt man tæller
    de Mark, den har fortært.

I Luften Lærken synger,
    Bogfinken i et Træ.
Paa Vandet Svanen gynger
    sin Barm saa hvid som Sne.

Hanen Ladhans vækker
    med Røst som en Trompet,
mens Moders Høne klækker
    et Æg, hver Morgen et.

Hvormange Snees forresten
    ei lige til er sagt.
Man kunde sige næsten,
    at Penge den har lagt.

Paa Taget hærmer Stæren;
    han hærmer hvad han vil.
Sin Hytte bygger Skjæren
    af Pinder i en Piil.

Men Skovens Syngemester
    er Taletrosten dog.
Han i sit lille Hoved
    vel har en Nodebog?

De synge alle Fugle;
    men hver paa egen Viis.
Selv gamle Kirkeugle
    vil qvæde Herrens Priis.

10. Børnenes Nationalsang for Kongen.

(Mel. God save the King.)

Gud signe Kongen vor!
Gud ham bevare for
    Sygdom og Sorg!
Gid Himlens Miskundhed,
Barnets og Hyttens Fred
sænke sig stille ned
    over hans Borg!

Vare vi Engle smaae,
skulde vi rundt ham staae,
    være hans Vagt,
strøe om hans Leje tyst
himmelske Drømmes Lyst,
gjøre i Folkets Bryst
    herlig hans Magt.

Thi i hvert Øre ind
sang vi hans Ædelsind,
    hvor han er god,
at han er Armods Ven,
huldrig som Himmelen,
at ham ei Sorgen end
    uhørt forlod.

Og for hvert Øje, i
herlige Farver, vi
    malte hans Daad:
at han et Kongedom
vandt i hvert Hjerte, som
saae, at han, hvor han kom,
    aftørred Graad.

Derfor af Folkets Mund
signes hans Aftenstund,
    han og hans Slægt.
Gud da forøge hans
Hæders og Krones Glands,
let som en Rosenkrands
    gjøre dens Vægt!

11. Smaagutternes Nationalsang.

Vi ere en Nation vi med,
  vi Smaa, en Alen lange;
et Fædreland vi frydes ved;
  og vi, vi ere mange.
Vort Hjerte veed, vort Øje seer,

hvor godt og vakkert Norge er,
vor Tunge kan en Sang blandt fleer
  af Norges Æressange.

Meer grønt er Græsset intetsteds,
  meer fuldt af Blomster vævet,
end i det Land, hvor jeg tilfreds
  hos Fa'r og Mo'r har levet.
Jeg vil dèt elske til min Død,
ei bytte det, hvor jeg er fød,
om man et Paradiis mig bød,
  af Palmer oversvævet.

Hvor er vel Himlen mere blaa?
  Hvor springe vel saa glade
de Bække, som i Engen gaae
  for Blomsterne at bade?
Selv Vinteren jeg frydes ved,
saa hvid og klar som strøet med
al Stjernehimlens Herlighed
  og hvide Liljeblade.

Jeg ikke vil for fremmed Vaar
  min norske Vinter bytte,
og fremmed Slot ei nær forslaaer
  imod min Faders Hytte.
Han siger, han er der saa fri.
Det ei saa nøje fatte vi;
men noget Godt er vist deri,
  som værd er at beskytte.

Gid jeg da snart maa blive stor
  — jeg har saalænge biet —
at tappert jeg kan værne for
  min Faders dyre Frihed!
Og skulde Nogen vel med Magt
faae Fædrelandet ødelagt?
Hvert Liv, min Fader jo har sagt,
  er til dets Frelse viet.

Det leve da som Gran og Fyr,
de stærke, eviggrønne!
som Stjernerne bag sine Sky'r
er altid lige skjønne!
Kom Vaar og Høst, som altid før,
med Blomster for min Moders Dør,
med gyldent Korn paa Faders Stør,
som vil du dem belønne!

12. Vesle Hans's Eventyr.

Mel. Skjære, skjære Havre.

„Vinteren er kommen.
Se, hvor hvid den lyser!
Hututu! min Bedstemo'r
hun sidder nu og fryser.
Jeg maa gaae i Skoven,
finde Qvist og Qvas derfor.
Hun jo mig
saa tidt hos sig
har varmet ved sit Hjerte?"

Vesle-Hans til Skoven
vandrer ufortrøden:
Stakkels gamle Bedstemo'r
har ingen Ved til Grøden.
Bare ikke Ulven,
bare ikke Bamsen stor
bryder frem
fra Skovens Hjem,
og tager hele Gutten.

„Gamle Bedstemoder
maa da Livet miste,
stirre paa den vilde Skov
til hendes Øjne briste.
Jeg igjen vil komme,
kjære Ulv, og bli' dit Rov,

  bare jeg
  maa gaae min Vej
med dette lille Knippe."

„Hør, hvor Vinden tuder
i de tørre Grene!"
Vinden har saa barsk en Røst,
men vil dog bedre mene:
Den vil bare give
Hans hver Qvist, som sidder løst.
  Hans skal den
  ta' op igjen
og i sit Knippe binde.

Nu er Knippet færdigt;
knap han kan det bære.
Det sin gamle Bedstemo'r
vil Vesle-Hans forære.
Hvor skal Vej han finde?
Sneen over Stien foer.
  Glad og angst
  han ta'er sin Fangst,
men veed ei Vej at finde.

Hu, hvor fælt det rasler!
Bamse! Hu! der er den!
Hans dog slipper ei sin Bør
for alt hvad godt i Verden.
Liden Ekhorn bare
al den Støj i Skoven gjør:
  den kun vil
  ham Vejen til
hans Bedstemoder vise.

Liden Ekhorn foran
hopper langsad Gjærde,
svinger sig fra Green til Green;
der er ei Ondt paafærde.
Vesle-Hans bagefter

slæber sig paa tunge Been.
  Gode Børn
  ei Ulv og Bjørn
tillader Gud at ændse.

„Gudskelov der ligger
Bedstemoders Hytte.“
Ekhorn sætter sig paa Tag;
nu har han gjort sin Nytte.
„Nu skal Bedstemoder
varme sig i Ro og Mag.
  Eventyr
  om Skovens Dyr
hun skal mig nu fortælle.“

Vesle-Hans paa Døren
banker med sit Knippe:
„Kjære, gamle Bedstemo'r,
du vil mig ind dog slippe?“
Bedstemoder spørger,
saa han knap sit Øje troer:
  Hvor har du
  vel plukket nu
de Blommer, som du bærer?“

Hans ei troer sit Øje.
Er det bleven Sommer?
Hver en Qvist i Knippet var
bedækt med friske Blommer.
Hæggen sine hvide,
Tornen sine røde bar,
  Birkens Blad
  saa frodigt sad
som ved Skjærsommertide.

Vesle-Hans med Taarer
sig mod Væg mon vende:
„Hvilken Gavn er nu derved?
Det kan jo ikke brænde.“

— Kan det ikke brænde?
Ak, mit Barn, din Kjærlighed
er den Ild,
som varm og mild,
min Vinter gjør til Sommer."

13. Reenlighed.

(Mel. Skjære, skjære Havre.)

Bækken gaaer i Engen,
Bækken godt sig morer nok,
springer over Rod og Stok
og over høje Stene.

Bækken leer bag Grene;
hør, den leer i Græsset godt!
Alt hvad der er sort og graat,
kan Bækken ikke lide.

Liden Bæk vil gnide
Stenens stygge Ansigt hvidt,
vasker den saa jevnt og tidt
med Boverne, som glide.

Reen den bli'er med Tide,
om den ikke bliver hvid.
Dengang Stenen trilled did,
da var den sort og muldet.

Nu er den som Guldet.
Reen som Guld jeg ogsaa bli'er,
blot du, lille Bæk, mig gi'er
i Haanden blot en Draabe.

Jeg kan længe raabe;
Bækken gjør dog ikke Stop,
løfter ei en Draabe op
at øse mig i Haanden.

Men paa Siljevaanden,
voxende paa Bækkens Bred,
hopper liden Erle ned,
og dypper hele Vingen.

Hjælp dig selv, er Tingen!
Det jeg har af Fuglen lært.
Bækken har mig Vand forært,
men selv maa jeg det tage.

Nu kan Fuglen jage
rundt om Himmelen med Lyst.
Se, hvor straalende dens Bryst
de friske Vinger føre!

Jeg som den vil gjøre:
Haanden vil jeg dyppe ned,
vaske den og Ansigt med,
saa det ta'er ingen Ende.

Saa tør jeg det vende
freidig did, hvor Fuglen fly'er,
se, om ei blandt Himlens Sky'er
jeg kan Smaaengle kjende.

Milde Blik de sende,
naar de see, at jeg er reen
som den klare Ædelsteen,
der kan i Mørket brænde.

14. Asylbørnenes Sang til Arveprinds Carl Eugen.

(Mel. I Dalens Skjød en Hytte laa.)

Til Carl Eugen vi tør ei meer
saa frit som forhen tale:
For længesiden voxet er
han jo ifra os Alle.
Han bærer allerede Sværd;
Han er en Sang af Mænd alt værd.

Han rider ikke meer forlængst
paa Kongens Knæer Ranke.
Han tumler alt en vælig Hengst
saa sky som Angstens Tanke.
Hans Moder seer med Stolthed til
sin Førstefødtes Ridderspil.

Han bærer Sværd og Portd'epee;
det maa hans Fader fryde.
Gid det Mirakel maatte skee,
at Blomster det vil skyde!
Hvor herligt, om fra Heftet af
det Blomster skjød som Arons Stav!

Hvor herligt, om dets hvasse Odd
i Rosenknopper døde!
om Eggens Blaanen kun bestod
i Anemoner bløde!
Hvert Blomsterstraa, hver Rosenqvist
sin lille Søster gav han vist.

Da vilde gamle Kongen lee,
hans ømme Bedstefader;
hans Moder med et Øje see,
som sig i Straaler bader:
Hans Fader vilde sige: Du,
min Søn Eugen, er Barn endnu.

Ak, er Du det, da tør vi nok
en Barnesang dig byde.
Dit Rige var en Børneflok;
det vil dig endnu lyde.
Tag da, om Du det har forladt,
vor Kjærlighed! Den er din Skat.

Der er ei anden Blomsterflor
paa Armods tørre Qviste.
Den Kjærlighed, som paa dem groer,
vil dog ei Kongen miste.

Men paa Siljevaanden,
voxende paa Bækkens Bred,
hopper liden Erle ned,
og dypper hele Vingen.

Hjælp dig selv, er Tingen!
Det jeg har af Fuglen lært.
Bækken har mig Vand forært,
men selv maa jeg det tage.

Nu kan Fuglen jage
rundt om Himmelen med Lyst.
Se, hvor straalende dens Bryst
de friske Vinger føre!

Jeg som den vil gjøre:
Haanden vil jeg dyppe ned,
vaske den og Ansigt med,
saa det ta'er ingen Ende.

Saa tør jeg det vende
freidig did, hvor Fuglen fly'er,
se, om ei blandt Himlens Sky'er
jeg kan Smaaengle kjende.

Milde Blik de sende,
naar de see, at jeg er reen
som den klare Ædelsteen,
der kan i Mørket brænde.

14. Alpehyrdernes Sang til Arveprinds Carl Eugen.

(Mel. [illegible])

Til Carl Eugen vi tør ei meer
saa frit som forhen tale:
For længe i den [illegible] er
han [illegible]
Han bærer [illegible] Sværd:
Han er en Sang [illegible]

Han rider ikke meer forlængst
  paa Kongens Knæer Ranke.
Han tumler alt en vælig Hengst
  saa sky som Angstens Tanke.
Hans Moder seer med Stolthed til
sin Førstefødtes Ridderspil.

Han bærer Sværd og Portd'epee;
  det maa hans Fader fryde.
Gid det Mirakel maatte skee,
  at Blomster det vil skyde!
Hvor herligt, om fra Heftet af
det Blomster skjød som Arons Stav!

Hvor herligt, om dets hvasse Odd
  i Rosenknopper døde!
om Eggens Blaanen kun bestod
  i Anemoner bløde!
Hvert Blomsterstraa, hver Rosenqvist
sin lille Søster gav han vist.

Da vilde gamle Kongen lee,
  hans ømme Bedstefader;
hans Moder med et Øje see,
  som sig i Straaler bader:
Hans Fader vilde sige: Du,
min Søn Eugen, er Barn endnu.

Ak, er Du det, da tør vi nok
  en Barnesang dig byde.
Dit Rige var en Børneflok;
  det vil dig endnu lyde.
Tag da, om Du det har forladt,
vor Kjærlighed! Den er din Skat.

Der er ei anden Blomsterflor
  paa Armods tørre Qviste.
Den Kjærlighed, som paa dem groer,
  vil dog ei Kongen miste.

Og skulde du foragte den,
som ligner ham i Alt, Eugen?

15. Asylbørnenes Sang paa Kronprindsessens Fødselsdag.

Vi ere fattige og smaa;
men saa var og Vorherre,
dengang han i sin Krybbe laae;
vi have det ei værre.
Her have vi vort Bethlehem;
hid Kongen selv bar Gaver frem,
Guds Engle signe ham for dem,
den gode gamle Herre!

Vi ere fattige og smaa,
ja fattige og mange,
som Buskens Knopper, Engens Straa,
som Løv i Skovens Gange.
Dog ere vi i Magt og Aar
just efter Hans bestemte Kaar,
som Alting allerbedst forstaaer.
Vi Sorg ei deraf fange.

Men Engens Straa har og sin Lyst!
Hvor leger det for Vinden!
Og Hybenen paa Klippens Bryst
har Rosenrødt paa Kinden.
Lidt Straa, en Knop fra Hybnens Stok
— den Krands er smuk, skjøndt simpel nok.
Kom lad os flette en i Flok,
med Rosenrødt paa Kinden!

Thi selv vi nok, bag snedækt Tag,
maa Krandsens Blommer være,
vi gjerne flette vil idag
til Kronprindsessens Ære.
Hun seer den ikke med Foragt:
ved Hendes Hjerte Børn har lagt.

Hun kalder os en Englevagt
om sig og sine Kjære.

Thi om vi flynge her vor Krands,
fjernt fra vor Kronprindsesse,
— en Krands af Smiil og Øjnes Glands
og Hjerter veltilfredse —
Guds stærke Engle bære den
usynlig gjennem Himmelen.
Ja vore Sjele flyve hen,
hen til vor Kronprindsesse.

16. Asylbørnenes Sang til General Birch,

paa Skjærsommerdagen 1841.

(Mel. En Sømand med et modigt Bryst.)

Nu kommen er, paa Guds Befal,
den deilige Skjærsommer.
Da alle vi nok plukke skal
vor gode gamle General
en Krands af Markens Blommer.

Se, Dage komme, Dage gaae
fra Himlens store Sale.
Først Martses fattige og graa,
Aprilens spraglede derpaa.
De ere Sødskend alle.

Saa kommer Majens Treti-Een.
Da Himlen leer af Glæde.
De pynte sig med Birkens Green,
og Vinterens forglemte Steen
de med Violer klæde.

Saa komme, liig en Dronnings Børn,
Skjøn-Junis glade Dage.
Da snarere end Fjær paa Ørn
groe Roser frem paa haarden Tjørn
og Græs paa Bondens Tage.

Men herligst kommer Sanktehans,
  den Konge mellem Dage.
Han af sin Krones Rosenkrands
stormodig gi'er en Knop til Mands,
  og har dog nok tilbage.

De Dage Solen højest staaer
  hans Regimente varer.
Naar Kong Sankthans saa heden gaaer,
en Høstaks Kjæmpehøj han faaer
  af muntre Slaatteskarer.

Idag (tre Dage netop før
  hans egen Fest skal være)
Sankthans en prægtig Højtid gjør,
saaledes som sig hør og bør,
  til „Generalens" Ære.

Fra Træet vajer han med Flag,
  fra Ageren med Fjære.
Hvor staae dens Ax som Spyd i Slag!
Han mønstrer af sin Hær idag
  til „Generalens" Ære.

Idag befoel han Hybnen strax
  sin første Knop at bære.
Han bød en Flor af alle Slags,
og Agren skjød sit første Ax
  til „Generalens" Ære.

Og Sankthans selv er pyntet ud
  saa prægtig han kan være.
Idag, som paa et himmelskt Bud,
staae alle Markens Blommer Brud
  til „Generalens" Ære.

Thi ingen Rose er saa blød
  som Hjertet hos den Kjære.
Hvor fuldt af Dugg for al vor Nød!

Hvad, om med eet deraf frembrød
  en Engels hvide Fjære?

O deilige Vidundersyn!
  Det over Os vil svæve
med Rosers Glimt og Liljers Lyn;
men Vi, vi jublede i Sky'n:
  „Asylets Engel leve!"

17. Asyl-Børnesang til en Velgjørerinde.

Christ give Dig, som er saa from,
  som elsker saa os Smaa,
saa riig en Fred, saa mild en Dom,
det Himmerig, vi drømte om,
  da vi i Vuggen laae!

Vi hopped tidlig frem af den,
  som nøgne Spurve smaa,
men Redet fandt vi ei igjen,
og fjern, o fjern var Himmelen,
  saa fjernt og koldt dens Blaa.

Det truede at gaae os galt
  i Verdens Suus og Bruus:
Paa vilden Sti vi traadte alt,
vort Dække var en daarlig Pjalt,
  den mørke Sky vort Huus.

Da aabned Du din milde Favn,
  da brød du os dit Brød!
„Kom hid, I Smaa! I Jesu Navn
jeg stiller eders Sorg og Savn,
  jeg mætter eders Nød!"

Guds Himmel i en Moders Barm
  sin Miskundhed har sænkt.
O der er Himlen lys og varm,

som den vi i vor Vugges Karm
  i Drømme havde tænkt.

Christ give dig, som er saa from,
  som elsker saa os Smaa,
en Moders rige Dronningdom
i Himmelen, vi drømte om
  da vi i Vuggen laae!

18. Barnet og Børnevennen.

Indledningsdigt til Bladet „Børnevennen."

— —

Barnet.

Over dybe Dale
flyver Spurv og Svale,
over store Skove
tør sig Kragen vove,
over Fjorden reise
tør selv lille Meise,
og for høit for Svanerne
ingen Fjelde kneise.
Nogle ville ud at see,
Andre for at høre.
O, hvor lykkelige de!
Deres Ønske flux kan skee,
blot de Vingen røre.

O, hvor jeg maa stunde
efter, at jeg kunde
følge Spurv og Svale
over dybe Dale,
over Skoven drage
med den gamle Krage,
over Fjordens vide Bugt
kjækt med Meisen jage!
Gid jeg fulgte Svanens Flugt
over høje Fjelde!
Om hvor meget Skjønt og Smukt,

fremmed Blomst og fremmed Frugt,
fik jeg da at melde.

„Børnevennen."

I dit Øjes Ringe,
Barn, der er en Vinge,
som du ud kan spile
uden Rast og Hvile.
Svalens ei sig maaler
med dens rappe Straaler,
hvorpaa Tanken ud kan flye
fra dit Øjes Skaaler.
Over Svanen i dens Sky
kan dit Blik du hæve.
Den er tung mod det som Bly.
Hvert Minut du i en ny
Verden, Barn, kan leve.

Blot, naar du vil hige
ud i Verdens Rige,
speide selv i Himlen
over Stjernevrimlen,
maa du med dit Øje
følge trofast nøje
disse Træk, som Rad paa Rad
her sig sammenføje.
Linjerne i dette Blad
skulle did dig føre,
hvorom nys din Længsel bad.
Svalelet og spurveglad
kan du Reisen gjøre.

Hvor skal Reisen gjelde?
Ikke godt at melde.
Skal vi bytte Hjemmet
med en Verden fremmed?
See de fagre Blommer
i en indisk Sommer?
Følger du min Linjes Træk,

Og skulde du foragte den,
som ligner ham i Alt, Eugen?

15. **Asylbørnenes Sang paa Kronprindsessens Fødselsdag.**

Vi ere fattige og smaa;
men saa var og Vorherre,
dengang han i sin Krybbe laae;
vi have det ei værre.
Her have vi vort Bethlehem;
hid Kongen selv bar Gaver frem,
Guds Engle signe ham for dem,
den gode gamle Herre!

Vi ere fattige og smaa,
ja fattige og mange,
som Buskens Knopper, Engens Straa,
som Løv i Skovens Gange.
Dog ere vi i Magt og Aar
just efter Hans bestemte Kaar,
som Alting allerbedst forstaaer.
Vi Sorg ei deraf fange.

Men Engens Straa har og sin Lyst!
Hvor leger det for Vinden!
Og Hybenen paa Klippens Bryst
har Rosenrødt paa Kinden.
Lidt Straa, en Knop fra Hybnens Stok
— den Krands er smuk, skjøndt simpel nok.
Kom lad os flette en i Flok,
med Rosenrødt paa Kinden!

Thi selv vi nok, bag snedækt Tag,
maa Krandsens Blommer være,
vi gjerne flette vil idag
til Kronprindsessens Ære.
Hun seer den ikke med Foragt:
ved Hendes Hjerte Børn har lagt.

Hun kalder os en Englevagt
om sig og sine Kjære.

Thi om vi slynge her vor Krands,
fjernt fra vor Kronprindsesse,
— en Krands af Smiil og Øjnes Glands
og Hjerter veltilfredse —
Guds stærke Engle bære den
usynlig gjennem Himmelen.
Ja vore Sjele flyve hen,
hen til vor Kronprindsesse.

16. **Asylbørnenes Sang til General Birch,**

paa Skjærsommerdagen 1841.

(Mel. En Sømand med et modigt Bryst.)

Nu kommen er, paa Guds Befal,
den deilige Skjærsommer.
Da alle vi nok plukke skal
vor gode gamle General
en Krands af Markens Blommer.

Se, Dage komme, Dage gaae
fra Himlens store Sale.
Først Martses fattige og graa,
Aprilens spraglede derpaa.
De ere Sødskend alle.

Saa kommer Majens Treti=Een.
Da Himlen leer af Glæde.
De pynte sig med Birkens Green,
og Vinterens forglemte Steen
de med Violer klæde.

Saa komme, liig en Dronnings Børn,
Skjøn=Junis glade Dage.
Da snarere end Fjær paa Ørn
groe Roser frem paa haarden Tjørn
og Græs paa Bondens Tage.

Men herligst kommer Sanktehans,
  den Konge mellem Dage.
Han af sin Krones Rosenkrands
stormodig gi'er en Knop til Mands,
  og har dog nok tilbage.

De Dage Solen højest staaer
  hans Regimente varer.
Naar Kong Sankthans saa heden gaaer,
en Høstaks Kjæmpehøj han faaer
  af muntre Slaatteskarer.

Idag (tre Dage netop før
  hans egen Fest skal være)
Sankthans en prægtig Højtid gjør,
saaledes som sig hør og bør,
  til „Generalens“ Ære.

Fra Træet vajer han med Flag,
  fra Ageren med Fjære.
Hvor staae dens Ax som Spyd i Slag!
Han mønstrer af sin Hær idag
  til „Generalens“ Ære.

Idag befoel han Hybnen strax
  sin første Knop at bære.
Han byd en Flor af alle Slags,
og Agren skjød sit første Ax
  til „Generalens“ Ære.

Og Sankthans selv er pyntet ud
  saa prægtig han kan være.
Idag, som paa et himmelskt Bud,
staae alle Markens Blommer Brud
  til „Generalens“ Ære.

Thi ingen Rose er saa blød
  som Hjertet hos den Kjære.
Hvor fuldt af Dugg for al vor Nød!

Hvad, om med eet deraf frembrød
  en Engels hvide Fjære?

O deilige Vidundersyn!
  Det over Os vil svæve
med Rosers Glimt og Liljers Lyn;
men Vi, vi jublede i Sky'n:
  „Asylets Engel leve!"

17. Asyl-Børnesang til en Velgjørerinde.

Christ give Dig, som er saa from,
  som elsker saa os Smaa,
saa riig en Fred, saa mild en Dom,
det Himmerig, vi drømte om,
  da vi i Vuggen laae!

Vi hopped tidlig frem af den,
  som nøgne Spurve smaa,
men Redet fandt vi ei igjen,
og fjern, o fjern var Himmelen,
  saa fjernt og koldt dens Blaa.

Det truede at gaae os galt
  i Verdens Suus og Bruus:
Paa vilden Sti vi traadte alt,
vort Dække var en daarlig Pjalt,
  den mørke Sky vort Huus.

Da aabned Du din milde Favn,
  da brød du os dit Brød!
„Kom hid, I Smaa! I Jesu Navn
jeg stiller eders Sorg og Savn,
  jeg mætter eders Nød!"

Guds Himmel i en Moders Barm
  sin Miskundhed har sænkt.
O der er Himlen lys og varm,

som den vi i vor Vugges Karm
i Drømme havde tænkt.

Christ give dig, som er saa from,
som elsker saa os Smaa,
en Moders rige Dronningdom
i Himmelen, vi drømte om
da vi i Vuggen laae!

18. Barnet og Børnevennen.

Indledningsdigt til Bladet „Børnevennen."

Barnet.

Over dybe Dale
flyver Spurv og Svale,
over store Skove
tør sig Kragen vove,
over Fjorden reise
tør selv lille Meise,
og for høit for Svanerne
ingen Fjelde kneise.
Nogle ville ud at see,
Andre for at høre.
O, hvor lykkelige de!
Deres Ønske flux kan skee,
blot de Vingen røre.

O, hvor jeg maa stunde
efter, at jeg kunde
følge Spurv og Svale
over dybe Dale,
over Skoven drage
med den gamle Krage,
over Fjordens vide Bugt
kjækt med Meisen jage!
Gid jeg fulgte Svanens Flugt
over høje Fjelde!
Om hvor meget Skjønt og Smukt,

fremmed Blomst og fremmed Frugt,
fik jeg da at melde.

„Børnevennen."

I dit Øjes Ringe,
Barn, der er en Vinge,
som du ud kan spile
uden Rast og Hvile.
Svalens ei sig maaler
med dens rappe Straaler,
hvorpaa Tanken ud kan flye
fra dit Øjes Skaaler.
Over Svanen i dens Sky
kan dit Blik du hæve.
Den er tung mod det som Bly.
Hvert Minut du i en ny
Verden, Barn, kan leve.

Blot, naar du vil hige
ud i Verdens Rige,
speide selv i Himlen
over Stjernevrimlen,
maa du med dit Øje
følge trofast nøje
disse Træk, som Rad paa Rad
her sig sammenføje.
Linjerne i dette Blad
skulle vid dig føre,
hvorom nys din Længsel bad.
Svalelet og spurveglad
kan du Reisen gjøre.

Hvor skal Reisen gjelde?
Ikke godt at melde.
Skal vi bytte Hjemmet
med en Verden fremmed?
See de fagre Blommer
i en indisk Sommer?
Følger du min Linjes Træk,

did ihast du kommer!
Trylle vi det Syn saa væk
om for andre skjønne,
vexlende, som Speil i Bæk,
mange, som paa Hybnens Hæk
Roser blandt det Grønne?

Eller skal vi gjæste
det som er det Bedste?
sætte Tankens Stige
op mod Himmerige?
over Stjerner nærme
os til Engles Sværme,
hvor i Leeg de tumle om
og efter Barnet hærme?
Barn, du kan, hvis du er from,
Deel i deres tage:
Uskyldsdrømmene derom
ere Englene, der kom
for dig did at drage.

19. **Asylbørnenes Sang paa Kong Carl Johans ottiaarige Fødselsdag.**

(Mel. En Sømand med et modigt Bryst.)

O Fattigdom, midt i din Trang
du har en Rigdomsdynge:
Du ei misunder Nogens Rang,
ja Kongen selv du kan en Sang
af fulden Hjerte synge.

Ja Kongen selv, just ham, just ham,
det var vel værd at qvæde.
En Løve i sin Sejersbram,
har han et Hjerte som et Lam,
og kun i Godt sin Glæde.

O, hvis at skabe om os Smaa
det maatte Gud behage

flux til en Sværm af Spurve graa,
da fløj vi op og dalte paa
  Kong Carls Palladses Tage.

Da aabned Vinduet han vist,
  og med sin Haand, den milde,
han strøed Smuler her og hist.
De arme Spurve Livsensfrist
  den gode Konge vilde.

Men vidste gamle Kongen om,
  at Børn de Spurve vare,
da glemte han sit Kongedom,
og raabte: „Til mit Hjerte kom,
  du arme Børneskare!"

Thi synge vi af al vor Magt
  hans Priis, saa godt vi lærte,
som om det skeet var som sagt,
at Vi, vi Smaa, Vi havde lagt
  saa nær hans ædle Hjerte.

20. **I Barnekammeret ved Carl Johans Død.**

Barnet.

  Sig mig, kjære, søde Mo'r,
hvorfor Fa'r er saa bedrovet!
jeg min Lexe jo har prøvet?
  og jeg kan perfekt hvert Ord.

Moderen.

  Kongen er saa syg, saa syg.
O mit Barn, din Fader frygter
for de mørke Sorgens Rygter. . . .
  Kongen er saa syg, saa syg.

Barnet.

O fortæl mig Alt, min Mo'r!
Ogsaa du jo bort dig vender . .
der er Graad paa dine Hænder,
og du syer jo paa et Flor.

Moderen.

Barn, mit Barn! ja han er død.
Carl Johan forladt har Støvet;
derfor er din Fa'r bedrøvet,
og din Moders Taare fløs.

Barnet.

O da vil jeg græde med!
Jeg har læst om ham saa meget.
Carl Johan jeg selv har leget,
naar jeg paa min Ganger red.

Moderen.

Seer du, Barn! hist bryder frem
Aftenstjernen som en Taare.
Ved! den skinner paa Hans Baare.
O nei smil! den er Hans Hjem.

Barnet.

O hvad Foraar vi vil faae!
Han vil bede Gud at sende
over Landet uden Ende
klare Dage, himmelblaae.

Moderen.

Søde Barn, hvor smuk en Tro!
Alt Du seer ham Vingen sprede.
Ja lad os for Landet bede
med dets Skytsaand hist, vi To.

— — —

Min Vivs Hjemkomst.

Gudskelov, min hulde Hustru!
Gudskelov du engang kommer!
O Velsignede, velkommen!
O velkommen tusind Gange,
var dit Fravær ei slig Sorg!
O med tusind Kys velkommen,
da dit Fravær er slig Sorg!
O velkommen hjem igjen,
til mit' Hjerte hjem igjen,
inden disse Armes Grændser,
hvor, min Viv, din Verden ender!
O velkommen hjem igjen!

Jeg har længtes, til jeg blegned,
til mit karske Hjerte sygned,
aabnet Favnen, fanget Luften,
til min stærke Arm var segnet.
Du maa troe det, ja ved alle
denne Midnats vaagne Aander!
skjøndt imorgen ved dit Hjerte,
Elskte, du min Kind vil finde
blussende af Glædens Sundhed.

O velkommen, hulde Hustru!
skjønne Text for mine Sange!
søde Smag for mine Læber!
bløde Marmor for mit Favntag!
ædle Billed for min Aands
dybe, jublende Tilbeden!
O velkommen hjem igjen!

Ak, hvad kan min Styrke tvinge,
saa jeg ikke op kan springe?
Ak, hvad binder mine Arme,
at jeg ei dig kan omfavne?

Ak, hvad kan mit Øje blinde,
saa det ei sit Syn kan finde?

Har mon hist fra Dødninghaven
stakkels ugift Qvindes Geist,
svøbt i Hyldens Duft paa Graven,
sig i Sommernatten reist?
er ind af mit aabne Vindu
opad lette Ranke stegen,
for med Trolddom mig at gjække,
min Henrykkelse at vække,
for med den Bedragnes Qval
sin at kunne vederqvæge?

„Det er mig, og ikke Hende,"
klang det, klang, som om man kunde
tænke Klang fra Engens Klokkes
og Konvallens spæde Munde,
Toner i en Liljes Stengel.
„Det er mig! Du bør mig kjende:
Jeg er Din og Hendes Engel,
død forlængst, og før jeg vidste,
at jeg var din første Elskov.
Jeg velsignet har din sidste,
aandet al min Ømhed ind
i din Elsktes Jomfrusind,
strøget ned med bløde Vinger
Ringen først paa hendes Finger.
Naar I ere glade sammen,
er det mig, som altid fylder
med den Tanke Eders Sjele,
at Serafer Glæden dele.
Da for Alteret I knælte,
holdt jeg over eder Begge
svævende en himmelsk Krands
med en nær udsprungen Knop
for ethvert af eders Løfter.
Jeg for Herrens Throne lagde
knælende den som et Offer;

og der ikke een er visnet,
men den er endnu saa frisk
somom den var nylig dyppet
i en Evighedens Kilde.

Og nu er jeg kommen hid
for din Hustrus rene Leje
at bestrøe med hvide Roser.
Thi — maaskee jeg burde tie —
thi hun kommer end i Nat."

Dalvise.

Det er min Sjel en frydfuld Trang
  at gjæste Norges Dale.
Den gamle Fjeldkoll elsker Sang,
  den glade Hjerters Tale.
Kom til den fagre Maridal!
til Kleivens*) svimlende Portal!
Kom hvorsomhelst, og Norge skal
  dig i sin Favn husvale!

Hvor strømmer ud Berusning sød
  fra Dalens Bjerkelunde!
Det var en Drøm i Engles Skjød
  paa deres Mos at blunde.
Hvad Harpespil i denne Bæk!
Hvad Melodi! hvor sød en Skræk!
Bestandig ny den toner væk —
  ak! som fra Perlers Munde.

Hvad tænksomt sværmersk Øje fik
  du Kjernets stille Vove!

---

*) Krogkleivens. (W.)

hvad Ord den susende Musik
  i Aasens dybe Skove!
Den Mand er ei i Norge fød,
som den ei gjør om Hjertet blød.
Det er hans Buggesang, der lød
  ifra de dybe Skove.

Didind, hvor Fyrren suser, ind
  tør ingen Nidding vandre,
som har forglemt i troløst Sind
  sit Fædreland for andre.
Ham vilde Rædsel gribe, — bleg
han vilde høre Skoven skreg,
hvor klagende dens Røster steg.
  Did tør ei Nidding vandre.

Ham vilde, som en Dommer haard,
  hvert Fjeld imødetræde.
„Hvad vil du i din Moders Gaard,
  som glemt har hendes Qvæde?“
Hvor Kjernets Blik blev kummerfuldt!
Ak det, der smile kan saa huldt!
Ve Den, hvis Barm ei voldsomt slaaer,
  ved Hjemmets Syn, af Glæde!

Vi nærmere i Dalens Favn
  os føle Norges Hjerte.
Dets ærlige og gamle Navn
  vi der af Fossen lærte.
I Fjeldets solbelyste Tind
det blotter os sit høje Sind,
og derifra det speiler ind
  sig selv i Folkets Hjerte.

Igjennem Folkets Aarer lad
  sig Glommens Styrke vælte!
Som Rjukans kjække Styrtebad
  saa fyrige dets Helte!
Lad i dets Qvinder Ringerig

med bliden Ynde præge sig
Vær Gausta hver en Gubbe liig,
som sig tilthinge meldte!

Hvor styrtende mod Tyris Strand
fra Aasen Kleiven iler!
Saa først ved Maalet, Idrætsmand!
din stærke Vilje hviler.
Som Kolven fra det spændte Staal,
din Kraft forfølge vil sit Maal:
dit Vel, en Daad, o Fædreland,
en Daad hvortil du smiler.

Hist slanken Silje, Hæg og Piil
og Rogn sig sammenranke.
Det nøgne Fjeld de dække vil —
Det er en kjærlig Tanke.
Saa, norske Brødre, Bryst ved Bryst,
vi ville med vemodig Lyst
vor Moders Brøst selv hylle til —
Det er en kjærlig Tanke.

— —

George Frederik von Krogh.

Er det ikke Hjertelag, Geni og Ulykke,
Gud giver Udødelighedens fagreste Krandse?

Døden følger den Lykkelige som en tyrannisk Herre:
den Ulykkelige som en Tjener,
der stedse er rede at modtage sin Herres Kappe og Maske,

Hvormangen stolt Sjel kastede ikke dem begge i hans Arme?
Da vidste de forbausede Mennesker,
at der havde været en høj Aand imellem dem.

Trofast som Camoens's Neger, der betlede for sin Herre,
er Døden vedhaanden, naar Nøden bliver for stor.

Hvad betler han om for George? Fem Fod Muld af Jorden
for Den, som nu ejer en grændseløs Himmel.

O læg ham under de Stene, I gave ham at æde!
En Engel vil græde Blod derover, og Gud lade en Rosenbusk opspire.

De ere dog blødere end de Løibænke, hvorpaa hans Undermænd hvile.
Der er Hjerter i disse Stene; thi de skjule hans Kummer.

Døden, den venlige Sorte, smiler . . O, han maa vide en sød Hemmelighed.
Han maa have et blødt Hjerte; thi Jammeren tier ved hans Bryst.

Øinene synke igjen af Henrykkelse under hans Kys,
det eneste Kys i Verden, som tilfredsstiller og er trofast.

Det er et Øjeblik, hvori Himlen nedsænker sine Stjerne-kroner.
O George, hvor din Pande straaler! Er Betleren bleven Aanders Fyrste?

Er det ikke Hjertelag, Geni og Ulykke,
Gud giver Udødelighedens fagreste Krandse?

O George, da maa Du erholde trende:
en af ømme Violer for dit Hjerte, en af Laurer for dit Geni;
men Blomstens Navn for din Kummer er kun i Himlen kjendt.

Stimle Engle om din Grav — se, de ville vige tilside,

tilside for Bonden, som trænger sig frem med en Ege-
krands.
George, George! hvi funkler din Aand stærkest ved
Synet af den?

Den er for Patrioten og Oplysningens Ven.
De Ædelmodige! de have vist taget feil; thi nu har den
ingen Torne.

Omen accipio.

Nu blev mit Huus velsignet;
en Svale fløj derind,
saa snar og glad som Tanken,
der gjennemfoer mit Sind.

De Begge kom fra Himlen.
Lod sig min Tanke see,
den guldblaa var som Svalen,
eller hvid som Sne.

Og Mage kom med Mage.
Det var et Varsel meer.
Thi noget Godt ei kommer
alene, siges der.

Uskyldighed og Ømhed
just søgte sig et Hjem.
Held dig, min nye Hytte,
at du behagte dem!

Peder Overgaard.

Nu græde Mænd — o elskte Døde!
  nu græde Mænd for Dødens Magt.
Som disse gustne Blades Møde
  paa Gravens Rand er Venskabs Pagt.
I frodig Krands de sad som vi;
  nu hvirvles de ad Stormens Sti.

Se Levningen i disse Blade
  af Høstens bittre Spottedigt;
Triumfen, hvormed den kan hade
  hvad Somrens er og Somren ligt.
Den ham ei kunde elske da,
  vi skilles blegnende ifra.

Thi blid var ingen Sommermorgen
  som hans Gemyt; som hans saa blødt
var Hjertet ei, hvis Glød forborgen
  gjør Rosens Smiil saa sødt.
Saa mild var ingen Sommerqvel
  som han, vi hulke vort Farvel.

*

Nu er hans Sjel saa lys og herlig
  som Paradisets Morgengry.
Lad Klagen derfor, vild, men kjærlig
  med disse Høstens Blade flye!
Han, som var vor, er Engles Ven.
  Han bliver vor engang igjen.

Tufetter for Versemagere.

1. Sydsøsejleren.

Lyksalige Skib, som forlader dette Land!

Skal jeg give dig et Ønske med, er det ikke „Lykke paa Reisen“, men at du maa forlade det for evigt. Ak! mit Ønske er tungt; det kan tynge dig tilbunds, og saaledes opfyldes.

*

Lyksalige Skib! dine Vimpler lee, dine fulde barmede Sejl ere som en Flok af jublende Svaner, hvis Forviisning til Nordpolen er endt, og som nu kunne vende tilbage til de palmekrandste Søer.

*

Hvor dit Bryst bruser, som om der var Sjel deri, og du frydede dig over Farten mod din Bestemmelse: de varme grønne Strande, jeg synes at have seet i min Barndoms Drømme!

*

Eller skulde det have været før? Vist er det, at didhen var ogsaa min Bestemmelse. Men tro ikke, at een Skjæbne raader i Verden. De briste mod hinanden som mødende Pile, de sluge og sluges som Uhyrerne i Vanddraaben, de kjæmpe og dræbe hinanden for Herredømmets Skyld som Menneskene.

*

Min Fødsel maa have været et Skibbrud mellem disse barske og vilde Klipper. Ve mig, naar jeg endelig kan forlade dem, vil jeg ingen Læbe have for de søde Frugter i min Sjels Fædreneland, intet Fodtryk for det elastiske, duftende Grønsvær, ingen Arme for de slanke brune Piger til at nedryste Orangerne over dem med!

*

Peder Overgaard.

Nu græde Mænd — o elskte Døde!
  nu græde Mænd for Dødens Magt.
Som disse gustne Blades Møde
  paa Gravens Rand er Venskabs Pagt.
I frodig Krands de sad som vi;
  nu hvirvles de ad Stormens Sti.

Se Levningen i disse Blade
  af Høstens bittre Spottedigt;
Triumfen, hvormed den kan hade
  hvad Somrens er og Somren ligt.
Den ham ei kunde elske da,
  vi skilles blegnende ifra.

Thi blid var ingen Sommermorgen
  som hans Gemyt; som hans saa blødt
var Hjertet ei, hvis Gløb forborgen
  gjør Rosens Smiil saa sødt.
Saa mild var ingen Sommerqvel
  som han, vi hulke vort Farvel.

*

Nu er hans Sjel saa lys og herlig
  som Paradisets Morgengry.
Lad Klagen derfor, vild, men kjærlig
  med disse Høstens Blade flye!
Han, som var vor, er Engles Ven.
  Han bliver vor engang igjen.

Sujetter for Versemagere.

1. Sydsøsejleren.

Lyksalige Skib, som forlader dette Land!

Skal jeg give dig et Ønske med, er det ikke „Lykke paa Reisen“, men at du maa forlade det for evigt. Ak! mit Ønske er tungt; det kan tynge dig tilbunds, og saaledes opfyldes.

*

Lyksalige Skib! dine Vimpler lee, dine fulde barmede Sejl ere som en Flok af jublende Svaner, hvis Forviisning til Nordpolen er endt, og som nu kunne vende tilbage til de palmekrandste Søer.

*

Hvor dit Bryst bruser, som om der var Sjel deri, og du frydede dig over Farten mod din Bestemmelse: de varme grønne Strande, jeg synes at have seet i min Barndoms Drømme!

*

Eller skulde det have været f ø r? Vist er det, at didhen var ogsaa m i n Bestemmelse. Men tro ikke, at een Skjæbne raader i Verden. De briste mod hinanden som mødende Pile, de sluge og sluges som Uhyrerne i Vanddraaben, de kjæmpe og dræbe hinanden for Herredømmets Skyld som Menneskene.

*

M i n Fødsel maa have været et Skibbrud mellem disse barske og vilde Klipper. Ve mig, naar jeg endelig kan forlade dem, vil jeg ingen Læbe have for de søde Frugter i min Sjels Fædreneland, intet Fodtryk for det elastiske, duftende Grønsvær, ingen Arme for de slanke brune Piger til at nedryste Orangerne over dem med!

*

Dog, skynder eder, Dage, og gjører mit Hoved hvidt som hint svindende Sejl. Dødens Segl vil da kappe det sidste Toug, og jeg vil komme efter. Thi Himlen er der, hvorhen vi længes, Helvede der, hvor vi længes ifra.

2. Dødningeskallen.

(Vor Frelsers Kirkegaard, Sommeren 1841.)

„Nu kunne I have hvilet nok," mener Graveren, og kaster Hjerneskaller og Dødningebeen op. „Gid Naaden saa vist maatte skinne paa eders Sjele, som Solen nu skal skinne paa eders Been!"

*

Hvilken fiintformet Hjerneskal, som trillede hen under Løvet. Den maa have tilhørt en ung Skjønhed. Den kjærlige Busk lukkede sig efter den med en Lyd som af mange Suk, som for at begrave den paany for Menneskenes og Hundenes Blik.

*

Hundene vende sine Øjne bort med bange Afsky, et Menneske sparker til Dødningeskallen, og graver med sin Stok Jorden ud af dens Øjenhuler. Paaknæ vilde han ligge, om deres gamle Glands fyldte dem.

*

Hvilken Skjønhed maa have overvævet disse Vinklers rene Forhold! I denne ædeltformede Hjerneskal maa Tanker have bevæget sig som Perler, der ordne og rade sig til vexlende foranderlige Smykker. Et mildt Gemyts Melk synes endnu at flyde over disse Tænder, der skinne som en fuldtallig Skat i Mulden.

Hvor taabeligt at besynge sin Elskedes Kinders Rosenfløjel, Barmens gjennemsigtige Væv af Liljeblade, Mundens friske honningfulde Blodnellik, Smilehullets

konvolvuluslige Henrykkelseshvirvel, Vinenes sorte eller blaa Diamanter! Alt dette er kun Skjønhedens Tapeter, som nedrives efter Bryllupsfesten, men Beenraden er dens Tempelbygnings Kolonner og herlige Buer, endnu efter Aarhundreder skinnende som Alabaster eller blegguul Jaspis.

*

Gaa til Tingenes Væsen! Føl Henrykkelsen, Dødelige, i at omfavne denne Hvirvelsøile: den er endnu smekkrere end Jomfruens Slankhed! Bedæk med tusinde brændende Kys de fiintdrejede Knogler, forstenede Liljeknopper, værdige at være Kuglerne i en bedende Engels Rosenkrands! Besyng Tindingernes Elfenbeensdiadem, Pandehvælvet liig en huul Stjernes Skal, Tændernes uforgjængelige Klenodier, Ribbenenes Tvillingharper, Hoftebladenes endnu fuldkomnere Harmoni end Sommerfuglens udslagne Vingers, Reisningens yndige Dristighed, det hele Skelets herlige Konstruktion af Skjønhedslinjer, som have faaet Marmorets Evighed.

3. Sneklokkens Roman.

Ak, kunne ogsaa Blomstre være vanvittige? Med hvilket sygeligt blegt Smiil staaer Sneklokken der paa sin grønne lille Plet midt i Sneen!

*

„Jeg venter paa Rosen, min Beiler, Sommerens Søn. Han har sat mig Stevne her. Jeg kunde ikke vente. Jeg er kommen for tidlig; men han vil nok komme."

„Stakkel! du maa have drømt det under Snelagenet. Han vil ikke komme. Han er Sommerens rige Søn, men du den fattige Vinters Datter."

„Saa er det; dog siger mit Hjerte mig, at han vil komme. Han har Guld og Fløjel for os begge. Han talte til mig, og nævnte denne Plet."

*

Tre Dage dvælede Sneklokken, zittrende i den kolde Vind. Men hun følte den ikke mere end Enebærbusken; thi stedse tænkte hun: „nu kommer han og trykker mig til sit gløbende Hjerte." Den fjerde bøjede hendes Hoved sig; thi hendes Haab begyndte at vakle; den femte bedækkede en graa Blegbed hendes Kinder; thi Tvivl begyndte at nage hendes Hjerte; den sjette kunde Jugen gjenkjende den Fagre; thi hun tvinede hurtigt under Tanken, at hun nu alligevel var for hæslig til at elskes af Rosen; og den syvende var hun ikke mere, thi hendes Hjerte var brustet med Troen paa den Elskede.

*

Hvil sødt, smukke Sneklokke! Din Roman var saamangen stakkels Piges: simpel, men rystende nok til at knuse et Hjerte og en Tilværelse.

*

Udpaa Sommeren kommer Rosen, som en Ridder i Guld og Fløjel. Han veed af Intet; men vilde lee, om han hørte Sneklokkens Historie, og fortælle den for Georginerne og Narcisserne og sin Brud, den kongelige Lilje.

Men se, hvert Foraar kommer jo Sneklokken igjen paa sin Plet. Skulde hun engang have blusset af Liv før Rosen bedrog hende eller hun maaskee selv bedrog sig med Indbildningen om hans Kjærlighed, og den blege, jeg talte med, og som jeg saae forsvinde, kun være Gespenstet, som hvert Aar gjenopliver sin ulykkelige Lidenskabs Historie?

Af „Vinægers Fjeldeventyr."

I.

(Mel. Sola gjæng bak Aasen ne.)

Ve dig, Skjald! det er din Død,
synger du herhjemme.

Kilden liig i Jordens Skjød,
  qvæle du din Stemme!
Dvergen hører Kildens Qval.
Ingen din fornemme skal.

Gjem dit Qvæde i dit Bryst,
  skjøndt det er en Smerte.
Folkets Mund er bleven tyst,
  sygnet er dets Hjerte.
Kun et ensomt Echo til
dine Sange lytte vil.

Ve, er Folkets Øre døvt
  for dets egen Stemme?
finder det sig ei bedrøvt
  meer i Norge hjemme?
Har til eget Qvad, forstemt,
det da Melodien glemt?

Folkets Hjerte var engang
  fuldt af herlig Tale;
Harperne i Oslo klang,
  Langeleg i Dale,
Skjalden sad paa Folkets Skjød,
Kongens Purpur om ham flød.

Fjeldet paa sin Tomt dog staaer,
  som i gamle Dage,
og de vene Liers Vaar
  vender tro tilbage,
af de mørkblaa Aasers Flugt
inden samme Linjer lukt.

Landet vi, det tause Digt,
  uforandret møde.
Norge staaer der, Harpen ligt,
  ak, hvis Digter døde.
Ingen spiller meer paa den,
kommer Skjalden ei igjen?

II.

(Mel. Ifjor gjett'æ Gjeita.)

Hvad vil han i Byen? Hvor snart han kan glemme,
der norskhjertet Skjaldskab har allermindst hjemme!

Søg dybt ind i Norriges ensomme Dale:
der lytter dit Fædreland til din Tale.

De blaanende Aaser, som svindende jage
hverandre i Fjernet, dit Ovæde gjentage.

Af fuldeste Bryst der dets Echo dig svarer;
der Aasernes Rækker er jublende Skarer.

Hvad vil du i Byen? Hvor snart du kan glemme,
der norskhjertet Skjaldskab er allermindst hjemme!

Men træffer paa Vejen du Hvidtorn, den hvasse,
dit Hoved ærbødigt at blotte du passe!

For den burde Liljen, den knejsende, neje,
og Roserne knæle paa Alfareveje.

Thi taggede Hvidtorn er Lauren, som Norge
sin Digter, saalænge han lever, vil borge.

Den trykker til Blodet det ind om hans Pande.
Dog sukker han ei efter fremmede Lande.

III.

Hjertet styrkes ved at lide,
Armens Muskler ved at stride,
Stemmen hæves i en Blæst.
Først en Mand, hvis Kraft ei svigter,
saa en freidigsindet Digter; —
dette er dit Kald dernæst!

Sørger du, — da blot en Strimmel
Lyseblaat af Foraarshimmel,

og du juble vil af Lyst.
Du, hvem Duggen kan beruse,
siig, hvor er den Magt, der knuse
kan et saa fredsaligt Bryst?

Mig selv.*)

Jeg i slet Lune, Morgenblad? Jeg, som kun behøver et Glimt af Solen
for at briste i høi Latter af en Glæde, jeg ikke kan forklare mig?

Naar jeg lugter til et grønt Blad, glemmer jeg bedøvet
Fattigdom, Rigdom, Fiender og Venner.

Min Kats Stryggen mod min Kind udglatter alle Hjertesaar.
I min Hunds Øje sænker jeg mine Sorger som i en dyb Brønd.

Min Vedbende er voxet. Didudaf mit Vindu har den baaret paa sine brede Blade
alle de Erindringer, jeg ikke bryder mig om at gjemme.

Den første Foraarsregn vil falde paa Bladene og udviske nogle troløse Navne.
De ville falde ned med Draaberne og forgifte Regnormens Huler.

Jeg, som læser Henrykkelser paa hvert af Centifoliens, den Vaargaves, hundrede Blade —

---

*) Skrevet som Svar paa en polemisk Redaktionsartikel i Morgenbladet, hvori det blandt Andet heder, at „Hr. W. er opirret og i slet Lune.“ (Udg.)

mig skulde en slet Avis bringe til at qvæle en Sekund med Ærgrelse?

Det vilde være som at dræbe himmelblaa og rosenrøde Sommerfugle.
Den Synd gyser mit Hjerte for i sit Inderste.

Det vilde være som at overøse mit endnu ugraanede Hoved med Aske,
og at bortkaste de Diamanter af straalende Sekunder, Tiden endnu nedsaaer derover.

Nei, frisk I Journalister, hvæsser eders Rævekløer kun paa Klippen!
I rive kun Blomster løs og lidt Mos til en blød Grav.

Som Insektets Stik i Muslingen, avler Fornærmelser kun Perler i mit Hjerte.
De skulle engang pryde min Aands Diadem.

Jeg hade? Naar en Fugl flyver over mit Hoved, er mit Had flux tusind Alen borte.
Det flyder hen med Sneen, det gaaer med de første Bølger fra Land og langt ud i Havet.

Men hvi skulde ikke mine Aarer vredes?
Berøv ikke Landskabet dets brusende Bække!
Højstærede Vidjebuske, tillader Bækken at skumme, naar den gaaer imellem Stene.

Jeg elsker ikke evindelig blaa Himmel, som jeg hader dumme, glanende Øjne.
Har jeg ikke en Himmel, fordi den er fuld af drivende Skyer, Solens Eventyrslande?

Og om jeg ingen havde, er Guds ikke stor og herlig nok?
Klag ikke under Stjernerne over Mangel paa lyse Punkter i dit Liv!
Ha, de blinke jo somom de vilde tale til dig!

Hvor straaler Venus iaften! Har Himlen ogsaa Foraar?
Nu have Stjernerne lyst hele Vintren; nu hvile de og
frydе sig. Hallelujah!

Hvilken Rigdom for en Dødelig!
Min Sjel fryder sig i Himlens Foraarsglæde, og skal
deltage i Jordens.
Den tindrer stærkere end Vaarstjernerne, og den vil
snart springe ud med Blomsterne.

Herlige Aftenstjerne! Jeg blotter mit Hoved.
Som et Krystalbad nedfalder din Glands derpaa.

Der er Slægtskab mellem Sjelen og Stjernerne.
Den triner i Stjernelyset udenfor Ansigtets Forhæng,
hvis Folder ere forsvundne.

Straalerne overgyde min Sjel med en Rolighed som af
Alabaster.
Som en Byste staaer den i mit Indre. Stirr i dens
Træk!

Nu ere de, som I ville have dem. De spodske ere
stivnede.
Min Sjel har kun Ligets milde Smiil. Hvi forfærdes
I mere?

Den Djævel! Bysten har et leende Hjerte under sin
Rolighed.
Ve eders matte Fingre, at I ikke kunne faae fat paa **det**!

Efter Tidens Leilighed.

Stenen i Stefanens Pande —
Den er Løgnen mod det Sande.

Taabelige, grumme Haand,
som vil sigte paa en Aand!
Ha, hvad Sejersglands, der bryder
af det Saar, hvis Blodstrøm flyder!

Løgnen kun Sekunden vinder.
Intet Sandhedsord forsvinder.
Som et Hvist af lette Lin
løsner styrtende Lavin,
er Det nok til at begrave
Verden, naar den er aflave.

Men Det maa ei hviskes stille.
Sandheds Ven ei blot maa ville.
Vær i Et og Alt dig Selv!
Det er Sejrens Kunst, min Sjel!
Som Stefanen mellem Stene
maa du staae, om selv alene.

Min Hustru.

Før, i din Jomfrulighed,
elskte Viv! før med min Eed
du dit sagte Ja troloved,
var du Engens Klokke liig,
der med yndigt bøjet Hoved
mellem Græsset skjuler sig.

Vist Tilfældene, de sære,
smaa, som Aandepust forsvundne,
Guds usynligen forbundne
himmelsendte Engle ere.
Thi et sligt Vidunderspil
førte mig iblinde til
dig, min Hustru, underbart,

som den vilde Bies Fart,
der igjennem Engen jager,
eller Sommerfuglens Nærmen
i sin Sværmen
legende den Blomst opdager
mellem Stene;
som bør smykke Bruden ene.

Nu, nu er Du, som min Viv,
rødmende og frugtbetynget
Brombærbusk, der fast har klynget
til det vilde Fjeld sit Liv.

Ha, hvad synes du da om
Dybderne derrundtenom?
Svimler, angest for at slippe,
svimler du da over disse
Afgrundsdyb omkring din Klippe?
Dermed maaler
den kun Højden af sin Isse.
Somom Klippens Pande straaler
af en Herskers Højheds Fred,
bævede de ere, med
Trældomsfrygt, til Foden ned.

Eller skrækkes du, fordi
Ravne fæle
sortne skrigende forbi,
somom vare
de hiin Afgrundsdybdes Skare
hylende fordømte Sjele?
De ei rokke
Klippens Ro med sine Flokke.
De forhindre
ei, hvor højt de flyve op,
Klippens Top
fra i stille Glands at tindre.

Der, paa Højden uden Læ,
der paa Ravneklippen rødmer
dine Sødmer,
mit velsignte Livsenstræ!
Her, her ved et mandigt Bryst,
under fredsæl Pandes Dække
hviler leende min Lyst,
glad og sikker, som den kjække
Rødmende i Klippens Revne,
netop hvor (somom just der
haarde Klippes Hjerte er)
netop hvor, med frugtbar Evne
smuldrende den har bered
Anemoners muntre Brimmel,
Gentianers sunde Blod,
Saxifragers blege tyste
Trylleekreds et sikkert Sted,
for med dem at gjennemflette
Mosetæppets bløde tætte
Fløjelshylle
rundtom Brombærbuskens Rod.

Hvor maa Busken da forlyste
sig imellem Jord og Himmel!
Og hvor kan min Pande skræmme
dig med sine Skyers Hast,
naar du bort dem kan fortrylle,
deres vrede Rullen tæmme
med det søde Solskin i
eet af dine Diekast?

Lad dens Skyer rulle hen,
hen som Voverne ad Vandet!
Lad dens Harm paa Brynets Hvælv
høj og fri
hæve sig og døe igjen,
gaae, som Bølgen i sig selv,
i sin egen Styrke under!
Thi hvad er de Skyer andet,

Panden saa omskumles med,
end kun Skygger af Sekunder,
som tilhøre Verdens Kivs
Døgnforløb, men ei vort Livs
altbegyndte Evighed?

Hvad, hvad var en Klippe, som
ingen Afgrund fortned om,
ei af Ravnes Flugt ombeltet,
ei af Skyer overteltet?
Hvad en Mand, hvis Overmagt
var af Lavhed ei beleiret?
hvad, hvis ikke hans Foragt
raged over den iveiret?

Men hvorledes
var vel Klippens Steilhed skjøn
uden Busken, som i Løn
i hiin Klipperevnes Ro
over Svimmeldybet fredes?
og hvorledes jeg vel fro
i min Smerte,
uden dig, min Viv, vedhjerte?

Min Fødselsdag.

Gudskelov, at du er over,
Dag, da jeg blev fød.
Ruller nu, I muntre Vover!
Straal nu, Rose rød!
Ak, igaar hvor tungt I sukked!
Rosen sine Kalke lukked.
Gudskelov, at du er over,
Dag, da jeg blev fød!

Nu idag du atter lette
kan, Natur, dit Bryst,

Harpen til mit Hjerte sætte;
 det igaar var tyst.
Ak, igaar hvor mørkt derinde!
hvor var mine Øjne blinde
 for Naturens Lyst!

Fyld mit Bæger! Jeg vil drikke
 paa min Fødselsdag:
den, naar Tørvene de stikke
 til min Gravhøjs Tag.
Jeg vil feire den derinde,
vande vil dens Græs min Fiende
 med et smeltet Nag.

Folkeviser.

---

1. Steinbryter-Vise.

(Den almindelige Minerermelodi.)

 Nisser og Dverge
 bygge i Bjerge;
men vi skal mine dem alle herud.
 Thi mens vi synge
 muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget i Luften med Krud.

 Ja lad os bore
 dybe og store
Huller i Graastein og Blaastein og Flint!
 Da, mens vi synge,
 muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget i Stykker og Splint.

 Hurra! det knalder!
 Satans Rabalder!
Hurra, Minerer! du vinder tilsidst.

Thi mens vi synge
muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget ved Magt og ved List.

Fjeldet skal bæve
under vor Næve.
Hurra, Minerer! Nu knalder dit Skud.
Nisser og Dverge
bygge i Bjerge,
Hurra! nu mine vi Nisserne ud.

2. Skildvagt-Nyn.

(At nynne paa Post efter egen Melodi.)

Nu er der Fred, ja Gudskelov!
I Jorden løber Bondens Plov!

Og hjemme gaaer min Moders Rok.
Jeg hører den, skjøndt unna nok.

Nu er alt Freden en treti Aar.
En voxen Mæt omkring den staaer.

Nu er der Fred. Den er forrost.
Hold Øjet vakt, du Mand paa Post!

Hold Hjertet friskt og Sjelen qvik,
som om til Krig alt Trommen gik!

Thi Freden er saa gammel nu,
at den kan døe før jeg og du.

Den synger vel imens den saaer,
og krandser fro med Ax sit Haar.

Dog bærer den (thi klog den er)
paa Skuldren blankt og ladt Gevær.

Og Mænd paa Post har Freden sat.
Forlod de den, da Fred — Godnat!

3. Hjemkomsten.

Her, Berith, min Berith, er Gudmund tilbage.
Nu døer i vort Favntag Adskillelsens Klage.

I prægtige Gader jeg monne omvanke,
men Berith, min Berith, hos Dig var min Tanke.

Jeg saae kun dit Hjem, min Lyksaligheds Bolig,
det Tag, som beskytter min Elskede trolig.

„Gid Engle derover maa Vingerne spænde!“
Saa tænkte jeg — „Gid de maa værne om hende!“

„Gid de maa Velsignelser ryste derover!
og liflige Drømme om mig, naar hun sover!“

Vel tusinde Skjønheder saae jeg i Staden.
I Silke de braste forbi mig paa Gaden.

Men blindt var mit Øje for Frøkner og Fruer.
De syntes mod Berith som Kraaker mod Duer.

Hvor bause de vare, fornemme og fine,
de havde ei Roser saa friske som Dine.

Mit Øje sig lukte, min Sjel var derhjemme.
Jeg kunde dens Flugt i min Længsel ei tæmme.

Jeg tænkte paa Dig, paa vor Fryd, naar jeg kommer,
og, Berith, jeg tænkte paa næste Skjærsommer.

Naar guldgrønne Kaabe om Fjeldbirken bølger,
da gaaer du tilsæters, og efter jeg følger.

Der er det saa ensomt, saa ensomt og stille,
ja netop, min Berith, som Elskende ville.

Naar fjernt da du hører en Luur, som du kjender,
min Brud! det er mig, som en Hilsen dig sender.

Naar Echoet døer over Hugakolls Mønning,
da kommer jeg selv over Sæterens Grønning.

Frygt ei det Gevær, som paa Skulderen hænger!
En Rose til Dig frem af Løbet sig trænger.

Da, Berith! som nu af min Elskte omfavnet,
i glødende Kysse forglemmer jeg Savnet.

4. Lad-Hans.

Det Guld er tilvisse ei meget at rose,
som drypper ei Kobber i Armodens Pose.

Men, Lad=Hans! idag faaer du ikke en Skilling;
thi Lediggang, seer jeg, er al din Bestilling.

Og Dovenskabs Tiggen i Gavmildheds Hæle
vil ei den alene, men Røden bestjæle.

Men hør, hvad jeg siger! Det gavner tilvisse
dig mere, min Gut, end en Dalers Almisse.

Dog mærke du først, at du Hjælpen forsager,
hvis Raadet du kun gjennem Ørene jager.

Den Sult maa arbeide, som lyster at æde.
Den Armod maa spinde, som vil sig beklæde.

Det Brød jeg vil spise, det maa jeg vel hente.
Thi førend det flyver til mig, maa jeg vente.

Gud giver hver Fugl nok dens Frø til at æde;
men ikke han kaster det hen i dens Rede.

Og det er en Regel, du vel bør at vide:
hvo Kjernen vil spise, maa Nødden først bide.

Og glem ei, at, hvile en Fattigmands Hænder,
da hvile medrette vel ogsaa hans Tænder.

Hvor griner du, Lad-Hans, som Arbeide hader;
men Flittighed leer, som i Sveden sig bader.

Og Den, som vil dovne sig Ugen tilende,
vil Gud ingen Sabbath derovenpaa sende.

„Godvilje," den Smaagut, har, sig til en Ære,
optrukket det Vognlas, „Drog-Rise" lod være.

Den Rise var „Doven Drog" — Tosken, som undred
sig over, om Fjæren ei vejed et Hundred.

Tag fat paa dit Verktøi, min Gut, uden Votter!
Med Handsker paa Lab fanger Katten ei Rotter!

Den Flittige faaer vel et Huus af en Hytte.
God Spinderske ofte sit Linned kan bytte.

Men let vil det Barn, som ei lærer at virke,
først stjæle i Naalehuus, siden i Kirke.

Sin Løn maa paa Haanden Arbeideren have.
Tag glad imod Løn, men saa glad ei mod Gave!

Et Haandværk, om end det er sodet om Munden,
af skinnende Guld har sin Hjerterod tvunden.

Reent fattig er Ingen, thi Tiden er Penge;
men ikke som disse den gjemmes kan længe.

Og det er en Sandhed, vel bedre end Penge:
„Hvo hjælper sig selv, hjælper Herren, den strenge."

Og, trykker dig Armods Elendighed svare,
da laan af dig selv ved at virke og spare!

Et Fattigmandsbarn, som gjør Træskeer, kan hænde
ei, før det til Gjæst be'r al Bygden, vil ende.

Thi Flid, som sig gifter med Tiden, til Smykke
har Glæde, og Barnet, de faae sig, er Lykke.

Af „Langeleiken,

en Krands af Digtninger i Dølemaal."

---

1. Til den venast Gjente i Hallingdal.

(Mel. Markje grønas, Snjogen braane.)

Næbnas ska taa me ho inkji,
  Ho, som Prisen bæra skal,
so dessleire vene Augo
  glema kan i Hallingdal,
aa dessleire fagre Kjaka
  rauna kan som Ros i Sol.
Thi der æra mange slike
  ifraa Næs aa alt te Goel.

Aa kor finns den vene Gjente,
  som trur inkji um se sjøl,
at ho gjævast æ taa alle,
  lik'som Gull imylio Sylv,
lik'som Bjørkji mylio Græna,
  at dæ æ umogele
nokon a'en meint kan væra,
  nær der tales so taa me?

Ho, e meina, har no Augu
  like Markjis Klukku blaa
glemande ti Morgoduggi,
  Tænna just som Mjølk aa sjaa,
Smiledækka som de Haale
  ti eit Rosebla, aa Maal
klingande som nær ein Gullring
  ringla ti ein Sylverskaal.

Henna Let æ kvite Jukkuls
  Raunande ti Morgons Brand.

Glema, straale. Kjaka, Kinder. Græna, Graner. Smiledækka, Smilehuller. Haale, hule.

Haare bær ho i ei Krune,
  fletta um mæ raue Band.
Dæ æ gjylt som Solestraaler,
  som ein Dronnings Kaape si.
Va' e no ein liten Blomme,
  døie ville e deri.

Levandes ho æ som Bækken,
  rak som einstak Syljuvaand.
Arbe gaaer, som Kulu trille,
  unde henna flinke Haand.
Grasstraaé som Staalfjør æra
  unde henna lette Fot.
Tænk de henna daa i Dandsen!
  Dands mæ henne, har du Mot.

Jedne taa glaværugt Hjerta
  kvæe ho mæ Trollemagt,
som om Huldres beste Langspel
  va ti henna Bringe lagt.
Aa ho kjenne Tona fleire
  ell' ein minnug Talatrost.
E nok trængte fleire Visu
  før e henne fuldt fek rost.

Aatte Gull aa Sylv e, skulle
  e vel henne gjeva daa
slik ei prægtig Brurekrune,
  som dæ kunne ljøse taa.
Men daa bærre Vers e eige,
  kem skull' dei tehøjre daa
a'n el' den venast Gjente
  e ti Hallingdale saag?

Gjylt, gyldent. Einstak, eenstammet.

2. Valdrisen paa Heimvægen.

(Mel. Lengje venta Laurdagsqvællen.)

No kan inkji væra langt te Valdris at:
  Hjærta blir so heit ti Live.
Skogjen taatte løipe, Aasadn glie rat,
  skjele so nær Skyadn drive.
Beinadn bli so qvikke so te Springedands;
no æ inkji tænkje meire po ein Stands.
    Hej! no gaaer dæ glat;
    Bakka høg aa brat
  taatte jamn so Isens Skjive.

Nær mæ sjumiils Randsfjord eingaang Slut dæ faat,
  daa tæ Valdrisen te læji.
Nær ti Etnaelven fyst dæ blinkji blaat,
  glime Augo hass taa Glæi.
Nær se Røsekampen vise so ei Skjy,
fær'en Hug te springje, so po Vinsterfly,
    Reinans raske Flok
    over Stein aa Stok,
  over snøbetække Heje.

Inkji ska e tru e kvilte mangestan:
  po Krokkleve va den fyste,
for aa glæe Hjærta mæ den fyste Rann,
  so langt Nor taa Snøfjell lyste.
So po Dynnasteinen kvilte e me best,
over „Astri, Halands venast Gjente," rest.
    Men e gjik min Væg,
    tænkte kun po dæg,
  so æ venaste i Valdres.

Inkji saag e Fjell so burge heldan blaa
  so de høge Valdrestindadn;
Hugakøll aa Vitihødne, grust aa sjaa,

Skjele, skjellig, tydelig. Daa tæ Valdrisen te læji, da begynder Valdersen at le. Burge, stante.

Grøndsendknippun elle Grindad'n.
Korkji Ringerikji, Haland heldan Land
bar eit Gras so grønt so Valdres allestan.
Dær æ Blomma au
meire frisk aa rau;
aa som Blomo so æ Gjentudn.

Sjaa! Dæ glime alt ti Vængna, so ho rann
ti ein solblank Sylverrænna.
E vil fulgji ho saa skjele so eit Band,
beinast Væg te Heimegrænna.
Men ein liten Bæk ska, onde lystig Røl
onde Hugakøllen syne me ein Støl,
hvor ho Gjenta mi
bur den korte Ti
Blomo blomstre vent i Liidn.

Rap dæ, Foten min, daa! Skunda dokker, Bein!
Thi alt Nypekjørre strødde
Røsidn sina bleiknand over Astris Stein,
venast Møi, so Haland fødde:
aa dei fina Blomo kring mi Gjentes Støl
dø før fyste Riimslag ifraa Hugakøll,
Alt han længes ret
te sin kjære Væt;
aa so staaer jo Stølen øje?

Fordums-Venner.

Ballade.

Med Døden i mit Hjerte
og Smilet om min Mund,
og i mit Blik en Smerte
ifra vor Afskedsstund —

Vængna, Vejna. Røsidn, Roserne. Væt, Vinter.

kom, Ludvig Daa, min Svorne,
  jeg beder, kom min Ven!
Af tusinde forlorne
  jeg har en Stund igjen.

Jeg har en Stund at tale
  om rundne Dages Strøm,
der kunde søndermale
  til Skum vor fagre Drøm.
Vi os ved Fossen sætte!
  Se, hvor den Skummet slaaer!
Saa, Venskab, knust din lette
  Meeneed i Skum forgaaer.

Du gyser der ved Faldet;
  Du tør ei see derned,
som om Du hørte Skraldet
  af en forsvoren Eed.
Friskt Mod! Ved Fossen Birken
  sin Fane freidig slaaer.
Histudenfore Kirken
  vort næste Møde staaer.

Vi os paa Engen sætte!
  Dens Græs er guult og tørt.
Ak, just et Liv som dette
  har jo vort Venskab ført?
Det skjød som Græs i Vaaren;
  det visnede som Straa;
og Vindens Flugt har skaaren
  de Ax, som sad derpaa.

Vi sætte os paa Tinden,
  hvor Skyen flyer forbi!
Der sejle to for Vinden,
  forbundne fast som Vi.
De splittes i Sekunden.
  Forbi Fostbroderskab!

Saa af vort Venskab vunden
  vi har hinandens Tab.

Kom, sæt dig ved min Side!
  Kom, tryk dig til mit Bryst!
Du skal dets Qvaler vide;
  saa lærer jeg din Lyst.
Der var Du engang hjemme
  med al den Førstes Ret.
Ve mig, som ei kan glemme!
  Ve Dig, som kunde det!

Vi sætte os paa Randen
  af vildest Afgrunds Hang!
omfavne saa hinanden,
  og saa min Ven — et Sprang!
Lad Dybet Tvende gjemme,
  som vare engang Eet!
Ve mig, som ei kan glemme!
  Ve Dig, som kunde det!

Maurits Hansen.

O hvad Dristighed jeg vover,
  Maurits Hansen, naar jeg veed,
at din Geist nu blikker over
  Skuldren paa Papiret ned!

Dumhed! Graad paa Vers? O Dumhed!
  Bort du hykleriske Pen!
Sorgens Poesi er Stumhed.
  Aandens Øre hører den.

Jeg vil stirre ud i Himlen.
  Tanken flyve som den vil!

. . Ak, der venter Englevrimlen,
Maurits, en Novelle til.

Den har bag din Hyttes Vægge
lyttet mangen Aftenstund;
nu den kommer for at lægge
Øret nærmere din Mund.

Himlen mangler ei Sujetter,
hvor der elskes kan saa ømt.
Genialsk du gjennemfletter
dem med hvad du selv har drømt.

Genius! du maa fortælle.
Himmelens berømte Gjæst!
din fortrinligste Novelle
aldrig blev paa Jorden læst.

I hans Hjerte stod den skreven,
tvang Usynlige til Graad,
Slutningen, isønderreven,
af hans egne Taarer vaad.

Norges Fjelde.

(17de Mai 1842.)

Norges bedste
Værn og Fæste
er dets gamle Fjeld.
Skumle Død sig skjuler
i dets dybe Huler.
Varden oppe
paa dets Toppe
speider Dag og Kvel.

Hør fra Urens
Styrtning Lurens
klagende Signal!

Jægerkjæden skrider
langsad Aasens Sider.
Fjeldets Stemmer
den fornemmer
fra den dybe Dal.

Vælten venter
paa dens Skrænter.
Bonden passer paa,
om han snart kan lade
Friheds Barrikade
ned fra Tinden
over Fienden
som et Uveir gaae.

Ingen Feide
kan han speide.
Hæng da Riflen hen,
gamle Bjørneskytte!
krands med Løv din Hytte!
Tappre Jæger,
tøm et Bæger
for dit Fjeld og den!

Høje, klare
Toner svare
fra det gamle Fjeld.
Folkets glade Løfter
klinge fra dets Kløfter.
O hvor mange
tusind Gange
sang de Norges Held!

Held da Eder,
blaa Geleder
om mit Fædreland!
Fred og gode Dage
over Bondens Tage

stedse skinne,
stedse rinde
over Fjeldets Rand.

Paa en lykkelig Moders Geburtsdag.

Til Mandeltræets Priis, af Blomsters Byrde
til Jorden bøjet af en Sølverregn,
sin Mandoline stemmer Spaniens Hyrde
i Ly af sine fulde Rankers Hegn.

Han seer i det sin Arnes Lykkes Billed,
sin egen sejerrige Kjærlighed,
en øm Penat, med spredte Arme stillet,
ved Hyttens Dør, en Vogter af dens Fred.

Romancen lyder; og hans Hustru gjetter,
at Mandeltræets Priis er hende meent,
og under Sangen hun af Efeu fletter
en Krands, og krandser ham naar den er endt.

Men Nordens Søn taus til sit Hjerte trykker
sin elskte Viv, og peger stille mod
en Glemmigei, som sine lyse Smykker
har slynget yndigt om en Roses Fod.

„Han mener mig, han mener mig og Disse!"
Saa tænker hun, og sætter paa sit Knæ
de elskte Smaa — da skuer han tilvisse
Kjærminder, slynget om et Rosentræ.

Da faaer en taus Romance i hans Øje
paa eengang Ord som Spaniolens Lyst,
og Jublen bryder ud i glade høje
Triumfens Toner fra hans fulde Bryst.

Han kalder sine Venner hid at skue
hans Lykkes Billed i dets fulde Liv,
og i Pokalen, fuld af Sydens Drue,
de tømme Skaalen for hans hulde Viv.

Saa, elskte Ven, i Aften vi besynge
den Lyst, som blomstrer i din Arnes Læ:
din Caroline, hvem de Smaa omslynge,
— dit glemmigeiomkrandste Rosentræ.

Frants Henrik Aubert.

(Ingenieurkapitain ved Horten.)

Heller styrte ned i Gruus
stoltest Taarn paa Agershuus,
heller briste
Haldens gamle Gyldenløves
tordenmørke Bastion,
Vingers Tind sin Krone miste,
— den, som skinner i det Fjerne
som en sjunken søndret Stjerne —
end du skulde saa bedrøves
i dit Hjerte, min Nation.

I Hans kloge Pande stod
mangt et Taarn paa stolten Fod.
Bød Du, Norge,
op i Høiden flux sig drejed
qvadersøilet hans Idee,
og du i hans Hjerne ejed
mangen herlig Stjerneskandse,
mangen Borg med Krands og Tinde,
truende mod alle Vinde.
Vilde Bølge skulde standse
for hans Storværk at besee.

Ak nu ligger Muur og Borg
brustet i en Enkes Sorg!
Alt forsvinder,
som en Drøms Kontur, der blegner,
i den Taare, som sin Flugt
skynder over hendes Kinder!
Værket ved de vilde Vande
standset staaer paa Ligets Pande.
— O jeg seer den .. o hvor tegner,
o hvor meisler Døden smukt!

Ak, en Krands af mørken Eeg
gjør den endnu mere bleg,
som en Bystes
af en Romer, ædelt skaaren,
marmorhvid som Maanens Skjær!
Ak, hvor Døden skjønt forlystes!
Krands om Panden, naar den smuldrer!
Fanen sænkes, Trommen buldrer,
Folket sørgeklædt ved Baaren
for sin stolteste Aubert!

Ved Bjerregaards Grav.

Kom med Laurbærkrandsen hid!
Nu er Skjaldens ædle Pande
kold og hvid.
Gylden Regn af Laurbærblade
kan ei Ham nu mere skade,
om hans Grav
lige til dens sorte Rande
overdyngedes deraf.

Nu, da Han er bleven Leer,
er det Tiden, at den sene
Retfærd skeer:

Døden faaer sin Laurbærkroning,
Livets Smerte sin Forsoning;
Verdens Dom
bytter sine grebne Stene
nu til gyldne Frugter om.

Nu, da Skjalden ligger Liig,
er Triumfens Time runden.
Laurer sig
mellem Tornens Grene blande,
som sig bored i hans Pande.
Paa hans Grav
lægges nu en blomstomvunden
epeukrandset Thyrsusstav.

Om en Stund sin sorte Top
Granen over Muld vil skyde
høit op.
Den er [illegible] Tinde,
[illegible] Skaldens Minde.
[illegible] Rød
[illegible] Skald kun byde
[illegible] Skjød.

[illegible] en Mand, som qvad
[illegible] Lande."
[illegible]
[illegible] Veje.
[illegible] Leje
[illegible]
[illegible] Strande
[illegible] Dunkelhed.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Aagots søde Vise høre,
  sjungen af
Klokker, som af Vinden vækkes
  til en Sang paa Skjaldens Grav.

Med nogle Bøgekjerner til Udsæd ved Christianssand.

Paa gamle Oddernæs vox op,
  du ædle Bøgesæd!
Vox rank, vox høj, indtil din Top
  blier Ørnens Yngleſted!

Da skal hver Stamme nyde Agt,
  som om den var en Mand!
En Kjæmpeskov skal staae paa Vagt
  paa Lund for Christianssand.

Ak, sagt med Sorg og ei med Spøg,
  ak, mangen Mand med Sværd,
med Sværd og Hjelm, kan med en Bøg
  ei maale sig i Værd.

Thi Bøgen er en Patriot,
  ja til sin sidste Fliis.
Dens Væxt er et Arbeide blot
  til Landets Gavn og Priis.

Den drømmer i sin Skygge kun
  om patriotisk Daad.
Den tømrer stilt den feige Bund
  til kjække Sømands Baad.

„Elskede blandt Lande" og „Aagots søde Vise" — Allusion til Bjerregaards Nationalsang og Aagots Sang i „Fjeldeventyret." (Udg.)

Døden faaer sin Laurbærkroning,
Livets Smerte sin Forsoning;
Verdens Dom
bytter sine grebne Stene
nu til gyldne Frugter om.

Nu, da Skjalden ligger Liig,
er Triumfens Time runden.
Laurer sig
mellem Tornens Grene blande,
som sig bored i hans Pande.
Paa hans Grav
lægges nu en blomstomvunden
efeukrandset Thyrsusstav.

Om en Stund sin sorte Top
Graven over Muld vil skyde
sagte op.
Den er Ærestemplets Tinde,
som skal gjemme Skjaldens Minde.
I sin Nød
Norge kan sin Skjald kun byde
Pantheonet i sit Skjød.

Men fra hver en Mund, som qvad
om hans „Elskede blandt Lande,"
er et Blad
viftet hen, at strøe de Veje,
Aanden gaaer fra Gravens Leje
til sin Fred,
langsad elysinske Strande,
under Laurers Dunkelhed.

Og om tvende Uger vil
Graven fuld af Blomster dækkes.
Lyt da til,
skal du med forbauset Øre

Aagots søde Vise høre,
sjungen af
Klokker, som af Vinden vækkes
til en Sang paa Skjaldens Grav.

Med nogle Bøgekjerner til Udsæd ved Christianssand.

Paa gamle Oddernæs vox op,
du ædle Bøgesæd!
Vox rank, vox høj, indtil din Top
blier Ørnens Yngleſted!

Da skal hver Stamme nyde Agt,
som om den var en Mand!
En Kjæmpeskov skal staae paa Vagt
paa Lund for Christianssand.

Ak, sagt med Sorg og ei med Spøg,
ak, mangen Mand med Sværd,
med Sværd og Hjelm, kan med en Bøg
ei maale sig i Værd.

Thi Bøgen er en Patriot,
ja til sin sidste Fliis.
Dens Vært er et Arbeide blot
til Landets Gavn og Priis.

Den drømmer i sin Skygge kun
om patriotisk Daad.
Den tømrer stilt den feige Bund
til kjække Sømands Baad.

„Elskede blandt Lande" og „Aagots søde Vise" — Allusion til Bjerregaards Nationalsang og Aagots Sang i „Fjeldeventyret." (Udg.)

Og sagte af metallisk Steen
paa haarde Vorested
den suger Funker i sin Green,
at varme Hytten med.

Det gamle Byens Furutræ*)
seer da din Væxt med Lyst,
og rister for hver Fod du groer
en Rune i sit Bryst.

En Pagt skal mellem begge staae,
fornyet hver en Vaar,
og Ingen af dem skal forgaae,
saalænge Byen staaer.

Giv Ungdoms Elskov snart et Ly,
en Skygge gyldengrøn!
Den Gubbe, som dig planted, sly
din Green en Stav til Løn!

En Slægt meer fri og stolt end vor
beskygge du engang,
mens i dit Ly et Drosselchor
dig gier en bedre Sang!

Norges Storthing.

Norges Højtidsstund er kommen:
aabnet har sig Thingets Hal.
Højt og lydt i Helligdommen
røster nu hver Norges Dal.
Agdesid og Throndelagen
sammen nu kan vexle Ord;

*) Byens Vaaben; — staaer paa Kirkegaarden. (W.)

Dovre i sin Døl er dragen
  nu tilthinge for sit Nord.

Se, der sidder Gudbrandsdalen
  i en gammel Gubbe graa!
Naar han reiser sig i Salen,
  høre alle Fylker paa.
Blaa som sine egne Fjorde
  sidde De dervestersra;
høje Opland ta'r tilorde
  som paa sit Heidsivia.

Der er Horden og Halogen;
  Dølen taler Landets Ret.
Som den klare Ox i Skogen
  dybt og hjemligt klinger det.
Norge hører gamle Stemmer,
  Asbjørns Røst fra Medalhuus;
onde Tiders Flugt forglemmer
  dets Erindring i sin Ruus.

Nidaros og Bjørgvin sidder
  der i gjæve Borgermænd.
I en Dommer og en Ridder
  triner Oslo frem igjen.
O hvad Fryd for dine Taarne,
  Akershuus i hviden Sky!
Herredag af Odelsbaarne
  samles atter i dit Ly.

Hakons Hal og Olafs Kirke
  reise ville de af Gruus.
Ha, det var Normannavirke!
  Var det ikke, Akershuus?
Og hvad Fryd for dine Taarne,
  saae Du Hakons Tid igjen!
Det beroer paa Norges Kaarne:
  Tidens Guder er dens Mænd.

Sognefjorden.

Den har været Dødens Gjæst,
  Den har seilet paa en Torden,
  Den er døbt i Rædsler vorden,
  som har pløjet Sognefjorden
Forthun fra til Sognefæst.

Har du glemt dit Fadervor,
  mindes du ei Bøn at bede:
  lær den af en Guddoms Vrede:
  tænk dig, Synder, da tilsæde
i en Baad paa Sognefjord!

Fjorden selv, den Havets Søn,
  af sin Fader dybt i Landet
  bortforviist, som Cain forbandet,
  i sit Mulm, med Fjeldets blandet,
selv den kjender ingen Bøn.

Men den bedre end en Præst
  kan dig lære fromt at bede,
  ryste Hjertet i dets Rede,
  frem de glemte Budord lede,
du engang som Barn har læst.

Til Befal, til Bøn ei, vant,
  Sognefjordens Stiim af Bølger
  kun sin egen Vilje følger.
  Selv sin egen Storm den dølger
som et Sværd i sit Gevandt.

Vil den suge endnu meer
  Sorthed af Hurungers Skygge,
  skyder den af sine snygge
  tandudskaarne Bølgers Rygge
ud en „Havguuls" sorte Fjer.

Som af Ravne pidsket da
skynder den sig didindunder
Skyens Taarn, hvor Fjorden bunder,
mætter sig med Mulm, og blunder,
til den atter vil derfra.

Da — det er een Times Ro:
Slumren endt, naar den begynder —
da, da er det Tid, du Synder!
at du dig i Baaden skynder:
Fjorden slumrer ei i to.

Uden Rast og uden Rist
vil den atter til sin Fader,
til det store Hav, som hader
Sønnen med de vilde Lader,
og har derfor ham forviist.

Saa, til evig Fart fordømt,
Fjorden fremad og tilbage
mellem Hav og Bund maa jage,
indtil alle sine Dage
Tidens dybe Horn har tømt.

Den eensomme Skorsteenspibe.

Hvad knejser hist? er det en Frihedsstøtte?
En Norges Hæders Marmors-Nomenclator?
Ak!
Her var en Hytte
og en Inkassator!

Hytten.

En Jagthistorie.

Første Jæger.

Herover, Jæger! Her er Ly:
en Skorsteensmuur paaheld.
Her kan vi os for Veiret dye.
Lad Fuglen til imorgen flye,
og Haren gaae i Fjeld!

Anden Jæger.

For Himlens Skyld! paa dette Sted?
Jeg kjender det igjen.
Her var en Jagt, og jeg var med,
her klæber en Begivenhed
i Blod ved hveren Steen.

Første Jæger.

Se her, et Kongelys har ind
i Arnens Krog sig trængt.
Der staaer det dødt med gusten Kind.
Herind! Her bedre Ild maa op,
naar Kjedlen paa er hængt.

Se, Nesler gjennem Gulvet groe,
saa aabent som en Rist!
Og Taget maa du meer ei troe:
her ligger Duefjedre jo;
her slog en Høg forvist.

Anden Jæger.

Ja her en Høg slog Due ned,
med Næb og Klo af Jern:
en fattig Vivs Uskyldighed,
den hvide Glands om Armods Fred,
dens skrøbelige Værn.

Jeg mindes denne Plet en Dag
med vilden Skog bedækt,
før stakkels A r n e s Øxeslag
fik Granen fældet, Fyrren flækt,
og reist sin Hyttes Tag.

Her bruste Fyrrene med Magt,
og Lyngen laa i Blod.
Saa øde var den hele Tragt
som Jorden, nylig nøgen lagt
af Straffens sjunkne Flod.

Her dufted vilde Rosmarin
i søvnig Jæterdreng
mangt Underværk af Drømme ind;
og Bakkens mosbegroede Røs
var hvide Troldorms Seng.

Da sov jeg mere roligt der
end nu, om Højen var
bedækt med Fløjl og Svanefjer;
thi en levendig Satanas
herover jaget har.

Jeg mindes denne Plet, fortabt
i Skogens vide Skjød,
da den engang i Sved blev skabt
af Fattigdom om til en Eng
af Kløver hvid og rød.

Jeg mindes her en Hytte trang.
Jeg seet har dens Røg:
hvor mild og logrende den strøg
til Skogen, som med Bøn om Plads
for Hytten og dens Vang.

Og Gran og Furu gjerne veeg,
skjøndt Grundens Odelsæt.
Men Satan drive kan sin Leeg

i Skogens Øde, onde Blik
kan gloe i Skyggen tæt.

Nu Hytten, somom den kun var
en Larves Blomsterknop,
saa hurtig som en natlig Sop
forsvunden er; hvor Vangen bar,
nu voxer Skogen op.

Thi Aand saa ond som Satanas
herover jaget har.
Hans Jagtrevier var denne Plads,
og dræbende Forbandelser
hans Hundes Hylen var.

Hiin Aand vel gik i Blod og Kjød;
men mere farlig saa
han var, end om hans Væsen flød
som tynde Taagegeist paa Myr,
naar Qvellen svaler paa.

Thi Flammer brændte i hans Blod,
og Kjødet var i Gjær.
Til Guld hans Hu ei ene stod,
men fattig Skjønhed tog han god
med brunstig Ulvs Begjær.

Hans Ondskab blev ei mindre ved
at Han var Advokat.
Da fik han Fjedrene, hvormed
den Rovfugl fløj saa langt afsted
han lysted Dag og Nat.

Hidover Moen jog Han — Ha!
Haloh! det var en Lyst.
Vel bukked Vandreren, men tyst
han ønsked: gid en Kugle fra
din Flint sad i dit Bryst!

Hid over Moen jog Han — Ha!
  Haloh! det var en Lyst.
Jagttumlen hørtes langtifra,
og muntre Sange tonte da
  fra Skogens dybe Bryst.

Men Bulmen drikker Lys og Dug
  med en begjærlig Mund,
men gjor til Gift dem i sin Bug,
og Ondes Fryd er en Maneer
  at være ond paa fun.

Hidover Moen jog Han — Ha!
  Haloh! Da klang det da!
Da hører Han alt langtifra
i Skogens Dyb den klare Lyd
  af Lja, som bed ifra.

Der gik i nybrudt Eng en Mand,
  af unge Hustru fulgt.
Men Jægren saae, at arm var han,
at Armods Dragt, hvor skjøn hun var
  endmindre havde dulgt.

Fra Skogen havde nygivt Par
  sig vundet Huus og Hjem.
Just førstegang hans Ager bar.
Fjernt suste lune Fyrre ned
  Velsignelse til dem.

„Nu, Arne, har du her dig gjemt
  for Bladet i min Bog?
Har jeg, saa har ei den dig glemt.
Hvad, om din hele Rydningsplads
  jeg nu i Afdrag tog?

Og har du fundet Raad tilsidst
  til Bryllup og til Bo?
Hvad, om jeg nu din Hustru tog,

[illegible] Criß.
  [illegible]

[illegible] Gang!
  [illegible]
[illegible]
[illegible] Gang
  [illegible] der.

[illegible] første Gang
  [illegible] følgte [illegible].
[illegible] hans Tale klang,
og [illegible] dens Mening bar
  [illegible] i hans Øine [illegible].

Hvor rulled, da han traadte ind,
  omkring de overalt!
Fra dem i Flammer skjød hans Kind,
da de paa Ægteparrets Seng
  af Straa og Røslyng faldt.

Han Angsten saae i hendes Sind;
  han gjennemsaae det klart
som Vindrets klare Balsamin;
Han stirrede med Ormens Blik,
  der binder Fuglens Fart.

Hvor undres Han! Thi første Gang
  ham Guldets Magter sveeg.
„Jeg er et Barn af Nød og Trang;
dog gjør din Tanke meer end den
  mig Kinden kold og bleg.“

„Du Nar, hvad veed din Mand deraf?
  Du for et Øieblik
kan slette ud det hele Krav.
Det er det usleste Salar,
  jeg i min Praxis fik.“

„Dog ingen anden Ejendom
  jeg har, end Hjertets Fred.
Det denne er, du beder om.
O Arne, Arne, Arne, kom!“
  — Hun kun med Taarer stred.

„Det koster Arne Huus og Hjem
  og al hans Rydningsjord,
hvert Straa, som han har trællet frem,
den Sved, hvormed han gjøded dem.
  Tro mig, jeg holder Ord!“

Den Arme tænkte paa sin Mand
  og paa hans stride Sved.
Saamangen Sommer trælled han.
Nu Alt gaaer tabt; det gaaer ei an.
  — Hun kun med Taarer stred.

Som Olje faldt de i hans Brand.
  Det Vaaben var for svagt.
Hun tænkte paa sin arme Mand.
Før Uhret faldt i Slag og slog
  var hendes Offer bragt.

*

Men ude vinked Arne: „Se
  hvad jeg har skudt imens:
en Duehun midt i dens Bryst!
Men ak, nu ogsaa Magen dens
  vil døe af Hjertevee.“

„Jeg ogsaa skudt en Due har,“
  lo fuult den onde Gjæst.
„Saa hvid som Sneens Glands den var.
Jeg vædder paa, du er en Nar,
  og at jeg sigted bedst.“

„Og kom nu, Mand, med mit Gevær!
  Der! drik min Sundhed du!
Og Tak for jeg har været her!

som Fuglen ifra Magens Qvist,
den Ene af de To?

Men pas nu her paa Jagtens Gang!
Der har du mit Gevær!
Din Hytte er dog ei saa trang,
at ei din Viv for denne Gang
mig gjerne huser der."

Foruden Lyst for første Gang
til Huus hun fulgte Gjæst.
Saa fræk og stolt hans Tale klang,
og uden den dens Mening har
hun i hans Øine læst.

Hvor rulled, da han traadte ind,
omkring de overalt!
Fra dem i Flammer skjød hans Kind,
da de paa Ægteparrets Seng
af Straa og Røslyng faldt.

Han Angsten saae i hendes Sind;
han gjennemsaae det klart
som Vindvets klare Balsamin;
Han stirrede med Ormens Blik,
der binder Fuglens Fart.

Hvor undres Han! Thi første Gang
ham Guldets Magter sveeg.
„Jeg er et Barn af Nød og Trang;
dog gjør din Tanke meer end den
mig Kinden kold og bleg."

„Du Nar, hvad veed din Mand deraf?
Du for et Øieblik
kan slette ud det hele Krav.
Det er det usleste Salar,
jeg i min Praxis fik."

„Dog ingen anden Ejendom
  jeg har, end Hjertets Fred.
Det denne er, du beder om.
O Arne, Arne, Arne, kom!"
  — Hun kun med Taarer stred.

„Det koster Arne Huus og Hjem
  og al hans Rydningsjord,
hvert Straa, som han har trællet frem,
den Sved, hvormed han gjøded dem.
  Tro mig, jeg holder Ord!"

Den Arme tænkte paa sin Mand
  og paa hans stride Sved.
Saamangen Sommer trælled han.
Nu Alt gaaer tabt; det gaaer ei an.
  — Hun kun med Taarer stred.

Som Olje faldt de i hans Brand.
  Det Vaaben var for svagt.
Hun tænkte paa sin arme Mand.
Før Uhret faldt i Slag og slog
  var hendes Offer bragt.

*

Men ude vinked Arne: „Se
  hvad jeg har skudt imens:
en Duehun midt i dens Bryst!
Men ak, nu ogsaa Magen dens
  vil døe af Hjertevee."

„Jeg ogsaa skudt en Due har,"
  lo fuult den onde Gjæst.
„Saa hvid som Sneens Glands den var.
Jeg vædder paa, du er en Nar,
  og at jeg figted bedst."

„Og kom nu, Mand, med mit Gevær!
  Der! drik min Sundhed du!
Og Tak for jeg har været her!

Din Hytte og din Hustru med
kan du beholde nu."

Nu gik det over Moen — Ha!
Haloh! Det var en Lyst!
Jagttumlen fjernte sig derfra.
Dens Jubels Echo sagtned af,
og Skogen blev saa tyst.

*

Umærkeligt som Lyden doer
langsad de Aaser blaa,
henblegned Arnes unge Viv;
ei Aaret løb tilende før
i Hytten Liig hun laa.

Mod Væggen skjulte Arne ei
sin Graad da meer som før
Den strømmed frit i Furens Vei.
„Nu dræber den ei hende meer.
Nu frit den flyde tør."

*

En Dag til Advokaten kom
en Mand med Bylt og Stav.
„Nu, Morder, tag min Ejendom!
Alt er forbi, min Glæde død,
min Hustru i sin Grav."

Han løj. Thi ensom Maane veed,
at Arne Natten før
lod Hytten, hvor hans Hustru laa,
fortvivlet op i Luer gaae
til Alting brændte ned.

Nu staaer kun denne Muur igjen.
Kom, lad os gaae herfra!
Maaskee er dette Hvide der
en Rest af Arnes Hustrus Been,
den Armes — kanskee ja?

Og dette gustne Kongelys
  — kom lad os herfra gaae! —
mig stirrer Sjelen fuld af Gys
med Blik saa sygt som Arnes, da
  jeg sidste Gang ham saae.

Thi Arne blev for Mordbrand dømt
  ved Advokatens Flid.
Hans Tale bleven er berømt,
han talte stærkt, han talte skjønt
  for Jern paa Levetid."

Men Arne er forlængst alt rømt
  af sine Slavejern.
Sin Viv han syntes vinked ømt.
Da sprang han over, som paa Skrømt,
  det svimmelhøje Værn.

Ak, Akershuus, din Bastion
  af Kløver vajer rød,
som om et vældigt Norgesflag
til Ære for den fri Nation
  rundt alle Volde flød.

Men mon du har en Kløverknop
  for hver en Draabe Blod,
som flød uskyldig fra din Top,
fra Herluf Hyttefads til Hans,
  der sprængtes om din Fod?

Første Jæger.

Men Advokaten selv? Hvordan? —

Anden Jæger.

  Han er en Hædersmand.
Nu sidder han paa Dommerstol,
og Folket troer han skifter Ret,
  som Gud sin Regn og Sol.

Skinke- og Sylte-Vise.

(I den Schmahrske Stiil.)

(Mel. Gubben Noah.)

Julegrisen
Julevisen
har fortjent at faae.
Hvis Princip for Dyder
eget Offer byder,
hvo kan taale
vel at maale
sig med Grisen saa?

Kun at made
Andres Fade
er dens ædle Meed.
Derfor spekulerer
den, imens den tærer,
paa hvorlunde
dog den kunde
blive rigtig feed.

Mangen Præst er
Grisens Mester,
mangen Skriver med;
mangen tyk Madamme
grunder paa det Samme,
men de tænke
ei at skjænke
Andre Fryd derved.

Meget mere,
hvis dem nære
Grisen kommer til,
tage de det Bedste
fra sin egen Næste.
Det er ikke,
hvad den skikke-
lige Døde vil.

Sig at dele
til det hele
Selskab er dens Meed.
Maa jeg da ei bede
om lidt af det Fede.
Ellers smager
det af mager
Kristenkjærlighed.

Hid med Skinken!
Den Cithrinken
vil jeg spille paa.
Og foruden Sylte
kun som luftopfyldte
usle Nuller,
tomme Huller
Julens Dage staae.

Nissen i „Dramatiken."*)

Pro- og Epilog ved Aabningen af Studenternes Aftenunderholdninger sammesteds i Foraaret 1843.

Prolog.

(Et Par Sekunder før Teppet gaaer op hører man et qvalt, ligesom underjordisk Skrig „Hjælp! Hjælp!" Teppet gaaer op; man hører at Skriget kommer fra Souffleurhullet. En rød Piklue, og lidt efter lidt en Figur i Nissedragt, men i sig selv en bebartet Student, hæver sig frem deraf Det er)

Nissen i „Dramatiken:"

— — Hvad, Høistærede, I studse,
over at en Karl, som jeg,
der kan Knebelsbarter pudse,
skreg om Hjælp og løb sin Vej?

Jeg skal sige Eder Sanden,
skjøndt I veed den med hinanden:

*) Det dramatiske Selskabs Lokale, hvor der i ældre Tider spilledes Privatkomedie. (Udg.)

Knebelsbarten gjør ei Manden,
heller ikke Horn i Panden
(synbart nok for En og Anden)
Fanden.

Desforuden, som I skue,
er jeg ikkun Karl for Lue,
men har aldrig vær't for Hat.
Sagen er kun denne, at —

Jeg er fød i Maridalen
med et dejligt Furutræ,
som blev fældet her til Salen,
der, paa kloge Folks Befalen
og Spidsborgeres Betalen,
skulde give Kunsten Læ,
ja, hvad mere er, som skulde
yde norsk Gemytlighed
Hyggen af et Arnested.

Nok!
Paa en ganske vakker Dag
fik jeg mine Øren fulde
af et Chor af Øxeslag,
og jeg blev, mod Tro og Love,
ør og muggen
over den fordømte Huggen,
flyttet fra Peer Ankers Skove
hid i Væggen med min Stok.

O, hvor jamred vi tilsammen!
Taarer, tunge som af Rav,
haglede fra Furustammen,
medens under Øxens Rammen,
ud sit fagre Liv den gav.
Og det dybe Drøn i Slaget,
hvormed Øx paa Øxe faldt,
var det Støn, hvormed jeg klaged
over Tabet af mit Alt:

af min skjønne,
eviggrønne,
duftopfyldte,
søjlestolte, solforgyldte
frie Bolig, som sig hæved
kjæk fra Mellemkollens Brant,
og hvor jeg lyksalig leved
mens Aarhundrederne svandt,
svandt derneden dybt derunder,
hvor den stejle Afgrund bunder,
svunde uden andre Spor,
end at Mosens arme Flor
gulned, blegned og forfulned,
og at Bjerkene hensmulned
medens frisken Skud fremgroer.
Førend ti Minuters Tid
— o, for Sorg en Evighed! —
sank min stolte Furu ned;
førend et Kvarteer var gaaet,
laa den skjændet, kløvet, flaaet,
livløs, stympret, dødninghvid!

Siden har jeg tro den fulgt,
siddet sorgfuld hos den Dræbte.
Tomtegubben nemlig slæbte
med man hid, i Malmen dulgt.

„Sorgfuld“ siger jeg? Nu vel!
Sorgfuld nok, men ikke stedse.
Sorgens lange, mørke Dage
stundom fik en lystig Qvel,
fuld af jublende tilfredse
Stunder, uden anden Klage,
end, at de hensvandt saa fage.

Spejder op mod Husets Tag!
Staaer der ei: „For Vid og Smag?“
Engang (dengang Falsens Muse
var i denne Hal tilhuse)

vare disse Ord, saa stolte
og beskedne, overholdte,
ja saa sande
som et Smiil paa ærlig Pande,
og jeg saae ifra min Sprække
i min gamle Væggestok,
at de gode Normænd nok
kunde op Talentet vække,
more sig, de gamle gode
Oldefædre,
meget bedre
end de Sønner, som forlode,
under Skin af Frygt for Drik,
Fædres Sæd og Tankeskik . . .
more sig, ja saa af Hjerte,
at jeg glemte bort min Smerte,
og af bare Lystighed
spilte bag Kulissen med.
Derfor siig, har Nogen fundet
ei min Rædsel velbegrundet,
da jeg er saa bedre vant
til den gamle Tid i Norden,
da det ægte Joviale
og det sande Geniale
var saa norskt og dog urbant,
naar jeg hører sagt for sandt:
Tempelet for Vid og Smag
fra idag
ubetænkt er aabnet vorden
for en vildsom Flok Studenter?
O jeg venter . . .

(Man hører fra Baggrunden Intonationen af Soloviolinen.)

O jeg venter . . . Tys! for Gud,
Banden er alt sluppen ud — —

(Forsvinder i Hullet.)

(Aftenunderholdningen begynder med en Violin-Solo af en Student, og fortsættes med fine Afvexlinger. Naar alt er forbi:)

Epilog.

Nissen

(kommer frem igjen:)

Veed I hvad? det an nok gik.
Mere end jeg turde vente!
Saa en Lusing jeg fortjente
efter ny Theaterskik*).
Jeg vil tage
hvert bagtalersk Ord tilbage,
dømme mig til op at tygge
selv min stygge
altfor overilte Dom.
Eftersmag fra bedre Dage
mig iqvel paa Tungen kom.
Bare, bare
I, høistærede Studenter,
ei med Divertissementer
lade det forlænge vare!
Tænk, jeg venter!
Tænk, jeg venter i mit Fængsel
bag de blegnede Tapeter,
mellem slumrende Lampetter!
Tænk min Længsel!
Tænk dens Qval, naar den bedrages!
Tænk, jeg henter
ikkun Liv og Lyst fra disse
Lampeglimt fra gamle Dages
snart hensmuldrende Kulisse!

(Synker ned.)

---

*) Sigter formodentlig til de i sin Tid velbekjendte Theateroptøjer ved Opførelsen af „Campbellerne." (Udg.)

Til A. S.

(Svar paa en Anmodning em at oversætte en svensk Sang for Maadeholdsforeningen.

Skaf bara mig på Svenskt Originalet,
skal jag lydaktig vara straxt befalet,
och pröfva på at få det i vårt mål,
skjöndt nylig jag har druckit sådan skål:

„Med bränvinsflaskan i min brända strupa,
och ett krus öl uti min venstra hand,
jag önskar äran, att jag måste stupa
för kung, för lag och för mitt fosterland.“

Serenade

af „Venetianerne.“

O søde Nat, du Geist af yndig Dag,
jeg veed, du muntres af Citharens Slag,
at du kun lytter, naar du dybest tier,
til Fromheds, Sorgs og Elskovs Melodier.

Ei Stjernenattens Negerdronningpragt,
ei Dagens gyldenblaa Emalj slig Magt
har over Hjertet, som din Maanes Smilen,
saa from, som Helgenens i Dødsenshvilen.

I slig en Nat, med Maaneglands saa reen,
at den til Marmor bleger hver en Steen,
og fængsler som med Sølverplader Boven,
og tvinger med et Flor til Tysthed Skoven . .

I slig en Nat, da drømmer Armods Søn
sit Suk saa mægtigt som en Engels Bøn;
hans Hytte reiser sig paa slanke Søiler;
til kjøligt Efev blive Fangens Bøiler.

I slig en Nat er strengest Jomfrus Bryst
for Sukket aabent, aandet fjernt og tyst.
Det ind ad hendes Jalusier finder.
Indsuget det i hendes Barm forsvinder.

- - -

Velkommen, Georg Fein!*)

I min Pokal det klinged
  iaftes af sig selv,
som om en Ring sig svinged
  rundt i dens gyldne Hvælv.
Tre Gange klang det, trende,
  som om der Perler faldt.
Jeg tænkte: mig kanhænde
  et Varsel blev fortalt.

Hvad Bud mon det betyder?
  Et Glædens er det vist.
Saa lifligt ikke lyder
  en varslet Sorg fra Hist.
Det kan en Ven ei være,
  i denne Time død.
Nei, heller en er nære,
  ilive, frisk og rød.

Og se! just som jeg vilde
  Pokalen helde fuld,
og hver en Draabe spilde
  ud i den sorte Muld,
i Tanken, at da springer
  en Geist af Jordens Skjød,
som mig Forklaring bringer
  paa hvad den Klang betød . .

---

*) En forvist tydsk Liberal, som et Par Gange besøgte Kristiania. (Udg.)

Da se! i Vinen speiler
  et Aasyn sig bekjendt:
min Feins, den raske Seiler,
  just nu tilbagevendt.
Det stod i Gyldenramme,
  i Perler fattet ind.
Hvert Haar det var det samme,
  hver Fure paa hans Kind.

Dog sprængt med Hvidt var Haaret.
  O Syn, hvor slet du saae!
Hver Kummer, han har baaret,
  er bleven Blommer smaa:
smaa Malver og Linnæer
  fra Serafiners Bed,
og Paradisets Træer
  sin Sne har drysset ned.

En Fred laa paa hans Pande,
  hvor Tanken rulled før
som mørke høje Vande,
  som Skyers revne Slør.
O mon Germanerinden,
  hans Moders Skygge, tyst
og mildt som Søndenvinden
  just har sin Georg kyst?

Og i hans Furer legte
  nyfødte, muntre Smiil,
omkring hans Mund bevægte
  de sig med Straalers Iil.
O Sorg! hvo kan dig have,
  saa yndig i din Død?
Du gjør af Rosenblade
  din Yndlings Aften rød.

Han elsket har dig ærligt
  — o dybt, med Blod og Marv!
Derfor hans Smiil er herligt,

hans døde Kummers Arv.
Hans egen Død om Munden
det finder blidt som nu.
Nu, da hans Sorg er svunden,
o Glæde, kom nu du!

Lad nu Pokalen klinge
for gjæve Georg Fein!
Jeg ud en Skaal vil bringe
for gjæve Georg Fein.
Mit Blod det skulde springe
for gjæve Georg Fein.
Thi Vinen er for ringe
for gjæve Georg Fein.

17de Maj 1843.

(A la Schmahr. Gammel Melodi.)

Hammerslag
hør's idag
overalt at laate.
Aldrig før den Dagen fik
saa bedrøvelig Musik.
Derfor og
i en Krog
vil jeg ud den graate.

Nei jeg vil
strikke til
Publikum en Hue.
Den skal være ganske hvid:
slig en, som ved Nattetid
findes paa
gammel graa
Høker i hans Stue.

Er du kjæk,
slaa saa væk
Kneps udi din Lomme!
Vil du have Festmusik,
kan du jo et Tiktiktik
i din Pisk
paa din Disk
noksaa lystig tromme.

Hvisk saa da
et Hurra
i din Naboes Øre!
Kanske da, til Dagens Priis,
du af ham paa samme Viis,
faaer et kjækt
nævedækt
Hurraraab at høre.

Hvis du vil
have til
dit Hurra Salutter,
slaa da Klap med Vaatter paa!
Andre Skud de dundre saa.
Fyr nu for
gamle Nor
og de norske Gutter!

Men hvorfor,
kjære Bro'r,
skal vi disse ligne?
Nathuen for os ei due'r.
Friere er vor Natur.
I vort Lag
Majens Dag
vil vi højt velsigne.

Herman Ruge.

— —

Bed Gud om en Retfærdigs Død!
O den dig bedre frommer,
end om dit Liv som Bækken fløð
imellem Vaarens Blommer!
Bed om en Grav, mens du er rød,
om venlig Høst og Hvile sød
midt i din travle Sommer.

O saae Du Ham, hvis Støv vi nu
i Gravens Dyb nedsænke,
Du vilde Døden uden Gru
som venlig Engel tænke,
der smilende til Ham var traadt,
og om hiin Nat den havde graadt,
da var det for hans Enke.

Hans Læbe smilte, som om nys,
før Daggry var oprunden,
Han havde faaet Engles Kys
paa Pande, Bryst og Munden.
Han laa som bunden af en Drøm,
som om i søde Tankers Strøm
Han slumrende var funden.

Far hen, du Ædle, hen i den!
Du bedre ei kan drømme,
end om dit Liv i Himmelen
forbi dit Blik vil strømme.
Du tog dit Barnehjerte med,
og Mandens Daad kun Dødens Fred
kan lønne og berømme.

*

Bed Gud om en Retfærdigs Død:
om Hans, som nu paa Bunden
af denne Hules mørke Skjød

har Himlens Indgang funden.
O, hvis som Han vi leve kun,
man finder os en Morgenstund
som Han, med Smiil om Munden.

Velkommen hjem til Robert H***.

Velkommen hjem, vor gode Bob!
Velkommen hjem!
Nu op og ned ad Dovres Top
Du Resten gjør i strakt Galop,
til gamle Fatter siger stop,
og trækker frem
de bedste Flasker, som han har;
og var vi der, vi hjalp din Far
med dem.

Thi Du est kommen ifra Rom,
ja fra Paris,
i Sind og Sjel ei skiftet om,
trohjertig, norsk og sønlig from;
og, skulde Pungen være tom
paa Ungdomsviis;
saa tænker jeg, at Fatter troer,
at Ho'det fuldt er Godtkjøb for
slig Priis.

Paa Ætna har du været med?
Paa Ætna? O!
Velkommen da til Os, som ned
om Bollens Krater har i Fred
os sammen sat i Sikkerhed
i hjemligt Bo.
Iqvel den flammer til din Priis;
thi du er bleven Normænds Viis
saa tro.

Men Død, Ulykke, Spot og Spe
hver Den, som gjør
sin Fader Skam, sin Moder Ve,
ved sig som Jean de France at tee
saasnart han fik Paris at see
(ja kanske før).
Thi Mangen en er bleven Nar
i Kjøbenhavn, naar Emnet var
der før.

Ved Overlærer Ulrik Møllers Sølvbryllup.

Hvad Sværmerier er det som henføre,
I To! i denne Aften Eders Sjel?
Mon I Fiolerne og Fløiten høre,
som klang for femogtyve Aar iqvel?

Paa Bruden Brudgoms Øine kjærligt hvile.
De flamme . . Aften, kommer du igjen?
Mon Han paany i Dandsen ned vil ile,
i den, de sammen Bryllupsaftnen treen?

Det var en Drøm. Han saae i Tanken Hende,
med Myrthekrandsen i det dunkle Haar.
Men Dandsen, som de treen, har jo ei Ende
endnu selv efter femogtyve Aar?

Han endnu stedse Hendes Haand jo holder
saa ømt og trofast til sit Hjerte trykt,
som dengang Brudesløret hvide Folder
var med de friske Myrthegrene smykt?

Og paa hinanden hvile Begges Øine
som i hiin Aftens jublende Quarrée,
skjøndt hine femogtyve alt Henfløine
har overdrysset Lokken med sin Sne.

De Blomster — o de ere Livets bedste,
vel skjønnere end Myrthens hvide Flor,
og samme Engle dem i Haaret fæste,
som tegned op, hvad I hinanden svor.

Thi Aar, ja Aar er Kjærlighedens Prøve,
ei den i Fryd hensmeltende Sekund,
da Elskeren i Kysset kunde røve
det første Ja ifra sin Elsktes Mund.

Nu toner det, af Dagene bekræftet,
med Glæders og med Sorgers Eed belagt,
saa stærkt somom til Stjernerne det heftet
var blevet evig af Dæmoners Magt.

Det er det. Eders Pagt er nu udrustet
for fleer end andre femogtyve Aar.
I Livet ei og ei i Døden brustet,
den hisset først sit bedste Bryllup faaer.

Da sænkes ned i Hallen Stjerners Krone;
i Paradisers søde Dunkelhed
Serafers Fløiter og Fioler tone . .
. . O Venner, vare ogsaa der vi med!

Norge til Amerika

ved Ole Bulls Didreise.

O Amerika, betro'd
har jeg dig med ængstlig Ahnen
Ham, min Fattigdoms Klenod,
Ham, mit Hjertes bedste Blod!
— Lad Platanen
kjærligt ham imødebruse,
Alleghannen
ham i venlig Grotte huse,
Susquehannen

Som en dæmpet Harpe suse
Ham, min Elskling, ham imod!

Han med Buens lette Spil
kan til Dands din Panther tvinge,
og (hvad der skal mere til)
Slave-Ejeren til Smiil.
Han kan bringe
Carolinas arme Neger
til at springe
gladere end Barn, som leger,
sig at svinge
snellere end Hjulets Eger . .
O, Han kan det, om han vil.

Men, som om hans Bue blev
pludselig med Tordner svanger,
som om den i Luften skrev
trylleformlet Frihedsbrev,
Skræk og Anger
fylder Herrens Hjertekammer
som med Slanger,
tusind Blik i Mulmet flammer
hos hans Fanger . .
Ve ham, ve ham! Slavens Jammer
klagende min Bull beskrev.

Far da hen, far hen, min Søn!
Lad din Tryllebue skjænke
arme Negers Suk iløn
Styrken af en bønhørt Bøn,
saa hans Lænke
for dens Strøg maa sønderbriste!
Da sig sænke
signende Platanens Kviste,
og jeg tænke
kan med Stolthed, dig at miste,
Ole Bull, min Søn, min Søn!

Thi hist vest, hid Du vil flye,
er min egen Friheds Kjerne
voxet i Plataners Ly,
baaret hid paa svanger Sky.
Derfor gjerne
vilde jeg taknemlig sende
til dens fjerne
Fosterland ved Havets Ende
herlig Stjerne,
og af dem, som hjemme brænde,
straaler ingen med dit Ny.

Tiedemanns Petum.

(Ved en Pibe Tobak efter et behageligt Budskab.)

Snak med denne fine blege
Sommerkvellens Trylletaage
over Enge,
hvori Alfer skulle lege,
Feer, som forlænge vaage
oven Senge,
holde alt til Morgnen Bal!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
I dens lyse Skyer svømme
Sylfer og Sylfider ømme,
Englehovder tusindtal.

Hvor de boltre! hvor de hoppe!
Snart det er som store klare
Perler briste,
som om hvide Rosenknoppe
sprang isønder og en Skare
Alfer viste,
som i deres Bæger laa.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —

Mig en Englevagt omspænder;
døde Venners Aasyn kjender
  jeg i disse Masker smaa.

O hvor smukke, skjøndt saa spæde,
disse Aasyn, jeg ei glemmer!
    Smukke, blege,
ligne de paa Blaat en Kjæde
ædle Alabastergemmer.
    (De, som svege,
ligne sortegraa Agat.)
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Træk for Træk jeg sammensanker
af min Maurits, Henrik Anker,*)
  min Erindrings døde Skat.

O livsalig Guddomsglæde!
Sky'er udaander jeg, og mine
    Skyer vrimle.
Høje Geister dem betræde,
Engle svæve, som i sine
    lyse Himle,
tydeligt mit Blik forbi.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Læben aander ud en Sommer
hvide og violblaa Blommer.
  Drømme vugge sig deri.

Her, her er mit Kongerige
inden disse hvide Bjerge,
    som saa hvalte
rundt mig taarne sig og stige,
fulde af en Slægt af Dværge,
    der gestalte
flux sig efter mit Befal.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Vil jeg, flux de af dens Skyer

*) Maurits Hansen og H. A. Bjerregaard. (Udg.)

bygge marmorsøilte Byer
  og en prægtig Kongehal.

Vil jeg, flux min Armod haste
de med Guldstøv at besprænge;
    rundt min Hytte.
let som om de Slør udkaste,
brede de violblaa Enge.
    . . O hvad Bytte
mod Novembers udenfor!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Paa mit Hoved valmuprægtig,
gylden, skjøndt som Guld ei vægtig,
  Kongekrone sat jeg troer.

Ja, her er mit Kongerige!
her min Republik (den sande)
    inden disse
Grændser, som mod Fjernet hige,
blaanende om glade Lande!
    her mit visse
odelsegne Landestrøg!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
O hvor stolte Idealer
ere mine Generaler
  i mit Ginistan af Røg.

Archiv-Vise.*)

Archivaren,
— Gud bevar'en!
kvæles fast af Støv.
I sit Kjælderlukke

*) W. var (fra 1840) Bureauchef ved Rigsarchivet. (Udg.)

maa med Savn han sukke
  mod Pokalen,
  tømt i Svalen
af det friske Løv.

  Udenfore
  høje store
Træers friske Suus
trænger til hans Øre.
Ha! han maa dem høre;
  han er bunden
  dybt i Grunden
under Agershuus.

  Nattens Fugle,
  Ravn og Ugle
føre bedre Liv.
Frit de kan derude
rundt om Taarnet tude;
  men hans Tunge
  kan ei sjunge:
den er tør og stiv.

  Hvilken Slyngel-
  Æsel-Yngel
kan misunde ham,
om han i Madera,
Guldviin fra Frontera
  Struben lædsker,
  eller vædsker
Støvet med en Dram?

  Sine Skroller
  vel han holder
i en høi Respekt.
Men hans Sjel og Tunge
hylder Nord, det unge,
  om han kvæder

Oldets Hæder,
af sit Støv bedækt.

Deraf roder
han Klenoder
for sit Norge frem.
Æressagn han henter
frem af Pergamenter.
Intet heller
han fortæller,
end al Verden dem.

Archivaren
— Gud bevar'en! —
elsker da sit Støv.
Han i det jo finder
Norges Hædersminder.
I sin Kjælder
boer han heller
end blandt Rankens Løv.

Til „Intelligentssedlernes" Factor, Jensen,

paa hans 63de Fødselsdag. (1ste Juledag 1843.)

Mel. Gubben Noah.

Gamle Jensen
(„Telligensen")
har idag levert
Døden udi Hænde
Blade sexti trende
af sin lille
Livspostille
sat og korrigert.

Vist paalænge
har den strenge
Principal ei faa'et
Text saa reen at læse . .
Lad ham paa sin Næse
Briller sætte, —
knapt at rette
finder han lidt Smaat.

Derfor hefter
han bagefter
nye Blade ind:
Livsensark in blanco,
Folio nyt in banco.
Tigang trende,
kan vel hænde,
faaer det gamle Bind.

Da kan Døden
ufortrøden
lukke Bogen til.
Permen han begrave;
men til Julegave
han forære
Engles Hære
Jensens Livspostil.

Den vil smage,
ja behage
vist af dem Enhver.
Thi med skjønne Skrivter
staae deri Bedrivter,
som belønnes
hist, og skjønnes
bedre der end her.

Naar vi ende
sexti trende,
gid vi alle da

saa korrekte være,
som vor brave kjære
gamle Jensen,
„Telligensen!"
Gubbens Skaal! Hurra!

Til Sognepræst Hesselberg, paa hans Hustrues Begravelsesdag.

O Mand og Præst! af Gud Du prøves
i Troens Trofasthed idag.
I Kamp med Død og Sorg Du øves.
Nu tæller Gud dit Hjertes Slag.
Lad slaae, men som et Sejersværk!
Du sejrer, thi din Tro er stærk.

I sidste Smiil, som over Kinden
din elskede Alette gled,
imellem Englen og Christinden
forsvandt den sidste Forskjel med.
Det er jo Dødsmysteret, Præst?
Det er, det er; Du veed det bedst.

Thi vende freidig du tilbage
til Huset, som hun har forladt,
for ind sin Plads i det at tage,
som over Stjernerne er sat.
Der venter hun paa Dig og dem,
som sørge i dit øde Hjem.

Og naar din egen Læbe blegner
med ømt Farvel til Dine hen,
med fromme Kors hun den betegner,
og kysser Livet frem igjen.
„Alette," hvisker da din Mund,
saa glad som i din Bryllupsstund.

Og Himlenes Serafer komme;
en Høitidskrands de bringe med;
et Barneansigt af hver Blomme
vil smile frem i søden Fred.
De ligne dem, hun dig har bragt,
og ved dit Faderhjerte lagt.

Efter Døden.

O da! didhen ei Sorgen naaer!
O da, o der ei Meen og Saar
den Skjønhed, jeg til Legem faaer,
kan skjænde eller skade!
I Dybet af Algodheds Smiil
den unge Engel lys og mild
sit Legeme af himmelsk Ild
evindelig kan bade.

Til Mjøs-Dampbaaden Jernbarden.

Jernbarden selv kan sjunge
sin egen Poesi,
som Bølgens hvide Tunge
skal høilydt stemme i.
Og alt som stærken Bølge
har sjunget ud sit Chor,
den i et Æresfølge
med Perler strøer hans Spor.

Da maa vel norske Hjerter
forene sig i Sang
til jublende Concerter
med Vovers stærke Klang,

fra Minde, hvor nu Valen
er rød af Kløvrens Blod,
til vi i Gudbrandsdalen
alt øine Dovres Fod?

Se alt som Snekken higer,
som Fjernerne forgaae,
se gamle Kongeriger
i lange Omrids blaa!
Som Mjøsens Kongethrone
hist dukker Helgø frem.
O her lad Sangen tone
i Hjertet af vort Hjem!

Held dig, Vidundersnekke
paa Mjøsens stolte Fjord!
Dig som maa Minder vække
om Dragerne i Nord!
Thi staalsat er din Bringe,
berømmeligt dit Navn,
og, som til Kamp at springe,
staaer Løven i din Stavn.

Gid frie Mænd du bære,
Jernbarde, maa ombord,
hvis Daad er Norges Ære,
dets Glæde deres Ord!
Gid Frihedsflaget flyde
med Signen over dem,
mens stærke Aander skyde
den stolte Snekke frem!

Af deres glade Sange
fra Dragesnekkens Stavn
skal Stormen tiest fange
det Norges dyre Navn,
saa videnom det føres,
og overalt det da,

hvor langt paa Land det høres,
gjensvares derifra.

Men skulde Frihedsflaget
forsvinde fra din Mast,
som Blomsten, der er slaget,
hvor Ljaen bider hvast,
naar trælket er Nationen
og kuet i sit Sind,
i Mjøsen Gallionen
du bore og forsvind!

Men før vil Skreja briste
som usselt Leerfald ned,
sin Skjønhed Toten miste,
og Hedemarken med.
Derfor vi kunne hæve
vort Glas med disse Ord:
„Jernbarden længe leve!
Malmdragen i vort Nord!"

Afskedssang til Capitain, Toldcasserer Theiste.

I Nordland Fuglen „Teiste"
paa vilde Togter flyer;
da henter den Bereiste
sig friske Eventyr.
Dog han tilbagevender
alt til det samme Skjær.
Der er det Savnet ender;
den Plet er ham saa kjær.

Lad da, som Skjærets Pande,
som Teisten hviler paa,
alt mellem vilde Vande,

midt paa det vide Blaa,
sig denne Aften hæve
frem mellem Dages Flugt!
Lad den velsignet leve
i Mindets vide Bugt!

Hvor viden Du skal vanke,
trofaste, ædle Ven,
til denne Qvel din Tanke
dog vende sig igjen!
Den Qvel imellem Qveller
skal være Theistens Skjær;
af trofaste Farveller
til den Du bunden er.

Sang paa Kong Carl Johans ottiaarige Fødselsdag.

I det dramatiske Selskab.

(Mel. Gubben Noah.)

Norges Gubber
staae som Kubber
midt i Skovens Ørk;
men Kong Carl alene
staaer med friske Grene;
høi og fager
frem han rager;
Kronen frisk og mørk.

Tiden gnaver,
Gubben raver
tidt før otti Aar.
Stærken Stamme fulner,
Løvets Friskhed gulner;
ned i Taver

Mosen laver
med sit hvide Haar.

Haard er Barken
nok paa Knarken,
knuldret, bruun og ru;
men en frisk, en liden
Kvist groer ud ved Siden
i de faste
gamle Knaste
er der Saft endnu.

Normandsbarmen
holder Varmen
længe, længe kvar.
Gamle Gubber hvide
i sin venstre Side
endnu kjende,
det kan brænde
i det Blod de har.

Mange Vintre
kan nok splintre
Manddoms høje Top;
men de gamle Gubber
leve fort som Stubber,
fra hvis Sidste
friske Kviste
endnu skyde op.

Ak, med Gammen
Allesammen
sidste Draabe Blod
vilde fluxen byde
for Kong Carl at flyde,
hvis den blege
Draabe kvæge
kan hans Hjerterod.

Spar den, Gamle!
Mens I ramle
En for En i Støv,
staaer Kong Carl alene
høi, med friske Grene,
stolt og mægtig,
som en prægtig
Gran med evigt Løv.

Grene, spreder
friske eder
over vide Nord!
Livsensstyrke flamme
i den stolte Stamme!
Dyb og sikker
Roden stikker
i vor Fædrejord.

Engang Konning
Halfdans Dronning
drømte om et Træ,
som mod Skyen frodigt
skjød sin Krone modigt.
Norden skulde
i dens fulde
Skygge finde Læ.*)

Gud vil lønne
alle skjønne
Drømme med at skee.
Ja, paa Ragnhilds Drømme
vi vort Bæger tømme! —
Kongen leve!
Høit sig hæve —
høit det stolte Træ!

---

*) Snorre, Halfdan den Svartes Saga. (W.)

Scene paa Christiania Theater

paa Kongens ottiaarige Fødselsdag.*)

(Scenen forestiller Hagbarths Værelse. Over Bogreolen et Par korshængte Sabler. Kongens Byste paa en Piedestal. Et Laurbærtræ og to blomstrende Rosentræer paa et Sidebord.)

Hagbarth

(flyttende de sidste Bøger væk idet Tæppet gaar op.)

— — Se saa! Nu bort med Schweigaard og med Stang,
med Tingsret, Huusret og det hele Væsen,
som kanske gjør en lærd Jurist ved Læsen,
men høist uduelig til Digt og Sang!
Dog har idag min Pen for første Gang,
skjøndt ellers kun til tørre Gloser skaaren,
mig gjennem Poesiens Skyer baaren,
og Digter blev jeg ved mit Hjertes Trang.

(Banker paa Sidedøren.)

Madam? (Maria kommer ud.)

Ah, Jomfru, De?

Maria.

Nu, Herr Student?

Hagbarth.

Jeg har et Ønske . .

Maria.

Saa vær det bekjendt!

Hagbarth.

Her kommer nogle Venner . .

Maria.

Intet Andet?

---

*) Personerne: Hagbarth, juridisk Student. En Moder, Marie, hendes Datter. Studenter.

Velan, jeg sikkrer for, at kogt er Vandet,
og Lys i Overflod skal være tændt.

Hagbarth.

Tak! Tak!

Maria.

Aa, ingen Aarsag! langtifra!
Det er jo Kongens Fødselsdag, den Godes;
og kan, Hr. Fætter, det Dem undre da,
om saadant Ønske, halvkvædt kun, forstodes?

Hagbarth.

(rækkende hende Haanden.)

Maria! —

Maria.

Hagbarth!

Hagbarth.

O, Maria, ret!
Gid altid Du forstod hvad halvt er kvædt!

(gaaer rask ud.)

Maria.

(Seende efter ham.)

Aha! — Men nu er ikke Tid at grunde
paa Sagn af flygtige Minutters Munde.

(Raabende ind ad Sidedøren.)

Kom, Moer! kom nu, og lad os ordne lidt,
skjøndt første Gang hos Hagbarth jeg opdager,
at Bøgerne er væk, og at hans Sager
er nogenlunde komne Hvert til Sit.

Moderen.

(En borgerlig klædt Kone, er kommen ind under sidste Replik.)

Først Kongens Byste!

(Stiller den frem.)

Maria.

Ja! Og staae den skal
paa gamle Snorre som Piedestal.
(Lægger en Snorre Sturleson under.)

Moderen.

(Forandrende det.)
Nei, opslaaet bør den ligge: der just aaben,
hvor det i Hakon Gamles Saga staaer,
at han helbredte Borgerkrigens Saar
og knuste Brødres blodbesprængte Vaaben.

Maria.

Mon Hagbarths Faders Sabler — de derhenne —
forslagte ikke skulde pryde smukt?

Moderen.

Nei nei, mit Barn; de brugtes jo i denne
Fostbroderkrig, som Kongen selv har slukt.

Maria.

(Gjørende til hver Strofe, som hun siger.)
Saa vil en Green jeg af min Laure bryde
og dermed Kongens ædle Tinding pryde,
og mine Roser, just i fulden Flor,
jeg om hans Hjerte i Guirlander snoer,
og mellem alle disse simple Smykker
et Kys jeg paa den Ædles Pande trykker.
(Under denne Replik ere Lysene omkring Bysten tændte af Moderen. Hagbarth og hans Venner træde ind, rangerende sig perspektivisk paa begge Sider af den.)

Moderen og Maria.

(Til de Indtrædende.)
Velkommen!

En af Studenterne.

Ah, hvor smukt!

Hagbarth.

O Tak, Veninder!

En Anden af Studenterne.

Idyllisk Digt er denne Rosengreen,
som blomstrende om Kongens Bryst sig vinder.

En Tredie af Studenterne.

Og første Strofe jeg af Epopeen
til Heltens Priis i denne Laure finder.

Hagbarth.

Mit Digt er mat mod disse Tanker i
Marias Blomsters tause Poesi.

Maria.

Et Digt?

Hagbarth.

Maria, ja! og Du bedømme,
om jeg kan elske eller kun berømme.

Hagbarth.

(Trædende frem.)

Kunde jeg, som Solen letter
højt sig over viden Land
og med første Straale sætter
Alpers Tinder først ibrand
i en Krands om dunkle Sletter . .
kunde jeg nedblikke over
Folkets tusind Issers Vover,
vilde Blikket først nedglide
paa de gamle Gubbers hvide.

Mændene paa femti Aar,
hyllede i Dunkelheden
af de friske mørke Haar,

vilde jeg ei seederneden.
Synet heller ikke trængte
først ifra sin Højde ned
til de Mænd paa Sexti, med
sine Lokker graatbesprængte.
Gubber selv paa Sytti vilde
ei mit Bliks Beundring hilde;
men, som Tinderne, hvem Solen
skinner paa fra Midnatspolen,
vilde hine hvide saa
Ottiaarige fremrage,
og mit frie Øje paa
sin Ærværdighed hendrage.

O idag, I Norges hvide
Gubber! o idag, idag,
jer Triumfdags Timer glide
henad Himlens Stjernetag.
Hver en Gubbe, sølverhaarig,
som i Aar er ottiaarig,
siger smilende idag,
glattende de hvide Haar:
„Børn! se Jeg er Kongens Jevning!"
og med fyrig Stolthed slaaer
Blodets svage svale Levning
endnu nogle raske Slag.

O hvad Scene!
O hvad herligt Syn at see:
Folket bedende paaknæ,
saaat Carl Johan alene
knejsende som Konning staaer
mellem dem paa otti Aar!

O, hvi fyldes mit Øje med Taarer ved dette Syn: den ottiaarige Konge mellem Folkets Ottiaarige? kun de hvide Isser over Folkets knælende Mængde? Er det ikke skjønnere, end om de stode der om ham som ung Prinds, med Vaabnene udstrakte, som Birkebenerne om Hakon?

. . . Hakon! O liflige Ord, kling igjen! Thi tre Hakoner have velsignet Norge, og Gud har ladet Hakon den Gamle, som forligede de blodige Bagler og Birkebener, komme forherliget igjen i Carl, i Carl Johan, som forligede de to blodigere Sønner af samme Moder: Bagger og Svear.

Derfor Bønner op fra Norden
stige tættere idag,
end fra Skyens tætte Lag
Sneen daler over Jorden.
De i Herrens Skjød (højlovet!)
falde og sig sammensamle,
og Han vil dem sende ned
over Carl Johans det gamle,
laurbærkrandste, elskte Hoved
som Velsignelser og Fred.

O, ere Folkets Velsignelser hans Livs søde Næring? Eller ligge hans Livs Rødder i hans egen Sjels Menneskekjærligheds Varme, saa de ere evig unge? . . . . Tilhest! Den gamle Konge er tilhest! Nu knæler hiin Kreds af Folkets Ottiaarige, og dets Mænd rejse sig . . Det røde Banner flagrer om ham . . Løven flammer . . Afsted! Hil! Hil! Normannakonning, Hil! . .

Haanden hviler fast paa Sværdet,
Øjet over Folkefærdet.
Kongen spejder. Han opdaget
Nøden har, som tyst har klaget,
men som nu i Hyttens Dør
smiler ved hans Syn som før.
— Ædelhjerte, har Du fundet
endelig din sidste Fiende?
ham, som Du imøde stunded,
ham tilsidst at overvinde?
Kongens Øje funkler saa,
sig i Rødme Kinden bader,

Haanden Sværdets Tag forlader,
arme Nød dens Hjelp at naae!

O, Folk! Guds Miskundhed er skeet med dig og din Konge; at dine Ældste endnu besidde ham, som de i sin Ungdom elskede. O Konning, om Du drog dit Sværd, skulde ikke det Mirakel ogsaa skee, at det udsprang i Blomster? Laurbæret grønnes jo om dets Hefte? O Konning, trin ind i Hytten! Den vil være strøet med Skovens Eviggrønt af dens fattige Ejer, og den ottiaarige Bedstefader vil rejse sig og sige: „min Konge, hvil her! Velsign mig! Jeg gaaer foran herfra.“

Chor.

(Mel. For Norge, Kjæmpers Fødeland.)

Ja Gud velsigne Carl Johan,
den gode gamle Herre!
Gud signe gamle Norges Land!
Det vil ham ej undvære.
Her er ham Hjerterne saa tro,
her kan han trygt i Hytten boe,
som midt i Carleborgens Ro,
den gode gamle Herre.

Ak, naar til Himlens Stjerneborg
den gamle Helt vil flytte,
da blier i viden Norrig Sorg
i hvert et Huus og Hytte.
Han elsket er paa gammel Viis;
det blier et Allemands-Forliis,
naar gamle Carl med Paradiis
sin Kongestol vil bytte.

Da Norrige i Marmor hvid
sin elskte Drot vil skjære.
Gestalten af en Haraldid
skal højen Sokkel bære.
Paa Panden hviler Aand og Jid,

om Munden leger Omhed blid,
i Sekler stimler Folket did,
hans elskte Træk at lære.

Ja signe Gud vor Carl Johan,
den gode gamle Herre!
Han strøet har om Norges Land
Glands af sin Sejeræere.
Og fra hans rige Hjerte flød
der Lindring i den Armes Skjød.
Han skar den Arme mangt et Brød,
den gode gamle Herre.

Thi dale let, som Sneens Duun
ved klaren Himmel falder,
hver Time mild og blid og luun
ned paa hans Hoveds Alder!
Til Oscars Hjerte trykket tæt
den blide Engel finde det,
som søger Carl, naar Guds Basun
til Himmelen ham kalder!

Kongen lider!

O, at der i al min Graad,
Konge! var et Helsensraad
for din svare Smerte!
At der var en Helsebod
i den varme Strøm af Blod
i mit friske Hjerte!

Som en Reen og vilden Elg
over hver en Frastands Svælg
vilde jeg da springe;
sank, bedækket af min Sved,

for min Konges Leje ned,
  Frelse ham at bringe.

Og jeg badede hans Fod
i det varme friske Blod
  af mit eget Hjerte,
og i sidste Graad, som flød,
svalte jeg med Balsam sød
  Kongens svare Smerte.

O, med Døden kjæmped jeg: —
Som en Slange skal den ei
  paa en Helt sig liste.
Jeg den frelsende Sekund
i en Søvn saa sød og sund
  skulde fra den vriste.

Og naar Kongen vaagned saa,
liig en Ørn fjernt i det Blaa
  Dødens Skygge svævte.
Men ved Foden af hans Seng
klang det som om brast en Streng,
  naar den højest bævte.

*

O, Kong Carl, det Liig, man nu
midt i Glædens Hast og Hu
  af din Hal mon bære,
har en Normands Hjerte gjemt,
hvori klang en Harpe, stemt
  til hans Konges Ære.

Carl Johans Død.

(Cantate.)

Stille! Kongen fantaserer . .
Stille! Stille!
Stille, Hellebardierer,
som i Forgemakket spanke!
Mine Herrer Officerer,
stille! Lad ei Hjertet banke!
Kongens blege Læber spille;
Perler liig af brustne Snor,
som hentrille
hvor de ville,
sværme vildsomt nu hans Ord;
og hans Tanker,
liig de fine Alfespind
drivende for Morgnens Vind,
mellem Jord og Himmel vanker.
Han i Paradiis sig troer
allerede,
skjøndt hans Geist i Feberhede
flaggrer kun derudenfor.

Stille! Stille! Lad os lytte!
Hvilke Syner
maae sig skyggehurtigt flytte
indenfor det brustne Øje,
bag hvis Dunkle Hans Erindren
netop nu med Stjernens Tindren
friskest over Alting lyner!
O Han smiler! . Mon han seer
Bearns Høje
sig at bøje
for de stolte Pyrenæ'r?
Mon han skuer
Fædrehuset, som det stod,
da som Dreng Han det forlod?
paa dets Gavl de samme Duer?

samme Ranke ved dets Dør?
Vist Han dvæler
der derhjemme? Vist Hans Sjel er
Barn igjen idet Han døer?

Stille! Stille! Lad os lytte!
Hvilke Syner
maae sig skyggehurtigt flytte
indenfor det brustne Øje!
— over Marken spredte Fløje . .
Bernadotte foran lyner . .
Rundtomkring de fjerne Høje
Himmelen i Flamme staaer . .
Ovenover
Røgens Vover
Trikoloren sig udslaaer . .
Fremad, Brave!
Fremad! En avant! Français! . .
— O! Han andre Syn maa see
for saa blidt et Smiil at have:]
Børn i Himlens Port maa lee
Ham imøde;
Rosenkvast af Morgenrøde
sin Velgjører bringe de.

O, hvad Under, om hans Tanke
maa forvildes,
naar i slig en Sværm han hildes?
naar hans Øre ganske døves
af de Hjerter, som i Himlen
Carl Johan imødebanke?
O hvad Under, om i Brimlen
Tanke, Syn og Sands forgaaer?
om de mange
Takkesange
pludseligt hans Øre slaaer?
om de Arme,
Han har varmet, klædt og født,
Ham, de endelig har mødt,

jublende imødelarme?
om den Graad, Han stillet har,
Ham forblinder,
glimrende paa Engles Kinder
endnu mere reen og klar?

Stille! Kongen troer sig hisset . .
Stille, Alle!
Stille! Alt til Paradiset
drømmer Carl Johan sig baaren . .
Stille! Stille! Lad ei Taaren
fuld og tung til Jorden falde!
Den Ham kan tilbagekalde
fra de Syner, som Han har.
Se! han smiler,
som om spiler
alt Han ud sit Vingepar.
. . Tys! Han stræber
at fortælle hvad han seer.
Tys! Hans Sjel er endnu her:
Oscars Navn er paa hans Læber;
Det er Ham, Han tænker paa,
Ham, som knæler,
Ham, hvis Mæle Smerten kvæler,
Oscar, Han, som hulker saa . !

Stille! Kongen løfter sagte
sine Arme,
fromt ikors paa Brystet lagte . .
Faderen sin Søn vil favne,
Ham, sin Eneste, med Varme.
Ak! de zittrende ei magte;
dalende sin Kraft de savne,
og det Favntag, som Han vil,
i sin Dignen
en Velsignen
omforvandles langsomt til.
Haanden finder
famlende sit Hvilested,

dalt paa Oscars Hoved ned.
Paradisets Glands, som blinder
Kongens brustne Øje alt,
Livets Minder,
Jord og Himmel, Alt forsvinder,
da hans Blik paa Oscar faldt.

Stille! Tydeligt, men sagte,
som naar linde
susende Skjærsommervinde
henad Græssets Toppe jagte
og i Wolsklang bortføres,
„Oscar!" fra hans Læber høres ...
Een Gang høres det: de magte
blege, zittrende ei meer;
og fra blegen
Læbe vegen
Kongens Sjel i Navnet er.
Thi en herlig
Engel i den samme Stund
lyttede ved Kongens Mund
saa nysgjerrig og saa kjærlig,
og da Navnet „Oscar" lod,
Han henrykket
fyrigt Kys paa Læben trykked.
. . Engel! det blev Kongens Død!

Det norske Folks Sorg over Carl Johan og dets Hyldest til Kong Oscar.

Hvi græde hist i Kongens Hal
saa haardt de unge Prindse?
Hvi mørknes saa i Norges Dal,
fast Sneen nu mon glindse?
Hvad Sorgens Bud er det som lød?

som frem i mørke Skyer flød?
Ak! Carl Johan forvist er død?
  thi Alles Øjne glindse.

Ja Carl Johan forvist er død!
  Vor Angest sandt har spaaet.
Saa var det som det Budskab lød,
  der Norrige har naaet.
Thi er det Folket sørger saa:
thi er det tungt dets Hjerter slaae;
thi er det alle Klokker gaae.
  Vor Angest sandt har spaaet.

Nu vender sig den Bonde graa
  alt mod sin Hyttes Vægge.
Han Taarer har, men ikkun faa:
  de maa hans Ord belægge.
Nu trille de, han har, ham ned
paa Bringen — o saa fuld og heed!
Du vidste, Carl Johan, du veed,
  du var hans Kjæledægge.

Thi er der Sorg i Norges Land,
  saa svar som det ei fristed;
thi Døden har dets Carl Johan
  ifra dets Hjerte vristet.
Til Himmelen han stegen er
som Fyrste mellem Engle der;
dog ned han til sit Norge seer,
  Det har ham ikke mistet.

I Oscars Bryst, i Kongens, slaaer
  Hans Faders ædle Hjerte,
og paa hans klare Pande staaer
  hvad Ham Hans Fader lærte.
Alt i sit første Kongeord
Han æret har vor Fædrejord.
Det dulmer mildt, skjøndt dyb og stor,
  for Carl Johan vor Smerte.

En hellig Arv Han tager ved,
  vel bedre end hans Kroner:
En øm og trofast Kjærlighed
  af begge to Nationer.
Den er Hans dyreste Klenod,
den er jo alt vor Hjerteblod,
hvert Nordens Sværd, hver Bile god,
  som funkler om hans Throner.

Den er en Odel for hans Slægt;
  thi Oscar, Du den ejer.
I den er himmelsk Varetægt
  og skjønnest jordisk Sejer.
For Dig, o Konning Oscar, vil
Forjettelser den lægge til
de hyldende Nationers Hil,
  hvis Kjærlighed Du ejer.

Paa Kong Carl Johans Begravelsesdag.

Den 26de April 1844.

Forgjæves skal Kapel og Kiste
  sig lukke over Carl Johan;
thi Døden ei og Graven vriste
  Hans Træk ifra mit Hjerte kan.
Der luer end Hans kjække Øje
  i min Erindrings dybe Grund,
der skinner Panden end, den høje,
  og Smilet leger om Hans Mund.

Vid ei Fortærelsen kan trænge,
  som slipper ind i Hans Kapel,
naar Døren hviner paa sin Gjænge
  til Sørgetoget sit Farvel.
Thi Kongens Træk i Hjertets Gjemme
  med Taarer har jeg balsamert,

og min Erindring ei kan glemme
  den ædle Skjønhed i ethvert.

Lad Landets Klokkeklang forstumme,
  mit Hjerte dog for Ham skal slaae,
saalænge Blod dets Kamre rumme,
  saalænge mine Pulse gaae!
Lad Verden sine Klæder vende
  fra Sort til Purpur og Skarlag,
mit Hjerte vil dog ikke ende
  for Carl Johan sin Sørgedag.

Som Stjernens Gjenskin ei sig bryder
  i Duggen blot paa enkelt Straa,
men speilende fra Engen skyder
  sig tusinddobblet mod det Blaa:
saa vil i alle Norges Sjele,
  o Salige, Du see forklart
dit Billed, det jeg maatte dele,
  men som jeg har saa tro bevart.

Dog vil min Kjærlighed jeg maale
  med Alles i det hele Land.
Deri jeg skinsyg ei vil taale
  i Norrige min Ligemand.
Det er min frie Ringheds Hæder,
  en Glæde i min Sørgefest,
en Blomst paa mine Sørgeklæder,
  at jeg har elsket Kongen mest!

Sang af „Fjeldstuen.“

Her, hvor i Alt hvad jeg seer Han er til,
    leve jeg vil
mellem de øde Vægge.

Her jeg plejer min Kjærlighed.
Her jeg daglig min Troskabseed
vil til den Elskte aflægge.

Her vil jeg vente til Haaret bli'er graat,
Rynker bli'e slaa'et
ud som et Net over Kinden.
End den Trofaste komme tør.
Bort han foer med den vilde Bør,
kommer da ogsaa med Vinden.

Her ifra Vinduet daglig jeg veed
Fløjens Besked,
hvordan de Vinde glide.
Hvergang lystige Vesten gaaer,
Blomster fæster jeg i mit Haar,
vare selv Lokkerne hvide.

Min Moder.

Skjøndt kun dunkelt — ved en Hvisken,
som de fine Græsstraaes Zisken
under Vindens Gjennemfart —
i en Drøm mig aabenbart,
er det dog ei meer en Gaade,
som mig Hovedbrud forvolder,
hvor min Moder sig opholder
efter Aandens fri Behag,
siden hiin den Rædslers Dag,
da vi miste
maatte selv det Allersidste
i den sorte krandste Kiste —
da vi saae med sortnet Blik
hvor den dybere alt gik:
med bedøvet Øre hørte

gjennem tunge Fald af Muld,
at vor arme Fars forgrædte
Smerte raabte paa „Alette;" —
saae med Øine graadtilslørte
Graven voxe hurtig fuld,
at i Sandets løse Spil
Højen ligesom sig rørte,
indtil den blev klappet til.

Siden da sit Paradiis
har Hun søgt hos sine Kjære,
gjæstende dem skifteviis,
Alle hende lige nære.
Oftest hos vor stakkels Far
sidder hun ved søvnløst Leje:
ofte følger
hun de Eensomhedens Veje
langs den skjønne Vormens Bølger,
som saa kjær hans Tungsind har.
Naar hans Sorg hun ind har dysset,
flyende hans Pande kysset
med et hørligt „fra Alette,"
Hun, den Ømmeste af Mødre,
søger sine Børn, de spredte,
upartisk og ligelig;
dog af Søstre og af Brødre
først den Førstefødte: mig!

— — Gjør Blaakammeret istand!
Det skal nu min Moders være,
Navn af hende altid bære.
Friske Blomster sæt i Vand!
Roser, som hun elskte saa,
altid skal i Vindvet staae;
Bogen, som hun ei fik endt,
ligge skal paa Bordet vendt,
med det hornindbundne stærke
Øjenglas deri til Mærke;
Strikketøjet ligger hos

(derpaa var hun Virtuos);
og ved Sofahjørnet maa
hendes Skammel ikke fattes.
Alt med hendes Minde paa,
som om det var indbrodert,
som Relikvier skal skattes,
Stort og Lidet lige kjært.
Hendes Jomfru-Silhouette,
fra den Gang hun Christianssands,
Fødebyens, Skjønhed hedte,
smykket med en liden Krands,
gjort af nogle mørke Kviste
tagne ifra hendes Kiste,
under hendes Speil skal findes.
Og paa Væggen ligefor
viser et Portræt — det sidste —
Hende, som her stundom boer,
skjøndt jeg hendes smukke Træk
meget meer livagtig mindes,
end til Lærredet de bindes,
hvorifra de blegne væk.

Nøglen stikker jeg i Lomme.
Did maa ingen Fremmed komme.
Heller end jeg det vil lide,
skal det hedde, at der spøger.
Men hver Dag ved Middagstide,
naar som herligst Lyset flammer,
jeg min elskte Mo'r besøger
der paa hendes eget Kammer.

Og som før, da jeg det pligted,
allerførst jeg bringer Hende
hvad som nyest jeg har digtet.
Og „Jødinden" jeg en Dag
lægger da paa Bordets Ende.
Den er ret i hendes Smag;
thi med hendes Egne ikke
hendes Kjærlighed var endt.

Den i hendes milde Blikke
var for Arm og Fremmed tændt.

— — O Lyksalige! nu maa
Du de Ømhedsarme, som
bundne i dit Hjerte laae,
frit i Himlen sprede om.
Men du glemme ei, at lade
Dine Hænder paa mig dvæle!
Sagte, skjøndt som Rosenblade,
hvem ei Vindene afryste,
men som af si: selv neddale,
vil jeg føle dem, og knæle
under Din Velsignens tyste
ømme moderlige Tale.

Auktion over „Grotten.“*)

Nu skal jeg blive — o saa arm,
saa arm som ribbet Straa:
mit Huus og Grund,
min Hest og Hund
skal sælges nu i denne Stund.
Men jeg har Noget i min Barm,
Juristen ei skal naae.

Det er et Hjerte med et Slag,
jevnt som mit Stueuhr.

*) I sine første Skribentaar havde W. paadraget sig en Injurieproces, hvis Omkostninger, da den efter 12 Aars Forløb blev paadømt ved Overretten, truede ham med økonomisk Ruin, hvorfra han dog ved en Vens opofrende Mellemkomst blev reddet. Til Processens Anledning sigtes i 3die Vers. (Udg.)

I al min Nød
en Viin saa sød
jeg har dog i dets dunkle Skjød.
Begeistret er deraf hver Dag
min freidige Natur.

Men engang i min Ungdom gik
det kanskee lidt for fort.
Af Bondens Ryg
en Igle styg
jeg vilde rive altfor snyg;
men selv jeg fik et giftigt Stik,
et Ar saa dybt og sort.

Kanhænde er det Overtro,
kanhænde ikke med;
men Tanken har
jeg ganske klar,
at for min onde Geist kun var
den giftige og sorte Slo
som Puppens Gjemmested.

Begyndt er nok Auktionen alt.
Tænd mig en Pibe nu! . . .
Ræk mig lidt Vand! . . .
jeg er en Mand;
dog stundom svimler ogsaa Han.
Mit Huus er med min Sved betalt;
det kom mig blot ihu.

Kanskee nu i min Hytte skal
en Høker fæste Huus.
Min kjære Pult
skal blive skjult
af Flesk og Ost og Smør og Smult;
Øl trilles ind i Grottens Hal,
Kognak og Spiritus.

Lad gaae! lad gaae! endskjøndt jeg før
mit vakkre lille Huus
saae ødelagt
af Ildens Magt,
af Lynild tversigjennem jagt.
Til Vaaren ligger dog et Slor
af Blomster paa dets Gruus.

Lad Huset gaae! men Brunen skal
en ærlig Kugle faae . . .
Her er en Hud . . .
Kom, gjør et Bud!
Det Hul ei skjæmmer Tingen ud.
Men kjøb min Hund ei; dit Befal
den vil dog ei forstaae.

Jeg finder vel et Tag et Sted;
og er det ikke nok?
Snart fire Bord
og sex Fod Jord
er nok for aldrig En saa stor.
Min Genius skal flytte med,
min Viv, min Dueflok.

Istedetfor min Pult et Bræt
paa Knæ jeg breder ud . . .
Kom, kjære Viv!
din Haand mig giv!
Paany begynde vi et Liv.
Men er det værd? Hvis Du er træt,
da lad os gaae til Gud.

Jeg længe har paa Himlen se't:
meer stærkt er Stjernens Blink.
Mig synes med,
ved Søens Bred
den var meer blaa — som Klokkers Bed.
Hjælp mig, min Viv! Jeg veed ei ret,
om det er Himlens Vink.

Brunen, Digterens Hest („Veslebrunen.")

O! Stjernen blinked ikke saa,
saa blaaned Søen ei,
som hendes Blik;
en Straale kvik
mod Himlen skjød, en øm jeg fik . .
Kom, Viv! nu kan vi trøstigt gaae
i Verden ud vor Vei.

Fra Dødslejet.

1. Paa Sygelejet.

(Indledningsdigt til „Jødinden, elleve blomstrende Tornekviste.")

Det Jisdrypps Rislen i min Barm . .?
og disse Stik af Ild . .?
Lad Døden kalde det sin Seir!
Det er min Himmels Foraarsveir,
dens Vaarfrembrud — snart kold, snart varm,
min Saligheds April.

Dog kjæmper Hjertet i mit Bryst
mod Dødens Trængen ind.
Det slaaer den endnu Dag for Dag
tilbage kjækt med tunge Slag.
Mit Sind er roligt, klart og lyst
som Kjern i Maaneskin.

Kanhænde da min Torneflor
udsprungen jeg faaer see?
Først Kviste syv, saa to fremskjød,
ialt der elleve frembrød;
og kommer ikke Dødens Lee,
den skyder fleer, jeg troer.

Ak! blomstrer som i Gulistan,
som Schiraz' Centifol!

Dog søger Ingen eders Sted:
I blomstre i den Eensomhed,
hvorhen jeg er forjagt i Ban
  fra Folket, fra min Sol.

Ja til den øde Eensomhed
  af Landsmænd jagt i Ban!
De vrede Daarer ikke veed,
at den en herlig Urskov er.
Som sluppen Fugl jeg levte der,
  som frien Indian.

Brasiliens Skov med Palmetræ'r
  af hundred Alens Top,
hvortil den blaa Passionsblomst med
Camellien klattrer sammen op,
saa stolt og pragtfuld dog ei er
  som denne Eensomhed.

Der mangler det paa Syner ei
  og Aandernes Besøg.
Som Skyer, der gaae lavt og midt
igjennem Skoven søge Vei,
de Minder graae forbi mig tidt
  i Eensomheden strøg.

Dog maa jeg være bleven ramt
  her i min elskte Ørk
af Trolddom eller Slangebid:
min Arm er mat, min Kind er hvid,
mit Blod det rinder nu saa tamt,
  og Aaren er saa mørk.

Ak, Døden har, den store Aand,
  blæst af min Eensomheds Haar.
Til Folk jeg vil mig drage frem:
jeg gjerne vil fortælle dem,
hvor yndig Plantning fra min Haand
  i Blomst i Ørknen staaer.

Se, om ei Honning drypper sød
  fra hver en Rosenknop!
om ei hvert udslaa't Blomsterblad
er tegnet med et kjærligt Kvad,
hver Roses aabne Purpurskjød
  en hellig Bog lukt op!

Blot Døden vil mig skjænke Frist
  til Floren frem er brudt!
Men o! han har mig alt omsuust,
mit Bryst med Knokkelhaanden knuust,
med Blæserørets fule List
  mig lydløst gjennemskudt.

. . O Følelse som af et Bad!
  Jeg Alt tilgivet har.
En Finger paa mit Øje kom.
En Engels; det min Moders var.
Nu er min Sjel en toet Blom,
  saa nyfødt, barneglad.

---

2. Til Niels Dahl.*)

Giv mig en Flaske Sundhedsviin,
  og tag mit Renommee!
Man dig da snart vil melancholsk
  og mig lyksalig see.

Send mig et Blad af Haabets Træ,
  og tag min Laurbærkvast!
Naar du er bleven kjed deraf,
  den for din Fole kast!

*) Svar paa et Digt, denne havde tilskrevet W. i Morgenbladet. (Udg.)

Dog søger Ingen eders Sted:
I blomstre i den Eensomhed,
hvorhen jeg er forjagt i Ban
  fra Folket, fra min Sol.

Ja til den øde Eensomhed
  af Landsmænd jagt i Ban!
De vrede Daarer ikke veed,
at den en herlig Urskov er.
Som sluppen Fugl jeg levte der,
  som frien Indian.

Brasiliens Skov med Palmetræ'r
  af hundred Alens Top,
hvortil den blaa Passionsblomst med
Camellien klattrer sammen op,
saa stolt og pragtfuld dog ei er
  som denne Eensomhed.

Der mangler det paa Syner ei
  og Aandernes Besøg.
Som Skyer, der gaae lavt og midt
igjennem Skoven søge Vei,
de Minder graae forbi mig tidt
  i Eensomheden strøg.

Dog maa jeg være bleven ramt
  her i min elskte Ørk
af Trolddom eller Slangebid:
min Arm er mat, min Kind er hvid,
mit Blod det rinder nu saa tamt,
  og Aaren er saa mørk.

Ah, Døden har, den store Aand,
  blæst af min Livstraads Haar.
Til Folk jeg vil mig slæbe frem:
jeg gjerne vil fortælle dem,
hvor sidste Plantning fra min Haand
  i Blomst i Ørknen staaer.

Se, om ei Honning drypper sød
  fra hver en Rosenknop!
om ei hvert udslaa't Blomsterblad
er tegnet med et kjærligt Kvad,
hver Roses aabne Purpurskjød
  en hellig Bog lukt op!

Blot Døden vil mig skjænke Frist
  til Floren frem er brudt!
Men o! han har mig alt omsuust,
mit Bryst med Knokkelhaanden knuust,
med Blæserørets fule List
  mig lydløst gjennemskudt.

. . O Følelse som af et Bad!
  Jeg Alt tilgivet har.
En Finger paa mit Øje kom.
En Engels; det min Moders var.
Nu er min Sjel en toet Blom,
  saa nyfødt, barneglad.

---

2. Til Niels Dahl.*)

Giv mig en Flaske Sundhedsviin,
  og tag mit Renommee!
Man dig da snart vil melancholsk
  og mig lyksalig see.

Send mig et Blad af Haabets Træ,
  og tag min Laurbærkvast!
Naar du er bleven kjed deraf,
  den for din Fole kast!

*) Svar paa et Digt, denne havde tilskrevet W. i Morgenbladet. (Udg.)

Men giv du mig dit Hjertelag,
  og tag saa mit igjen!
Det Bytte troer jeg saa omtrent
  gaaer op i op, min Ven!

Saa tornet som et feiret Navn
  ei Vejens Tistel er.
O sad jeg fri paa ti Maal Jord
  og hedte bare Peer!

O Jordens Paradiis: en Plet,
  jeg havde dyrket Selv,
en Halmhat og en Kofte graa,
  en Hytte ved en Elv!

Dog leve vil og døe jeg med
  min Harpe ved mit Bryst.
Den vejer Intet op; thi den
  for al min Nød har Trøst.

Berømmet? Nu! Hvis jeg blier frisk,
  en Pibe god Tobak . . .
Hvis du vil give en derfor,
  du til skal have Tak.

Kun eet Berøm — og det er dit,
  og nogle Faaes dertil —
For Schaks og Zars og Sultans Skat
  jeg ikke bytte vil.

---

3. Norges politiske Forsvinden.

(Spaaet i den Constitutionelle.)

Naar Russerne komme,
  som yderste Dom,
med Pauker og Tromme

— Bombombelibom!
til Kampen da op,
til Død eller Sejer,
hver Fiber du ejer,
min nordiske Krop!

Men, Norrig! o skulde
i Fred Du forgaae,
som Træer henmulde,
som Snefanner døe:
fra Gravhøjens Skjød
min Beenrad skal stige,
til Vaaben at skrige
hver Normannafød!

Hvor ende de Fjelde?
hvor fjernt i det Blaa?
Et Konningevælde
de omspænde maa.
Se stor som et Hav
hvor Mjøsfladen glindser!
Et Riges Provindser
fremstige deraf.

Ve, Skuld, om Du spinder
som Røsterne spaae,
at Norrig forsvinder
som Kilde i Aa:
o Gud! i min Grav
da lad mig forglemme
det herlige Hjemme,
Du Normanden gav!

---

4. Moderens Korstegn over Barnet.

(Barnekammer-Julevise.)

„Vist, Barn, er Spurven iaften mæt.
Han sidder alt under Taget tæt.

Han op skal aarle, at hilse fra Tag
Jesu velsignede Fødselsdag.

Thi spiste han tidlig sit Julekvels-Maal;
hvert Korn han pilled af Gyldenskaal.

Gud signe dig dog, som spørger derom!
Det husker Han dig i din Alderdom.

Bliv graa som Spurven — der kommer den Tid —
Han sender dig altid en Julefest blid.

Nu takke du Gud for du selv er mæt,
og for den liflige Julekvelstvæt!

Thi nu, mit Barn, du uden Skam
gjerne kan lege blandt Himmelens Lam.

Med Kors paa Pande og Kors paa Mund,
sov sødeligt nu til Morgenens Stund!

De Korstegn svæve, til det blier Dag,
da op og ned paa dit Aandedrag.

Som spaltede Rosenkviste i Luft
de svæve dig over med liflig Duft.

Men naar det gryer ad Dag igjen,
og Aandedrættene tystne hen —

Da staaer ved dit Leje Jesus alt,
saa skjøn som Drømmen ham af har malt.

Og flux paa dit dalende Aandedræt
han fanger de svævende Rosenkors let.

Dem flytter han saa til Vinduet hen.
Der seer om Morgnen du dem igjen.

*

— Vaagn op da, Barn! Det er Juledags Gry.
Spurven alt sidder i Reget paany.

Op, op! og se den deilige Flor,
som over det hele Vindu groer!

Den maa du tyde, den Billedbog!
Den taler din Juledrøms yndige Sprog.

Det er dine Drømme den Julenat,
i Glas og Ramme af Englene sat.

Men mellem det Alt du finder dog vist
de tvende Korstegn af Rosenkvist.

Du der kan see Paradiis, om du vil.
Den Mængde af Blommer strækker nok til.

Blandt Blommernes Mængde og Stjernernes Flok
du finder de blomstrende Korstegn da nok.

Thi Jesus selv i det Drømmespind
som herligste Pryd har flettet dem ind.

De freded din Slummer og gjorde, at Du,
o Elskede, drømte med Englenes Hu.

*

. . Du græder, mit Barn, fordi de forgaae?
To nye min Haand skal dig tindrende slaae.

Før bliver paa Funker Fyrstenen arm
end paa sin Kjærlighed Moderens Barm.

Og Moderens Kjærlighed ene det er,
som gjemmer betroet det Korsets Myster.

Hun Korstegn kan slaae, der straale med Klang,
som om af smaa Sølvklokker fulde de hang.

Hun Korstegn kan slaae om de elskede Børn,
som laae de under bredvingede Ørn.

Var Barnet hiinsides Havet, jeg troer
som skinnende Seil didover de foer.

Saa bæres da Barnet, det værnløse Kryb,
imellem to bundløse Kjærlighedsdyb:

Imellem en Moders Ømhed og Hans,
der gav med sit Hjerteblod Korset dets Glands."

5. Stambogsblad til en blind Dame.

Det, ædle Dame, har jeg fattet,
det har mig Ord og Aasyn sagt,
at Gud har rigelig erstattet.
En Engel ifra Lysets Lande
har blot sin Finger over Øjet lagt,
imens den kysser Deres Pande.

6. Efter et Damebesøg.

Nu Liv jeg haaber;
dog ei af Pulver, Piller eller Draaber;
men Genier, husvalende og blide
jeg saae en Dag ved Smertenslejets Side.

7. Sidste Reis.

Sjømandsvise.

Nu sidste Reis mig forestaaer,
— Sing, Sailor, oh!
Afsted til Himlen Farten gaaer.
— Sing, Sailor, oh!

Snart rinder ud det sidste Glas.
Se nøje efter dit Kompas!

I Hjernekassen ligger det.
Det pege maa paa Sandt og Ret.

Se efter om du Ballast har:
en Bravmands Hjerte: — gjør saa klar!

At Alle vel du vilde her,
den Last i Priis i Himlen er.

Det Flag, du toner fra din Stavn,
maa være reent, med Herrens Navn.

Friskt an! lad modig til da staae
igjennem Sky op i det Blaa!

Der seile Englene omkring,
som paa udspændte Svaneving.

Med Strande af Demant og Guld
er Himlens Hav af Ler fuldt.

Guld og Demant — hvad gjælder det?
Nei, det er Lys og Æther let.

Det er de Stjerner, klare, smaae,
som du paa Nattevagten saae.

Da tænkte, Manne, du paa Gud,
som strøet har dem alle ud.

Snart midtiblandt Hans Stjernehær
du skue skal Hans Storhed nær.

Frisk an da! modig til lad staae
igjennem Sky op i det Blaa!

Frygt ei for Djævelens Korsar!
Du gaaer ham ganske sikkert klar.

Han entrer hule Skurke kun.
Dem borer han i dyben Grund.

I blodig Inkassator har
han Bytte som en Chinafar.

Og Thingstud, som brød Lov og Ret,
er ham en god Stykgodspaket.

Men træffes han, dit Flag da ton!
Det viser Himlens fri Nation.

Seil væk, som paa din gamle Viis!
og spørg dig frem til Paradiis!

Du møder Viv, du møder Ven,
du møder dine Børn igjen.

Da bryder større Glæde løs,
— Sing, Sailor, oh!
end naar du her kom hjem frasjøs.
— Sing, Sailor, oh!

8.

A.

Man dræber Wergeland i Bladet atter
i smukke Vers. Troer De han døer?

B.

Man Bærre hørte om ham før.
Men skal det skee, da tro mig, Fatter,
et Epigramma først af Taarer og af Latter
paa Verden og sig selv han gjør.

---

9. Hilsen til Konning Oskar.

Ve mig! meer jeg kan ei kvæde.
  Døden kryster Hjertet først,
  før den lædsker fuldt sin Tørst,
sugende dets sidste Væde.
Ve mig! Sang jeg har ei længer;
  Sjelen mægter kun at bede;
  og den selv mod Dommens Vrede
hvert af sine Suk tiltrænger.

Men da det blev sagt min Smerte:
  Oskar kommer med sin Viv,
  Hun og Nordens dyre Liv —
o, da bankede mit Hjerte,
liig en Bølge, kvalt af Stene,
  stængt i grusomme Cisterne,
  skjøndt den sprang af Fjeldets Kjerne,
fostret under Skovens Grene!

Brist! o brist! thi Oskar kommer.
  Til et Kvæde bliv, min Bøn!
  I den bundne Bølges Løn,
Oskar, staaer dit Navn i Blommer.
Vældet, Dødens blege Kvader
  knuger alt, da sprang iveiret,
  tonende som naar din Fader
over Fiendehjerter seired.

Ja, Hans Aasyn stod der præget
i mit Hjertes klare Brønd,
Josefine, Søn for Søn,
og din Datter ved dit eget!
Ha, hvor skulde Aaren springe,
som om den til Himlen vilde
Dig og alle Dine bringe,
og sig selv i Lyst forspilde!

Brist da, Steen! Hvad underjordisk
Tone suser fra mit Bryst?
Siden, Død, dets Draabe kryst —
hed som om den ei var nordisk!
Lyt da til de svage Toner,
Oskar, fra min knuste Bringe!
Jeg kan mindst mit Hjerte tvinge
mellem dine Millioner.

Jeg vil hviske i dit Øre,
at jeg Himlen alt har seet.
O, beskrive skal jeg Det!
Jeg paa Grændsen tør det gjøre.
Salige, som jeg gjenkjendte,
hvilte i det Blaa i Klynge,
og til Hymnerne, de synge,
Harper lød, med Straaler spændte.

Under dem, paa Skyers Høje
Skygger løb af ædle Dyr.
Hjort og Hest et Sjelefyr
havde i det stolte Øje.
Ah! hvor lysteligt at skue!
Under hine Engles Fødder
Skyen skjød af friske Rødder
hver en Blomst fra Jordens Tue.

Al hvad Flor paa Jorden blegned,
Alt hvad Vintren mejed ned,
spirte her i evig Fred.

Himlens Bund var herlig tegnet.
O, hvor lysteligt at skue
  Hyacinther halvt besjelte,
  Roser, som idrømme mælte,
Glimt af Geist i Nelkens Lue!

Men, hvor herligt end hint Fjerne,
  — Oskar lyt! O, Oskar, hør!
  Oskar! før min Stemme døer —
nu jeg levte, o saa gjerne!
Thi det for mit Øje bæres,
  at du Norge skal velsigne:
  Ved dit Scepter skal det rigne,
ved dit Sværd rundt Jorden æres.

Ja, jeg glemte Edens Sletter,
  badede i Fryd min Ve,
  hvis jeg kunde Oskar see,
Oskar og Hans fire Ætter.
Op! Skarlagenbannret flyde
  om den Helteyngels Fader!
  . . Ha! nu brast den tunge Kvader.
Oskar jeg en Sang kan byde.

Nu kan Sangens Bølge springe.
  O, hvor sælt jeg Norge seer!
  Se de tusind Blink af Leer!
Stolten Rug paaknæ de tvinge.
Hjulets Klap ved Fossens Vove,
  Seilets frie Bruus for Brisen,
  Oskar, er en herlig Prisen
af dit Folks og dine Love.

Frihed! Landets Blod maa løbe.
  Frihed! Hvor saa hvast et Sværd?
  Frihed! hvilket Folkefærd
skal du ei i Lyset døbe?
Slavers dorske Flok sig rører
  liig Rosmarerne paa Skjæret . .

Oskar, forsbetegn da Spæret,
naar du Tidens Vaagnen hører!

Ha, hvad stolte Sejerssyner
for mit matte Øje stod!
Bjerkebeinens hede Blod
gjennem sorte Aare lyner.
Bjerkebeinens? O, din Fader,
Oskar, og din Daad og Tale
har for Dig alt Landets Dale
fyldt med Bjerkebeinerader.

Hvis alt hist min Grav er aabnet,
Grav, o lov mig: af dit Skjød
skyd en ukjendt Blomme rød,
rød som Løvens Felt i Vaabnet,
til et Mærke, at derunder
trofast Bjerkebeinerhjerte,
sligt som Hakon det begjerte,
Oskar, om din Hæder blunder!

Aanders Blik fra Himlen tindre.
Deraf Hvælven er saa blaa.
De i Fjernet kunne spaae
og det Glemtes Dyb erindre.
Herligt skal min Spaadom orde:
at et Ax med gyldne Dopper
og en Rosenstok i Knopper,
Oskar, skal dit Tvespiir vorde.

---

10. Brasilie-Farten.

Paa Hds. Maj. Dronning Josephines Fødselsdag den 14de Marts 1845.

Troer mig, uden Ord at klandre:
trende Nætter paa hverandre

var min Geist
over til Brasilien reist.

Nattelampen i mit Kammer
kastede imidlertid
sine bange blege Flammer
paa en Dødning, mere hvid.

Spørger mig, I tusind Munde:
spørger mig kun ad og om!
Hvad jeg saae, det skal jeg melde;
men jeg veed ei Selv, hvorlunde
fra de hvide norske Fjelde
jeg til fagre Rio kom.

Kun saameget kan jeg sige,
at man gode Vinger trænger,
Uglens udi Tysthed lige,
og end Albatrossens længer.

*

„Kom!“ — saa lød den Geistes Ord
sagte bag Gardinets Folder,
som med Styrkens Spot mig holder
mellem Himmelen og Jord.
„Norges Marts, i Sne indsvøbt,
har ei Martsviolen døbt,
ja forgjæves
efter kun et Blad den kræves.
Men i fire Vingeslag
skal Du nok af Blommer fange,
mere talende end Sange,
til din elskte Dronnings Dag.“

Jeg i Fartens tre Sekunder
hørte først dernedenunder
barske Nordsjøs Ulvehylen,
saa Kanalens vrede korte
Hundetuden
i de hvide Grændseporte,

og deruden
Verdenshavets Løvebrølen.

Ovenover
og i Speil i Havets Vover
jeg paa begge Skærer saae
Stjerner op og ned at gaae.
„Store Bjørn“ i Nord gik ned.
„Korset“ høit paa Hvælvet skred.

Tvivler Nogen, Han mig fritte,
mærke Ord og skrive op!
Rios underskjønne Egne
kan jeg af livagtig tegne.
Blind jeg skulde Vejen hitte
opad steile „Sukkertop.“

Thi paa alle Rios Skrænter,
ja fra „Corcovados“ Tind,
sværmende som travle Bi,
jeg til Josephine henter
al Brasiliens Flora ind.
Grusomt raste jeg deri.
Intet Blomster Naade venter,
hvori der var Fantasi.

Jeg en Regnbu' vilde spænde
for Eugenes Datters Fod
af Convolvler med de trende
Farver, skjøndt af samme Rod.

Oscars elskte Viv til Ære,
over Hendes Hoved sænke
vilde jeg et Morgenskjær,
skabt af Roser, som man her
i vor kolde Hemisfære
ei kan male eller tænke.

Og for Carl Johans Velsignte

Myrthe- og Orangeblommer
skulde ganske tæt udstrøes,
  saa det lignte
disse Snefog i vor Sommer,
Æbletræet slipper løs.

For den elskte, jubelkeiste
Dronning Baldachiner blaae
op jeg af Kjærminder reiste
under Vinterhimlen graa.

Men til Ære for Christinden
og for Moderen og Kvinden,
foran hvert af Hendes Trin
spredte ud jeg Liljers Lin.

*

Naar jeg Meer ei kunde hytte
i mit vidtudspændte Fang,
ilte hjem jeg med mit Bytte;
men det hændte hver en Gang —
ak! at jeg opvaagned med
tomme Hænder paa mit Sted.
Til en Bøn for Hende bare
fromt i Kors de lagte vare.

Fosforhvidt min Harmes Blus
flammed mod min Genius.
Men han hvisked kun igjen:
„Frisk! Til „Belvederet" hen!
  Just til „Sao
  Christovao!"
I din Dronnings tvende Frænker
  der Du finder
Floras rigeste Præstinder,
som dig nok af Blomster skjænker.
Ere de til Josephine,
kappes vil da Hver med sine.

To Prindsesser — ganske sandt —
jeg i Slottets Have fandt.
Tyst Francisca, som var ældst,
skrev paa Noder Rad paa Rad,
hvad en Harpe kvad som helst,
der i Cedrens Grene sad,
mens Maria, hendes Søster,
sig forlyster
med at have fanget i
Rosens Kalk en Kolibri.

„Ak! — hun sagde — vilde denne
smukke Fange
være blot lidt mindre bange,
skjøndt dens Buur er uden Tag,
under Overreisen blunde,
saa jeg kunde
den til Josephine sende!
Snart er Hendes Fødselsdag."

„O jeg var fornøjet, Søster,
vilde Luftningen, som røster
gjennem Harpen, paa sin Vinge
Hende blot min Hilsen bringe!

Men, for ikke strax at døe,
for ei som den trætte Svale
midt paa Havets Dyb at dale,
var det for den Zefyr bedst,
om den ved den sidste Ø
blev en herlig, stærk Sydvest —
mørkblaa fjerntifra at see,
nær som jagende i Sne,
men paa ny en Zefyr tyst
under Josephines Kyst."

„Gid — saa lo Maria — gid
Vinden førte Halvten did
af vor altfor rige Sommer!

Thi vi kvæles fast af Blommer.
  Tænk, det hænder
tidt at en — ja ret en Laps
af Passionsblomst dristig titter
med de store lysblaa Øine
gjennem vore Vindvers Gitter.
Over vort Altangelænder
den og en Lian omkaps,
begge op i Luften fløine,
klattrende sig ofte høine."

  Neppe sagt,
før begjærlig af jeg mejer,
med et tropisk Vindstøds Magt,
Halvedelen af den Pragt,
Belvederets Hauge ejer.
Ja det gik i saadan Hast,
at en Sværm af Kolibrier,
Sommerfugle, Gyldenbier
fulgte med mig i min Kvast.

*

Ak! jeg ogsaa denne Nat,
hvortil alt mit Haab var sat,
vaagnede, da den var omme,
med forslagte Hænder tomme.

Bønnen var endnu ei endt.
Skjøndt den var, som den var ment,
sammensat af Ord, der brænde,
er det Tegn mig dog for mat:
maalløs Bøn i ensom Nat.
Hvem kan af et Intet kjende,
at jeg vil tilbede Hende?

Vel, javel! jeg vil tilbede.
Jeg for Ordet veed ei andet.
Det er lært af Fædrelandet.
Landsmænd, men jeg skinsyg er.

Hende elsk, I Tusinder!
Men kun Skjalden i sin Hede,
kun en Digter i sin Sejer
Retten at tilbede ejer,
og kun Han
syndeløs tilbede kan.

Første Nat som Patriot
over Dronningen jeg bad,
syntes i mit Huus Hun sad,
tryllende det til et Slot.

Nat derpaa for mig blev baaret,
at jeg var en Ridder saaret.
Jeg, saa langt min Klinge kunde,
af paa Valen Blomster skar,
som min Dronnings Farver bar;
og de svalede min Vunde,
Blodet standsed,
saa, imens jeg bad, jeg sandsed.

Sidste Nat — o da jeg atter
laa tilskamme
atter med mit tomme Fang —
bad jeg med en Christens Fred,
dog med Calderonisk Flamme;
og det serafinske Navn
hørte henrykt jeg, hvormed
Herrens Moder
kalde vil sin fromme Datter,
naar Hun trykker første Gang
Hende i sin ømme Favn.

Dog forsandt jeg troer, at mine
Bønner i de trende Nætter
for den elskte Josephine
stege flux til Himmerig

hurtigt som paa Lysets Fjere;
friske fra mit Hjerte rundne,
at de ere
nu til Jesu Hjerte bundne,
brad forsvundne, Duften liig
af den Dronning for Tacetter,
som i hine Nætter huust
i mit Kammer,
vist maa have mig beruust,
kogt en Gift ved Lampens Flammer.

Thi hvergang jeg aabned Øjet,
Blomsten sig tilbage bøjed
paa sin Stengels slanke Talje,
rædselskjøn, en Circe liig,
som just havde rækket mig
Tryllebægret af Emalje.

*

Ve mig! ve mig! Dagen gryer.
Disse Straaler ikke strømte.
Men ved Lampens sidste Fyr
Blomst for Blomst af hine drømte,
næsten synlige, som graae
Snirkler og Rosetter paa
Skyggens sorte Bund, bortflyer;
og min ud af Sjelen tømte
Bøn — o den, den er saa tyst!

Ve! jeg har da intet Tegn
for de Følelser for Hende,
som jeg dyrker i mit Bryst.
Derfor, Zitterflamme, blegn,
som en troløs Glæde tændte!
Du, som med Bedrag kun endte,
ned i Sorgens Aske brænd!

Thi slig Armod under Sol,
saa bedrøvelig Elende,

om du raaber efter den,
ikke letteligen findes,
som en Skjald, hvis Tanker brænde,
men som har ei et Symbol.
Armere er ikke Rummet,
om dets Stjernepande blindes,
bladløst Træ, en Fos forstummet,
naar den under Isen bindes.

. . O, mig skeer en Aabenbaring!
Jeg et Symbolum opdager,
som behøver ei Forklaring.
Trods min Genius, den Bedrager,
skal i Simpelhedens Klædning
(Nøgenheden selv har Svøb)
det mig yde Seir og Redning.

Gyldengrøn en Straale løb
pludselig for mine Øine.
Dem at høine
og at see
solbestraalt mit Laurbærtræ,
fatte Tanken og udføre,
var kun eet Minut at gjøre.

. . Tak, Trofaste, som har levet
under fattigt Vennetag,
frisk og karsk
over denne Vinter barsk
indtil Josephines Dag!

Jeg vil tage, Du maa skaffe,
af din Krone fagrest Green.
Se, som en Smaragd-Agraffe
glimre friske de hver een!

Den, ja kun en Laurbærgreen
bringer jeg Eugenes Datter.
Hun Betydningen nok fatter.

Thi selv Fiender for slig Helt
planted Laurer ved hans Telt.
Josephine er fra Liden
mellem dem opvoxet siden.

Ædle Green, mit Tegn da vær!
Gaa, Gesandt, udfør din Pligt!
Bær du frem min fromme Hyldest!
Gjør for Josephine Fyldest
for et endnu bedre Digt!
Vær et selv! Ja et Du er!
Laurens Kvad
er nok taust, men tankemægtigt.
Gaa da freidig! Hemmeligt
dog jeg kysser først hvert Blad
i det smukke Lauredigt
— hemmeligt, men fromt, andægtigt.

Men du Geist, som mig bedrog
for Brasiliens Underflor,
skjøndt du, af dit Lunes Naade,
gav mig hurtig Oversætning,
snellere end Svalers Tog,
snellere end Svaners Flaade
henad Stormens Strømme foer
i den sekelgamle Retning . .
Du — thi Alt du kan, jeg troer,
blot du vil —
stærke Genius, du skal mine
blege Kys forvandle til
hvide Rosers Gjennemfletning.
Thi saasandt med vaagen Sands
nu jeg føler Blodet strømme,
og som Tiden ryster sine
Sandkorn ned foruden Stands,
bar Hun netop saadan Krands,
da jeg sidste Gang idrømme
saae i Himlen Josephine.

11. Paa Hospitalet, om Natten.

Igjennem det store Fønster
  Fuldmaanen stirrer ind.
„Ak, ligger du der, min Elsker,
  vel blegere end mit Skin?"

„Jeg gik forbi din Hytte;
  paa Arnen var ei Glød,
paa Væggen stod Uhret stille,
  i Vinduet Rosen død.

Nu gaaer jeg til Stjernehaven.
  Der falder Dugg saa sval.
Jeg den din Feber bringer
  i mine Horns Pokal.

Nu gaaer jeg til fjerne Høje,
  hvor Evighedsblommer groe.
Fyldt er med Livsenshonning
  Nektariets Gyldensko.

Jeg gaaer til Drømmenes Rige;
  jeg fanger et Par saa smukt.
De skulle med Vifter jage
  din Pandes Sved paa Flugt.

Om fiirogtyve Timer,
  imellem Eet og To,
du kan igjen mig vente
  med Helsebod og Ro."

Mens Maanen har sin Sanger
  frelst med sin Panacee,
om Hospitalet siges
  der Underværker skee.

Saa gaaer det til i Verden,
  saa skiftes Æren ud.

Den kalder sig Bjørnens Skytte,
  som kjøber kun dens Hud.

---

12. Anden Nat paa Hospitalet.

Ad hvad jeg vil fortælle
  vil lærde Doktor lee.
De Folk i Maanen Maanen
  og intet Andet see.

En himmelsk Nonnes Aasyn
  den Syge seer uden Spøg,
er himmelsk barmhjertig Søster,
  som gjør ham et Besøg.

Precis som det var lovet
  gik Maanen igjen forbi.
Den bar saa deilig en Guldkurv
  med hvide Roser i.

Hun kasted dem ind ad Vindvet;
  de spredtes paa Gulv og Seng.
Af Dugg end Kvistene glittred,
  hver liig en Sølverstreng.

Saa reent de Roser lyste,
  ak, at min Haand saa hvid
blev sort, som om den havde
  i Graven alt lagt en Tid.

Min himmelske Nonne hviskede:
  „i Rosernes Blegheds Skjær
Du Skjønhedens egen Farve
  og Himmelens Aanders seer.

Den skal Du dig udkaare,
ja med en Ridders Mod;
for mine hvide Roser
udslukke de rødes Blod.

Udslukke dem paa Kinden
og paa din Læbe med.
Naar du er bleg som min Rose,
da har din Smerte Fred."

---

18. Mulig Forvexling.

Beholder Maanen, Poeter!
Dens Væsen er mig for flaut.
Min Maane er gamle Moer Sæther*)
i hendes snehvide Skaut.

Paa selve Rigshospitalet
jeg saae hende hver en Nat.
Hun kom igjennem Portalet
i Skikkelse af en Kat.

Den Portner sig klø'de bag Øre:
„Det var da en underlig Puus."
Man Væsen af Katte bør gjøre
i Bygninger fulde af Muus.

Men under mit Vindu kommen,
flux skiftede Katten Ham.
Der stod i Skaut og i Kaabe
en pyntelig gammel Madam.

---

*) En i den Tid meget bekjendt „klog Kone." (Udg.)

Ad Vinduets Glar hun længe
  som Maanen stirred ind,
saa Begge jeg forvexlet
  har vist i Febersind.

Hun nærmer sig, Hun nærmer sig
  som Maaneskinnet stilt.
Hvem sidder der? Nu kan jeg kun
  fortælle Resten vildt.

Saa skinner ei Aftenstjernen,
  ei Mars'es Karneol,
som Lægedraaberne funkled
  i Tryllerskens Phiol.

Der sad hun som af Fosfor,
  i Natdragt hvid som Sne;
dog lyste mod den Phiolen
  som Ild mod Lysetræ.

Der sad Hun som Lapmarks-Uglen,
  den hvide med guldguult Blik;
dog lyste mod det Phiolen,
  ja med et Jisblinks Stik.

Jeg tømmer et Primulabæger,
  en Aurikel med Nektarsaft
til Ære for gamle Moer Sæther
  og hendes Phioles Kraft.

Thi Draaber tre jeg smagte,
  og deraf Følgen blev
de tre Minutters Helse,
  hvori jeg dette skrev.

———

14. Til Foraaret.

O Foraar! Foraar! red mig!
Ingen har elsket dig ømmere end jeg.

Dit første Græs er mig meer værd end en Smaragd.
Jeg kalder dine Anemoner Aarets Pryd,
skjøndt jeg nok veed, at Roserne vilde komme.

Ofte slyngede de Fyrige sig efter mig.
Det var som at være elsket af Princesser.
Men jeg flygtede: Anemonen, Foraarets Datter, havde min Tro.

O vidn da, Anemone! som jeg fyrigen har knælet for!
Vidner, foragtede Løvetand og Leerfivel,
at jeg har agtet eder meer end Guld, fordi I ere Foraarets Børn!

Vidn, Svale, at jeg gjorde Gjæstebud for dig som for et
hjemkommet fortabt Barn, fordi du var Foraarets Sendebud.

Søg disse Skyers Herre og bed, at de ikke længer maae ryste Naale
ned i mit Bryst fra deres kolde blaae Aabninger.

Vidn, gamle Træ, hvem jeg har dyrket som en Guddom,
og hvis Knopper jeg hvert Foraar har talt ivrigere end Perler!

Vidn Du, som jeg saa ofte har omfavnet
med en Sønnesønssøns Ærbødighed for sin Oldefader.
Ah ja, hvor tidt har jeg ikke ønsket at være en ung Løn
af din udødelige Rod og at blande min Krone med din!

Ja, Gamle, vidn for mig! Du vil blive troet.
Du er jo ærværdig som en Patriark!

Bed for mig, skal jeg øse Viin paa dine Rødder
og læge dine Ar med Kys.

Din Krone maa alt være i sit fagreste Lysgrønt,
dine Blade alt suse derude.

O Foraar! den Gamle raaber for mig, skjøndt han
er hæs.
Han rækker sine Arme mod Himlen, og Anemonerne,
dine blaaøjede Børn, knæle og bede at du skal
redde mig — mig, der elsker dig saa ømt.

---

15. Til min Gyldenlak.

Gyldenlak, før Du din Glands har tabt,
da er jeg Det hvoraf Alt er skabt;
ja før Du mister din Krones Guld,
da er jeg Muld.

Idet jeg raaber: med Vindvet op!
mit sidste Blik faaer din Gyldentop.
Min Sjel dig kysser, idet forbi
den flyver fri.

Togange jeg kysser din søde Mund.
Dit er det første med Rettens Grund.
Det andet give du, Kjære husk,
min Rosenbusk!

Udsprungen faaer jeg den ei at see;
thi bring min Hilsen, naar det vil skee;
og siig, jeg ønsker, at paa min Grav
den blomstrer af.

Ja siig, jeg ønsker, at paa mit Bryst
den Rose laa, du fra mig har kyst;
og, Gyldenlak, vær i Dødens Huus
dens Brudeblus!

---

16. Den smukke Familie.

Mærkværdigt! O, meer end Mærkværdigt! Vidunder! Vidunder!
O, at mine Knæ aarkede at bøje sig for at tilbede!

Min Sjel har slaaet sine Vinger sammen;
den knæler ligesom i et tilhyllet Kapel;
thi mine Øine have lukket sig over det Syns Herlighed, jeg har havt.

„Se dog" — sagde jeg til min Viv — „maaske gjør jeg Rosen Uret.
Kanske dog een er udsprungen inat."

„Een fuldtudsprungen!" — raabte hun, slaaende sine Hænder sammen — „og sex halvtudsprungne omkring."

„O hvilken smuk Familie!" sagde jeg.
„Den Fuldtudsprungne er som en Moder mellem sine Døttre."

„Vidunder! Himmelens Vidunder!
I den største Rose sad der en Matrone, ikke større end en Humle,
og klædt som den i Gyldenstykkes Trøje og sort Skjørt,
og spandt nogle fine Støvtraade ud af en Blomsterkolbe til Teen.

„Srrr Stille!" sagde hun. „Aabn med et Kys de sex halvtudsprungne af disse Roser, skal du faae see mine sex ældste Døttre.
Vi ere Génier, Englenes Tjenerinder.
Alle Vi ere i din Moders Tjeneste.
Hun har sendt os for at forfærdige den Dragt,
hvori din Sjel skal fare hen."

Jeg aabnede, som befalet, den ene Rose efter den anden.

I hver af dem sad en Genius, herligere klædt end Guldbillen.
Alle arbejdede de som Moderen.

Ansigterne syntes mig bekjendte.
De syntes mig at være afdøde Elsktes.

„Se hvilken herlig rosafarvet Tunika, du skal faae!“ sagde den Første.

„Frygt ikke for at den er for liden“, sagde den Anden.
„Saasnart den kommer under fri Himmel, udvides den.“

„Jeg toer dit Skjærf,“ sagde den Tredie, toende nogle fine gyldne Traade i en Duggdraabe.

„Og Jeg! og Jeg,“ sagde de Andre eftersom jeg kom til dem,
„Se her! Se her!“

Og En lavede Rosenolje til at smøre de fine Fjer med, som de sagde Sjelen allerede nu bar.

En syede paa et Par Sandaler, der saae som et Par af de smaa hule fine Blade i Rosens Indre.
„Med dem kan du træde paa Solens Glødbund,“ sagde hun,
og syede og syede med en Syl ikke større end en Myggs Brodd.

Den Sjette sad med Hænderne i Skjødet.
„Jeg er alt færdig,“ sagde hun: „Min Moder har alt faaet mit Spind, og saa kan jeg da sladdre lidt.“

„Men kjender du mig ikke? Jeg er det fattige Barn, som du ønskede var dit.“

„Se!“ sladdrede hun. „Vi ere flere end syv,

Vi ere Een og Tyve." Og til min Forbauselse tællede
jeg fjorten Knopper til.

„Først naar den Sidste aabner sig," vedblev Hun,
„ønske vi Du skal flyve med til Himlen, og Du skal see,
hvor smukke og store vi blive i Flugten."

„I den sidste Knop ligger kun en Kanarifugl, ikke større
end et Byggkorn, og en høirød Dompap, ikke større
end en Granat."

„Din Moder sender dem for at Du kan see, at Du
træffer Alle igjen i Himlen, som Du har elsket,
endog det Mindste.
De søde Smaa skulle flyve med os tilbage."

„Naar Hjertet hæves til Herligheden, fæster ogsaa det
uskyldige
Jordiske, det har elsket, sig til det som til en Magnet ..."

„Tys!" hviskede den søde Sladdrerske.
Jeg forraader af Himmelens Religion."

„Dog vil jeg sige Dig, at Du skal faae see din Hest
om du længes.
Du skal synes, at Du lægger din Haand paa hans Hals."

„I en Skydal skal Du see ham spise Nelliker tilhøire
og Levkøjer tilvenstre."

„Vil Du endnu engang tumle den;
nu vel! Himlen har vide Sletter."

„Det vil glæde din Moder, at du ikke har glemt hendes
Yndling, som hun saa ofte har klappet.
Hun har fortalt os, at Brunen hver Dag kom til hendes
Vindu
og saae med de kloge Øjne paa hende,
til den venlige Haand kom ud.

„Visselig, hendes Hjerte vil banke af Fryd over din Fart paa ham,
thi hun veed at dit fryder sig, naar du sprænger opad et af Tordenens Bjerge eller over Lynildens Strømme.“

„Nu har jeg talt. Lad nu Rosen lukke sig, for jeg trænger
til Hvile efter mit Arbeide.
Kun det endnu: saasnart den sidste Knop har aabnet sig,
falde vore Arbeidsceller sammen, og vi ile tilbage til din Moder
med den himmelske Dragt, hun vil skjænke sin Førstefødte.“

I.

ngen af Spanien.

———

ften. Kongen, Ferdinand VII, paa Thronen,
len træder bedækt frem for ham.)

Spaniolen.

orgens Kolonnader
aders Fodtrin, Drot!
løgt, som dig forlader,
ig din Angest blot.
n driver paa din Pande,
: ud sin Død idag.
ander, som forbande,
Riegos Vingeslag.

Raad. Beklemt, som Hvælvet,
ad i Mulmet svandt,
Time gjennemskjælvet
paany til Skjælven randt.
n Tempeldomen Stjernen
ybde straaler ned,
g igjennem Hjernen
i din Eensomhed.

Daggert, i dit Hjerte
Lynet af din Eed.
lars stærke Smerte
r ud af Saaret sled.
t Blod, som flyder
riffer Spaniens Blod.

Du raser mellem Spaniens Dyder,
  at finde der din Rædsels Rod.

Du Chartet sønderrev, Meeneder!
  Men klingrende til Himlen foer
din Eed med hine Aandgeleder,
  der straale i Riegos Spoer.
Der hænger den — en evig Lænke,
  opgløbet til en Lynild, som
kun venter dig, for dig at sænke
  didned hvor ingen Naade kom.

Paa Barbariets Kyster svaler
  sig Solen i en Palmelund.
Men Spaniens Sol, du Bøddel, daler
  blandt Steilers røde Grene kun.
Der smuldre Spaniens bedste Hjerter;
  men dine Steiler, Konge, vid,
de ere Armestagekjerter,
  som lyse foran Frelsens Tid.

Et Suk er dig en Højforbryder.
  Da kryber angst du paa din Stol,
og Biler ud du rundt dig skyder,
  den Straalekrands af Spaniens Sol.
Ak, hvor forsvunde dets Trophæer,
  det Verdens Halvdeels Kapitol!
End glimter kun bag Pyrenæer
  i Minas Sværd dets Frelses Sol.

Dog flyver ikke der med Gribben
  Empecinados Aand, Tyran!
Som Fuglen susende om Klippen,
  saa cirkler om din Throne Han.
Og midt iblandt Kastiliens Raader
  Torrijo's Skygge sidder; — ja,
hvor kom vel blandt de høje Raader
  den Rædsel i Triumfen fra?

Dog skræmme Aander ei Dæmonen,
  som gjør en Svagling til Tyran.
Du skjælver mere, Trol paa Thronen,
  for Mennesket, Du myrde kan.
Du seer i Mandens aabne Pande
  en Thron meer høi, end Kongens, hvor
en Skare Domscheruber stande
  med Frihedschartet, Du besvoer.

Ja læs i Mandens aabne Pande
  hvert Frihedscharts Original!
Se Qvindens Buebryn sig rande
  til Borgerindens Triumfal!
Som Barnet voxer, Frihedsskriften
  sig ruller i dets Aasyn ud.
I Ynglings Blik se Demantstiften,
  hvormed den skreves ned af Gud!

Du negter Gud med Solens Øje
  at læse hvad i Støv han skrev?
og Dagen Laurerne at bøje
  om Adamsættens Frihedsbrev?
Espagnas Øx i Solen skinner,
  og Calomarde, den Schakal,
gaaer hylende paa de Ruiner
  af Spanien: dit Escurial.

Men Gud har Stjerner for at lede
  de sidste Ædle, Spanien har,
om Natten sammen paa den Hede,
  som Olavides' Agre*) bar.
Se, Hat og Kappe flux nedglide;
  paa Natteheden bli'er det klart.
Thi Klinger funkle om det hvide
  paa Panden skrevne Frihedschart.

(Afdækker sig.)

---

*) Don Pablo Olavides, Greve af Pilo (fød 1740) spansk Statsmand, søgte (i Aarene 1767—76) at faa opdyrket og koloniseret den vilde, sumpige Sierra-Morena-Egn.
(Udg.)

Her lever Du det, Drot, og bæver.
  Thi Du ved første Blik forstod,
at nye Banders Hær nu hæver
  i Dampen af det rundne Blod.
Det samme Frihedskrav de værde:
  og for det hurtigen at naae,
Martyrens Bane fra de træde,
  og raabe det fra Himlen saa.

Det hører Menneslet, og Blodet
  ei strækker ham, det Æresspor.
Dog vil han leve for Klenodet,
  hans Fader gik i Døden for.
Se der de hyllede Gestalter,
  Du veed at vandre om dig, Drot:
de Murere, som Friheds Alter
  opbygge engang af dit Slot.

Thi visselig sin Frihed vinde
  skal Menneslet, det Guddomsbild,
saalænge Gud til Mand og Qvinde
  nedlaaner end sin Skaberild.
Stands Livets Strøm — din Magt du ejer,
  naar sidste Moder døer, Tyran!
Nej, end du kjæmpe maa en Sejer
  med hendes Søn, den sidste Mand.
(Gaaer, men vender tilbage med draget Sværd.)

Jeg kunde fælde Spaniens Morder.
  Dog var det Herrens Dommersværd,
der slog dig — det som Tiden gjorder
  sig med i Himlens Ledingsfærd.
Du døer . . Du døer . .
(Nærmer sig. Dronningen, Kristina Maria, sees i Galleriet.)
Ha, Gud vil sende
  en Frelserengel end til Dig?
(Kaster Sværdet for Kongens Fødder.)
Lev da! Men Spanien og Hende
  betal det Liv du skylder mig!
(Iler ud.)

II.

Dronningen.

Kongen. (Reisende sig halvt op.)

Forraad! Forraad!

Dronningen.

Fly, Patriot!
Fly, Sandhed, ifra Kongens Slot!
Forlængst din kjække Sjelebro'er
jo „Ædelsind" fra Borgen foer.

Kongen.

Forraad! Forraad!

Dronningen.

Saa hedder nu
i Borg og Tempel, Sandhed, du.
Dit rette Navn er „Himmelslyst."
Det hvisker Filosofen tyst.

Hvor straalefrisk og morgenrød
er, Sandhed, du i Himlen fød!
Paa Jorden kun i Slør og Skjul
du frelse kan dit Fagerhuld.

Dog vogt dig for den Marmorhal!
Den er dig, fine Blomst, for sval.
Ja rødmed der du end, som hist,
du kaldtes Spøgelse forvist.

Du ene frelse Konger kan.
Dog lønnes du med Baal og Brand.
Du stiger som en Frelser ned,
at døe som Han af Kjærlighed.

Hvor er den Himmelblomme fiin!
Dog bærer den en Cherubin.

Dog i dens Duft Cheruben foer
om Jorden i Rousseauers Ord.

I Filosofens Bog vi har
kun Blomstens tørre Exemplar.
Men læg det ved dit Hjerte, den
udblomstrer, Konge, da igjen.

III.

Kongens og Dronningens Genius'er.

Kongen. (Springer op.)

En Liberal? — ja ved min Magt!
  Og det i Kongens Hal?
Min Øx, du har for længe lagt,
  men snart staae op du skal.
Og skjær saa Tidens Sener af,
  saa den ei gaaer saa fort;
men staaer, som Halte ved sin Stav
  i Kongens Æreport.

Dronningen.

Den Throner slaaer med Vingen stærk
  omkuld, den Phønixørn,
som vare de kun Legeværk
  for Timerne, dens Børn.
Nys den fra Tuilerien fløj,
  gjort ung i Ild paany.
Den Pyrenæ'en er ei for høj,
  med Bræen over Sky.

Den elsker jo Bourboners Blod?
  Vogt, at den ned ei slaaer!
Kun om du Mildhed skinne lod,
  den Ørn du fangen faaer.

Da bærer den — en Svane tam —
til Stjernerne dit Navn.
Der boer det, men i Englehanı
du Selv i Himlens Favn.
(Synker Kongen tilfode.)

Kongen.

Vort! Mildhed er den Sol, hvori
en Krone smelter hen.
Du beder for Forræderi . . .

Dronningen. (Reisende sig.)

Nei, Drot, for Spanien!
Det var dit Folk som dømte dig
i Mandens Tale nys.
Det var din Sjel, som dømte sig
i dine blege Gys.

Kongen.

Om Qvinder græd, om Engle bad,
Han Døden viet er,
som her . ! Han flyer; men Kongens Had
har lange Falkefjer.
Mit Kobbel! over Bjerg og Dal
forfølg ham, Gardevagt!
Spor an! Det er en Liberal!
Det er en Kongejagt.

Halloh! som rappe Manzanar
henover Heden fly!
Men Kongen sine Øine har
jo i den høje Sky.
Du hører Telegrafens Klap
for hvert et Skridt du gaaer.
Den Hjort maa være straalerap,
som Hund og Falk ei naaer.

Dronningen.

Fly! Se dig ei tilbage før
bag Spaniens Grændser blaae!

Indhold.

Første Periode.

(1826—1833.)

Anden Periode.

(1834—1837.)

Tredie Periode.

(1838—1845.)

De med * betegnede Titler er tilføjede af Udgiveren.

Digterværker

og

prosaiske Skrifter

af

Henrik Wergeland.

Udgivne af

H. Lassen.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af G. E. C. Gad.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1882.

Større Digte.

Spaniolen.

Et Digt.

1833.

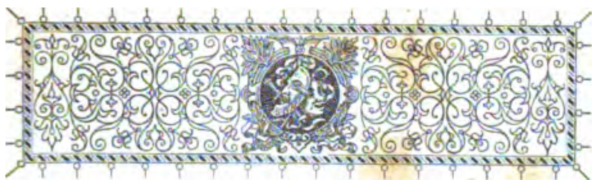
„— — Thi Frihed er Himmelens Sag,
Var Englen ei fri, da i Himlen blev Oprør."

Mennesket.

Et Digt.

En Omarbejdelse af „Skabelsen, Mennesket og Messias.“

1845.

Scenen

for Katastrofen i nærværende lille Digt, som her, efter en Revision, atter forelægges Publikum*), er under et af vore Jothunfjelde. den for sine Snestorme berygtede „Fannarauk," d. e. Fannforøgeren, Snesamleren, et fremspringende, bastionformet Udenværk til Horungtinderne. Man faaer maaskee et Begreb om Situationen af følgende Træk af de Forord, der ledsagede den første Udgave: derunder gaaer Lomværingers og Sogningers frygtelige Vej til hinanden over Sognefjeldets Alpørken, over Svaberg, Iis og Sne, i Forgjængernes dybe Spor over Bræerne. Denne Steenrøs og denne der og hiin hist betegner den; men hiin Røs ude paa Fjeldørkenen er et Mærke, hvor En dræbtes i gamle Dage eller fandtes død, begravet af en pludselig Sne-Iling fra Fannarauken. I Nordost Kongsoxletinderne, efterhærmende Horungernes Alpformer; disse i Syd i tre Taarnkolonner; midtimellem begge Fannarauken, fjerntfra lignende en uhyre, en Verdens kulsorte Ligkiste med et nedrullende Lagen; nærmere synes Laaget meer og meer at brækkes op i en Spids, som om den Døde vaagnede derunder; og se, der reiser han sig — et Skyggegespenst eller den rædsomme Fannrøg. . . Kun i det Fjerne blaaskuldrede, hjelmrundede, kaabehvalte Fjelde; nærved Alt hvidt, sort, trodsigt, tindet. De ligne sortkalottede, hvidkaabede, strenge, coeliberende Prælater, men midtimellem throner Fannarauken som en bister Pave — de side hvide Arme talende udstrakte, Aftensolen giver Toppen Tiaraens Purpur — Hine Blaaskuldrede, Hjelmrundede ere læge Riddersmænd, der fjerne sig ærbødigt. Det er et Hildebrandsconcilium. Her afgjøres Spørgsmaalet om Jordens Alder.

Der, under Fannarauken sad jeg; — under et skrøbeligt, rødmalet Kors, hvorpaa stod malt den venlige, men ofte forgjæves fulgte Advarsel:

„Skynd dig! skynd dig! fly som en Hind!
Se hvor det griner bag Fannarauktind!"

. . . Stedet blev uhyggeligere, Advarselen vægtigere jomere jeg

*) Nærværende Udgave af Spaniolen er efter anden „gjennemseede Udgave," der udkom i 1840, med Musik af Langballe. Mottoet er af Digtet „Det befriede Europa" (1ste B. S. 86). Udg.

saae paa Korset, paa Dødsmærkerne henne paa det Øde, paa de taarnede Fanner. Men min Veipisers Fortælling om hvorledes det gaaer til, naar Fannen ryger løs, bandt mig. Det er en Explosion — umuligt at 'se for sig, snart umuligt at stolpe længer frem. Da være Gud En naadig. Stormen løsner de opad den sorte Side dyngede Snefanner, saa de, rygende om Toppen, give Jøkelen Udseendet af en Vulkan. Derfor udlægges ogsaa dens Navn som „Fannrøgen“ ɔ: Fjeldet, der ligesom ryger af Snefanner, af „Fannrøg.“

„Saaledes — fortalte Dølen — fulgte jeg nys en Udlænding hidover fra Sogn, en rask, mørklét Karl, der vilde til Snehætten. En liden hvid Sky laa paa Fannaraak, men det var ikke andet end en svag Røg af en Fann, der begyndte at røre sig. Men snart kom den hele Fannrøg. Gud fri os! Den Fremmede holdt mig i Kjoleskjødet for at kunne see og følge mig. Hid kom han, men ikke længer. Ugen efter fandt jeg ham død, omfavnende Korset. . .“

Jeg havde lagt Hovedet i Haanden. Det blev stille. Kun den æselgraa, æselvesle, men dromedarstærke og sikkre Dølehests Pusten i det brune Græs hørtes af og til. En Time efter hørte jeg min Døl raabe sit „Afsted.“ Dog reiste jeg mig ikke. Han troede jeg sov. Dog hørte jeg ham tregange raabe sit „Afsted!“ Jeg tænkte paa den Fremmede.

Jeg veed ikke hvorfor det faldt mig ind, at han maatte have været En af de mange proskriberte Liberale af forskjellige Nationer, som i de Aar 1832—33 flakkede om i Europa; men den Mørklétes Død med Korset i sin Favn indgav mig Maaske'et, at han var en Spanier. Man behøver, for at forstaae det Følgende, kun at erindre denne Nations Skjebne i de første Par Aar efter den franske Julirevolution, Absolutisternes Rædselsgjerninger og Forfølgelser mod de Liberale, Disses Anstrængelser paa saamange Punkter, og især under alt dette den mærkelige Indflydelse, som den dengang liberale skjønne Dronning Kristina Maria forstod at vinde over sin Gemal Ferdinand VII i hans Sygdom i Begyndelsen af Aaret 1832, og at være i Besiddelse af i hans Dødsøieblik, uagtet dette usle Væsens vaklende Tilbagefald til Calomardes og Espannas Principer. Hvorfor kan ikke min Spaniel have været en af Torrijo's eller Mina's ulykkelige Følgesvende? Af den Førstes 80 skjød man kun paa engang de 25 paa Ferdinands Befaling. En af disse Helte for Konstitutionen af 1812, for de samme Principer, som udgjøre Blodet og Marven i vor Konstitution, kan gjerne have oplevet mine Scener og endelig sin Død ved Fannaraakkorset paa det norske Høifjeld, — en Skjebne, som ialfald var en mangefold blidere end den Livsfristen, spanske Refugiados, efter „Hubers Skizzen,“ have lidt midti London, indtil de allerseneste Forandringer vel have gjengivet dem, som undgik Hungersdøden, deres Fædreland.

I.

Kongen af Spanien.

(Thronsal i Escurial. Aften. Kongen, Ferdinand VII, paa Thronen, Spaniolen træder bedækt frem for ham.)

Spaniolen.

End drøne Borgens Kolonnader
af dine Raaders Fodtrin, Drot!
Det er din Kløgt, som dig forlader,
og levner dig din Angest blot.
Den Sky, som driver paa din Pande,
har tømmet ud sin Død idag.
Nu er den Aander, som forbande,
og fremst Riegos Vingeslag.

Bort gik dit Raad. Beklemt, som Hvælvet,
hvis Pillerad i Mulmet svandt,
Du mangen Time gjennemskjælvet
seer frem paany til Skjælven randt.
Som gjennem Tempeldomen Stjernen
i mørke Dybde straaler ned,
saa skinner dig igjennem Hjernen
et Minde i din Eensomhed.

Som brustne Daggert, i dit Hjerte
gjensidder Lynet af din Eed.
End ikke ti Aars stærke Smerte
de Stumper ud af Saaret sled.
Erstattende det Blod, som flyder
deraf, du drikker Spaniens Blod.

Du raser mellem Spaniens Dyder,
at finde der din Rædsels Rod.

Du Chartet sønderrev, Meeneder!
Men klingrende til Himlen foer
din Eed med hine Aandgeleder,
der straale i Riegos Spoer.
Der hænger den — en evig Lænke,
opglødet til en Lynild, som
kun venter dig, for dig at sænke
didned hvor ingen Naade kom.

Paa Barbariets Kyster svaler
sig Solen i en Palmelund.
Men Spaniens Sol, du Bøddel, daler
blandt Steilers røde Grene kun.
Der smuldre Spaniens bedste Hjerter;
men dine Steiler, Konge, vid,
de ere Armestagekjerter,
som lyse foran Frelsens Tid.

Et Suk er dig en Højforbryder.
Da kryber angst du paa din Stol,
og Biler ud du rundt dig skyder,
den Straalekrands af Spaniens Sol.
Ak, hvor forsvunde dets Trophæer,
det Verdens Halvdeels Kapitol!
End glimter kun bag Pyrenæer
i Minas Sværd dets Frelses Sol.

Dog flyver ikke der med Gribben
Empecinados Aand, Tyran!
Som Fuglen susende om Klippen,
saa cirkler om din Throne Han.
Og midt iblandt Kastiliens Raader
Torrijo's Skygge sidder; — ja,
hvor kom vel blandt de høje Naader
den Rædsel i Triumfen fra?

Dog skræmme Aander ei Dæmonen,
 som gjør en Svagling til Tyran.
Du skjælver mere, Trøl paa Thronen,
 for Mennesket, Du myrde kan.
Du seer i Mandens aabne Pande
 en Thron meer høi, end Kongens, hvor
en Skare Domscheruber stande
 med Frihedschartet, Du besvoer.

Ja læs i Mandens aabne Pande
 hvert Frihedscharts Original!
Se Qvindens Buebryn sig rande
 til Borgerindens Triumfal!
Som Barnet voxer, Frihedsskriften
 sig ruller i dets Aasyn ud.
I Ynglings Blik se Demantstiften,
 hvormed den skreves ned af Gud!

Du negter Gud med Solens Øje
 at læse hvad i Støv han skrev?
og Dagen Laurerne at bøje
 om Adamsættens Frihedsbrev?
Espagnas Øx i Solen skinner,
 og Calomarde, den Schakal,
gaaer hylende paa de Ruiner
 af Spanien: dit Escurial.

Men Gud har Stjerner for at lede
 de sidste Ædle, Spanien har,
om Natten sammen paa den Hede,
 som Olavides' Agre*) bar.
Se, Hat og Kappe flux nedglide;
 paa Natteheden bli'er det klart.
Thi Klinger funkle om det hvide
 paa Panden skrevne Frihedschart.

(Afdækker sig.)

---

*) Don Pablo Olavides, Greve af Pilo (fød 1740) spansk Statsmand, søgte (i Aarene 1767—76) at faa opdyrket og koloniseret den vilde, sumpige Sierra-Morena-Egn.
(Udg.)

Her læser Du det, Drot, og bæver.
  Thi Du ved første Blik forstod,
at nye Aanders Hær sig hæver
  i Dampen af det rundne Blod.
Det samme Frihedskrav de qvæde;
  og for det hurtigen at naae.
Martyrens Bane fro de træde,
  og raabe det fra Himlen saa.

Det hører Mennesket, og Blodet
  ei skrækker ham, det Æresspor.
Dog vil han leve for Klenodet,
  hans Fader gik i Døden for.
Se der de hyllede Gestalter,
  Du veed at vandre om dig, Drot:
de Murere, som Frihed's Alter
  opbygge engang af dit Slot.

Thi visselig sin Frihed vinde
  skal Mennesket, det Guddomsbild,
saalænge Gud til Mand og Qvinde
  nedlaaner end sin Skaberild.
Stands Livets Strøm — din Magt du ejer,
  naar sidste Moder døer, Tyran!
Nej, end du kjæmpe maa en Sejer
  med hendes Søn, den sidste Mand.
(Gaaer, men vender tilbage med draget Sværd.)

Jeg kunde fælde Spaniens Morder.
  Dog var det Herrens Dommersværd,
der slog dig — det som Tiden gjorder
  sig med i Himlens Ledingsfærd.
Du døer . . Du døer . .
(Nærmer sig. Dronningen, Kristina Maria, sees i Galleriet.)
Ha, Gud vil sende
  en Frelserengel end til Dig?
(Kaster Sværdet for Kongens Fødder.)
Lev da! Men Spanien og Hende
  betal det Liv du skylder mig!
(Iler ud.)

II.

Dronningen.

Kongen. (Reisende sig halvt op.)
Forraad! Forraad!

Dronningen.
Fly, Patriot!
Fly, Sandhed, ifra Kongens Slot!
Forlængst din kjække Sjelebro'er
jo „Ædelsind" fra Borgen foer.

Kongen.
Forraad! Forraad!

Dronningen.
Saa hedder nu
i Borg og Tempel, Sandhed, du.
Dit rette Navn er „Himmelslyst."
Det hvisker Filosofen tyst.

Hvor straalefrisk og morgenrød
er, Sandhed, du i Himlen fød!
Paa Jorden kun i Slør og Skjul
du frelse kan dit Fagerhuld.

Dog vogt dig for den Marmorhal!
Den er dig, fine Blomst, for sval.
Ja rødmed der du end, som hist,
du kaldtes Spøgelse forvist.

Du ene frelse Konger kan.
Dog lønnes du med Baal og Brand.
Du stiger som en Frelser ned,
at døe som Han af Kjærlighed.

Hvor er den Himmelblomme fiin!
Dog bærer den en Cherubin.

Dog i dens Duft Cheruben foer
om Jorden i Rousseauers Ord.

I Filosofens Bog vi har
kun Blomstens tørre Exemplar.
Men læg det ved dit Hjerte, den
udblomstrer, Konge, da igjen.

- — — — -

III.

Kongens og Dronningens Genius'er.

— —

Kongen. (Springer op.)

En Liberal? — ja ved min Magt!
Og det i Kongens Hal?
Min Ør, du har for længe lagt,
men snart staae op du skal.
Og skjær saa Tidens Sener af,
saa den ei gaaer saa fort;
men staaer, som Halte ved sin Stav
i Kongens Ærepoort.

Dronningen.

Den Throner slaaer med Vingen stærk
omkuld, den Phønixørn,
som vare de kun Legeværk
for Timerne, dens Børn.
Nys den fra Tuilerien fløj,
gjort ung i Ild paany.
Den Pyrenæ'en er ei for høj,
med Bræen over Sky.

Den elsker jo Bourboners Blod?
Vogt, at den ned ei slaaer!
Kun om du Mildhed skinne lod,
den Ørn du fangen faaer.

Da bærer den — en Svane tam —
til Stjernerne dit Navn.
Der boer det, men i Englcham
du Selv i Himlens Favn.
(Synker Kongen tilfode.)

Kongen.

Bort! Mildhed er den Sol, hvori
en Krone smelter hen.
Du beder for Forræderi . . .

Dronningen. (Reisende sig.)

Nei, Drot, for Spanien!
Det var dit Folk som dømte dig
i Mandens Tale nys.
Det var din Sjel, som dømte sig
i dine blege Gys.

Kongen.

Om Qvinder græd, om Engle bad,
Han Døden viet er,
som her . ! Han flyer; men Kongens Had
har lange Falkefjer.
Mit Kobbel! over Bjerg og Dal
forfølg ham, Gardevagt!
Spor an! Det er en Liberal!
Det er en Kongejagt.

Halloh! som rappe Manzanar
henover Heden fly!
Men Kongen sine Line har
jo i den høje Sky.
Du hører Telegrafens Klap
for hvert et Skridt du gaaer.
Den Hjort maa være straalerap,
som Hund og Falk ei naaer.

Dronningen.

Fly! Se dig ei tilbage før
bag Spaniens Grændser blaae!

Kongen.

Ha, Landegrænds er Kongens Dør.
Der mine Mynder gaae.
De snufte under Steen og Straa,
og speide op i Træ,
og mine Falke sidde paa
den høje Pyrenæ.

Dronningen.

Da ty til Oceanet! Rul,
o Hav, saa fort hans Karm!
Vel Spanskesjøen gaaer saa huul,
dog inden Herrens Arm.

Kongen.

Min Genius, forfølg ham da!
Flux, Aand, dig aabenbar!
(Kongens Genius aabenbarer sig i en mørk, vinget Gestalt.)

Dronningen.

Gud, send ham da min Skytsaand fra
din Himmel til Forsvar!
(Dronningens Genius aabenbarer sig i en lys, vinget Gestalt.)

Kongen.

Min Genius, forfølg ham da!
slaa Stormen mod hans Seil!
Ha, lad en Planke springe fra
hans Snekkes Agterspeil!

Dronningen.

Min Genius, o følg ham da!
Sæt Vingen op til Seil!
Lad fyrig Medbør blæse fra
hans Snekkes Agterspeil!

Kongen.

Min Genius, snart som en Snog
du lure i hans Trin!

Dronningen.

I Busken tætved rasler dog
ham vak og varsom Min.

Kongen.

Snart som en Ravn med Uheldskrig
omsflyv ham aabenlyst!

Dronningen.

Han leer dog, mørke Geist, ad dig,
naar min først har ham kyst.

Kongen.

Min Genius, i glohed Ørk
send ham en Samumvind!
Med tropisk Middagshede tørk
hans Blod og Hjerne ind!

Dronningen.

Min Skytsaand, da til et Paulun
om ham din Vinge spænd!
Og til den arme Flygtnings Mund
en livlig Kilde send!

Kongen.

Naar han paa Vennens Dør en Nat
med tvivlsom Finger slaaer,
syng da fra Nabohuset, at
hans Ven ei aabne tør!
Indsyng i Vennens Viv slig Skræk,
saa lærer Manden den!

Dronningen.

Da aabn din Favn og ham bedæk!
Da, Skytsaand, vær hans Ven!

Kongen.

Min Dæmon, bøj de vilde Lyn
hans aabne Barm imod!

Dronningen.

Min Genius, knæl da paa Sky'n
ved Lynets Herres Fod!

Kongen.

Styrt Bræen, Geist, nedover ham!
ham i en Fann begrav!

Dronningen.

Da tee ham, Aand, en Jægergam,
en Ø i Sneens Hav!

Kongen.

Min Aand, min Hevn ihvorsomhelst,
til han er død, forfølg!

Dronningen.

Min Genius, til han er frelst,
dig, hvor han vandrer, dølg!

Kongens Genius. (Til Kongen.)

Din Skytsaand alt forladt dig har,
naar Ondt du byder den.
(Forsvinder.)

Dronningens Genius.
(Til Dronningen.)

Din Aand, naar Rødens Kors den bar,
vil komme stærk igjen.
(Forsvinder.)

IV.

Spaniolen paa Heden.

(Hede nær Havet. Spaniolen flygtende. En Rytterskare af „kongelige Frivillige" forfølgende ham.)

Kongens Genius.

(I Gestalt af en Hyrde, som Skarens Veiviser.)

Afsted! afsted i strækket Trav!
Her seer jeg Duggen rystet af,
og Spor af Blod i Sandet.
Med Smertesblod
af fredløs Fod
er Kongens Purpur blandet.

Afsted! afsted i strakt Galop!
End seer jeg svaje Lyngens Top,
hvor vajed nys hans Kappe.
Gjør Kongens Nag
til Sporetagg,
saa bli'e de Hingste rappe.

(Spaniolen vender sig om og drager Sværdet.)

Dronningens Genius.

(Aabenbarer sig i en Englegestalt; slaaer fine Vinger om Spaniolen.)

Afsted for Kongens Tigerspand!
Afsted paa Aandevinge, Mand!
Skift, gode Frihedsklinge,
til Slange glat,
der smyger rat,
hvor Staal maa sønderspringe!

Afsted! afsted! Farvel Tyran!
Den Fri er mere Aand end Mand.
Hvad nytter dig da Travet?
Det standse maa
hvor han tør gaae
saa frelserstor paa Havet.

(Fører Spaniolen bort hentimod Kysten.)

Rytterhøvdingen.

Afsted! Igjen jeg seer ham paa
en andalusisk Skimmel blaa . . .

Kongens Genius.

Vee jer! den dagblaa Manke
er Aandeving.
Paa den omkring
de Proskriberte vanke.

(Rytterne jage afsted.)

V.

Spaniolen ved sin Vens Dør.

(Frembrydende Nat. Man hører Havet bruse i Storm. En Baad vipper ved Stranden. Et Par Huse ved Enden af en Gade. Spaniolen banker paa en Dør. En Mand med sin Huustro aabner Vinduet. Kongens Genius sidder i Ravneham paa Gjenbotaget.)

Spaniolen.

Luk op! Her er jeg frelst: her boer
en blodkjøbt Ven, en Fosterbro'er.

Vennens Huustro. (Til sin Mand.)

Hør ei din Ven! Hør Ravnens Skravl!
Ei spaaes godt fra Nabogavl.

Spaniolen.

Luk op! luk op, min Hjertensven!

Vennen.

Ved Gud og Alt, Du er det; men — —

Spaniolen. (Hestetramp høres.)

Luk op! Det gjælder Død og Liv!

Huustroen.

Hør ei din Ven, men hør din Viv!

Spaniolen.

Du Broderskab til Døden svoer.

Huustroen.

Jeg troer, ja i en Ruus ifjor.

Vennen. (Vil aabne Døren.)

Nei, Viv, med Blod han kjøbt mig har.

Huustroen.

Sælg nu din Lykke gratis, Nar!

Vennen.

(Lukker Døren, men fatter sig, og vil opbragt aabne den.)

Han er min Ven. Ti, Naboravn!
Bort, falske Qvinde, fra min Favn!
Min Hjertens Ven, velkommen! . .

Huustroen.

— Men,
da er Du ikke Kongens Ven.

Vennen. (Lukker Døren.)

Fordømt! Ei Kongens Ven? Da bort!
Da tryggere i Dødens Port,
paa Havets Skum, hos Ulv du boer,
end hos din svorne Fosterbro'er.

Nu mellem os en Muur der staaer.
Din Blomst i Skyggen dens forgaaer,
for med sit Støv at gjøde min,
der klattrer op til Murens Tind.

(Afsides.) O Nat, bedæk, o Storm, med Brag
du døve dog mit Hjertes Slag!
Hvor højt de tordne, jamrer med
i dem et Dødssuk af min Eed!

Huustroen.

Din Ven en takfuld Taare har.
Ret skjønt, om du paa Bryst den bar.
Men Taaren, som en Konge der
kan græde, Demantstjerne er.

Vennen.

Velan! Jeg veed, at Kongens Harm
sig stiller mellem Barm og Barm;
ja samme Hjerte kløves jo
af Kongens Harm, det Sværd, ito.
(Styrter med draget Sværd ud mod Spaniolen.)

Spaniolen. (Fjernende sig mod Havet.)
Jeg ryster Støvet af min Sko.
Som Kongens Hal, saa Borgerbo.
Er han Tyran: i Mandens Sjel
er Venskab Politik — Farvel!
(Kaster sig i Baaden. Dronningens Genius følger ham; slaaer sine Vinger ud; Stormen griber i, og det gaaer afsted. Rytterskaren kommer.)

Rytterhøvdingen. (Til Spaniolens Ven.)
Ha,.. veed du ei, at Kongens Harm
mod Vennen væbner Vennens Arm?
Hvi slog du ei?

Vennen. (Viser sit Sværd.)
Jeg drog mit Sværd . .

Rytterhøvdingen.

. . Men slog ei. Du er Døden værd.
(Rytterne springe af, og hænge Manden i hans Port.)

Vennens Huustro. (Styrter ud.)
Hvad gjorde I? At drage Sværd
mod fredløs Ven, er Stjernen værd.

Rytterhøvdingen.

Nu vel — og kald det ei for seent —
Han faae sin Stjerne som fortjent!
(Fæster en Ordensstjerne paa Liget.)

VI.

Spaniolen paa Havet.

(Hav. Morgendæmring. Spaniolen i sin Baad for fulde Seil udefter fra Spaniens Kyster, der blot vise sig som en Taagestribe.)

Spaniolen.

Nu mit Hjem er hine Taager;
dette Øde er min Verd,
mine Venner vilde Maager,
uden Fiender mit Sværd.
Baagen Slummer,
lystig Kummer,
Hjerteslag og Skyggefærd.

Dog bag hine Taagestrimler
Spaniens Storhed sidder stum.
Maagen flyer mod bedre Himle.
Sejer Sværdet synger om.
Foran Baaden
flynger Fraaden
Straaler i de øde Rum.

Bag de Taager Laurer skinne.
Dem i vaagen Drøm jeg bandt
om mit frelste Spaniens Tinde,
naar mit Sværd sin Fiende fandt.
Sorgen dulmer,
Kraften svulmer,
Drømmens Liv er skjønt og sandt.

Manden midt paa Oceanet
  skyder Aandelyn dog did,
hvor den Frihed, Vej han baned,
  sidder lænket end en Tid.
    Vær, du Høje,
    Tidens Øje
  til din Frelser iler hid!

Speid da, Frihed, lænkebundne,
  over Havet, til du seer
dine Frelsensstjerner rundne,
  din Befriers Bramseil der!
    Kast din Lænke,
    Ærens Enke!
  Hjem din Mand da kommen er.

Bue mellem Jordens Helved
  og dens Himle, Bølge, der
mellem Fri og Trælle hvælvet
  Frelsesbane stedse er,
    bær til Spanien
    fra Britannien
  og fra Gallien Frelsens Hær!
(Kongens Genius farer over Havet i et Uveir.)

Derfor, Drot, dit Had du sender
  ud paa vilde Ocean:
ad den Vej den Frie vender
  atter til sit Fædreland.
    Fraad da, Bølge,
    Æresfølge
  for en fredløs Frihedsmand!
(Bygeskyer taarne sig. De drive lynende henover Havet. Midt imellem dem synes som et krængende Skib, med Kongens Genius tilrors, at styre løs paa Spaniolen. Et andet, med Dronningens Genius, under trefarvet Flag, synes at bruse netop imellem, og at bore det isænk. De forsvinde begge under et Brag som af to mod hinanden bristende Skyhoser. Spaniolen skjærper Seil.)

Fries Seil er Aandevinger.
  Du i Hvirvl paa Tidens Hav

som en Skyggesnekke svinder,
Trælledrot, som veed ei af,
at det daged
under Flaget,
plantet i Bourbonners Grav.

Se, det gav, i Lynglimt trende,
Tyranniets Dødssalut!
Disse Farvelyn skal tænde
Thronerne ibrand tilslut!
Naar de falde
sammen alle,
Jord, da har du kæmpet ud!

VII.

Spaniolen vansmægtende.

(Orken. Spaniolen vansmægtende i Solhede. Kongens Genius hvifter i en Kondorskikkelse Skyerne fra Himlen.)

Spaniolen.

Har du ei en Sky tilbage,
Gud, at drage for din Sol?
— Daare! Daare! skal han tage
Loven bort, Han Selv befoel?
Hav og Bjerge
maae den sværge,
ja Han Selv paa Magtens Stol.

Uden Hjem, dog uden Klage,
døer jeg; thi mon Spanien
har ei tusind Mænd, som drage
uden Skræk min Vej igjen?
Seir for Alle,
om de falde,
frelser Een det kun ad den!

Bygger Ynglingen i Hjerne
  Hjem for Frihedens Idee,
Mand, da skal den Borg du værne
  som en Drage Feepalæ!
    Gamle Hvide,
    du skal stride,
  gjøre Graven til Tropæ!

Trylleborgens Herskerinde
  er jo, Aand, din Aandebrud.
Kjæmp, at hun sit Hjem kan finde
  trygt paa Jorden som hos Gud!
    Englefulde
    Himle rulle
  der for hendes Fødder ud.

Se, de Himle skal du dele,
  om du hende Jorden bød!
Himlens Datter vil jo dvæle
  som din Viv i Hyttens Skjød.
    Kamp hun vejer,
    op med Sejer,
  og med Salighed din Død.

Hun med Tro betaler Ahnen,
  med Triumfens Jubl din Qval.
Hun din Gravhøj til Altanen
  gjør for eders Bryllupshal.
    Under denne
    dig og hende
  frelste Aander hylde skal.

Dog til arme Dødelige
  beiler selv saa rig en Brud?
Sjel, du blues for at stige
  fra din ringe Hytte ud,
    for til Frihed
    blive viet
  i dens Himmerig af Gud.

Jord, Farvel! Farvel! Der flyder
i mit Suk ei Klagens Gift.
Thi, som Jorden, Himlen byder
baade Tanke og Bedrift.
Herrens Egne
kunde segne,
siger jo den hellig' Skrift.

Han nedsteg at frelse Jorden.
Jeg fra Himmelen, som Han,
gaaer til Helved paa en Torden
for at knuse dets Tyran.
Det jeg lukker,
og jeg slukker
med min Taare ud dets Brand.
(Segner hen besvimende. Dronningens Genius hvifter ham med sine Vinger til han vaagner igjen.)

Jeg skal leve. Vel da! Jorden
nok af Helvedriger har.
Men der siges, at i Norden
straaler Friheds Himmel klar.
Did jeg ile
uden Hvile!
siden Spanien til Forsvar!

VIII.

Det trefarvede Flags Frelse.

(Spaniolen paa Havet. Den norske Kyst i Baggrunden.)

Da, af et Kobbel Kongetigre jaget,
i Oceanet Frankrigs Løve sprang:
ei for at redde ham, men Frihedsflaget,
en Ørn nedfoer, og bort med det sig svang.
Bag Himmelseileren, se Sky'en i Vover
henrullende mod Alpetinders Strand!

Nu alt er stilt; kun Kobblet fnyser over
at Ørnen med det bedste Rov forsvandt.

Imellem Sky og Sol den rolig seiled.
Naar den med Vingen slog, da fløb det Vild
af Vann'ret, som i blanken Sky sig speiled,
henunder bølgende, et Hav af Ild.
Da mellem Sky og Sol en Jøkeltinde,
der først fra Chaos' Bad med Skulder blaa
opsteg, han møder — o en Verdens Minde! —
Der dalende han fæster Vann'ret paa.

Mens Tigerkobblet gjennemroder Jorden,
at finde dog af Banneret en Pjalt
at slide sønder — ha, da ifra Norden
et Jubelbrag har Ørnens Vej fortalt.
Thi Englene nedsteg at hylde Flaget;
en dagblaa Ring om Fjeldets Top de skar;
og gjennem Folket ved dets Fødder braged
en Jubel, da det blev Klenodet vaer.

Det Folk skal være fromt, men uforfærdet,
og Landet skjønt og højt som Folkets Sind,
et Skjul for den forfulgte Friheb, gjærdet
med Himlens og Naturens Vælde ind.
Did vil jeg flye, at hvile mig indunder
det Friheds Banners Aandehvist engang,
og prise Frihedsbann'rets Frelses Under,
mens Verdensløven man i Havet tvang.

IX.

Spaniolen under Fannarauken.

(Spaniolen vandrende over Højfjeldet mellem Gudbrandsdalen og Sogn med en gammel Døl som Vejviser. Han standser ved et Vejkors under Fannaraak-Isklen, betragtende den og Skagastølstinderne.)

Spaniolen.

Ha, en Skræks og Dødens Throne!
  Sorte Tinder tre! Der blier
Plads da til for En med Krone.
  Drot, stig op! bliv Triumvir!
    Hvilke Borge
    gamle Norge
  rejser Eder rundt med Spir!

Ha, et herligt Kongerige!
  Underdanigt, stille nok!
Drot, saa bør det sig; du stige
  paa din Throne: Fannarok!
    Herreveldet
    over Fjeldet
  føre du fra iset Blok!

Frygt ei i dit Kongedømme
  Aanders Oprør om din Stol, —
her hvor ingen Blomst af Drømme
  vækkes op af Sommersol.
    Brune Mose
    her er Rose,
  Sneen Liljer, Jis Viol.

Her faaer Konger først sin Ære:
  Nattens Stjerner krandse dem.
Storm og Fyg slaaes om at bære
  deres Dødsukaser frem.
    Storm saa bister,
    vær Minister
  i Forbandelsernes Hjem!

Pladsen herlig, herlig Tiden
  did at flytte, Majestæt!
Jorden under, Sky ved Siden,
  Sol og Stjerner ganske tæt.
    Ingen Øine
    her sig høine,
  for at see dig engang ret.

Bærer hertil da, Nationer,
  jublende enhver sin Drot!
Her har Gud dem opreist Throner:
  hundred Alpetinder godt.
    Fattes Nogle —
    vel, med Knogle
  lad dem vinde Thron og Slot!
(Kongens Genius farer om Fannaraaktinden, pidskende med sine Vinger Sneen op i Hvirvler.)

Vejviseren.

(Legende paa en Indskrift paa Vejkorset.)

„Skynd dig! skynd dig! fly som en Hind!
Se hvor det griner bag Fannarauktind!“

Spaniolen.

Sad paa Fannarauk en Konning
  og en Glentehun paa Skrænt —
se, da var der Drot og Dronning,
  Eva til sin Adam sendt!
    Stymfalide-
    Prindser stride
  skulde om det Regiment.

Vejviseren.

„Skynd dig! skynd dig! fly som en Hind!
Se hvor det griner bag Fannarauktind!“

Spaniolen.

Sad en Drot paa Fannatinden,
  og en Blomst paa Branten stod,

strax, at knuse den, Lavinen
  rundt sin Throne løs han lod.
    Hvo kan frede
    selv histnede
  ædel Vært ved Thronens Fod?

Vejviseren.

(Trækker ham afsted. Fannrøgen bryder løs.)

„Skynd dig! skynd dig! fly som en Hind!
Se hvor det griner bag Fannarauktind!"

Kongens Genius.

(Bidskende Snefoget haardere over Spaniolen.)

Frie, du skal være Blommen,
  den som Konger knuse! Var
du end ud af Riget kommen,
  større Land dog Hevnen har.

Dronningens Genius.

(Svævende bedækkende over Spaniolen.)

    Fly som Vinden!
    Fly forinden
  Englen, som var dit Forsvar!

Thi min Herskerinde falder.
  Spanien falder . .

Spaniolen.

Fly! jeg døer.
. . I dets Engels Hænder falder
  Sceptret af dets Djævels Kløer.
    Frelserstunden
    er oprunden;
  Spanien lever — glad jeg døer.

(Omfavner Korset. Genusen flyer.)

Vejviseren.

„Skynd dig! skynd dig! fly som en Hind!
Se hvor det griner bag Fannarauktind!"

(Forsvinder i Fannrøgen.)

Dronningens Genius.
(Vendende tilbage.)

Vælg! jeg dækker dig mod Veiret.
Vælg! Jeg frit dit Spanien gjør.

Spaniolen.

Engel, fly, og seir! jeg seired.
Thi jeg valgte hvad mig bør.

Dronningens Genius. (Urolig.)

Ha, Hun falder!

Spaniolen.

Fly! Jeg falder
for mit Spanien; — glad jeg døer!
(Geniusen flyer. Spaniolen omfatter Korset knælende. Kongens Genius sees i det voxende Uveir.)

Spaniolen.
(Hævende sig op, omfattende Korset med den ene Arm, vinker han talende med den anden mod Kongens Genius.)

Land forgaaer; — mon synker Verden?
Mænd forgaae; — mon Frihed vel?
Født med første Engel er den,
døer ei før den sidste Sjel.
Da tilbage
maa den drage
i Guds egen Barm sin Sjel.
(Synker døende ned.)

En Røst.
(Gjennem Uveiret til Kongens Genius.)

Fly, du Aand, din Herre falder!
Kongen døer i denne Stund.
Fly til ham, at han ei falder
uden Aand til Støvet kun!
Hør han maner!
Onde, ahner
du Fordømmelsens Sekund?

Barnemordersken.

Sørgespil i fire Acter.

1835.

Handlende:

Mairen i Carpentras.
Rodriguez, Advocat, hans Søn.
Narcisse, hans Datter.
René, Rettens Skriver.
Pelorce, en gammel Forpagter.
Nannette, hans voxne Datter.
Colin, Margot, Firmin og Jacques, hans mindre Børn.
Don Gaspard, Spaniol, Chef for et Fricompagni.
Frøken Madelaine.
Fanchette.
Narcisses Amme.
Tolv Edsvorne.
Bøddelen i Carpentras.
Borgere og Soldater, Jagtfølge, Retsbetjente.
Et dræbt Barns Geist.

Scenen er i de forrige pavelige Besiddelser i Syd-Frankrig; Tiden under de valdensiske Forfølgelser.

Stykkets Fabel er ikke historisk.

Første Act.

Første Scene.

(Skovslette, hvorigjennem en skyggefuld Bæk slynger sig. Colin, en af Nannettes Smaasøskende, plukkende Urter.)

Colin.

Ak, stakkels syge Margot derhjemme!
Jeg sørger saa, at jeg nær maa glemme
de Urter, Nannette mig bød at plukke,
hvorefter din Feber saa tørst maa sukke.

(Det dræbte Barns Geist hæver sig frem af Bækken.)

Barnegeisten.

En Dreng?

Colin.

Tys!

Barnegeisten.

Haha!

Colin.

Det var
en Vind, som peeb i den hule Starr.

Barnegeisten.

Hvor liig mig! Ikkun meer plump og rød.
Han er mig Selv i en Blomst af Kjød.
Jeg seer hans Sjel gjennem Blodets Trillen
som hviden Musling paa Bund af Kilden.

Colin.

Det er som hvidsked En i mit Bryst.
Dog er her Ingen, og Alt er tyst.
Hvem der? Nei, Ingen.

Barnegeisten.

Pluk du kun væk!
Du seer mig ei i min Hybenhæk.
Mit Aasyn er skabt af den Glands i Vandet,
af Bladets Skygge min Lok er dannet.

Ja, om jeg forbi dine Øinehaar strøg,
du tog mig for Blomsternes Vellugtrøg.

Colin.

Hu! her er ensomt. Det er ei Spøg.

Barnegeisten.

Ah! gid du vilde dog sanke med
den Svanblom hisset! da gid du gled!
Grib Sivet med hviftende Fjer paa Hat,
som vogter min Verden, den snevre Kilde,
der vandliljedækket ligner den stille
og dybblaa stjernebedækkede Nat.

Colin.

Jeg tør ei . .

Barnegeisten.

Grib du dem dristig fat!

Colin.

Ti stille, Lyst til at plukke just dette,
som er mig forbudt af Søster Nannette!

Barnegeisten.

Vær let paa Foden. Den naaer, som dristed.

Colin.

Nu var det somom mig Vinden fristed,
somom det Orreblad Tunge var.
Ah, Orr, jeg kan ei dit Sprog, du Nar!

Barnegeisten.

Jeg taler ikke som du med Tænder;
men samme Sprog vore Tanker kjender.
O greb du, og gled, da Selskab faaer
jeg efter saamange navnløse Aar.

Colin.

Tys! var det en Fisk, som i Sivet slog?
Eller — hei! hei! — var det en Snog?
(slaaer i Græsset.)

Barnegeisten.

Haha! han ræddes for levende Muld;
er bange, at Ormen skal æde hans Huld.
Du Nar, som bæver for hver en Støi,
her seer du mit vakkreste Legetøi.
(haler en Snog over Vandskorpen.)

Colin.

Der sprat det, der sprat det, det sprætter endda.
- Ak, aldrig kommer jeg vel herfra.
Jeg tør ikke gaae, skjøndt jeg har alt et Læs
af Urter, men døer i det dybe Græs.
O Far! o Nannette! o Josef! huhu!
(brister i Graad.)

Barnegeisten.

Jeg døer ei: saa er jeg da bedre end Du?
Jeg græder ei: større jeg er da end Du?
Ah, bedre? Hvad er jeg? Jeg veed ei, men vist
jeg veed kun, at aldrig jeg var som Drengen,
der dukker nu atter sig frem af Engen
som Kløverens Konge i Purpur hist.
Og visselig gav jeg for saa at græde
min hele sikkre men smiilløse Glæde.
Hei, hei, lille Ven!

Colin.

Det sused' atter.
Nu vil jeg skræmme det bort med Latter.
Hahaha! Flyv op, Beccasin!

Barnegeisten.

Hans Taare føg bort i hans Latters Vind.
Og Døden, han frygter for, maa sig trække
tilbage til Sidste i Dages Række.
Da kommer den brad som Vintersnee,
naar Søvn er bedre selv end at lee.

Colin.

„Hehe!“ hoster Sivskjæg, saa syg og tør.
„Humhum!“ harker Eeggreen saa krum og stør.

Barnegeisten.

Han hører mig ei. Nei, Ingen kan
mig høre, hvis ei han er født i Vand.
Det synes mig vel som jeg kjender min Moer.
Dog, tidligst jeg mindes, det kommer mig for
som var jeg et Øie i Taagen, som
hver Aften at sove til Bækken kom.
Den slumred rolig; men altid vaagen,
som Lys i Mørke, var jeg i Taagen.

Jeg voxed siden, det er: meer klar
min Tanke om mig blev end den var.
Jeg saae mig Selv da, skilt fra alt Andet,
en luftig Krop, dog med Luft ei blandet.
O sov du, Dreng: — med den fagrere Dreng
af Solskin, som hopper bag Kindens Eng,
jeg talte da tydeligt, og du skulde
mig høre og see og forstaae tilfulde.

Colin. (pluttende.)

Veronica, visner du? Visn, men giv
den syge Margot dit udaandende Liv!

Barnegeisten.

— Men staa mig tilrette du Qvinde, som
hver Skjærsommeraften til Bækken kom,
som ene af Alle kan see mig Stakkel
med Øine som Lysetordyvlens Fakkel: —
ja Du som Øiet imod mig vender
saalænge til næsten det Sivet tænder!
Siig hvorfra jeg kom, og hvad jeg skal hedde,
hvi „Navnløs“ du døbte mig i din Vrede.
Og gid saa du vilde mig Selskab give!
Da førstegang skulde jeg lystig blive.

Colin.

Nu tvivler jeg Margot kan drikke mere.
Men gid alle Blomstengle ville forære
den Stakkel et Kys i min Urtekost:
saa veed jeg der Sundhed kom fra den Most,
som gode Nannette til Margot kryster.

Barnegeisten.

O gaa ej endnu!

Colin.

Hu! med sittrende Gru
det suser igjennem mig: „gaa ei endnu!“
Du mangler vel noget endnu, lille Søster?

Barnegeisten.

Ja, gaa ei endnu!

Colin.

Tys, Sivet ryster,
skjøndt Aspen tier, da hver en Vind

i Hybenknoppen er krøben ind,
for Middagssøvn i slig gylden Stol
at tage sig under den hede Sol.

Barnegeisten.

Hvad kalder han Vind? Er det Luftens Aand,
Tyrannen over min Siljuvaand?
Vel, bøi dig, Sivryg! flagr, Kjæruldshaar!
Jeg stille i Fossen og Stormen staaer.

Colin.

Farvel, lille Bæk!

Barnegeisten.

Ak bi mig, Kjære!
Thi jeg maa dvæle saa længe her
til Benene mine, som vel jeg seer
at skinne paa Bunden med Perlemoerskjær,
omsider smelted' af Vandet ere.
Før kan jeg min eneste Lyst ei følge:
at flye ifra denne tungsindige Bølge.
Eiheida! hvor lystig! Da skal jeg lee!
Hei, Gut! Ak, kan du min Fryd ei see?

Colin.

Det er som vilde jeg lee med Magt,
ja lee med Strikken om Halsen lagt.

Barnegeisten.

Maaskee, naar jeg teer Dig hvad selv du har,
du bliver mit Beenrad, min Blegskygge, vaer?
Blot, slyngende Bæk, da, som Snogen sin Tand,
den Rædsel du skjuler i skyldløse Vand!

(Et Beenrad af et Barn hæves over Vandskorpen.)

Colin.

(Meget forskrækket, tabende sin Urtekost, idet han vil holde begge Hænderne for Dinene.)

Kors fri mig!

Barnegeisten.

Ja fri mig! Du eier da Been,
skjøndt dækket med Roser som Hybenens Green!

(Beenraden synker ned igjen.)

Colin.

St. Firmian! St. Firmian! Du frelse mig! Hu!
Fader vor! Fader vor! . . Hvor er det nu?

Der sank det, der sank det bag ludende Hyld.
O frels os fra Ondt, og forlad os vor Skyld!
(Gaaer baglænds ud.)

Barnegeisten.

Du Nar, som flyer for dig selv afsted,
som for dit Kridepotræt blier ræd!
ja ræd for din egen Morgendragt,
foruden Hæslighed, uden Pragt,
men blot med de simple Naturens Snit,
ej Noget formeget, ej Noget forlidt.
Med solskinnet Lok, med sommermalt Kind
du praler, men begge er vinterligt Spind,
som ei, mens du fryser deroven din Grav,
du vover at kaste som Fremmedgods af.
Din Haarlok, dit Huld ere lodne Kutter,
Naturen rundtom din Nøgenhed putter,
at ei du skal fryse i Vinterkulden,
som ruger evig herover Mulden.
Nu — sveder du midt i din Pelts saa varm,
garneret med Silke og Sølv om Barm,
og rundt med Rubiner om Kind og Mund,
saa troer du, du gløder i Vaarens Stund.
Det er kun: som jordiske Kulde tiltager,
den gode Natur nye Peltse drager
af Muskler og Skjæg om de kuldskjære Been.
Knapt aander fra Himlen dog Sommeren, før
du Peltsen vil finde for tung og stør,
og kaste den hele med al dens Pragt,
og søge i Beenradens Sommerdragt
til Graven, den deiligste Grotte, hvor Heden
behagelig blandes med Kulden derneden:
Heden derneden med Kulden fraoven
som Solskin med Skyggerne blandes i Skoven,
som Lunkenhed blandes med Jisdryp i Voven.
Men snart er den Beenraddragt udslidt. For sval
da bliver selv Graven. Intet dig binder
til Jord eller den, denne Himlens Portal.
— Nøgen i soltændte Hvælv du forsvinder.
(Forsvinder.)

Anden Scene.

(Jagtlyd høres. Rodriguez kommer med Colin ved Haanden.)

Colin.

O, ikke her! ikke her!

Rodriguez.

Frisk, lille Colin! hvad var det du saae? (kyssende ham) Gid det saasandt var din Søster, skulde jeg suge ud dit Blod.

Colin.

En Beenrad . . der, der i Hvirvlen. O! o! den skinner igjennem.

Rodriguez.

(Ludende sig udover Bækken.)

Ja ved alle Hellige! (Afsides.) Ha, Fanchette! det er Been af mine Been; men om det var Kjød af dit Kjød, saa er din Brøde udsonet. Nu er det borte ligesom Tanken i Vandvidet, men kan komme igjen af sig selv ligesom Mistanken. Men herfor kan en Steen sørge.

(Vælter en Steen ud.)

Colin.

Hvorfor gjorde du det?

Rodriguez.

(Afsides.)

Saa klogt Spørgsmaal vilde ikke falde Dommeren i Carpentras ind, om det kom tilstykke. (Høit.) Forat det Hæslige der ikke skal skræmme dig, naar du gaaer i din smukke, — nei, gode Søsters Ærinde vilde jeg sige. Men hør, Dreng, hvis du fortæller Nogen herom — hører du? — ellers — se mig i Øinene . . Nu ja, saaledes vil jeg see ud, naar jeg surrer dig til Træet hist, og pidsker dig til du bliver en Beenrad som den i Vandet, om du siger Noget . . Nu, lille Colin, græd ikke! Der har du din Urtekost, Rædhare! og en rød Sløife til din Hat, og — se her — nogle deilige Baand til Søster Nannette. Saa min Gut! Fortæl nu Nannette, hvor god Hr. Rodriguez er, og at han hjalp dig at finde lille Margots Urtekost, da du havde tabt den af Skræk for en Snog.

Colin.

Ak, strenge Herre, Søster Nannette har lært mig ikke at lyve, strenge Herre!

Rodriguez.

Saa ti da, lille Tosse. (Colin gaaer. Rodriguez seer sig omtring.) Ah, jeg kjender denne Skogslette. Der boer en sød Erindring under hiin bredarmede Poppel — der skulde boe en, om den ikke var udvasket i denne Bæk. Ligesom Træerne, have slige Minder spidse Grene og ormet Bark under de bløde Blade.

(Don Gaspard og René tilhest med Rodriguezes imellem sig. Jagtlyd.)

Don Gaspard.

Halloh! Rodriguez! her er Eders Hest.

René.

Ydmygste Tjener! Jeg har den Ære. . .

Rodriguez.

Jeg har kun een Hest, mine Herrer.

Don Gaspard.

Men en Ben ved hver Tøile.

René.

Visselig, ædle Herre! Jeg har den Ære at være den Ene. Hihi!

Rodriguez.

René! For alle Hellige! Hører I ei Hornet? Hvor tør I forlade Dame Narcisse? i Galop, I Dameskygge! Benyt den Fordeel, som et Par vide Rytterstøvler og Sammenligningen mellem jer og det endnu uslere Øg, I rider paa, give Jer. (Hvisker til ham.) Forstaaer I ikke? Medbeileren er her.

René.

Hoho! Jeg forstaaer . . Jeg har den Ære . . men . .

Don Gaspard.

I seer paa mig, eller rettere paa mit Sværd. Rid i alle Djævles eller i Guds Navn, om I vil. Marken er ryddig for mig.

René.

(Bukkende.)

Jeg har den Ære . . (rider bort.)

Rodriguez.

Hør, Don Gaspard! Vi ere nu den Nars Øren qvit. Drager I snart afsted med jert Compagni? Vil I tjene Greven af Toulouse eller Frankrig?

Don Gaspard.

Toulouse er en Hædersmand, men har ingen Penge. Derfor Frankrig, Paven, Kirken, Christenheden, Gud eller hvad I vil. Jeg er en Spanier, og vil sone nogle af mine Synder, især den seneste.

Rodriguez.

Kongen staaer alt ved Mendes. Da maa I snart ud.

Don Gaspard.

Oh! Priserne stige for de Sidste.

Rodriguez.

Har I Compagniet fuldt?

Don Gaspard.

Nei, men Pungen; thi jeg har syet mange Kors paa saa det stak i Skulderen, men sprættet mange af med Lempe. Men har I nogen Anviisning? Jeg skal presse Alle efter mit udstrakte Hververbrev, undtagen René, som jeg har mine Grunde til at lade blive siddende. Thi jeg er en Spanier og høimodig.

Rodriguez.

Hør, Ven! I gjorde mig en Tjeneste, som jeg skal gjengjælde, om I pressede en herlig Karl her i Egnen. Men det besværger jeg Eder ved denne Pung (flitter den til ham): vær døv indtil I faaer lagt Knebelen tilrette. Thi han tør nok ellers vorde veltalende siden han om kort skal giftes med den smukkeste Pige i Languedoc, Dauphiné og Provence. I forstaaer mig, Don Gaspard?

Don Gaspard.

Aha! Jeg troer det.

Rodriguez.

Han boer alene i denne Skog, i det Huus, vi jog forbi: det hvori min Søster steeg af, da hun blev upasselig. Pas paa inat med nogle Folk, der kjende til Haandværket.

Don Gaspard.

Imorgen! imorgen!

Rodriguez.

Endnu bedre inat, og saa afsted før det rygtes mellem dette Pak af hemmelige Valdensere og Halvvaldensere, som boe i disse Dale! Han er selv noget valdensisk ligesom hele Pigens Familie. Naar Psalmerne ende deroppe i Huset, begynde de hos ham. Han er som enhver Frier, et Echo af Brudehuset. Derfor hold paa ham, og afsted! Jeg skal holde eders Frieri til min Søster varmt for den Spases Skyld.

Don Gaspard.

(Afsides.)

Ei! heller Spas for Spas. (Høit.) Vel da! Imorgen.

Rodriguez.

Gid alle Carpentras's Haner gale eder Seier til, men dog en med saamegen Ære, at Nogle ere faldne, og deriblandt — husk, han er en formummet Kjætter.

Don Gaspard.

Ha, det skal gaae ham som den tappre Urias eller som Jeftas Datter, der gik ud imod sine Egne.

(En Deel af Jagtfølget nærmer sig. René, Narcisse, Madelaine. Josef fører dem an.)

René.

Tak! Tak, min Mand! Der er de.

(Josef gaaer.)

Rodriguez.

Der var han.

Don Gaspard.

En smuk Karl. Nu, fire af mine Knegte maa vel faae Bugt med ham, dersom han sover.

(Vil bort.)

Rodriguez.

Der er min Søster. Skyer I hende? Før . . .,

Don Gaspard.

Jeg hørte Mairens Horn. O kom! Hvi møde
en Afskeds Smerter? Vanvid, som at hale
dem ud, og bore dem meer dybt i Hjertet,
end selv de ramme med sin egen Hvashed!
Mod dem kun Flugt. Dog skal de naae
den Flygtende som Pilene naae Hjorten.

Rodriguez.

Endnu et Vink . . .!

(De sprænge bort.)

Madelaine.

Ak, tyve jeg dig gav,
meer ømme end en Elskerindes: slige,
som Huustro ene giver; men forgjæves.

(Følger efter.)

Narcisse.
(Afsides.)

Han flyer mig . . o!

(Høit.) Følg dem, René!

René.

Jeg har den Ære —

(Følger Herrerne.)

Narcisse.

Du flyer mig? Du? o Du! Du! Du!
Den Sidste, som det burde!
Først alle Mennesker, først alle Qvinder,
saa Mænd, og sidst imellem dem min Fader;
saa Englene! men endda ikke Du!
Dog flyer du mig — og først! af Alle først!
før Rygtets Tunge, lettest af Duun,
er vakt at flye rundt Verden med min Skjændsel.
Du svoer at skjule den i dine Arme,
som qvalte Uskyld, Fred og Jomfruære —
o mere trofast er min usle Kaabe.
Den dækker Skjændslen endog sidst af Alt!
Men snart selv Natten ei, som dækker Verden,
saa ei den ene Synd den anden seer,
vil skjule den; thi Stjernerne skal see den,
om end iløn jeg — — Ha, en rædsom Tanke!
forbryderst Sjelebarn, født frem af Nøden
og denne skogbedækte Slettes Taushed! —

(seende sig om.)

Jeg kjender denne Skogplads . . Ak, her var det.
Dens Taushed, Sødme, Smerte kjender jeg.
Her var det! Men det Træ er visnet, som
nedrysted Taarer over min Uskyldighed
og fanged Gaspards Eder i sin Top . .
som var de Svoveldampe, visnet, visnet.

Ak, her tør Skjændsel aande. Solen ei
kan gjennembore denne Skygge, mørk
og sval og tæt, som om en Bjerghule
sit Indhold havde tømt bag disse Buske!
Og foran staaer Ulykkens Træ med stivt
oprakte Grene, som til Eed mod Himlen,
at intet Syndigt foregaaer derbag.
Alt tier, hvis ei kydske Skovdue,
der Træet har forladt som æreløst,
forarget hyler som en Abbedisse,
og alle Fuglene, som Nonner om
vanæret Søster, ei med Skrigen komme
og sønderhugge mig og det jeg føder.
Dog ikke Mennesker, hvem værst jeg frygter,
kun Alferne forstaae hvad denne Bæk
maaskee vil synge om, og hvad hvert Blad
til Blad vil hviske . . Ah, der er min Fader —
Nu maa jeg smile.

(Mairen kommer tilhest med René, Madelaine og Jagtfølge.)

Mairen.

Nu holdt, nu holdt inde! I raske Jægersmænd! Nu er det nok med Halloh'er. Pæh! Jeg er en gammel Mand. René! René! Hvor er I? Pæh! I lunter altid bagud. Har I noget Viin i Foderet?

René.

(med Hatten af.)

Jeg har den Ære —

Mairen.

I burde før være i Hjortens Hæl end i min, og før i min Datters end i Hjortens, før i Dianas end i Hjortens. Gode René, raab dem nu ind; thi Dame Narcisse synes at have nok.

René.

Jeg har den Ære . . Ak, jeg faaer ikke min Hest afsted. Den slemme Spaniol har laant mig den trægeste af sine Trodsheste.

Narcisse.

(Et let Smill farer over hendes Ansigt. Afsides.)

Hvor maa jeg være selv letsindig, som
endnu kan smile ved hans Letsind.

Mairen.

Nu da! Ahahaha! Lad ikke Dame Narcisse høre Sligt; thi man kan ride ind i et Qvindehjerte. Hvis I var saa slet Secretær som Rytter, fik vi ikke redet Retten iring og sprængt mange Parters Punge, skjøndt det er vanskeligere med deres Taalmodighed. (René kommer afsted.) Søde Narcisse, at René er en slet Rytter og Jæger er et Beviis paa at han duer til noget bedre, f. Ex. til Secretær og til engang at blive Maire i Carpentras, og saa — ja til noget bedre; thi, reentud sagt, er det ikke stort bedre bevant med mit Rytterskab. Og at han ikke tør bruge Sporen er et Beviis paa hans gode Gemyt. Derfor, søde Narcisse — (Afsides.) Gid den forbandede spanske Vindsak ikke var bleven trukken med af Rodriguez! (Høit) Søde Narcisse, har Jagten frisket dig? Jeg fandt kun paa den derfor. Ak, du er bleg? Men du har ikke havt nogen Afmagt siden. Ak, du fromme Datter, du gjør dig stærkere end du er.

Narcisse.

Hvis saa er, da er det for at glæde Eder, min Fader! O min gode Fader!

(Trykker hans Haand.)

Mairen.

Og René? Ak den Stakkel! From som en Due, from som en Due. Og — tys! — han har kjøbt en Hare af Bonden Josef her i Skoven, og brænder efter at overrække Eder Kaarden og Æren af Jagten. Den spanske Trækfugl er ikke nær saa galant.

Madelaine.

Aha! Rodriguez hid med Jagtens Ære,
at lægge den for mine Fødder, iler.

(Vifter sig.)

(Don Gaspard og Rodriguez komme.)

Don Gaspard.

Min Dame! Hjorten, ved min ringe Kraft
imellem tvende Ege indeklemt
med fine Takker, venter kun paa Eder.

(Rækker Narcisse en Hirschfænger.)

Madelaine.

(Afsides.)

Det var et Hjertestød. Ei glemmes med

en større Ligegyldighed i Skoven
en afbrudt Piil end jeg. Dog er det Trøst
for mig bortslængte Odd, at jeg engang
har rammet Smukkeste af Frankrigs Herrer;
og jeg vil holde Taget til jeg brister.

Narcisse.

(Affides til Gaspard.)

End et Galanteri? Jeg venter Eder
i Aften — o for Døds og Livs Skyld!

Don Gaspard.

(Affides.)

Da har jeg Tjenstforretninger. Da jager
jeg for Rodriguez; og imorgen dypper
jeg i de fjerne Højes Gry mit Banner.

(De jage bort.)

Mairen.

(ridende efter.)

Hør Datter! Renés Hare! Renés —

(Jagtlyden forsvinder.)

Tredie Scene.

(Aften. Fanchette springer frem fra Buskadset mod Bækken, med vanvittigt Udseende og Gebærder. Barnegeisten viser sig.)

Fanchette.

Er du der lille Navnløse? Jeg har seet din Far.

(Dandsende og syngende.)

Jeg saae Ham. Han sad paa en flygende Hest.
Saa bortfløi hans Troskab, den giftige Blæst.

Jeg saae Ham. Han stødte i Hornet. Hoho!
Halih! Haloh!
Saa høit klang, saa døde i Skogen hans Tro.

Jeg saae Ham. En Heirefjer paa hans Barett.
Saa pralte hans Ord, men saa troløst og let.

Jeg saae ham. En guldskjæftet Daggert han bar.
Meer glat var hans Tunge, den dybere skar.

Jeg saae ham. Han bar en azurblaa Tunik.
Saa blaat var, skjøndt opfyldt med Slanger, hans Blik.

Jeg saae ham. En isengraa Kaabe nedhang.
Saa blegne de Lokker, han kyste engang.

Jeg saae ham. En Guldspore sad paa hans Fod.
Saa traadte i Støv han mit Æresklenod.

Jeg saae ham. Han slængte til Betlersken Mynt.
Ve, Hun var den Qvinde, han elsked i Synd.

Jeg saae Ham. Hans Hest mig besprængte med Skarn,
imedens ved Gjærdet jeg ammed hans Barn.

I Regn, til jeg graaned, jeg toed mig Selv.
Hans Barn hvor det fosser som stridest i Elv.

(Kriger) Rodriguez! Rodriguez!

Barnegeisten.

Der er Hun — idag er det Jevndøgn et Aar,
da var hun her sidst — som ene forstaaer
at tale med mig, som boer saa alene,
og snakker saa sagte med Græs kun og Grene.

Fanchette.

Ha, er det Øiet eller Samvittigheden, som seer Geister? Er du endnu ikke forløst, lille Stakkel? Du voxer smaat, thi du kan ikke samle mange Erfaringer.

Barnegeisten.

Det værste er: Ingen af Alle, som vandre
her rundtenomkring imellem hverandre,
kan see mig engang, endskjøndt jeg er nær.
Jeg blier da alene, desværr', desværr'!

Fanchette.

Vel, jeg vil rive den sidste Traad af imellem dig og disse daarlige Elementer. (Buder sig udover Bækken.) O! o! ogsaa den er borte; dine Been, som laae saa sikkert med en sort Orrerod om Halsen og en Steen i Skjødet. Nu kan du svæve her evindelig, siden du ikke er borte endnu. O, det Værste kommer altid tilsidst.

Barnegeisten.

En Herlig af Aander kom nylig hidhen,
og løfted mig op som et Dugg paa sin Vinge.
Da saae jeg i Himlen. Han loved at bringe
mig did, naar han kommer som Frelser igjen.

Fanchette.

Ah, det er Trøst! Og det er en Trøst, at du ingen Been har at paavise, om du skulde vække Ahnelser hos en Forbivandrende eller Drømme hos En, der kunde kaste sig under disse Træer. Og din Far vil komme igjen som min Frelser. Thi han elsker Fanchette endnu, og bliver ogsaa gammel som hun. Det er til Ære for mine graanende Haar han bærer sin isengraa Kappe, og til Minde om Bækken, der er et Baand imellem os, at han bærer en blaa Klædedragt. Men jeg vil pynte mig, skjøndt han gjør meer af denne Pjalt, der er en Levning af den Kjole, han broderede med tusinde Kys — jeg vil pynte mig med Jasminer, som døve Moral og gode Lærdomme,
med geile Bregner, blodig Oxetunge,
med Løvetand, som yngler under Foden,
og kaade Nesle, gustne grumme Bulme,
den Bøddelblomst, der kjøle kan sin Mordlyst
her i mit slangekolde Haar; med Desmerurt,
der gjør at Mosen stinker som en Liigseng;
og sortblaa Stormhat groe skal paa mit Hoved,
og skjule Tidens Aske for Rodriguez.

O, jeg maa skrige det vellystige Navn. (Skriger) Rodriguez! Rodriguez!

Barnegeisten.

For mig var hiin Aand for prægtig og stor.
Jeg heller vil være Margots lille Bro'r,
og bære et Legem, saa frodigt og smukt
som Ferskenens Blomster og Abildens Frugt:
en Knop, der kan vise med Ære mig Selv
for Træer og Blommer, for Mark og for Elv.

Fanchette.

Ak, ønsk Dig ikke Sligt, Barn! Thi en Dreng er Begyndelsen til en Mand, og en Mand Løftet til Helvede om at levere en stor, moden, stærk Djævel.

Snart blier du bruun som Bøgen,
og knuddret som en Eeg.
Som afbrændt Vang i Røgen
din Kind forgaaer i Skjæg.

I Skjæg, der kildrer Piger,
og river dem tilblods.
Og frem din Skulder stiger
med Klippetinders Trods.

Som Fjeldets Marmoraarer
snoe Musklerne sig frem.
Du Flammer saaer for Taarer,
men ingen Trøst i dem.

Og paa din Isse sænker
sig Helvedś Ørneflok.
De brede Vingers Skygge
er Mandens mørke Lod.

Saa er det gaaet din Fader, Barnlille, paa det nær, at hans Hjerte var det Første, som angrebes af Forsteningen. Det vilde været bedre for ham og hele Verden, undtagen Helvede, om hans Moder havde været ligesaa barmhjertig som din, der strax gjorde dig til en liden bevidst Taage. Ak! ak! din Moder hænger ogsaa midt imellem Døden og Livet, skjælvende for begge, og jeg bliver tyndere og graaere, og blegere blive Pigernes mørke Avindsblik, som fæstede sig i min Sommerhats rosenrøde Baand, saa de hang tunge ned som Ranker. Eia! her var det, hvor Junkeren forærede mig dem, og hvor vi dandsede paa St. Johannesfesten, og hvor, og hvor . . . (Striger) Rodriguez! Rodriguez!
(Josef gaaer over Slogsletten hjem fra Markarbeidet.)

Josef.

Tys! Junkeren er alt borte med det hele Selskab. Gud læge din Sjel, arme Fanchette!

Fanchette.

Arme? O lave Brændehugger eller Hyrde, du veed ikke, at jeg har Halvparten af den stolteste Junkers Høihed; du fatter ikke, at Lykken maa have sin Nat og Høiheden sin Ulykke; du begriber ikke, at Storhed kun elsker som i Solglimt, der ere kosteligere end Lavhedens døsige og eensformige Dage i din elendige Hytte.

Josef.

Vel da, Fanchette; men tag dog tiltakke i dens

Ringhed; thi Natten stunder til. Jeg byder det med et venligt Hjerte.

Fanchette.

Det er en god Ting og en Fiende af Nattekulde. Var Junker Rodriguez der, har han vist glemt det efter sig. Ha, var han der?

Josef.

Ja. Den naadige Herre saae sig om baade ude og inde.

Fanchette.

Ah! Det gjorde han ikke for Intet. Efter smukke Piger? Jeg vil lægge mig bag Ovnen, saa tager han feil i Mørket. Hahaha!
Farvel da min Glut! før som Rosenknop rød,
nu hvid som en Musling, men sort er mit Skjød;
ja sort som en Muld og dybt som et Hav,
thi der var din Vugge og der var din Grav.

(Gaae.)

Fjerde Scene.

(Nat. Gade i Carpentras. Narcisse og Madelaine paa en Altan.)

Narcisse.

God Nat! Forlad mig. .

Madelaine.

Ja, jeg bytter
med søvnløst Jomfrulejes Eensomhed
den, som fortærer mig hos Alle, naar
ej Han er der. Men Sancta Clara vil
jeg trætte til hun i en Drøm mig viser
kun første Træk af den Forhadtes Navn,
som atter har ham lokket ud inat
maskert, paa ond Bevidstheds Kattetrin.
Ja kun eet Træk! kun eet! — o nok for mig!

(Gaaer ind.)

Narcisse.

Hvor er vel Jamren størst: om selv man er
foragtelig? om Den, man elsker, er det?

O, den er størst: Foragteligs Foragt,
imens man, selv foragtelig, dog elsker.
— Han flyer mig; men han flygter ud i Verden
med samme Frosinds kjække Smiil (det Banner,
som har betvunget mig); men jeg fra Verden.
Han flyer en Ungdom, som har overlevet
sin Uskyld før sin Skjønhed. . Ha, der er Han!
(Don Gaspard i Spidsen for sin Trop. Josef bunden imellem Soldaterne. Narcisse luder sig udover Altanen.)
Hvor skjøn endnu! Jeg seer det; thi i Natten
som Fakkeldryp nedfalde mine Taarer. .

Don Gaspard.

— — Pierre! og Guy!
Tag Karlen mellem Eder! Sno ham fast
med Buestrengen. (Afsides) Ha, ved St. Sylvester,
der er Hun som et Spøgelse.

Narcisse.

Don Gaspard!
For Guds Barmhjertighed —

Don Gaspard.
(Skyndende forbi.)

Rør Trommen! Ha,
skjær Remmen over . .

Narcisse.

Jeg vil følge dig
i Feldt som Kriger, og i Fred som Tjener,
din Stolthed varte op, din Grumhed elske.
Don Gaspard — er det muligt? O kun hør mig . .
O Gaspard — er det muligt?
(Besvimer.)

Don Gaspard.

Saa for Satan,
faa Trommen løs, og lad Trompeten hyle
Farvel til denne By, hvor Godtro end
i abrahamisk Reenhed, færdig til
sit Kjæreste at offre, er Bormester,
og Gjæstmildheds og Dumheds tusind Former
er Borgerskabet. Svindt! Vi svare maa

de Trommer, som fra Huus til Huus jeg hører
Gud Morfeus paa spændte Ræs'boer rører.

(Trommen og Trompeten lyder. Troppen drager bort. Mairen og René styrte ud paa Altanen i Natdragt. Borgere og Koner vise sig i Vinduer og Døre.)

Mairen.

Hvad er paafærde? Vor gode Stad . . . Hei! Hei!

Narcisse.
(mumlende.)

O Han er borte —

Mairen.

Den naadige Frue bevare os! Søde Narcisse besvimet . . René! Skriver! Fæ! Fæ!

En Borger.

Hvad er paafærde, Fatter?

Anden Borger.

Frels os, alle Helgener! Grevens Kjættere ere her. Ve vor gode Stad!

Mairen.

René! Skriver! Hvad, I Rædhare, har I skjult jer? Seer I da ikke? Først efter Hovedvand; siden Byen. Ak, paa mig hvile begge Ulykker ligetungt.

Tredie Borger.

Ve os! Der er ingen Barmhjertighed at vente, dersom vi ikke sadle om.

En Borgerkone.

Ah! Jeg kjender Gil Trommeslagers Kunster. Det er Spaniolens Folk bare.

Anden Borger.

Ja, det var det jeg sagde . . De forbandede Landseknegte! Udskud! Affald af den trojanske Hest!

Tredie Borger.

Det var min Mening, Fatter Niclas.

Første Borger.

Det er skam lige ilde; thi Grevens vilde ikke fortære mere end dette Pak skylder.

Anden Borger.

Det er Takken for al vor Gjæstmildhed, at de vække os med dette Spectakel.

(En Soldat springer ud fra et Vindu og følger Troppen.)

Første Borger.

Ah! hvor Pokker kom den Fugl fra? Det var hos Jer, Niclas!

(En anden Soldat kommer paa samme Maade fra et andet Huus.)

Anden Borger.

Se, der er skam En i jert Rede med. Sover ikke jer Datter i det Stokværk?

Første Borger.

Jeg skal huske jer det.

Tredie Borger.

Det er Takken for al vor Gjæstfrihed. Tvi!

(Borgerne trække sig tilbage.)

Mairen.

Ah, Pokker, var det ikke andet? René, søde Narcisse kommer sig. Hun var blot forskrækket over Allarmen; og det lod til, at I ogsaa fik Benauelser, da I hørte om Grevens Folk. Men fort ind nu; thi I tager jer ikke saa godt ud nu som i Retten i Samar og Calot; og der er Anledning (som I selv maa skjønne bedst) til at drikke en Flaske Morgenviin paa at ikke en Eneste af disse Knegte maa komme fra Striden. Oramus! Domine! Oramus!

(Gaae.)

Narcisse.

(Afsides.)

Dog beder for ham, mens min Tunge bander,
en Røst her i min Barm. O nei, jeg kan ei.
Det er hans Barn, som beder til mit Hjerte,
omklemmende det med de spæde Hænder,
for ham; men jeg vil hærde det til Staal. (Gaaer ind.)

(Rodriguez kommer masteret, fulgt af Fanchette.)

Fanchette.

Saalangt jeg kan, Guldstykke, følger jeg dig; — ja, om denne Dørklinke var Dødens og ikke din Fader Mairens.

Rodriguez.

Tys! ved alle Helgener! Skal jeg overgive dig til ham?

Fanchette.

Ah! Du skræmmer mig ikke, Allerkjæresten min,

siden jeg saae dig lægge Knebelen paa den stakkels Josef, Fuglekongen i Coninges. Det var en lystig Streg, smukke Kavaleer. Blot nu Hun, som det gjælder, naar Alt er over og hun forskydes, ikke gjemmer sin Kjærlighed i samme Strømhul som jeg . .

Rodriguez.

(Holdende for hendes Mund.)

Fanchette! kjære Fanchette . . for alle Helgeners Skyld.

Fanchette.

„Fanchette!“ (Brister i Graad.) Ja det gjorde godt. Gud velsigne dig, mit Barns Fader! Nei, Gud forbande dig; thi dersom du ikke grusomt har forstødt mig, har jeg gjort en gruelig, gruelig Ugjerning. Men har du det, saa vil jeg vælte paa dig Alt. Ak nei, nei! Jeg elsker dig formeget. Din halve Fordømmelse vil jeg tage, dersom vi faae eet Leje sammen i Helvede.

Rodriguez.

For alle Helgener, saa ti!

Fanchette.

Ikke for alle Helgener; thi de ere forsvundne, men siig: for vor Kjærligheds Skyld, saa vil jeg troe dig.

Rodriguez.

Nu vel da!

Fanchette.

Saa kys mig! Ah, du vil ikke?

Rodriguez.

(Afsides.)

Gud skee Lov det er mørkt. (Kysser hende.) Se saa!

Fanchette.

Skjelm, dit Kys var ikke som i gamle Dage: — — kun som et Stryg af en Skindving. Ak, det brænder ikke mere, og dine Øine lyse ikke mere i Mørket.

Rodriguez.

God Nat, kjære Fanchette! Du har svoret at tie. Husk det.

(Vil ind.)

Fanchette.

(Skriger.)

Rodriguez! Rodri—

Rodriguez.
(Holdende Hende for Munden.)

Vanvittige . .

Fanchette.
(Hendes Latter bryder frem.)

Hahahaha! Ja det er Jeg.

Rodriguez.

Troløse —

Fanchette.
(Hulkende.)

Ja, det er Du. (Skriger.) Rodriguez!

Rodriguez.
(Afsides.)

Ha, jeg kunde myrde Hende. (Hviskende.) Søde Fanchette! kjære Fanchette! herovenpaa sover min Fader, min Søster, der er syg, og . .

Fanchette.

Hvem? Hvem?

(Madelaine kommer paa Altanen.)

Madelaine.

Det var hans Navn, og med en Qvinderøst!
Det gaaer forvidt. Dog vil jeg taale Alt.

Rodriguez.
(Trækker Fanchette ind under Altanen.)

Der er Hun.

Fanchette.

Ah, din Kjæreste? Nu ere alle Vinde løste i mit Hoved, og alle Bølger i mit Hjerte . .

Rodriguez.
(Omfavner Fanchette.)

Nei, nei! Ved alle Helgener!

Fanchette.

Kan Fanchette troe dine Eder? Nei, ikke om den Alvidende gjorde det. Det veed du bedst selv.

Madelaine.

Rodriguez! Elskede! Hvor er du? Ak,
til mine Øine brænde har jeg ventet
ved Natlampen. Gud ske Lov du kom!

Fanchette.

Seer Du, der gik en Meneed til Helved som en Steen tilbunds. For Frøkenens og din Saligheds Skyld maa jeg forstyrre dig i dit Puds med Nannette . .

Rodriguez.
(Omfavner hende stærkere.)

O Fanchette! O min Kjære, hold din Eed at tie, naar jeg viser dig Sandheden i min.

Fanchette.

Gjør det! Ved vort Barn, jeg skal da, om saa Hovedet brister.

Madelaine.

Rodriguez, svar din Brud! Af Nattekulden
har gjort dig hæs paa dette vilde Tog.

Rodriguez.
(Træder frem.)

Min Frøken, er det saa, vil jeg dog haabe,
I hører og bønhører dette Ønske,
at gjemme Æren af hint søde Navn,
I gav jer, for en mere Lykkelig.

Fanchette.

O Bravo! Bravo!

Madelaine.

Er det din Mening? Siig mig den engang,
naar du er mindre fébersyg og søvnig.

Rodriguez.

Det er min Mening, er og bliver det.

Fanchette.

Bravo! Bravo!

Madelaine.

Smuk Løn for min Opmærksomhed!

Rodriguez.

Den har
generet mig.

Madelaine.

Og for min Kjærlighed.

Rodriguez.

Oh! den har mig generet endnu mere.

Madelaine.

Nu! Mere taaler ingen Qvindes Ære,
ja selv et hendes Elskov.

Fanchette.

Bravo! Bravo!

Anden Act.

Første Scene.

(I Forpagterens Huus. Et Kammer aabent til Siden, hvor Margot sees slumrende. Forpagteren omringet af sine Børn. Han er reiseklædt. Nannette hjælper ham Randselen paa.)

Forpagteren.
Farvel Firmin! Farvel Colin og Jacques!
Farvel Margot! mit syge lille Hjerte!

Børnene.
Farvel Fa'r! Farvel Fa'r!

Nannette.
Trøst dig for hende! Urterne er' alle,
ihvor forskjellige, opstandne i
et Søsterpar af Sundhedsroser. Se!

Forpagteren.
Gud signe dig!

Nannette.
Dog skal hun holde Sengen.

Forpagteren.
Saa kan hun dele Bryllupsglæden trygt,
naar, som jeg haaber, denne Pung befrier
din Josef. Stakkel! Hun og disse Smaae
har forud kjøbt, som du, hvis Medgivt gaaer,
den Glæde med sin Arv. Farvel Margot!
Farvel Jacques! Farvel Colin! Farvel Firmin!

Børnene.
Farvel Fa'r! Farvel Fa'r!

Nannette.
Nu ud, I Smaae!
(Fører Børnene ind i Kammeret til et Bord.)
Fyskam! endnu ei skrevet fire Linjer?
Den, som bli'er færdig bedst og først, skal faae
de Silkestrømper, som jeg strikker paa.
(Kommer tilbage.)

Forpagteren.
Gud signe dig! Du neppe mere var
end Barn, før Du dem mere var end Moder.

O jeg er riig i dig, mit Barn! Jeg føler,
imens jeg bærer bort mit hele Eje,
at end mit Alt jeg efterlader her.

Nannette.

Dig Gud ledsage!

Forpagteren.

Og han være her!
I dine Arme, Datter, hvile Disse,
som favnede af Himmelduens Vinger!
Levvel! Dog er — Gud glemme denne Glemsel! —
dog er der endnu Eet, et Barn af Himlen,
som jeg skal vogte, hvis jeg vil, at den
skal vogte mine: Evangeliet,
udlagt af Pierre Vaux den Salige.
(Peger paa en Bog paa Bordet.)
Forvar den, var det under Jorden! Laae
den i dens Midtpunkt, da forgik ei Verden.
Forvar den som dit Hjerte gjemmer Troen,
useet af Verdens Had, men dog tilstede
som Lys i Øjets Dyb og Mørkhed. Saa,
nu er der Intet mere.
(Gaaer. Nannette følger ham. Rodriguez kommer snart efter.)

Rodriguez.

Fortræffeligt! den Gamle ogsaa borte . .
Saa gjør en Daad Tilfældet til sin Træl,
og uberegnet Rad af Lykketræf
sig viser som nødvendigt Følge, rigt
nedregnende som Vinding paa den Dristige.
Jeg kan gaae lige paa. Dog nei, Hun er
af disse Dydige — slig Bid er lækkrest
og har en Smag af himmelske Ambrosia —
som fanges kun ved Dyd, liig visse Fisk,
der bide bedst paa samme Art. Nu vel,
den Lokkemad maa bruges, men som Anglen
kun eftergjort. (Seende i Bogen.) Ah! ah! En Hage til!
„Pierre Vaux?“ Nu, Kjætterske, du fanger Helgenen!
Og, Helgeninde, Kjætterskene er min.
Dog vil jeg, hvis hun vil, gjenlukke Øjet,
og vende indad det mod Viljens Maal:

imod det søde Billede, som i
dens stærke Arme funkler, liig Demanten
i snoet Ring, urokkeligt og klart
i Sjelens Dyb, som Stjernen i en Brønd.
Hvor fattigt seer her ud! Nu, desto bedre.
Thi Dyd i Armod er Guldbilledet
paa Leerfod. Og hver Sammenligning (selv
de Skyer, den stirrer paa, i Pragt er klædte)
indfletter i dens Rødder Mismodklintens . .
Og, Himmelhvedesæd — farvel!
Nu! Rødmer jeg? O latterligt isandhed!
Det er paa Verdens Vegne. Den Erfaring
tilhører den, ei mig. Jeg vil jo kun,
at Dyden ei skal være fattig, men
ei heller stiv og for alvorlig: den,
og hvad man kalder Udyd, smilende
som Bro'r og Søster paa de samme Blomster.
Da er det heller let ei dem at skille.
Hun kommer — nu, det er en gammel Regel:
Hvo kysser Barnet klapper Moer paa Kinden.
(Gaaer ind til Børnene.)
Ret, Børn! Se der, min lille Ven, en Top!
Der du en Hatteknap! Der du et Skjærf!

Børnene.

Nannette! Nannette! kom! kom!
(I Forvirring om Foræringerne.)

Nannette.

Saa tys!
Margot jo sover.

Børnene.

Se! den gode Herre —
Se! se dog —

Nannette.

(Gjemmer Bogen.)
Ah! Jeg haaber han ei saae den.
Saa tak da! O, jeg maa nok takke Eder
for Disse, som har Følelser, ei Ord.
(Lukker Døren til Børnenes Kammer.)

Rodriguez.

(Traadt ind.)
Det er min Frygt for mig. Dog tro mit Øie,

Du taler ei? Se, denne Arm er Planken,
dig sendt af nye Skjebners Strøm!
(Vil omfavne hende.)
Og denne
fra dette Hjerte bruser, sluppen ud
af Den tilvisse, som udsender Alt.
(Nannette vender sig bort.)
End ei? Nu, troer du ei, at denne Stund
er som de andre Øjeblik en Deel
af Tiden? o en Perle i dens Krone.
Og troer du, det, repræsentert i mig,
dets Hensigt aabenbaret i mit Ord,
er sendt af Ham, hvis Aande (den som bærer
Alverden) Tiden er?

Nannette.

Tilvisse troer jeg.
Men som en Frister er I sendt. Dog nei,
saa sandsberøvet var vel aldrig Uskyld,
saa ubevidst ei Uerfarenhed,
at aaben Gudsbespottelse og værste
af Synder: Spot mod uforskyldt Ulykke,
til Vaklen kunde friste. Hvis I mener,
hvad nys I sagde . .

Rodriguez.

Ja, ved Himlen!

Nannette.

Ak!
Da frister I til Gysen.

Rodriguez.

(Farende tilbage.)
Gysen? Ei!
Det Ord er meer end koldt; men jeg beklager,
at intet Ord meer hedt end Elskov findes.
Vel, vi forene begge. Endda dannes
en passende Temperatur
for Kjærligheden, saadan den maa være
hvor hos den Ene ei om Sjel kan spørges,
da den forgiftet er med Kjætteri.
Du studser? Ja, jeg veed det. Nu, da veed Du,
at Du er i min Haand, ja Du og Dine,

forraadte alle af jer falske Petrus.
Nu gyser du med større Ret.

Nannette.
(Stolt.)
Tro ikke,
jeg zittrer for mig Selv.

Rodriguez.
Ah, du har fundet
et Ord meer koldt end Gysen; det er: Haan.
Jeg et meer glødende end Elskov: Had.

Nannette.
Jeg vakler ei i Valget.

Rodriguez.
Heller ikke,
naar det er sat imellem dig og Bogen,
du skjuler, den, I holde mere værd
end Verdens Alt.

Nannette.
Mit Liv er eders.

Rodriguez.
Nei.
Jeg det forærer Sanct Domingos Brødre
i Avignon. Dog end engang, Nannette,
jeg skjænker knælende igjen dig Selv det,
kun tryglende om nogle Blomster af
dets Rigdom.

Nannette.
(Kaster Bogen til ham.)
Se, der er mit Liv! Som Sjelen
for Legemet, jeg foretrækker hvad
jeg har af Bogen lært for Bogen selv,
skjøndt Han, der fængsled Himlens Melodier
i disse Træk, vel veed hvor jeg den elsker.

Rodriguez.
Ak, skal da Bødlen vise dig hvor høit
jeg elsker?

Nannette.
Heller end nu eders Elskov
hvor dybt I mig foragter.

Rodriguez.

Med mit Had
maal ud min Kjærlighed; og du skal svimle.

Nannette.

Dog elsker jeg jer mere; thi jeg beder
for eders Sjæl.

(Vil gaae.)

Rodriguez.

(River hende tilbage.)

Bi! bi! og lær
min Kjærlighed at kjende af hvor dyrt
jeg kjøbte denne Times Qval. Thi hør —
og tilgiv ei! — Jeg, ene jeg, jeg lod
(thi var han ei et næsviist Bolværk i
min Fos, som tordner ned, blot for at loggre
for dine Fødder?) føre bort din Brudgom.

Nannette.

. . Du? O!

Rodriguez.

Javist, til Krigens Slagterbænk,
til Valen, Christenaltrets Fundament.

Nannette.

Sataniske!

Rodriguez.

Den Bøn var ikke from.

Nannette.

Du Djævel!

Rodriguez.

Nu, skjæld ei Kong David ud!
Han gjorde det ei bedre.

Nannette.

(Knælende.)

Frels ham! O
Rodriguez! —

Rodriguez.

Troer du, at jeg derfor qvalte
med disse Fingre, som din Taare varmer,
dit Navn paa Josefs Mund, og Hjertets Torden
om at det var en Synd? Nei, for at lade

det vaagne op paa min eensformigt evigt
som Vindens Lyd i Sivet.

Nannette.

O Rodriguez!
For Guds Barmhjertighed —

Rodriguez.

„Rodriguez!“ Ja,
saa mildt skal dette haarde Navn betones,
som du det tonte nu.

Nannette.

Rodriguez! o,
split denne Helveds Blindelse, I er i!
Gjengiv mig Josef; og jeg evigt skal
i Bønner lære Himlen eders Navn.

Rodriguez.

Jeg vil, at du bønhører og forbander.

Nannette.

Umuligt begge.

Rodriguez.

Hvilket af dem mest?

Nannette.

Tving mig ei til Forbandelse!

Rodriguez.

Nei, til
Bønhørelse —

Nannette.

(Trædende fortvivlet tilbage.)

Hjælp! hjælp!

Rodriguez.

(Gribende efter hende.)

Jeg vil dig elske
som Løven bidsk Ulvinde.

Nannette.

Himmel! Hjælp!

(Fanchette styrter ind. Rodriguez fjerner sig forlegen.)

Fanchette.

— Rodriguez ja tilhjælp! Jeg er hans Genius.
Det var et Skrig som Dommedagens. Men
hvi saa? Veed du ei, Jomfru, at han elsker

din Modstand just, forblindet i de Tænder
din helgenlige Dyd fremviser?

Nannette.

O,

Du kom fra Himlen.

Fanchette.

Ja fra Satans.

Fra Jorden nemlig. Helved er hans Jord.
Jeg er Rodriguez' Skygge. Derfor kom jeg
lidt senere end han; thi endnu skinner
hans Manddoms Morgensol ham i hans Ansigt.
Og han min Skygge er, og derfor kom han
lidt før end jeg; thi se hos mig det aftnes.

Nannette.

Kom, Stakkel! Du er hæs, jeg vil dig lædske.

Fanchette.

Ja, jeg har lært jo Bjergene herrundtom
at hyle smukt: „Rodriguez!" Ohohoho!
Dog hit for Skams Skyld, Elskte, en Undskyldning
hvi du er her.

Rodriguez.

Bort Qvinde!

Fanchette.

Ja, en Qvinde!

Det er min hele Plage.

Rodriguez.

O fordømt!

Fanchette.

Det er jeg med. Dog er din Skytsaand jeg,
som frelser dig fra Synd, du før ei har.
Thi den, vi havde mellem os tilforn,
har gjort min Nerve følsom, saa den zittrer,
naar din, om fjernt, sig spænder til en Udaad.
Og Stormen bringer Bud fra dig; Orakler
til mine angste Spørgsmaal qvæder Vinden,
og Chore tale selv om dig fra Luften.

Rodriguez.

Fanchette —

Fanchette.

Skjær ei Tænder, stolte Løve,
for du est fangen i min Ømheds Net.
O sønderskjær ei saa din Engels Navn!

Rodriguez.

Min Elskte —

Fanchette.

Net! den Tone jeg forstaaer.
Saa sød den er som Sivets ved vor Bæk.

Rodriguez.
(Affides.)

Gid der du laae! Som Myg om Lyset svæver
hun stedse i sit Vanvid nær og rundt
en Aabenbarelse, som dræber hende.

Fanchette.

Han er min Elsker, gode Pige; derfor
bønhør ham ei. Den Net tilhører mig.
Men hjælp mig at beundre.

Nannette.

Bliv hos mig.
Du synes Magt at have over ham.

Fanchette.

Ja Blodets.

Rodriguez.
(Affides.)

Ha, den Rasende! (Høit.) Hun mener
— om Fabelen saa vil — vist fjerne Slægtskabs.

Fanchette.

Vort Slægtskabs første Ahne var et Kys,
dets Stammemoder en Omfavnelse,
og derfra stammer ned en Rad Forbandelser.

Rodriguez.

Jeg kjender hende ei.

Fanchette.

Nu galer Hanen.
Hoho!

Rodriguez.

Jeg sværger.

Fanchette.
Andengang, Hoho!

Rodriguez.
(Afsides.)
Hvor djævelsk fuul og dristig i sit Vanvid!
Med drømmevandrersk-sikkre Trin hun gaaer
paa Afgrundsranden af Tilstaaelsen.
(Til Fanchette.)
Fanchette: Ak, hvi vil du da, at Verden
skal kige mellem vore Hjerter?

Fanchette.
Sandt!
Det maa den ei. Dens Øie er for koldt.
Men kast som Sand deri dit Had til hende,
som blegner der, saa seer det ei for Graad.

Rodriguez.
(Afsides.)
Mig Madelaine skal hevne. Intet Had
saa sikkert slaaer som Qvindes Jalousi.
I Ørkenen, hvor Mandens Hevn maa standse,
den aander sine Flammevinde ud.
(Gaaer.)

Fanchette.
Ah borte? Var det ei Rodriguez? O,
(Skriger.)
Rodriguez! Rodriguez!

Nannette.
Tys dog! Gud ske Lov!

Fanchette.
Ak, taabelige Uskyld, veed du ei,
at han har efterladt, som Satan Røg,
sit bittre Had? Det lugter af dit Liig.
Han svoer ei Glemsel. Vel han gik, men svoer ei.

Nannette.
Gud frelse mine Smaae!

Fanchette.
Ah, du har Børn?
Dem skal jeg redde. Børn? O stol paa mig!

Jeg har en Hunørns Neb og Kløer for Børn.
Thi engang . . Ja, Rodriguez bedst det veed;
og det er mere sikkert end hans Eed.

(Gaae ind.)

Anden Scene.

(Retssal i Carpentras. Rodriguez. René skrivende.)

Rodriguez.

(Affides.)

Saa frist da hende, Død! den kraftigste
af alle Fristere. Nei, ikke Døden; thi
hun er for smuk. Jeg skinsyg blev paa Døden.
Skjøndt Hevn med Blod bør svare Haan, der spytter,
dog Døden ei, dens Billed kun, dens Fare.
Naar den vil gribe, vil jeg springe til,
og gribe hende før det blege Kys,
forblænde Øjet med en Frelsers Straaler,
og skjænke Livet som en Morgengave.
René, kom hid!

(René kommer bukkende.)

René.

Hvad er til Tjeneste?

Rodriguez.

Nu vil jeg tjene Eder. Hør! Siden I fik Afslag af min Søster, dengang I kom paa det uheldige Indfald at tage Friermodet fra den dygtige Pidsk, I tog jer med Mairen i Anledning af Compagniets Bortmarsch, vil jeg foreslaae Eder en Anden, der er rigere, om ikke smukkere. (René bukker.) Hvad mener I om Frøken Madelaine?

René.

Gud bevares! Hihi!

Rodriguez.

Siger I det „Gud bevares" i en god Mening?

René.

Ja Gud bevares. Hihi!

Rodriguez.

Nu! Hun er ledig. Siden jeg flyttede ud af hendes Hjerte, boer Giftesygen der alene.

René.

Ah! den Fugl flyver høit. Hihi!

Rodriguez.

Jeg skal lære Eder at fange den.

René.

Ak! hun har truet med at gaae i Kloster . .

Rodriguez.

Det maa være i et Munkekloster. Til de lystige Benedictinere for Exempel.

René.

. . Ja endog med at stifte et af en uhørt streng Orden.

Rodriguez.

Ja dersom hun ikke bliver gift. Kuldkast I kun Klosteret, før det faaer sin Grundvold. Jeg skal give Eder Anledning til at gjøre Eder i anden Maade fortjent af Christenheden. Reent ud: vil I have Herskabet og Slottet Hautbrisson og Godset Coninges og en langagtig Frue med Been i Næsen?

René.

Oh, gunstige Herre, kunde jeg tjene Eder igjen.

Rodriguez.

Velan da! Hele Kunsten bestaaer kun i at betroe hende, med saa vigtig Hemmelighedsmine som muligt, at Pigen Nannette Pelorce var Den, der stak hende ud. Anklag hende saa for Kjætteri efter dette Beviis (giver ham Andagtsbogen) saa er I i Kridthuset, især da I giver Madelaine en fiin Hevn ved saaledes at tvinge mig til at være Actor som Inqvisitionens Advocat. Forstaaer I? Nu, vil I?

René.

Ja Gud bevares. Det var en let Maade.

Rodriguez.

Saa indregistrer strax Klagen. Skriv nu! (Dicterer. René skriver) „Jeg Cyprianus Neoptolemus Greffier, Hans Hellighed Pavens Maire, Byfoged og Landsdommer i Byen og Districtet Carpentras . . .

René.

Ja ja, bi lidt! Det er Eders Faders Navn, som skal staae med store Bogstaver.

Rodriguez.

.. „Gjør vitterligt: at mig med Bisiddere er, under Datum af 3die efter Sylvester, bleven foredragen lovformelig Klage, hvorefter Herr René, Rettens Skriver hersteds, anklager for Kjætteri og Fordølgelse af forbudne, høist kjætterske Bøger“ ... Har I det? Stands lidt!

(Vider fine Regle.)

René.

Hihihi! Det er som Monsieur sagde: jeg gjør mig isandhed fortjent af Christenheden.

Rodriguez.

(Afsides.)

Hun skal jo blot see Dødens Aasyn, for at sammenligne mit og dens, og lære at elske Livet. Mere vil jeg ikke.

(Heftig.)

Videre! .. „Pigen Nannette, Datter af Etienne Pelorce, Forpagter under den høibyrdige Frøken Madelaine de Hautbrissons Herskab Hautbrisson; og paastaaer ...“

René.

Hihihi: Nu bliver der lidt Bevægelse i disse stille Tider. Loven siger Baal og Brand. Hihi!

Rodriguez.

.. „At med Anklagede fortfares efter Lovens strengeste Bydende; hendes Sødskende, der befindes under Lagalder, at besørges, under Kjætterlovens yderligere Jagttagende, opdragne i den ene saliggjørende Kirkes Skjød; hendes Fader Etienne og Trolovede Josef Santorin, der begge befindes fraværende, at være underkastede samme Livspaastand som Anklagede; og at alle disse i Klagen Nævntes Eiendom tilkjendes den hellige Dominici Broderskab i Avignon, dog at Processens Omkostninger forlods deraf udredes. Ifølge denne lovformelige Klage paalægges Herr Rodriguez Greffier, Advocat, og den hellige Inqvisitions Actor i Byen og Districtet Carpentras, som Saadan at iagttage alt fornø-

dent, i hvilken Henseende han herved bemyndiges til at lade Anklagede arrestere og fremstille til piinligt Forhør for By- og Landretten i Carpentras, der afholdes sammesteds hver Onsdag og Løverdag." Se saa! Faa nu Undertegnelsen: Cyprianus Neoptolemus Greffier, Maire, Byfoged og Landsdommer i den pavelige By og District Carpentras.

René.

Hihihi! Det er Hovedet paa Sømmet.

Rodriguez.

Tænk bløt paa, René, at det Søm er slaaet i Borgporten paa Hautbrisson.

René.

Eller i Frøken Madelaines Hjerte. Hihihi!

Rodriguez.

Hu, René! Der slipper ofte Udtryk fra Godmodigheden, som kan lade Haar reise sig. Nu flink!

(René gaaer.)

(Affides.)

Hvor ofte vil jeg sige til mig selv:
jeg vil ei bryde Grenen, ikkun bøie
dens søde Frugt til Munden med lidt Magt?
I magisk Lampes Dødningslys jeg vil
kun vise hende Noget, som hun maa,
om hun har Skjønsomhed, ei kalde Had,
men Kjærlighed, der ikke frygter Helved,
og lefler blid med Døden, bruger kjæk
til Ømheds Talemand blaalæbet Skræk.

(Gaaer.)

Tredie Scene.

(Slogsletten. Narcisse. Barnegeisten.)

Narcisse.

Min Time kommer. Ve! hvad skjuler mig?
Ei meer en Skogens dunkle Afgrundsbund,
som da jeg valgte den for denne Stund,
mig synes denne Slette. Og herover
er denne dagblaa, trætopkrandste Ring

et Luftens Øie, følesløst og stirrende.
Men om min Fader døer af Skræk og Sorg,
han sætter vist som kulsort borende
Pupill sig deri, seer og hører Sletten
som Dybets falske Grønsværlæbe aabnes
og nævne Grunden, hvi jeg blev saa bleg,
hvi sidste Tid kun hørte tvungen Spøg,
naar klappende han bad mig dog for Guds Skyld
at tage Krydderthe og holde Sengen.
I firti lange, skjøndt for korte Uger
har Gaspards Barn mit Hjerte klappet, tigget
det om Medlidenhed, om den, at hylle
dets Skjændsel til. Men nu, o ve! jeg mægter
ej længer, længer. Og det Selv er bleven
saa kjed af Hjertets tunge Slag og af
at lytte til den vilde Puls.

O ve!

Nu krymper sig Naturen. Blodige
Natur, som lønner saa sig selv, som styrter
med Smerteskrig den samme Sti tilbage,
hvor Vellyst taus paa spændte Nerver svævte!
O ve! o ve! Hvor er en Eensomhed
saa taus, at den ei Smertens Veeraab hører?
O ve! o ve! o ve! Hvor, Skjændsels Time,
hvor er en Skygge sort nok til et Skjul?

(Gaaer ind i Slogen.)

Barnegeisten.

Paa Bølgespeilet en Hvirvelvind
saa vildt ei farer paa sorte Trin
som Modersveer fra Fod til Isse.
Dog mere voldsomt og vildt end disse
flye Smertestanker i hendes Sind.

Meer rastløst bølger end Siv ved Kyst
veespændte Nerver i hendes Bryst.
Liig enkelt Vindstød, der Egen bøjer,
een Vee sig over de andre høier,
at hyle ene, mens Alt er tyst.

Ve Liv, hvis Traade ei briste vil!
Ve Død, som griber med Hast ei til:
Det er en Døen, som ikke endes,

en Livsilds Sluknen, som atter tændes
til nye Qvaler i Smertesild.

Ei Hjælp fra Jorden, ei Himles Trøst,
ei falte Engle den Smertesrøst.
En fremmed Verden, et Chaos lukket
er Moderskjødet. De høre Sukket
saa koldt som blev kun en Blomst forløst.
(Narcisse kommer frem med et Barn.)

Narcisse.

Forræderisk som Glæden Smerten er.
Dens Zittren var dens svigefulde Latter.
Thi denne her er større. Dog jeg bar den:
min pjaltesvøbte Tiggerdreng omkring,
hvis Menneskene ikke suged Fryd
af Andres Jammer, og tillode mig
at die ham i Fred ved urent Bryst
saalangt dets Rigdom strakte, om tilsidst
kun vissent Blod og Taarer var tilbage.
Uskyldige! (Kysser Barnet) Uskyldig Du!
som suget har saalænge dette Hjerte?
Dit første Pust er jo min Faders sidste,
om det ei standses; og din første Rødmen
min Æres Blegnen.
Ha, det var en Tanke,
skyldvægtig meer end mangen anden Gjerning!
Saa har du Blod endnu, mit Hjerte? og
er dog saa tørstigt? Nok endnu af Blod
til ud at fylde denne Tanke med?
Nu fødes nøgen den med det. Og jeg
har forud alt dens Skyld, som Fødslen ei
af Barnet, men Undfangelsen er Synden.
Og har ei Skjebnen ved sit Angreb æsket
mig til at slaae den med sit eget Vaaben,
det jeg nu svinger?
(Svinger Barnet vildt over Hovedet. Det skriger.)
Tys! begynder, Barn,
du hvor din Fader slap; med at forraade
din Moder? Ah, du har et Træk af ham
om Munden, som (skjøndt Øiet er for ærligt

til enten ham at ligne eller mig)
er nok at dømme dig til Døden for,
at ei det voxer til et Slangepar.
Du burde toe det ud i denne Bæk.

(Holder Barnet over Bækken. Det skriger.)

Barnegeisten.

O gjør det ei!

Narcisse.

Jeg siger blot „du burde."
Det var som Barnet bad: „o gjør det ei!"
Men ti dog for dit Livs Skyld! Oh, det har
ei Værd for dig, som veed ei om du lever,
og kan da ikke frygte Døden. Jeg
kun veed og kan afgjøre til dit Bedste.
Og det er ei det bedste, at du voxer
op i din Moders Jammer, hende Verden
vil nøde til at bande dig hver Time.
Men det er bedst, at du tilbagegiver
det Liv, med Uret du bekom.
Og hvad kan være bedre end at drømme
det onde Liv bort, og at vaagne først
paa Engleduun i Herrens Skjød?
Velan!
Jeg vil dog een Velgjerning skjænke dig,
foruden alt det Blod, som du har drukket:
den sjeldne Lykke, at du bringe kan
i Himlen ind din Uskyld englereen.
Vær der min Helgen, fromme lille Navnløse!
Lad mig, fordi jeg dog velsigner dig,
dog have een at raabe til. Velan!
Fald som en Taare reen i Jesu Skjød!
Kjøb for en kjølig Stund en Salighed!
Svøm i dit Døbevand til Englene!

(Lader Barnet falde. Det driver hentil og bliver baaren af en Trærod. Narcisse vender sig bort.)

Barnegeisten.

Fortabte!

Narcisse.

Ve: „Fortabte" klang i Sjelen.
Nu voldtog Helved Moderhjertet.

Dog se min Haand er hvid, ei sort, ei blodrød.
Saa kan I Herrer kysse den paany.
Af ny og glødet Synd er al den gamle
udbrændt. Af Sorger tynger nu kun een,
kun een, kun een. Men den er Sorg af Steen.
(Iler bort.)

Barnegeisten.

Ret. Otterød! du greeb, meer øm
end Moderarmen, Barn i Strøm.
Nu laane, Siv, du da den Spæde
dit bløde Aresfjæg til Klæde,
og vugg i brede Blad hans Drøm!

*

(Madelaine kommer, fulgt af René.)

Madelaine.

— Hun! Hun! Min egen Underdan, ei værd
det Støv jeg træder?

René.

Visselig.

Madelaine.

O hvor
dog det er sandt, at Guds er Hevnen! thi
han gav jo hende i min Haand? Forloren
— René hør det — Hun er forloren!
Hun er forloren, er det, som I siger.
Ja, nok Mistanken er.

René.

Min Naadige,
Jeg gaaer jo netop at forkynde Klagen.

Madelaine.

Iil! Flyg!

René.

Paa Haabets Vinger?

Madelaine.

Ja,
hvis rappere end Hevns de ere. Ja,
det Indfald skylder jeg min Kjærlighed,
at tvinge, under Skin af Ret, Rodriguez
til op mod den forvorpne Elskerinde
i Dødens Skikkelse at træde. „Døden

som Frier" kan jo dette Sorgspil (os
et Lystspil) hedde.

René.

Amor er Forfatter.
Han laante mig sit Hoved for mit Hjerte.

Madelaine.

I fik hans Tunge ogsaa.

René.

(kyssende hendes Haand.)

Frøken!

Madelaine.

(seende Barnet.)

Oh!
Et Barn? O gyseligt!

René.

Nu! det er faldet
i Bækken. Den, som gjorde det, dog dybere
i Rettens Blækhuus.

Madelaine.

Ha, et Lys gaaer op!
et Lys, et Lys i denne dunkle Udaad!
Hid gaaer den gamle Kjætters Fæste: hid
og rundt saalangt vi see det følger Bækken.
Hvo kommer hid i denne Udmark? Kun,
naar ud og hjemad Hjorden drives, Hun!
Paa denne Plads, der skifter ud sin Skygge
til Elskov og til Udaad, de da mødtes,
det lange Aar, jeg piintes af hans Kulde,
den han inddrak af disse Træers Svale?
Her mødtes de. Hvor ellers? Her, ja her!
til ogsaa her tilsidst hun mødte Djævlen,
og offred' ham den Frugt der af sin Synd.

René.

Men Pigens Brudgom?

Madelaine.

Just af Frygt for ham.
Og sagde I ei selv, Rodriguez elsker?
Han smægter ikke for en Bondepige.

René.

Sandsynligt.

Madelaine.

Mand, begrib det er et Lys,
som skjære maa selv blinde Ret i Øiet,
og kan jer føre til mit Brudekammer.
Ned skal, saasandt som jeg er Fruen
af Hautbrisson, som Bregner disse Ege,
hvis Trofasthed gav Troløsheden Skjul;
og som et Mos op denne Slette ryddes.
Men fares saa med det Uskyldige,
saa veed I hvad jeg vil den Skyldige.

René.

Hihi! den Klage kan nok gaae.

Madelaine.

Saa er
min Vilje. Hav en Klage i Beredskab.
I træder frem, naar først Rodriguez nok
er piint; dog strax, saafremt han skulde vakle.

René.

(bøjer sig efter Barnet.)

Corpus delicti vil jeg tage strax.

Madelaine.

Lad ligge! Det er ikke Livet værd; —
mig lige, ja meer dyrebart som Liig.
Dog førend Strømmen eller Fiskeørnen
bortriver det for os, vi søge Vidner,
der kunne syne selv og hente denne
urene Vid fra Dødens Strube! Thi
beregne Hevn og Retfærd maa jo Alt,
hvis ei, det gaaer som blinde Harm dem galt.

(Gaae.)

Barnegeisten.

Du klynker, Stakkel! Hunger vist
og Tørst dig piner uden Rist?
Jeg Duggen i din Mund vil kryste,
af Græsset paa din Tunge ryste
det søde Mannas Livsensfrist.

(Fanchette kommer.)

Fanchette.

En Pigelil i Kjortel blaa
med røde Sløifer stod
ved Bækken, der med Avind saae
de Lokkers gyldne Flod.
Da reiser sig
Havmand pludselig.
Fra sivet Leje reiser sig
en Havmand pludselig.

Han griber i det lange Haar,
og hyler gram i Hu:
den første Frugt, din Ungdom faaer,
Du give — hører du?
Dit Fagerhuld,
Haabets slagne Guld,
jeg ellers slider af, og fuld
din Barm jeg slaaer med Muld.

Troløse Havmand! første Dreng,
som Pigen gav dig feig,
Du qvalte i din kolde Seng,
ja med en Vandsnog feig.
Og Pigens Blik
ud som Faklen gik.
Dog saae igjen i Hulen rød
en sort, men brandhed Gløb.

Og Haaret blev til Aske graa.
Kulmine Barmen blev.
Som Gnister Sløiferne, det blaa
Gevandt som Røg bortdrev.
Og hvor hun stod
voxed Bulmerod.
Og Satan holdt om hendes Fod,
og vasked den med Blod.

Nu, Havmand! Frister! Djævel! Rodriguez!
giv mig mit Barn igjen! Kun det, ei hvad
du ellers tog paa Kjøbet. Hid med det!
Hid! hid! Jeg tvinger dig, Blodgjerrige,
med værre Djævel, som har mig betvunget,
ifra jeg saae Nannettes Smaae. Nu, aabn
dig, sorte Kulp! Thi længer, døde Bæk,
saalænge varme Bølger slaae mit Hjerte,
skal du ei være Moder for mit Barn.

O riv dig løs, mit Barn? Du vil ei? Ve!
er du alt bleven Nyk, og elsker Vandet,
hvori du lever som en Sjel i Blod?
Du er i Luften, lille Navnløs? — O,
da vil jeg fange dig; thi jeg vil føde,
besvangret kun af Længsel efter dig,
en Form af Barn, vel livløs, men saa yndig,
at, naar jeg lægger den ved Bækken, lokkes
du til at sætte dig paa Læben som
usynlig dugglands-vævet Sommerfugl;
og Læben aander dybt, og du er fanget.
Der vil jeg lægge det, der! der! —

(Luder sig udover og seer Barnet.)

Barmhjertighed!

Der er mit Barn, hvis ei det er et Syn!
Nei, levende, du lever, o lyslevende! (Griber det.)
Du aander — himmelske Musik! Du aander.
Du slumrer. Vaagn ei for igjen at svinde!
Min Synd er sonet, synger denne Aande.
Jeg tabte denne melkehvide Perle
i Bølgen af Forskrækkelse. Men Himlen
har hørt mit Raab, og Bølgen maatte give
Klenodiet igjen. Og jeg ei døde,
fordi jeg vidste, at den maatte; thi
som Lufttræk foran Stormen, Ahnelser
foran Tilskikkelserne gjennemhviste
de Dødeliges Hjerter. Alt er godt;
ja dobbelt Godt og dobbelt Glæde; thi
togange er han født. Ja, se Fanchette
har atter faaet nu sin Konge paa
de sjunkne Brysters Throne. Verden knæler
for Mødres Dronning. —

(Gaaer.)

Barnegeisten.

Min Mo'r vil meer ei komme hid
hver Aften ved Skjærsommerstid.
Mig lyster ogsaa at forlade
mit Sæde paa Nymfæens Blade,
og bytte dem med Skyen hvid.

Thi da jeg i den Spædes Mund
nedrysted Manna sød og sund,
det var somom min Ving, der flimred.
saa mat, med eet blev overglimret
fra Himmelen med Straaleduun.

Da duggtungt Ax jeg bøjet fik
forsmægtet Læbe til en Drik,
det var somom min Sjel fornemmed,
at i dens Dyb nedfaldt en fremmed,
men livsvarm Graad fra Engles Blik.

Og siden Sivblad, bredt og mygt,
jeg fik til Barnets Vugge bygt,
det er somom en Guddomsvinge
mig løfter, somom selv jeg svinge
den kan med lette Tanke trygt.

(Forsvinder.)

Tredie Act.

Første Scene.

(Skogsletten. René driver Fanchette derover, der bærer Margot og det fundne Barn, og er omringet af Forpagterens andre Børn.)

René.

Saa! fort udover Fruens Enemærker,
du Kjætteryngel! Her paa denne Slette
jeg slipper jer som Haandfuld Duun i Luften.

Fanchette.

Klynk ikke Barn! For denne Lilles Skyld
er jeg jer Moder, og I Allesammen
hans Gjæster ved mit Bryst.

René.

Der seer du, Qvind,
en Gran bag Skogen. Den er Grændsestøtten.

Fanchette.

Spar jer! Jeg kjender den. En Ørn boer overst,
jeg underst, under Granens Arme. Disse

skal boe da under mine. Eller troer I
de ere haardere end vilde Grans?

René.

De ligne meer den druetyngde Ranke.
Med Børn og Utøi ere Fattigfolk
beſængte. Hihihi! Dog holdt — tag det
til første Aftensmad for disse Smaa;
(giver hende Almisse.)
og lær dem saa at bede for et Barn,
som denne Bæk for nys har revet bort.

Fanchette.

(Trykker Barnet fastere til sit Bryst.)
Det vil jeg. O fra Morgen indtil Aften!
Og naar min Mund maae tie, da i Drømme,
med Puls og Hjertebanken, Haand og Arm.
Saa! saa!
(Trykker Barnet til sit Bryst.)

René.

Det er for seent. Fordømte Bæk,
du risler smilende affted somom
ei Nogenting var hændt. Hihi! Mon Pigen,
der rakte Barnet dig paa denne Green
saa artigt som paa Gaffel, kunde dandse,
smaasladdre efter slig en Daad som du?
Der er ei Spoer. Nu, Gud forlade mig
det Suk, at Bækken var saa riig paa Børn
som denne Qvind blev arm ved Tab af et.
(Seer ned i Bækken. Colin holder ham i Kjolen.)

Colin.

O se ei did! ei did!

René.

Hvi saa? Jo har
du gode Øine, hjælp mig.

Fanchette.

(leende, trykkende Barnet til Brystet.)
Havde du
selv Falkens eller Solens, saae du ei
til Bunden af det Moderhjertes Dyb,
som har opslugt sit Barn.
(Gaaer henmod Skogen.)

Colin.

Ak, Herre, der
er noget Stygt.

René.

Hvad da? Nu Dreng!

Colin.

Jeg tør
et for den sorte Herre, som bortførte
Nannette med de fæle Mænd.

René.

Aha!
Rodriguez? Oh, jeg er hans Ven. Det er
som sagt til ham.

Colin.

Nei, han vil pidske mig.

René.

Saa bringer jeg dig til Nannette.

Colin.

Vel,
saa maa han pidske mig. (hviskter) Der er et Barn,
et dødt, et fælt . .

René.

Aha! nu er det fundet,
af dette Barns Fritalenhed opskyllet
igjen. Hihi! Du er et prægtigt Vidne; —
just blinde Barn, som griber bedst for Andre.

Fanchette.
(raabende.)

Colin!

Colin.
(klapper i Hænderne.)

Farvel! Farvel! Den gode Herre
mig fører til Nannette.

René.

Ja, did maa du,
om du fra Ørnen maatte hentes, som
i Taarnet boer af eders Granpallads.
Hihi! min Frøken, her jeg bringer dig
min Amor fangen —

(De gaae.)

Fanchette.

Drengen kommer nok
tilbage; thi kom denne ei fra Bølgen?
og Barn kan ikke meer undvære Moder,
end Moder Barn. Det ene sørgeligst,
det andet er sorgfuldest i Naturen.
Kom, søde Flok, jeg har en Seng af Mos:
Barmhjertighedens aabne Huus er Skogen,
naar Menneskene stænge sit for Næsten.

(De gaae ind i Skogen.)

Anden Scene.

(Fængsel i Matriet i Carpentras. Nannette knælende i Bøn. Bag hende træder Rodriguez ind i Advocatdragt.)

Rodriguez. (For sig selv.)

Hun beder. O hvor yndig denne Stilling!
Sig Foden blotter, ellers kydsk og sky
som om den ene var en Jomfru heel.
Og sandelig jeg kjender Møer nok,
som, om de sammenskrabed al sin Ynde,
ei naaede halvt af denne Fods Værdi.
Ha! anderledes maa Cythere lave
sin Vellyst i en slig Blondines Arm
end her i disse evige Brunetters,
almindelige som Melon og Græskar.
Hvis ikke, maatte disse lave Frugter
med himmelske Ambrosia smage ens.
(Træder frem. Høit.) Saavidt er det da kommet mellem Os?

Nannette. (vendende sig om).

Hvor vidt?

Rodriguez.

Til Grændsen mellem Liv og Død.

Nannette.

Der er det Dyd og Udyd skilles. I
er ikke kommen videre, og jeg
ei videre end Gud vil.

Rodriguez.

At saa skjønt
et Liv kun hænger i et Smiil! Giv det;
og flux mit Angreb sagtner, og, liig Storm,
der springer om, sig vexler til Forsvar.

Nannette.

Du sværger, at du elsker. Dog Hyænen
ei sønderriver hvad den elsker.

Rodriguez.

Jeg
vil frelse dig.

Nannette.

Men dyrere end Satan.
Han kræver Sjelen blot; du Sjel og Legem.
Gud, som de Onde standse kan som Pest
og Ild, mig frelse!

Rodriguez.

Det kan ene jeg.

Nannette.

Da Døden!

Rodriguez.

Ja, saa vil min haarde Pligt.
Jeg ei anklager; Kirken kun. Min Tunge
er uvilkaarligt som dens Klokker rørt.

Nannette.

O hvilket Helved i mit Hjerte!

Rodriguez.

Ja
det brænder, og dit hulde Billed deri.

Nannette.

En Ahnelse forfærder mig: du er
fordømt alt; thi det være maa Fordømmen,
at plages af saa ureen Lue, som
er evig; thi du vil ei standse, om
du kunde.

Rodriguez.

Derfor bør du just forbarmes.
Jeg siger som den rige Mand: „o dyp
din Finger! lædsk min Tunge!“

Nannette.

Spot med Jammer
er større Synd end at fremskabe den.

Rodriguez.

Jeg burde vredes, hvis jeg ikke vidste,
at Angest skjælder lige let som roser.
Og sandelig din Angst er grundet; thi
det vil dit Liv i Juryen Mand for Mand
just gaae som Æblet, der gaaer rundtom Bordet.
Ved sidste Stemme Intet er tilbage.
Er den blodtørstig, faaer den lædske sig
med Vand i Mund. O derfor jeg besværger
dig: stød ei denne Frelserhaand tilbage!
For længe er den udstrakt; men den er
en Nerve fra mit Hjerte. Derfor griber
den uvilkaarlig, som Polypen efter
sin Føde, efter Dig. Nu! end engang!
Jeg tager hvert af mine Ord tilbage!
Beskjæmmet gaaer jeg som en Hund, der skjuler
sin Hale, ud med Løgn igjennem Døren,
blot jeg maa følge dig, naar dronningstolt
med offentlige Uskyld kront du gaaer
ud mellem Mængden, der ærbødig viger.
Jeg æsker derfor kun din hemmelige,
som Verden seer ei eller agter nok.

Nannette.

Fordi den veed ei Prisen. (hænderVridende.) Ak, I Smaae!
For Eder ængstes jeg.

Rodriguez.

Saavidt jeg hører,
har Frøkenen af Hautbrisson, (en Helgen,
om Strenghed og Rettroenhed er nok)
af Affky for dit Kjætteri, forjaget
dem som man slipper Fugle.

Nannette.

O umuligt!
Margot er syg. Forvirr min Hjerne ei!

Rodriguez.

Jeg veed ei meer; ei om hun ligger under
Lind eller Fyrr.

Nannette.

Piin mig ei meer.

Rodriguez.

(Seende ud.) Det tegner
til Storm.

Nannette.

Da maa jeg skynde mig at døe,
at jeg i Himlen kan faae standset Veiret.
O mine Sødskende — (brister i Graad.)

Rodriguez.

Lad mig bortkysse disse Taarer. (Hun støder ham bort.)
Nu!
mit Kys vil ikke brændemærke; men
den røde Mand vil paa et Vink forvandle
din Skulder til en Liljehave. (Stødes bort.) Nu!
du ei behandler mig, som den, der kan
dig værst, men vil dig bedst. Dog jeg maa ære
din Sorg; thi Børn af denne Krig imellem
Fornemhed, Ringhed, Fattigdom og Rigdom
og Tvang og Frihed ere disse Skarer
Ulykkelige, som vi troe, (fordi
de bære samme Jammerspræg og eje
ei Hjem), at komme fjernt fra Østen, mens
de fødes midt i disse christne Samfund.
Hvert Feldtslag, Skibbrud, som bortrøver Fædre,
hver Sot, som strækker Mødre hen, og hver
Proceß, der øder Huus, befolker denne
omvandrende Nation. Hvert Barn, der lister
fra øde Arne sig, opsamles deri.
Det er en Taare, som henflyder skjult
fra Menneskehedens Øje til det store
Bassin af Taarer i dens Skjød.

Nannette.

O dryp
ei mere Gift! (Tilhyller sig. En Klokke lyder.)

Rodriguez.

Ve dig! Det er for seent.

Retsklokken kalder.

Nannette.

Den fra Himlen lød.

Saa redder Gud just i den sidste Stund.

Rodriguez.

Fanatiske! Nu maa jeg stramme Tøilen,
hvori dit Overmod jeg lader dandse.
Se der! (Bøddlen i Skarlagendragt viser sig.)

Nannette.

Hvad er Du mig, naar Denne der
velkommen som en Frelser fra dig er? (De gaae)

Tredie Scene.

(Domssalen i Carpentras. Mairen og Edsvorne. Rodriguez, René og Nannette foran Skranken. Bøddlen og Retsbetjenter i Baggrunden. Blinkflasker og Torturinstrumenter paa Bordet.)

Mairen.

Kom kuns indenfor, René, paa jer Plads, Rodriguez er bleven paalagt at forfølge Klagen. (René sætter sig.)

Rodriguez. (Afsides til Nannette.)

Hør det; og døm om jeg gjør Skjebnen værre, end den er i sig selv.

Mairen.

Først en liden Hjertestyrkning, René, efter vore landlige Seder. Jeg vilde, for Gud, være i godt Humør idag, dersom det passede sig formedelst min Datters besynderlige Sygdom. (Hvisker til René.) Mellem os, det forbistrede Anfald af Melancholi eller Hysteri, som hun fik af Skræk over den Tumult, Spaniolens Soldater gjorde om Natten, vil ikke give sig; men magrer hende skrækkelig ud, saa jeg, for Folks Skyld, ikke tør være saa lystig, jeg vil, over denne fortræffelige Sag eller fortræffelige Anledning til at tjene Fædrene i Avignon. Til Sagen da i Guds Navn!

René.

(Læsende.) . . . „Kjendes for Ret, at Pierre Noir, Karl hos Madame Catharina i Gaden St. Renauld, forat have givet Jøden Amru, senere brændt i Crenilles, Nattely paa bemeldte sin Madmoders Høloft, hende uafvidende, bør at arbeide paa Hans Helligheds Galejer i 10, (siger ti), Aar, efter først at have staaet tregange i Gabestokken. Og bør bemeldte Madame Catharina, den Besmittelse, som ved hendes Karls Forbrydelse er tilføjet hendes Huus, at udsone med en Gave af fire Sølvlysestager til vor hellige Frues Alter, af saadan Vægt som det Dobbelte af hvad bemeldte Pierre Noirs Lænker veje, Alt af besynderlig Naade." — Hihi! Jeg skal love for, at den stakkels Pierre har faaet fuld Ornat.

Mairen.

Det er netop Skarpsindigheden ved en Dom, at Executorerne ikke ere for strengt bundne. Men den Analogi kunne vi nok bruge, for en Jøde kan lignes med en forbudt Bog. Dog har vi nok bedre, som passer bedre paa factum quæstionis.

René.

(Læsende.) . . . „Kjendes for Ret: at Mester Benoit, Rammager, boende i Gaden des lis, bør formedelst frækt og ugudeligen, saanær Christenhedens hellige Lampe, at have omgaaets med forbudte eller djævelske Skrifter, at miste sit Liv ved Øxen, og derefter at brændes; hans Gods at tilfalde St. Dominici Broderskab. Alt af besynderlig Naade."

Mairen.

Der har vi det. Nu kan ikke Retten tage feil. Nu, Actor, frisk an! Du har drevet smukt Vildt op idag. Vi skal søge at gjøre en Brad deraf, som kan smage Dominicanerne. (Madelaine kommer.)

René.

Ah! vi har ventet Eder, naadige Frøken; thi I er aldrig borte fra en Kjætterproces. Gud og de Hellige lønne Eders nidkjære Gudfrygt!
(Bringer hende galant til Sæde nærmest sig ved Skranken. Sagte til hende.)

Jeg frygter for han vakler. Han er bleg
og viser ei den samme Fyrighed,
som ellers altid sluger Byttet forud.

Madelaine.

(Til René.) Saa vær bered! Og vakl ej Du!

Mairen.

(Reisende sig.) Nu da
i Guds og St. Renaulds, vor Stads Patrons,
Dominici og alle Helgners Navn!
Fremstiller Actor denne Pige, som
anklaget efter dette Document? (Rodriguez nøler.)
Hvad?

Rodriguez.

Ja.

Madelaine.

(Affides.) Han skjalv. Jeg skjælver med af Fryd.

Mairen.

Nu, Pige, vær ei bange, den Proces
er snart forbi. Det er jo kun — hvor ondt
det gjør mig for din unge Skjønhed end —
at række dig fra mine Hænder i
hiin røde Gubbes. Han er Dødens Gartner,
som frydes, naar han bringe kan sin Herre
en vakker Blomme. Svar nu raskt og høit!
thi Nødderne af Haaret, jeg har mistet,
dybt ere groede mig ned i Øret.
Din Sag er klar. Faml derfor ikke i
Betænksomhedens Pose efter Svar.
Det kun forvirrer Retten, som i Sag
af slig Beskaffenhed i Klagen har
Præmisser, hvorfra strengt maa concluderes,
saa dit Forhørs Natur maa sig forholde
til dem, som endelige Dom til det —
det Ene strengt kun Følge af det Andet.
Desuden er os Hov'det meer nødvendigt
end dig. Derfor — dog først et Bæger Viin,
at Læberne, saafremt de ere skrumpne
af Helveds Aande, der alt gaber efter
dig, aabnes kan til Svar, flux det forlanges!

Men tier du, saa se dig kun tilbage:
Forstokkethed i det Skarlagen smelter.
Og her, se her Justitias krumme Negle
til Svar at rode ud af lukket Lunge,
dens Kroge til at fiske Sandhed med
af dybest Hjerte, Taushedes gode Dirke,
og mellem alt det Rageri en Greb,
der faaer meest sammenrullede Samvittighed
saa let i Lyset frem som skrigende
Alrunerod af Galgebakken. Hem!

(Seer sig om. De Edsvorne gratulere med Talen.)

Rodriguez.

(Afsides til Nannette.) Det gjælder Livet for et Vink. Om et Secund for seent!

Nannette.

Secunden er forbi.

Madelaine.

(For sig selv.) Snart gaaer hans Ansigt som i Bølger,
snart hænger det som Alpens Gletscher med
bedragersk Evighed og Dødens Tryghed.
Jeg veed ei, om jeg vil, at han bestaaer det.
Thi Ingen kan misunde Jesta Seiren.

Rodriguez.

Hvor jeg beklager, vise Ret! at Pligt,
meer høi end Medynk, som den i sin Høihed
foragte maa som Feighed, kalder Lyn
af dette Bryst, og gjør min Tunge til
en Tordenkile mod saa vecnt et Liv!
Men Pligt, af Menneskenes Dom urørt,
liig Solen, der af egen Æther lever,
i samme rene Højd, hvor Sandhed aander,
hvor Skjebnen sidder paa sin Thron, har Plads;
og for dens Fødder alle Hensyn dale:
Partiskhed, Vindelyst og Medynk,
den lave Taage, som befugter Jorden.
Fra denne Høide er det tordentung
Sancti Dominici Anklage falder
paa denne Piges Hoved. Derifra
paa Helgnens Vegne byder jeg forfulgt

Anklagen mod Nannette, Datter af
Forpagteren Pelorce, for Kjætteri
og skjult Omgjængelse med Petri Valdi
forbudte Skrifter. . . .

Mairen.

Det er nok for Os.
Det er en Synd, slig Synd at male ud.

Madelaine. (Afsides.)

Han er betagen. Ja han talte ogsaa
ei som med Munden, men som ifra Maven.

Mairen.

Du kjender denne Bog? (Korser sig.)

Rodriguez. (Til Nannette.)

Siig Nei! siig Nei!
Maaskee jeg da kan . . (Nannette kysser Bogen).
Ve, dit Kys dig vier
til Døden!

Mairen.

Svar! Thi Taushed laaner Skyld
som Uskyld ud sin farveløse Kappe.

Nannette.

Jeg kjender og jeg elsker den.

Rodriguez. (Afsides.)

Nu dømte
ei jeg dig, men du Selv. Ve, Alt er tabt!
Dog er jeg angerløs.

Mairen.

Du har da læst den?

Nannette.

Den er min Bønnebog. Den har mig lært
at lide.

Mairen.

Skriv René! Hør, kan du læse?

Nannette.

Saavidt at Gudsords Sandhed jeg forstaaer.

Mairen.

Det har du ikke lært ved gode Kunster.
Hun svarer uden Skruen, men hun er

paa Piinbænk, stram nok, under mine Spørgsmaal.
Tys! nu maa Retten tænke.

Madelaine. (Afsides.)

Ogsaa jeg,
forat faae Dommen skjærpet, da et Menneske
kan ikkun eengang døe. Og det for lidt er
for en Medbeilerske, der har
tre Gratiers Ynde.

1ste Edsvoren. (Til en Anden.)

Nu, Hvad dømmer I?

2den Edsvoren.

Som I.

1ste Edsvoren.

Jeg har ei tænkt endnu.

3die Edsvoren.

Som Mairen.

4de Edsvoren.

Ly efter da! (Stikke Hovederne henmod Mairen.)

Mairen.

Kors, Skyldig! Døden! Niclas,
er I en Christen, som kan tvivle derom?
Men om den skulde raffineres lidt,
er endnu Knuden. Det er meer skarpsindigt;
og derfor —

10de Edsvoren.

Lidt kanskee.

Mairen.

Javel! I Henhold
til hine forudgangne Domme, kunde
først 10 Aars Fængsel og saa Døden? Godt!
Knæl ned da, Synderinde! hør din Dom!
(Fanchette styrter ind, stødende Bøddelen afveien.)

Fanchette.

Bort, du ei meer mig skræmmer! Reis dig, Pige!
Han skal et Haar ei krumme paa dit Hoved.
Rodriguez, har du hørt det?

Madelaine.

Hvilken Scene!
(Afsides.) Han ligner meer en Domfældt. Paa hans Pande

ei perle Draaber, men Christaller. Det
maa være Iisbad for hans Elskov.

Mairen.

Vanvid
i hendes Øje lyser.

Fanchette.

Ja det lyser
i eders Mørkheds Gjerning. Nu, Rodriguez,
adlyder du Befalingen fra Dybet?

Rodriguez. (Til hende.)

Jeg gjør; men fjern dig, at jeg ei forvirres.

Fanchette.

Lyd dennegang, og vær barmhjertig, og
jeg skal dig sige, hvi du skylder Himlen
et sligt Mirakel. (Gaaer.)

Rodriguez.

Vanvid ligevist
medlidende kan være som Medlidenhed
vanvittig. Begge bør man ikkun ynke.

Mairen.

Det koger i mig. Hvor er Raadstuvagten?
End krænkedes ei Rettens Majestæt
i Carpentras før nu.

Rodriguez.

Af hvem? Af Vanvids.
Da maatte Menneskenes Majestæter
paa lige Fod med Dyrenes sig sætte,
og Frankrigs Konge høre Lovens Brøl
som Manifest, besvare det og slaaes.

Mairen.

Haha! Se Synderinden har alene
beholdt Concepterne. Ret, knæl, til vi
har samlet vore.

Rodriguez. (Afsides.)

Jeg er angerløs.
Hun har forraadt sig selv. Men al min Møje
da skulde være spildt. Jeg vil da prøve,
om det Gemyt, som er ubøjeligt
for Magt og Trudsler, brækkes ikke, som

den skjøre Qvist, af Høimodsstræk. Velan,
saa lyder jeg med frie Handling dog
paa eengang mit utaalelige Aag.
(Høit.) Reis dig, mit Barn! Thi, vise Herrer, Døden
er maaskee os saa nær som hende.

Madelaine. (Affides til René.)

Ha,
han vakler. Da — René! Og vakler du,
da vakler Hautbrisson, dit Luftcastel,
men ikke Jeg.

Mairen.

Hvad mener Actor? Alt
vi har det paa det Rene.

Rodriguez.

Vise Herrer!
Ei vil jeg blænde jer med Pigens Skjønhed,
endskjøndt Madonna taler smilende
et himmelskt Forsvar derigjennem selv.
Ei heller let berøre Eders Hjerter
med søde Klang af barnlig Uskylds Navn,
kun meer vidunderlig i Skjødet af
den mørke Synd som hidindtil det fostred:
en Blomst, der midt i Kjætteriets Vildnis,
— som saaet af en skarpsynt Stjerne, der
fandt Plads for himmelskt Sædkorn mellem Ukrud —
fremspirer reen og uqvalt, frodig som
i Troens Paradiis, ei ahnende
at bedre Plads, hvor Naadens Sol kan naae den,
paa Jorden gives end dens Fødsels, ei
de Ukrudslænker følende, som tynge
i Støv dens Stengel, naar den kun forundes
saameget Rum, at den sin rene Kalk
taknemmelig for Himmelen kan blotte.
Ei vil jeg mere Vægt paa den Bemærkning,
end strenge Ret maa gjøre, lægge, at
paa hendes Vugge lagdes denne Bog,
og at hun greb den, liig ukyndigt Barn,
der tukler Snog i Leeg som Silkebaand;
at Pigen i at glemme Kirkens Bud

kun lød Naturs og Lovens: er din Fader!
Ei heller rokker jeg min Paastands Retfærd
ifølge hiint, hvis Redskab jeg maa være.
Men liig Feldtherre, hvem Nødvendighed,
ei Nederlag, Tilbagetog paatvang,
jeg fører med mig dog min Dronnings Ære,
idet jeg tvinges til at lade falde
en Paastand, som med Kirken selv er grundlagt.
Thi, vise Herrer, Klogskab byder det,
— en Lov, Omstændighederne nu trykke
med Rædselstræk i hveren Pande, som
ei er for haard til Rædsel eller Tanke . .
Kun Klogskab, vel at mærke, ei Barmhjertighed
jeg minder om; og nok om andre Ting,
I kjende bedre til.

Seer blot jer om.
Er ei vor gode Flekke (sandelig,
den burde hedde bona fides) værnløs
som Lærkerede paa afmejet Vang?
Den Værnløshed er ubestiglig Muur
om Pigen, hvis I ikke ville blande
med hendes Blod den hele Byes og eders,
og lade Flammerne af Carpentras
udslette hvad I leed for Fædres Daarskab.
Thi viid: Toulouse, Kjætter-Saladinen,
er nær i Seirfart rivende som Rhonen.
Maaskee, før Eders Dom er tør, vil Han
her holde Ret paa dette samme Sted.
Da blier jer Plads hvor Synderinden staaer.
Hans og hans Bønders hvor I sidde; kun
Skarlagenmanden hist beholder sin.
Dog — thi jeg seer hvor Bønderne sig læne
med blodbesmurte Ærmer over Bordet,
mens Benet tramper ad Formaliteter —
sandsynligviis ophæves al Proces,
og Byen dem forceres til en Frokost,
til Liigfærdgjæstebud for denne Pige.
Som Dyr, der lugte Slægtens Blod, med Brøl

de ville rasende ad alle Gader
fra Torvet styrte, hvor de lugted hendes.
Da — vise Herrer! — over hvem mon kommer
det hele Blodskyl? . . (Retten er bestyrtset.)

Mairen.

Over Byens Dommer.
O ve mig! ve mig!

Rodriguez.

Ikke nok med det.
Det kommer over Byens hele Ret.

1ste Edsvoren.

Jeg toer mine Hænder.

2den Edsvoren.

Ja jeg med.

3die Edsvoren.

Det vilde være meer end Daarskab: Grumhed.

4de Edsvoren.

O meer end Grumhed: Blodtørsts Raseri!

5te Edsvoren.

Ja Gud bevare mig!

6te Edsvoren.

Jeg havde ikke
engang, som I, min Pen i dette Blækhuus.

7de Edsvoren.

O tys! tys!

8de Edsvoren.

Hvo kunde dømme nu,
for Mordbrand burde straffes.

9de Edsvoren.

Ak vi staae
imellem tvende Ilde: Kjætternes,
og den, som burde sluge den: de hellige
Dominicaner's.

10de Edsvoren.

Ild er lige heed.
Den første gjør os til Martyrer dog.

11te Edsvoren.

Hold dog jer dumme Mund! Hvo hørte vel,
at hele Byer bleve Helgener?

Sanct Carpentras? Det skulde klinge net,
men blev dog ei St. Guy eller Gil;
thi vore egne Navne just forgik
i det, som sporløst vore egne Huse
i denne stakkels Flekkes Brand.

1ste Edsvoren.

Du gjøs?

12te Edsvoren.

Jeg syntes høre Støi paa Gaden.

Edsvorne.

Tys!

Af Vaaben? Ve! (Løbe til Vinduet.)

En Edsvoren.

Nei, alt er stilt og tomt.
Paa Raadstutrappen sidder kun hiin Gale,
og dier ved sin tørre Barm et Barn.

10de Edsvoren.

— En Freds og Sorgløshedens Gruppe.

(De sætte sig.)

En Edsvoren.

Ak!

hiin Galqvind var en Himlens Sending.

Madelaine. (Til René.)

Mand,

du skjælver som de Andre. Skjælv for mig!

Mairen.

Sligt løber Surr for mig. Pah! Luft! Luft! Viin!
Den hele By er lagt jo paa mig Gamle?
Har I sligt Ansvar? Nei; kun jeg, som staaer
imellem St. Renauld og denne By.
Han er min Principal. Jeg hans Parti
maa tage selv mod St. Dominicus,
som bør dog ære Andens Ejendom.
Og St. Renaulds er denne arme By
før St. Dominicus blev født. Saaledes
jeg maa, jeg maa — skjøndt knapt jeg puster frit,
som laae jeg under dens Ruiner alt.
Men lad os rede os derudifra.
Stik Hovederne sammen! (De overlægge.)

Rodriguez. (Afsides.)
Kun da jeg
Toulouses Sejer nævned, smilte hun,
men ei med Læben, ikkun med et Blik,
og kun mod Himlen, ei til mig.
(Nannette knæler for ham.)
O knæl ei!
Det er min Plads.

Nannette.
Det er for Eder. O
I var et Himlens Redskab til min Prøve.

Rodriguez.
Er Dette alt? Dit Liv er lidet værd.

Nannette.
Jo Haabet værd, at Dette og har Eder
en herlig Prøve været.

Rodriguez.
Lad da ogsaa
et Haab min Vinding være, ikke blot
Erfaringen, at Veldaad faaer sin Løn
i smukke Ord, som frugtbart Træ nedlaver
af Dugg og Solskinsluft. (Mairen rejser sig. Nannette ogsaa.)

Mairen.
Da Rettens Gang
er lige, i sin Fremfart streng, af haardt
Metal, utvingelig, kort som en Kugle:
saa maa den som en Kugle, der i Farten
just paa en Klippe støder, gaae tilbage
den samme Bane, hvis den, udsendt kun
af dødelige Hænder, i sin Fart
for at nedfalde blandt de sorte Lodder
i Alretfærdighedens Skjød, just støder
paa disse en usynlig Verdens Fjelde,
som „Skjebner og utvingelig Omstændighed"
vi kalde, og som tidt kan skyde op
som Svampe paa en Nat, skjøndt Alperne
kun ere Sop mod dem. Derfor, da nu
slig casus just er mødt, i Rettens Navn
jeg kjender dig Nannette, Datter af

Forpagteren Belorce, tiltalefri.
Gak hjem i Fred, og tak du St. Renauld,
hvis I Godtfolk kun dyrke Helgener,
og troe ej eder Selv nok hellige!

Nannette.

Hvis mine Troesbrødre komme, vil
for denne By jeg bede.

Mairen. (Kniber hende i Kinden.)

Lille Skjelm,
du vil da være Skytspatronen selv?
Hu, Kjætterske, hvor dine Kinder brænde.
René, giv Pigen sin Frikjendelse.

Madelaine. (Til René.)

Hun triumferer. Nu, René, har du
da ei Triumf at feire? Skriv din Klage
istedetfor Frifindelsen. Nu, hvad
betyder denne Øjeblinken?

René. (For sig selv.)

Hun
vil blive streng; dog det af Luften kommer
paa Hautbrisson. Den ogsaa mig vil hærde.
Jeg faaer deran. (Striver.)

Mairen.

Nu, priset St. Renauld!
den Sag gik over godt, I Herrer. (Drikker.)

10de Edsvoren.

Men
betænk hvor Actor stygt beløi vor By.
Den har jo Mure, høje nok for Ravne,
en Grav, for Karper dyb nok, Vindebro,
som hverken er for Fiske eller Fugl.

1ste Edsvoren.

Ja det er sandt.

2den Edsvoren.

Men nu er det for seent.

3die Edsvoren.

I saae det dog bagefter først. Men under
hans Tale troer jeg disse Mure vare
ei mere synlige for jer end os.

10de Edsvoren.

Han skildred Byen som et Lærkerede
paa aaben Vang.

1ste Edsvoren.

Det Sidste er dog sandt.

Og Lærkerede har en Vold af Leer.

2den Edsvoren.

Han meente vist, at Muren mangled Muur.

3die Edsvoren.

Hvorledes? Kalk?

2den Edsvoren.

Nei Kjød og Blod.

3die Edsvoren.

Ja Forsvar.

2den Edsvoren.

Og deri har han Ret jo siden den
fordømte Spaniol lod os i Stikken.

1ste Edsvoren.

Ja havde vi dem nu!

2den Edsvoren.

Ei Snak!

1ste Edsvoren.

Jo, Ørn
i Lærkerede gjør det til en Borg.

Mairen.

Snak ei om denne Muur. Den snurrer mig
om Øjet som et hvirvlet Tøndebaand.
Læs op, René: Og lad saa, gode Pige,
din Forbøn være Muur med Engle paa. (René nøler.)
René! nu nu! paa Carpentras' og dets
Skytsengels Vel — skyl ned! Der sidder noget
i eders Hals. (René reiser sig.)

Madelaine.

Tys! tys! Læs højt!

Rodriguez.

Ja vel,
læs høit, at denne fromme Dame kan
sit krænkte Kjøn et klarligt Budskab bringe
om dette Medlems Uskyld og Triumf.

René. (Afsides.)

Velan! Nu bliver enten Hautbrisson
meer fast end forhen eller Luftcastel. (Læser skjælvende):

„Jeg Niclas René, Skriver ved Retten i Carpentras, andrager for Retten: Da jeg forbemeldte Niclas René sidstleden 3die efter St. Johannes ved Middagstid havde den Ære at ledsage den høibyrdige Frøken Madelaine af Hautbrisson og Coninges fra hendes Besøg hos velbyrdige Mademoiselle Narcisse Greffier, og just befandt mig paa den Slette eller Aabning i Herskabet Hautbrissons Skog, som begrændses af den lille Bæk, der danner Skillet imellem Byens og Godsets Udmarker: saa forfærdedes jeg ved i denne Bæk at opdage et med tydeligt Overlæg deri henslængt paa en Trærod opdrevet Barn . . ."

Rodriguez.

Ha!

Nannette.

Ak!

Mairen.

Nunu!

Madelaine.

Tys!

Rodriguez. (Til René.)

Du Usling,
hvor fik du Kløgten fra at tjene To?

René. (Ydmyg.)

Det maa I vide, ædle Herre.

Madelaine. (Afsides.)

Ha,
Samvitigheden slaaer ham.

Rodriguez. (Afsides.)

Pilen, jeg
afskjød, tilbagevender nu, men dyppet
i fremmed Edder. Skulde dette være
en Hevn fra Himlen for Nannette? Nei,
da gjorde jeg, som Menneskene tidt,
til Himmel egen Dumhed. Det er denne,
som straffer mig, fordi jeg ikke vidste

at vælge bedre Skurk end denne Dumrian.
Nu er ei Valg. Men nu maa Klogskab redde.
Fanchette maa opoffres. Det vil være
at holde ud et Nerveskrig af Glas;
men saa er dette Aag forbi. (Til Madelaine.)
Min Frøken,
jeg fatter jer. I bider i den anden
af Pølsens Ender, hvori jeg har bidt.
Men vil I gribe Aalen, saa hold fast.

Madelaine.

Hvi ikke Slangen? Læs!

Rodriguez. (Seer skarpt paa René.)

Nei, se først hid!

René. (Skjælvende.)

Ak, ædle Herre, ere vi ei begge
Retfærdighedens Tjenere?

Madelaine.

Nu læs!

René.

Han seer saa rædsomt paa mig.

Madelaine.

Vil I heller
see mine Øine vrede, saa se hid!

René.

Jeg er imellem Baal. Ak, Herr Rodriguez,
se ikke saa paa mig, ei saa — jeg føler
I seer paa mig. Jeg tør ei see det. Ak,
jeg er jer Ven.

Rodriguez.

Og derfor, Stymper, vil
jeg hjælpe dig. (River Anklagen fra ham.)

Madelaine. (Til René.)

Der tog han Hautbrisson
af dine Hænder. (René bedækker grædende sit Ansigt.)

Rodriguez. (Løbende Papiret igjennem. Afsides.)

Ah! Saaledes? Nu
maa Hjertet vorde Steen. Der er ei Valg,
hvis jeg vil reddes selv. Nødværge er det,
som lærer mig min frygtelige Rolle.

Men den maa spilles godt, og godt til Enden.
Og bedst Naturen spiller jo, og den
er nu opfordret. Vel!

Madelaine.

Hvis I behager,
saa videre.

Mairen.

Ja ingen Ting er mere
nysgjerrig end en Overraskelse —
den er umættelig — og intet meer
begjærligt efter at forfærdes, end
just netop Skræk.

Rodriguez.

Min har alt meer end nok.

Madelaine. (Afsides.)

Det maa ham være som at tygge Glas.

Rodriguez. (Læser med fast Stemme.)

„. . . Da vi øjeblikkelig, eftersom vor Forfærdelse tillod og Besindelsen paalagde det, søgte at bestyrke dette især for den fromme og høibyrdige Dame høist forargelige Syn med de Rettensbetjenters Vidnesbyrd og videre Hjælp, som just da havde en Forretning fore i det nærmeste Huus, Forpagteren Pelorces, og saaledes vendte tilbage, fandtes vel Barnet bortrevet af Strømmen . . .

Nannette. (Afbrydende.)

O Gud forbarme sig!

Madelaine.

Det var et Slag
af Hjertets indre Klokke. Videre!

Rodriguez.

. . . Men at dets Syn ikke var en djævelsk Øjenforblændelse, som ellers let kunde have Sted hvor Kjættere have Tilhold, derfor borger saavel bemeldte høibyrdige Dames Fromhed, som Høisammes og Undertegnedes Eed; ligesom og bemeldte Forpagters ældste, ihvorvel ei voxne, Søn Colins Udsagn, at han har seet et dødt Barn paa samme Sted — i hvilken Anledning han er tagen i behørig Forvaring — tillægger vor Forsikkring al Sand-

synlighed og meer Bestyrkelse, end den behøver. Da nu Misgjerningsstedet tilhører Etienne Pelorces Forpagtning, og ingen anden Bolig end hans er saa nær det i denne vilde Skogegn, at en fødselssyg Qvinde andetstedsfra kunde søge didhen, og ingen anden Qvinde end Forpagterens Datter i den Egn opholder sig, om hvilken det og er bekjendt, at hun har staaet og staaer i Forbindelse med Mandspersoner, og daglig har havt sin Gang paa hiint afsides Sted: saa faldt baade den høibyrdige Frøkens og Undertegnedes egen Mistanke strax, og ved nøjere Samstilling af Omstændighederne med saadan Vægt paa denne Forpagterens Datter Nannette, at al Pligt paalagde mig, — hvad jeg nu saameget heller udfører, da Staden uden at have det formedelst Omstændighederne farlige Skin deraf, ved at tage den lovlige Straf over denne Misgjerning tillige kan søge Straf over det Angjældende paabeviste Kjætteri, — at anklage hende, Pigen Nannette, forat have øvet dette afskyelige Barnemord."

Mairen.

Nu, Pige, havde du besvimet, havde det været anstændigt.

Nannette.

Det er min Sjel, som staaer. Mit Legeme
vil segne.

Rodriguez.

Documentet er undertegnet „Niclas René, Skriver ved Retten i Carpentras"; men min Stilling, min Menneskefølelse og Forbrydelsens Natur paalægger mig at tage Klagen som min egen, saaledes at Frøkenen — hvem jeg troer det vil være behageligt — og René gaae over til simple Vidner.

Madelaine. (Afsides.)

Det er forbausende! Han er af Jern.

10de Edsvoren.

Det er ypperligt. Nu kan Dominicanerne faae sin Steg alligevel.

René. (Afsides.)

Men jeg gaaer nok Glip af min. Gid Sand og

Salt maatte slukke disse glødende Dine, hvori jeg selv nær var bleven stegt.

Mairen.

Ret, Rodriguez, nu kan du bruge den samme Sværdtunge til Angreb paa samme Person, som du nylig forsvarede dermed. Deri bestaaer just en Advocats Prøve, at han leger med Forsvar og Angreb, Liv og Død, uden Hensyn til Sagernes Natur, der kun ere Specimina.

Nannette.

Er dette ei et Blændværk?

Rodriguez.

Nei, kun Du,
Du selv er Blændværk.

Nannette.

Denne Røst mig vækker.

Mairen.

Nei for Gud, om vi lege med dig som Josef med Benjamin. Den Sag er værd 5 Aars Praxis. Den er sjelden — et Fænomen ligesom en forstenet Rød. Men jeg tænker vi have Tænder. Det er et ypperligt Specimen af en Sag, som vil udbrede Retten i Carpentras' Berømmelse som om den var et Facultet eller Parlament. (Gnider Hænderne.) Hihi! Indvortes Samvittighedens Rottegnav, udvortes pille Rettens Negle paa Delinqventinden, til der kun er et tyndt Spindelvæv tilbage for Forbrydelsen, og derigjennem bryde Sandhedens Solstraaler, der ere Et med Justitias Sværd, om hun saa holdt paa det sidste jammerlige Skjul som en nøgen overrasket Qvinde paa sin Serk.

Nannette.

Ak, Gamle, skuf ei saa dit eget Hjerte;
belyv det ei! Det vist har ofte banket
imod din Datters. Laan da ei det ud
til Hevnen, som, naar det er brugt, vil kaste
det bort som Jernet efter øvet Mord.
Gjør ei jert hvide Haar til Legetøi
for Ondskab, som I seer tør lige grusomt
med det som med min Ungdom lege.

Rodriguez.

Qvinde,
bland ei den bittre Drik, du har at drikke,
med Dommernes personlige Forbittrelse,
skjøndt Sagtmod, som beskjæmme maa din Grumhed,
mildt oversmiler disse haarde Pander,
og undrer os — som Blomster, skabte heller
for spæde Stengel, paa et Kjæmpetræ —
som en Frembringelse af barsk Erfaring
og kold Forstands naturlige Product.

Mairen.

Saa! Nu kan du slaae Øinene i Jorden.

Nannette.

Ak, hvi kan mine Øine ikke skjule
i Jorden alt det Onde, som de see?
I tvinge mig, at vise det for Himlen,
hvis ei mit Øjes Kummer er for taaget
til tro at speile Alting, som det er.
O Gud!

Rodriguez.

Du sukker end til ham, som dog,
da frelst du var, nu støder dig tilbage?

Mairen.

Frisk an, Advocat! St. Renauld og St. Dominique, som vist her har gjort et Mirakel, komme overens paa det bedste. Frisk an som Advocat!

Rodriguez.

Jeg haabe vil: som Menneske. Thi denne
er anden Sag, og Sag hvor Mennesket
er meer end Procuratoren opfordret.
Selv Stumme maatte her med Taarer tale.
(Pathetisk.) — Ærværdige! I hørte blodigt Nyt,
som burde være meer end nyt, ja ukjendt:
at skyldløst Barn er liig en Steen udsprængt
fra Moderhjertet langt i Vandet. O!
at Barn, som Gud ifra Naturens Morgen
anviste Plads at hænge sikkert ved
et varmt, af Kraft og Ømhed udspændt Bryst,
i Ly af moderlige Lokkers Skygge,
som Paradisets Fugl i Livsenstræet,

er bortslængt som unyttig Svamp — af hvem?
O her ei burde Tanken følge Sproget;
men lade det som meningsløst udsige,
at det har Barnets egen Moder gjort,
som har undfanget det med Vellyst og
for Dødsensfare, Skam og Smerte kjøbt det.

Hvo skulde troe det, dersom ei Naturen
var paa Modsigelser saa riig, fra Blomsten
der hyller Død i Vellugt af, fra Knoppen
af egen Blomstbusks Torne saaret og
til Qvinden, der kan qvæle ved sin Barm,
den Livets Odelsplads, den Ømheds Sæde,
med Vellyst offre først sig selv til Belial,
saa mere end sig Selv, sit Barn, til Moloch.
Hvor nær kun fromt Bedrag er ei vor Ømhed?
Vogt derfor den i hellig Tro, adskilt
fra al Erfaring, der med frossen Aande
skal sluge vore bedste Følelser!
Thi i mit Bryst, som sandelig jeg troede
— hvad ogsaa nylig denne Hal har hørt —
dybt gjemte Medynk, Blødhed, blide Godtro,
der rase disse sønderrevne nu
med Afsky, Mennesk'had i Spidsen.
Og imod hvem? O vise Ret, jeg beder,
at I vil tvivle til jeg faaer bedækt
hvert Ord med et Beviis, saa I kun see
Beviis og glemme Talen. Thi, ved Alt!
gid jeg var stum og blind! Ak, hvortil det?
Min Graad da skulde tale, mine Fingre
oprække Vidnesbyrd til Retfærds Himmel.
Og imod hvem? O, her forlader mig
selv Advocat-Erfarings Jernhaand. Dog
jeg qvæler min Natur, jeg søger Støtte
just i det Usandsynlige, og vover
at sige det: mod dette rene Speil,
som Djævlen holder frem i disse Øine,
for Himlens Fromhed saa at lokke til
at speile sig forfængelig, for derved
at faae til Helveds Spot dens Billed fanget.

Jeg siger det: det er mod denne Pande,
der er en Vinge af en myrdet Engel;
mod denne Varm, der synes aandet ud
som halvt Forsøg af Kjærlighed som Skaber
paa Stjerners Efterligning, men som er
det Hvælv hvori Dæmonerne beslutte; —
mod denne Mund, skabt som i Form jeg tænker
Velsignelsen, der signed først Alverden;
men kun er Gjemme for et Sprog, hvor „Moder“
betyder „Morder,“ „Barn“ betyder „Død“; —
mod denne Dydens mest fuldendte Støtte
i Lastens Tempel; imod denne Eenfold,
som er kun bramfuld Løgn; mod denne Uskyld,
som er et Skyldfuldhedens Smiil, imod
reenøjet, aabenaasynt Sandhed, som
er Helveds fule Løgn; mod Ømhed, som
er Blomsten kun paa Grumheds Tornebusk;
mod denne Skjønhed, som kun Mord undfanger;
mod denne Qvinde, som gjør Vellyst til
et udtænkt Mord og Mord til udtænkt Vellyst,
som Elsket vel vil være, men ej Mage,
og, Mage, ikke Moder; Moder, barnløs.

Se hid ei, Qvinde! Thi jeg skulde vakkle,
og give Retfærd tabt ved dette Syn.
Fast skulde mine Tænder knuges for
at qvæle, knuse sønder disse Ord,
som Pligten driver svulmende til Munden,
liig stærke Hav, der slynger Liget op.
Og negte skulde jeg med saadant Syn,
at Menneskeracen har udartet saa
fra Paradiis, at Guddomsidealet
igjennem syndbedække Slægter har
sig næsten tabt, saa kun Poet og Maler
kan præge Skyggen frem af sin Indbildning.
Men hold mig oppe, Sandhed! Svigt ei, dyre
Erfaring, at ei gaves Synd paa Jorden,
naar den var tvungen til at sidde stedse
i Øjet som sin egen Dommer! Styrk
mig, Tro paa en retfærdig Hevn, imens

jeg bortvendt maner Dig! Af „Tro" jeg siger?
Har jeg ei den at kræve af dig, Qvinde,
som lever end, mens Lynet burde, paa
den første Mordertanke, som dit Hjerte
liig giftig Røg udaanded, dig i Helved
nedlodbet, naglende din Sjel til den
som Pilen Fugl i Vingen? Og min Medynk,
før tung af søde Smerter, let at røre
som mannahøjde Græs i Vinden? — giv
mig den tilbage! tag igjen den Haardhed,
som du har lagt istedet! Og hvi brød du
min Godtroes skjønne Støtte, som jeg lænte
mig til, naar Verden lagde knugende
Erfaring paa min Skulder? Kan du reise
den meer end blæse Liv i Barnets Liig?
Min Blødhed? — o hvi har du gjort en Engel,
som fandt sin Verden i en lunken Taare,
til Grumhed, hvori Pligten throner, liig
urokkelige Pol i Isens Verden?
Ulykkelige! Det, mit bedre Selv,
har jeg at kræve; Jorden har et Barn,
en Christen Kirken, Himmelen en Sjel,
og Barnet, som betale skulde Alt,
et Liv. Men ve dig! Du kan Intet give.
Som rædsom Creditor jeg kommer da,
og kræver hvad du har tilbage: — Livet!

Mairen.

Det kan der nok blive Raad til. Pah! det var en Tale! saadan en omtrent, mine Herrer — ja gamle Bricot mindes det nok — som jeg holdt, da jeg fik Expectancen efter min salig Fader. Men nu, Rodriguez, gjør som jeg gjorde dengang, og tag dig et Bæger Viin, som du har fortjent. (Rodriguez ryster benegtende paa Hovedet.) Jeg seer du er angreben, stakkels Dreng. Du kjæmpede tappert mod Skjønheden; den er for Gud ogsaa den værste Procurator at have imod sig, næst den gamle Mammon. Hvad mener I, René? I seer saa slukøret ud.

René.

Jeg heller tog en Ild i mine Arme,
end denne blodbestænkte Skjønhed.

Nannette.

Gud,
jeg føler, at du opretholder mig;
thi ellers maatte Tanken ene om
alt dette Skrækkelige, Lyden af
de Ord, jeg hørte, enten dræbe eller
forvirre Sjelen.

Mairen.

Qvinde! nu, tilstaaer du?
Der sittrer noget paa din Læbe.

Nannette.

Ak!
en Forbøn for min Morder.

Mairen.

Ei, hvad Snak!
Troer du, en gammel Dommer ei kan læse
hvad paa din Blegnens Blankpapiir din Rødmen
opskriver og udsletter? Det er læst
før det er slettet ud.

Nannette.

Er nok ei sagt,
for Jomfrus Skræk og Blusel at opvække?

Mairen.

Jo, først paa Sjelens Vegne blegner Angsten,
og spiller paa Forbrydelsen saa skarpt
som Maaneskin paa Marmorgravsted. Og
den Ret til Blegnen har i samme Mon
som Dødens Hul er sort. Saa rødmer da
for Legemet, som sidste Livsopflammen,
din Blusel.

Nannette.

O, beskjæm mit Legem ei,
den Sjelens Gudedragt, som reen min Moder
mig gav. Jeg ei for Alting den bepletted.
Saa reen faaer Graven den som Himlen Sjelen
ved Herrens Naade.

Mairen.

Saa maae vi gaae dig rundt.
Og findes Indgang ei til Løndomsborgen,
der holder Sandhed fangen, vil barduus
Skarlagenmanden gaae med Vaaben paa.
Han er Justitias Ingeniør. (Til Madelaine.)
I hørte Klagen, ædle Frøken?

Madelaine.

Jeg
bekræfter den med Eed. Dog er min Eed
ei slígt Beviis som Qvindens egen Adfærd.
Hvo saae saa hvidt et Marmor? Var der
Undseelighed — saa vist som Qvinders Væsen
i mangt er eens, hun rødmede som jeg?

Nannette.

O saadan Tanke! Jeg ei fatter den.
Som selve Daaden den vanærer Hjertet.
Den sløver Fantasien. Med dunklet Øje
den seer det arme Barn kun, ei den Synd
som gav det Tilvær, ei dets Moder. Tid
ei giver Hjertets Slag til andre Tanker;
og komme de, da knuser det dem strax,
og i en formløs Rædsel de opløses.
Skal jeg forsikkre, at jeg er uskyldig?
Det byder mig imod; mit Hjerte vendes,
min Tunge ei adlyder, men kun siger:
„umuligt! o umuligt!" somom dette
var Tanken nærmere. Ak, gamle Mand,
spørg denne Frue, tænk paa eders Datter!
Troer I istand da hende til slig Række
af Synd, fra den, man siger letteste
for Qvinder, til den haardeste for Alle?
Og sandelig, tro mig, jeg er en Datter
af en retskaffen Mand og af en Moder,
der elsked sine Børn som Himlens Gaver.
Og tidt min Fader sagde om min Omsorg
for hendes stakkels efterladte Smaae,
at i mit Bryst min Moders Hjerte laae.

Mairen.

Nu skulle vi just kalde En af disse.
Mig syntes at I talte om en Dreng.

Rodriguez.

Det neppe er nødvendigt.

Mairen.

Ei! Rodriguez,
det er en Form, og Du er Procurator?
Det er at sige som: „min kjære Kat,
der endnu er en Muus igjen paa Boden.“
Før Drengen frem! Nu, Pige; du som talte
saa ømt — endskjøndt det var en Barnehaand,
som greb mod Stjernerne — om dine Søskend,
kast Had ei paa din Broder om han vidner
imod dig. (En Retsbetjent gaaer.)

Nannette.

O det kan han ei.

Mairen.

Han maa
ei anderledes.

Nannette.

Grusomt! mod; ei for?

Mairen.

Saa vil al Ret. Den Lov er streng, men god.
Den kaster bort som Sand al Følelse,
for Sandheds Guld at finde i Ruinen
af Menneskenaturen. (Retsbetjent kommer.)

Retsbetjenten.

Vious Søn
inat forkortet har sin Hals, fordi
den sidste Retsdag vidned mod hans Faders.

Mairen.

Godt! Men forstyrr med Sligt ei Retten. Dog
det viser grant Justitias Guddomlighed,
at hun som Gud igjennem Ætten straffer,
og hevner sig for Fædrene paa Børnene.

Nannette.

Barmhjertighed! o, for de Spædes Skyld,
som jeg er Moder, skjøndt uskyldig Pige.

I dræbe dem med mig. Af Hunger døe de,
i Skoven vankende, som Fugleunger,
hvis Moder tifold grusom Piil har skudt.

Mairen.

Vil du indbilde Mænd, at du er Moder
som Tømmermanden Josefs Brud? At Aand
kun skygged dig? Haha! Nu knæl ei;
der langt er til Retfærdighedens Knæ.
Hvad har du til dit Forsvar?

Nannette.

Nok ved Himlen,
hvis Qvinder dømte. Dræb mig som en Kjætter;
men piin mig ei for hvad jeg ei tør tænke.

Mairen.

Nu, skyldig eller ei, dog bedst der svares
paa slige Spørgsmaal under Tommelskruen.
Det skulde og, som gammel Praktikus,
mig ærgre, om saa vigtig Forhørsform
forsømtes, selv om den til Intet førte.
Det kan jeg ei forsvare. Mand, frisktan!

(Bødlen nærmer sig med Tommelskrue.)

Nannette.

Hvad vil I? O skal Dette til? Rodriguez,
er det jert skrækkelige Forsæt? O,
Uskyldig! uskyldig! er mit Raab før Piinslen;
i den mit Skrig betyde skal det Samme.

Rodriguez.

Nu kan jeg ikke hjælpe.

Nannette.

Saa vil Gud
ei hjælpe dig, naar du for dette pines.

Mairen.

Snak ikke saa. Det ryger af din Fod.
Din Arm ei kaster Skygge, om du løfter
den mellem Sol og Jord. Skriv, Secretær,
at Retten, tvungen af Sandsynligheder,
saa lige Sandhed som et Æg det andet,
og selv af Pigens Haardhed piint, gik over

til lovlige Tortur. Afsted da, Bøddel!
Og klem i Guds Navn til!

Nannette.

O store Gud!
tillad dem ei den Synd! O giv et Tegn,
som kan formilde deres Hjerter, og
fra Synd dem frelse, større end min Død!
(Bødlen fører hende afsted til Marterkammeret. Nannette raaber:)
Uskyldig! Stands! Uskyldig!

Mairen.

Det er Veeskrig
før Sandhed fødes.

René. (Til Madelaine.)

Ædle Frøken, tale
ei disse Skrig for mig?

Madelaine.

Ei til mit Hjerte.
(Nannette skriger.)

10de Edsvoren.

For St. Dominicus er disse Skrig
sød Psalmesang.

Nannette. (høres raabende.)

O stands! Uskyldig! O!
Rodriguez! Rodriguez!

Rodriguez. (Afsides.)

Høist besynderligt!
det Skrig var just accentueret som
Fanchettes. Kan da Sjelesmerte lignes
ved Legemets? (Nannette skriger.)

Mairen.

Nu kom der sikkert Blod.
Men bi til Kjødet mases frem af Fingren
som Blommemarv, og Benet presses frem
som Steen af Frugten! Hvilken Majestæt
har ei Justitia, den eneste Gudinde,
som overleved Hedningskabet, og
som kjører knusende sin Seirsvogn end
henover Mennesker! (Colin føres ind.) Aha, det Vidne
kan neppe tale.

Rodriguez.

Kun et Pust behøves,
saa maa jo Skaalen synke. (Nannette skriger.)

Colin. (lyttende.)

Stygge Mænd,
I gjør Nannette ondt.

Mairen.

Ja, Dreng, hun negter
der er et Barn i Bækken.

(Til de Edsvorne. Triumferende.)

Seer, I Mænd,
det var et Spørgsmaal!

Colin.

Er det derfor? Ak,
jeg er saa angst. Men vidst kun mig, Rodriguez —
jeg siger det: der er et Barnebeenrad,
et fælt, et fælt. I selv har —

Rodriguez. (Afbrydende.)

Det er nok.
Bæk, væk med Drengen!

Colin.

Jeg vil til Nannette.

Madelaine.

Et Beenrad? Nei, et Barn som Søvnens Gud.

Rodriguez.

Hvad have vi meer Vidnesbyrd behov?

Mairen.

Slip Drengen udenfore Byen. (Colin føres bort.) Bøddel,
Hvad nu?

Bødlen. (Kommende.)

Hun er besvimet. Skruen gjør
ei mere Virkning end en Handske.

Mairen.

Bær
saa hende ned i Fængselet igjen!
Og gjør du rede dit Bestik. I Herrer,
nu Intet er ivejen. Lad nu Viisdom
Retfærdigheden krone med en Dom!
en Dom, saa andre Retter kunne see

til os, som Sømænd, rystede af Stormen
til Castors Stjernehjelm, og takke os,
som Odelsmænd sin Stammefa'r, der brød
med kjække Plogjern først Moradset op!
(Retten raadslaaer. Bødlen bærer Nannette gjennem Retssalen.)

Madelaine. (Affides.)

Gid jeg min Slagvandsflaske havde! Dog
hvor taabelig en Angst! Er hun ei Kjætter,
og burde døe, om skyldløs end i dette?
Bør Tyv ei dræbes? Og har hun ei stjaalet
fra mig hans Hjerte, kjæbet til mit eget
med Eeder, som maae kunne Satans Vinge
som Sæk paa Ryggen binde! Det er nok!
Hans Syn har hun fortryllet — Trold bør døe —
hans Nerver døvet; men min Smerte vakt.
Det er kun Selvforsvar; thi hun er falden
i mit Gebeet ind, styrtende sig i
det Sværd, jeg holder udstrakt der med Ret.
Jeg dræber hende ikke; thi hun er
af Urnens sorte Stene alt bedækt.

Mairen.

Jeg beder, Herrer, skynder eder; thi
min Datters Sygdom spænder mig i værre
Tortur end Pigen.

De Eedsvorne.

Skyldig!

Mairen.

Det er dømt
som af en Engel; thi en Engel har
dog ikke meer end tolv Mænds Vet. Nu dømmer
da Loven. Skriv —

Rodriguez. (Affides.)

Jeg frelste hende. Hun
betaler nu sin Gjeld. Det mildner bort
endeel Forfærdelse fra dette Drab.
Men denne Tanke gjør, som Draabe Gift
til Gift en Sjø, mit hele Sind vanvittigt:
at jeg har lidt, men ikke nydt: ei mere
for evigt Nag end skyldløs Drøm kan give;

at, Ovnens Flamme liig, min Lidenskab,
fortærte kun sig selv i frugtløst Meed
for Himmelen at naae; at over dens
Anstrengelser Domsklokken et „Umuligt!
evindeligt Forgjæves!“ snart skal tone.
O Skrækkeligt, snart har min Fantasi
et fælt, mishandlet Billed kun at mane,
og umant kommer det! Ei min Natur,
der maatte nøje sig med Drømgestalten,
kan taale at den skjændes — nei! ha, nei! —
at denne usle Vellyst isner hen
i Skræk, at Blod besudle skal de Former,
som have i en luftig Skjønhedslinje
dog tvingende som Aag og Kobberstempel,
indringet Tankes Lys og Drømmes Mulm.
Nei, nei! Jeg taaler ikke denne Qval,
at Øxen skal det Legem sønderhugge,
som jeg istand er til at rode op
af Graven som Hyænen; at den Skjønhed
ei overlever Livet en Secund,
et Mindets sidste Kys, kun en Secund,
tilhørende umættelige Øje;
at hendes Liv, hvis Herlighed bortfløb
for mig, som fulde Strøm for Danaiders
forbrændte Læber, ei en Efterligning
af Liv skal skjænke, som tilhører mig;
ei som nedgangne Sol en Efterglands,
der et vellystigt Øjeblik endnu
med matte Lys kan give Liv. Nei, nei!
hvis hendes Skygge i min Evighed
skal boe, da maa den ligne hende selv
saa som hun var ifra Naturens Haand,
ei som hun komme skal fra Bøddelens.
(Høit.) I Herrer!
Et Ord til eders Hjerte fra mit Hjerte!
Besynderligt, at Skjønhed, Dydens Aasyn,
omskiftes ei, om Dyden vorder Last.
Saa er det her. I Varm, der synes liig
en Engels Aandedræt, i denne Jords

for kolde Luft til riimhvid Sky indstivnet,
en smudsig-graa Vampyr af Hjerte hænger.
I Øje, hvorfra skyldløs Sylfesjel,
for hvergang det mod Himlen blikker, synes
som mørkblaavinget Sommerfugl at stige,
en Tanke svømmer om i falske Taarer,
meer slugende end Nilens Crocodile.
Dog er det Skjønne Værk af Gud, det Onde
af Djævlen frembragt kun for hiint at haane.
Lad os da ære hvad der er af Gud,
just som vi ære græske Hedningtempler,
men ei Afguderne, som boed der!
ei sønderrive himmelskt Mesterværk,
en Skaberprøve paa en ny, meer skjøn,
med Stjerners Glandshud dækket Menneskeslægt!
Som hun blev skabt gjenvende hun til Jorden!
Slig Skjønhed døe bør som et Maleri
kun i en langsom Blegnen.Ære vi
saa Menneskers, hvi da ei Skaber-Kunstværk?
Lad Døden derfor snige sig bag Læben
i vakre Blomsters Gift! Lad Døden i
Violduft komme, bringe fagreste
af Liv sin Hyldest i en taareformet
Phiol af Sølv, og bøje hende sagte
bagover blegnende paa Lejet! Ak,
da — (Tummel udenfor.)

Mairen.

Frels os Sanct Renauld! I Jesu Navn
hvad er paafærde? (Eedsvorne styrte til Vinduerne.)

1ste Eedsvoren.

Helgnen være lovet!
Det er Toulouse ei, men Spaniolen.
Men store Gud, hvor seer hans Skare ud!

Mairen.

Ei, Borgere, saa er al Nød forbi.
Beskyttet kan sin Gang nu Retten have.

Eedsvorne.

Nu maae vi hjem at passe paa!

10de Eedsvoren.

Nu kan,
og bør, for Compagniets Mod at qvikke,
med pompfuld Strenghed Lovens Ord fuldbyrdes.

Mairen.

Saa troer jeg med.

Rodriguez.

Nu meer end før jeg ikke.
(Josef bevæbnet og et Par Soldater komme.)
(Afsides.) Ha, Han er her? Hvor fløi Toulouses Pile?
Nu hurtigt maae det skee, og skjult. Forsvinde
maa Kilden, hvori han kan svælge,
mens Tørsten mig forbrænder.

Josef.

Ædle Maire,
min Høvding søger Ly bag eders Mure.
Han æsker derfor Byens Nøgler, som
han i et Veddeløb, der Livet gjaldt,
har vundet fra Toulouse, der kommer efter.

Mairen.

Guds Død!

Rodriguez. (Afsides.)

Han smiler, den Forræder.

Josef.

Maire,
Toulouses Bann're vaje alt paa Høiderne
om Hautbrisson.

Mairen og René.

O ve!

Madelaine.

Hvad rager det
vel jer? Jeg bærer det i Haab om Hevnen.

Rodriguez.

Du smiler, Skurk?

Josef.

Ja, her i denne Rede
med Muur af Æggeskaller er dog bedre
end paa den aabne Mark ved Sorguez, hvor
jeg kaaret var til fils perdu.

Mairen.

O Jemini!

Tag Nøglen. Der maa strax capituleres.

Josef.

Den Tro faaer nok min Høvding før i Haanden
end i sit Hoved. Kanskee dog i begge
paa eengang med eet Slag. (Gaaer.)

Rodriguez.

Nu, vise Ret,
jeg troer ei der er ret beleilig Tid
til meer med Blod at tirre Sejerherren.

Retspersonalet.

Nei, nei!

Rodriguez.

Jeg skal besørge hentet ind,
før Fienden kommer, Qvinde, der kan lave
en Gift, der bringer Død som i et Kys. (De gaae.)

Fjerde Act.

Første Scene.

(Fanchette med Nannettes Søskende under et Træ i Skogen. Hun har det fundne Barn ved Barmen.)

Fanchette.

— — Nei, nei, Barn! den hvide Frue,
som hvisked' med en Røst, der lød for dine
i Feber tændte Nerver, høit og skarpt
som Glassets, „at Nannette skulde døe,"
var ei Madonna. Nu, stirr ei saa vid!
Det er ei hende, men en Hyld i Blomstring,
Barmhjertigsøsteren imellem Planter,
der læger Syge og paa Graven sidder.

Margot.

Jeg kan ei glemme det.

Fanchette. (Trykkende Barnet fastere til sig.)

Ak, jeg har glemt!
Jeg kjender ogsaa Virkelighed, meer
end Febersyner rædsom, Febersyner,
som ingen Sandhed kan i Fælhed naae,
dog, til at see og føle, legemlige
som Sandhed selv. Men alt er smeltet sammen
til Skyer, som jeg ei vil undersøge,
og som nu bære nye klare Himle.
Den Viisdom har jeg vundet, at jeg aldrig
vil ængstes, om der møder noget Galt;
og den er just Forskjellen og det Fortrin,
som Engles Viisdom har for Menneskets —
den Daare, som vil bade sig i Fryd,
men ikke veed, at Sorgen er det svale,
frisktvexlende i Badet.

Margot.

Ak, jeg veed:
Nannette kommer ikke meer tilbage.

Fanchette.

Madonna elsker Børn. Bed da til hende.
Det var ved hendes Under denne Lille
kom efter fire Aar igjen fra Vandet
som efter fire Timers Søvn.

Margot.

Jeg hørte —

Fanchette.

Ei, Barn! den lille sorte Mand, som bøjed
et glorødt Ansigt (som Qvarteer ifra,
liig Ovnen sved) udover Buggen, og
til hvide Dame hvisked: „jo hun sover;
hun hører intet," var ei Djævlen,
men Skriveren René. Tro ikke Sligt!
Det gjør dig syg igjen.

Margot.

Jeg er saa angest.
Jeg hørte tydeligt —

Fanchette.

Hvor kan du græde,
som seer min lille Engels Smiil?

Margot.

— — Hun stod
med hævet Slør, just ligt hiin Hyldegreen,
som fuld af Blomster gaaer for Vinden, i
vor Dør, da hørte jeg hun sagde med
den fæle Stemme til den sorte Mand:
„Hvad rager os, om Barnet end er borte?
Vi saae det jo paa Træets Rod i Bækken.
Det er dog hendes Skyld, og ikke vor.
Men husk, om end hun ikke —" (Brister i Graad.)

Fanchette. (Springende op.)

Barn! for Guds Skyld!
Død eller Liv! Meer! meer!

Margot.

Ja Fruen sagde:
„husk, om det dræbte Barn end ei er hendes,
saa maa hun for Rodriguez' Skyld dog falde."

Fanchette.

Hvad? Rædselsbarn! Hvad! hørte du? O nei!
du laae i Feber . . . (Bøjer Hovedet imod det spæde Barn.)

Margot.

I min Feber hørte
jeg Blomsternes Musik. Jeg hørte Tonen
i Rosens Farve — det var Cymbelklang —
og Akelejens Horn og Græssets Fløite
og Liljernes Basuner. Engle saae
jeg tale; thi fra deres Pander straalte
hver Tanke ud som mangefarvet Lys.
Dog havde hveren Straale, Orglets liig,
sin egen Tone. Men jeg fatted kun,
at Meningen var Fryd, i Pragt forkyndt.
Og mellem Englene kun een jeg kjendte,
som bøjed ofte Panden over mig
— da var det som om paa min hede Kind
en liflig Svale dugged ned i Lys —;

det var Nannettes Ansigt. Ak, da hørte
jeg hine Røster, og blev frist af Skræk.

Fanchette.

Du dræber mig. Det Rædselslys mig blinder.
O Helved lyser gjennem sine Revner!
Vi lidt! Oh derfor var du syg? din Feber
i vilde Gang et Hjul, som mig skal knuse?
Jeg seer det. O det er et Lys! mit Barn
har seet det: hergjennem Brystet, liig
et Lyn fra Sky til Sky, forplanted sig
min fæle Tanke til dets Hoved. Ak,
det bliver bedst, jeg giver Slip paa dig,
som kan ei die dig med andet end
den Skræk, du suger af mit Kys. See derfor
du smiler meer ei, Barn. Jo smiil igjen!
Jeg er din Moder. Andet er umuligt.
Jeg er din Moder, meer end andre Mødre;
thi Himmelen togange gav mig dig;
og jeg har kjøbt min Ret til eget Barn
for Kjærlighed til Andres. Var jeg ikke,
jeg vilde være det . . Nei denne Tanke
er reent vanvittig, at jeg ikke er
mit eget Barns Moder. Ak Margot,
din Feber smitter mig. Ulykkesbarn,
jeg kan ei længer elske dig. Du er
Dens Søster, som vil røve mig mit Barn.
Jeg vil tilbagegive dig Nannette.
Saa skifte mellem os vi vore Børn. (Gaaer med Barnet.)

Anden Scene.

(Skogsletten. Colin ved Bækken. Fanchette kommer.)

Fanchette.

Jeg hører Tummel. Kommer hun? Mon nu
for førstegang Rodriguez ei bedrager?

Colin.

Fanchette! ak, gode Fanchette, hjælp mig!

Fanchette.

Ah, Barn, velkommen hjem igjen til Skogen,
du lille Fugleunge!

Colin.

For Guds Skyld, hjælp mig! De pine Nannette fordi hun er saa taabelig at negte der er et Barneliig i Bækken. Jeg har selv seet det i Hvirvelen. Se der! der saae jeg et Been.

Fanchette.

Hvor? hvor? Du raser. Hvor?

Colin. (Arbeidende.)

Der! Se der hvidner det bag Stenen, som Herr Rodriguez væltede over. Han vil pidske mig, men for Nannettes Skyld vil jeg bære det lige hen til de onde Mænd paa Raadhuset.

Fanchette. (Slipper Barnet i Græsset.)

Hvor? Der er sort. Hvor er mit Barn! Jeg seer ei ..
Hold fast! Hør Vandet bruser. Frels! o frels!
Mit Barn drukner .. Frels! (Segner om.)

Colin.

O Fanchette! stakkels Fanchette, som blev saa bange. Colin er ikke bange; Fanchette, se lille Colin er ikke bange for Nannettes Skyld. (Bøddlen kommer.)

Bøddlen.

Nu, er hun her? Hei, Mo'er, staa op! Retten kræver din Kunst.

Fanchette. (Reisende sig halvt.)

Hvor er mit Barn? O vær barmhjertig!
hvor er mit Barn?

Colin. (Rækker hende Barnet.)

See der, og nok saa friskt.

Fanchette.

Bort! Det er ikke mit. Men her, kom Mand!
(Fører Bøddlen til Bækken.)
Se her! der er det. O, nu seer jeg klart
tilbunds som før, dog ei med Vanvids Øje.
Et Skjæl er faldet fra. Dog er for skarpt
det St.hansorme-Lys fra disse Been.

Se vel til Bunden, Mand! Det er mit Barn,
som skinner der, ei dette, som jeg troer
er født af Bækkens Skum.

Bøddlen.

Ei hvad Galqvindsnak! Følg mig, Retten kræver
dig . .

Fanchette. (Sløv.)

Jeg veed det.

Bøddlen. (Affides.)

Der er noget underligt
Guddommeligt i Galskabs Framsynthed.

Fanchette.

Oh, du er Bøddlen? Det er rigtigt. Vel,
her er jeg. Du har glemt mig fire Aar.

Bøddlen.

Jeg kræve kun skal eders Kunst. Man veed
I kjender Urter, giftige som sunde.
Mit Ærind derfor er at bede jer,
at lave os et Bæger kraftig Gift
til En, som er for god for mig.

Fanchette. (Sløv.)

Da er
det ikke mig.

Bøddlen.

Nei vel, en Barnemorderske.

Fanchette.

Da er det mig. Du kom tilpas. Thi se,
der under Orren voxer endnu den
blodplettede Skarntyde, som jeg krysted
for Modermelken i Rodriguez' Barn.
Den svulmer fuld af Gift, men vil gaae ud,
naar med min Død dens Livsmaal er opnaaet.
Og her er høje Purpur-Digitalis,
en Konge liig i staalblaae Hær af Stormhatte;
Pigæble der, meer mordiskt end din Ox;
der Daphnes bloddryplige Bær, mordskumle
Gifttyde — Du behøver neppe meer
forat forgifte Rhonen. (Plukker Urterne.)

Bøddlen.

Nok, kom nu!

Fanchette.

Stig, veed du, om Herodes først forgav
de Børn, han kastede i Brønden? Jeg
har troet det var mindre Pine.

Bøddlen.

Snak!

Jeg har Befaling flux at føre dig
igjennem skjulte Port.

Fanchette.

Støt mig! jeg vakler;
dog ei i det, jeg veed jeg har at gjøre.
Thi jeg for Moderens fik Parcens Høihed! (De gaae.)

Tredie Scene.

(Udenfor Raadhuset. Josef med andre Soldater paa Post. Don Gaspard og Rodriguez spadserende forbi.)

Don Gaspard.

Det gjør mig ondt for Eders Søster.

Rodriguez.

I
faaer gjøre Alvor af det.

Don Gaspard.

Nu, javel
det gav et Gjæstebud ialfald efter
Strabadserne. Men naar jeg siger jer,
det gjør mig værre, at jer Spas gik galt,
saa seer I Bunden af min Elskov.

Rodriguez.

Don!
Jeg kræver jer til Regnskab.

Don Gaspard.

Ej, I er
tungsindig! Meer I ligner mine Landsmænd,
jeg eders. Men, hvis endelig jert Tungsind
behøver Blod til Lædskelse — velan!

jeg contrastevner jer med Kaardespidsen,
fordi I paa saa jammerligt Beviis
vil dræbe Egnens Skjønhed. (Rodriguez skjærer Tænder.)
Ah, jeg mærker,
at eders Tænder løbe end i Vand.
(Til Vagten.) Pas paa Krabaten der. Han maa ei sættes
paa Volden.

Rodriguez. (Til Gaspard.)
Jo, hvis Fienden skulde storme.

Don Gaspard.
Forgjæves! Som mod Broens spidse Hjørne
sig dele Fiendens Strømme, hvor han staaer;
og Pileskyen føres ad hans Sider
med dobbelt Død paa hver, mens han er urørt.
Der er en gammel graa Fanatikus
hos Fienden — den Samme, som forærte
i Løsning mig for ham en Pung med alskens
Udfeiningsgods, som gamle Kroner, Maljer
af Sølv og Ringe — Han er Karlens Skytsaand.
Han tager altid Pladsen ligeover,
og taler godt hos sine Sidemænd
for ham, saa, hvor vi styrte frem med ham
imellem os, i sortest Piilregn er
en Aabning, hvori Himlen skinner ned,
og hvori Lærke rolig kan slaae Triller.

Rodriguez.
Troer I at Byen holder sig?

Don Gaspard.
Javel,
hvis jeg kun holde kan paa Borgerne.
Jeg gaaer at spærre Porten meer for dem,
end for Beleirerne. (De gaae.)

Josef. (Mumlende.)
Gid Jeg den aabned!
(Fanchette og Bøddelen komme.)

Fanchette. (Til Josef.)
Du kan ei, Josef.

Josef. (Forskrækket.)
Hvad?

Fauchette.

Jeg læser i
dit melancholske Blik Forræderiet.
Det saaer det ud i Sandet, og din Landse
indgraver det deri, det rager frem
i dine kummerbøjde Skuldre, og
i dine sygelige Træk fremglimte
dets Uvejrsmærker, i dit Hjemveesmiil
det spiler Vingen.

Josef.

Ei jeg dølger, at
jeg hader denne Tjeneste.

Fanchette.

Det bør du
til du kan sprænge den.

Josef.

Jeg ei forstaaer dig.
Er ogsaa du min Fiende? Du har
den samme Grund: thi Ingen Ondt jeg gjorde.

Fanchette.

Saa just begynder hver en stor Bedrivt,
ond eller god (og saa begyndte min)
med at vi ei forstaae vort eget Hjerte.
Hør efter! Ei Forræderi der gives
undtagen mod det Bedre. Alt det Slette
er efter sin Natur den Ost, hvori
Forræderiets Orme yngles, og
hjemfaldet Døden,. som det bedst kan skee.
Det er kun Magtens Sprog, som nævner med
uærligt Navn den største Ærlighed:
at lyde vor Samvittighed mod Verden,
den største Riddersdaad, forvist antegnet
i Himlens gyldne Bog, at løfte just
forbudte Skjold, naar Solen falder bedst,
og Dragens Hoved slumrer trygt derunder,
og Tiden er, da Liv er værd mod Liv.

Josef.

Ah! troer du saa?

Fanchette.

Vist! Ei det er
Forraad, om vi erkjende ei hvad Andre
os paabandt mens end Aanden sov. Ei er
Forraad det, om vi bryde hvad vi tvinges
ved Tiders Lov og Øjeblikkets Aag
at taale; men at bryde hvad vi hylde
i Hjertets Tempel, hvad vi dyrke der
med Sjelens Flammer, dræbe hvad vi elske,
og krænke hvad vi ære. O det er
et Helligaandsforraad! Men som du er,
saa vær, og vær det for Alverden, naar
sin Ørnevinge Klogskab kan slaae ud,
og flyve med Begeistringen omkaps!

Josef.

Saa er det. Ja!

Fanchette.

— Og ofte Tiden er
lagt i en Enkelts Haand, og med sin Evighed
er han for Øjeblikket da ansvarlig.
Ubøjelige Regel derfor lyder:
vær hvad du er; og, kan du, som du er.
Du er nu født at dyrke Paven som
en Gud; den Eed blev i dit Hjerte fæstet,
før Liv det følte. Du har revet ud
dens Tvekrog — Ret! — din unge Sjel blev bøjet
i Massens Spalier langs Kirkens Væg.
Du har nu voxet anderledes, for
at naae den frie Himmel — Ret! — Dig er
lagt Sværd i Haand imod dit eget Hjerte;
nu tænker du at vende det mod Fiendens.
Og det er største Ret. Derfor, da du
har været hvad du er, saa glem ei heller
at være som du er, naar du det kan!
Og det er nu! (Hviskende.) Hør hid! Ved Foden af
det røde Taarn en Udfaldslaage findes,
kun skoddeslængt, for mig at føre ind,
og end i Nat den uforskandst vil staae,
for hurtig ind at lukke Lægen til

den gamle Maires Datter. Budet sneg
sig ud, da jeg kom ind. Forstaaer du?

Boddlen.

Nu,
hvad hvidsker I der efter?

Fanchette.

Jeg fortæller
den stakkels Karl, at disse Urter just
vil gjøre Pinen kort nok for hans Brud,
der er herindenfor til Døden dømt!

Josef.

Hvad? hvad?

Fanchette. (Med Fingeren paa Munden.)

Saa er det. Derfor vær bestemt. (Gaaer.)

Fjerde Scene.

(Aften. Narcisses Sygeværelse. Ammen ved hendes Seng. Mairen lister sig ind.)

Mairen. (Sagte.)

Cathrine, fantaserer hun endnu?

Ammen. (Sagte.)

Tys! ja; op og ned om Barnemordet. Hør bare — nu hvidsker hun, men vil snart tale høit nok.

Narcisse.

— — Saa ride Gaspards Ryttere op om Skafottet, og han selv holder ligefor med den sorte Hanefjer paa. Saa triner Boddelen op, og rager opover Alle, som et brændende Taarn. Mon jeg skulde være klædt i Hvidt, Cathrine? O det er dyre Øieblik.

Ammen. (Grædende.)

O Gud forbarme sig!

Mairen. (Halv høit.)

Du skulde have Skam, Kone, om du har fortalt hende noget om hvad der passerede inde paa Domssalen.

Ammen.

Nei, saasandt — Hun er bleven værre siden Compagniet drog ind.

Mairen.

Tys! ud! Fordømte Sladderqvind! ud!

(Ammen gaaer.)

Narcisse.

— Hu! der tager han Øxen frem og kjender om den er skarp, og en Sax til mit Haar. O Naade! Naade! tag mig ikke i mit Haar! Naade! Naade!

Mairen.

Det er jo mig, stakkels Barn! din egen gode Papa. Vær rolig for Pigen: hun skal ikke døe ved Bøddeløxen, men stille ved Gift naar det gryer ad Dag, ja stille som en Stjerne slukkes ud, som en Tone sagtner hen.

Narcisse. (Forundret.)

Hvem? Ah! dette er jo min Seng? Ak, min stakkels Fader, jeg har grædt for dig.

Mairen.

Narcisse, stakkels syge Barn, vær roli :
Jeg har sat ud en Priis, — saameget Guld,
som Sværd og Bidsel veje — for den Rytter,
som henter mig fra Avignon herind
Dødstvingeren, Araberen El Tahir.

Narcisse.

Hvem meldte sig? Don Gaspard?

Mairen.

Nei, mit Barn,
ei han — en simpel Rytter.

Narcisse.

Ikke Han!
en simpel Rytter?

Mairen. (Afsides.)

Dumt, jeg ikke løi.

Narcisse.

Nu ja, jeg gifter mig med ham.

Mairen.

Mit Barn,
styr disse vilde Tanker.

Narcisse.

Troer du ei,
at simple Folk har Ærlighed?

Mairen.

Jovist,

for meer end Andre.

Narcisse.

Mod?

Mairen.

Jovist.

Narcisse.

Da er
slig Karl jo bedre end Don Gaspard, og
jeg, som mig holdt for Denne ei for god,
for ringe for slig Karl. Men troer du, at
Fornuft de eje, som befaler dem?
Samvittighed, som kræver dem til Regnskab?

Mairen.

Tilvisse, Barn.

Narcisse.

Hvi dræbe I dem da
for deres Tro? Troer du de elske denne
og deres Hjem? Hvad Kuben er for Bien
er Troen for Fornuften: skal den due,
da maa den have bygget selv den op.
Da er den kjær, og did tilbagevender
den fra sin Sværmen.

Mairen.

Du har Ret.

Narcisse.

Hvi tvinge
I Aanders Tro da ind i Magtens Form?
Hvi fængsle Bier I i Hvepserede?
Hvi har man slæbt et Menneske i Kamp
mod sine Troesbrødre? dømt hans Brud
for hendes Tro tildøde?

Mairen.

Ikke derfor.
(Afsides.) Der seer jeg Spidsen af Cathrines Tunge.
Gid den var brændt med Glødjern! (Høit.) Barn, ei derfor.

Narcisse.

Nu, hvorfor?

Mairen.

Hun er ikke værd din Tanke.

Narcisse.

Er Hun da en vanæret Jomfru? Da
vil Jeg ei kaste første Steen.

Mairen.

Tænk ei
paa hende. Hun er værre end Chimæra.
For Roms Ulvinde maae hun blues: Hun
har dræbt sit Barn.

Narcisse. (Med et Skrig.)

Sit Barn!?

Mairen.

Gud hjælpe
mig arme Mand!

Narcisse.

Nu gjorde du det Samme.
Sit Barn? Umuligt! Det kan En kun gjøre.

Mairen. (Hændervridende.)

El Tahir! O El Tahir! frels mit Barn!
O Gud forlade dig, som tøver! Barn!
vær rolig, søde Barn!

Narcisse.

Siig blot, tilstod hun?
For Himlens Skyld saa svar!

Mairen.

Nei, Datter, hun
var selv for haard for Pinebænken.

Narcisse.

Ve!
Uhyre! Hun blev piint? O Piinsels Piinsel!
Igjennem Luften komme hendes Skrig
at pine mig. De pine mig — O rædsomt!
Hun negted dog; dog dømte du? dog voved
du at fordømme! Voved du det?

Mairen.

Loven . .

Narcisse. (Haanleende.)

Ha Loven! Jeg vil plukke denne Lov,

og klistre den i Rettens blinde Ansigt,
hvori hun sprøitede sin Uskylds Dug
og Fingrens Blod forgjæves. Arme Mand,
du veed ei hvem du dømte. Dog, er det
ei saa? Du sagde, at hun skulde døe
ved Gift naar Dagen gryer?

Mairen. (Afsides.)

Hun mindes det.
Besynderligt! (Høit.) Jo jo, ved Rettens Gunst.

Narcisse.

Jeg takker. Det var mere end fortjent.
Nu vil jeg op.

Mairen. (Holdende hende tilbage.)

For Guds Skyld, Barn!

Narcisse.

Jeg er
jo frisk; saa frisk. Jeg sværger det. Mig Febren
forlod. Du gav mig saadan iiskold Drik.

Mairen.

Ak, kjender du mig ikke, Barn?

Narcisse.

Du er
min Fader jo? den gamle Dommer? O
velsign mig! (Støder hans Haand tilbage.)
Nei, du kan ei længer med
slig Dommerhaand. Den vilde dryppe paa
mit Hoved kun en dobbelt Tyngde Blod.
Og jeg vil ikke have hendes — hør!
jeg vil ei have hendes — hører du? —
om Areopagus mig vil det skjænke.
Tilgiv mig blot, og gaa! — Jeg beder eder —
saa bli'er jeg frisk — Farvel! Farvel!
O gaa, jeg beder, gaa, saa bli'er jeg frisk!
Farvel! Farvel min Far! Farvel!

Mairen.

Jeg gaaer
til Kirken. Den skal straale hele Natten
af Lys, liig udhult Berg af Diamant,

og alle Præster skulle bede, at
til Sundhed denne Krisis maa sig vende. (Gaaer.)

Narcisse.

Til Sundhed? Ja til Sundhed i Beslutning,
saa vist som at Forbrydelsens var syg.
Det er bestemt. Et Lod faldt i mit Hjerte,
og knuste Tanken — sælere end Mordets —
at Retten dræber, ikke jeg. Velan,
ja Retten skal nok dræbe, men den Rette.

(Ammen kommer.)

Ammen.

Hvor er det med dig, Barn?

Narcisse.

O meget bedre.
Imorgen er jeg frisk. Sæt dig kun trygt
i Sovestolen.

Ammen. (Sættende sig.)

Ah, hvor godt og mygt!

Femte Scene.

(Nat. René og Madelaine paa en Altan. Josef ligeoverfor ved Raadhuusporten paa Post.)

René.

Frøken, Hihi! herfra kan I see Luen paa Hautbrisson. (Afsides.) Alt som den flammer, slukkes min.

Madelaine. (Kjælen.)

René! lille René!

René. (Afsides.)

Frøkenens Yndigheder tage sig mindre og mindre godt ud i denne Belysning.

Madelaine.

Det er blot Sparværket i det ene Taarn, René.

René.

Ja endnu. (Afsides.) Regner jeg efter, kan Skaden endru dækkes med 20 Egetræer fra Skoven. (Høit.). Hei, nu tog det i Fløjen. Hihi, Frøken, kanskee I ved dette Lys kan see hvilket ivrigt Middel jeg var til at skaffe jer Hevn over Rodriguez; og før Sol gaaer op ere

eders Medbeilerskes Yndigheder blevne for blege. (Klokken slaaer.) Nu er der en Time til.

Josef.

Nannette, Frelsens Time slaaer, da jeg
kan være, ei blot hvad, men som jeg er. (Gaaer.)

Madelaine.

Ei, lille René, jeg troer I var et Middel i Alles Hænder; men lad os ikke huske paa det. Coninges staaer dog endnu. Du er kold paa Haanden, lille René.

René.

Se den Knegt, der har han forladt sin Post.

Madelaine.

Det gjorde I ogsaa for Retten.

René.

Men Rodriguez kom i en slem Knibe. Hihi! og maatte tage min Rolle. (Afsides.) Ligesom du nu tager Frierens, fordi du har Jomfrukrampe.

Madelaine.

Derfor er jeg dig ogsaa kjærligere, eftersom jeg overvejer alt.

René. (Afsides.)

Ja først og fremst dine Aar. (Høit.) Jeg overvejer ogsaa Skaden paa Hautbrisson.

Madelaine.

Coninges staaer dog endnu: 40 Huse.

René.

Ja der boe Bønder. De spares nok af Bønder. Det er skam et Plus. Men Hautbrisson gaaer fløiten — hei, der faldt Klokketaarnet — for eders Strenghed mod Kjætterbørnene. Hihi! Jeg skal vædde den gamle Pelorce er Fyrbøder, saasom det er Hellighedens Grundlov, ikke at sætte sit Lys under en Skjeppe. Men gid jeg kunde blive Forvalter der under det nye Herskab, saa skulde nok Slottet komme op igjen, Skoven ned, og det Hele blive mit. Hihi!

Madelaine.

Det kan det nok, lille René; men ikke under det Herskab. Hvorlænge vil det Herskab vare?

René. (Affides.)

Det var Skam atter et Plus i Frøknens Regning.

Madelaine.

Konnetablen af Frankrig staaer i Quimbertin. Og Valdensere brænde ligesaa godt som disse P'anker.

René. (Affides.)

Atter et Plus. Det er nok bedst at benytte Vinden mens den blæser. Ingen Orcan er stærkere end Giftesygen, men heller ingen meer omvexlende. Den kan falde paa at gifte sig med Mohrianer og Monstra.

Madelaine. (Lægger Haanden paa hans Skulder.)

I er adspredt, René. I sukker. . . Ak!

René.

Ak! jeg tænker paa min Kjærlighed, hvorledes den luer som dette eders Slot, og vil snart kun levne en usel Aske af mit hele Væsen. Ak!

Madelaine.

Det er længesiden I gav den Luft, Monsieur.

René. (Knæler.)

Dyrebare Frøken, se — (Springer op.) Tys!

Madelaine.

Der kan I see, I tænker ikke paa eders Kjærlighed.

René.

Jeg syntes jeg hørte Lyden af at Byens Vindebro faldt ned. Men det er Intet. Gid Vindebroen til Eders Hjerte faldt ned.

Madelaine.

Nei, nei! Jeg vil gaae i Kloster!

René. (Paaknæ.)

Ak, dyrebare Frøken, se dog: som eders skjønne Slot flammer ned, saa flammer Glandsen af min Uegennyttighed højere.

Madelaine.

I frygtede mere for Rodriguez' Blik end for mit. Det vilde jeg aldrig tillade at I gjorde selv for Djævelens, om jeg tog eder til Naade. Nei, nei! som mit Gods blusser ned, slaaer min Stolthed højere sine Flammer.

René.

Ak, Naadige, jeg er en svag Sjel. Derfor — jeg beder —

Madelaine.

Ja, I er en svag Sjel. Derfor vil Lydighed være eder en Prydelse.

René.

Befal! —

Madelaine.

Imorgen gifte vi os, René.

René.

Imorgen? (Springer op.) Ja imorgen, imorgen! Og Gudsfee Lov, der vrimle Fienderne nedad Borghøiderne om Hautbrisson.

Madelaine.

Ja imorgen, René, naar min Medbeilerske har drukket vor Bryllupsskaal.

Sjette Scene.

(Nat. Fængsel. Nannette slumrende. Fanchette med Barnet. Paa Bordet Giftbægeret og en Lampe. Høit oppe et Gittervindue.)

Fanchette.

Hvor underlig en Sjel! hvor frit et Valg!
Hun negter sig den største Fryd: en Moders;
men griber Søvnens usle, skjøndt hun veed,
at disse Timer ere Livets Aften
og første Gry Frembrud af Dødens Nat.
Er dette Svaghed eller Kraft? Jeg gyser
ei for Forbrydelsen som for slig Kraft,
hvem Ro i Ondt som Godt er Lov, og hvem
ei Straffen skrækker meer end Synden ængsted'.
Jeg ei bebreider dig; thi selv jeg ei
har altid fattet min Natur. Det veed jeg,
at jeg, som myrdet har mit Barn, kan ei
en Flue dræbe; at den første Fryd,
mit bange Væsen føler med Fornuft,
er Tanken, at jeg døer for dig, som har

et Barn at leve for: den Tankes Sødme,
som du, mit Barn, maa smage hvor du er,
at dig din Moder offrer nu din Morder.
Et Barn jeg dræbte, men jeg frelste et.
Da maa vel Jorden, uden Krav, mig lade
med Himlen gjøre Regnskab. Jorden faaer
Gevinsten jo: èn Moder for en Morderske,
en livsfrisk Qvinde for en ussel Skabning,
som kan kun blive frisk i Døden, hvis
den himmelske Barmhjertighed er nøisom.
Jeg troer det, ja for denne Lilles Skyld,
som viser med sit faste Favnetag,
at han fandt Kjærlighed ved denne Barm.
Jeg troer det; thi en Marmor-Ro mig fylder.
Jeg føler mig som denne Qvindes Parce,
et fremmed Højere i mig, og dog
mig Selv saa klart som ingensinde. Jeg
er mod mig Selv Gjengjeldelsen, mod hende,
ved Himlens Naade, Gjenerstattelsen.
(Lægger Barnet i Nannettes Arme.)
Se der! Forkast nu Himlens Gave ei!
Hvis ei Naturen lærer Kjærlighed,
da er kun Lidelsen den Kunst, som kan det.
Naar du opvaagner, drik da Livet af
din Spædes Mund, som jeg har drukket Døden
af Læberne, mit Barn i dette Bæger
mig rækker til Forsoning. Læs da i
livstomme Øje og i dødstomt Bæger,
at her har Gud, ei Mennesker holdt Dom. (Lytter.)
Snart kommer Frelsen — o, at denne Mordhaand
maae sende den, er Honning i min Gift.
Du kan du vende hjem til dine Smaae,
og skjænke dem — o, atter faldt et Dryp
fra Himlen, en Madonnataare i
mit Bæger — for den ene Lilles Skyld
en Kjærlighed, saa riig, at af dens Sødme
nedflyder Draaber i dit eget Saar.
Det gryer — o snart! Men det er ikke Morgnens,
men Faklers Beegglands, som paa Gittret spiller.

Det maa saa være. Tiden er snart opfyldt,
og Giften syder op i moden Gjæring. (Tummel.)
Man raaber „Hevn for Pigen!" Det er dem.
„Toulouse!" skreg man. Det er dem. O snart
er al den Tummel fremmed Aandehviskten,
liig Taagers Gliden, Miner uden Lyd;
men — ve mig! Aanders Hviskten som en Torden.
(Stiger op til Gittret. Narcisse kommer.)

Narcisse.

Hun sover — Søvn er Uskylds bedste Ansigt,
som Døden er Forbrydelsens. Thi Hvo
vil da vel see paa den med Haan og Vrede?
O hvis jeg, kjære Smertesøster, turde
din pinte Finger kysse? Nei, du vaagner,
før jeg har dig betalt min dyre Gjeld:
det Liv du af mit sidste Suk skal arve.
(Knæler for Nannette.)
Tilgiv mig for min Døds Skyld! O, jeg tør ei
dit Aasyn see, for ei at see min Dom;
kun fjerntfra dunkelt disse Lemmer, som
for mig i Piinsel straktes, Christi liig.
O hvert Secund jeg lever er Bedrag
mod mig. (Springer op og drikker Bægeret ud.)
Saa! Er det nok? Gid der var mere!

Fanchette.

Jo det er Frelserne. Jeg hørte Josef.
Forbarm dig, Barn i Himlen! lad din Moder
ei længer være skilt fra dig i Helved,
end Livet vilde varet, hun dig røved!
(Stiger ned. Seer Narcisse.)
Oh, er du vaagen, kjære Pige? Du
er frelst.

Narcisse. (Segnende.)

Saa haaber jeg.

Fanchette. (Seende i Bægeret.)

Hvad? Himmel! O
Hvo er du?

Narcisse.

Just den Rette. Døden er
retfærdig: først den naaer de grumme Hænder.

De ere døde alt; hjælp derfor, at
bedække mig med Sløret, at jeg kan
fra Jorden, som en blodig Hem'lighed
fra Bryst, mig snige. Ah, nu aander Døden
alt i min Barm! Tilgiv mig, mens jeg hører.
Jeg seer dig ei . .

Fanchette.

Rodriguez' Søster? Himmel!

Narcisse.

Ja Mairens Datter. Mig min Fa'r har dømt.
Thi jeg — kun Du bør vide det, som leed —
jeg — o det brænder meer, end Giften —
har dræbt mit Barn, Don Gaspards Barn. O beed
med dine knuste Hænder — beed! .

Fanchette. (Griber Barnet.)

Du Arme,
her er dit Barn! Det lever . . hør! det lever . .

Narcisse. (Famlende.)

Umuligt! Hvor? Her! her! Mit Hjerte har
endnu et Slag — (Fanchette lægger Barnet ved hendes Hjerte.)

Fanchette.

Ak, ikke fleer! (Seer i Bægret.) Og heller
ei Draabe Gift for mig. (Barnet skriger.)
Du stakkels Barn,
du kalder mig, du trænger til en Moder.
Ja Gud har dømt, at jeg for dig skal leve,
og sone ud ved Kjærlighed min Synd.
(Tummelen tiltager. Den gamle Forpagter og Josef styrte ind.)

Forpagteren.

Mit Barn! Hvor er mit Barn?

Josef.

Nannette!

Nannette. (Drømmende.)

Josef!

Josef. (Tagende hende i sine Arme.)

O du er frelst!

Nannette.

Jeg følte ikke Døden.

Forpagteren.
Du lever, Barn! Men Døden følger os.
Mit stakkels Barn! kom! kom!

Josef. (Til Fanchette.)
Kom Frelserinde!
Til schweitzersk Afdal flygte vi, hvor Fred
af Alpen skjænkes Tro og Kjærlighed.
(Bærer Nannette bort. De Andre følge. Tummelen tiltager. Mairen, Rodriguez, Don Gaspard, saaret, Madelaine og René flygte ind i Fængslet.)

Rodriguez.
Hvor gyseligt, at dette Sted just er
vor sidste Tilflugt! (Seende Narcisses tilslørede Skikkelse.)
Ve, hun er alt død!
O skrækkeligt! alt død!

Mairen.
Hvo kan nu tænke
paa Sligt! Narcisse! ak Narcisse vanker
forvildet om i Ødelæggelsen.

René.
Hvor rædsomt lyder Skriget gjennem Byen:
„Hevn for Pelorces Barn!" Gud fri mig Arme!
Det er jer Skyld, Rodriguez!

Madelaine.
Her er værre
med dette Dødens Syn for Øje end
derude mellem Morderne. Ve jer,
Rodriguez — Alt er eders Skyld.

Don Gaspard.
Ja — gid
jer Satan tog! — jer er den hele Skyld,
som lokked mig at presse Karlen, der
har os forraadt, og maatte os forraade.

Mairen.
Ve dig, Rodriguez, for din Søsters Liv!
Det din Skyld er. Vor stakkels Byes Brand
maa sætte din Samvittighed i Kog.

Rodriguez. (Kold.)
Jeg veed, at Alt er min Skyld, ikkun min.
Dog offred jeg end engang op det Hele,

og daled leende i Helved med
Forbandelsen for Byens Undergang,
hvis denne Ene leved'. (Peger paa Liget.)
Jeg vil see,
om ogsaa du mig døende har bandet.
(Løfter Sløret. Tumler tilbage.)

Mairen.

Hvor kan du endnu over Gravens Rand
forfølge denne Lidenskab?

Rodriguez.

Ved Gud,
at Flammerne maae naae dig, før du seer,
hvem du har rammet med din Dom.

Mairen. (Tager Sløret af. Skrigende.)

Mit Barn!
mit Barn! (Segner om.)

Rodriguez.

Hun var ei saa uskyldig,
som Den, du dømte. (Til Gaspard, dragende sin Kaarde.)
Skurk! Du synker ei
i Jorden? Jo du skal for hendes Fødder.
(Gjennemborer ham.)

Don Gaspard. (Døende.)

Du kunde spart dig det. Se der!
(En Kriger stikker en Fakkel indigjennem Gitteret og antænder Taget. De Indsluttede opløfte et vildt Skrig.)

Rodriguez.

Nu maa
jeg dig din Død misunde og min Fader
hans Afmagt.

Madelaine.

Du Forbandede!

Rodriguez.

Du kyssed
min Fod, om jeg dig gav lidt Luft. René,
holdt jeg ei Løftet? Ak, den Stakkel er
alt død af Skræk. Vi To kun leve for

at lide Straffen. Ogsaa det er Viisdom.

(Seer mod det brændende Tag.)

Saa maa det just see ud i Helved selv.

Stemmer. (udenfor.)

„Hevn for Pelorces Datter!"

Rodriguez.

Hun er hevnet.

Og Gud har dømt — (Taget styrter ned.)

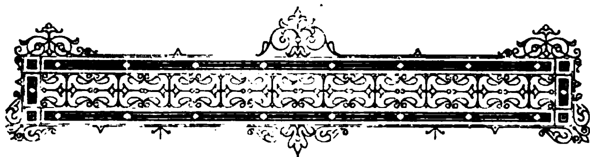

Jan van Huysums Blomsterstykke.

En Buket
til
Fredrika Bremer.

1840.

Anch'io sono pittore.
Correggio.

Johan (Jan) van Huysum.

(Født i Amsterdam 1682, † 1749.)

— „Hans Fader Justus, en middelmaadig Maler, gav ham den første Underviisning; men siden gik han i Lære hos Naturen, der bød ham sine skjønneste Døttre til Mønstre. Han er Blomsterrigets Rafael; dets Beboere fremstillede han med uefterlignelig Troskab. Hans Blomstre prange i de skjønneste Farver og i naturlig Friskhed, som om Duggen just havde udgydt sine Perler over dem. Han anbragte ogsaa paa sine Blomsterstykker Insekter, Sommerfugle, Fugle, deres Reder med Æg, o. s. v., alt i Naturens rige Pragtgevandt. Blomsterne satte han ofte i Vaser, zirede med skjønne Basreliefs. I Udførelsen hersker den højeste Flid, og ved Farvernes, Oljens og Fernissens Tilberedning undgik han omhyggelig ethvert fremmed Blik og iagttog den dybeste Hemmelighed. Han laserte i det Uendelige, selv Dækfarverne, og betjente sig derved af de klareste og varigste Farver, som ogsaa have beholdt sin Friskhed ligetil denne Tid. De Blomstre, som ere malte paa klar eller brunlig Grund, foretrækker man for dem paa dunkel, og de blive særdeles dyrt betalte. En Sindssygdom, han undergik i sine senere Leveaar, havde ingen Indflydelse paa hans Kunst.“ (Naglers Künstler-Lexicon.)

— „Det 18de Aarhundredes fortrinligste Blomster- og Frugtmaler; følte sig især dreven til Fremstillinger af Planterigets Fostre, og indskrænkede sin Pensels hele Kraft til at udtømme al Kunst i den levende Efterligning deraf. Han naaede det Højeste i sine Blomster- og Frugtstykker. Han forstod at udspeide Naturens Hemmeligheder, at fængsle den flygtige Blomstren i dens skjønneste Øjeblik og at naae det Højeste i denne

genre ved sine Farvers tryllende Sandhed og Mangfoldighed og ved det næsten Transparente i de fine Blomsterskabninger. Han var den Første, som fremstillede Blomster paa klar Grund, og overtraf alle sine Forgjængere i Blødhed og Friskhed, i Farvernes Fiinhed og Liv, i Udtrykket af det Saftige og i de nøjagtigste Lysforhold. Han var saa iversyg i sin Kunst, at han ikke tillod Nogen at see ham arbeide. Hans Blomster ere skjønnere og sandere, end hans Frugter; Dugdraaberne og Insekterne han malte dertil, have den højeste Livagtighed. For hvert af sine Billeder tog han 1000—1400 Gylden; to af hans Aqvarelltegninger ere i den nyere Tid blevne betalte i Holland med 10,000 Gylden.“ (Allg. deutsche Real-Encyklopädie.)

— „Han overtraf alle sine Forgjængere i at male Blomster og Frugter, og hans Arbeider kom i et saadant Udraab, at kun Fyrster og de rigeste Privatmænd vare istand til at kjøbe hans Malerier. Den fineste Smag, den mest glimrende Kolorit, den kraftigste Pensel og den fuldkomneste Efterligning af Naturen give denne Kunstners Værker et uendeligt Værd. I Landskabsmaleriet taaler han Sammenligning med store Mestere; men i at male Blomster og Frugter har han aldeles ingen Sideordnet. Det Matte og Peltsagtige ved Frugterne, det Glindsende ved Blomsterne, det Gjennemsigtige ved Dugdraaberne, den livlige Bevægelse, han vidste at give sine Insekter — Alt er henrykkende i hans Malerier.“ („Allgemeines Künstlerlexicon, cfr. Pierers Encyklopäd. Wörterbuch.“)

— Naaede alene ved sit Genis Kraft den højeste Rang i sin Kunst. Han har gjengivet i sine Blomster deres hele Sandhed, deres mest glimrende Farver med en saa blød og behagelig Pensel, at Naturen ikke er sandere. Hans Frugter have et Transparent, især hans Druer, som lader Cellevævet see og Saften hvormed de ere opfyldte. Insekterne skulde man troe bevægede sig. Og hans Dugdraaber? Man fristes første Gang, man seer dem, om end nærved, til at ville tørke dem af, forat de ikke skulle skade Mesterværket.“ (Marquis d'Argens, Examen critique.)

— „Han har, saa at sige, rivaliseret med Naturen. Friskhed, Ynde, Elegance, Sandhed, Kolorit. Han skulde være Foraarets Gud, om Flora tillige havde givet ham sin Vellugt.“ (Galerie du Musée Napoléon.)

— Naaede i Blomster- og Frugtmaleriet en Fuldendelse, som overtraf Alt hvad man hidtil havde seet i dette Slags. Alle de Florister, som stode i Bekjendtskab til ham, kappedes om at meddele ham det Skjønneste, deres Haver frembragte. Han plejede at udarbejde de Studier enkelt, hvoraf han komponerede sine Malerier, og var, som man fortæller, saa egen, at han aldrig tilstedede Nogen Adgang, naar han arbejdede, og gjorde en stor Hemmelighed af Tilberedelsen af sine Oljer, Fernisser og Farver. Selv hans egen Broder maatte ikke see til naar han arbeidede, og det var kun med Møje man bragte ham til at undervise Margaretha Havermann, paa hvis Talenter han skal have været iversyg. Ærgrelse over en af sine Sønners Opførsel virkede paa hans Forstand, at han forfaldt i en Art Vanvid, som dog ikke havde nogen Indflydelse paa hans Arbejder. Hans Stiil betræffende, da udførte han alt med Forstand og utrolig Flid, og laserte i det Uendelige, selv Dækfarverne. Dette er Aarsagen til at hans Frugter ere altfor skjønne, eller forat tale tydeligere, til at de ligne Frugter af Vox eller farvet Elfenbeen; men hans Blomster, hans Insekter, Duggen og de enkelte Dugdraaber overtræffer Alt hvad man hidtil har seet i dette Slags. Om hans fortrinligste Arbejder give saavel Gool som Descamps Underretning." (Fiorillo, Geschichte d. zeichnenden Künste.)

— „Elskere af særdeles pragtfuld Fuldendelse sætte v. H. over alle Blomstermalere. Den Flid han gjorde sig med at vælge de meest skinnende og massiveste Farver, med at tilberede dem og rense Oljen, bidrager meget til den glimrende Friskhed ved hans Værker. Det hvide Grundanlæg paa hans Tavler eller Lærred, siger Descamps, var tilberedet med den største Omhyggelighed og med en Reenhed, som befriede ham fra den Frygt, at see Farverne, som han anlagde med stor Utvungenhed, forrevne eller fordærvede derpaa. Alt er behandlet med Præcision, uden Skjødesløshed, men ogsaa uden Torhed. Det Ru, det Glatte, det Fløjelsagtige, det Transparente, den sandeste og brillanteste Glands — alt dette findes her forbundet med hint touche, som Naturen anviser, og som hverken kan tilskrives Maneer eller Tilfælde. Vaserne, som han vidste at anbringe heldigt, og hvori han satte sine Blomster, ere ligeledes efter Naturen. Basrelief'erne, ligesaa fine som det Øvrige, ere godt sammensatte og af lærd Harmoni. Han havde den Smag, at formere sine Grupper saa, at de lyseste Blomster indtog Midten, og han betjente sig af den enhver Blomst egne Farve forat udføre Farvesynkningen fra Middelpunktet til Gruppens yderste Ende. Fuglereder, deres Æg, Fjedrene, Insekterne, Sommerfuglene, Vanddraaberne, Alt er fremstillet med den største Sand-

hed, og frembringer den fuldkomneste Illusion." (Heidenreichs aesthetisches Wörterbuch.)

I disse Domme stemme ogsaa „Lüdemanns Geschichte d. Mahlerei" og „Hirts Kunstbemerkungen" overeens.

I „Historische Erklärungen der Gemälde, welche Herr Gottfried Winkler in Leipzig gesammelt. Leipz. 1768" findes netop det Stykke af v. Huysum, som er Sujet for nærværende Digt, saaledes beskrevet:

„Forskjellige Blomster ere samlede i et, med ophøjet Arbeide ziret, Kar, og opstillede i en Nische. Blomsterdronningen pranger ved den blonde gelderske Roses søsterlige Side, omgiven af skjøntstribede Tulipaner, blomstrende Valmu og hvide Narcisser, hvis Pragt spraglede Auritler, fyldte Hyacinther o. s. v. og en Mængde af Foraarets spæde Skabninger forhøje med sin mildere Ynde. Spraglede Sommerfugle og forskjellige Insekter drikke Morgenduggen af deres Blade, som det hvilende Blik gjennemtrænger og Zefyrens milde Aande synes søgende at ryste. Nedenunder paa Muren klæber den huuslige Snegl og til Højre ligger en Fuglerede med tre forladte Æg. Maleriet er paa Træ, 2', 9½" høit, 2', 2" bredt. Dets forrige Besidder var Hr. Dietrich Schmid i Amsterdam, hvem Mesteren skjænkede det som et Venskabsminde." Det er nu siden flere Aar i Hr. Stiftamtmand Thygesons Besiddelse. Der gjorde det det Indtryk paa Forfatteren, han her har søgt at meddele. Det omfatter med en noget mere detaljeret, om end ikke udtømmende, Beskrivelse end foroven, i en Vase en hvidspraglet Tulipan, og en dunkel, rødbruun af ægte hollandsk Pragtflor, en hvid Rose, to røde Roser, en Syringe, en bruun Aurikel, Pintseliljer (Narcisser), en ildfarvet Valmu, en guul, dobbelt Fløjelsblomst, en dobbelt rødspraglet Nellik, en blaa Hyacinth, en Konvolvulus, en Forglemmigei, en halvaabnet Rosenknop og en Ridderspore. Dertil en Fuglerede med Æg, en Snegl med sit Huus, et Par flyvende Insekter og nogle Vanddraaber, som Beskuere meer end engang have villet tørre væk.

Disse ere Delene af den beundringsværdige Kompósition, som ikke kan forherliges af min, der vel er indgivet af Beskuelsens henrykte Øjeblik, men dog for fattig til ikke at trænge til nogen Overbærelse forat turde hedde en Buket til den genifulde Malerinde, som har valgt Menneskehjertets og Livets endnu finere Blomster, end van Huysums, til Gjenstand for sin nydelige Pensel.

I.

Beskuelsen.

Plumpe Menneskebeundring,
som behøver Luft og Læber!
Mere plump end Dyrs Forundring,
der er taus og bly beskeden,
krænker du i din Tilbeden,
øder i Begeistringsheden; —
med din Elskovs vilde Brunst
du din egen Elskte dræber:
din tilbedte rene Kunst.

Ve, om nu, da jeg maa tale
(saa nødvendigt som at Brystet
stønner, naar det bliver krystet)
denne Draabe skulde dale
fra van Huysums Rosenblad,
af min Læbes Mundveir rystet!
Foraarsvinden, yr og glad,
var af meer barmhjertig Hu:
Duggens Glands fra Lund og Hegn,
perlemoderagtig Regn,
gjemt i foldet Marikaabe,
hver en Draabe, hver en Draabe
har letsindigen den plyndret,
alle hen i Luften søndret
— denne ligger der endnu,
yderligt som Taaren baaret
bævende af Øjenhaaret,
yderst i dit Diadem,
yndige og blide Smerte,

som din Byrde triller frem;
skjøn som Perlen, der var værdig
til at være Stjernes Hjerte;
fuld som Magdalenens Graad,
fuld og tung og bristefærdig;
bristende, skjøndt endnu heel,
som beslutningsmodent Raad
i tungsindig Engels Sjel.

O! saa herligt er det Mindste:
Draaben, der paa Bladet glindste.
Glindste? Ja er den ej svunden,
som et fuldsødt Ord fra Munden,
man ei kan tilbagekalde
i sit Hjertes tause Grund?
Thi den syntes jo at falde
af sin Vægt i hver Sekund.

Dette, at den evigt spiller,
evigt mæt af Glands sig runder,
evigt fylder sig og triller,
— det er Under over Under,
hvorpaa jeg forbauset grunder,
Kunstens Dyd, Naturens Feil,
som at fængsle Lyden fast,
Luftens Svale i sin Hast,
Billedet i Kildens Speil.

O, hvad sød vellystig Skræk!
Angst for Vind og Solens Straale!
Draaben, som ei meer kan taale!
Fluen, som vil flyve væk!
Sneglen der, som nu vil flytte
hen paa næste Blad sin Hytte!
Malte Blad, som vil sig hæve!
Fagre Blomsterliig, som leve!
O, hvad sød vellystig Skræk!
Mens jeg stirrer paa dem, møde
mig forvirret længst hendøde
Elskerinders Ansigtstræk.

Og, endskjøndt I er' saa sande,
maa jeg troe, I aldrig gro'de
blandt de andre paa vor Klode,
men engang i Edens Lande:
Blomstre! at I derfor ere
Blomstre vel, men endnu mere:
Blomsterblomstre, disse liig,
som fortrylle os i Haven,
som en Aand i Himmerig
ligner Liget under Graven.

Ak, som denne Blomstbuket
maatte Kjærlighed see ud
med sin Sværm af Lidenskaber,
hvis en Elsker, mens han taber
sig i Favntag hos sin Brud,
fik sit Hjerte kløvt medeet,
saa man med et Aandeblik,
(hurtigt som man skimter Fligen
af Gespenst, der flygter just)
Øje paa dets Drømme fik,
paa dets uudtalte Higen,
paa dets Tankers Embryoner,
paa dets Eed, før den udtoner
i et troløst Aandepust,
mens den endnu ligger der
som en Nyfødt reen og skjær,
der engang skal bli'e Forbryder,
paa dets Haab, før Vingen skyder
spæd som Blomstens Hjerteblad,
paa dets Tale før den lyder,
paa dets Fryd, før den bli'er glad,
og i Smiil om Læben flyder.

Hvor er slig en Lidenskab,
slig en Vellyst, qvalt af Smerte,
sligt et dæmpet Hjerteslag,
slig en Glød paa Elskovsmunde,
slig en blodig Hjertevunde,

som i Pragttulipens Gab,
denne mørke, selvfortærte,
krampestærke, syge Rødmes
natteagtige Skarlag!

Hvor er Kjærlighedens Sødmes
Frydberusningsøjeblik,
da Du Ja af Hende fik,
yndigt i de tvende røde
Roser, som hinanden møde!
Efter Kys en Tørst saa heed,
som de Begge brænde med?
Hvor maa Elskovs Anger lide,
Rødmes Blus med Blegfhed stride
her i denne fulde hvide?
Hvor er fyrigt Frydbegjær
som i denne Nelliks Skjær?
Hvor et Blod, der saa kan gløde,
som dens fine, purpurrøde
Dugregn af Granater, ud
sprængt paa Perlens skjære Hud?
Andagt, naar den syner bedst,
seer paa fjerne Himles Fest
for det frelste Zions Helte,
ei saa fagre fine Telte,
som Konvolvlerne udbrede,
blaaere end Himlens Bund,
finere end Blusels Klæde
foran Brudens Ønskes Mund.
Uskyld har saa fiint et Blaat,
en saa skjær en Blegnens Kulde,
ei som Hyacinthen faa'et;
Ømhed ei saa rig en Yden,
som Syringen der, den fulde:
hver en Smaablomst i dens Klase
er en liden egen Vase
af et halvklart Porcellin,
fuld af Honnings søde Nyden,
fuld af Sommerfugles Viin.

Er saa reen en Engels Hjerne,
Jomfrues Tanke, Nyfødts Drøm
og Martyrens Taarestrøm
som Narcissens blege Stjerne!
O, i den kan Helg'nen gjerne
al sin Tempelandagt speile;
thi, saa rank den skjød, den har
sænket dog det fromme Hoved,
som om Gud i Bøn den loved,
som om Uskyld kunde feile,
somom det en Syndskyld var.
Og hvor malte sig en Tanke
i genifuld Ynglings Sind
ildig som paa denne ranke
Blodvalmues Luekind?
Og hvor mon saa fyrig Plan
i et Manddomshjerte tændes
som det Flammehvælv, der spændes
ud i denne Tulipan?
Og hvor sukkede en Bøn,
saa uskyldig og saa skjøn
som Kjærminden der, den slanke,
der saa ydmyg, bly sig klynger
— bly som tause Taares Tanke —
til en Moserosenknop?
Og hvor er den Skjald, der synger
godt som denne tause Lille
Blomstmysterene, de stille,
blot den engang, engang vilde
Rosenlæben lukke op?

O, hvis Knoppen vilde mæle,
hvis en Aand den vil besjele,
o hvor jeg den bede vil
(og med Ild maa Skjønne bedes)
at fortælle mig hvorledes
slige Blomster bleve til!

II.

Den hollandske Familie.

„Alonzo de Tobar! Hvor er du, Alonzo? Alonzo! Tappre Kastilianer! følger du ikke Obersten? Adelante, Caballero! adelante!“

*

Alonzo de Tobar, den ulykkelige Maler, som var bleven sit Fædrelands Erobrers, Ludvig XIV.'s, hvervede Soldat, fordi han ikke kunde blive Velasquez eller Spaniens Stolthed, Bartolomeo Esteban Murillos, er bleven tilbage. „Fremad Walloner! Fremad! Obersten har givet Landsbyen til Priis. Viva el coronel! Han bryder sig ikke meer om nederlandske Landsbyer end Alba og Luxembourg, Djævelens Ven.“

*

Alonzo de Tobar er bleven tilbage. Han, som de vilde Staldbrødre kaldte Sierras Ulv, og som aldrig blev tilbage under en Ødelæggelse af en kjættersk By, har vendt sin Hest, og bøjer sig grædende over Manken.

*

Fortvivler han endnu over den store Murillos's „Santa Katharinas Trolovelse“ eller over Velasquez's „Familie?“ Ha, der jage de sidste Kyradserer forbi og raabe: „Store Alonzo de Tobar! Lille Murillos! Tappre Kastilianer! følger du ikke Obersten? Adelante, Caballero! adelante!“

*

Har han hørt sin Moder jamre under Hovslagene, eller seet Madonna i Røgskyen, som alt vælter sig gnistrende, snart sort som Natten, snart hvid som en Sky, uhyre som et Bjerg, frem over Kirken? Madonna begeistrede ham ellers til Ødelæggelse over Kjætterne, og den fanatiske Spanier ødelagde forat begeistres til at blive en Murillos og at kunne male en „Sta. Katharinas Trolovelse.“

Thi da han stod foran denne i Domkirken i Sevilla, Murillos' Fødeby, da styrtede han til Jorden under Er=

Kjendelsen af, at han ikke var nogen Murillos. Og saa søgte han den franske Fahne under de vildeste af dens Krigere, under Wallonerne. Han troede at opflamme Kunstnerens Begeistring og Kræfter ved at nære Fanatismens Gløb i en rædselfuld Krig mod Kjættere. Dem bekrigede han, mens han var hvervet til at bekrige det politiske Folk, hans Herres Fiender.

*

Ha, hvor seer Kirkens Blyspiir liigblegt ud imod Røgen, der kneiser bag det, mørk, tæt, ubevægelig som et Bjerg, eller imod Luespiret, der skyder sig op af Choret stedse højere, prægtigere og dristigere? Ve! det skriger derinde, Kirken maa være fuld af Qvinder og Børn.

*

Wallonerne kjæmpe med hverandre i Døren om Byttet indenfor. Præstens Datter Katharina stod just Brud, da de brød ind i Landsbyen; og hun er i Forvirringen bleven tilbage, hun og hendes Brudejomfruer. „Alonzo de Tobar, vil du ikke være med?“ raaber en Landsmand, idet han paa de Andres Skuldre svinger sig op i Chorvinduet, og seer ned i den flammende, qvindefyldte Kirke. „Ah, Paraiso de Demonio! Ah, le Paradis de l'enfer! O Helvedes Paradiis! Og Alonzo, du holder dig tilbage?“

*

Alonzo holder sig tilbage, bøjet over sin Ganger. Han bliver udstødt af de luxembourgske fils perdus, han mister sit Ulvenavn, han bliver hængt for sin Blødhed. Men den fanatiske Kastilianer med det hede Blod vil heller døe med Vanære, end lægge Haanden til denne Landsbyes Ødelæggelse.

*

Ve hans fortærte Sjel! Saamange nederlandske Landsbyer stak han Faklen til, jublende mellem sine Kammerader „en la honra de nuestra Sennora!“ men denne Landsby, denne var for yndig, Hytterne for nette, Kirken for ærværdig som en Præst imellem dem, Blom-

sterhaverne foran dem for nydelige. Vedbende og klattrende Roser havde flettet Gavlene sammen; Stokroser stode paa Vagt udenfor Dørene.

*

Et rædsomt Skrig fortæller, at Kirken tilhører Wallonerne og Flammerne. Det trænger forstærket ud igjennem den opbrudte Dør og igjennem det udstødte Chorvindue, hvorfra Katharinas Brudgom, med sin Brud i den ene Arm, har nedstyrtet Alonzos Landsmand. Han viser sig der i samme Øjeblik som Wallonerne mylre indigjennem Døren.

*

Takket være Fortvivlelsens Kræfter og sikkre Trin! takket den gamle Vedbendes Arm! Den bar Bruden ned ved hendes Elskers Bryst. Alonzo har seet hende i Vinduet og da hun fra Rædselsstedet ilede ind i sin Faders, Præstens Huus, dette der ved Siden af Kirken, det ærværdigste af dem alle, med de lysfeste venligste Vindver, med den yndigste Blomsterhave udenfor, med den tætteste Efeu over Taget, hvorfra allerede Flammerne slaae ud.

*

Alonzo de Tobar, Maleren, har seet Landsbyens, Provindsens, Nederlandenes Vidunder. „Katharina," mumler han — og der kommer Liv i Rytterens nedbøjede Skikkelse — jeg har seet Katharina, min Katharina, ikke Murillos', og dog skjøn som hans. Ha, det var Murillos' Katharina forklaret! Hendes mørke Øjne ere blevne serafiske blaae, hendes Skabning meer gjennemsigtig, hendes Farve af en meer stjerneagtig Hvidhed; Aasyn, Udtryk endnu meer aandiggjort. Ha, Alonzo de Tobars „Katharina" skal overgaae Murillos' som en Engel overgaaer det herligste Menneske!"

*

Alonzo er sprungen af Hesten. Han følger Jomfruen, der, med udstrakte Arme, som korsfæstet, stormer imod sin Faders Dør. „O milagro de Dios!" En graahaaret Mand, som, med Jubel i Øjet, medens Ansigtets

Træk ikke saa hurtigt kunde give Slip paa sin Forfærdelse, aabnede Døren for de Flygtende, og modtog Pigen i sine Arme, raabte jo: „Katharina! O Gud være lovet!“

„Hun er en Katharina, og en Brud. Brudekrandsen flagrede fra hendes Lokker. O milagro de Dios! Det er et Vink fra Himlen.“

*

Spaniolen er standset ved Døren. Han hører Psalmesang indenfore, og en Stemme derimellem som en himmelsk Harpes. „Himlen er barmhjertig; Alonzo de Tobar skal ogsaa blive Spaniens Stolthed, Kastiliens Malerfyrste, som den store Murillos er Andalusiens og Sevillas. Jeg har seet Murillos' Katharinas Søstersjel. Gud har seet Murillos' Katharina og skabt i hendes Billede en anden for Alonzo de Tobar.“

*

Alonzo stormer rasende mod Døren. „Ayuden los angelos! Vanvittige, ville I ikke frelses? Taget brænder, Taarnet raver, Flammerne drive Wallonerne foran sig ud af Kirken og hid, hid! De ere frygteligere end Flammerne.“

*

Derindenfor knælede Præsten, den ærværdige Adrian, med Bibelen opstrakt i de zittrende Hænder; ved hans Side hans trofaste Margaretha og omkring dem først Familiens Stolthed, Bruden Katharina, der ilsomt havde fundet sin Plads: med den ene Arm om Moderens Hals, med den anden om sin Brudgoms, Johans, den blomstrende Yngling; saa den fromme, nonneagtige Narcissa, med den fine Stribe af Rødt paa de dødblege Kinder, Hun, hvis Elsker var falden i Leydenernes heltemodige Udfald; saa Hyacinth, den smukke, blaaøjede Dreng, og Søsteren, den slanke, fine Elisabeth; den lille Benjamin og Tvillingsøsteren Anna, „Anna liden,“ med Hovederne i Moderens Skjød og bedækkede af Barnepigen, den gamle trofaste Magdalena; og saa længst borte, næsten udenfor Kredsen, den ældste Datter Klara, hvis sørgelige Lidenskab for en fiendtlig Kriger

— maaskee Narcissas Trolovedes Banemand — havde overgydt hendes Ansigt med en Blegbed, som dog vakte mindre Familiens Medlidenhed, end man skulde troet hos disse saa milde og gode Mennesker.

*

„Ayuden los santos!“ De komme!“ larmer Alonzo udenfor. „Afvejen! Huset tilhører mig.“ En enkelt Pallask høres imod mange. „De komme!“ raaber Johan, ilende mod Døren. „Paa Knæ!“ befaler den Gamle. „Gud alene kan redde.“ Og Kredsen slutter sig nærmere sammen. „Frels os! Wallonerne . . .“ hviner Narcissa med Hænderne for Ojnene. „Vi ville blive frelste!“ raaber Klara med et Skjær af Rødme paa Kinderne; thi hun syntes at have hørt sin Spaniers Stemme. „Ja, vi ville blive frelste“ — jamrer Faderen hændervridende — „Gud være os naadig! Kom, Klara, mit Barn! Alt er tilgivet. Gud være lovet! Vi ville blive frelste. Thi Flammerne naae os før de Rædsomme — —“

*

Luerne rulle ovenover i store Bølger, Bjelker fra den brændende Kirke falde over Huset, ryste det i dets Grundvold, og støde Ilden Aabninger, hvor de kunne gribe ind.

*

„Herind! Herind, Kamerader! La doncella aqui!“ Alonzos Landsmand, som jublede om Helvedes Paradiis, da han saae ned i den qvindefyldte Kirke, har sprængt Døren. „Abajo los hereticos!“ Wallonerne styrte ind; Flammerne fra den anden Side. Alonzo har ikke kunnet standse dem. „Det er ham!“ skriger Klara, omfavnende hans Been. Han støder hende væk grusomt som han engang gjorde, og griber, kjæmpende med sin vilde Landsmand, efter Katharina, der trækkes af sin Fader og sin Brudgom mod den anden Side, mod Flammerne. I samme Sekund — — —

— I samme Sekund . . .
Gud! Himmel! hvad er skeet?

Kirkens Taarn er styrtet over Huset, gjennem dets

næsten gjennembrændte Tag. Alt er begravet: Alonzos Landsmand, der i rasende Begjær var sprungen midt ind i Kredsen af de Knælende, Katharina og hendes Brudgom, Moderen, Klara og de øvrige Børn og Tyendet, Alle undtagen Faderen og Alonzo, der hver paa sin Side befandt sig længst udenfor det Sted, hvor Indstyrtningen skede. Men Katharina var ikke længer imellem dem. Ve, Ingen af dem har Katharina!

Det var en skrækkelig Sekund, og dog var den foregaaende, da de vilde Krigere viste sig i Døren, rædsommere.

*

Langt bort vare de to Reddede slyngede. Lykken er Ulykkens Luner. Adrian vaagner. Det var Nat. Wallonernes Værk var fuldendt: Intet tilbage af Byen. Kun den af Nattekulden nedslaaede Røg laae som en blaahvid Sjø over Tomterne. En mørk Skikkelse bøjer sig over den Gamle. Han kjender Spanieren paa Hjelmfjederen, og trækker gysende Vaabenkappen, som Denne af Medlidenhed har bredt over ham, over Hovedet. Stjernerne blikkede roligen ned, somom Intet var passeret, og Frøerne sang i Kanalen, der sneg sig langsomt hen gjennem Sletten. Kun Storkene syntes at sørge; thi de stode sammenflokkede ved Bredden med Hovederne under Vingerne. Ogsaa deres Reder vare brændte.

*

Om en Time dagede det alt. Storkene ere alt fløjne, da Spanieren ryster Adrian vaagen af en Søvn, der lignede Døden saameget, at den ikke engang aandede. Var Hun din Datter, Gamle?" spørger Alonzo med huul Stemme.

„Hvem?"

„Hun, Gamle! la querida del cielo! Du saae det, og maa forstaae mig."

„Jeg havde fem: Klara og Katharina og . . ."

„Katharina; ingen Anden mener jeg. O mea caritta!" Den Gamle leer ham op i Øjnene.

„Madonna! Han er vanvittig. Gamle, Gamle, saa saml dog dine Tanker."

Adrian leer endnu voldsommere. Krigeren gyser.

„Var hun det ikke, var du ikke hendes Fader, men kun den kjetterske Præst, som skulde vanhelliget hendes Hoved med din Velsignelse, jeg kunde slænge dig ind i den gløbende Aske; og det vilde være en Barmhjertighed."

Den Vanvittige stirrer paa ham, og kryber sammen.

„Ve mig!" mumler Alonzo. „Jeg har mistet mit Ideal, som skulde have ladet Alonzo de Tobar overgaae Esteban Murillos. Men varer en guddommelig Aabenbarelse længer? Jeg vil ile tilbage til Spanien, og i et Kloster bede Himlen at gjengive mig hendes Billede i Erindringen."

Den Gamle stirrer endnu, efterat Krigeren forlængst er borte — Han, der iler som rasende over Sletten, og som vilde blive hængt med alle sine ærgjerrige Malerplaner, om han stødte paa Eskadronen, hiin mørke Linje, der bevæger sig hist henne under Horizonten som Skyggen af en Sky.

*

Ha, der opdage de ham. Eskadronen spreder sig. Jagten begynder efter en Efternøler og Desertør. Men den trofaste, kloge Hest, som søgte og fandt sin Herre, tager Tøjlerne til sig for ogsaa at frelse ham; og saaledes undviger Alonzo Michael Tobar, han, der blev den store Bartolomeo Esteban Murillos' heldigste Efterligner. Men det Værk, som giver ham en Plads imellem Spaniens Malere, er en „Santa Katharinas Trolovelse," hvori han er original, og som tvister med Murillos' verdensberømte om Palmen, samt en „Familie," der ikke giver Velasquez'es meget efter. Idetmindste har den alle de søde Ansigter i Adrians Familie.

Men hvem kjender Alonzo de Tobar? Hvem kjender engang Spaniens Storhed, Spaniens geniale Storhed, som det besidder fordi det har vidst at bevare sin natio-

nale Individualitet? Verden kjender kun Storheden af dets Ulykker.

III.

Gamle Adrians Blomsterbed.

Aar ere rundne. Der staaer en Hytte, hvor Præsteboligen stod. Eensom staaer den der uden Naboer. Omstreifende Medlemmer af de Faa af Menigheden, som fik flygte, have bygget den for sin gamle Præst, som de fandt imellem Ruinerne.

*

Det er en smuk Foraarsdag. Solen skinnede ogsaa hjerteligt og fromt hiin Dag da Wallonerne ødelagde Landsbyen. Gamle Adrian sysler udenfor Hytten, saaende og plantende i den askeblandede Jord. Han veed, det er Pletten, thi han har fundet sin Margarethas Fæstensring der og et Skud af hendes Syringe udenfor Vinduet, hvorunder hun plejede at sidde med sine Børn. Han har alt faaet Liv i det; og nu saaer og planter han rundtomkring det, mumlende: „Gud vil give sin Velsignelse, Gud vil give sin Velsignelse.“ Fremmede gik mange Gange forbi og loe og sagde: „hvormange har det ikke brændt for uden at de ere blevne gale?“

*

Men hvem skulde troe, at den gamle Gartner, som graver saa ivrigt og dog afmaalt, som passer saa nøje at vande og bedække sine Planter, som sysler saa vever i sit Bed, skulde være afsindig? — Hans Haar var vel hvidere, men glat og skinnende som før, hans Kinder rødere, hans Øjne klarere og ildigere. Og han kunde lee for sig selv, gnidende Hænderne af inderlig Fornøjelse, naar han opdagede et Skud, et Blad mere paa sine kjære Planter. Da mumlede han: „Gud vil give sin Velsignelse!“ og han bøjede sig, korsede, og hviskede den hellige Velsignelse over dem.

*

Det leed om lidt. Syringen skjød. Alting blomstrede omkring den. Holland, Floras Yndlingsbund, havde aldrig baaret saadanne Vidundere af Fuldkommenhed og Skjønhed. Det var en Sommeraften efter en mild Regn. Enkelte Draaber laae tunge og fulde igjen paa Bladene. Med sittrende Læber sad den Gamle over sin blomstrende Skat.

— — „O min Sjel, o vær nu stærk!
Bær Vorherres Underværk!
Dø ej, Hjerte, som maa standse,
at min Aand kan bedre sandse,
at, i Lytten til dets Banken,
ikke den forvilder Tanken!
Døv mig ikke, om du daarer,
om du tryller og beruser,
du Henrykkelsens Musik,
som i mine Øren suser!
Søde Graad, ei blind mit Blik!
Lad mig see med disse Taarer,
som med tusind Øjne klart,
som med alle Stjerners Fakler,
det Mirakel af Mirakler,
som er bleven aabenbart!

Ve det Vanvid, ve mig Stakkel,
ve mig meer end Øjeblinde,
tvivlte jeg om Guds Mirakel!
Slaaer vel Solen i sin Glands,
højest paa sin Middagstinde,
klart som Dette Syn og Sands?
Maa mod Klippen knuste Pande
saa dens haarde Tilvær sande?
Føler Moderen saa sandt
af sin vellystfulde Smerte
Livet af sit Elskovspant?
Elskeren, at det er Hende,
Hende kun, den Sukbegjerte,
paa hvis Mund hans Læber brænde?

Naaden, dette milde Hjerte
i trefoldig Guddoms Aand,
større Under gjør paa Under
med hans Almagts venstre Haand,
end i Drøm selv Englen blunder,
mens hans Viisdom, forat maale
Dybets Dyb og Fjernets Fjerne,
forat styre vilden Stjerne
strengt og stramt med Solens Straale,
for Kometerne at tøjre,
lede alt saa regelret,
at selv Ormen fatter det,
kun har Brugen af den Højre.

O hvo prøvte Almagts Styrke?
Og hvo saae til Viisdoms Tinde,
til det Lys, af Soles Mørke
og af Stjerners Mulm ernært,
hvori Englene er' blinde,
hvori Tanken blier fortært?

Mennesket i Brystets Hule
kan sit eget Hjerte skjule, —
Hvo har i Algodheds seet?
Hvo Barmhjertighedens Skjød,
hvor Undfangelsen er skeet
til det Under, som er fød?
Fødes ei i helligt Løn
Støvets Barn og Syndens Søn?
O hvo turde da vel see
Naaden i dens Fødselsvee,
i den Stund, af Almagt svanger,
da Guds Kjærlighed undfanger
Underet, den lader skee?

Jeg har seet det! O Margrethe,
hvilke Undre ere skete!
Gud ske Lov for Sands og Sind!
Gud ske Lov jeg er ei blind,

Det leed om lidt. Syringen skjød. Alting blomstrede omkring den. Holland, Floras Yndlingsbund, havde aldrig baaret saadanne Vidundere af Fuldkommenhed og Skjønhed. Det var en Sommeraften efter en mild Regn. Enkelte Draaber laae tunge og fulde igjen paa Bladene. Med sittrende Læber sad den Gamle over sin blomstrende Skat.

— — „O min Sjel, o vær nu stærk!
Vær Vorherres Underværk!
Dø ej, Hjerte, som maa standse,
at min Aand kan bedre sandse,
at, i Lytten til dets Banken,
ikke den forvilder Tanken!
Døv mig ikke, om du daarer,
om du tryller og beruser,
du Henrykkelsens Musik,
som i mine Øren suser!
Søde Graad, ei blind mit Blik!
Lad mig see med disse Taarer,
som med tusind Øjne klart,
som med alle Stjerners Fakler,
det Mirakel af Mirakler,
som er bleven aabenbart!

Ve det Vanvid, ve mig Stakkel,
ve mig meer end Øjeblinde,
tvivlte jeg om Guds Mirakel!
Slaaer vel Solen i sin Glands,
højest paa sin Middagstinde,
klart som Dette Syn og Sands?
Maa mod Klippen knuste Vande
saa dens haarde Tilvær sande?
Føler Moderen saa sandt
af sin vellystfulde Smerte
Livet af sit Elskovspant?
Elskeren, at det er Hende,
Hende kun, den Sukbegjerte,
paa hvis Mund hans Læber brænde?

Naaden, dette milde Hjerte
i trefoldig Guddoms Aand,
større Under gjør paa Under
med hans Almagts venstre Haand,
end i Drøm selv Englen blunder,
mens hans Viisdom, forat maale
Dybets Dyb og Fjernets Fjerne,
forat styre vilden Stjerne
strengt og stramt med Solens Straale,
for Kometerne at tøjre,
lede alt saa regelret,
at selv Ormen fatter det,
kun har Brugen af den Højre.

O hvo prøvte Almagts Styrke?
Og hvo saae til Viisdoms Tinde,
til det Lys, af Soles Mørke
og af Stjerners Mulm ernært,
hvori Englene er' blinde,
hvori Tanken blier fortært?

Mennesket i Brystets Hule
kan sit eget Hjerte skjule, —
Hvo har i Algodheds seet?
Hvo Barmhjertighedens Skjød,
hvor Undfangelsen er skeet
til det Under, som er fød?
Fødes ei i helligt Løn
Støvets Barn og Syndens Søn?
O hvo turde da vel see
Naaden i dens Fødselsvee,
i den Stund, af Almagt svanger,
da Guds Kjærlighed undfanger
Underet, den lader skee?

Jeg har seet det! O Margrethe,
hvilke Undre ere skete!
Gud ske Lov for Sands og Sind!
Gud ske Lov jeg er ei blind,

som min gudsforgangne Klage,
der var blindere end Steen,
bjærvere end Hjobs i Støvet.
Alt er kommet jo tilbage,
Alting som i gamle Dage,
Alt igjen som Foraarsløvet;
Ingen fattes; ikke Een.
Gud i disse Blomstre givet
atter har jer Alle Livet.
Gud har eders Sjeles Blod
gydt i disse Planters Rod,
saa jeg hvert Lineament
seer i Blomsten velbekjendt,
hører elskte Hjerters Banken,
føler Pulsen, læser Tanken,
seer bekjendte Øjnes Straaler
i de fine Blomsterskaaler
klart som nogensinde før.
Ja, hvad Under Gud dog gjør!
Tidens sønderbrudte Krands
har han atter sammenbunden:
smigrende som Ammemunden
hvisker til min vakte Sands
gamle Dage ved mit Øre.
O hvad Toner faaer jeg høre!
Margarethas Stemme leer
blidt som forhen under Grenen,
den som rasler paa Syrenen;
Blomstens fine Violet,
Blaat og Rødt i Hvidhed badet,
endnu dæmpet meer bag Bladet,
er — o tør jeg løfte det?
tør et Underværk jeg granske? —
jo grangiveligt og ganske
hendes Sløjfes egen Let,
som hun sad der dagligdags,
med det fromme Hoved bøjet,
over Søm og Strikketøjet,
syslende med Alleslags.

Jeg var meer end blind, om ei
jeg min Annalidens Øje
flux gjenkjendte grant og nøje
her i denne Glemmigej.
Ak, jo meer jeg seer paa den,
kjender jeg mit Barn igjen,
skilner jeg grangivelig
min fra andre Glemmigejer.
Gud, mit Barn, velsigne dig,
Du har slynget, som du plejer,
Armen om din Tvillingbroer:
Rosenknoppen der, som groer
Glemmigejen min ved Siden:
Benjamin og Annaliden . . .

Over Begge med den rene,
fulde, sølvertunge Draabe,
har et Fløjelsblad sig lagt.
Det er gamle Magdalene
med sin Graad og med sin Kaabe,
paa sin ømme Ammevagt.

Og mit Syn er ej saa blindt,
at det kjender ej min egen
Elskflingsdreng, min Hyacinth,
frem i Hyacinthen stegen.
Hvor var slig en Dreng blandt Drenge,
slank og sværmerisk og from?
Hvor er slig Vidunderblom
i alt Hollands Blomstersenge?
O jeg seer i denne fine
amethystne Kalk den ømme
sværmeriske Josefsmine,
hvormed han fortalte Drømme.
Og naar Drømmen saa var ude,
Hovedet Fantasten bøjed,
blegnede og nedslog Øjet,
som de fuldtudsprungne af

Hyacinthens Blomstre lude,
naar de første Duft udgav.

Favreste Konvolvel, fiin
som en Serafs Aandedræt,
fanget af en Cherubin
i et Blomsters Maskenet,
i en død Blaaklokkes Liin,
du er min Elisabeth,
Hyacinths Tilhørerinde,
som ham kunde bedst forstaae,
med de store Øjne blaae
af sin Tro aldeles blinde.

Kjendte jeg mit Barn, mit bedste,
havde jeg en Faders Hjerte,
om jeg ej Narcissas Smerte
her i Pintseliljen læste?
om jeg ikke meer forstod
hvorfor hun er uden Blod,
paa hiint skarpe Purpurskjær,
paa hiint sikkre Flammebilled,
af den Fæstensring, som brødes
kun af Døden, som den Dødes,
som paa hendes Kinder spilled,
paa den hede Draabe nær,
som jeg angest saae paa Kinden
i Fremtindren og Forsvinden?
Ve, sin Stribe af Karmin,
Arret efter Smertens Vid,
Dødens Judaskys indsvi'd,
bærer endnu hendes Kind!
Stjernen er ej hvid som denne,
syge Perle ej saa bleg
— (Liljen, som af Mulden steg,
er jo vistnok ogsaa Hende),
Dybets Gløð, Korallens Brand,
solskinmættede Rubin
tindrer ej saa hedt som hiin.

Ve, om efter disse Mærker,
som hvert Øjekast forstærker,
om jeg da med grum Forstand,
med en Ravnefaders Vilje,
med et indbildt Blik, som al
Glæde fra sig selv bestjal,
kunde skilne mellem disse,
mellem denne Pinselilje
og min døende Narcisse!

O hvad Jubelfryd opdager
jeg til denne Time spart!
Søde Øjeblik, der bruge
Tiden kun af Pilens Fart,
af et Glimt fra Solens Øje,
for den hele Gift at suge,
for det Bittre at fordøje
af saamange Dages Klager,
af saamange smertebulne,
jammerfulde, taaresvullne
Nattetimers vaagne Vee!
Lever jeg? Er bristefærdigt
Oldingøje bleven værdigt
til sin Salighed at see
saa fuldstændigt aabenbaret
før velsignet Død har klaret
med sit Pust hans Øjesteen?
Se der mangler ikke Een!
Der i Rosen ved sin Rose,
se, der er jo Brudeparret
Katharina og Johan!
Kjærligheds Apotheose,
Katharina og Johan!
Begge i hinanden tabte,
i hinandens Billed skabte,
vexle deres Hjerter Slag
under Taarers Sammenblanden,
i et evigt Favnetag,
vexle deres Øjne Lys,
tænde Straaler i hinanden,

vexler Læben Saligheder,
høje, endskjøndt tause, Eeder
i de endeløse Kys.

Salig er jo Bryllupsstunden,
slugt af Flammen, gjenoprunden?
Himmelnaadens milde Graad
gjorde Asken frugtbarvaad,
mine egne Taarers Kræfter
dugged tæt og lunkent efter,
hede Stønnen af min Vaande,
mine Bønners varme Aande
lokked da fra Buskens Skud
begge mine Roser ud:
Katharina og Johan,
begge disse sammenbøjde,
i hinanden saa fornøjde,
morgenrøde, morgenfriske
Roser, som isammen hviske —
Katharina og Johan.

Mig imøde, som fra Bunden
af to gyldne Trylleskaaler,
fra de dybe Roser straaler
deres fagre ungdomshulde
Aasyns Træk saa frydefulde.
Thi for dem er Bryllupsstunden,
den som Flammerne fortærte,
atter salig gjenoprunden,
Hjerte knyttende til Hjerte,
Katharina til Johan.
Thi ved Himlens Under kan
nu i Fred jeg gamle Hyrde
deres Vielse fuldbyrde,
afbrudt paa hiin Rædselsdag,
ende saa i Ro og Mag
Brudetalen, som de vilde
rædsomme Walloners Magt
havde Hjerte til at spilde
før Velsignelsen blev sagt.

Nu jeg frit, med Haand paalagt,
Guds Velsignelse nedbeder,
Himlens Væld af Saligheder,
Brud og Brudgom, over Eder:
Herre, sign du og bevar
dette Rosenbrudepar!
Herre, lys dit Aasyn over
Yndighed, som sig trolover!
Herre, løft dit Aasyns Glands
over Fromheds Brudekrands!
Herren give dig sin Fred,
elskende Uskyldighed!

O Henrykkelses Sekund,
Saligheders Fødselsstund!
du er altfor tung af Glæde
til at flye saa flygtig hen,
som de andre duungraae, lette,
farveløse Solgransstunder,
Skjebnens Pust mod Døden hvifter
henad Livets Ørkenslette; —
du demantne af Sekunder,
som er engang allerede
kommen himmelsendt igjen,
ej saa troløst og saa let,
som de andre dig omskifter;
du maa frydbelæsset dvæle
til mit Hjerte vinder Mæle,
til det mestre kan sin Tanke,
til det engang bliver træt
af saa maalløst, stærkt at banke,
til det engang bliver mæt
af den søde Fryd at græde,
medens mine Læber juble,
medens Øjet straaler, medens
brudte, vilde Ord (og dog
skjønne som af Salighedens
ubekjendte Himmelsprog)

stødende paa Tungen snuble,
somom ikke jeg var klog.

O det er somom en stille
lummer Regn faldt i mit Hjerte,
somom Knuden af min Smerte,
Dryppestenen af min Vee,
Sorgkrystallen i mit Sind,
opløst i Velsignelse,
ud i denne Graad maa trille
over hele vide Jorden,
hyllende dens Bjerge ind
i en skabningssvanger Sky,
i sit lunkne Mulms Neddignen
svangrende den med Velsignen,
til en frydfuld, skyldløs Vorden
svangrende dens Dyb paany.

O hvor har jeg nok af Mæle,
for at tale ud min Lyst?
nok af Hvælving i mit Bryst,
nok af Luft, af Rum, af Lyd,
ømme, zittrende og høje,
for i Toner at besjele
denne Overlast af Fryd?
nok af Spejle i mit Øje
forat fange op det Hele?
nok af Sandser for at nemme?
nok Erindring for at gjemme?
nok af Tanker for at fatte?
nok af stærke Nervestrenge
for at bære Glæden længe?
nok af Hjerte for at dele
Ømhed nok til mine Skatte:
til Margretha, til de tvende
Smaa, som smile næst ved hende,
til Narcissa min, som skranter,
Hyacinth med Drømmermine,
troende Elisabeth,
aldrig af hans Undre mæt,

til min Stolthed, Katharine,
til de dyrebare Panter,
Himlen atter mig betro'ede
frem i disse Blomster groede,
disse der, min egen Æt?

Ve mit Ravnefaderhjertes
sløve mosbegroede Steen!
Jeg har kunnet glemme Een
af mit eget Kjød og Been:
stakkels Klaras Dødnigsmertes
blege Billede i denne
hvide Rose, som er Hende,
hende Selv. Se Blusel kjæmper
end paa Kinden jo som før
i det Rødmende, som døer,
som med Blegbed Smerten dæmper,
med de dunkelhvide Emmer
af en nedbrændt Lidenskab,
Kalkestøvet af Ruinen,
som hun under Blidhedsminen
sønderknust i Hjertet gjemmer
af sin Freds og Uskylds Tab!

O mit Barn, se til din Fa'r!
Rose hvid, som Klara var!
Han er ikke længer vred
paa din syge Kjærlighed,
Han har intet Blik, som rammer
knusende din knuste Jammer;
Han har intet Øjekast
for at skjære hvad der brast;
Han har kun en Faders Hjerte
og Velsignelser i Munden
og en Smerte for din Smerte,
og et Taaredryp for Vunden,
Taarer af balsamisk Glæde;
thi jeg ogsaa dig har funden:
Ingen mangler i min Kjæde.

Alle ere jo tilstede
saa lyslevende og sande,
at jeg ikke kan forblande
Sandheds Syn med Sandheds Skin.
Thi det sværges i min Sjel,
derpaa mine Øjne bande,
kjendende jer altfor vel:
Blomsterne ej skulle være
eder blot i Fantasi'n,
eder, mine Børn og Viv,
men forvist de Eder ere,
Eder ja til Sjel og Liv,
Eder ja i Ansigtstræk,
Ejendommelighedssind,
Karakterens fødte Mine,
Smilene, som præge ind
sine sommerfuglefine
Spor, idet de flygte væk.

Og jeg hørte eder tale,
hvis min Sands ei laae i Dvale,
hvis ej Dødens Gravmos alt
spirede i Ørets Spalt.
Men hvad mere Sands behøves?
Øjet seer, om Øret døves,
Alt er blomstret frem igjen,
Alting som i gamle Dage: —
dugget til af Himmelen,
giver Jorden det tilbage,
Alting som i Bryllupsstunden,
da min Lykke folded ud
alle sine Hjerteblade,
spredende sin Krones Straaler
mere ud end Himlen taaler,
da dens modne Blomsterskud
højere mod Sky var runden
end de Himmelske tillade,
just i det Moment den brast
paa den vrede Almagts Bud

ned med Flammerne i Grunden,
og foer hen med Gnistens Hast.

Derfor — o er det Sekunden,
atter nu med Liv begavet,
frem af Tidens Bæger runden,
da min frydberuste Lykke
blev i Rædslerne begravet,
som i denne sig fornyer?
Derfor mangle heller ikke
Flammerne, de røde Skyer
fulde af Dæmoners Blikke,
dragende af Helveds Latter.
. . O der gløde frem de atter.
Ve mig! frels! — O frelst er Alt,
siden over er Sekunden,
da, sig borende i Grunden,
Taarnet brændende nedfaldt.

Derfor denne Tulipan,
(ægte „Admiral Enkhuisen")
som sit Flammedyb bedækker
fuldt med hvide Emmers Flekker,
ikke er, men kun betyder,
Huset, da det stod i Brand,
og den Valmu' der, som skyder,
pralende med Flammer ziret,
over Bedet, den er Spiret,
da det svimlede og faldt.

Denne Zwiebel dunkelrød,
(„Admiral van Lieffenshoek")
liig en Nat i Luer sat,
liig et Baal med Nat bemalt,
Døden livlig, Livet død,
fyrig=kold og kraftig=mat,
liig en netslørt Kjæmpestyrke,
tryllebundne Dæmonshu,
den betyde skal hin mørke,

gaadefulde, fromme, vilde,
barske, milde Spaniol,
som i Rædselsstundens Nu
turde sig mod Skaren stille,
somom Helved han befo'l:
Han med Dommen paa sin Pande
halvtens ud af Naadens Skrivt
i et herligt Træk udslettet,
Han med Lidenskabens Brande
sydende i Smertens Vande,
med sit Smiil af Kummer mættet,
fuldt af Honning og af Gift.

Og ved Siden se Uhyret,
se hans vilde Kammerat,
se den rasende Soldat
i en dobbelt, guldbaldyret,
tigerøjet Fløjelsblomst —
Han, hvis Rædselsid blev styret
kun ved Dødens Mellemkomst!

Disse fareløse Luer,
denne Flamme, som ei hviner,
disse Rædsler uden Skræk,
denne Blomsterdæmons Træk
jeg med uforsteente Miner,
uden Øjeblinken skuer.
Ned i Tulipanens Grube,
ind i denne Kobberkube,
fuld af vildtforfløjne Gnister,
tør jeg stirre uden Svimlen;
uden Sortnen for mit Øje
Flammekjedlens Dyb jeg maaler;
Lueblomsterspirets høje
Flugt jeg følge tør mod Himlen,
vexle Mine kjæk og bister,
Øjekast af Ørnemod
med den fromme Morderengel,
Spaniolens Sjel, som gløder
(dertil Gud ham altfor ømt

har evindelig fordømt)
ud fra denne Zwiebels Stengel
i den dybe Kalk, der bløder
af en Sygdoms sorte Blod.

Ja, jeg elsker dette Syn,
hvis Betydning let er gjettet
uden megen uvis Ahnen:
Husets Brand i Tulipanen;
Taarnets (som et sammenflettet
ifra Dybet opskudt Lyn)
i Papav'rens Knops Skarlag:
Kirkens eget brede Tag
i dens Blomsts udslagne Flammer;
Spaniolens vilde Jammer
(som han viste sig i Døren
blodig, rædsom, dog kanskee
forat redde Alle førend
enten Flammens Rædselsdød
eller ind hans Landsmænd brød)
i den mystiske, tilslorte,
krigerrøde, munkesorte
Pragttulipes aabne Bæger,
hvori Nat og Flamme leger.

O jeg elsker disse Syner!
O jeg seer med Kjærlighed
Blomsten, som saa skummelt lyner,
Farven, som er bleven heed.
Disse Blomsters skjønne, tyste
Rædsler kun mit Minde skrække;
mine Øjne de forlyste,
Læbens døde Smiil de vække.
Thi de høre ogsaa med
til den samme Time jo,
da hengivnest var min Tro,
til den samme Time, da
højest var min Salighed,
da min Sjel var Himlen næst,

Støvets Tanker længst ifra,
lettest under Rædslers Tyngde.
Thi det var jo just Sekunden,
da jeg elsked Mine mest,
da os Døden Alle fandt
som os Rædslen sammenbandt,
i hverandre sammenslyng'de
og med Herrens Lov paa Munden,
uden Knurren deriblandt.

O hvormed har jeg fortjent
dit Mirakel, store Gud?
Skulde — o det var ej meent!
Ormen tør ej tale ud! —
Skulde, ja, om ej du Selv,
Du, den Helligste og Største,
fjernere fra Engles Første,
end fra højest Himmels Hvælv
dybeste af Havets Kilder . .
skulde ikke Du, du Selv,
Du, hvem intet Navn afbilder,
Du, hvem Verdner Blomster ere,
Græs, som Dybderne maa bære,
men kun En af Engles Orden,
en blandt Aanderne Ophøjet,
som har Vælde over Jorden,
have, i din Naade stærk,
gjort det store Underværk,
for at see en Orm fornøjet,
for sin Herre Gud at ligne,
naar han, efter Seklers Række,
slukte Stjerner gjenopvækker
i de Rum, der døde ud,
— o! da beder jeg, o Gud,
at du Englen vil velsigne,
der har været god som Du,
mægtig med barmhjertig Hu,
mægtig i hvad der er herligst,
mægtig til sin Gud at ligne,

kjærlig — o som du er kjærligst!
Da jeg beder — Tys! . . . .

*

En høj, statelig Mand, med en Guldkjæde med Oraniens Portræt paa den prægtige sorte Fløjelsvams, med en Diamantagraffe paa Baretten, en Børs hvorigjennem Guldet blinkede og Daggert ved Siden, fulgt af en Dreng med en Vase fuld af Blomster, triner over Gruushobene igjennem Hyldebuskene, der omgav gamle Adrians Plet. Han slaaer dem tilside. — —

IV.

Jan van Huysum, Blomstermaleren.

„Vær forsigtig, Navnløs," siger den Fremmede, „disse Ruinernes Blomster ere prægtigere end Haugernes. De have suget sine Farver af Blod og kalkede Been, og Luerne have tilberedet Jorden."

*

Den Gamle forskrækkes. Dog rejser han sig ikke fra Margarethas Græsbænk. Ellers plejede kun Storkene, der vare vendte tilbage, fra en af de igjenstaaende Muurtinder, eller Hovedet af eu nysgjerrig uskyldig Øgle imellem Stenene, Hyrdedrengen fra den nærmeste Landsby, en Zigeuner eller en ligesaa ilsom Vandringsmand at see ind til ham.

*

„Ha!" raaber den Fremmede. „Hellige Himmel! Naar saae mit Øje saadanne Blomster? Disse har du ladet spire for mig, for mig alene. Bort med disse elendige Vandskud, Dreng, som du gjemmer paa! Disse skulle blive mit Underværk, som de ved Himlens Velsignelse ere blevne Jordens."

*

Adrian: „Du har Ret, Fremmede. De ere det ved Himlens Velsignelse." Og han mumlede atter:

„Ve det Vanvid, ve mig Stakkel,
ve mig meer end Øjeblinde,
tvivlte jeg om Guds Mirakel!“

Den Fremmede: „Du maa overlade mig dem, Gamle.“

„Nej, nej, nej!“

„Du maa. Jeg vil betale dem.“

„Du kan ikke. Tro mig, du kan ikke.“

„Troer du?“ Og han kaster sin Guldbørs til Adrian.

„Ikke med dine Øjne, ikke med dit Hjerteblod.“

Den Fremmedes Ansigt blev skarlagenrødt. Hans Øjne funklede. „Jeg har sagt dig, Gamle, at jeg maa. Der er Prindsen af Oranien og hans Gave!“ Og han kaster sin Guldkjæde og Diamantagraffen for Adrians Fødder. „Er du fornøjet?“

„Dine Diamanter opveje ingen af disse Dugdraaber paa mine Blomster. Men forfærd mig ikke! Dit Øje er skrækkeligere end din Tale. For Guds Barmhjertigheds Skyld, hvad vil du?“

Den Fremmede har trukket sin Daggert. „Ikke dit Liv, men Blomsterne.“

„Ja de ere Liv! Affindige rør dem ikke! Ved din og min Salighed, de ere Liv, de ere Liv!“

„Just derfor. I denne Sekund maa jeg have dem; i næste ere de ikke som i denne.“

Han knæler alt ved Blomsterne. Den Gamle springer op med Forstenelse i sine Miner. Den Fremmede har alt Staalet paa Rosenknoppens Kvist. Han skjærer. I samme Øjeblik udstøder Drengen et Skrig, og styrter om med Haanden paa Hjertet. „Benjamin, Benjamin, mit Barn!“ hviner Oldingen, og synker tilbage med Døden i sit Aasyn.

Den Fremmede vrister Vasen af Drengens Haand. „Hvad gaaer af dig, Dreng? Navnløs, Navnløs, min Dreng, fik du ondt af denne stærke Blomsterduft? eller har en Slange stukket dig?“

Kvisten med Rosenknoppen er af, og Drengen er død.

*

„Hvad er dette? Ha, der var
Blod paa Qvisten, som jeg skar,
Blod som i en Vunde aaben,
og en Draabe paa mit Vaaben.
Men nu er jo alt forsvundet;
Smerten vel, men ei min Angst
midti Glæden for min Fangst,
er jo lykkelig forvundet.
Rædsel! var da min afsjelte
Yndlings Livsenssnor forbundet
her med denne Knop? og dvælte
da hans Genius i den?
Mon sit Liv med den han delte?
Dobbelt, med fornyet Kraft
synes det indblæst igjen
i dens friske Purpursaft.
Knoppen synes, vakt af Dvale,
vaagen Gejst i sig at hilde,
og dens Læbe, blot den vilde,
digtende at kunne tale.
Jeg maa derfor raskt mig skynde,
ende, som begyndt at synde;
jeg maa skynde mig før du,
Rosengejst, forandrer Hu,
før du lyster at forlade
dine saa forvandte Blade."

*

Den Fremmede omfatter Blomsterne med skjælvende Hænder. „Der er Rædsel heri, men jeg maa fortsætte, medens denne Gartner, som er vanvittig i sin Gjerrighed, og skjuler sine Mysterier i denne Afkrog, ikke kan forstyrre mig."

Han seer paa den besvimede Olding, og dvæler endnu.

„Ha, hvo har negtet Jan van Huysum, Blomstermaleren, en Buket?"

*

Inden tre Sekunder prange Adrians Blomster i Malerens Vase. Der er ingen voldsommere, hensyns-

løsere, selvkjærligere Lidenskab end Kunstnerens. Den kjender ikke Grændser, Ret eller Synd. Den griber efter sin Lysts Maal med Gigantarme, fordi den troer den har et Gudehjerte.

*

Da han med et begejstret Blik løftede den fulde prangende Vase op, vaagnede den Gamle.

„O min Gud! min Gud! de ere dræbte," jamrer han med Hænderne for Øjnene.

„Forat leve evigt," siger den stolte Maler, svingende Vasen højt.

„Sørg for Drengen. Han var min Plejesøn og kanskee dit Barn."

„Ja, ja, han var det..min Benjamin; og du har myrdet ham, myrdet dem Alle, hans Sødskende, hans Moder og hans Fader, som forbander dig med den rædsomste af Forbandelser, med Forbandelse af dit eget Barn indtil Vanvid af Sorg over dit eget Barn. Ja, hvis Gud gjør en Tusinddeel Lige for Lige — du skal forgjæves trygle om Guds og dit eget Barns Barmhjertighed og om at dit Staalhjerte skal kunne briste, om at kunne døe som jeg."

*

Og den Gamle havde slæbt sig hen til Drengens Liig. „Djævel!" stønnede han endnu, „du veed ikke hvad du har gjort." Han sukkede endnu engang og saa ikke mere.

*

„Men jeg veed hvad jeg vil gjøre, og hvad jeg kan gjøre," raabte Maleren, fordybende sine Blik i den herlige Buket. Men da han saae Oldingens Øjne brustne og hans ærværdige Haar udslaaet over Drengens blege Dødstræk, da zittrede det igjennem hans store nervøse Skikkelse; men han mumlede dog endnu, idet han bortfjernede sig med et sky Blik, „ja jeg veed hvad jeg vil gjøre. Hvo har negtet Jan van Huysum en Buket?"

Jan van Huysum malte Adrians Blomster. Der fløde aldrig et herligere Mesterstykke fra hans Pensel. Samvittighedsnag, eller maaskee heller en angst- og ahnelsesfuld Overspændthed, drev hans Geni til det højeste. Han arbejdede med den unge medicinske Novizes bankende Hjerte og ilsomme Haand, som ved Midnatstide anatomerer et stjaalet Liig. Han syntes stundom at see Aanders Aasyn i Blomsterne, og da var det ikke langtfra at Adrians Forbandelse gik i Opfyldelse. Fra dette Øjeblik, da han stillede Vasen foran sig og udspændte sin Ramme, begyndte han at indestænge sig, naar han arbejdede; han blev menneskesky og melankolsk, men herligere i sine Arbejder end nogensinde.

Man holdt disse Egenskaber for Træk af en Originalitet, der tilhørte hans Geni, og Flere, end man skulde troe, vare fornuftige nok til at tænke, at dersom Jan van Huysum ikke var saa bizar, vilde han heller ikke male saa herlige Blomsterstykker eller være den han var.

Men man rystede paa Hovederne og trak paa Skuldrene og gjorde Miner til hverandre, da den store Mester begravede Blomsterne paa det omhyggeligste i viet Jord, da de vare visnede, og bad over dem.

Hans ugudelige Søn stod hos og spottede og loe ad sin Fader. Det var et af de Træk af hans Slethed, som lod Adrians Forbandelse gaae i Opfyldelse. Thi Gud hører den Døende; og Følelsen af at have begaaet en Forbrydelse og Ahnelsen om at have overskaaret nogle af Naturens hemmelige Strenge, som bandt hiin Gamles Hjerte til Tilværelsen, forberedede hans mørke, imodtagelige Gemyt for den Skjebne, der virkelig rammede Mesteren: Vanvid — som det hedte, over sit Barns Slethed..

Der var ogsaa andre Aarsager. To Smerter greb hans Hjerte paa engang, naar han mumlede stille hen for sig: „Benjamin! Benjamin!" Det var i de tungeste Timer. Da lettede han sig ved at pensle paa Rosenknoppen.

*

Han arbejdede stedse paa sit Blomsterstykke. Det blev aldrig fuldkomment nok. Han syntes at erindre en ny Skjønhed hvergang han lod Haanden synke og strøg sig over Panden, som vilde han stryge alt bort indtil Benet. Han nænnede aldrig at give Maleriet sit Udødeligheds-mærke — vissélig ikke nødvendigt uden for sløvere Øjne for de Heems, Blomsterdigterens, Skyld, „Blomsteral-tarets“ genifulde Skaber, han, som forholder sig til van Huysum som Pereira til Velasquez og Alonzo de Tobar til Murillos. For hver Gang han greb Penselen til sit Navnetræk kom der nogle Uefterligneligheder af Fluer, Snegler og et Fuglerede og ogsaa et Par Blomster uden hiin hemmelige Betydning til, som Ting, hvorved han søgte at tilsløre for sig selv Hovedgruppens Betydning og at skuffe sig selv med at det var den blotte Natur han havde malt.

*

Endelig engang i et lyst Øjeblik — Blomsterne syntes at bøje sig imod ham, Rosenknoppen at aabne sin Læbe og at bede — sætter han Penselspidsen atter til forat gjøre Trækket: „Jan van Huysum fecit.“

Det er paa den Plads, hvor Blomsterne ere jordede, han opløfter Maleriet i dets Belysning. Han smiler. Jan van Huysums Sjel tilstaaer for sig selv i dette Øjeblik, at det er fuldendt.

Da falder en Draabe fra den klare Luft derpaa. Den udsprænges over Blomsterne. Under! Smaadraaberne blive siddende, evigt siddende, fastere end Diamanten i sin Klippe, paa Katharinas Rose og paa de andre Blomster, hvor de falde.

„Gamle! du er forsonet,“ jubler Mesteren. „Det var din Taare.“ Og han fuldender Navnetrækket, og Rolighed vendte fra den Stund tilbage i hans Hjerte.

*

Ingen veed hvilke Aander der ere ovenfor ham. Men undertiden mærkes dog deres Nærværelse af følsommere Sjele, og det er somom Taarer faldt i vore Hjerter.

Ja visselig det var gamle Adrians Taare, som faldt fra den klare Luft. Det er Adrians Forsonings- og Beundringstaarer, som sidde de endnu i de mirakelherlige Draaber paa

Jan van Huysums Blomsterstykke.

Aar runde. Havet omtumler ikke sit Bytte forunderligere end Tiden gamle Mesteres Malerier, fordi Menneskene ere begjærlige efter det Guddommelige i samme Forhold, som dette er sandseligt. Derfor ile Malerierne, hvori dette er Tilfælde, fra Haand til Haand igjennem Aarhundrederne, medens et Digt vilde døe af Boghyldestøv eller endnu forsmædeligere, om ikke Pressen reddede det ved at gjøre det almindeligt som Brostenene.

Ogsaa dette Digt vil desuagtet døe før Jan van Huysums Blomsterstykke gjennemlever et Aar til af sin Udødelighed.

*

Aar runde. Der var Udstilling i Louvre af Napoleons Kunsttrofæer. Spaniens, Italiens, Nederlandenes Mesterværker havde den store Ørn bragt hjem til sit Rede under den høje Kolonnade. Der var ogsaa „Santa Katharinas Trolovelse“ af Alonzo de Tobar, Velasquez's „Familie,“ en „Familie“ af Alonzo de Tobar, og den store Jan van Huysums Blomsterstykke. Galleriet var fuldt af Beskuere.

*

Men Publikum havde mindre at bestille med at beundre Mesterværkerne, end med at spotte ad en ung Mand, som paastod, at der var en Liighed, han følte meer end han saae og kunde forklare sig, imellem en af Roserne paa Jan van Huysums Blomsterstykke og Alonzo de Tobars Katharina, ja imellem enhver af Blomsterne og Individerne i hans „Familie“ efter Velasquez. Det loe ad ham som de Forbigaaende ad gamle Adrian.

En høj, alvorlig, fortklædt Mand nærmer sig Fantasten. Publikum viger ærbødig tilside. „Følg mig!“ siger han venligen, „Du er Maler.“

Det var Mesteren David, som førte Eros, „Amor og Psyches“ Maler, som sin Discipel til sit Atelier.

Siden David ikke var haardere, tør jeg ogsaa, uden Frygt for et Publikums Latter, som neppe veed, at det, ifølge hiin Regelløshed for Malerværkers Omtumling, besidder i sin Midte Jan van Huysums Blomsterstykke, aabenlydt sige, at det forekommer mig som om der ogsaa finder en mystisk Liighed Sted imellem hiin Amor og Psyche og de to Roser paa

Jan van Huysums Blomsterstykke.

— — Ak, søde Rosenknop, hvad er det for et Eventyr du har fortalt mig om Jan van Huysums Blomsterstykke, mens jeg hensank i Beskuelsen deraf?

„Men nu veed jeg dog hvorledes
slige Blomster bleve til.“

Svalen.

Et Skjærsommermorgens-Eventyr

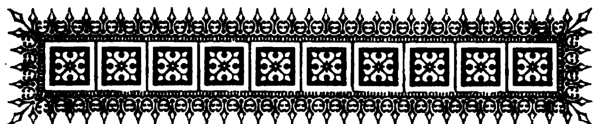
for

Mødre,

som have mistet Børn.

(Min Søster Augusta paa Jelsø fortalt.)

1841.

I.

Salig, salig er den Skabning,
baade Menneske og Dyr,
som, det første Dagen gryer, —
endnu medens Nattens hvide
bløde Taager sig fornøje,
med langs Bækkene at glide,
førend langsad Østens Høje
Solens Leir af Purpursky'er
sine Telterækker spænder, —
Gud den første Hilsen sender,
første Hilsen, første Lyd
af det Skabtes Tak og Fryd!

Uden Ord, dog er dens Klang
fyldig Knop af Ord, et Hylle
for en herlig Tempelsang,
og den gjemmer
i sit Udraab Chor af Stemmer,
som de Himmelske fortrylle.
Som i Knoppen
Palmetoppen
med de høje gyldne Fjere
allerede
er tilstede,
ligger i den første Lyd

af den vaagne Skabnings Fryd
Psalmens Høihed, Hymnens Ære,
Bønnens Magt, trefoldig stærk,
mægtig til et Underværk.

Bed da førend Spurven qviddrer,
at dens Uskyld ei dig røver
Æren, som din Skyld behøver!
Bed da førend Aspen zittrer
i den første Morgenvind,
endnu medens Duggen glittrer
over Natfalænens Spind,
medens Tidslens Fjederhatte
hvidne af dens Perleskatte,
førend Engens Klokker blaae
endnu har begyndt at gaae,
slagne an til Ottesang
af et Vindpust, med en Klang,
som ærbødig Englens skarpe
Øre over Sky fornemmer:
hvor i deres Dyb de tunge
Sølverblomsterkolber runge
over alle disse Stemmer,
susende fra Græssets Harpe.

Da benaades vil, kanhænde,
med et Eventyr din Sjel,
som i Himmelen vil ende;
Aanden, hen i Syner reven,
i Henrykkelser forvildes,
mens dit Øje, i Sekunden,
den er i sin Flugt forsvunden,
ligner blegt en bortebleven
sjunken Kildes
aabne tomme hule Grav.
Mens det synes som du blunder,
somom Syn og Sands er borte,
gribe Englevinger under
Tankens orkesløse Svæven

langsad Dalens Taagebund,
og i Bønnen fra din Mund,
i den første Lyd deraf,
føres du af en Seraf,
gjennem Paradisets Porte,
og Du faaer, som aarlest beder,
en Sekund
af de Frelstes Saligheder
for den tabte af din Blund.

Thi naar Nattens Stjernekroner
sænkes ned i Hvælvets Sale,
Aander dale
ned med dem, og tause lytte,
Menneske, de ved din Hytte,
om ei aarlest derifra,
ei fra Fuglens Rede, toner
Skabningens Halleluja.
Og den første Bøn ledsage
de med jublende Musik
til Miskundsomhedens Øre;
ja, naar ingen de fornemme
fra de følesløse Munde,
døde som de lukte Blik,
lytte de med Mismodsklage
til den første Fuglestemme
fra de taageslørte Lunde.
Held da aarlest Sanger! Leide
vinder han i Falkens Feide;
Engle vare
ham mod Fuglefængersnare;
Skyttens Piil
samler Dug kun i sin Iil,
gjennemborende det Blad,
under. hvilket Fuglen sad;
gyldne Kugle over Kirken
ikke mere sikker glimrer
end aarvaagne Sisiks lille
gyldengrønne Bryst, der skimrer

frem fra øverst Top paa Birken,
mens han hvirvler ud sin Trille,
dristigt vendende sin Bringe,
som beskyttet
af et Tryllevandsfers Ringe,
mod en Høg, som over Byttet
i den høje
Furu blunker med sit Øje.

Bed da aarle til din Skaber,
at Du ei mod Fuglen taber,
at ei, efter Engles Dom,
den er mere god og from!
Lad med dem din Tanke mødes
førend Morgenskyen glødes,
før aarvaagne Lærkes Slag
vinder Himmelens Behag!

Førend Erlen gaaer i Badet:
(det i Alchemilleblavet)
førend Duggens Perler fulde
af Konvallens Skaaler rulle,
endnu medens Rosens hede
Læbe suger paa dens Iis,
maa du bede,
yde Skaberen din Priis!

II.

Rosenbusken og Svalen.

Ak, hvor var i Morges vel,
før det dagede, min Sjel?
I en Bøn, skjøndt uden Mæle,
jublende, skjøndt lydløst sagte,
kun med Ord af Hjertebanken,
pralte jeg idag med Tanken,
at af hele
Skabningen, af alle Sjele,

Gud jeg bragte
første Hilsen fra det Skabte.

— Over perlehvide Enge,
endnu medens Hvenegræsset
luded fuldt af Dug belæsset,
Blikket længe
irred om, indtil det tabte
sig medeet,
blindt for alt, i Dunkelheden
af de Rosenhegn, som stænge
rundtom Engens lille Eden;
og min Sjel forsvandt med det.

Ha, derunder Buskens Nat
hvor det glimred, hvor det gløded,
hvor det lyste i det dunkle
Tusmulm i det tætte Hegn!
Som om alle Qviste bløded,
draabemodne Rosenknopper
overaltifra fremfunkled,
ludende mod Jorden ned,
liig en Regn
af Rubiner og Koral,
Carneoler og Agat,
tryllebunden i sit Fald.
Som om alle Blade græd,
hang en Skat
af demantne Taaredopper
stjernestraalende derved.

Da, imens med anspændt Agt
Øjet stirred,
indtil Synet sig forvirred,
paa den Flors Vidunderpragt,
var det som om Sind og Sands
kom i Flamme af dens Glands,
som om Rosenbuskens Brand
tændte mine Tanker an,
og min Sjel blev reven hen,

hen igjennem Himmelen,
hen i Luers Flugt, — hvorhen?
Ei jeg vidste, men jeg søgte,
medens Flugten sig forøgte,
mens mit eget Selv jeg tabte,
Ham, der mig og Busken skabte.
O, det var en Bøn, saaledes
som af Himlens Aander bedes:
uden Tunge, uden Klang,
kun med Følelsernes Rhytmus,
Tankens stumme Bølgegang,
Sjelens Tale,
den hvis Ord, de tause, klare,
paa dens dunkle Dyb sig male
som en Stjernebilledskare,
men i flyvende Omskiften
af bevægte Straaletræk,
som om, Nattens Bund henover,
Stjerneskriften
løb i Skjønhedslinjers Bover
snelt som Talen veires væk.

Da, da hændte det min Sjel,
da i Bøn til Gud den steg,
medens Jordens Syner veg,
som om den var sagt Farvel
med den Dødes Læbe bleg,
da mod Himmelen — saa snel,
som fra Bunden af en Kilde
Stjernedraaben, hvert Minut
ud af dens Krystaller skudt,
sig mod Speilets Flade skynder —
andagtsluende den il'de,
mødte den, paa Grændsen af
Skuet over Jordens Ynder
og de Frelstes Paradiser,
hvor dens Tinder,
som et omvendt Stjernehav,
en for en, som slukt, forsvinder,

mens den gyldne Linje viser
sig af Palmerne, som lukke
  Edens Dale
fjernt i Øst, hvor de fremdukke,
mødte den en eensom Svale.

  Ha, mon Jorden den tilhørte?
Da har den, ei jeg Fortabte,
aarlest bragt af alt det Skabte
Morgenhilsenen til Gud.
Eller mon et Vindkast førte
den fra Paradiset ud?

* *
*

O Gud er misskundelig! Han seer Afmagtens Hjerte, og han benaadede min Sjel med et himmelskt Eventyr.

Yderst udpaa Svalens spændte
    spidse Vinger
tindred med en Glands, der blændte,
tvende Draaber ætherrene,
uden dog, hvor kjækt den svinger,
ned at rinde derifra.
Regnens Dryp paa Træets Grene,
Barnets Graad, Krystallen klar
sorte Kul imod dem var,
saa jeg tænkte: har den da
i en Lysets Kilde taget
sig et Bad alt før det daged?
Eller, mumlede en Tanke,
myggekjævet, fluemundet,
siden Svalen den misunded,
fuld af ond Bagtalens Givt —
skulde den, som vidt kan vanke,
have i en Klipperivt,
der hvor Fjeldets høje Branter
    styrte ned,
stjaalet sig et Par Demanter
for at pynte sig dermed?

Hvi er Skjønhed saa forfængelig?
Hvi . . ?

* *
*

Gud er retfærdig. Han taaler ingen ond eller smaalig Tanke i sine Himle. De forstøde den som den høje Lufts rene Kulde øjeblikkelig støder Dampen tilbage som Jisslag til Jorden. Før jeg fik fuldendt, befandt jeg mig atter paa mit Sted med Blikket fæstet paa Rosenbusken. Endnu var der en natlig Dunkelhed under dens Hæng, Spurven sov endnu paa Taget, Natsfinxerne havde taget Farvel med Skabioserne, men ingen Sommerfugl var ude endnu.

Da var det somom Rosenbusken aabnede alle sine Knopper, og svarede mig som med tusind sladdrende Munde: „Lad Fluerne og Myggene bagtale Svalen, den yndigste og letteste af Luftens Fugle, Sommerens velsignede Budskab, den, som under Nilens Palmer tænker kjærligt paa, at Granerne høit i Norden vente sørgmodige paa dens Komme. Den sov under mit Telt inat. Jeg gav den at spise af min Honning, Dugg at drikke af mit lifligste Bæger og Draaber af min fineste Balsam med paa Reisen. Thi hvorfor skulde jeg være skjøn og ikke have et godt Hjerte?

Nu svæver den fyrige Utrættelige rastløs ud over Verden, ud over Menneskene, forat dryppe sine Balsamdraaber i det dybeste Saar. Thi hvorfor skulde Fyrigheden, Skjønhedens Beiler, ikke have et godt Hjerte?"

*

— — Atter hæved
sig min Sjel. Jeg Svalen saae,
sænkende sig under over
Skyens melkehvide Vover,
og jeg frydedes paany.
Hvor den svæved!
hvor den svinged i det Blaa,
solforgyldt, skjøndt i sit Gry
Solen bagom Aasen laae!

Hvor den svinged! hvor den svæved,
somom den optrak i Luften
med sin blanke
Vingespids et straalelet
gylden- og blaastribet Net!
Jeg den fulgte med min Tanke,
hvor dens Flugt mon videst vanke,
hvor de Balsamdryp, den bar,
foran tindred
som et Tvillingstjernepar.
For mit Blik sig vidt udspændte
Strøg paa Strøg, jeg ikke kjendte,
Egne, som jeg ei erindred.
. . Ha, det Brogede dernede,
Skyggerne, som sig udbredte,
Slangelinjerne, som vrede
sig henad den grønne Slette,
Jordens Kongeriger var.

Længe over Kongens Borg,
længe, somom tryllebunden,
Svalen svæved,
somom Jordens største Sorg,
tungere end Armods nagne,
under Kongens Purpurkaabe
hermelinbaldyret leved,
somom Bunden,
Utaknemlighedens slagne,
var i Kongens Hjerte funden,
hvori den sin Balsamdraabe
kunde dryppe stille ned,
fuld af meer livsalig Fred
end den Tempelolje, som
salved ind hans Kongedom.

— — Ogsaa over mig den standste,
rysted Vingen allerede,
saa de dyre Draaber bævte.
Men da den medeet fik see,

at jeg endnu kunde lee,
at min Brede
i mit Bryst, det blomsterkrandste,
aldrig over Aftnen levte,
dalte den paastrømt kun ned,
pilende igjen afsted.
— — At og fram
fløi den over Armods Sam:
cirkled om den Syges Leje,
hvor der ikke haabtes meer:
strøg med sine Vingefjer
over en Forældreløs,
stødt af Frænder og af Præst
ud paa vilde Alfarveje;
nærmede sig allermest
stakkels jamrende Forførte,
fødende paa stenig Røs,
uden at man Klynken hørte
paa de øde Grændseheje;
syntes af sin Flugt den loved
Hvile paa en Enkes Hoved,
som vanvittigen omfavned
Graven over den hun savned.
Men bestandig fra sin Dalen
hævede paany sig Svalen,
somom stedse
større Smerte den erindred,
bærende i kjække Kredse
gjennem Luften trygt og fast
sit demantne Balsamdryp,
der fra Vingespidsen tindred
klart med Stjerneskudets Hast.

*   *
*

Ak, hvad Sorger kunne være store som Kongens? smerteligere end Utaknemlighedens skjulte Vunde? hvilke Sorger vildere end den Forfulgtes, tungere end Armodens? hvilke Smerter dybere end Angerens, bittrere end den Forladtes?

Der maa være en tilbage,
en, som dybere maa nage,
endnu en, som værre lider,
uden Lise i sin Klage,
uden Maal i sine Qvider,
uden Tanke, Trøst og Raad,
havende at kunne haabe,
gysende for at opdage
en Helbreden for sin Smerte,
Bund og Grændse for sin Graad.
Thi medeet sin Balsamdraabe
Svalen skjænket har et Hjerte.
Ei den længer kunde tvivle,
hvor tilsidst den skulde hvile,
hvem med største Ret tilkom
den velsignte Lægedom,
da den over Barnets Liig
saae en Moder bøje sig.

— — O Augusta! o min Søster!
Du, Du er den Lykkelige,
i hvis Smertes dybe Bunde,
somom Stjerner smelted, Draaber
af en himmelsk Balsam runde.
Sendebud fra Himmerige
kummersyge Hjerte trøster
med en Hilsen fra din Datter.
Alt Du smiler, thi Du haaber;
og Du atter
seer som Rosenbusken op,
fra hvis Rigdom faldt en Knop.

III.

Rosenbuskens Forklaring.

„Se!" hviskede Rosenbusken paa Engen atter — og en Knop aabnede sig for hvert Ord i dens Tale, saa

den lød som et Klokkespil — „se, hvorfor jeg elsker Mødrenes Sorg." Og den lettede sit rankende Hæng op, mens alle dens Rosers Læber lukkede sig til Taushed som under eet eneste Fingertryk, og spidsede sig oprette som til et Giv Agt. Og jeg saae da under dens Dunkelhed en liden Forhøining af Græstørv, ikke større end et Brød, med et sort lille Pindekors nedstukket deri, og jeg vidste, fordi mit Hjerte sagde mig det, at der, under den trofaste vogtende Busk, havde en ulykkelig Moder i Eensomhed jordet sit Barn.

„Spørg ikke!" sagde Rosenbusken atter, idet den nedlod sine Grene og dens Blommer aabnede sig. „Men vil du vide meer hvorfor jeg elsker Mødrenes Sorg, da vid, at en Svale har bragt mit Frø fra Marias, Jesu Moders, Grav i Bethania, at Kjærlighed har været lykkeligst og ulykkeligst i min Skygge, og at en Moders Hjerte der er brustet."

„Ak!" — udbrød jeg — „der maa være meer Sorg paa Jorden. Thi jeg saae, da du aabnede dit Skjul, at Svalen, som jeg syntes svævede over Aljorden, boede atter i dets Indre, at den drak begjærlig af dine Bægre, og gjorde sine Fjedre glindsende i din lislige Olje."

„Hvad du har seet" — svarede Rosenbusken med sin skjønneste Knop — „er kun et Billede paa det Himmelske. Svalen bader sig i min straalende Dugg, og fører min duftende Balsam udover Engen, men Trøstens Balsam kommer fra den himmelske Kjærlighed, der omspænder Verden ligesom mit Rosenhegn begrændser denne Mark. Børns uskyldige Sjele boe i dens Favn som de flagrende Smaafugle i mit Indres Dunkelhed. Dit Øje maa have mødt Svalen; men din Sjel en kjærlighedsfuld Engel, et Barns Aand, der vilde trøste sin Moder."

* *
*

Ha, hvorledes? Busken skulde
have Sandheden fortalt?
Jeg da have Verdens Alt
seet i den blomsterfulde
rosenbuskomhegnte Vang?

seet hele Jordens Sorg
i de Blommer, som saa bøjde
under Duggens Tyngde hang?
hist i stenig Røs en Borg?
og i Kongelysets Pragt
Kongen selv paa Borgéns Højde?
seet eget Selv i Ranken,
hvorpaa Nesler gjøre Jagt,
saa den flyver over Planken?
Fattigdommens Nød og Neppe
i hiin kummerlige Skreppe?
Haabløs Syg, for hvem kun Døden
er den eneste Forandring,
i den gulnende Konvall?
En Forældreløs paa Vandring
hjemmefra sin Fædredal,
alle Frænders Dør forbi
viist blandt Fremmede til Nøden,
i et ensomt, brunliggraat
Græsstraa, midt paa vilden Sti
opskudt hvor den meest er traadt?
Seet Enkens Kummer i
eenlig, nattespindomslørte
Klokkeblomst med Graad i Øjet,
over knuste Sidestengel
knælende med Hov'det bøjet?
Den af Mennesker Forstødte,
af en Djævel fult Forførte,
af sin Engel
i den værste Stund Forladte,
Hende, som blandt Stene fødte,
skulde jeg i dødsenshvide
Steenbræk have seet at lide?

Da har Rosenbusken qvalt
denne Gang med Vilje Hanget
til Vidunderèventyr,
Fantasien vild og yr
inden Sandheds Grændser fanget,

og kun denne selv fortalt.
Øjet har i Luftens Øde
truffet med en Svale Møde:
(Rosenbuskens Gjæsteven)
ørkesløst forfulgt hver Bugt
af dens hvileløse Flugt,
mens min Sjel i Himmelen,
over Synets Grændser stegen,
seet har, men ikke kjendt,
liden Engel, fra Guds egen
Naadekjærlighed udsendt
for at trøste dybest Smerte:
skyldløs Barnegeist, der skulde
gyde Trøstens underfulde
Balsam i sin Moders Hjerte.
Og forvexlet i hinanden
har sig Øjets Syn med Sindets
i fantastisk Sammenblanden.
Dog, om rigtig jeg har mindets
Engelen, den hulde Trøster,
tør jeg gjette,
at den var, min elskte Søster,
ingen anden
end dit eget Barn: Alette.

Venetianerne

eller

Venskab og Kjærlighed.

Drama i fem Acter.

(Opført paa Kristiania offentlige Theater i Vinteren 1841.)

Personer:

Zani, Doge af Venedig, en Olding.
Giulio, hans Søn.
Cinthio, Giulios Frænde, af Navnet Zani.
Cenzia, Giulios Søster.
Carrara, Duca eller Herre af Padua.
Dame Carrara.
Cornelia, deres Datter.
Carlo, deres Søn.
Secretæren ved Dieci eller de Timænds Raad i Venedig.
Mazoliero, } Venetianske Halvsoldsofficerer.
Zeno, } Venetianske Halvsoldsofficerer.
Annicelli, } Venetianske Halvsoldsofficerer.
Tre venetianske Borgere.
Nogle unge Adelsmænd af Familien Carrara.
Retsbisiddere, Tjenere, Folk.

Handlingen foregaaer i Slutningen af Middelalderen.

Anmærkning.

Sujettet til dette Drama er taget af „Accera Philologica, das ist: Sieben Hundert auserlesene, nützliche, lustige und denckwürdige Historien und Discursen, aus den berühmtesten Griechischen und Lateinischen Scribenten zusammen getragen," hvor man vil finde

Historie des Gisippi und Titi.

Die Academia zu Athen war für Alters die allerberühmteste der gantzen Welt, dahin aus allen Ecken und Enden sich versammelten alle, so Weißheit und Künste zu lernen gesinnet waren. Der Ursachen halber zog auch von Rom dahin ein sehr edler und führnehmer Jüngling, Titus Quintus Fulvius, welcher, als er nicht lange zu Athen gewesen, bald mit einem andern Jüngling hohes Geblüts und Reichthums, Gisippus geheissen, grosse vertrauliche Freundschafft machte. Diese beyde studierten mit einander, hielten sich allezeit zusammen, und war nur ein Hertz in zweyen Leibern. Es begab sich aber, daß Gisippus sich in die edle Jungfrau, Sophronia genannt, verliebete, und endlich sich auch mit derselben verlobete. Wie die Hochzeit bald solte angesetzet werden, führet Gisippus seinen Freund und Bruder den Titum mit sich zu der Braut. Da wird Titus zur Stund mit hefftiger Liebe gegen Sophroniam entzündet: Gehet nach Hause, wird mit einer gefährlichen Kranckheit befallen, und darff unterdessen keinem Menschen die Ursach seines Leidens klagen. Gisippus, sich hertzlich bekümmernd um seinen treuen Titum, hielt mit Bitten so viel bey ihm an, daß er endlich allen Handel erzehlt. Gisippus, ob er wohl seine Braut von Hertzen lieb hatte, so war ihm doch sein Freund viel lieber, vermahnet Titum, er solte getrost und gutes Muths seyn, er wolte ihm seine Braut gern überlassen. Hierauf werden sie Raths, und beschlossen, daß, wann die Hochzeit mit Gisippo

und Sophronia vollendet, so solte Titus an stat Gisippi zu der Sophronia auf den Abend hinein gehen, und ihr Ehemann werden, und solte Titus solches alle Abend thun: des Tages aber wolte sich Gisippus stellen als wäre er der Ehemann. Solches wird ins Werck gerichtet, bleibet auch dieser Betrug etliche Zeit verhelet, und meynet Sophronia anders nicht, als daß sie des Gisippi Frau sey. Endlich wird Titus nach Rom beruffen, da muste sich der Handel offenbahren. Also ließ Titus den Rath von Athen und seiner Sophronia Freunde zusammen fordern, erzehlet ihnen, welcher massen er der Sophroniæ Ehegatten worden. Sophronia verändert die Liebe gegen Gisippum in einen tödtlichen Haß: Die Athenienser aber verjagten Gisippum nackend und bloß ins Elend. Titus zog mit seiner Sophronia gen Rom, allda er bald Bürgermeister ward. Gisippus, aus seinem Vaterland verwiesen, kömmt gen Rom, nach seinem ausgestandenen Elend, zeigete sich von ferne dem Tito, der ihn doch nicht kante. Daher er aus Zweiffelmuth sich in eine Höle verstecket, verhoffend allda sein Leben zu enden. Indem er allda verborgen sitzet, kommen zu Nacht zween Räuber, welche einen Diebstahl begangen. Und wie sie sich nicht über das gestohlne Gut vertragen können, ersticht der eine, mit Nahmen Publius Ambustus, den andern. Des Morgens war der Todte für der Höle gefunden, und nicht fern von dannen der Gisippus. Alsbald ward Gisippus als ein Thäter ergriffen, der es nicht leugnete, sondern bekennete, er hätte den Mord gethan, damit er desto eher vom Leben abkäme. Gisippus ward fürm Bürgermeister Marcum Varronem aufs Rathhauß geführet, und nach allen Umständen dieser That halber befraget. Unterdessen erkennet Titus unter den Rathsherrn sitzend, seinen getreuen Freund Gisippum; Springet auf von der Stelle, schreyet überlaut: der arme Frembdling sey unschuldig, er habe den Todschlag begangen. Gisippus bat den Rath, sie solten solches nicht glauben, er wäre der rechte Thäter. Hierüber bestürtzte sich der Rath, wuste nicht, was diesen Wunderdingen zu thun wäre. Unterdessen war auch allda zugegen der rechte Mörder Publius Ambustus, welcher, von seinem eigenen Gewissen überzeuget, gutwillig für den Richter Varronen trat, und seine That mit allen Umständen glaubwürdig berichtete. Darauf, nicht allein Titus und Gisippus ledig erkannt, sondern auch der beyden getreuen Freunden halber dem Ambusto das Leben geschencket worden. Hierauf hat Titus dem Gisippo sein halbes Patrimonium mitgetheilet und verehret, und ihm seine eigene Schwester Fulviam verheyrathet.

Ein getreuer Freund gehet über alles, und mit diesem ist kein Gold, Silber, Ehre oder einig Ding zu vergleichen.

— — —

Første Act.

1ste Scene.

(Sal i Dogepalladset i Venedig. I Baggrunden en aaben Altandør. Maaneskinsaften. Cenzia med en Guitar paa Skjødet. Cinthio og Giulio i en fortrolig Stilling paa Divanen).

Cenzia.

— — Endnu engang, o ædle Fætter Cinthio,
fortæl hvorledes Giulio du frelste.
Hvergang Altanen der er aaben, aabnes
Indledningen til den Historie,
som, aldrig glemt, dog aldrig nok erindres.
Thi hist ifra Gelændret svimler Øjet
ned i Kanalens qvadersatte Grav,
hvori du sprang, og frelste Giulio af.

Cinthio.

Det Barndomseventyr!

Cenzia.

Jeg er hans Søster...

Cinthio.

...Og jeg hans Ven.

Cenzia.

Det holder jeg for mere.
Var jeg min Broder, var jeg din til Døden.

Giulio. (Afsides.)

Lidt meer end Ven.

Cinthio.

Det var ei mere gjort,
end uslest Stymper, fremmed Ubekjendt,
Dødsfiende, Tyrk og Jøde kunde kræve.

Cenzia.

I disse dyrebare Perleord
Guds Engle ville din Bedrift indfatte.

(Træder hen i Altandøren.)

Men se! i dette sorte trange Dyb,
som aldrig Sol og Maane kunne naae,
var ikke Rum til Tanken om at komme
igjen derfra.

Cinthio.

Men Rum nok til os Begge.
Den Hund, man kalder Fare, ligger foran
hver Ting af noget Værd. Og hvad har større,
end Giulios Liv for Cenzia og mig?

Cenzia.

Se, liig en Slange, der slaaer Bugt af Rædsel,
saa høit den kan sig buer Broen over,
og skyder ingen Piller ned i Dybet,
som ensomt, tyst . . .
O alle Helgner! O!

(Vakler tilbage ind i Hallen.)

Giulio.

Hvad er det, Søster? Blev du svimmel?

Cinthio.

Tys!

(Et Guitarpræludium høres under Altanen. Giulio og Cinthio ile ud paa den.)

Cenzia.

Ve! Hvad vil Cinthio troe?

Giulio. (Kommende leende tilbage med Cinthio.)

Oh intet Andet?
En Serenade-Elsker . . .

Cenzia. (Afsides. Seende paa Cinthio.)

O! Han leer.
Og Han kan lee! Og med en Fætters Latter,
der for et Feilsting driller sin Kusine.
Det er utaaleligt!

Giulio. (Afsides.)

Det ærgrer Cinthio.
Han leer, men tvungent. (Høit) Søster, jeg bør vide . . .

Cenzia.

Det er Mazoliero. Det bør være
min Broder nok.

Giulio.

Jeg kjender ei den Herre.

Cenzia.

Sandsynligt nok; thi han er meer bekjendt
paa Lidos Strande end paa Markuspladsen.
Hans Klæders Farve er berygtet.
Han lever ikkun af sit Riddernavn,
og det tilhører kun hans Kaarde, ei
hans Ære eller Sæder eller Fødsel.
Han vandt det, som saa Mange, som det hedder,
paa Cypern, eller rettere, jeg troer,
ved fælles Ridderslag blandt Kammerater
i en Kahyt lidt før man kom til Land,
og upaatalt paa Lidoen det gjælder.
Der kjende Fiskerpigerne nok bedst
Oprigtigheden af hans Serenader,
naar han om Aftenen i selve Staden
tør spille Kavaleer. Saaledes har
da ogsaa jeg min Plageaand og kun
den Trøst, at mig alene knapt han plager.
Kun naar vor Fader, Dogen, er i Raadet
— Gud veed hvorfra han altid veed det — da,
da er min Tour.

Cinthio.

Den sidste, ved San Marco!

Giulio.

Ja, hvis han synger slet.

Cenzia. (Afsides.)

Han burde være
mig kjær, som skabte Cinthios skjønne Vrede
og dette skjønne Lyn i Øiekastet.

Mazoliero. (Nedenfor Altanen).

Serenade.

1.

O søde Nat, du Geist af yndig Dag,
jeg veed du muntres af Citharens Slag,
at du kun lytter, naar du dybest tier,
til Fromheds, Sorgs og Elskovs Melodier.

2.

Ei Stjernenattens Negerdronningpragt,
ei Dagens gyldenblaa Emalj slig Magt
har over Hjertet, som din Maanes Smilen,
saa from, som Helgenens i Dødsenshvilen.

Giulio.

Noget rusten i Stemmen. Det kommer af den sure Viin paa Lidoen.

Mazoliero. (Nedenfor.)

3.

I slig en Nat, med Maaneglands saa reen,
at den til Marmor bleger hver en Steen,
og fængsler som med Sølverplader Voven,
og tvinger med et Flor til Tysthed Skoven..

4.

I slig en Nat, da drømmer Armods Søn
sit Suk saa mægtigt som en Engels Bøn;
hans Hytte reiser sig paa slanke Søiler;
til kjøligt Efeu bliver Fangens Bøiler...

5.

I slig en Nat er strengest Jomfrus Bryst
for Sukket aabent, aandet fjernt og tyst.
Det ind ad hendes Jalusier finder.
Indsuget det i hendes Barm forsvinder.

Giulio.

(Griber Cenzias Guitar; fra Altandøren.)

I slig en Nat er hver forelsket Nar
paa Benene med Maske og Guitar.
Den kjække Helt, som vover sig en Hoste!
Saameget bør ei falske Toner koste.

Cenzia.

Utaaleligt! Befri mig fra hans Frækhed.

Cinthio.

Ja strax. (Spænder Kaarden om sig.)

Giulio.

Min Pligt det er.

Cinthio.

Og mig en Lyst.

(De gaae.)

Cenzia. (Lidenskabelig.)

En Lyst? O er der Ord saa sødt som „Lyst“?
Det danner Elskovs blomsterstrøede Forhal;

og Den, som trængte til det Inderste,
til denne seer vemodig dog tilbage.
Men om hans Lyst rev ham i Døden hen? —
hans raske Lyst, den jeg maa elske saa
og elske meer, om den ham gav en Vunde
(thi den i mine Oine blev en Skjønplet,
et evigt Elskovssegl), om den ham dræbte?
om Lykkeridderen, hvis Grumhed glødet
er op af Asiens Sol, den Skurk, hvis Kaarde
er øvet til at træffe Terningøie,
om Han kun søgte Cinthios Hjerte? — o
var da Princessen, der lod Beiler slagte
Medbeiler, mere grum end Jeg?

O Himmel!

(Lytter i Altandøren).

For heftig Cinthio er, for spotfold Giulio.
Hvor Cinthio saarer, Han paalægger Iis,
saa Saaret endnu værre brænder. Frels!
De fægte ... Atter Cinthio! ... (Iler ud).

2den Scene.

(Udenfor Dogepalladset. Cinthio og Mazoliero træde fægtende frem fra Siden, fulgte af Giulio. Siden Cenzia paa Altanen. Man seer Marmorløven ved den store Trappe udenfor Palladset, hvori de hemmelige Angivelser stikkes).

Cinthio.

Skurk! Maanen hyller til sit rene Oie
for slige falske Stød.

Giulio.

Ja slip mig til!
Jeg, som saae til, nu kjender hans Maneer.

Cenzia. (Trædende frem paa Altanen).

Holdt, Cinthio! O, er Cenzia dig Intet?
O dumme Ridderlove! Hjælp ham, Giulio!
Om denne Djævel maa der To.

Cinthio.

Nei aldrig.
Gaa ind! gaa ind!

Cenzia.

Du Grumme! O saa spar ham!
Spar ham for min Skyld, o Mazoliero!

Mazoliero
(træd.r tilbage og slaaer sin Kaarde ned).

Det vil jeg. Denne Trolddom mig betvinger.

Cinthio.

Hvad, Skurk! Paa denne Maade?

Mazoliero.

Samme Magt,
som gjør Jer rasende, gjør mig forsonlig.

Giulio.

Sligt Spil ei nytter Jer hos mig. Gaa Søster!
Nu er min Tour. Og, paa min Ære, Mand!
med Damens Broders Harme er forenet
en Zanis Lyst til Pøbelovermodet
at tugte ned igjen i sine Huller.

Mazoliero.

Død og Fordærvelse, du Adelsyngel!
Afgrunden vaagner under dig ved dette.
Men jeg vil ikke rase, ei tillade
mit Raseri at skumme; jeg vil huske
hvor det retfærdigt er, og saa arbeide.

Cenzia.

O vogter eder for hans fæle Blegjhed!
Mit Liv paa, at han er en Albaneser,
en Corfiot, Illyrier eller Græker,
tifold Italiener i alt Ondt!

Mazoliero.

Gid Stene faldt, ei slige Ord, Signora!
I gjør mig Uret.

Cinthio.

Oh, selv dette var
formegen Ære.

Mazoliero.

Det skal Du betale.
Se i mit Øje!

Cenzia.

Vogt dig, Cinthio!

Vogt dig! Naar ledte Fiendskab efter Vaaben?
I egen Ild det gløder Duens Fjedre
til Pileodde, i en Haandevending
det koger Gift af himmelfaldne Dugg.

Giulio.

Siig, vover I jer frem slig Maan'skinsdag
for at faae Luna bort med eders Beilen?
Ved Himlen! det var ikke mere frækt
end jer Dumdristighed mod denne Dame,
mod Zanis Datter.

Cenzia (Afsides.)

Ve, hvor er det med mig?
Jeg for min Broder ejer ei den halve
Veltalenhed imod for Cinthio.

Mazoliero.

Mod Zanis Datter? Fødselen er Knuden.
Haha! Og jeg, jeg har ei anden Adel
end at jeg hedder et af Folkets Børn?
Mod Zanis Datter? Ha, mod Zanis Datter?
(Aff.) Det maa Jeg høre, Jeg, der holder Lunten
her i mit Hjerte tændt i evig Brand
til Minen, som just sprænge skal i Luften
Venezias Noblesse paa mit Vink.
O ve dig, arme Moder! Thi din Ringhed
din Søn vil koste Saligheden.

Giulio.

Nu!
Raadslaaer I med jer Feighed?

Mazoliero. (Afsides.)

Sagde Hun
ei nys: ei Fiendskab efter Vaaben leder?

Cinthio.

Et Svar!

Giulio.

Raadslaaer I endnu?

Mazoliero. (Afsides.)

Hvilken Tanke
opfylder ei min Sjel med Iis og Flammer!

Ha, den er mægtig! Og Fortvivlelsen
mistvivler aldrig.

Giulio.

Herre! Ei saalænge
raadslog jeg med min Byrd. Thi I blev adlet
— men blot for denne Tvekamp vel at mærke —
ved Cinthios Hidsighed og Sværdslag.

Mazoliero. (Affides.)

Det,
jeg gyser for, maa ske! Min hele Bygning
maa falde, Samsons Søiletempel liig,
for disse Fiender at begrave.

Giulio.

Nu!
Dø som en Hund da!

Cenzia.

Lad ham heller løbe! (Træder tilbage.)

Mazoliero.

Hun med det samme Hovmod mig foragter.
Da — Død og Helved! (Aff.) Ske da, Tanke, sikker
i al din Vildhed! Jeg vil lokke Disse
til mine Sammensvornes Mødested,
og saa angive alle i Sekunden.

(Til Giulio og Cinthio).

Ved Daggry — thi nu kommer Dogen snart
fra Raadet, tung af Statens Sorges Bly,
søvnbøjet, uden dog at kunne sove,
med nye Bunker Viisdom under Armen,
i Lune maaskee til at jage jer
ind med sin Stok, at I jer ei forkjøle ...
Ved Daggry derfor, mens den Gamle sover,
vil jeg paa Lidoen i Sesto's Have,
den allemandbekjendte Skipperværts,
som Kavaleer jer takke begge To
for denne Ære, som saa stor I troe.

Giulio.

Ret! Bravo!

Cinthio.

Ja vi møde.

Mazoliero.

Begge To!
Først En jeg takke vil og saa den Anden;
først dig, først dig, saa ham og atter dig,
idet jeg borer Staalet i dit Liig.

Cenzia. (Trædende atter frem.)

Hvad hviske I? Det skrækker mig end mere.
Kom op! I have hevnet nok min Ære.

(Giulio og Cinthio gaae ind.)

3die Scene.

Mazoliero.
(Alene; tager sin Brevtaske frem.)

Jeg kan jo — o priisværdige Venedig! —
dem ramme Alle med et Blyantstrøg:
Ham, Broderen og Hende og den Gamle,
Plebejernes og Hærens Undertrykker?
Fyld da din Lampe, Maane! Lad den blusse
med dobbelt Styrke een Minut kun, til
jeg har udført den Plan, som gjennemfoer mig
saa pludselig, af Hekate indblæst!
Gid dog jeg kunde frelse Annicelli
og Zeno! — ikke Fleer. Dog Ingen hader
Byrdstoltheden og Zani og Dieci,
Inqvisitionen og den gyldne Bog
med slig Oprigtighed som de; og derfor
de ville smile, naar de lænkes sammen
med Zanis Æt, hos Sesto grebne Alle
som Sammensvorne, og med dem indføres
for studsende Dieci og for Dogen,
der stirre maa sin Romerpligt imøde.
Og naar de over Sukkebroen vandre
i Døden sammen, ville de tilgive
for Følgeskabets Skyld Mazoliero,
og finde rimeligt, at Den er borte,
hvis Vidnesbyrd om Zaniernes Uskyld
maaskee udpines kunde. Heltemodigt
de ville sige: paa Mazolieros,

vor Høvdings, Bud vi svore jo at døe.
Vi døe; men han har jaget Skræk og Mistro
midt i Dieci, knust Dødsfiendens Hjerte,
gjort Frelsen engang for Venedig let,
det Maal, vor Høvding endnu fjernt forfølger!

(Skriver)

Tak, Hekate! Jeg Nok har ved dit Lys
i denne korte Nota til Dieci.
Blodhundene forfølge mindre Spor.
Men vil du være meer end naadig, da
træd bag hiin Sky imens jeg søger Løven
og fodrer det Venezias Sindbilled
med nye Offre. (Man hører Aareplaskfen.)
Tys! Det var et Buds
af Nattens Aander, som ei let forklares.
Der kommer Dogen ....

(Skjuler sig bag en Pillar.)

4de Scene.

(Dogen, understøttet af Sekretæren, stiger op paa Quaien med Fakkelfølge).

Sekretæren.

— — Jo; Eders Høihed, hvad der yttret blev
af Gradenigo i Diecis Midte
har nok sin Rigtighed ...

Dogen.

Om Genua?

Sekretæren.

Nei, om de mange Halvsoldskrigere
fra Cypern, som omkring i Staden drive
... i Staden ei, men heller rundt omkring den
i alle Forstadsstræder.

Dogen.

Plag mig ikke!
Nu har jeg neppe Kræfter til at angre,
at ei til Cyperns Pest det hele Pak
blev overladt. I Fred det er en Byrde.

Vi maae en Krig for at faae det af Halsen.
Men Saadant til imorgen!
(Stiger ved Sekretærens Hjælp opad Trappen.)

Sekretæren.
(Gjør Mine til at undersøge Løvesvælget.)
Eders Høihed!
„Memorie segrete?“ Skal jeg ikke,
skjøndt det er tidligt, undersøge Løven?

Dogen.
Lad være for iaften.

Sekretæren.
Gaaer det an?

Dogen. (Affides.)
Ve mig! Til Sengen følger mig Diecis
Spion, belurende mit Støn i Drømme,
naar Marmorløven synes mig at lægge
sig over Hjertekulen. (Høit.) Gjør jer Pligt!
Mig Trætheden betog.

Sekretæren. (Undersøger Løvens Svælg.)
Jeg gratulerer.
Der Intet er, som skal betage Søvnen;
kun her en jammerlig Anmeldelse
om Stevnemøde sat paa Lidoen
med Timand Gradenigos egen Hustru,
og nok en Lap om udtænkt Røveri
i denne Nat.

Dogen.
Sligt truer ikke Staten.

Sekretæren.
Og ellers er der intet.

Dogen.
Gud skee Lov! (Gaaer ind.)

- - -

5te Scene.

Mazoliero.
(Træder frem; stikker sin „Memorie“ i Løvesvælget.)
Men nu, nu er der mere end du bærer.
Nu vil for Eftertiden denne Løve

sig lægge, som du sagde, paa dit Bryst
og knuge dig i Hjertekulen, Gamle.
Og nu til Padua for det første! Maanen
maa endnu lyse mig didover Bugten.
Farvel, Signora! Vil du i din Hovmod,
at Zanis Navn ei altfor snart skal døe,
da hold dig, til du graaner hen som Mø.
Tys! nu igjen? Hvad, om jeg bort ei slipper?
(Skjuler sig bag en Søile.)

6te Scene.

(Zeno og Annicelli. Siden Mazoliero.)

Zeno.
Tal dæmpet her! Her lytte Stenene.

Annicelli.
Ja i Signorias Pallads; jeg veed det.
Men disse under Foden forekomme
mig som Tangenter, der for hvert et Trin
udtone Veraab over Tyranniet.
Men naar jeg seer mod Himlen, Gud skal vide,
da har jeg Lyst at synge i slig Nat,
meer skjøn end Dagen, som Hengangnes Aand
er fagrere end Liget, som den levned...
slig Nat, da kun Italiens Guitarrer
og Nattergale alle burde vaage.
Men slagen af dit Alvor tier jeg.
Den Tale skal Forrædere ei høre.

Zeno.
Læst i dit Blik, din Taushed dog udlægges
som Misfornøielse. Det er Forraad.

Annicelli. (Seer over Quaien.)
Hist sove to Gondolierer. Vi
for tidligt er paafærde. Det er længe
til Morgengry.

Zeno. (Suffende.)
Ja for Venedig. Altid
var Zeno først paa Pletten dog, og du

med ham, min unge Brutus. (Pause.)

Ædle Sjel!

din Reenhed Himmelen vil dække og
bedække Sammensværgelsen med den.

Annicelli.

Dog valgte Brødrene ei dig til Høvding;
men for sin Vildhed hiin fra Cypern komne
Schakal: Mazoliero.

Zeno. (Mørk.)

Jeg troer ham ikke meer.

Annicelli.

Mazoliero?

Er Han da bleven lystig? Thi jeg veed,
det vil du ikke taale i din dybe
oprigtig meente Kummer for Venedig.

Zeno.

Ja lystig meer end Patriot bør være,
langt meer end lystig: over Ørene
forelsket . . .

Annicelli.

I?

Zeno.

I Dogens egen Datter,
i Adelskabets Blomst — den Demokrat!

Annicelli.

Hvo veed hans Hensigt?

Zeno.

Elskovs Hensigt? Taabe,
kun een har Elskov som Patriotismen.
Du veed, at denne, for at være stærk,
maa elskes som en Qvinde, Qvinder hades?
I hele Verden ere disse To
de Eneste, som have kun een Hensigt,
mens alle andre Ting i mange deles.
Men Nord og Syd er ikke meer ueense
end hines Meed: paa Sig kun Elskov tænker,
mens Patrioten virker kun for Andre.
Derfor er intet saa urimeligt,
saa galt, ravruskende umuligt,

saa ligt bestukne Paris foran Venus,
saa bundløst, troløst, brustet, falskt som en
forelsket Patriot.

Annicelli.

Hvo veed hans Hensigt?
Maaskee . . ?

Zeno.

Du blegner.

Annicelli.

Tanken var for fæl.

Zeno.

For Mazoliero?

Annicelli.

Ei din Sjel jeg fatter.
Med denne Afsky gav du ham din Stemme?

Zeno.

Jeg har ærbødig Rædsel for ham, som
for Natten eller Adriaterhavet eller
for Øxen, som, bevæget af sin Arm,
kun hugger hvor den skal, men uden Tanke,
skjøndt den maa engang blive Statens Frelser.
Jeg vilde, altfor blød og fuld af Skrupler,
kun gjøre halvgjort Arbeid, medens med
sin Ubarmhjertighed, der er liig Hjulets,
som lige koldt gaaer over Børn og Stene,
Han vilde tjene Republiken bedre.
Men nu, da han er bleven Maan'skinsnar,
er Han for Sagen tabt.

Mazoliero (Trædende frem. De Andre forskrækkes).

Hvad, om jeg vunden
for den har Zanis Søn og Pleiesøn,
Familiens stolte Høire og dens Venstre?
Vil du da troe mig? Jo, min Annicelli,
spil Øjet op! Det er Mazoliero
saa vist, som at Tyrannens egen Æt,
naar Dagen gryer, os møde vil hos Sesto.

Zeno.

Tilgiv mig! du er stor.

Mazoliero.

Jeg beiled kun
til Zanis Datter, for at slæbe Slægten,
den Adlens Krone, ned til os i Støvet,
hvori vi grave paa den fælles Mine,
der nu alt snoer sig under denne Borg.
Forstaae I?

Zeno.

O, beundringsværdigt!

Mazoliero.

Derfor
jeg knuser denne Kjærligheds-guitar.
Den alt sin Tjeneste udrettet har.
(Kaster Guitarren over Quaien).

Annicelli.

En Tjeneste den gjorde os endnu.
Den vakte i sit Fald Gondolieren,
som fører os til Sesto.

Zeno.

Ja til Sesto.
Mig længes did, hvor mit Venezia
gjenfødes skal imellem Lidos Hytter.

Mazoliero.

Jeg bier efter mine Proselytter.

Zeno.

Farvel da! Om en Time . . . (De skilles med Haandslag).

Mazoliero.

Om en Time!
Om sex jeg hører Paduas Taarne kime.
Farvel! I vare bedre Skjæbne værd.
Tag denne Tale ved jer Dødningsfærd!
Farvel, Venedig! Værd ej nogen bedre,
end Aaget under dine Adelsfædre.
Jeg elsker dig i Tanker som i Orde;
dog kunde jeg i Gruus din Storhed jorde,
for at i Dyngen Ingen skulde finde
den Perle, jeg for ringe var at vinde.
Den Egoism' er ogsaa Dydens Feil,
der elsker kun sig Selv i Skjønheds Speil.

Thi Skjønhed Dydens rette Udtryk er.
Derfor sig Selv den i den Elskte seer.
Og derfor jeg med Rette harmopglødes;
thi det mit bedre Selv er, som forstødes.
Farvel, Signora! Kommer jeg tilbage,
da er det for at høre paa din Klage.
Een fandt du værd dig, En af Adlens Blommer.
Venedig i din Fader bli'er hans Dommer. (Pause).
Hvad kommer Lovens Grusomhed mig ved?
Hvo standser Skjebnens Hjul, der gaaer afsted?
Nu ei jeg frelser ham, om end jeg vilde.
Paa mig dit Veeraab du da ei forspilde!
Band Staten, band dit Fædreland, din Fader!
Det dræber ham, som jeg kun stille hader.
(Forsvinder bag Quaien.)

7de Scene.

Sekretæren. (Kommer ud paa Trappen i Natdragt.)
Det gik dog som jeg tænkte; thi naar kan
Venedigs Doge slumre meer end Løven,
hvis Øje ruller mens den sover dybest.
Og han gjør klogt; thi over ham de Timænd
med tyve Tigerøjne vaage. Derfor
tre Gange i Qvarteret vaagned han,
og vælted sig og stønned, og tilsidst
han bød mig at staae op og undersøge
hvad nye memorie segrete Løven
mon gjemme i sit skrækkelige Gab.
„Før kan jeg — sukked Oldingen — ei sove."
Hm! det bli'er vanskeligt, om der er Noget;
og er der ei, du drømmer om det Værste.
(Undersøger Løvegabet.)
Der er! God rolig Nat da! Ja der er!
Og var jeg ikke vant dertil, jeg trak
da før kanskee en Slange ud end dette.
(Trækker et Papiir ud. Læser.)
Ha, hellige Jomfru! Vældige San Marco,
du vaager over din indviede Stad! (Læser høit.)

„Dieci, sov ei Morgenstunden bort!
Da vaage Mænd paa Lidoen hos Sesto,
der ville gjøre Eder Søvnen lang.
Venedigs Æres Børn I ville træffe
i Lag med Pøblens Værme . . Studser ei!
Thi kun saaledes redde de sig selv
i den dødsvorne Adel . . Om en Time!" —
Ha om en Time! Da er hver Sekund
meer vigtig for Venedig end en Dødsdag . .
(Iler ind. Der kommer hist og her Lys i Palladsets Vinduer.)

8de Scene.

(Giulio og Cinthio bemantlede komme fra Palladset.)

Giulio.

Prægtigt, at man er saa tidligt paa Benene idag; har Papa Forretninger idag, saa har skam vi med.

Cinthio.

Som maae være fuldgjorte før Dag. Men jeg først, thi han lader til at have meest Lyst paa mig.

Giulio.

Han holder dig for sin Medbeiler. (Afsides.) Og Gud give det var saa! (Høit.) Jeg vil imidlertid komme til at stampe af Utaalmodighed; thi jeg har dobbelt Lyst paa den Karl, nemlig ogsaa for den Haanhed, hvormed han omtalte Statsstyrelsen. Derfor levn mig noget af ham. Vi kunne ubevidst komme til at gjøre Staten en Tjeneste ved at faae en Forræders Hjerte paa Kaardespidsen istedetfor en blot og bar forliebt Nars.

Cinthio.

Der er nok for os Begge. Den Djævel fægter med begge Hænder paa engang.

Giulio.

Ja i at fegte er han en Adelsmand; men oftere vil jeg ikke være saa nedladende.

Cinthio.

Allons! Lad Ingen see os. Hei, Gondolier der!
Til Lidoen!

(De gaae ned ad Quaitrappen, Bud og Bevæbnede ile fra Dogepalladset til forskjellige Kanter.)

9de Scene.

(Hallen i Dogepalladset. Dogen, fulgt af Sekretæren og Cenzia, træde ind ad hver sin Dør. Det er endnu halvmørkt i Hallen.)

Cenzia. (Kyssende sin Faders Haand.)

God Morgen, Fa'er!

Dogen.

En herlig for Venedig.
Lad Dagen strømme ind! Dens Lys idag
er Sejersglands.

(Altandøren aabnes af Cenzia. Morgenbelysning og Lyd af en fjern dybttonende Klokke høres.)

Cenzia.

Men hvad betyder dette?
San Marcos Klokker tone som til Brand.

Dogen.

Den Ild er slukt alt.

Cenzia.

Gid paa Eders Kind
ei Rødmen var saa slukt. Med Rædsel seer
jeg denne Askebleghed. Ak, min Fader,
I dræber Eder . .

Sekretæren.

For Venedig . .

Cenzia.

Herre!
Venedig elsker jeg, men ei som ham.
Dets graae Blykupler langtifra erstatte
mig dette kjære gamle Hoved. Derfor,
hvis I ei tager op min Bøn for ilde,
lad mig alene mens jeg det velsigner.

Sekretæren.

Med Glæde, hvis min Pligt . .

Dogen. (Smerteligt, til Cenzia.)

Dieci, Barn,
har Omhu for din Fader.

Cenzia.

Var der Nogen,
som skulde gjøre Oprør, var det dig,
den store Doge.

Dogen.

Døden gjør det for mig.

Sekretæren.

Gid jeg var døv for Eders Ord, Signora!

Cenzia.

Jeg blind for Eders Syn!

Sekretæren.

De kaste Skygge
paa Eders Slægt.

Dogen.

Den veed I nok er pletløs.
For Guds Skyld, Cenzia!

Cenzia.

Jeg kaste Skygge
paa Zanis Æt? Om hele Verden svoer
meenederst mod den, blev dens Navn dog reent.
Paa Krim min Bedstefader og paa hver
sin Side Bosporus to Onkler ligge,
mens Snese Fættere rundt paa Morea
maa blege sine Been. Kun Cinthio
og Giulio, min Broder, har Venedig
til næste Felttog krediteret Livet.
Hvad vil Venedig meer?

Sekretæren. (Seende ud.)

Venedig leve!
Nu har det seiret. Se, der gaaer den første
Oprørerbande over Sukkebroen.

Cenzia.

Ah! Branden var da atter i dets Hjerter,
ei i dets Huse?

Sekretæren.

Se dog, Eders Høihed!

Thi Alderdom er langsynt.

Dogen.

Annicelli

og Zeno seer jeg.

Cenzia.

Tvende Ædle.

Sekretæren.

Sort

anstrøgne staae de paa min Liste.

Dogen.

Dernæst,

saavidt jeg seer for Vagtens Hellebarder,
en Række Halvsoldsofficerer. Derpaa . .
O hold mig, Datter! hold mig! O det sortner . .

(Vakler.)

Sekretæren. (Seende ud.)

Hvad er det? Nu! isandhed dette Syn
forbauser mig, og ham med Ret forfærder.

Cenzia.

Ak, stakkels Fader, vist han saae en Ven,
en Vens forførte Sønner.

Dogen. (Synkende omkuld.)

Mine egne!

Cenzia. (Med Haanden for Øinene, knælende.)

O Gud! Forlorne! Cinthio forloren!

Sekretæren.

Ei mere end Giulio og Eders Fader.

(Et fjernt Drøn af igjenslagne Porte høres.)

Der luktes Haabets Porte bag dem.

Cenzia.

Ve!

Venezias Barmhjertighed er Døden,
og Død er Naade mod dets Fængsler. Hjælp!
Hjælp! Hjælp! Min Fader døer . .

Sekretæren.

Nei, han vil leve

for at bevise sine Sølvhaars Uskyld,

og overgaae i Storhed Romas Brutus,
naar selv han maa bestige Dommersædet.
(De føre Dogen ind og komme strax tilbage.)

10de Scene.

(Cenzia, ilende efter Sekretæren.)

Cenzia.

. . Det undslap Eder, at I kunde frelse.
Og nu jeg slipper ikke Eders Knæ . .
I skal mig slæbe med Jer i Dieci.
Der vil jeg sige hvad I selv har sagt,
at ikke Dogen, ikke Timændsraadet,
og ikke selve Storinqvisitionen
har Magt at frelse dem, men I alene.
Jeg fængsler Eders Fod med denne Kjæde,
min Moders Halsbaand, alle mine Perler,
med dette Diadem til I forbarmes. (Løser sine Smykker af.)

Sekretæren.

I mig fornærmer, mig, hvem Eders Smiil
var meer end al San Marcos Rigdom, mig,
som kunde frelse og som vilde frelse,
hvis I blot kunde skjænke mig et Smiil.

Cenzia. (Seer paa ham.)

Jeg vil.

Sekretæren.

I kan ei. Ak, hvor haard I var!
Mens mig, af Medynk med Jer Qval, undslap
et ubetænksomt Ord, I gjennembored
mit Hjerte med et Suk for Cinthio.
Paa ham I tænkte, mens I kyssede
Jer Faders zittrende halvdøde Læbe.
Ham kan jeg ikke frelse.

Cenzia.

O, men dem.
I har Diecis Tiltro. I om Natten
gaaer ud og ind i Fængslet. Vær høimodig!

Sekretæren.

Lær mig at være det!

Cenzia.

I er min eneste
Fortrolige; og ham, I veed jeg elsker,
jeg beder Eder om at landsforvise.

Sekretæren.

For evigt?

Cenzia.

Ja.

Sekretæren.

Og I mig ikke hader?

Cenzia.

Hans Frelser? O hvor jeg vil ham velsigne!

Sekretæren.

Hvis I vil sværge, aldrig ham at see,
og Han Venedigs Bund ei at betræde,
undtagen for at betle sig en Grav,
da vil jeg frelse ham, og troe, at Tidens
Skilsmisse mig en sød Forhaabning gav.

Cenzia.

Jeg sværger. Iil nu hen og tag hans Eed.
Den bli'er ham let: han ei min Ømhed veed. (Gaaer.)

Sekretæren.

Den Hjort, som Pilen ei i Lejet naaer,
i Flugten den igjennem Hjertet faaer. (Gaaer.)

Anden Act.

1ste Scene.

(Padua. Carraras Have. To Sidealleer. Cinthio og Giulio halvmaskerede. Siden Cornelia Carrara og hendes Moder.)

Giulio.

— Den Helvedsturk, som lokked os i Snaren
blandt Oprørsmænd og Pøbelbærme!

Cinthio.

Han
er ikke bedre, som os frelste ud.

Giulio.

Det var et Eventyr.

Cinthio.

Meest eventyrligt,
at Vi er' frie og her i Padua.

Giulio.

Hvor var det muligt andetsteds at aande,
landsflygtige fra herlige Venedig?
Hvor andetsteds vel muligt?

Cinthio.

Nei, end hvor
Cornelia aander?

Giulio. (Affides.)

Arme Søster Cenzia!

Cinthio.

Jeg mener under disse skjønne Popler.

Giulio.

Jeg med. Jeg derfor gaaer her.

Cinthio.

Ogsaa jeg.

Giulio. (Affides)

Hvor gjerne han var qvit mig, og jeg ham
paa dette Sted, men kun paa dette Sted!

Cinthio.

Jeg vil ei nævne meer det hulde Navn.
Thi, omtalt med Petrarks Veltalenhed,
det var at klæde Skjønheden i Pjalter.
Det smerter ogsaa dig.

Giulio.

Aldeles ikke.
Nævn: „Pfersken“ for en Tørstig og han smiler.

Cinthio.

Du er ei glad som før.

Giulio.

Du heller ikke.

Cinthio.

Er det ei Tiden, da du gaaer i Bad?

Giulio.

Er det ei Tiden, da du gaaer i Kirke?

Cinthio.

Du pleier mig at følge.

Giulio.

Du mig med.

Cinthio. (Udbreder Armene.)

O hvorfor ikke følges ad som forhen
i Dette med, som truer os at skille?

Giulio. (Omfavnende.)

Min Cinthio! Ja til Skjebnen fælder Dom
ei mellem vore Hjerter, men vor Lykke.

Cinthio.

Cornelia —? Tal du!

Giulio. (Affides.)

Ak arme Søster!
Han veed ei, hvad jeg ahnte strax, da Skurken,
Diecis falske Tjener, traadte ind
i Fængslet med sin Lampe og sin Nøgle,
at du af Kjærlighed ham frelste. Men
jeg tier, sætter eget Haab paa Spil,
men ei min Søsters Ære.

Cinthio.

Hvor du mumler!

Giulo.

Cornelias Navn.

Cinthio.

Til Rosenkrandsen mumler
min Mund og Tanke det ugudeligt.

Giulio. (Affides.)

Min arme Søster!

Cinthio.

Men lad Himlen dømme
fra hendes Læber. Ærligt Spil imellem
[illegible]de Venner! Endnu kan vi det.
[illegible]n udmærker Ingen.

Giulio.

Ei endnu.

Men første Leilighed vil decidere.

Cinthio.

Saa være det. Der er Hun!

(Cornelia og hendes Moder sees i Baggrunden af Midtalleen.)

Giulio.

O, jeg skjælver.

Cinthio.

Det maa du ei. Nu gjælder det.

Giulio.

De see os,

og tale om os.

Cinthio.

Knapt for første Gang.

Det har jeg mærket.

Giulio.

Hid! Vælg den Allee,

vælg denne, om du vil; og lad det være

et Skjebnens Vink til hvem hun bøier af.

Cinthio.

Ja, vel! din Haand! —

(De gaae opad hver sin Sideallee, medens Cornelia og hendes Moder spadsere ned mod Forgrunden i Midtalleen.)

2den Scene.

(Dame Carrara, Cornelia, Cinthio og Giulio.)

Cornelia.

De gjøre Opsigt her

i Padua, de to Venetianere.

Dame Carrara.

Ei Guld, mit Barn, er alt, som glimrer.

Cornelia.

Men

er Een af Guld, saa er den Anden med.

Saa ligne de hinanden.

Dame Carrara.

Ja i Masker.
Thi Taft er Taft. Vogt dig!

Cornelia.

Det vil jeg nok;
men jeg foragter andre Qvinders Daarskab,
at kalde Elskov Skam.

Dame Carrara.

Ti! Slige Ord
er det desmeer.

Cornelia.

Jeg saae et Øieblik,
desværre kun eet Øieblik igaar,
paa vor Banket dem begge umaskerte,
men kan nu ikke meer adskille dem,
om det end Saligheden gjaldt. Og reentud,
den Lighed i Opmærksomhed, de viste,
forvirred mig end meer, saa mine Svar
tilsidst jeg maatte stile til dem begge,
og ikke veed jeg hvem jeg vilde vælge,
om Begge vilde beile. Ganske vist
det maatte blive Den, der først det gjorde.

Dame Carrara.

Din Tale røber, at det ei har Hast.
Den er barnagtig meer end for din Alder.

Cornelia.

Dog seer jeg himmelvid Forskjel imellem
de to Venetianere og vore
Hjemfødninger af Smaastads-Kavalerer
(kun svirende Studenter, raa Slagsbrødre)
som mellem Kampesteen og Perler, Moder.
Og det er vist de føre begge To
Venedigs Doges Navn.

Dame Carrara.

Langt ude Frænder
formodentlig. Og om de vare mere,
da er den Storhed Nul og Intet siden
den sidste Sammensværgelse, som opfyldt
har Padua med Fordægtige, der komme

fra hver en Krog, som Frøer efter Regnen.
Selv Pateren, der har opslaaet sin Bolig
i Parkens øde Eneboerhytte,
man ymter om har været medindviklet.
Men vi, trods disse Herrers Maske, vil
jeg undersøge. (Til Giulio.) Hør, Signor, et Ord!

(Cornelia vender imidlertid om, saa hun kommer Cinthio imøde i hans Buegang. Begge Partier spadsere op og ned i Samtale, og blive staaende i Forgrunden i Aabningen af hver sin Sideallee.)

Giulio. (Afsides.)

Jeg alt har sagt; jeg frygter Cinthio med.
Ha, at jeg ei kan see igjennem Løvet!

Dame Carrara.

Sørg ikke, ædle Zani! Eders Uskyld
Carrara selv vil bringe til Venedig.
Men selv med Eders Sorg er I velkommen,
saa tidt I vil, hos Os, hos den Cornelia,
jeg seer I søger med uroligt Øie,
og vil I, hos en Moder.

Giulio. (Kysser hendes Haand.)

Maatte Gud
velsigne Eders Naade for det Ord!
Men I bør kjende Eders Søn. (Afmaskerer sig et Øieblik.)

Dame Carrara.

Aha!
Det var jert Adelsbrev I der mig viste;
og jeg skal ærligt, uden for Cornelia,
bevare hvad jeg saae, indtil Venedig
gaaer i sig selv og trygler Eder om,
at vise atter Eders Aasyn der.

(Gaaer opad Alleen. Cornelia og Cinthio, der under en lidenskabelig Samtales Gestus have staaet noget tilbage i den anden Allee, nærme sig Forgrunden, ligesom for at undgaae dem.)

Cornelia.

...Jeg troer dig. Sværg ei meer, skjøndt dine Eeder
er sødere i sin Vanhellighed
end Englenes Musik. Dog vilde de
ei været mere værd end Hvift i Luften,
om du ei havde viist mig, at din Mund
er ærlig som dit Øje og din Pande.

Cinthio. (Giver hende en Haarlok ved sin Daggert.)

Tag dette Pant fra denne; men fra Læben
et Pant meer evigt, hvis du elsker mig,
end denne Ring.

(Kysser hende, og sætter en Ring paa hendes Finger.)

Cornelia.

Lad Kysset gjælde til
i Aften hos din Landsmand Eremiten
her i vor Park, en Tjener af vort Huus;
men dette Pant til Døden gjælde! (Giver ham en Haarlok.)
Dette
udover Døden, gjennem Evigheden!

(Giver ham en Ring. Giulio, der med Cornelias Moder er traadt om i Sidealleen, hvor Cornelia og Cinthio befinde sig, seer det og udstøder et dæmpet Skrig.)

Cinthio.

O Giulio!

Cornelia

Din Ven, som saa du roste,
befinder sig ei vel.

Dame Carrara. (Raabende.)

Cornelia!
Her bør du være. Det var bedre Anstand.
Kom flux!

Cinthio. (Fattende Giulio i Armene.)

Her er min Plads. Se op! Vær frisk!
Her er jo Cinthio.

Giulio.

Jeg saae en Slange
her i Alleen, og det skrækked mig
for Eders Skyld, Signora.

Cinthio. (Afsides.)

Uh! den stak mig.

Giulio.

Nu er jeg vel, dog svaller Blodet end,
saa jeg maa ønske denne Buegang
meer kjølig, kjølig som en Grav.

Cinthio.

Din Spænding
forfærder mig . .

Giulio.

O, den vil briste snart.

Dame Carrara. (Affides til Cornelia.)

...Mig ei i mindste Maade. Det er kun
et Elskovsfeberanfald. Kom, mit Barn!
Dit Fravær, sidste Hviften af dit Slør,
forsvindende i Buegangens Dreining,
ophvifter Kjærlighedens Ild end mere;
og at den blusser høit, det skader ikke.
Thi steg end slige Flammer over Skyen,
de ville synke dog.

Cornelia.

Da vil jeg tænke,
at smukke Blomster frem i Asken groe.

Dame Carrara.

Ja Gravens Mose over Smertens Ro.
(Til Giulio.)
Signor, vi sees. (Gaaer med Cornelia.)

Giulio.

Ikke meer paa Jorden.

3die Scene.

(Giulio. Cinthio.)

Cinthio. (Gribende Giulios Haand.)

Hvorledes er det Ven? Du blegner atter.

Giulio.

Jeg blegner for mig Selv; thi jeg opdager,
at jeg i Hjertet er en Skurk, som elsker
mig Selv, min Lykke høiere end dig, —
en Synder, som til Gud først appellerte,
og nu, da Han har dømt, hans Dom indstævner
for Helv'det her.
(Slaaer sig for Brystet og brister i Graad.)

Cinthio.

Jeg blues ved min Lykke.
Og den er knust af dine Taarers Vægt.
Gid Moderen til mig sig havde vendt,
og Datteren var dig imøde sendt!

Giulio.

Da — o hvad Glæde var der i min Lykke?
Da jamrede jo du, og i din Aare
min Sygdom zittred.

Cinthio.

Sygdom?

Giulio.

Hvorfor skulde
vel Sjælen have mere grove Nerver
end Legemet, og sygne ei som dette?
Nu veed jeg ei, om Begge ikke er' det,
om Legemet ei ogsaa er indsygnet
for Selskabs og for Venskabs Skyld.

Cinthio.

Kom, støt dig
paa mig! Her skal i Parkens Baggrund boe
en Eremit, en Læge for dem Begge.
Vi kalde ham —. (Gaae opad Buegangen og ud.)

4de Scene.

(Det Indre af en Eremithytte. Mazoliero i Eremitdragt; retter paa en Munkekappe, der hænger over en Stol.)

Mazoliero.

Saaledes maa du ikke hænge, du Arvegods! Det kunde gjøre mig bange, skjøndt jeg er sikkrere her i gamle Fader Martins Hytte og i hans Kutte og med hans afragede Skjæg limet til Kinden, end under Jorden. Det er som om han sad der den Gamle med Ryggen til mig, da jeg lagde Fingrene om hans Hals og hviskede til ham, at han endnu samme Dag skulde være i Paradiis. (Tager sig en Slurk af en Vinkande.) San Marco være lovet! Den Fordeel har jeg ogsaa som Munk, at jeg selv kan absolvere mine Synder — dersom Selvopholdelse er en Synd i disse Tider, og som om ikke de uskyldige Fugle gjøre det Samme, naar de kaste en Makker udaf Reden og gjøre sig det mageligt deri. (Tager en Slurk) Og jeg erindrer dig ogsaa uden

Bitterhed, gamle Collega, skjøndt du begyndte med en Straffepræken over Verdens forvildede Børn, da jeg en Aftenstund bankede paa din, nu min, Dør, og bad om Natteleje og undfangede der Tanken om at forære dig Paradiset for denne Hytte og Helgenglorien for denne Kutte og dette Skjæg. Deri var det da jeg forekom især Damerne Carrara saa ærværdig, da jeg betroede dem den store Hemmelighed, at gamle Martin havde tiltraadt en Vandring, som kun skulde være bekjendt for Guds Øjne, der forfølge Ormen i Støvet, til den hellige Grav, mens han havde betroet mig at holde Bønnerne for Huset Carrara og Lampen for den hellige Moder vedlige i hans Hytte. Gid det maatte gaae de Andre, som kanskee have reddet sig af Skibbrudet (paanær Zeno og de to forhadte Zanier, især Han, den stolte Cenzias Yndling) saa godt, at de kunne lee som jeg ad Diecis lange Fingre. Men det vil ikke længe vare, dersom de blive ved at gaae saa frie og franke om i Padua, som man siger om disse Halvmasker, der have viist sig paa Gaderne. Gud veed hvordan de kom væk; thi jeg hørte alt Venedigs Stormklokker før jeg ret havde klaret Kanalerne. Men skulde Han . . . Det er umuligt. Nu! da har jeg denne eensomme Rolighed for at tænke i; og sandt at sige, jeg har været Aarsag i Manges Ulykke ved den ene Tanke, hiin drengeagtige Medbeilers Opblæsthed indgav mig, om at kunne med et Olyantstrøg ramme Ham og Hende og Hendes Broder og Fader, der staaer i Spidsen for Undertrykkelsen af Republikens tappreste Armee. Jeg vil derfor haabe . . . (Det banker.) Om denne Banken vil jeg haabe, at det er mit smukke Skriftebarn Gartnerpigen . . . (Aabner. Cornelia træder ind.) Ah, Signora, selv! Eders Indgang være velsignet!

5te Scene.

(Mazoliero. Cornelia. Siden Cinthio.)

Cornelia. (Knælende.)

En Bøn, Ærværdige! Men ikke til
Madonna — thi min Sjel er nu for jordisk,
af Kjærlighedens første Fryd bestukken —
men en til Eder.

Mazoliero.

Tal, min Herres Datter!

Cornelia.

Tilgiv mig først, om I ei kan velsigne.
Det maaskee er en Synd, skjøndt ei imod
Guds Bud, men lige efter.

Mazoliero.

Ak, jeg veed det.
I elsker. Vogt Jer!

Cornelia.

Derfor tyer jeg under
jert fromme Tag, hvor Lampen for Madonna
i evig Brand er holdt af viet Haand,
der endnu stedse folder sig i Bønnen,
som hellig Martin for Halvhundredaar
begyndte her og nu fortsætter selv
paa Havet, gjennem Ørken og paa Zion.
Yd her min unge Kjærlighed et Fristed
til noget Vist opklares, jeg ei veed.
Min Moder har desuden ladet falde
et Ord, som skrækker mig; thi hvilken Qvinde
kan elske meer end Een?

Mazoliero.

Og denne er?

(Cinthio træder rask ind halvmaskeret. Mazoliero reiser sig forfærdet.)

Cornelia.

(Springende op, omfavnende Cinthio.)

Min Cinthio!

Mazoliero. (Afsides.)

Ha! Jeg skulde, gjennem Masken,
dig navnløs kjendt paa mine Aarers Stormen.

Cinthio.

Cornelia! Tilgiv, jeg dig forlader
i dette andet Møde, sødere
ved Mindet om det første, end selv det;
thi jeg forlod min Ven, til Hjertet syg,
for Trøst og Lindring til hans Seng at slæbe
med Eder, fromme Fader. Følg mig derfor,
og tal hans Sind tilro og dæmp hans Puls
med sunde Urtedrik.

Cornelia. (Afsides.)

Mon jeg skal troe
min Moders Ord om Styrken af hans Elskov?
Da kjæmp med ham, min Cinthio, som Jacob
med Jehovah. Ak hvad kan overgaae
min Cinthios Kjærlighed? (Sagt.) Hør, hør min Elskte,
jeg tænkte, om det Hjerte slaaer paa Jorden,
der mere elsker mig end dit.

Cinthio.

Nei, Elskte!

Cornelia.

Du kan ei lyve; thi hvor skulde Løgnen
vel skjule sig? I Øiet? Tordenskyen
da kunde blive dulgt paa klaren Himmel.
I Hjertet? O, det ligger jo i Øjet?

Cinthio.

Dog tænker nu jeg paa min Ven af Pligt;
men mægter ei at skilles fra dig før
du, fromme Olding, har vor Pagt velsignet.
(De knæle ned.)

Mazoliero.

(Gaaende til Madonnabilledet; knælende ned derfor.)

Det vil jeg. (Afsides mumlende.) Ved min Hevn, nei Intet
heller!
Gid Cenzia blot saae det! Men i Mangel
heraf skal trofast Pergament oprulle
den hele Troløshed for hendes Øine.
Dog er ei dette nok. Skjøndt knapt jeg troer,
mit Ønske stort udretter, dog jeg kalder
al Helveds Vee nedover dette Hoved.

(Høit; læggende Hænderne paa deres Hoveder.)
Staaer op! Jeg bedet har for eder Begge.
Velsignelsen vil Gud — Han være lovet! —
for mine Ord i Gjerninger udlægge.
Amen!

Cinthio og Cornelia. (Reisende sig.)
Amen!

Mazoliero.
Følg mig til din Ven.

Cornelia.
Iaften her vi sees da igjen.
Her under dette lave Mosetag
vor Pagt indviet er med Guds Behag.

(De gaae.)

6te Scene.

(Værelse. Giulio paa Sygeleiet, fantaserende. Siden Mazoliero som Munk og Cinthio).

Giulio.

... Fornærmer Du min Søster, den ædle Cenzia? Se saa, Skurk! Der har du Kaarden igjennem Livet. Men, Gud hjælpe mig, det er jo Cinthios Ansigt og ikke Mazolieros? Ak! jeg har stukket min Vens Hjerte igjennem, og endda rækker han mig Haanden. Ha, hvad er det for en Ring? Cornelias, Cornelias! Saa dø da nok engang for den stakkels Cenzias Skyld, hvis Kjærlighed du ikke har forstaaet! Ak, nu er der en Ring af Blod paa min Finger, Cinthios Blod, ikke Mazolieros, Cinthios Blod ... Hjælp! Hjælp! Jeg vælter mig i Cinthios Blod ...

(Mazoliero og Cinthio komme sagte ind.)

Cinthio.

Tys! Sagte! Ak, Feberen er stegen.

Giulio. (Hviskende.)

Cornelia! Cornelia! Gud velsigne dig! Det var smukt af dig, at du kom.

Cinthio. (Skydende Mazoliero frem ved Sengen.)

Tal ham tilrette med Guds Ord og Eders egen Viisdom, og giv ham strax af eders Phiole.

Giulio. (Seende forvildet op.)

Hvem er du? Mazoliero? Jeg seer dit Skjæg er falskt. Ah! Nu forstaaer jeg det: du er den gode Cornelia, der kommer fra den fortræffelige Moder. Men hvortil denne Forklædning? thi hun har mig ret god og ønsker ... Aha, jeg veed det nok ... Men nu seer jeg det. O! o! o! (Synker tilbage.)

Mazoliero. (Afsides.)

Jeg ahnte rigtig, skjøndt jeg ei begriber
hvorledes her han fantaserer og
ei i Venedigs smeltende Blykamre.
Men denne Kjærlighed maa dæmpes ned
for Cenzias Skyld. Cornelia maa vorde
Medbeilerens. (Til Cinthio.)
Søn, lad mig ene med ham!

Cinthio. (Gaaende.)

Gud, send den Ro, som flyer min Seng, til hans!

Mazoliero. (Til Guilio.)

Varmt har jeg bedet for din Frelse, Søn!
Og Himmelen vil sende dig sin Styrke,
som Jorden dig sin Hjælp i denne Drik.
(Giver ham af Phiolen.)

Giulio.

Jeg har en Feber. Det er intet Andet.
Men Tak, du gode Olding, for din Drik.
Den svalede mit Blod; men takke meest
jeg maa din Bøn, forbi jeg nu kan tænke.

Mazoliero.

Tænk paa din Ven da! Undersøg, om du
er egenkjærlig eller svag, erindre
hvad han dig var, og brug Kanalens Strøm,
hvori han styrted sig for dig at frelse,
til disse Udydsluer at udslukke!

Giulio. (Forbauset.)

Hvo er du, Gamle? Kan du see i Hjertet,
hvis ei min Læbe Noget har forraadt?

Mazoliero.

Hvis jeg er skarptsynt, er jeg det ved Bønnen.

Giulio.

Bed for mig, at jeg ei gjør Cinthio Uret.
Det var et forudaftalt Lykkespil:
hvem Skjebnen først af Os imødeførte
den Hulde, hvem min Mund ei meer har Ret
at nævne, skulde beile angerløs.
Og dog jeg vilde, for en Tredies Skyld,
hvis rene Jomfrunavn ei al Venedigs
Tortur mig skulde tvinge over Læben.

Mazoliero.

En Søster maa det være.

Giulio.

Tys! For Guds Skyld!
I mig forfærder.

Mazoliero.

Øret skjærpes ogsaa
ved ivrig Bøn, og Navnet klinger for mig
som ....

Giulio.

Vær barmhjertig! Dræb ei hendes Ære!
Lad Navnet hvile klangløst, pletfrit paa
jer rene Læbe! I til Løn skal vide,
at hun ham elsker, ham, min Barndomsven,
men uden at han veed det eller ahner,
endskjøndt hun frelste ham, som Englen Paulus.
Døm da, hvad Broderen og Vennen lider.

Mazoliero. (Affides.)

Hvor lædsker han min Sjel med hendes Kvide!
(Høit.) I Himlen er en Brudgom, som forskyder
ei knuste Jomfruhjerter. Hun til ham
som Jesu Brud maa knælende sig vende.

Giulio.

Ak, arme Søster, skulde saa du ende:
dit fagre Liv i Kloster indestængt?

Mazoliero.

Dit Ord er Synd, min Søn, om ikkun tænkt.

Giulio.

Ve mig! Gid jeg var død! Giv mig en Drik
af stærke Urter, som du kjender, Fader,

af skummel Bulme, døsige Valmue,
Natskygge, fuld af sorte Øgleblod,
at denne Qval kan ende.

Mazoliero.

Ti, Ugudelige!
Der er en Drik, som lædske vil dit Hjerte
og dæmpe ned dets Storm som Oljen Vandet.
(Giver ham en Drik.)
Sov vel! Jeg gaaer at bede for din Sjel.
I Nat jeg vaager her hos dig. Farvel!
(Gaaer henimod Døren; lister sig tilbage.)
Han sover alt. Papaveren har blandet
sit dorske Blod med hans. Saa skal du slumre
til Intet mere hindrer Cinthio
fra, i Uvidenhed elskovsberust,
at faae den stolte Cenzias' Hjerte knust.
(Gaaer, men møder Cinthio.)

Mazoliero.

End ei hos eders Brud? og alt det mulmer,
saa Parkens Poppeltoppe synes Tinder
af sænket Taage, medens under dem
der er en Nat saa sort og tæt som Klippen,
hvem Alfefolket gjennemvandrer.

Cinthio.

Venskab
og Kjærligheden kjæmpe om mit Væsen,
min Tid, Beslutning, Tanke og min Handling.

Mazoliero.

Cornelia nok fordre vil det Hele;
og dog, naar det kan deles mellem To,
(Afsides.) — Nu slipper jeg en Slange i hans Eden —
(Høit.) hvi negter I en Tredie da en Brøk,
som har det ældste Krav og vel det tyngste:
Taknemlighedens?

Cinthio.

Ja det ejer Han,
som slumrer der — giv Gud, i Glemsel eller
i bedre Drømme end ham Livet mødte!

Mazoliero.

Tal ei om Ømhed meer for Eders Ven:

ei een, men tvende Dolke har I boret
ind i hans Hjerte. Viid, ei Iversyge
har knust Ham, men hans Kummer for en Søster,
hvis Kjærlighed I skylder Eders Liv.

Cinthio. (Slaaende sig for Panden.)

O Cenzia, hørte du hvor i min Sjel
jeg dig velsigner!

Mazoliero.

Sligt kan maaskee tildre
en Bedstemoder.

Cinthio.

Jeg var blind som Skjebnen.

Mazoliero.

Betænk nu — dog ei ved Cornelias Hjerte —
hvor meget skjønnere dit Venskabsforhold
til Giulio var bleven, om du elskte
hans Søster og hans Elskte ei som nu. (Gaaer.)

Cinthio.

O hvilke Torne saaer du i mit Hjerte!
(Træder til Giulio.)
Hvor ligner han i Slummeren sin Søster,
den Helgen, som jeg evig vil tilbede.
Ak, Eremiten talte sandt — gid aldrig
jeg havde seet Cornelia! men nu
er Po og Rhin og Tiber ei meer skilte
ved Alper ad, end vore Livsensstrømme.
Venedig mig forstødte; — ahnende
ei Grusomhed i Skjebnens Leeg, tog jeg,
som Bredden Blomstret, drevet ind af Strømmen,
den Fryd mig Padua skjænkte til Erstatning.
Og denne er saa sød, at for Venedig,
for Cenzia jeg ikke kan den bytte;
men kun for een, een Ting, kun een, i Verden:
for Giulios Liv. Dog maatte jeg da døe.

Giulio. (I Søvne.)

Kun eengang!

Cinthio.

Tys!

Giulio.

Kun eengang!

Cinthio. (Bøiende sig over ham.)

Tør jeg kysse
ham vaagen? o hvor fuldt hans Pulse slaae!
Den Søvn er ei naturlig.

Giulio.

O, kun eengang!
Bed for mig, gode Munk, bed Cinthio for mig!
Kun eengang, for at tage evig Afsked.
Kun ved et Haandtryk, ved et Haandtryk kun!
Mon han vil negte det, da bed ham ei
for Venskabs Skyld, fordi vi Blod har blandet,
men bed for Guds Barmhjertigheders Skyld,
for Jesu Blods Skyld. Negter han det da,
saa vil jeg døe for ikke ham at have.

Cinthio. (Med Taarer.)

Han negter ei; thi Cinthio dig elsker.
O underfulde Virkning! Flux han smiler,
og Graaden samler sig i Smilehullet.
Nu tør jeg vække dig med dette Kys!
(Kysser ham paa Panden.)

Giulio.

Cornelia! (Vaagnende.) O Cinthio, tilgiv mig!
Jeg hørte ... O nu er det bedre med mig.
Dog er jeg endnu altfor febermat.
Det er den lumre Sumpluft her paa Sletten,
der qvæler Brystet, vant til frisken Blæst
ifra Dalmatiens Alper over Havet.

Cinthio.

Min Giulio, Cenzias Broder, kan du troe
din Ven saa slet? Du har mit Ord! Tag Afsked,
naar du faaer Kræfter, med Cornelia.

Giulio.

Det er da ingen Drøm? Det var din Stemme,
ei Blodets Surr i Øret, som det sagde.
Du andengang mig skjænker Livet. Se
hvad Tryllemagt dit Ord har! (Springer op.)
Jeg er frisk.

16*

Cinthio.

Du raser.

Giulio.

Oh! jeg kan Rialto løfte,
og knuge Marmorløven til den brøler
sin Løgn af Brystet. O min Cinthio,
min ædle Ven! min Sjel, mit Liv! mit Alt!
(Omfavner ham.)
Føl Pulsen, om du tvivler.

Cinthio.

Stærk, men rolig.
Forunderligt!

Giulio.

Du angrer det?

Cinthio.

Hvor ringe
er Prisen for din Sundhed! Thi dit Liv
er værd Cornelia selv. Se der er Ringen,
der hendes Haarlok! Det vil give dig
til Mere Adgang end til Haandtryk blot.
Kys hende! Ja et Kys! Men — kun til Afsked!

Giulio.

Det bringer jeg dig reent fra hendes Mund.
For mig alene jeg beholder kun
det sidste Fingertryks Elektriskhed.
Farvel, min Ven! Det trækker mig afsted,
skjøndt, sluppen, hendes søde Fingerspidse
vil støde mig i Helved ned tilvisse.
(Gaaer halvmaskeret og i Domino.)

7de Scene.

(Cinthio. Siden Mazoliero.)

Cinthio. (Kaster sig paa en Stol.)
Mig ængstes saa. Maaskee jeg gjorde galt;
maaskee jeg offred' Venskabet formeget;
maaskee Cornelia er saa meget Qvinde,
at egen Søster hun ei vilde skjænke
et Kys i natligt Eenrum af sin Elsker;

maaskee . . o var jeg værdig da en Ven,
hvis ei en Lidenskab, der ham fortærer,
jeg vilde mætte med saa Lidet? Dog
kanskee . . bort fæle Hvirvelord, som presser
den kolde Sved af Panden. Tys! kanskee
han angrer det? Thi Daarskab er det dog,
et Bovespil. Men naar er Elskov klog?

Mazoliero. (Kommer med Lanterne.)

– –

8de Scene.

(Mazoliero og Cinthio.)

Mazoliero.

Hvad! Oppe alt? Signor, I er ulydig.

(Seer Cinthio, sætter forskrækket Lanternen til hans Ansigt.)

San Marco! Eder!

Cinthio.

Rigtigt, som I seer.

Mazoliero.

Og Eders Maske, Kappe og Figur
og Eders Fodtrin mødte jeg i Parken
nærved min Bolig, som af Ædelmod
og Godhed for min Herres fromme Datter,
jeg overlod Jer til et Uskyldsmøde
imens jeg vaaged her?

Cinthio.

Ærværdige!

Jer kan jeg sige det. Min Ven tillod jeg
at tage Afsked, hyllet i mit Navn,
med min Cornelia, som han tilbeder.
Saaledes blev han frist.

Mazoliero.

Mig gjør det syg.

Min Herres Barn . . .

Cinthio.

Imorgen er han reist.

Da vil Cornelia jeg Alt fortælle . . .
Kanskee . . .

Mazoliero.

Nei, det tilhører mig. (Afsides.) Saaledes
skal Cenzias Elsker ikke blive fri,
men falde for Carraras Raseri. (Gaaer.)

Cinthio.

Mig ængstes saa. Hvor mon han ilte hen?
Han møder Giulio kommende igjen. (Gaaer.)

9de Scene.

(Eremithytten. En Lampe brænder dunkelt foran Madonnabilledet i Baggrunden. Cornelia. Giulia.)

Giulio. (Trykkende hendes Haand, hviskende.)
... Farvel!

Cornelia.

O neppe er det end Velkommen!
Af ond Samvittighed du ogsaa hvisked
det stygge Ord uhørligt, elskte Cinthio.

Giulio.

O kald mig Giulio.

Cornelia.

Ei for Alt i Verden!
Jo for dig Selv. Thi var du Cinthio blot
— skjøndt dette Navn er bleven kjær Musik —
du kunde hedde Lucifer. Nei, nei!
Jeg kan ei vænne mig fra „Cinthio."

Giulio.

Af Venskab har vi byttet Navne. Dog
vi ere Eet i Elskov for dig.

Cornelia.

Vogt dig!
Elsk ei din Ven for høit! Jeg kunde let
da blive iversyg.

Giulio.

O elsk ham du
meer trofast, ømt end jeg!

Cornelia.

Nei, siden du

er banlyst (som et Bud har meldt min Fader)
fordi Diecis Sekretær dig hader
for Dogens Datters Skyld - jeg elsker dig
saameget mere, som ham mindre, Cinthio.
Du er forviist - det er en Grund mig mere,
skjøndt svagest Grund - imens din Ven er hjemkaldt,
fordi han er nu denne Dames Broder
og Slægtens Hoved, siden gamle Dogen
tog brad sin Død . .

Giulio. (Skjuler sit Ansigt.)

Sin Død!

Cornelia.

. . Af Skræk i sidste
Tumult, fordi hans Navn var medindviklet.
Det ryster dig? Sørg kun, som for en Onkel.

Giulio.

Som for en Fader.

Cornelia.

Det skal Giulio.

Giulio.

En Niddingsdaad ham dræbte. O forhadte
Venedig, aldrig meer jeg dig vil see!

Cornelia.

Net, elskte Cinthio eller Giulio,
bliv Paduaner, tag en Borgers Net,
trin umaskeret i min Faders Hal,
og vind min Moder ved Oprigtighed,
skjøndt denne halvt tilsnegne Kjærlighed,
af Natten og af Stedets Ensomhed,
ja af din Maske selv, besidder en,
jeg veed ei hvilken, navnløs fremmed Sødhed.

Giulio. (Rækker hende Haanden.)

Farvel! Jeg maa . . .

Cornelia.

O, Munken slumrer vist
ved Lejet, hvor han skulde vaage nu.
Frygt ei for ham! Han er af mig afhængig.
Kun udenfor bredøret Ranke lytter
fra Taget ludende; men den er taus.

Giulio.

For sidste Gang . .

Cornelia.

Saa kold? og dog du skjælver,
og Taarer trille under Masken frem;
din Stemme zittrer og din Læbe - o
hvad Storm bevæger saa dens Rosenblade? (Kysser ham.)

Giulio. (Kyssende hende fyrig.)

Gid Jorden slugte mig i denne Stund!
Afgrunden har ei Skræk for slig Berusning,
hensmelter Mulmet, bitter Kummer sødmer,
Erindringen af denne Honning døves.
(Afsides.) Dog redelig jeg Cinthio skal bringe
hvert eet af disse Kys, saavidt min Svimmel
har kunnet tælle dem. (Fakkellys sees udenfor.)

Cornelia. (Trækkende Giulio mod Baggrunden.)

Frels dig! Jeg hører
min Moders Røst. (Blæser ud Alterlampen.)
Madonna mig tilgive!
Jeg skal udsone det ved nye Kjerter
for hendes Billede i Kathedralen . .

10de Scene.

(De Forrige. Carrara, Dame Carrara og Carlo, anførte af Mazoliero med en Fakkel, træde ind.)

Carrara.

Umuligt! Her i dette Mørke!

Dame Carrara.

Saae du
da ei, før Lyset sluktes, gjennem Vindvet,
hvor ømt Profilerne paa Væggen mødtes?

Mazoliero.

Lad Tingen tale selv. Dens Sprog er stærkt.

Carlo.

Men Ve dig, Ve dig, tusindgange Ve dig,
forløbne Munk, belyver du min Søster!

Mazoliero.

(Løfter Fakkelen over Cornelia og Giulio, som har stillet sig fremst.)

Se selv! Det er ei ham, I mener.

Carlo.

Er det
ei Cinthio, hvem Hun sin Omhed gav,
da bør de Begge døe.

Giulio.

Din Søsters Uskyld
vil du da finde i mit Hjerte skreven.

Cornelia.

Og Cinthios i mit. Ak, det er grumt
af Eder, Moder, at I ham forfølger
af blind Forkjærlighed for Cinthios Ven.

Mazoliero.

Jeg sværger Eder, at I er bedragen
af denne Cinthio. Han har solgt jert Kys,
jert Favntag og jer Ære. Han, I gav det,
er ikke Cinthio.

Carlo.

Masken af, Signor!

(River Masken af Giulio. Cornelia udstøder et Forfærdelsesskrig; Moderen et Glædesskrig.)

Ah, Giulio! — Det Venskab gaaer for vidt!

Dame Carrara.

Vær rolig Mand! Vær rolig, vilde Carlo!
Her . .; men forklar, Signor!

Carlo.

Det mig tilhører,
at æske sligt, og det skal blive æsket.

Cornelia.

Mit Krav er nærmere. Ve ham, jeg elskte!
Saa søndret Fnug ei bliver denne Haarlok,

(Sønderriver Cinthios Haarlok.)

saa snelt hans Ring forsvinder ei i Mulmet,

(Kaster Cinthios Ring ud.)

som søndret, knust, bortkastet er hver Rest
af Kjærlighed til ham, der saa mig krænkte.

Dame Carrara.

Dog gjorde denne det af Kjærlighed;
men Cinthio af Kulde. Derfor had ham;

men ikke Giulio, som kun har taget,
hvad Venskab ham har budt og du har givet.

Cornelia. (Afsides.)

Af Had til Cinthio kunde jeg ham elske.

Carrara.

Søn af min gamle Ven, hvi gik du ikke
den aabne Vei til mig, din Faders Ven?
Og nu, da du er hjemkaldt — fy, Signor!
Du vilde liste med dig for Rialto,
det Rygtets Torv, den Verdens Sladderbørs,
min Datters Ære.

Giulio.

Ved min Faders Minde,
et Haandtryk kun, Levvel for Evigheden.

Dame Carrara.

Og saadan Ømhed blive upaaskjønnet!
Da burde Solens Lys ei kunne trænge
igjennem Skyen, tusindaarigt Drypp
igjennem Sandsteen ei.

Carlo.

Venetianer!
Din Ven er dødsens for dit Ord.

Cornelia. (Griber Carlos Haand.)

Ret, Broder!
Da vil jeg ikke blues længer. Kun
hans Blod kan toe mit Kys af dennes Læber.
Mig gav han til sin Ven som en Slavinde;
men knapt han skjænkte ham til mig igjen.

Dame Carrara.

Familiens Ære fordrer det; og Padua
har tyve Ynglinge af Navn Carrara,
i Raadet fem.

Carrara.

Og Jeg, jeg har jo Magten?
Dog gjør mig Tingen ondt for Navnets Skyld.

Giulio.

Bed for ham, ædleste Cornelia!

Cornelia.

Var jeg da Qvinde, hvis slig Ringeagt
for Venskabs Skyld jeg taalte?

Giulio.

Vidste du,
hvor høit jeg elsker dig, hvor ham jeg elsker,
da gjorde du det gjerne.

Dame Carrara.

Vist, min Datter,
ei vilde Denne her dig saa opoffret.
Jeg mærked strax, hvem dig oprigtigst elsked.
Angr', at mit Raad du fulgte ei.

Cornelia.

Jeg angrer.
Jeg angrer det, jeg angrer det af Hjertet.

Dame Carrara.

Da alt kan blive godt, da har Madonna
laant ægte Kjærlighed sin tyste Celle,
og ført i Mulm de rette Hjerter sammen.

Mazoliero. (Afsides.)

Tilsidst vel Cinthios med Cenzias?
Nei, det maa Carlo's Hidsighed forhindre,
som striden Flod, der overskjærer Vejen.
Ja, kom selv Skjæbnens Hjul, det maatte standses.

Carlo. (Til sin Søster.)

Giv ham din Haand, hvem du i Løn har kysset,
Han har tilstaaet, at sværmersk Lidenskab
har drevet ham til dette Bovespil.
Da skal Carraras Sværd, den lange Række,
hiin Usling spare for min Svogers Skyld.
Der er ei anden Udvej.

Mazoliero.

Er den Ærens?

Carlo.

Netop!

Mazoliero.

Betænk Jer!

Carrara.

Nei, ved Himlen! Nei,

kun saa! Din Ven du frelser. Hun er tabt
for ham for evigt.

Dame Carrara.

Ja, saa maa det være.

Cornelia. (Afsides.)

Det var en Hevn! . .

Giulio.

O Cinthio, min Ven!

Dame Carrara. (Til Giulio.)

Hvi dvæler du? Du har for mig besvoret
med Graad din Omhed for Cornelia.

Giulio.

Som Rosentornen fæster sig i hvad,
der iler nok saa snelt forbi, saa fæsted
det første Øieblik min Sjel til hende.

Carlo.

Tab da af Ædelmod din Ven og Hende,
og ovenpaa dit Liv; thi, ved min Ære,
den Mund til Taushed bringes skal, som kan
fortælle, at min Søsters den har kysset,
og dog er fri og ei med Eed belagt.

Giulio.

Cornelia, forstaa min Kamp!

Cornelia.

Jeg gjør det,
og agter Eder derfor, som jeg maatte
foragte mig, om der var Tvivl hos mig.

Guilio. (Afsides.)

Det er, tør hænde, Himlens egen Vilje
for Cenzias stille Suks Skyld, og maaskee
jeg redder Cinthio fra Forfølgelse,
om jeg mit Hjerte følger. O! jeg veed ei,
om dette eller Sorgen for ham har
den stærkeste Nødvendighed. (Knæler.) Signora,
giv mig den Haand, jeg stjal mig til at trykke!
Lad Læben, som min elskovssyge Sjel
paastemplede sin vilde Sorgs Farvel,
forkynde mig min himmelfaldne Lykke!

Cornelia. (Reiser ham op.)
Du fik for meget. Nu har jeg forlidt
for dig, som giver mig saa gode Prøver
paa Styrken af din Elskov.

Dame Carrara.
Den maa vinde,
som er den stærkeste.

Carlo. (Til Giulio.)
Der er min Haand!

Carrara.
Og min paa eders Hoveder. Nu Pater,
læg Eders til!

Mazoliero.
Jeg folder dem i Bøn.
(Mumlende.) Forbandet være denne Tingens Gang!
Nu enten Cenzia i Kloster eller
i Graven Cinthio!

Dame Carrara.
Og der maa skyndes
med Bryllup; thi vor Svigersøn er hjemkaldt.

Carrara.
Derom har Paduas Duca faaet Budskab.

Dame Carrara.
Derfor - imorgen ved Høimessetid.
Vor Svigersøn har Hastværk.

Carrara.
Ja, min Søn,
du kaldet er, i Følge af din Plads
i Adlens gyldne Bog, iilsomt tilbage.
To Officerer blandt de Sammensvorne,
Zeno og Annicelli, har besvoret
paa Pinebænken eders Uskyld, og
hvad det ei virked, virket har en Mand,
man ikke gjerne nævner, thi han staaer
Dieci noget nær, en dygtig Mand,
der, som man veed, har stor Indflydelse,
og snart, som Chef for Statens Politi,
fik eders Tilflugt sporet op.

Giulio.

Men Cinthio?

Cornelia.

Nævn ei hans Navn!

Carrara.

Mandatet ei ham nævner.

Giulio. (Affides.)

Hjemkommen jeg ham til mit Hjerte stevner.

(Carrara, Dame Carrara, Giulio og Cornelia gaae. Mazoliero vinker Carlo at blive.)

11te Scene.

(Mazoliero. Carlo Carrara.)

Mazoliero.

Styr eders Sind!

Carlo.

Ja til den rette Hevn.
Til da en Ring af Taalmod om mit Hjerte.

Mazoliero.

Betænk, at Cinthio har hvilet ved
jer Søsters kydske Hjerte . .

Carlo.

Død og Helved!

Mazoliero.

Betænk, han veed hvor mange Slag det slaaer,
af Elskov krystet!

Carlo.

Ha, han er forloren!

Mazoliero.

Betænk, hans Læbe hvilet har paa hendes,
og kun han laante ud den til en Ven.

Carlo.

Gjør mig ei mere rasende.

Mazoliero.

Betænk,
din Søsters rene Skabning paa hans Skjød
har efter hans sig formet, som Vedbenden
sig efter Poplen.

Carlo.

Vogt dig, hule Munk!
Jeg kunde tage, hvis du blinder mig
med slige Farver, dine egne Ord
for Skurkens Gjerning. Tirr mig ikke mere!

Mazoliero.

Betænk, for Venskabs Skyld opoffred han
din hulde Søster! Skaan ham derfor! . .

Carlo.

Derfor?
Derfor han burde tifold døe, afpiint
med Livet, og dets Smerter gjenindtryllet.
Opoffrede? Det siger du saa koldt?
Opoffred? Hvem? En Bondepige? Eller
en af hans Lidoskjøger? Død og Helved!
Forband mig, hvis jeg ikke tager Hevn
meer grum og seen, end tog jeg ham aflive.
Dig vil for Stands og Aars Skyld jeg tilgive.

Mazoliero.

Mit Raad er spildt . . .

Carlo. (Styrter ud.)

Mazoliero.

. . . Men i en frugtbar Hevne.
Kun frygter jeg, at Vreden ei kan hevne.
Der maa Beregning til og Kulde — da
gaaer Alting vel den sikkre Haand ifra.
Thi Verden, Guds Natur, et Værksted er
fra Smedens Dødsfald aabent for Enhver,
som smede kan . . Og, hvi, naar jeg det lærte,
da ei en Nagle for min Fiendes Hjerte?
Er det ei vakkert eller strengen Net,
til Prikke det dog ligner Mennesket.

Tredie Act.

Første Scene.

(Hos de to Venetianere. Lampen udbrændt. Morgenen lyser ind. Cinthio i en nedbøjet Stilling ved Bordet. Siden Carlo og bevæbnede Frænder.)

Cinthio.

Hvad skrev jeg? Afkald paa Cornelia?
Nei, ikke selv for Giulios Venskab. Det
var slet og ikke ædelmodigt; - kun
en Rablen i de lange Naitetimer.
Dog kan Farvellet staae, som Brevet ender:
de korte Ord: „du seer mig aldrig mere!"
og Navnet „Cinthio." (River en Deel af Brevet.)
Ja Navnet „Cinthio,"
i Taarer til en Taage badet ud.
Maaskee kan mit Farvel behøves; ja
hvi troer jeg ei min Angst? Den burde drevet
mig allerede Mile bort fra Staden.
Og hvis jeg nu gjør Giulio en Uret?
Maaskee ham Feb'ren tog igjen paa Vejen,
og kasted marmorkold af Sved og Dugg
ham bag en fugtig Busk? Tys! Vist han kommer . .
(Aabner Vinduet. Fodtrin høres.)
Ak, Morgenstjernen hersker allerede,
og stakkels Giulio . .
(Carlo Carrara styrter ind med et Par bevæbnede Frænder.)

Carlo.

Saa grib ham! knebl ham!
(Følgesvendene gjøre saa, kneblende ham med en Staalmaske.)
Men knebl ei Øret, saa han ei kan høre,
at Dette er Begyndelsen til Giulios
Formæling med Cornelia Carrara.
Hold strammere, I Mænd! Betving hans Krampe! . .
Ja det er som du hørte; men du skal,
taus som et Liig, selv være Bryllupsvidne;
og saa skal Verden, men ei Padua
og ei Venedig, ei en Plet paa Jorden,
hvor en Carrara aander, være Vidne
til en Elendighed, som ei vil blidne,

før den i ukjendt Braa afløses med
Fortærelsens og Glemslens raadne Fred.
(De gaae med Cinthio. Giulio kommer strax efter sagte ind.)

2den Scene.

(Giulio. Siden En af de unge Carraraer.)

Giulio. (Holdende sig ved Døren.)
Hvis jeg ei saae ham førend, førend — — var jeg
en Tyv, meer lumpen end en Morder. Tys!
Han slumrer vist; men vækkes maa til Flugt,
skjøndt selv i den Velgjerning der er Synd,
Forræderi, ormstukken Egennytte.
Den Redelige slumrer. Ahnelsers
og Drømmes Skyggespil af de Ulykker,
som just passere, præge sig ei paa
slig Reenheds Alabast. Gud være lovet,
om Cinthio i denne Nat har sovet,
om nærsynt Tusmulms blege Øje, lagt
nær til hans Aasyn, der har fundet Fred,
som Nattelynet gjennem Vindvet seer,
at Barnets Smiil af Tordnen ei forstyrres,
der ruller hele Timer over Hov'det!
Ja gid! . . Ve mig! er Troen da en Løgn,
at jeg, da Tingen ikke kunde ændres,
har frelst hans Liv? . . Ja! gid han meer ei vaagned!
Gid Dagen han ei saae, som kold vil pege
paa hans Ulykke i min Syndermine!
Men hellere end disse Ord, hvori
der er et Brodermord, gid jeg maa synke
igjennem Marmorgulvet for hans Fødder!
Jeg taaler ei hans Blik — jeg føler det —
hans Godtroblik, hvormed han mig vil hilse.
Det blotte Minde om hans Ansigtstræk
meer end Megærens fylder mig med Skræk.
(Finder Levningen af Cinthios Brev.)
Ak, sande Adelsind, naar nøjes du
med enkelt ædel Handling? Underrettet
om Alt, hans Sjel, af Offeret ei mættet,

har villet skaane mig for at besee
med saligt Øjekast hans Hjertevee.
O ned i Jorden vilde det sig bore;
nu skal det flyve om for dig at spore.
Nu, da den bittreste Sekund er over,
og naar den sødeste er runden ned,
at see dig Blik mod Blik jeg engang vover,
ja kanskee dig at minde om vor Eed,
at Døden kun, men ingen Skjebnes Grille,
saa mægtig skulde være, os at skille.
Du er ei død; thi ellers stille stod
i samme Stund mit Hjertes raske Blod.
Dets Stemme har du fulgt; jeg følger dig,
og finder dig for Cenzia og mig.

(Vil gaae. En af de unge Carrara'er kommer.)

Den unge Carrara.

Ah! Bravo, Svoger! Det er langt paa Dagen.
Snart er med Messens eders Time slagen.
Man aldrig paa en Brudgom vente maa.

Giulio. (Afsides.)

Jeg gaaer. Jeg frelser Cinthio kun saa. (Gaae Arm i Arm.)

3die Scene.

(Carraras Hal. I Baggrunden sees Indgangen til Kapellet. Paa den høire Side Carlo Carrara med flere af sine Fættere med Cinthio med Staalmasken og tilhyllet i Kappen imellem sig. Senere Duca Carrara med Giulio fra den ene Side, Dame Carrara med Cornelia fra den anden Side i Bryllupsoptog. Mazoliero imellem Carraraerne.)

En Carrara.

Det kunde være nok, at han seer Alteret, Carlo. Han er dog en Zani ligesaavel som Brudgommen.

Carlo.

Du maa ingen Carrara være.

En Carrara.

Det maa du kjende ligesaa godt, som jeg din Hidsighed.

Carlo.

Hidsighed? og han lever endnu?

En anden Carrara.

Det burde han ikke. Min Kusine . .

Carlo.

Det er ogsaa kun paa hendes Forbøn. Hun vil selv give ham nogle Ord til Afsked, og jeg med som Vogter af Carraras Ære.

De øvrige Carraraer.

Det ere vi Alle.

Carlo.

Derfor Taushed, ved vor fælles Ære! Ti ogsaa du, Munk!

Mazoliero.

Jeg følger ham som en Skygge. Mit fromme Kald byder mig at forebygge de Ulykker, som maatte følge af, om han nogensinde viste sig hvor en Carrara aander.

Carlo.

Det er i Padua, og fra imorgen af i Venedig. Thi min Svoger er hjemkaldt. Den Gamle er død, og den gyldne Bog kalder ham for Familiens Skyld. Tys! Se hvor min Moder kroer sig!

(Dame Carrara leder Cornelia ind fra Høire, hvorved hun kommer Cinthio nær, idet hun gaaer imellem fine Frænder. Carrara leder Giulio ind fra Venstre op mod Kapellet.)

Cornelia. (Til Cinthio).

Jeg vilde sige dig, at jeg dig hader,
hvis Had kan taale Medynk i sit Øje
og Minen ei forraadte, at jeg sørger.
Dog vil jeg bede Carlo om dit Liv
og dig om Flugt, om Flugt, hvis du vil leve.

(Gaaer noget frem.)

Dame Carrara. (Gaaende forbi.)

Og jeg? Jeg har ei Ord . . . Min Vrede fik
du i dit Ansigt, var det umaskert.
Nu, se hvad du har tabt! Jeg troer du gjør det,
hvis det er Graad og ikke Falskheds Skum,
som triller fra dig under Masken. Nu,
det gjør mig blød forskam . . Forbedr dig, Stakkel!

(Følger Cornelia.)

Cornelia. (Til Moderen.)

Græd han? . . (Gaaer til Kapellet.)

Carlo.

Hold ham, Munk! Det lader som han ikke taaler Synet af sin lykkelige Ven. Kom, Fættere!

(Carrara'erne gaae op til Kapellet, hvor Formælingen under høitidelig Musik gaaer for sig, mens Cinthio synker besvimet hen i Mazolieros Arme.)

Mazoliero.

Nu ønsker jeg, at du maa leve længe
med saadan Qval og for slig Qval. Og naar
du træt deraf kun længes efter Døden,
og viser i Venedig dig — thi Padua
maa være dig forhadt nok —, da, som Skygge,
der springer op af Jorden, er jeg der
imellem dig og Døden, for at jage
paany dig ud i vilde Verden, bort
fra Døden og fra Cenzia, som venter
dig tro, med Barmen fuld af Livsenslykke.
Naar din Elendighed og Længsel hende
har tæret ud, saa I jer ei gjenkjende
undtagen med gjensidig Rædsel, da
I skulle vide, at den hele Smerte
ei kom fra Himlen, som I troe, men fra
en saaret Orms, Mazolieros Hjerte.

(Brudefølget gaaer tilbage og ind til Venstre, hvorfra høres Musik. Duca Carara følger siden med Carlo og Cararaerne.)

Carlo. (Til Cinthio.)

Vaagn op, forhadte Zani! Hør din Dom!

Carrara.

En Flygtning fra Venedig hid du kom,
forvovne Fremmede, at søge Ly
i Paduas gjæstfri Stad. Det blev ei negtet.
Men nu, da du, til Tak for Gjæstevenskab,
for Borgernavn, som blev dig tilbudt, har
dets bedste Slægt, hvis Omhed gav endmere,
fornærmet dybt og blodigt: gjennem mig
forstøder Padua dig med tyvegange
saa tung Banlysning som Venedig sendte
bag Flygtningen.

Carlo.

Det er udtolket: Ve dig!

Du dødsens er, om her og hvorsomhelst
Cornelia aander, du dit Aasyn viser.
Da svoret har Carraras Æt din Død.

Carraraerne.

Ja hver af os, som om Cornelia
ei var hver Enkelts Frænke, men hans Søster.

Carrara.

Saa være det! Og for dit Navns Skyld, at
det, hun nu deler, ikke skal beskjæmmes,
hvor Livet du vil friste rundt i Verden,
du flux af Stadens Port i Betlerdragt
skal stødes ud til Jammer og Foragt,
saa, naar du siger, du en Zani hedder,
Enhver med Tryghed paa dit Vanvid vedder.

(Carlo og Mazoliero med Cinthio ud. Carrara og Fætterne gaae til Venstre.)

4de Scene.

(Giulio og Cornelia komme ind i Hallen fra Festværelserne. Siden Carrara og Dame Carrara.)

Giulio.

Jeg har mig altid tænkt, at Saligheden
var tankefuld. Dens Engle ere Tanker.
Det maa ei smerte dig, Cornelia.

Cornelia.

Kun tænk ei meer paa ham.

Guilio.

Men hvo kan rykke
sit hele Liv medeet af Mindet ud?
og deri var der ingen Dag af Hans,
som ei meer inderlig var medindflettet
end ene Vedbendranke i den anden.

Cornelia.

Dog gulner en, løsreven fra sin Rod.

Giulio.

Jeg gjerne boede
med ham i skythisk Telt paa iset Slette,
Italiens Sol med matte Stjerner byttede.

I vore Øjnes Fryd de vilde speiles
og suge Glands af dem.

Cornelia.

Giv mig hans Minde
i Brudegave, Elskte, og jeg vilde
i denne Demantring indtrylle det
og kysse den . .

Giulio. (Rask.)

Forsonende?

Cornelia.

Javist!

(Afsides.) Og kaste den i Brenta.

Giulio. (Omfavnende.)

Jeg er salig:
Du har tilgivet ham. Nu du opfylder
som Gud min Himmel ene, og jeg glemmer,
at Fyrsten for dens Engle er forsvunden.

Cornelia. (Afsides.)

Han faldt. (Carrara og Dame Carrara komme.)

Carrara.

Kom ind!

Dame Carrara.

Man venter Jer i Dandsen.

Giulio.

Nu kan jeg dandse. Kom min hulde Brud!

(Raab udenfor.)

Men hvilke Skrig!

Carrara.

Det Folket er, som jubler.

Giulio.

Det synes mig . . .

Carrara.

Lidt Vildhed er iblandt.

Dame Carrare.

Ja jeg skal sige Jer, det er . . .

Carrara. (Trækker hende tilbage.)

Ti stille!

Han vil ei taale, at hans Ven saa haanfuldt
af Byen drives. Carlo har for hidsig

til Priis ham givet for den vilde Sværm.
(Til Giulio.) Se ikke ud! Blot Pøblen jager bort
en Betler udigjennem Byens Port.

Giulio.

Jeg seer en sønderreven Skulder rage
af Sværmen frem, der bærer høit paa Stænger
hans Kappes Pjalter. Stakkel! Han har Ære.
Han holder Hænderne for Ansigtet.
Den Scene smerter mig.

(Til en Tjener, som gaaer igjennem.)

Iil! Kjøb for Dette
den Stakkel fri dernede, og ham selv
du trykke denne Scudo i hans Haand.

Tjeneren.

Det vil hans Smerte læge, naar jeg siger,
at Gaven fra den høie Brudgom kom.

(Gaaer. De Andre ind, under Musik fra Værelserne til Venstre.)

5te Scene.

(Venedig. Zanis Hal. Cenzia i Sørgedragt.)

Cenzia.

Man siger Hyttens Eensomhed er sød;
Jeg veed, jeg veed, Palladsets er det ikke.
Maaskee, da eensomt hen mit Liv skal rinde
af Tvang og ei af Valg, er Klostrets bedre.
Det Valg jeg har dog; og er der et andet?
Min Fader død, min Broder snart indviint
i Statsmaskineriet som de Andre,
som de, et Hjul, der gaaer kun for sig selv
og, egoistiskt døvt, sig selv kun hører;
og Cinthio, og Cinthio, Idealet,
meer død for mig end begge disse To,
hvis Munken . . . ja, hvi skal jeg ham ei troe?

(Tager et Brev frem af Barmen.)

„Cornelia Carrara?“ O afskyeligt,
at jeg kan hade Den, som han kan elske!
Og taabeligt, at jeg kan undres over,
at Den han elsker, han forlængst beundred

og tit lovpriste som et Undersyn
fra den Tid han i Padua studerte,
den Tid, der gled, men ikke kunde glemmes!
Og meer end taabeligt og afskyværd,
ei at begribe, hvi han stødte just
paa hende først — har Padua flere Undre? —
og hvi hun elskte ham — min egen Synd jo? —
og at jeg angrer næsten — nei ved Himlen! —
at jeg befried ham og ei betinged
mig Verden for ham, Padua undtagen.
Saa vil jeg rykke hvertet Nag af Hjertet
og jage Haab og Minder af mit Sind.
(Plukker Brevet langsomt isønder og kaster Stykkerne ud over Altanen.)
Ak! nu igjen min Plager! min Formynder
og Beiler under denne Maske! Og
han veed ei, hans Nærværelse nedriver
alt hvad min Smerte over Cinthios Tab
opbygger i hans Fravær til hans Fordeel.
Skjøndt denne Slange . . . Oh!

6te Scene.

(Cenzia. Sekretæren.)

Sekretæren.

Signora, tag
nu Afsked med den hadede Formynder,
thi Eders Broder kommer end idag;
og tillad mig som Beiler mere yndet
at nærme mig, thi Han, I veed nok selv,
vil ikke komme, aldrig vil hans Fod
Venedigs Bund betræde.

Cenzia.

Den Uskyldige!

Sekretæren.

Saa finde ei de Timænd.

Cenzia.

Var min Broder
meer skyldfri da end Han?

Sekretæren.

Men Statens Fædre
har villet eders Faders Minde hædre,
og slet de sørged' kun for Staten, om
de Zanis Slægts Repræsentant forstødte,
en Slægt imellem dem, der skal regjere
havherskende Venedig.

Cenzia.

Halvblindt Øje
maa see, at disse stolte Adelsslægter
regjere ei Venedig, men regjeres
af disse Ti, hvem Een igjen regjerer.
Og denne Ene . . .

Sekretæren.

Nu! Var Denne mig,
skjøndt jeg kun fører Pennen for Dieci,
saa deel med mig Venedigs Herredømme!
Dog gid I var fornøj'd med dette her!
(Peger paa Hjertet.)
I det Venedig hersker I alene.

Cenzia. (Adspredt.)

Er der et underjordiskt et endnu?

Sekretæren.

Der brydes ingen Eeder. Har jeg ikke
holdt Løftet om at frelse min Medbeiler?
I kræved meer ei da. Da Alt I loved;
thi mindste Skin af Haab var da mig Alt.
Og siden eders Faders Dod har jeg,
som eders, af Dieci kaarne, Værge,
med Tvang forbudt mit Hjerte Beilerord
til nu, da eders Broder . . .

Cenzia.

Han bestemme!

Sekretæren.

Et Smiil I gav mig for at frelse Cinthio,
og siden intet. Nu, saa vant til lidt,
jeg holder eders Ord for nok et Skridt.

Cenzia. (Seende ud fra Altandøren.)

Man lander. Ve dig, Cinthio er ei med.

Sekretæren.
Nei, Ve ham, om han var!
Cenzia.
Med ham opdragen,
jeg ængstes for ham i den vide Verden.
Men bar du ham, Kanal, det vilde være
som om din Bølge strømmed i min Puls.
Sekretæren.
For ham jeg sørge skal.
Cenzia.
Tak, min Formynder!
Sekretæren.
Nu meer ei; men som Beiler en Begynder.

7de Scene.

(De Forrige. Giulio fører Cornelia ind. Carlo Carrara.)

Cenzia. (Om Broderens Hals.)
O Giulio, har du Cinthio forladt?
Giulio. (Præsenterende Cornelia.)
Min Brud, min Viv!
Cenzia. (Omfavnende Cornelia.)
Din Viv? O da min Søster!
Men svar mig, har du Cinthio forladt?
Giulio. (Undvigende.)
Cornelia Carrara!
Cenzia. (Tumlende tilbage.)
Hvad! Carrara?
Cornelia? O var det kun den Rette!
Hvor Rygtet kan forvexle!
Cornelia.
Søde Søster!
er jeg dig meer ei kjær?
Cenzia.
O tusindfold!
Jeg kan ei tvivle; een Cornelia
besidder kun en saadan Skjønhed. Den
har mærket dig, om Tyve hedte saa.

Carlo, (Affides.)

Og hedte Tusind i Venedig Cenzia,
kun denne Cenzia vilde Verden kjende.

Cornelia.

Min Mund dig kalder Cenzia; mit Hjerte,
af Kjærlighed til Giulio, Giulietta.

Cenzia.

Ah! Nu forstaaer jeg: Een af hine Tyve,
Een kun af To, om Flere ikke gives,
var Cinthios Cornelia?

(Giulio og Cornelia iagttage en mørk Taushed.)

Saa tause?
O Giulio, Cinthio var din Fosterbroder,
og Intet veed du om ham?

Giulio. (Bortvendt.)

Cinthio lever.

Cenzia.

Hvorledes? hvor? (Giuolio tier.)
Din Taushed . . .

Giulio.

Den er Tanken
paa Cinthio . . .

Cenzia.

Og hans Cornelia
er ogsaa Paduanerinde?

Cornelia.

Var det;
nu Venetianerinde.

Carlo. (Affides.)

Herifra!
Jeg bliver ellers troløs, Padua,
min hidtil ene Elskte!

Giulio. (Førende Cornelia til Altandøren.)

Ja, min Viv,
se her dit Fædreland af Alabaster!
Med det for Øje og med dig i Favn
jeg ejer begge: Padua og Venedig.

Cenzia. (Grundende.)

Han lever; men hvorledes var det Andet?

Jeg troer, at han er fri, at Rygtet har
forvexlet dem. Det er ei første Gang. (Vil gaae.)

Sekretæren.

Han lever. Kanskee; thi man veed ei hvor.
Har I for mig da ei et Blik, et Ord?

Cenzia. (I Døren.)

Jo dette Blik, og dette Ord: „Farvel!"
Sig Tingen har forandret, ei min Sjel! (Gaaer.)

Sekretæren.

Det Blik, det Blik — ha Cenzia, jeg til
en Dolk for Cinthios Hjerte hærde vil.

Carlo Carrara. (Tagende ham under Armen.)

Jeg fatter Vreden, som dit Sind opheder.
Viis mig Rialto: Jeg har Trøst for Eder.
(Afsides.) Gid blot saasandt I begge To forgik!
Da begge Eders Haab i Arv jeg fik. (Gaae.)

8de Scene.

(Landevej i en øde, eensformig Egn. Cinthio i en Betlers Udvortes. Seer medtagen ud. Siden Mazoliero.)

Cinthio. (Betragtende en Mynt.)

Den sendte Giulio, min Fosterbroder,
paa Bryllupsdagen med min egen Brud.
Derfor har ingen Hunger den aftvungen.
Jeg betled før; jeg betled, ja jeg betled,
nigange stødt tilbage, jagt fra Porte
af Bondehunde, for den ene Gang
jeg fik det Brød, som Hunden havde levnet.
Med Røvere, med Stav mod Sværde kjæmped
jeg for min Skat, mit Minde om min Ven,
min Mynt, min Bibel, i hvis Skrivt jeg læser
om Alts Forfængelighed og mine Feil.
Den første er, at ei jeg kjendte Qvinden,
den anden, at jeg elskte saa min Ven,
den tredie, at jeg elsker ham endnu
saa høit, at ved min Død jeg ei har villet
hans Bryllupsfryd forstyrre, og den fjerde

og femte, sjette, syvende og flere
er Synderne jeg har mod ham begaaet,
hvergang jeg tænkte, at han veed min Skjæbne.
Han troer mig vist i lystige Verona,
Vicenza eller Florenz, søgende
Adspredelse i nye Amouretter
til Sagen jevnes hjemme ved hans Gjenkomst.
Gid han saa troede, skjøndt det kun er sandt
for saa vidt her er Veien til Verona.
Hvi did? Hvad skal jeg der? Hvi *ikke* did
saa som jeg følesløs og uden Vilje
mig lader drive af hiin mørke Skygge,
hiin Munk, som stedse følger mig i Afstand?

(Seer tilbage.)

Ja se! jeg vidste det. Han altid spærrer
Tilbagevejen, gjennende mig frem.
Naar jeg om Morgenen staaer op bag Laden,
og ryster Halmen af min revne Kappe,
da springer han i Skovens Udkant, som
af yderst Træbul frem; er der ei Skov,
da kommer han fra Jorden — *nok* han er der.
Og kaster jeg mig ned om Aftnen, er
han vel i Skyggen svunden; men han *er* der.
Jeg vil ei taale det; var han en Aand
af Helveds Værste, tvertigjennem ham
jeg gik dog til Venedig for at døe —
først for at see, om Giulio kjender mig,
saa for at **døe**.

(Vender raskt om. *Mazoliero* træder frem som Vandremunk fra Baggrunden.)

Mazoliero.

Hvorhen?

Cinthio.

Hvorhen jeg vil.

Mazoliero.

Hist seer I Taarnene alt af Verona.
Gonzaga ligger der; han Folk behøver.
Der er din Nød forbi, min Søn, og — hvorfor
ei sige det —? din Straf. Carraras Hevn
ei naaer dig i hans Leir.

Cinthio.

Jeg søger den.
Jeg vil ei længer slæbe om mit Liv.
Dog Selv ei spilde det, ei det forsvare.
Afvejen! Derfor vil jeg til Venedig.
Hjemad! Jeg hviler da meest naar jeg gaaer.
Hvert Fodslag er et glad Farvel til Verden,
en Forudhilsen til det elskte Hjem.

Mazoliero.

Der venter Død og Grav.

Cinthio.

Jeg søger dem.

Mazoliero.

Jeg vover Livet selv for dig at følge.
Carraras Eed og Vrede end er til.
Før Cenzia seer ham, jeg dem vække vil. (Gaaer efter ham.)

Fjerde Act.

1ste Scene.

(Samme Skueplads som i første Acts 2den Scene. Folk. Deriblandt Mazoliero som Munk, Cinthio i Betlerdragt, Zeno og Annicelli. Giulio, med en Pergamentsrolle i Haanden, og Sekretæren trine ud paa Løvetrappen.)

Folket.

Viva Zani! Viva Giulio Zani!

Nogle Stemmer.

Ned med Timands-Sekretæren!

Andre Stemmer.

Vogt dig, Zani, for Diecis Sekretær! Viva Zani!

Giulio.

Viva Venezia!

Folket.

Viva Venezia! Viva Zani!

Sekretæren.

Ja vogt jer, unge Zani; men for Folket!
Træk jer tilbage med Foragt en Stund,
saa bliver Jublen taus, fortrydelig,
og I faaer Ord for hvad I har at sige.
(De trække sig tilbage.)

En Borger.

Gud velsigne ham, hvor han ligner sin salig Fader, saa ung han er. Han burde være Doge, og bli'er det nok ogsaa.

Cinthio. (Afsides.)

Han ei gjenkjendte mig, endskjøndt hans Øje
igjennemmønstred hele Folkemassen.
Velkommen nu Carraras Dolk!

Anden Borger. (Stødende Cinthio tilside.)

Afvejen, Karl! Jeg troer ordentlig han vil vise sig.

Cinthio. (Afsides.)

O Gud, o Gud! o hvad har jeg da syndet,
at Han ei kjendte mig? Tregange dvælte
hans Øje paa mig. Kummer saae jeg deri,
men ei Gjenkjendelse. Nu, Død, velkommen!

Anden Borger.

Nei hør paa ham! Jo bi til det, uforskammede Knegt! Du skal nok see, Hr. Overdommeren, en Zani, kjender slige Karle uden igjennem Akterne.

Tredie Borger.

Saavidt bør ikke Friheden gaae, Jacopo, at slige Betlere tør trænge sig indimellem respektable Borgere. Saadan Frihed kan gjælde i Padua, hvor Alt staaer paa Ende, og Den, der er meest laset, har meest at sige.

Anden Borger.

Slige Karle bør presses til Flaaden. (Til Cinthio.) Flyt sig endnu lidt! (For sig selv.) En stout Karl med alt det.

Første Borger.

Hvorfor skal I da fornærme ham, Mester? Han seer ærlig og reenjærdig ud med al sin Fattigdom. Er det Frihed? Eller staaer I kanskee i den gyldne Rolle? Jer Fa'r gjorde det ikke.

Mazoliero. (Trængende sig frem.)

Men ingen for mig, en fattig Munk? Du skal ikke tage Brødet fra Børnene og kaste det for Hundene.

Første Borger.

Jo, ærværdige Fader! vil I tage tiltakke i en anden Krog. Hvor der er Hjerterum, veed I — —

Cinthio. (Afsides.)

Min Plageaand! Nu vil jeg ei ham flye,
men elske ham som Dødens visse Forbud. (De gaae.)

Anden Borger.

Se saa, der kom en hellig Fader imellem, saa der blev intet af Gaaseplukningen den Gang. (Gaaer.)

Zeno.

Forbausende!

Annicelli.

Jeg neppe tør det tænke.

Zeno.

Vi tænke da det Samme.

Annicelli.

Ham det var,

Forræderen.

Zeno.

Jeg hørte det paa Stemmen,
og siden saae jeg det trods hans Forklædning.

Annicelli.

Kom lad os følge denne Ulv paa Sporet! (De gaae.)

2den Scene.

(Sal i Palladset Zani. Cornelia. Cenzia.)

Cornelia.

...Endda, om Sporet er forsvundet...

Cenzia.

Ganske,

som Flodens, der i Sandet døer, ja ganske.

Cornelia.

Saa priis ham lykkelig, at hid han kom ei,
hvor Carlo svoret har ham Døden.

Anden Borger.

Cospetto di Bacco! Vi lidt! Den Skose skal I angre.

(Giulio træder frem med Sekretæren.)

Stemmer.

Tys! Stille!

Giulio. (Aabnende Rullen. Med høj Røst.)

I St. Marci Navn, Venetianere!

Hvor lykkelig jeg priser mig, hvor takker
jeg ei Hans Høihed Dogens og Diecis,
de vise Statens Fædres, Naade, at
min første Embedshandling er Forkynden
af Amnesti for hver tilforn Anklaget
i hiin Mazolieros Sammensværgelse,
kun denne Selv undtagen, hvor han findes.
Kun to af denne Nidings Medforbundne
har Lovens Sværd i Statens Værge levnet:
— I, Ridder Zeno der og Annicelli.
Thi være det for Alle vitterligt,
at Frihed og Benaadning skjænkes eder
af det høimodige Venezia.
Men Nogle til det faste Land undveeg.
Blandt dem var Een, der ingen Naade faaer,
men kun sin Uskylds Ret: min Frænde Cinthio.
Thi vorde denne Amnesti forkyndt
Venedig og derfra Italiens Stæder,
den Skyldfri som en Statens Afbigt og
den Skyldige, ihvor han er, som Naade!

(Gaaer ind med Setretæren.)

Folket.

Viva Zani! Viva Dieci! Viva Venezia!

Cinthio. (Affides.)

Jeg vil ei melde mig, men ukjendt døe,
naar Han ei kjender mig.. O det er Døden!

(Antager en bedrøvet hensjunken Stilling medens Folket adspreder sig.)

Første Borger.

(Klapper Cinthio paa Skulderen.)

I studerer nok paa Natteleie, Kammerat! Kom, jeg har en Plads for Jer i min Kjælderhals.

Mazoliero. (Trængende sig frem.)

Men ingen for mig, en fattig Munk? Du skal ikke tage Brødet fra Børnene og kaste det for Hundene.

Første Borger.

Jo, ærværdige Fader! vil I tage tiltakke i en anden Krog. Hvor der er Hjerterum, veed I — —

Cinthio. (Afsides.)

Min Plageaand! Nu vil jeg ei ham flye,
men elske ham som Dødens visse Forbud. (De gaae.)

Anden Borger.

Se saa, der kom en hellig Fader imellem, saa der blev intet af Gaaseplukningen den Gang. (Gaaer.)

Zeno.

Forbausende!

Annicelli.

Jeg neppe tør det tænke.

Zeno.

Vi tænke da det Samme.

Annicelli.

Ham det var,
Forræderen.

Zeno.

Jeg hørte det paa Stemmen,
og siden saae jeg det trods hans Forklædning.

Annicelli.

Kom lad os følge denne Ulv paa Sporet! (De gaae.)

2den Scene.

(Sal i Palladset Zani. Cornelia. Cenzia.)

Cornelia.

...Endda, om Sporet er forsvundet...

Cenzia.

Ganske,
som Flodens, der i Sandet døer, ja ganske.

Cornelia.

Saa priis ham lykkelig, at hid han kom ei,
hvor Carlo svoret har ham Døden.

Cenzia.

Carlo?

Her ei regjeres som i Padua,
hvor Tyranni med Folkets Vildhed vexler.
Min Broder kan beskytte ham, og vil det.

Cornelia.

Jeg frygter min.

Cenzia.

Har du tilgivet Cinthio,
saa tving din Broder.

Cornelia.

Kunde du tilgive,
skjøndt du er blødere end jeg, min Cenzia,
om Cinthio elsked dig — oh, hvor du rødmer! —
men elsked dig dog lidt nok til at skjænke
en Ven sit Stevnemøde? (Cenzia tier.) Tænk dig da,
at Alt du gav ham, skyldfri Ømhed kunde,
at du...

Cenzia.

O ti! Jeg tænker paa hans Jammer,
paa dine Frænders Hevn, paa hans Forsvinden
paa Vejen ved Verona nær det Sted,
hvor vilden Etsch igjennemskjærer den.

Cornelia.

Frygt derfor ei; en gammel Munk har fulgt ham,
for kjærlig ham at gjenne fra min Slægt,
hvis Harme, engang vakt, jeg ei kan styre.
Jeg troer Gonzagas Hær, ei Etsch, har slugt ham.

Cenzia.

Han kom ei did.. Han sporløs er forsvunden.

Cornelia.

Velan! Der ogsaa er Carrara'er.

Cenzia.

Dem og sin Død jeg veed han frygter ikke;
og var der tusind, skulde jeg ham hevne.
Det er for Giulios Skyld han er forsvunden
og lider Alt, om han ei alt er død.

Cornelia.

Da troer jeg, at jeg elskte ham paany.

Cenzia.
O, Hjerter til at elske har vi Begge.
Lad ham da hedde død og gjenopstaae,
en Søster i sin fordums Elskte faae!

Cornelia.
Jeg vil min Broder om Forsoning bede.

Cenzia.
Troer du min Taare dæmpe vil hans Vrede?
(Gaae, men glemme sine Slør.)

3die Scene.

(Carlo. Mazoliero som Munk. Siden Sekretæren.)

Carlo.
Herind! Fortæl Cornelia ... Aha,
hun er her ikke? Vel! Men, Mand, dit Skjæg
er voxet noget stærkt i disse Dage.

Mazoliero.
Jeg har opfyldt min Pligt, Jer underrettet
om Cinthios Nærværelse. Nu, Herre,
nu vender jeg tilbage, da han er ...

Carlo.
... I min Haand.

Mazoliero.
Og i Guds.

Carlo.
Smukt sagt af Eder.
Men det er udlagt: i Retfærdighedens.
Dog kan jeg spare mig, ifald jeg vilde,
og ikke havde et naturligt Fortrin.
Her nemlig er en Mand, en dristig Beiler
til Zanis Søster, dristig, som om Djævlen
til Engel beiled, Broderens Collega,
og han vil takke dig. Vi derfor her!
Hver Dag mod Aftnen han tilstede er,
saavist som Taarnet hid sin Skygge vender,
saa punktlig paa sin Plads som Møllens Øg.

Dog du tilgive, Fader, denne Spøg!
Jeg glemte, at du Elskov ikke kjender. (Iler ud.)

4de Scene.

(Mazoliero alene. Siden Carlo Carrara og Sekretæren.)

Mazoliero.
(Griber det af Cenzia glemte Slør.)

Du feiler, Dreng! Hvi gjør mig ellers dette,
og ei hiint, Slør saa blød og varm om Hjertet?
hvi finder jeg, saa kold fornuftig ellers,
vanvittig Glæde i at kysse det,
i stirrende dets Traade at forfølge,
mens dette der er mig saa ligegyldigt
som Edderkoppens Spindelvæv i Krogen?
Og hvorfor river jeg det ei isønder,
men trykker det til Hjertet, som om det
var Skyen, nedsendt af Barmhjertigheden,
hvorpaa endnu jeg kunde himmelfare?
Jeg stjæler det; det dække skal min Qval.
(Stikker Sløret til sig.)
Naar jeg er død, det findes skal paa Brystet
med sveden Plet, hvor Hjertet det bedækked.
Jeg ikke elske! Ve mig, at jeg kunde!
Othellos Lidenskab, som mættet Slange,
var sløv mod min, der stedse hungret har
og i sin Rasen Alt tilsidst fortæret.
Jeg var en tapper, hædret Officeer,
min Fødsels Ringhed dækket af min Kaarde,
en Folkets Yndling, med Bocconios,
Tribunens, blodbedækkede Erindring,
der ei forfærded mig, i ædel Kamp
om for Venedig være en Rienzi.
Jeg havde Venner, ædle som en Zeno,
som Annicelli sværmerske, hengivne;
og Livet nød jeg, uden Rigdom vel,
men sorgløst, muntert, som en Officeer,
der venter bedre Tider, og ei negtes
Kredit paa Kaarden til den næste Krig.

Da saae jeg Cenzia — og Alt hengav jeg.
Alt, Alt! Den brave Krigsmand blev en Nar,
og Frihedsmanden, Vennen en Forræder.
Med vanlig Kjækhed paa Rialto talte
jeg Dogens Datter til, og Folket tyded
det som et Træk af ægte Lighedssind.
Jeg borged mig en lidt anstændig Kappe —
det leed ei Folket — spilled Kavaleer,
men var, med al den Huulhed, dødsforelsket,
saa for et Smiil af Damen, jeg forfulgte
med Serenader hvergang Maanen straalte,
jeg gjerne skulde see Venedig synke,
Lagunens Mudder suge ned San Marco.
Saa elsked jeg, og blues nu og angrer —
ei at jeg hævned mig og vil fuldbyrde,
men at jeg legte saa med Elskovs Slange.
Min Smerte, da jeg blev med Haan forstødt
som en Plebejer, lærte mig hvor dybt
den Ømheds Glød var sjunken i mit Hjerte,
og for at slukke den, det gamle Had
mod Republikkens Optimater, lod
sin gjemte Givt jeg øse i mit Blod.
Forgjæves Kjærligheden Givten taalte.
Jeg med Foragt min egen Ringhed maalte.
Saa elsked jeg. Nu har jeg kun den Trøst
at gjenne Cinthio fra hendes Bryst.
Carraras Dolk ham over Issen hænger.
Saa til Gonzagas Hær! Da Munk ei længer!
Da Sværd ihaand og Terningspil ilomme!
Dog knapt den gamle Lystighed vil komme;
ei heller gamle Tiders Sværmeri.
Mazolieros Liv er alt forbi.

5te Scene.

(Carlo Carrara og Sekretæren komme. Mazoliero.)

Sekretæren. (Seer forbauset paa Mazoliero.)
Han der?

Carlo.

En trofast Tjener af vort Huus.

Sekretæren.

Han der?

Carlo.

Javist!

Mazoliero. (Afsides.)

Farvel Gonzaga nu!

Sekretæren.

Jeg kjender ham.

(Til Mazoliero.)

Du veed hvad det betyder.

Mazoliero. (Rolig.)

Jeg hørte det idag. Det lød ei fuldt
saa godt som før...

Sekretæren.

Ti kun! Jeg vidste alt
du var i Staden. Seer du denne Skrivt?

Mazoliero.

Det Zeno skrev. Nu! Han har Ret dertil.

Sekretæren.

Du veed, at du er dødsens.

Mazoliero.

Jeg det veed.

Carlo.

Vor Munk! I dristig er mod Os og Kirken.

Sekretæren.

Kast Munken væk! Jeg byder.

Mazoliero. (Aftager sin Kutte og sit Skjæg.)

Carlo.

Ved San Marco!
Det Skifte lider jeg. Slig Karl vi trænge.
En Krigsmand paa sin Hals.

Mazoliero.

Jeg gjorde Bod;
og gik derfor fordækt.

Sekretæren.

Mazoliero!
Paa een Betingelse du kun kan frelses —

thi jeg erindrer du var kjæk paa Cypern,
og skriver Resten paa dit slette Selskab
og paa en oplagt Krigers Ørkesløshed —
Paa een Betingelse dit Liv kan reddes:
Paa een: Du gaae maa i Diecis Tjeneste.

Mazoliero.

Da kan jeg lægge Sværdet, gribe Dolken.

Sekretæren.

Kun sjelden; men naar det nødvendiggjøres,
naar det befales, da —! Blind Lydighed
fra øverst og til nederst er, det veed du,
Venedigs Storheds Støtte, Statens Hjul.

Mazoliero.

Engang det mig oprørte.

Sekretæren.

Tys! hør hid!
(Tager ham afsides.)
Den Flygtning, skjøndt benaadet af Venedig
og Greeu af Zanis Huus, du har angivet,
at være her i usselt Stræde skjult,
maa døe i denne Nat. Carrara vil det.

Mazoliero.

Er det de Timænds Vilje?

Sekretæren.

Det er min.
Du kjender mig.

Mazoliero.

Jo jo!

Sekretæren.

Og veed dit Valg?

Mazoliero. (Afsides.)

Nu kan det skee, skee sikkert, uden Ansvar.
Dog gid jeg stak med samme Stød jer Begge.
Slig Nidings Drab var Vellyst kun at bære
og himmelsk Anbefaling.

Sekretæren.

Saa til Cypern,
hvis ei du heller vil til Candia.

Mazoliero. (Affidci.)

Saa i Galgen,
hvis ei jeg heller vil til Havsensbund. (De gaae.)

Carlo.

Jeg vil ei være ærlig, om den Dommer
mig ei, ved Hjælp af Munken, forekommer.
Dog veed jeg hvor Han er. Med Sværd mod Sværd
han svare mig! Det er meer ærlig Færd.
(Vil gaae; mødes af Cornelia og Cenzia.)

6te Scene.

(Carlo Carrara. Cornelia. Cenzia.)

Cornelia.

Min Broder! Cinthio er forsvunden.

Cenzia.

Død;
jeg ahner det. Og Gud tilgive Eder!

Carlo.

Tilgiver Du, da tør ei Gud det negte.
Er Cinthio svunden, var det egen Villje,
endskjøndt Carraras Magt fordrev ham først.
Men er han død, da hevned et Tilfælde
og ikke jeg, ei Pligt og Ret, min Søster!
Jeg det beklager.

Cornelia.

Hvad ham end er hændt,
tilgiver jeg ham.

Carlo.

Du?

Cornelia.

For Cenzias Skyld
og for hans Lidelser.

Carlo.

Den første Grund
har mere Vægt. Og havde jeg ei svoret,
dog sidste Gnist af Vrede maatte slukkes
af disse skjønne Taarer. Men jeg svoer.

Cenzia.

Og jeg tør sværge, at du ei er ond.

Carlo.

For ei min Eed at bryde, vil jeg ile
strax til Gonzaga.

Cenzia. (Opmærksom.)

Oh! Hvorledes? Tal!

Cornelia.

Er Cinthio levende, da er han der.

Cenzia.

Lad Carlo tale! Gode Carlo, Carlo!
min Broder Carlo, tal!

Carlo. (Blød.)

O hulde Cenzia!
de søde Ord og endnu meer dit Blik,
som fatter dem i himmelsk blaa Emalj,
betvinger mig. Nei, Cinthio er her.

Cenzia.

Gud og San Marco!

Carlo.

...Men maaskee hans Sjel
ei længere end til inat engang.
Men hvor han er, veed Sekretæren bedre.

Cenzia.

Da truer Fare ham! Hvor er han, Carlo?
Og hvor er Sekretæren denne Aften?
Hans Navn mig som en Viper stak. Hvor er han?
Mig ængstes saa... O hvor er Cinthio?
O siig det, Carlo; og din Løn vil blive,
at du vil elske ham.

Carlo.

Den Løn var liden.

Cenzia.

Da er vel Himlens Kjærlighed en større.

Carlo.

Ja, Cenzia, jeg kalder dig min Himmel.

Cenzia.

Husk Sekretæren! husk!

Carlo.

Mig stak det ogsaa.
Velsign min Tanke, Cenzia. Det haster.
Han er i Fare . . (Kaster Kappen om sig og iler ud.)

Cenzia.

Jil! Ei Satan raster,
naar Mennesket vil ondt. Men jeg vil knæle
og bede Gud, at han vil Naaden dele
imellem dig og Cinthio. O alt
er Naaden ned i din Forsoning dalt.
(Cenzia og Cornelia gaae ind.)

7de Scene.

(Uanseelig Gade. Nat, oplyst af et Madonnabilledes Lampe nede i Gaden. I Forgrunden en aaben Nedgang som til en Kjælderhals. Første Borger kommer op derfra med Løgt, fulgt af Cinthio.)

Borgeren.

Nu har du seet Leiligheden. Usſel, Gud bedre os! Men var ikke Pateren kommen, skulde du faaet det bedre.

Cinthio. (Sløv, stirrende.)

Pateren?

Borgeren.

Javist, Pateren. Hørte du ikke?

Cinthio.

Pateren?

Borgeren.

Ja, og det en Franciskaner til. Det er en Velsignelse til i Huset, foruden Teresa, min Datter, saa jeg mener du kan sove roligt i Krogen dernede paa Halmen for i Nats Skyld. Pateren faaer saa Teresas Kammer, naar han engang slutter sin Andagt i San Marco. Godnat!

Cinthio. (Slipper ikke hans Haand.)

Bi lidt!

Borgeren.

Hvad gaaer af dig, Kammerad? Troer jeg ikke du græder? (Holder Lanternen til.) Ei, frisk Mod! Du seer ud til at være kommen af Folk. Eller du hører vel til en

opløst Skuespillertrop, kan jeg troe. Det kan nok rette sig til Karnevalet. Jeg skal tage en Billet til mig og Teresa.

Cinthio.

Jeg vilde blot takke dig. Ædle Mand! Du er det.

Borgeren.

Ei Lapperi! Kom I op imorgen tidlig til Teresa før I gaaer videre. Hun har nok lidt til Jer. Godnat! Gud være med Jer! (Gaaer ind i sit Hus.)

Cinthio.

Selv fattig, troer han ei, at Fattigdom
kan tænke paa Barmhjertighed at øve,
somom den Dyd var stolte Rigdoms Scærret.
Hvor galt! Dog godt, at han ei bedre veed.
Med Uskylds Ynde farver det hans Godhed.
Han ei mig kjendte mere end hiin Jøde
var kjendt i Ørknen af Samaritanen.
Dog rakte flux han Haand. Gud ham det lønne!
Men Giulio, min Fosterbroder - o
Han ei mig kjendte. Gud ham det tilgive!
Det Stød var haardest. Gud ham det tilgive!
Madonna vinker hist med milden Straale.
Der vil jeg bede Gud tilgive Giulio
- for Andet ei, end at ei Han mig kjendte.
Og, hvis det ikke Herren er at friste,
gid saa mit Liv i denne Nat jeg miste!

(Gaaer til Madonnabilledet, hvor han knæler.)

8de Scene.

(Carlo Carrara kommer tilhyllet.)

Carlo.

Her skal det være - sagde Skurken - her
i dette Hul. Blot jeg for seent ei kommer.
(Seende sig om)
En Bedende? Bed da, at jeg ei, før
jeg har udført det, angre maa mit Forsæt,
at frelse hendes Yndling, jeg tilbeder.
Bed, at der endnu dog maa være Tid,

at Sekretærens frygtelige Bud
før mig ei stegen er i denne Hule!
Og bed, besværgende hver Himlens Helgen,
at Cenzia, hvis Bøn har gjort mig blød,
medeet forsonlig, som et Barn i Sind,
blødhjertet blive maa igjen for min! (Stiger ned.)

9de Scene.

(Mazoliero kommer med en Lanterne paa Brystet. Cinthio knælende i Baggrunden.)

Mazoliero. (Lytter i Nedgangen.)
Det rører sig dernede. Rask, Mazoliero!
(Drager en Dolk.)
Det er den samme Zani, som dig haante,
og, var han end din Ven, det er jo Ham,
som Cenzia elsker? Rask, Mazoliero!
Lad hende sørge med dig!
(Stiger ned. Pause. Man hører et Dødsskrig. Mazoliero styrter forfærdet op.)
Helveds Aander!
Hvad Syn I viste mig? Det er umuligt!
Troløse Gjøglerblus! Det er umuligt!
(Blæser Lanternen ud og flygter.)
Cinthio. (Reiser sig fra Bønnen og kommer frem.)
Jeg er bered. Men da mit Hjerte er
for ungdomsstærkt til af sin Qval at briste,
gid Dolken sig til det isøvne liste! (Stiger ned.)

Femte Act.

1ste Scene.

(Retshal. Morgen. Folk. Imellem det de tre Borgere. Mazoliero i Baggrunden. Zeno og Annicelli.)

Anden Borger. (Til Første.)

Der seer I hvad der kom af jer taabelige Christenkjærlighed. Hvem vil nu kjøbe Urter i jer Blodkjelder?

Første Borger.

Ak ja, ja! Hvem skulde have troet det om det unge Menneske?

Tredie Borger.

Om en Betler, en Lazaron? Jo han skulde være for god dertil?

Anden Borger.

Og det en Adelsmand, som saa ynkeligen er myrdet!

Tredie Borger.

Ja, og det en fornem Fremmed, som man siger. Kanskee en Gesandt. Venedig har havt Krig for mindre.

Anden Borger.

Hørte I det, Nabo? Pas jer, at I ikke faaer en Rem af Huden. Jeg vil ikke give en Lire for jer Kjelderbevilling.

Tredie Borger.

Ikke en Bajoccho. Men hvad siger jeres lille Guldstykke Teresa til alt dette? Nu kan hun skyde en hvid Pind efter at blive en af Venedigs tolv Brude til næste Kyndelsmisse.

Første Borger.

Aa, tal ikke til mig - ikke derom, ikke om nogen Ting. Det løber rundt for mig naar jeg tænker paa det. Jeg har nok med at bande for mig selv det utaknemlige Skarn, som saaledes skulde takke mig for min Godhed og gjøre mit Huus til en Bykrønike.

Anden Borger.

Tys! Herr Overdommeren! Nu begynder Historien skal I høre.

[illegible] Scene.

[illegible]

Sekretæren. (til Giulio.)

[illegible]

[illegible]

Giulio.

[illegible]

Den [illegible] en Adelsmand.

[illegible] Morket.

Saaledes [illegible] i Kjelderkrogen,

[illegible]

Sekretæren.

[illegible]

Giulio.

[illegible]

Sekretæren.

At Gjerningsmanden,

den [illegible] (det ligner denne Race)

af [illegible] betvunget, blev

paa Stedet funden, før han sig forstukket

i Poblen sig, som Øglen i sit Mudder.

Vor Stad maa renses.

Giulio.

Deri har I Ret.

Det er oprørende! Det vilde Dyr,

blodmætte, slove Krokodil, der kunde

sin Slummer tage paa sit Offers Bryst!

Sekretæren.

Des kortere Proces!

Giulio. (Reiser sig.)

Venetianere!

- jeg siger det med Rædsel og med Sorg -

et Mord inat er skeet i Qvarteret;

men se! med Solen har Retfærdigheden

oplukket Øjet. Fører frem den Døde,

og Morderen dernæst!

Sekretæren.

Den Sag er klar.

Alting anklager ham. (Affides.) Ha, Mazoliero,
jeg vil dig spare for din Lykkes Skyld.
Med dig maa Himlen være eller Helved.
(Seende hen mod Mazoliero.)
Dog blegner han. Ha, hvad betyder dette,
at Han kan blegne? (En Liigbaare bæres ind.)

Giulio.

Se nu til! Dæk af!

Mazoliero. (Trængende sig frem. Affides.)

Ja jeg vil see, om ei Lanternen løi.
(Liget afdækkes. Giulio falder med et Skrig tilbage i Stolen. Mazoliero farer sammen og bemærker, at han iagttages af Zeno og Annicelli. Sekretærens Stilling og Miner udtrykker ligeledes Forfærdelse.)

Mazoliero. (Affides.)

Fordømt! Mit Blus saae sandt. Mig Djævelens
Veninde, Natten, spillet har et Puds.
Mig lykkes intet meer, selv ei det Onde,
som ellers lykkes Mennesker saa godt.

Sekretæren. (Fattende sig.)

Ei Under, at sligt Rædselssyn mig slog,
at Dommeren i Stolen sank tilbage,
at dæmpet Skrig undslap hiin gamle Pater.
Thi dette Mord - o Navnet ei tør nævnes -
bedække vil Venezia med Skjændsel
og Padua med Sorg. (Affides.) Ha, at jeg vidste!
(Høit.) Vor arme Dommer! Dolken ham har rammet.

Giulio. (Reisende sig.)

Dybt! dybt! Den Dræbte er min Svoger Carlo,
sit Paduas Stolthed, dette Blod min Vivs.
Saa er det — o! Men hjemme vil jeg sørge:
Familiesorgen hører til mit Huus.
Her Retten gaae! Hvor ere Vidnerne?

En Bisidder.

Hiin gamle Munk og denne Borgermand.
(Peger paa Mazoliero og første Borger.)

Giulio.

Og den Anklagede?

Cinthio.

(Trædende frem af Mængden i Baggrunden, i Lænker; med opløftet Aasyn.)

Er jeg!

2den Scene.

(Giulio, Sekretæren og Bisiddere komme og indtage sine Sæder bag Skranken: Siden Cinthio.)

Sekretæren. (Til Giulio.)
Det er en Bagatel: en Betler dræbt
af anden Betler.

Giulio.
Ikke ganske saa.
Den Dræbte være skal en Adelsmand.
Hans Diamantring lyste gjennem Mørket.
Saaledes fandt man ham i Kjelderkrogen,
men paa hans Bryst en Betler slumrende.

Sekretæren.
Fortræffeligt.

Giulio.
Hvi saa?

Sekretæren.
At Gjerningsmanden,
den Lazaron (det ligner denne Race)
af Viin sandsynligviis betynget, blev
paa Stedet funden før han fik forstukket
i Pøblen sig, som Øglen i sit Mudder.
Vor Stad maa renses.

Giulio.
Deri har I Ret.
Det er oprørende! Det vilde Dyr,
blodmætte, sløve Krokodil, der kunde
sin Slummer tage paa sit Offers Bryst!

Sekretæren.
Des kortere Proces!

Giulio. (Reiser sig.)
Venetianere!
- jeg siger det med Rædsel og med Sorg -
et Mord inat er skeet i Qvarteret;
men se! med Solen har Retfærdigheden
opluktet Øjet. Fører frem den Døde,
og Morderen dernæst!

Sekretæren.
Den Sag er klar.

Alting anklager ham. (Afsides.) Ha, Mazoliero,
jeg vil dig spare for din Lykkes Skyld.
Med dig maa Himlen være eller Helved.
(Seende hen mod Mazoliero.)
Dog blegner han. Ha, hvad betyder dette,
at Han kan blegne? (En Ligbaare bæres ind.)

Giulio.
Se nu til! Dæk af!

Mazoliero. (Trængende sig frem. Afsides.)
Ja jeg vil see, om ei Lanternen løi.
(Liget afdækkes. Giulio falder med et Skrig tilbage i Stolen. Mazoliero farer sammen og bemærker, at han iagttages af Zeno og Annicelli. Sekretærens Stilling og Miner udtrykker ligeledes Forfærdelse.)

Mazoliero. (Afsides.)
Fordømt! Mit Blus saae sandt. Mig Djævelens
Veninde, Natten, spillet har et Puds.
Mig lykkes intet meer, selv ei det Onde,
som ellers lykkes Mennesker saa godt.

Sekretæren. (Fattende sig.)
Ei Under, at sligt Rædselssyn mig slog,
at Dommeren i Stolen sank tilbage,
at dæmpet Skrig undslap hiin gamle Pater.
Thi dette Mord - o Navnet ei tør nævnes -
bedække vil Venezia med Skjændsel
og Padua med Sorg. (Afsides.) Ha, at jeg vidste!
(Høit.) Vor arme Dommer! Dolken ham har rammet.

Giulio. (Reisende sig.)
Dybt! dybt! Den Dræbte er min Svoger Carlo,
sit Paduas Stolthed, dette Blod min Vivs.
Saa er det — o! Men hjemme vil jeg sørge:
Familiesorgen hører til mit Huus.
Her Retten gaae! Hvor ere Vidnerne?

En Bisidder.
Hiin gamle Munk og denne Borgermand.
(Peger paa Mazoliero og første Borger.)

Giulio.
Og den Anklagede?

Cinthio.
(Trædende frem af Mængden i Baggrunden, i Lænker; med opløftet Aasyn.)
Er jeg!

Giulio.
(Synkende tilbage; med Hænderne for Øinene.)
O Gud!
Tal end engang; men ikke slige Ord.
Tal end engang, ei for dig at forsvare;
men tal engang, at jeg kan høre ret,
at du er Cinthio og ingen Anden,
at du er Cinthio, du Jammersyn!

Cinthio.
Jeg er Carraras Morder.

Giulio. (Med dyb Stemme, uden at see op.)
Du? Han lyver.
Ved Alt hvad der er helligt, Folk, han lyver!

Cinthio.
Jeg funden blodig blev ved Liget.

Giulio. (Styrtende ned og omfavnende Cinthio.)
Cinthio!
Min ædle Cinthio! Nei, jeg ei mig skuffer.
Dig Flugt kan fjerne; men Elendighed
og Løgn ei skjule for mig. Cinthio!
O dine Taarer blotte Træk for Træk! . .

Sekretæren. (Afsides.)
Det Cinthio Zani? Helved! Nu bered dig
paa Fald, Mazoliero, som om Jorden
sig aabned under dig. Dog vil jeg friste
at frelse dig; thi Offret for dit Feilstød
at elske Cenzia begyndte.

Cinthio.
Giulio!
Du kjender mig igjen? Jeg døer med Glæde;
men gjør din Pligt!

Giulio.
Ja, dette er den første:
Tag Lænken af den Fangne.

Sekretæren.
Han anklager
sig selv; og disse Vidner . . .

Cinthio.
Vitterligt

det er for Munken, at den Dræbte var
min Avindsmand. Jeg traf ham, stak ham ned,
ham slæbte som et Rovdyr i min Hule.

Giulio.

Skriv Intet ned af denne Vanvidstale.

Sekretæren. (Koldt.)

Det staaer der alt.

Giulio.

Ak, Cinthio, du vil døe;
Du vil. O! Jeg forstaaer . .

Cinthio.

Nu er jeg salig.
Ængst dig ei, Giulio. Jeg har besluttet . . .

Giulio.

Jeg med. Tag Lænken flux af denne Ædle!
End er jeg Dommer; men fra denne Stund
er her min Plads i Lænkerne, han bar.

(Lænkerne tages af Cinthio.)

(Til Sekretæren)

Tag Dommersædet ind. Jeg mig anklager
som Morder. Jeg, Giulio Zani, lod
hiin Dræbte dræbe og i Kjæld'ren styrte,
fordi min Fosterbroder og min Frænde
tildøde han forfulgte.

Sekretæren.

Hvor utroligt!
(Koldt.) Sin Gang maa Retten have.

Cinthio.

Giulio,
du raser. Folk og Dommere, han raser.
Elendighed mig gjorde til slig Synder,
at Tanken jeg undfanged til det Mord.

Giulio.

Mig gjorde Venskab til en Morder.

Cinthio.

Mig
det bittre Fiendskab. Hvad er rimeligst?

Zeno. (Læggende Haand paa Mazoltero.)

At ingen Zani øved det; men Denne!

Sekretæren. (Springende op.)
Hvad Vanvidstale! Ak, Blykamrets Hede
har gjort den stakkels Zeno rasende.

Zeno.
Ja næsten. Dog jeg kan, retvise Raad,
opløse Striden mellem disse Ædle
af Byrd og Sind, som døe vil for hinanden.

Mazoliero.
Det Haandtag, Zeno, kjender jeg igjen.
Det har en Skjebnes Fasthed.

Zeno.
Niding, dog
dets gamle Kraft har Tommeskruen knust.

Sekretæren.
Den Sag indvikler sig. Vogt dig - en Munk,
en hellig Mand og en ærværdig Olding!
Sig Folket korser.

Zeno.
Han er ingen Munk,
og endnu mindre noget af det andet.
Og var han end ei Morderen, saa er han
meer fredløs; thi han er Mazoliero,
Forræderen! (Forbauselse.)

Anden Borger. (Puffer til Første.)
Ei! har I huset ham ogsaa, vil jeg ikke staae ved jer Side.

Tredie Borger.
Jeg ikke heller. Det er Livsfare. Det var ham, som førte Sesto paa Lidoen i slig Ulykke. Kom Jacopo! (De flytte sig væk.)

Første Borger.
Gud bedre mig! Gud bedre mig! Jeg vil blive hængt som Sesto, der heller ikke vidste om nogen Ting.

Giulio.
Tal, Officeer!

Zeno.
Han fulgte denne Arme
derhen hvor en barmhjertig Borger aabned
et Skjulsted for hans Jammer Natten over.

Første Borger.
I Seng var Munken ei, men Denne der
laae slumrende ved Ligets Bryst imorges,
uskyldig som et Barn - jeg sværger det.

Mazoliero. (Afkaster sin Forklædning.)
Du var bekjendt imellem os tilforn,
for din Sandtalenhed, du Brutus-Zeno.
Men tal nu, Segretario! Vil du,
at Jeg skal tale?

Sekretæren.
Før den Fredløse
til Galgen!

Mazoliero.
Der, med Dødens Vægt og Sandhed,
med Strikken om min Hals, Venedig høre,
at dette Mord var i din Tjeneste
mit Prøvestykke, at det ikke lykkes;
thi Cinthio Zanis Hjerte var det Maal,
du satte, Dommer!
(Føres bort. Murren imellem Folket, der stedse tiltager.)

Giulio. (Stigende op til Sædet.)
Ve dig! Ve! Dit Aasyn
bekræfter det er saa. Det staaer der skrevet
paa dine Kinders gule Pergament.
Fængsl ham!

Sekretæren.
Et Medlem af Dieci?

Giulio.
Ja!
Kom, Cinthio!

Første Borger.
De Smaa man hænger op,
og la'er de Store gaae.

Anden Borger.
Skal Vi det taale!

Giulio.
Kun fængsl ham!

Anden Borger.

Dertil har Vi ikke Tid.
Thi Blodet koger. Ville I som jeg?

Giulio.

Ve ham! Thi Folket raser.

Første Borger.

Ja, kom an!
Mod Cinthio Zanis Bryst, min høje Gjæsts?
Uhyre!

Tredie Borger.

Her maa Folket øve Retfærd.
Ned med den Skurk! Mazolieros Øje
maa, før det brister, skue ham ved Siden.

(Folkemassen river Sekretæren bort under Raabet: „Ned med ham! Leve Zanierne!")

3die Scene.

(Giulio. Cinthio. Zeno og Annicelli.)

Zeno.

Hør disse Skrig med Andagt, Anicelli.
Guds Røst det er; vox populi vox Dei.

Annicelli.

Venedig leve!

Zeno.

Leve Republiken!
Dens Hjerteslag er denne Følelse
af Sæd'lighed og dennes Kraft og Ret
til Dom og Straf, - til, som i dette Opløbs
henbruste Larm, at lade Domsbasunen,
den vrede Dyds Forbandelser, gjenlyde. (De gaae.)

Giulio.

Naar Politiken, som sit kolde Hjerte
opvarmer kun ved Marmorstøtters Blegheḋ,
og har ei andet Smiil end Rynkers Flugt,
ei varmere Begeistring end et Haandtryk,
saa nær forene kan to ædle Sjele:
da, Cinthio, naar kunne vi adskilles,
hvis Hjerter banked af det samme Blod,

hvis Dage fløde ved hinandens Side
til de nedhvirvledes i samme Dyb
af Lidenskab — du Cinthio for at lide
for mig lyksalig i din Sorg at vide?
Jeg mægter kun dit Offers Værd at fatte.
Jeg kjender Intet, som det kan erstatte.
Mit hele Liv ei værd er en Sekund
af denne Sorg, der zittrer om din Mund.

Cinthio.

Den zittrer; thi den nævnede sit Savn,
men stille hen for sig, som tidt jeg gjorde,
naar Minderne jeg komme lod tilorde.
Bevar det, Giulio! (Hvisker.

Giulio.

Himmel! Cenzias Navn! (De gaae.)

4de Scene.

(Hallen i Zanis Pallads. Cornelia og Cenzia i Sørgedragt.)

Cenzia.

Tilgiv mig, Søster; mellem mine Taarer
for Carlo Glædens fløb for Cinthio.
Du er forsont. O se ham!

Cornelia. (Seende udigjennem Altandøren.)

Seer jeg ikke
hist paa Kanalen stakkels Carlos Følge
til Padua, og det med Rolighed?
Thi se, just der, hvor Rækken af Gondoler
nu dreje om, jo begge Skurke svæve
i Luften ovenover. Jeg er rolig.
Thi han er hevnet.

Cenzia.

Ogsaa du, Cornelia.
Thi Cinthio har lidt.

Cornelia.

Hvor haard jeg er,
som siger, at jeg derfor er forsonet.
Det er meer haardt, end om jeg ogsaa meente,

at Hevnen har min Sorg for Carlo dæmpet.
Du burde sørge meer end jeg, hans Søster.
Thi dig han elskede.

Cenzia.

Men hadede Cinthio.

Cornelia.

Han offred dig sit Had. Han døde da
han vilde frelse ham. Han var forsonet.

Cenzia.

Da er han det med Gud.

Cornelia.

Jeg føler det.
Det er somom jeg hørte ham at hviske
her i mit Øre gode Ord for Cinthio.
Det ei behøves. Sorg gjør Soning let,
og al Forsoning letter atter Sorgen.
Jeg vil ham see og trykke til mit Hjerte:
han elsker Giulio højt, og du . . .

Cenzia. (Bedende.)

Cornelia!

Cornelia.

Hvi skjælver du?

Cenzia.

Han kommer . . .

Cornelia.

Jeg er stærk;
thi jeg fuldbyrde vil mit Soningsværk.
Begyndt i Hjertet, skjønt i Daad det ender,
naar Cinthio faaer sin Brud af mine Hænder.
(Cinthio og Giulio komme i prægtig Sørgedragt.)

5te Scene.

(De Forrige. Cinthio og Giulio.)

Cinthio. (Iler til Cenzia; knælende.)

Min Frelserinde . . .

Cornelia.

Meer end det: din Brud,
hvis falskt jeg ikke tolker Sandhed ud.
Dit Hjerte kjender Giulio; jeg Hendes.
Og Kjærligheden bedst i Nøden kjendes.

Cinthio og Cenzia.

Cornelia! . . .

Cornelia.

Naar disse Ord har tonet,
da veed du, at Cornelia er forsonet.

Cinthio. (Bedende.)

Min Cenzia! . . .

Cornelia.

Du bør hans Ømhed troe.
Han har ei fleer end denne Giulio.
Men hvis han havde nok En kjær som Denne,
jeg sikkrer ikke for hvad kunde hænde.
Thi hænder det, at Elskov gaaer for vidt,
det hænder og med Venskab, skjøndt ei tidt.
Med Skræk det Sagn hver Paduas Jomfru kjender
om disse to venetianske Venner.

Cenzia. (Givende Cinthio Haanden.)

Hvis denne Haand har nogen Magt dertil,
dem endnu meer jeg sammenbinde vil.

Cornelia.

Ei triumferer Kjærlighed forinden
sin Elskers bedste Ven er Elskerinden.

Cenzia.

Vær Cinthio da hos Giulio! Jeg da
beholder ham alene.

Cornelia. (Omfavnende Giulio.)

Gjerne, ja!
En bedre Plads jeg veed ei næst min egen
i Giulios Sjel; men end er min ei vegen.
Thi Venskab, det paastaaer jeg end engang,
bør vige Kjærligheden første Rang.

Cenzia.

Hvad om af Venskabs Ædelmod vi lærte,
at det er Kjærlighedens sande Hjerte?
Det ahner mig, jeg troer, at hist af den
kun bliver dette Evige igjen.

(Teppet falder under en fortrolig Gruppering.)

Jøden.

Ni blomstrende Tornegviste.

1842.

Χάρις.

Norges Storthing

helliges

disse Medfølelsens Udgydelser

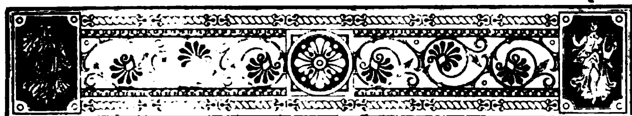
for den berømte, fortjente, ulykkelige

Green af Menneskeslægten,

hvis fremtidige Forhold til Fædrelandet det skal afgjøre.

*

Qvod felix patriæ faustumque sit

I.

Sandhedens Armee.

Ord? Som Verden saa foragter?
Ord i Digt?
Endnu meer foragteligt!
Ak, hvor usle disse Magter
til at fegte
for den Sandhed I fornegte!

Lyn bør slaa og Tordner rulle
foran den.
Sendt tilhjælp fra Himmelen,
Legion af Engle skulde
sine Fløje
sprede viden om den Høje.

Ak, hvi kommer, himmelbaaren,
Den ei selv?
synlig, med en Stjernes Hvælv
til en Hjelm om Panden skaaren?
Bedre, bedre
fløi dens Flugt med Sværd til Fjedre.

Ak, hvi har den sine Telte
ikke spændt
skinnende paa hver en Skrænt?

Ak, hvi har den fine Helte
ikke givet
Herredømmet over Livet?

Mørkets Vold er steil at storme.
Overtro
hviler fast paa Søilers Ro.
Talløs som Ægyptens Orme
er den sorte
Fordomshær ved Templets Porte.

Fremad dog, I usle Rader!
Hær af Ord!
Eder Seiren dog paa Jord
lovet er af Lysets Fader,
naar I tjene
Sandheden, hans Barn, alene.

Fremad, Ord, I Sandheds Helte!
En avant!
Adamshjerterne engang
blive eders Sejerstelte.
Straaler spile
vil dem ud til eders Hvile.

Fremad, med Viziret lettet,
Sandhedsord!
Thi den største Magt paa Jord
Eder er af Gud forjettet:
at I kunne
ikke dø, I Sandhedsmunde!

Derfor modige, I Dverge!
Sandheds Sag
seirer kun i Nederlag.
Stormer Løgnens Ørkenbjerge!
Hen I veire
dem og Fordoms Taageleire!

II.

De Tre.

Hvilke skjønne Templer for Menneskekjærligheden ere ikke Orientalernes offentlige Herberger? Tyrker og Bukharer have sine Karavanseraier, Perserne sine Khaner, Hinduerne sine tempellignende Hvilesteder, Beduinen og den vilde Kabyl sine ukrænkelige Marabuer, og Alle uden Forskjel ere hjemme under Araberens Telt. Var han rigere, og boede han ikke spredt over Ørkenen, skulde han ogsaa bygge Karavanseraier og Khaner for den Fremmede; thi disse ere ikke andet end en forherligende Forvandling af det Fædrenetelt. Den er den samme Teltets Gjæstfrihed, som har aabnet disse store Qvaderhaller, hvorunder den reisende Tyrk sætter sin Ganger, og gjør sig det mageligt, Armenieren trækker sin Kameel ind, Jøden og Nazaræeren finder Plads for sin Bylt og sig selv i de altid aabne Gjæsteceller.

Enhver Religion har et mildt og kjærligt Hjerte. Disse velgjørende Indretninger skyldes den, vi Kristne tro besidder det haardeste. De ere religiøse i sin Oprindelse, hvad enten de saa ere opførte paa offentlig eller privat Bekostning. Det Sidste er ofte Tilfælde. Den fromme Mahomedan eller Hindu testamenterer og legerer til disse Herberger, ligesom den Kristne til Kirker, Klostre og Hospitaler. Det er den hele Menneskeslægt han vil i sit Hjerte vel, naar han enten stifter et saadant Herberge med Porte til alle Vindens Hjørner, eller han anlægger en Cisterne i Ørkenen, eller leder den friske Kilde til Dyrenes Hvilested. Han tænker ogsaa paa dem, den gamle, skjæggede, barske Filanthrop, hvem Allah, Brahma og de Kristnes Gud velsigne!

*

Der er bag det døde Hav en Ørken etsteds i det brændende Syrien, som denne de Vantroendes Barmhjertighed har glemt — ikke fordi den ikke har opdaget den, men fordi Allah har netop ved Enden af Dagsreisen givet den et naturligt Karavanserai i en uhyre Platan med Rum, Ly og friskt Vand for en heel Karavan, om det skulde være. En Aften forsamlede Tilfældet derun-

der en Mahomedan, en Kristen og en Jøde. Neppe havde Mahomedanen, en Mollah (Præst) vandet sin Hest, før en sort Flek i Horizonten forkyndte ham en Fremmeds Ankomst. Det var den Kristne, en Munk af det hellige Bjergs Brødre. Et Muulæsel bar ham fra Haleb til Jerusalem. „Salem aleikum!“ sagde Mollahen til Nazaræeren, som venligen gjengjeldte ham hans Hilsen i Guds Navn. Allerede tindrede de første Stjerner, og Shakalernes Hylen hørtes, da Jøden, en Rabbin fra Damaskus, umærkeligt — thi han kom tilfods — traadte ind paa det lille Grønsvær, Kilden havde fremlokket under Platanen. I Salomons Tid havde den ogsaa opelsket denne, og som en god Fostersøn havde denne nu i Aarhundreder til Vederlag ernæret sin Fostermoder med sin Skygge. Ligesom Mødre, der gaae i Barndommen, sang den moderlige Kilde endnu stedse sin Ammevise. Ved dens Murmlen slumrede de tre Reisende, efter venlig Samtale, endelig ind paa hver sin Side, i hver sin Rodfordybning af det uhyre Træ, og ved dens Murmlen vaagnede de ved det første Morgengry.

Ørkenen laa under sin Taage inden sin Horizont som et uhyre violblaat Hav, omcirklet af Bjerge, fulde af Damaskus's prægtigste Roser. Paa eet Sted i Øst var det som om Engle syslede bag et Rosenbjerg, og stak gyldne Landser iveiret som til et Telt. Solen var i sin Opgang, saae de tre Reisende. Det rørte sig i deres Hjerter, deres Læber zittrede. Enhver af dem vilde hilse Gud paa sin Maade; men ak! Enhver af dem frygtede for at saare de to Andre. De havde vundet gjensidig Agtelse for hverandre under Aftenens Samtale; men nu — hvorledes skulde den gode Mollah kunne lydeligen paakalde Allah, uden at forstyrre Nazaræerens og den jødiske Troeslærers Andagt, og omvendt. Og dog var Trangen til at udgyde sit Hjertes Følelse i det henrykkende Øjeblik og til at takke den Højeste for hans Varetægt i det paradisiske Ly, de havde nydt, saa stor hos Enhver af dem, at deres Læber zittrede. Ingen brød dog Tausheden endnu. Stille og nølende spændte Mahomedanen paa sin Hests Sadel, uden at blive færdig;

Munken gik det ikke hurtigere fra Haanden med sit Muulæsel; Rabbinen snørede og snørede paa sin Bylt. Det var Mennesker af Ømfølelse for hverandre, af Agtelse for hverandres Tro. Allerede glimrede tusinde Straalelandser fra Spidsen af Rosenbjerget. I næste Sekund vilde den Høiestes herligste Billede vise sig, og den Frommes Læbe skulde være taus? Den zittrede hos alle Tre; men ingen Bøn, ingen Lovsang tonede derfra.

Da paa engang begynder fra Platanens Krone, fra samme Green, en Bogfinke, en Drossel og en blodhalet Vipstjert sin Morgensang. Bogfinkens klare Triller sammenhvirvledes med de andre Tvendes til et herligt jublende Chor.

„Hvi dvæle vi, Brødre?" sagde de alle Tre. „Ja, med hvad der ligger os paa Læben?" sagde Mollahen, bøjende sig tre Gange mod Jorden. „Med Jehovas, den Højestes, Priis?" sagde Rabbinen, foldende sine Hænder over Brystet. „Ja," sagde den kristne Præst, korsende sig — „er dette ikke et Tegn fra Himmelen, at ogsaa vor Lovsang vil være den Højeste behagelig, om Udtrykket er forskjelligt?" Og pludselig, medeet, som fra Fuglene ovenover dem, udbrød de alle Tre, med et kjærligt Øjekast til hverandre, hver paa sin Viis, i en Lovsang til deres og alle Tings Skaber.

Mollahen sang:

„Allah! Allah! stor og god!
Evig være Allah priset!
Se, hans Ord i Lysets Flod
strømmer ud fra Paradiset!
Se, Prophetens store Bud:
„Allah dyrk og elsk din Næste!"
saaes over Himlen ud
i de milde Straalers Brud,
som til mindste Straa sig fæste.

Palmen i det Fjerne brænder
som et Kaabas Kuppelhvælv!
Græsset selv

sig i Bøn mod Østen vender;
Figenbladets rene Hænder,
badede i Duggens Daab,
løfte sig, som om de ville
blande sine Bønner stille
mellem Livets Fryderaab:
Allah! Allah! evig være
    Priis og Ære!
    Evig lovet
Han, som efter Ormen leder
under Bregnens kolde Løv
med sin Godheds milde Varme
før at mætte dens Behov!
    Han, som breder
over Jordens Herres Hoved
og sekundbelivte Støv
Kjærlighedens Straalearme —
Allah! Allah! Priis og Lov!"

Rabbinen sang:

„Priset være Jehovah!
Naade er hans Strengheds Domme.
Se, hvor Skyens Bjerge bæve!
Serafim i Østen svæve . . .
Se, hvor Vingerne de hæve!
Nærmere de stedse komme
    til den Fromme
under højt Halelujah.

Edens Port er vidt oplukket.
    Cherubim,
palmekronte Zadikim
vente der, at fange Sukket,
som fra Israel de høre.
Klagerne de herliggjøre
til et Chor af Jubelpsalmer,
    som de føre
i Triumf til Naadens Øre;

vise for den Kummerbøjde
Sejrens Palmer
over Hvilens Thronehøjde.

Halelu! Se hist i Øst
Naadens Rosenkrands er løst.
Ud Cheruberne dens Knoppe
sprænge over Bjergets Toppe.
Hisset sig et Zion reiser
straalekrandset i det Blaa.
Salomonske Tempel kneiser
gyldensøilet ovenpaa.
... Se hvor Purpurfløjler gløde
i dets Indre!
Gyldenrøde
Arme syv paa Altarstagen,
som et Stjernebilled, tindre
frem i Mulmet af Skarlagen,
naar det kløver sine Vover.
Ovenover
Himlen fuld
hist af Davidsharper hænger.
Tonen fra det slagne Guld
ud af Morgenskyen trænger.
Og til begge Sider flammer
langsad Horizontens Bryn
Teltene for Israels Stammer
bag en Front af Straalers Lyn.
Der har saligt Juda spredt
hen sig med den Stærkes Ret,
Rubens Teltes Perlerad,
Levis Taarne, Asser, Gad,
Sebulon i Palmeskygge,
Isaschar og Efraim,
Simeon og Benjamin,
frelste Neftali og Dan
og Manasse — de bebygge
Morgenrødens Kanaan.

Halelu! Priset være Jehovah!
Der er Morgen i hans Domme.
Deres Nat er engang omme.
Til den Fromme
engang vil Messias komme
straalende derovenfra."

Og den Kristne, Nazaræeren, sang:

„Lov og Priis Algodheds Gud!
Se, hvor Morg'nens Glimt begynde
Herrens Ære at forkynde
og hans Navn at brede ud!

Se, hvor Græssets tætte Klynger
bøje sig for Ham, der tynger
ogsaa dette, i dets Dignen
under Duggen, med Velsignen!
Thi dens Vievand, det rene,
udsprængt over Græs og Grene,
vier Eng og Lunde ind
til et helligt Tempelklæde,
til et Altar Bjergets Tind,
hvor de Salige tilbede.

Hver en solbeskinnet Stengel,
Engens Slette bølger af,
er en Troens Støttestav;
hvert et Blad en vinget Engel,
hver en Qvist et Kors af Guld,
hvoraf Luften glimrer fuld.
Hver en Blomme solforgyldt
er en Kalk af Naaden fyldt.
Himmelsk Kjærlighed har ømt
ud deri sit Hjerte tømt,
rakt saa Kalken, kront og fyldig,
hver Uskyldig,
som har Øje
for den høje

Himmelfart, som sig fornyer
dagligen fra Morgnens Skyer, —
for Forjettelsen, som skreven
over dugghvid Eng er bleven
om miskundsom Kjærlighed,
lysende i milde Straaler,
strømmende i fulde Skaaler
over hele Jorden ned, —
om et Eden,
aabnet af Barmhjertigheden,
ringet ind af evigunge,
rosenfriske Morgengryer,
i hvis Skyer
Helgener i Engles Favn
første Gang med frigjort Tunge
jubelsjunge
den Unævneliges Navn."

*

Saa tonte det paa engang fra de Troendes Bryst. De rystede hverandres Haand, og droge nu glade hver ad sin Kant gjennem Ørkenen: Mollahen drog ad Bagdad til, Munken til Jerusalem, Rabbinen til Damaskus. Men da de vare komne et Stykke ud i Ørkenen, var det somom samme Tanke standsede dem, og bragte dem til at kaste et Blik tilbage paa den gjæstmilde Platan, der nu laae i Fjernet ligesom en Sankt-Helenaklippe i Lufthavet. Den Tanke gjennemfoer dem alle Tre: hvad, om Fuglene, som lærte os at tilbede i Sandhed, vare tre Engle, neddalede fra Himlen, fordi de ynkedes over vor Skrøbelighed?

III.

Skibbrudet.

„Himmel, frels os! Dette sorte
Strøg derborte
er ei Skyer; det er Land!

Det maa Norges Kyster være;
og hvor nær vi Døden ere,
  viser os det krappe Vand."

Saa en enkelt Stemme skriger.
    Stormen stiger;
Ingen hører heller paa.
Men i Alles aabne Munde
staaer det qvalte Raab: „tilgrunde
  inden en Minut vi gaa!"

Ak! Saa lang en Frist ei gaves.
    Alt begraves,
førend ud Sekunden randt.
Skibet, knust og overskyllet,
som en Geist i Jorden tryllet,
  flux for fulde Seil forsvandt.

Men hvor Hvirvlen hvidest bryder,
    op den skyder
langt om længe dog en Mand.
Det er Passageren: Jøden.
Ham alene, frelst fra Døden,
  slynger Brændingen tilland.

Var ei Alles Time kommen,
    var alt Dommen,
at han skulde overbord.
Thi hvorfor mon kom vel Nøden,
tænkte de, om ei for Jøden,
  den Fordømte, som ei troer?

Til Amerika, hvor Aandens
    og hvor Haandens
Frihed findes, stod hans Meed.
I Europa blev ham Brødet
altfor bedskt, i Taarer blødet,
  og hans Kind af Skam for heed.

Braadsjø, flux tilbage hastet,
har nu kastet
halvdød ham mod Kystens Væg,
som iblandt Europas Lande
løfter sig som Fries Pande
over Trælles lave Præg.

I en Revne mellem Stene,
hvor alene
Muslingen kan Fæste faa,
har han ind sin Høire kilet
Venstren stræber, vidt udspilet,
Tangens glatte Busk at naa.

Kun et Greb endnu, og inde
vil han finde
sig i Frihedstemplet da:
bagom Kystens barske Rygge
i de frie Normænds trygge
gjæstfri Filadelfia.

Havet, kun tilbagegledet,
bedre veed det:
Døningen sig frem igjen
skyder, liig en Midgardsslange,
opad Klippen for at fange
Ham, som klæber sig til den.

Sugende den greb ham, førte
i oprørte
Bølgers Grav ham ud paany —
ak! som om den vidste, Norge
det berømte, frie, borge
vilde ei en Jøde Ly?

IV.

Juleaftenen.

Hvo mindes ikke
et Veir, han troer, ei Himlen meer kan skikke?
et Veir, som om hver Sjel, fra Kains til den,
Gud sidst fordømte,
den Jord forbandede, fra Helved rømte,
som fristed dem at svige Himmelen? . . .

Et Veir, hvis Stemmes
Forfærdelser ei mere kan forglemmes?
Thi Alle tænkte: det maa være sendt
for min Skyld ene;
Orkanens Tordner mig, kun mig de mene;
min Synd er bleven Aanderne bekjendt . . .

Et Veir, hvis Styrke
kan lære Præst og Troende at dyrke
Dæmoner i det Element, hvis Brag
den Gamle høre
fra Barnsbeen kan i sit bemoste Øre . . .
et Skyens Jordskjælv, Luftens Dommedag? . . .

Et Veir, som rysted
den Stærkes Hjerte i dets Skjul i Brystet,
et Himmelveir, hvori sit eget Navn
han paaraabt hørte
af Aander, Stormene forbi ham førte,
mens hver en Trætop hylte som en Ravn?

Men Ravnen gjemte
sig selv i Klippen, Ulven Sulten tæmte,
og Ræven vovede sig ikke ud.
I Huset slukkes
hvert Lys, og Lænkehunden indelukkes . . .
I sligt et Veir, da faaer du Bønner, Gud!

* *
*

I sligt et Veir — det var en Juleaften —
da Nat det blev før Dagens Maal var fuldt,
befandt en gammel Jøde, nær forkommen,
sig midt i Sverigs Ørken, Tivedskogen.
Han ventedes til Bygden denne Side
fra Bygderne paa hiin, for Julens Skyld,
af Pigerne med Længsel, thi i Skræppen
laae Spænder, Baand og alt hvad de behøvte
for Morgendagen, Andendag og Nytaar.
Det gjorde Længslen spændt, men ikke bange;
thi endnu havde „Gamle-Jakob" aldrig
den svigtet nogen Juul: Han kom saa vist
som Juleaftnen selv.

I sligt et Veir . . .

„Tys! var det atter Stormen,
som hylte gjennem Grenene? Det skreg.
Nu skriger det igjen." Og Gamle-Jakob
flux standser, lyttende for anden Gang.
Nu tier det. Thi Stormen øger paa,
som Fossen drøner over Øen, der drukner.
Han vandrer atter „Tys! igjen en Lyd!"
— en Lyd, som skar igjennem Skovens Brusen.
„Den falske Hubro skriger som et Barn.
Hvo slipper Barn vel ud i saadant Veir?
Det gjør ei Ulven selv med sine." Og
den Gamle stolper atter frem i Sneen.
Da skreg det atter, saa han meer ei tvivler;
thi dette Stormkast, som hist borte alt
et snoet Snetaarn hvirvler over Skoven,
har ført et Ord, et enkelt Ord forbi;
og flux han drejer did hvorfra det kom,
arbeidende sig dybere i Skoven
og dybere i Sneen og i Natten,
der som en kulsort Fjeldvæg reiste sig
mod hvert hans Skridt, af Fyg kun gjennemlyst,
som om den hele vide Skov var fuld
af flyvende slørhyllede Gespenster,
der hylende sig stilled ham ivejen,

paa luftig Taa sig hvirvled, voxte rædsomt,
og saa forsvandt imellem Stammerne.

Dog kjæmper Oldingen sig frem mod Stormen.
Han vandrer, naar den voxer; naar den sagtner
og drager Aande, lytter han paaknæ.
Men flux han springer op, og gaaer i Mulmet,
som Dvergen trænger gjennem sorte Muld.
... Han hører intet meer. Den Gamle skjælver
ved Tanken, at ham onde Aander gjække,
og mumler frem de Bønner, som han veed.
Da klynker det igjen, og ganske nær;
hans eget Raab mod Stormen vender kun
tilbage i hans Mund. Men hist, ja hist!
Ti Skridt endnu! Der rører noget Mørkt sig
paa Sneen, som om Stormen legte med
en Stubbe, der var løsnet lidt i Roden.

„O Jehovah! en Arm! O Jehovah!
et Barn, et Barn! Men dødt!" —
Ak, tænkte Stjernerne i denne Nat,
da Bethlemsstjernen lyste mellem dem,
at intet Godt paa Jorden kunde skee?
Thi ingen af dem saae, at Gamle-Jakob,
saa glad som om en Skat han havde funden,
flux kasted bort sin hele Rigdom: Skræppen,
trak af sin knappe Kjole, hylled den
om Barnets Lemmer, blottede sit Bryst,
og lagde saa dets kolde Kind derved,
indtil det vaagned af hans Hjertes Slag.
Da sprang han op. Men nu hvorhen? Thi Stormen
har blæst hans Spor igjen. Det ei bekymred.
Thi han i Tordenen i Skovens Toppe
nu hørte Davids Jubelharper kun;
ham Fygene nu syntes som Cheruber,
der viste Vej paa svanehvide Vinger,
og i det Maa og Faa, han fulgte, følte
han Herrens eget stærke Fingertræk.

Men Huus paa vilde Tiveden at finde
i slig en Nat, da Lys ei turde brænde?

Og midtveis laa der kun en enkelt Plads,
hvis lave Tag ei skilles kan fra Sneen,
den sorte Væg ei fra et Klippestykke.
Dog standstes ved et Under han af den.
Der sank han ned. Han mægted ikke mere;
og mange Vindstød foer, før med sin Byrde
han aarkede at slæbe sig til Døren.
Han banked sagte først; thi Barnet sov;
og nu først savned han sin tabte Skræppe,
fordi han intet ejede at give
de gode arme Folk, som snarlig vilde
med gjæstfri Hasten aabne Døren. Ak,
han banked mange Gange før det svared:
„I Jesu Navn, hvem der i slig en Nat?"
„Den gamle Jakob. Kjende I mig ei?
den gamle Jøde?"
„Jøde!" skreg forfærdet
en Mands- og Qvinderøst. „Da bliv du ude!
Vi eje ingenting at kjøbe for,
og blot Ulykke vil du bringe Huset
i denne Nat, da Han blev født, du dræbte."
„Jeg?"
„Ja dit Folk, og det er Synden, som
igjennem tusind Led skal straffes."
„Ak!
Gnat da Hunden lukkes ind?"
„Ja Hunden,
men ingen Jøde i et kristent Huus."

Han hørte ikke meer. De haarde Ord
ham koldere end Vinden gjennemhvinte,
og slængte, stærkere end den, ham ned
i Sneen, bøjet over Barnets Slummer.
Da syntes ham, mens han mod Vindvet stirred,
om ei det hvide Ansigt atter kom
tilsyne dog, som om han sank i Duun,
at liflig Varme gjennemflød hans Aarer,
og at bekjendte Væsner, hviskende
som Sommervindens Æolsspil i Græsset,
omsvævede hans Leje, indtil En

med løftet Finger sagde: kom! han sover.
Og i en oplyst Sal ved Siden af
forsvandt de Alle; Barnet kun forblev der
ved Foden af hans Leje, dragende
hans Puder stedse bedre om ham, til
det forekom ham selv, at han sov ind.
— Det Sneen var, som voxte om den Døde.

„O Jesus! Jøden sidder der endnu!"
skreg Manden, da han saae om Morgnen ud.
„Saa jag ham bort! Det er jo Juledag,"
faldt Konen ind. „Og se den Jødeskjelm,
hvor fast han holder Bylten klemt til Brystet!"
„Han er paatrængende med sine Varer.
Med stive Blik han seer herind, som om
vi havde Penge nok at kjøbe for."
„Dog gad jeg see hvad han i Bylten har."
„Viis frem da, Jøde!"
Begge treen de ud.
Den frosne Glands de saae i Ligets Øine.
De blegned meer end det, de skreg af Skræk,
og skjalv af Angrens Slag.
„O Jemini!
hvad Uheld her er hændt!"
De op ham reiste,
og Bylten fulgte med. De aabned Kjolen.
Der hang, med Armene om Jødens Hals,
Margretha, deres Barn — et Liig som Han.
Saa slaaer ei Lyn, saa rappe Orm ei bider,
som Skræk og Smerte Ægteparret slog.
Saa bleg som Faderen var ikke Sneen,
saa hylte Stormen ei som Moderen.
„O Gud har straffet os! Ei Stormens Kulde,
vor egen Grusomhed har dræbt vort Barn!
Forgjæves! ak, som Jøden paa vor Dør
paa Naadens ville vi forgjæves banke."

*

Nordenvinden nu maa kule
frit igjennem Øjets Hule.
End han sidder der kanskee,
Døden liig foruden Lee.

Op at lede efter Guldet!
Det maa ligge der paa Tinden.
Op, gesvindt, gesvindt, forinden
Ravnen stjæler det til Kuldet!
Jøden vilde jo betalt
Norge Friheden med Alt?

IX.

Tidselskjægplukkeren.

Noli desperare!

Se den umaadelige Tidselhedes røde urolige Hav! Som Sjødrevets Skum flyver Fnokket fra de Talløse, der nu, ligesom fortvivlende over sin Visnen, blegnende drage sig i Dybet. Nye Millioner skyde atter frem, væltende flammende Bølger foran Vinden.

*

En graahærdet Bonde saaede jo der en Ager til med Velsignelser, og slog fromme Kors derover? Kan der voxe Forbandelser af slig Sæd?

*

Men se, midtopaf Tidselhavet stikker en Drengs Hoved ligesom en Druknendes! Ved Daggry gik han ud for at tilintetgjøre sin Faders Fiender, Tusinderne med de pralende kobberrøde Tidselhjelme, og for at plukke Fjærene af dem til sin Bedstemoders Pude.

*

Den lille Helt! Hvor han mejer og arbeider! Han synes ikke at føle den stigende Sols Straaler. De maa være svale imod hans Kjærlighed. Umættelige speide hans Øine over Heden. Hele dens Rigdom af hvid Duun vil han plyndre før det bliver Aften og den

Gamle stunder til Hvile. Tornene ere røde af hans Blod. Fremad stunder han, skjøndt han med hvert Skridt kan sætte Foden i en Slanges svulne Ringe under de tætte Blade.

*

Allerede er Middagssolen stegen højt over Skoven. Skyggen er voxet bag ham som den Feiges Mod, der seer sig ubemærket; og endnu seer han Heden fuldvajende af Tidsler rundtomkring den lille Kreds, han har røddet.

*

Ak, ogsaa den synes forsvunden som en Hvirvel i Havet. Eftermiddagsvinden reiser nye Tusinder iveiret, som Slaver trodsende paa Mængden. Han lader Hænderne synke. Vinden bortfører Mesteparten af hans samlede Duun, og blæser ham Snedrev af nye forbiflyvende i Ansigtet.

*

Ak! Saa frugtløs er Menneskekjærlighedens Idræt, at ville bekjæmpe Lidelserne. De ere talrige som Lasterne, hvis talløse flammende Tidselhoveders Henblegnen de ere, saa Sjeleverdnen seer ud som denne Hede, fuld af Millioner blomstrende og blegnende. Ve! hvad Forgroen i disse Menneskesjele! Lad Døden rødde i det vilde Paradiis!

*

Fremmed Sorg være som det flyvende Tidselskjæg, højt værd Umagen at vende Ryggen til! Kun een Engel er bleven Mennesket trofast: Ligegyldighedens vingeløse, med de døde Øine, de fede Kinder og det selvbehagelige Smiil, saaledes som alle Engle, undtagen Rafaels, ere malte i Kirkerne. Den fører dig forbi Lidelsen, med bortvendte Øine, som forbi en forbandet Saltstøtte. Al din Styrke for at lette den vilde dog kun være som et Barns Arme, slyngede om Støtten for at flytte den.

*

Rachel.
Ak, du skulde bare vide
hvad jeg nys har maattet lide
just af Leon, just af Ham.
O en altfor bitter Skam!
Charlotte.
Hvad? Du græder? Du som har
saadant Halsbaand af Koraller:
hver, paa hvilken Solen falder,
som en Draabe Blod saa klar?
Rachel.
For en enkelt Draabe Blod,
af din Fingerende trykket,
vil jeg lægge hele Smykket
som et Offer for din Fod.
Thi, Charlotte, seer du, da
Legen nys begyndte, sagde
Leon, som os Navn tillagde
og som tælled til og fra:
„Det er sandt, vi allerede
har jo Sidsten i vor Kjæde;
Rachel Jødepige der,
thi af værre Blod hun er.“
Derfor, kjæreste Charlotte,
sneg jeg mig til dette Sted
under Rosenbuskens Grotte
for at finde Taarens Fred.

Men Det nager — o Det nager!
og det slette Blod det jager,
saa at hver min Fingerende
synes bankende at brænde.
Dybt det maatte mig jo krænke
saa at være Sidsten født.
Siig, hvad skulde jeg vel tænke
om mit Blod? var det ei rødt?
ei som Andres klart som Viin?
dygtigt til mig at belivne?
ikke den af Gud mig givne

hist og her i Pøbelbølgen,
som sig vælted gjennem Staden,
samt at Vinduer jeg hørte
klirre alt som Vinden førte
Lyden did fra Jødegaden.
Kort - en rasende Forfølgen
af den Bagatel opstod . .

Rachel.

Ti dermed, o min Veninde!
Ved min Ammes raske Fod
og forsigtige Fordølgen
kunde jeg blot Frelse finde;
men min gamle stakkels Far,
rystende og svag som Sivet,
- ve mig! - maatte lade Livet
ved sin Ejendoms Forsvar.
Ve mig da, at jeg ei lod
dit, Charlotte, og mit Blod
ubeseet i Aaren rinde,
hvori Gud har stængt det inde!

Ve, at hvad jeg dengang hørte
af en Dreng, mig saa forførte
til en Barnestreg, som blev,
skjøndt uskyldig, til det Hvist,
der i Klippens høje Rift
rasende Lavin løsrev.

Men, Charlotte, men - men - men
nu, nu har jeg hørt det Samme,
ei af Drengen sagt igjen,
men af gamle Æresmænd:
at mit Blod er mig tilskamme -
sagt med alle sjeldne Mærker
paa Uegennyttighed,
saa at deres Ord derved

paa min Kind og paa min Pande.
Glemme? Glemmer Træet Skaaret,
som det fik i Ungdomsalder?
Arret staaer der til det falder
for sin Øxe hundredaaret.
Glemme? Det kan ikkun Vandet;
thi hvor stærkt den faldne Steen
jager Ringe imod Landet,
døe de atter een for een.
Men et Menneske? O Lyst,
om det kunde saa betvinge
Blodets Svallens vilde Ringe,
naar man stener grumt dets Bryst!
Men det skeer ei her, men hist,
at et Menneske kan ende
i Forglemsel al Elende -
hist hvor (o for sandt og vist
den Retfærdighed jeg haaber
af den Gud, hvorpaa jeg troer!)
Alle faae, istedetfor
Blodets mørke seige Draaber,
samme Ætherstrømme lette,
som til evigt Liv i Slag,
med unævneligt Behag,
Aandens unge Hjerte sætte.
. . . O, mig lyster stærkt at yde
Offeret af alt mit Blod,
forat hist jeg Fred kan nyde,
naar det fælles Bedre flyde
skal ifra min Hjerterod!
O mig lyster stærkt at see
end engang mit Blod, mit eget,
om det skiftet har kanske,
om det bleven er meer bleget,
al dets Farve visnet bort,
eller om dets Lét er steget
ifra Høirødt og til Sort,
om jeg det igjen kan kjende
som den Draabe, klar og rød,

om til hvilken Hartkorns Tyngde
sig beløb den hele Jord?
om fra Øst til Vest, fra Nord
og til Syd ei Bjerg og Floder
Ejendommen gjennemslyngde,
saa det hele Majorat,
nu behersket af hans Broder,
godt fortjente Navn af Stat?
Men nu sprang ved Rudolfs Ord
Otto som begeistret frem,
Armene omkring ham slyngde,
raabende: „o Bravo, Broder!
Ve, det Hjerte, som ei Hjem
er for øm Taknemlighed!"
til et Blik ifra hans Moder
af hans Tales Blomster bed.
Og med skummel Bleghed hørte
Han derpaa - den hykkelsk Rørte -
Rudolf blive saadan ved:
„Men naar Gud min gamle fromme
Plejemoder kalder hen
til det Sted i Himmelen,
hvor de bedste Sjele komme
uden Katechesexamen -
Moder! o da skal jeg haste,
til dit Hjerte mig at kaste;
og i kjærligt Levnet sammen
aldrig mere dig bedrøve.

Men ifra min Fosterbroder,
Tvillingbror ved Moderbrystet,
aldrig jeg adskilles kan.
- Det var som et Træ at kløve,
hvoraf friskt man end kan løve -
Derfor, skal jeg blive trøstet,
mig til Godset følge Han!
Ikke sandt, min kjære Moder?"

„O, Mama! betænk! en Jøde! -

hvisked' Otto - over ham
ville alle vore gamle
Ahners Billeder jo gløde
op til Tindingen af Skam,
eller ned af Væggen ramle,
eller vende sig af Skam,
i den tunge Gyldenramme.
Men han tabte Sands og Mæle,
da han saae sin stolte stramme
Moder for Jødinden knæle.
Stenen for den Hjertekule
hvori hun sin Grumhed mod
Judiths arme Dieblod
havde stedse haabt og tænkt
indtil Dødens Stund at skjule,
havde Rudolfs Tale sprængt.
Da hun af hans sidste Ord
om Jødindens Søn fornam
med hvad trofast Kjærlighed
hendes egen hang ved ham,
brast den tunge Taushedsgjord
som hun havde lagt om Brystet,
og den Stolte gjennemrystet
sank for gamle Judith ned.

„Ve mig, Judith! Samme Nat,
Du blev Moder for mit Barn,
havde jeg din Spæde fat,
greben op blandt Folkes Been;
men, af Fordoms fæle Aand
og Fortvivlelse besat,
hev jeg Barnet, som en Steen,
ned igjen i Sne og Skarn.

Lad mig nu da i din Haand
med et Kys den dyre Eed
ydmygt angrende nedlægge,
at jeg skal imellem Begge
dele samme Kjærlighed!"

havde altfor stærkt og længe
paa de svage Livsensstrenge
i den sidste Time spilt.

IV.

Den lykkelige Viv.

-- Hannah! Pige! min Guitar! Min Mand kommer, og der kan være Skyer paa hans Pande.

*

Pah! ere de smaa, da visker jeg dem bort med et Kys, eller de forsvinde for den første Klimpren som man blæser Støvsnug bort. Men er hans Pande mørk som Høstaftenen og hans Ansigt sygt - o, da have de Christne fornærmet ham, og mit Arbeide er vanskeligt, som at uddrage en tveægget Piil af Hjertet uden at rive det isønder.

*

Dog siger Verden derude, at han er en brav Mand. Dette lille Huus er vor Verden; men dets Vægge sige det Samme til de himmelske Aander, som altid lytte ved Lønkamrene.

*

Ak, hvi seer jeg vel min Barndomsveninde, Charlotte, den rige Christens, Leons Hustru, daglig at blive blegere og ligere den halvaffaldne Rose?

*

Heller gift med Dødens Beenrad end med en Skurk! Begge mangle Hjerte, men Døden gjør mange Ulykkelige godt. Men, siden jeg er Kvinde, heller gift med en brav Mand, end med en af Himmelens Engle!

*

Er jeg god, kommer den Tid nok, da en af Disse vil beile. Men han faaer mig ikke, med mindre det er min Mand. Josef kan være formummet for mine Øine

[illegible] . . ., men jeg for min [illegible]
og kvæler den; men atter op den staaer,
og alt mit Blod fra mine Aarer flygter.
Men Jakob skal, endskjøndt hans Fødselsdag,
faae Skjænd af mig, der svie skal som Slag,
fordi han piner mig med denne Angst,
og ikke strax løb hjem da Legens Ende
saa blodig blev . . . (Retsbetjenterne komme tilbage.)

Første Retsbetjent.

Madam! Nei, ingen Fangst.
Med tomme Hænder vi tilbagevende.
Men dette Skab? Saa dybt det seer mig ud.
(Drager sin Kaarde og vil stikke ind.)

Tabitha.

Ei Mand! Ei, troer I, at I vinder Hæder
ved slig en Kamp mod mine stakkels Klæder,
mit Hjemmevirke og mit Bryllupsskrud?
Se her! der hænger uldne Røster tretten;
hug Snoren af og tænk saa at det var
den stive Hals paa Trettenhovded Jetten,
som Tristam med sin Klinge gjennemskar!
Vil ikke paa min Rok I Sværdet øve?
Det gamle Hoved lader let sig kløve.

Første Retsbetjent. (Stikkende Kaarden ind.)
Nei! kom, vi gaae, skjøndt jeg vil med min Eed
besværge, Drengen skjult er her et Sted.

Anden Retsbetjent. (I Døren.)
Oh, Enken der var visselig den Sidste,
som vilde skjule ham, ifald hun vidste,
at han, vi søge efter, han, det Skarn,
hun skjuler, dræbt har hendes eget Barn. (Gaae.)

Tabitha. (Farende om fortvivlet.)
Mit Barn? Jeg hørte galt. Hvorfor just mit?
Jeg har kun eet, kun eet, mens mange flere
hver Moder har. Hvi skulde mit da være
den Dræbte? ingen Anden tabte sit?
Utroligt! Skjøndt den Graasteen var jo blind,
og kunde see ei hvor den spalted ind?
Dog vil jeg ikke tro. Den Mand var vred,

Men se her, se denne smukke
Kirkegaard! O! hver en Grav
er en Ø, hvis Rosenskove
og hvis Asterspalmer dukke
frem af Græssets stille Hav,
som en munter Luftning gav
af og til en liden Vove.
Her et fuldt Sangfugl-Orchester
strax ved sidste Spor af Sneen
kaarer ud sig i Alleen
aarligen et Yndlingssted
til de musikalske Fester,
som til Vintren vare ved.
Her ei nogen Kirke kneiser,
mindende at om den ene
Tro i denne Hob af Stene
op sin Herskerthrone reiser
over Kirkegaarden med,
høit opover
hver, som nedenunder sover,
saa den blier ei, hvad den skulde,
under Mulde
Dødes fælles Hvilested,
men, paa Kirkens høje Vegne,
kun udstykket til dens Egne. . .
Her, i denne yndefulde
Herrens Hauge, viet ind
Andagt i et stille Sind,
hellig Fred og kjære Minder,
vandrer i en Poppel-Gade
Arm i Armen to Veninder.
Aftenhimlen er saa fager;
med en venlig Serenade
Fuglekoret dem ledsager.

En af dem, Katholikinde,
hun som ligner Aftenen,
og bestandig gaaer og seer
mørk og stille for sig hen,

Rosalie.

(Pegende paa en Kvinde som sidder paa en Grav.)

Men, Konstance, Gudbevares!
seer Du ei Jødinden der?
Denne Plads til Hund bør spares,
thi den ligger ganske nær,
som Du selv kan see, til Krogen,
der er anviist Synagogen
mod at for sig selv den skulde
med et høit Stakit indringes,
og ei Blomster paa dens Grave
af de Sørgende anbringes.

Men se Jødekrogen nu!
Den, som være skal til Gru,
den er jo en herlig Have,
fuld af Blomster underfulde,
did fra kristne Grave krobne?
Og af Ranker, vildt opløbne,
alt forlængst er Gjærdet dækt,
ja, til Spot for Lov og Orden,
jevnet ganske ud med Jorden
af de stærke Stenglers Vægt.

Konstance.

Oh, Veninde! det er sandt.
Pladsen yndig nok jeg fandt;
men bemærkte ei det fæle
Naboskab i Jordens Skjød.
Nei, naar Jack, min gamle Kat,
med det Første ligger død,
vil en Aften jeg mig stjæle
til at faae den her nedsat.

Rosalie.

Altsaa gaaer det ikke an
her. . .

Konstance.

Neivist. Men kom! Du kan
jo et andet Sted oplede.

Min gode salige Bogholder Jøran.
Dog seer han mindre stærk ud nogen Tid.
Formeget han arbeider; det er Sagen.
Ei sandt, min Hanna? Ak, om ret jeg seer,
da har du samme Sygeligheds-Farve.
Vist Luften usund er. Du maa paa Landet,
og Hagbarth maa forbydes Pen at løfte,
skjøndt - kan du tie Barn? - en Lægedom
jeg har opfundet, som ham vil helbrede.

Hanna. (Rask.)

Og hvilken, Fader? (Nedslaaet.) Neppe. .

Faderen.

Vær du rolig!

Den er probat for alle i hans Stilling:
Jeg vil tilbyde ham at dele Alt,
mit Firma, Massen, som min Kompagnon.
I tvende Maaneder - hvor uforsvarligt! -
har den Beslutning hvilet i min Pande,
og daglig saae jeg ham at skrante meer.
Derfor det strax skal skee, og saa iaften
vi ville gjøre os lidt lystige.
Bed Du Marie over; Han og jeg
til Dominoen tage os en Negus. (Gaaer ind.)

Hanna.

Den blier ei lystig, stakkels Fader. Ak,
med Guld helbredes ikke Hjertets Blegbed,
der, liig et Lav, som har haarfine Rod
i fast usynlig Revne, spreder sig
udover Kinden uden synlig Aarsag.
Jeg føler det. Jeg ønsker jeg var fattig,
saa jeg kun havde havt et venligt Ord,
en Slant, et Stykke Brød for Hagbarth, da
jeg første Gang ham saae. Maaskee jeg var
da lykkelig. Jeg skulde idetmindste
ei lide denne Kval, at maatte stirre
paa et saa haabløst Livs Bagteppe, som
er stedse for min Ungdom rullet ned.
. . O det var grusomt imod ham! Kanskee
var Hagbarth død i sin Elendighed.

Og se - ja nu, det drejer sig -
saa sandt jeg ei saae feil,
dit Navn, min Hanna, stod i Guld
i Skibets Agterspeil.

Hanna.

Marie, ak det minder kun
om at min salig Far
saa inderlig en Glæde fandt
i Skib, som vakkert var.

Ved dette Vindu sad han da
og mønstred hvert et Reeb.
Til mig han sagde tidt sin Dom,
skjøndt lidt jeg kun begreb.

Saa kaldte han paa Jøran og
paa Ham, paa Ham, Du veed -
paa Ham, som er forreist, og da
Disputen tidt blev heed.

Den roste det, Den dadled det,
og hver en Proportion
blev undersøgt; der væddet blev
om vel af hvad Nation.

Veninden.

En Mand - han seer saa fremmed ud
med Straahat alenbred -
er gaaet iland; han iler hid . .
han er her før du veed.

Nu aabnet Porten for ham blev . .
Det alt i Trappen gaaer . .
Det banker . .

Hanna.

O raab Du: kom ind!
For stærkt mit Hjerte slaaer.

Georginer, Oleandre,
Tulipaner og de andre
Skjønhedsundre, hvoraf knapt
- selv af Digters Fantasi,
gjort ved Døden dobbelt fri -
nogen kan meer herlig gjettes,
mere kunstig sammensættes,
tænkes meer fuldkommen skabt.

O, vi i Naturen skulde
lade vore Sjele leve
mellem disse underfulde
Paradisets Syner, som,
medens Seklerne henrull'de,
uforandrede forbleve
ved en tillagt Naadesdom.
Af Hendøen den ei veed,
Tider, Aar den ikke kjender
i sin glade Evighed,
som, begyndt engang, ei ender.

Om vi os ei hylle ind
i arkadisk Gjedeskind,
som i Orfei skjønne Dage,
da han gjennem Hellas kunde,
fulgt af Steen og Træer, drage,
da ved Sangerheltens Nærmen
selve Hermen
beenløs dandste gjennem Lunde:
skee dog, mens de Fleste blunde,
slige rare Ting endnu,
at man tænke maa (med Glæde
Somme, Somme og med Gru)
at vi i den Skabningskjæde,
som os favner overalt
- i det Træ, som har sig hvalt
foran Døren, i de Blommer,
som hvert Aar tilbagekommer, -
have Vidner til vor Færden,

medens jeg vaager fra Aasen i Kammen
fik sig det første mildtrødmende Skjær,
sove de Bestier rundtom mig sammen!
Valmu, vaagn op, du søvnige Hund!
Torskeflab, brug nu din gabende Mund!
Kongelys, hold
op med din Nikken!
Bulme, dit Trold,
fuld fra igaar,
døsig af Drikken,
blandet med Gift,
som du forstaaer
ud dig at suge af stenige Rift -
væk, ved et Stænk af dit Bæger,
Burren, den lurende Jæger!
Tidsel, holla! du give den hvide
Smælde et Puf i dens Side!
Vækker hverandre, saa skulle I see
udført i Leeg en satirisk Idee.
Nu er vor Tid just. I veed den er knap:
kun ifra Dagbryn paa Aasenes Toppe
indtil det Første af Solen er oppe.
Derfor saa rap!

— — —

Men - for Død og al Ulykke!
sidder ikke Hosbond der?
Han med Rod mig op vil rykke,
har han hørt min utaksomme
Klage over at jeg her
(hvor jeg dog en Hersker er)
skulde frem af Jorden komme,
mens jeg ellers ganske vist
hen var døet i hans Lomme.
Stille! her maa bruges List.

Snig dig, Snerle, hen at see!
Piben ligger paa hans Knæ,
saa jeg troer forsandt han sover.
Giv, til et Forsøg, ham over

Derpaa bøjede Solsikken sig noget og sagde i en streng Tone:

„Men du Urt, som saa beskeden
vil dig liste ifra Heden
under vore Blades Skygge,
for i fede Rift at bygge,
siig mig: efter dine Lader
og din Kryben: du er Jøde?“

Resedaen.

„Saa bestemt det er jo blevet.
Ydmyg min Bekjenden lyder:
Gud er een og Alles Fader.“

Solsikken.

„I vor vise Lov staaer skrevet
Ord, som med et evigt Ban
dig fra Landets Luft forstøde.
Folkets faste Vilje byder,
at du være skal fordrevet
fra et frit og oplyst Land.“

Men jeg afbrød den med et dygtigt Nap, saa det var forbi med den herskende Kirke; og da jeg fik Luft i Ukrudbet, opdagede jeg til min Glæde baade en liden Centifoliebusk, som jeg havde sat om Vaaren, men opgivet, og en af de deilige trefarvede Konvolvler med røde, hvide og blaa Blomster, slynget yndigen om Rosen. Denne var vel noget fortrykt, men en fuld Knop bar den dog, og med denne søde Mund hørte jeg den sige til Resedaen:

„Kom til os, du Forstødte! Vi skulle give dig Ly. Vi ere Norges rette Symboler: Vi ere Kjærligheden og Friheden.“

Efterretningen.*)

1.

. . . „Hvad rager dig det Kirketaarn,
o Efraim, min Mand?
Lad staae det Luftens Steenskelet!
Det staaer vel ei saa ganske ret;
dog staae i Aar det kan.

O stirr ei der ved Vinduet,
med Armen under Kind,
ud i den graa Septemberluft!
I Kamret er der Ambraduft
og Lampers Maaneskin.

Der staaer Divanen. Op til den
er Mirjams Harpe sat.
Kom! Aftnen ville vi forslaae!
Jeg tager mine Smykker paa
ifra min Brudenat.

… fletter ind dem i mit Haar,
o Efraim, som da,
…t som en Kvast, snart som en Krands,
…t spredte ad som Duggens Glands,
… i Vexel til og fra.

… hviler ved dit Bryst,
… op til mit.
…lle vi forslaae.
…rkens Taarn blot staae,
…i mere did!

…ei efterat Jødeforslaget var forkastet ved dets første …andling paa Storthinget i 1842. (Udg.)

Hvad gives mere stolt og haardt
    end dette Spiir, hvis Fløi
isønderriver bløden Sky,
der vilde haste over By
    til Ro paa fjerne Høi?

Hvor, i den graa Septemberluft,
    tungsindigt mørk det staaer!
som om det Rod og Stamme er
til denne skumle Taage, der
    saa lavt i Aften gaaer."

„- Jeg tæller kun den Kraakeflok,
    der flyver Taarnet om.
Den finder intet Fæste der.
Thi Taarnet ubarmhjertigt er,
    som Kristnes Kristendom.

Jeg tæller dem, og tænker paa
    Hvad nu i Norge skeer.
Der Jøden ei, som fremmed Gjæst,
faaer meer end Kragen Fodefæst
    paa Kirketaarnet der.

Hvad Folket vil - jeg ahner det -
    er allerede gjort.
I Aften bringer Posten Bud.
Det banker . . Mirjam, se dog ud!
    Det banker paa vor Port."

„- Det var en Hund, som skrabed paa.
    Den har ei Huus i Nat."
„- Saa luk den ind, saa sandt vi veed
at Jehovas Barmhjertighed
    ved Himlens Port er sat!"

„Men tys! Nu kommer Posten vist.
    O Mirjam, se paany!"

Han tager Mirjams Diadem.
„O Mirjam, Hustru, se!
hiint Kirketaarn vil styrte ned;
det hælder, men kan reddes ved
to Stene eller tre.“

„O send det Hele, Efraïm,
til Kristenkirkens Præst!
Kun siig, at der paa Taarnet maa
for arme Kraaker aabent staae
et Hul i Øst og Vest!“

Striben af et Fuglevær,
Ryggen af en liden Holme,
skjøndt, som yre Hvals og olme
Kobbes børstereiste sorte,
i Sekunden atter borte,
vilde være i min Plage
nyfødt Verden at opdage
— o et Tankens Paradiis,
hvor den vilde bli'e tilbage,
Skibet givende til Priis!
Brune Tare, Tangens Klase
vilde være blommet Grønt
paa Forsmægtendes Oase,
Himmelens Forsoningstegn.
Dermed jeg fantastisk skjønt
Bryst og Pande vilde smykke,
dem, som Roser efter Regn,
til min Mund vellystig trykke,
hilse deres armodsgustne
bruunbespettede forrustne
polyplige Blæreknopper
ømt som Anemonens Dopper,
der til Stjerner sig udslaaer, —
som de første Blomstertinter,
der forkynde Nordens Vaar,
efter treti Ugers Vinter."

---

2. Appearance of England.

„. . O, Kaptain, hvad er dog Dette,
som saa skinnende frembryder
hist hvor Himlens Grændse flyder
sammen først med Havets Slette?
Mon det er den blanke lange
Aasryg af et Skybjerg, dalet
under Horizontens Bryn?

fromme Ord til strenge Mæle;
jomfrufølsom, moderblød
var den Gamle.
I det Hele
liig den haarde, men med vamle
Melk opfyldte Kokosnød;
eller, om der gives skulde
mellem Jordens Instrumenter
Fløiter, drejede af Staal,
men af bløde Toner fulde,
mellem Genthorn og Serpenter,
klingende som blide Velske
mellem Jordens andre Maal.

Men som Han nu sad der streng,
mørk og mildere iflæng,
syntes Intet han at elske
uden Toddy og sin Dreng.

---

5. Isle of Wight. Spithead. „The Albatross."

Lad den raa Pilot ved Glasset
sidde der, til han blier mæt!
og paa Kassen ved Kompasset
(Mandens Taffel)
en Karaffel
fuld af „Franskt" ved Siden sæt!
at han, efter Hjertenslyst,
i mandhaftig Tomandsdyst,
som en ærlig Engelskmand,
kan hver Draabe Blod forøde
i hiin fødte, hanerøde
Fiende af hans Fædreland,
den han jo medrette kan —
da den baaren er derhenne
i Guienne,

Tider siden sjunkne, store
Tredækslinjeskib) at bore
sig med Stag og Takl og Top
imod hine ligeop, —
Sex i Alt og Tre mod Tre.
Ja, da skarpt jeg saae i Vandet,
fik jeg tydeligt at see
Royal George i Vant og Mers
med Gespenster fuldt bemandet,
flavrende paakryds og tvers.

Nelsons Skib ved Abukir,
(agterpaa „The Vanguard" stod
malt paa Sort med Træk som Blod,
meer til Rædsel end til Ziir)
laae for Anker uden Rigg,
rolig som en Ø, i Havnen,
rækkende (som Invaliden
frem sin Armstump) op de korte
Master, ifra Merset borte,
hvortil Sejeren i Striden
før saa ofte lænte sig.
Og det syntes stundom mig,
som om op og ned ved Stavnen,
under Skibets Gallion,
dandsende langs henad Siden,
frem af Bølgen hæved sig
Heltens yndige Sirene,
Lady Emma Hamilton,
løftende høit op i Favnen,
snelt som Skvulp af sjunkne Stene,
sølvhvidt Oldingshoved, slynget
om med slimig Tang og Tare:
Hans, der med et Glimts Forbi,
som tilveirs Raketter fare,
grusomt blev i Raaen klynget:
gamle Carraccioli.

„Agamemnon," vidt berømt

ligesom sin græske Navne,
næst hiin tryllende Medusa,
(Hamilton, Siren=Gorgonen),
af Lord Nelson elsket ømt,
strakte Marmorgallionen
mellem to berømte Stavne:
„Thunderer“ og „Arethusa.“
„Victory,“ i Nelsons Blod
med Udødelighed døbt,
kneiste som en Pyramide,
taarnet op af Bramseil hvide,
som et Bjerg med kulsort Fod,
men i Sne forresten svøbt.
„Dreadnought“ (gamle Collingwoods)
„Afrika“ (Sir Sammy Hoods)
vingede „Bellerofon,“
som bortførte
i sin Favn Napoleon,
sørgeslørte
Fangebuur „Northumberland,“
Howes „Ajax“ og „the Queen,“
„Hero,“ „Royal Sovereign,“
Codringtons, den Navariner,
tvende Gange tændt ibrand,
„Triumph,“ „Caledonia,“
„Windsor-Castle,“ „Victoria,“
— alle Disse blandt de mindre,
flere end jeg kan erindre,
laae, som Hvaler blandt Delfiner,
Portsmouth til og Portsmouth fra.

O, igjennem disse Sunde,
disse Net af Fæstningsgrave,
ovenfra, naar Synet høined
sig mod Sky, i Dybet øinet
som et Garn af sorte Baand
mellem disse Dødskasteller, —
o, her kunde
Døden, om den var en Aand,

ridderartede Norman,
under Vilhelm Landestormer,
kunde dødeligt forelske
sig i dine skjønne Former,
kvindefagre Engelland;
ja hvorlunde
Hjemmet de forglemme kunde,
sønderrive Hjertets Rod,
saa de evigt det forlode,
for at pode
ind i hint sit eget Blod.

Fæstet end af deres Fodder
rundtom i Ruiner stod:
Hvor iland de satte Fod,
reiste de et Taarn til Mærke,
ligesom i Romas Dage
Sejerherrens Landsfestage
boredes af ham i Jorden.
Og de staae der end, de stærke
Normanstaarne, til et Tegn
at af dem erobret vorden
er den hele skjønne Egn.

Men en større, skjøndt ei værre,
Sejerherre
har ved hine tandudskaarne
William-Conquestor-Taarne
sig med saadan Magt indfunden,
som om Grunden
var hans egen Odelsmark,
som igjen han vilde tage.
Ungdomsskjøn, hvorvel af Dage
ældre end en Patriark,
født vel før end Hors og Hengst,
har han Taarnenes Baroner
overlevet
og paa Taarnene forlængst
sit Familiebanner hævet, —

da vi ind St. Hellens seiled,
over hele Egnen lagt,
skjøndt med endnu større Pragt,
saa at Øjets ømme Lindse
maatte blindes
af de klare Straalers Magt,
om et Blik mod Himlen voves.
Herligst dog det syntes glindse
over lundomhegnte Cowes,
som om Solen her opdaget
havde yndigst Sted paa Jorden,
Syden for en Dag bedraget,
og paa denne Plet i Norden
øst sin bedste Fyrighed
over denne Landsby ned: —
hele Luften blaaforgyldt,
med en Glimmerglands opfyldt,
med et Spil af Farvetoner,
som om den af Millioner
pludselig i Gløð antændte
Diamantsafirer brændte.

---

7. Yachtclubb-Flaaden.

O Farvel, Spithead! Som sorte
Punkter Skib for Skib forsvinder.
„Caledonia" selv er borte,
Caledonia selv, at see
seilbedækket ret som tre
svimmelspidse Snebjergtinder.
Portsmouths mægtige Belæg
af rangerede Kasteller,
et for et, som Punkter hvide,
sees, dalende saa sagte
som forjagte
stilleblevne Tidselskjæg,
under Horizonten glide.

Skjønmodeller
til de Store udenfore
Portsmouths Rad af Sjøkasteller,
saa den lille Landsbys Rhed
var et Billed af Spithead,
med bevimplet Skov af ranke
Master, vajende og slanke,
smekkre Epilobier liig,
der paa Kanten af en øde
Hedes Banke,
enkelte som Ax, med røde
Purpurblommer hæve sig.

Det er Yachtclubb-Flaaden. Ah!
Yachtclubb-Flaaden? Ah, ja se,
nu, nu lægger En ifra!
Ledig Dandy vil maaskee
skyndsomst fra Catania
til en Lady, som er daanet,
hente i krystalne Glas
Is, som er paa Ætna blaanet?
eller — til en bedre Spas —
til en Viscountesses Tørste
fra Vestindien allerførste
gyldenmodne Ananas?
Ja hvem veed (hvis nu Mylord
for en Belesprit har Ord)
om His Grace i Hu ei randt,
nu da Routen ud er sovet,
at paa den igaar galant
i den glimrende Salon
han paa Æresord har lovet
Morgan eller Blessington
frisken Krands Orangeblommer,
hentet fra Messinas Sommer
af ham selv og det direkte?
Thi Mylord har Tid nok jo,
og de høitberømte To
ingen Bøn han kunde negte.

Da, just i Sekunden da,
kun en Alen knapt derfra,
Damen drejer raskt paa Roret,
just da hendes Navn af Choret
blev udraabt, og Yachten vender
for at løbe ned i Læ,
viser Lodsens Blik og Hendes
Aasyn, at de begge kjendes.
Hans blev rædselfuldt at see:
skummelmørkt, dog fuldt af Flammer,
Fakler liig bag Sørgefloret,
hendes Aasyn hvidt som Sne,
fuldt af en Gorgones Jammer.

„Johnny—You!“ sagt med en Stemme,
som ei lader sig forglemme
— o, som om i Glas man skar
foran nervesyge Øre —
hørtes Ladyen at raabe.
    Meer at høre
var for dengang ei at haabe,
da hun af saa iilsomt bar.

Men hvad tænker Damen paa?
Er den Lady rigtig klog?
Op paany hun Yachten jog
til den Kurs, den forhen laae;
og, idet hun vende lod,
saa dens Fraade os besneer,
kaster hun en Pung Guineer
klingrende for Lodsens Fod.

Men hvad tænker Manden paa?
Er den Lods vel rigtig klog?
Pungen iilsomt op han tog
og tilhavs saa langt han kunde
i et Nu den slængte saa
i de gridske Bølgers Munde.
Damen saae det. Hun og Alle

Mary var saa flittig ved.
Men da atter Vedbendstokken,
som var langsmed Væggen dragen,
friske Grønt paany udsprængte,
saa den over Døren hængte
som et lysegrønt Gardin,
fik den Gamle, som han tænkte,
at bestille hele Dagen
Time ud og Time ind,
med at vugge for en Liden,
kommen til i Pintsetiden.

Tænker da med hvilken Fryd,
med hvad liflig Hjertebanken,
saa jeg hørte selv dens Lyd,
med hvad Uro sød i Tanken,
med hvad Slag i Pulsens Bølge,
jeg hver Aften, som geleidet
af usynligt, vinget Følge,
der mig skyndte stedse frem,
ilte ifra Værftet hjem,
hvor jeg dagligen arbeided!
Tænk det Øjekast, hvormed
jeg i Døren overmaalte
hele min Lyksalighed!
Tænk hvor langt og lyst det straalte,
for i samme Øjeblik
Alt at sluge, Alt at fatte,
alle mine Hjerteskatte:
Hende, som mig først imøde
med udbredte Arme gik,
Oldingen, hvis Vink betøde,
naar med Fingeren han tysſed,
at den Lille sov, han vyssed,
først og sidst min Francis saa,
Englen, som i Buggen laae!
Men en Kvel — just Himlen løste
sine Strømme; ned de øste,
som naar vældig Bradsjø bryder

indigjennem aabne Luge,
saa i Rummet Alting flyder;
Skyerne sig sænkte lavt,
som om Alt de vilde knuge,
kvæle Alt i deres vaade
Tepper, Alting som begravt,
saa at Parkens høje Træer
syntes langtfra som en Flaade
fuld af seilbedækte Ræer. . .
Denne Kvel, skjøndt neppe Aaret
ind i Junius var baaret,
var af Regn og Skodd saa mørk,
som en Aften vel kan tænkes
i November, Tidens Ørk,
hvormed Høst til Vinter lænkes,
Maaneden da Satan fødtes
og da Paradiset ødtes. . .
Denne Kvel til vanlig Tid
gik jeg hjem fra Dagens Slid;
langsad Stranden jeg mig skyndte
— endnu kunde Dag jeg see;
men da Stranden var forladt,
og da Parkens Træer begyndte
som en Art af en Allee,
blev det mørkt som Midjenat,
som at see ind i min Hat,
og saa stille, at jeg hørte
hvert et Regndryp, som sig rørte,
faldende fra Blad til Blad.
Men om Vejen, om den gamle,
spurgte jeg ei Mørket ad
ved mig langsomt frem at famle.
Rafft jeg gik, og snart jeg Glimtet
alt af Lys derhjemme skimted,
da medeet en Baadsmandspibe
tæt forbi mit Øre hveen.
Alt som en Staty af Steen
flux jeg standsed, at jeg lytted,
Foden flux tilbageflytted,

Gentlemen, I nok begribe.
Men fra mit paany var alt,
at hver enkelt moden Traabe,
som i Lønnebladets Kaabe
ovenover mig nedfaldt,
næsten som en Klokke klang
i den hvalte mørke Gang.
Da medeet, før Foden kunde
atter hæve sig til Skridt,
mens jeg standsed for at grunde
paa en Mistro endnu lidt . .
Da medeet — jeg hørte kun
Løvet rasle ved min Side —
før Sekundens Dryp fik glide
i Forgangenhedens Mund
og den næste atter kunde
fuld og modnende sig runde . .
da medeet, før Tankens Gnist
kunde lysne selvbevidst,
var jeg pludselig af trende
Mænd, som sprungne frem af Grunden,
greben, kastet overende,
kneblet, bagtil lænkebunden;
og før en Minut slap væk
var jeg, klodset som en Sæk,
paa den ene Kjeltring læsset,
samt foruden mange Ord
bragt i en Chalup ombord,
som laae skjult der bagom Næsset.
Fluxen blev der halet ud,
til en stor Orlogger hastet,
som just havde Anker kastet
samme Kvel paa Byens Havn.
Uden meget Hovedbrud,
skjøndt nok Tanke Tanke jagte,
under Toften jeg opdagte,
at den frie Britte presset
bleven var i Kongens Navn.

Jeg, som stræbte kun at glemme,
havde kun magnetisk vendt
Tanken imod dem derhjemme.
Som idrømme blev jegført
fra Vestindien til Ostindien,
hundred Gange over Linien.
Derfor lad de Aar kun gaae,
skjøndt den gamle Sjømand prater
gjerne om hvor han var med.
Om I fritte,
mindes jeg dog ikke heller
meget af de hede Kampe,
i hvis Flammers tætte Dampe
jeg er bleven tidlig graa,
og det sømmer ei en Britte
(som en Franskmand og Soldater)
at han som Bedrifter mindes
og med mange Ord fortæller
slige rene Bagateller.
Bagateller? Ja, hvad mere
for den Sorg mon Slag vel ere,
som kun vil, at Døden vindes?
Sorgens Balsam, Glemsomhed,
tæret har paa Sjelens Kræfter,
saa jeg knap kan huske efter,
Jeg, som overalt var med:
med Lord Exmouth mod Algier;
derifra til Sankt Helena;
saa for Simon, den Befrier,
paa Station ved Chartagena;
med Mac-Kenzie flux til China,
Handelsvenskab at beskjærme;
mod Piraterne, som sværme
ud og ind om Amboina
tættere end sulten Flok
vilde soloptændte Bier
rundtomkring sin Honningstok;
derfra fluxen til Bourbon;
saa med Edvard Codrington,

Havets Perlemoderskjær
fortned af en Briis just der,
hvor den Slaveskibspirat
vilde ind ad Bajens Gat.
Og da Brisen netop strakte
sig saalangt dens Ræer rakte,
havde vi den Skam og Spe,
Lykke med dens Puds at see.

Men hvad skulde ikke skee?
Knap er Brigantinen borte
bag den sikkre Bais Entree,
snever, som en Fæstnings Porte,
før vi hørte Skud paa Skud,
og imellem dem vort eget
Gammel-Englands Entringsskrig.
. . Hurra, boys! Chaluppen ud!
fuld af Folk, som havde leget
med Pirater før om Livet:
Mand mod Mand, paa Kniven Krig,
Krig hvor ei Pardon blier givet!
Røveren paa aaben Sjø
veed, at, vindes ej Bataljen,
venter ham paa Stranden Galjen, —
derfor seire eller døe!

Ganske rigtigt, — en af Vore!
Skonnerten the Albatross,
ubemærket af den store
Brigantine og af Os,
havde faaet det paa Lugten:
mærkende hvorhen det pegte,
at Piraten lumskt bevægte
sig saa stille imod Bugten,
som et Aadsel af en Hai,
der med Bug iveiret driver
ind paa Kysten, hvor det bliver,
havde af en Sky den vristet
sig en Briis, og forud listet

Bile over ham at staae,
bagfra Ynglingen at myrde.
Men et lynsnart Slag af min —
og Piraten laae og snøfted
Blod og Hjerne ud og ind.
Gutten saae sig raskt omkring,
hvad det var dog for en Byrde,
for en tung og fremmed Ting,
som ham i Arbeidet hindred.

Ei var Tid til at forklare;
Liget bort blev væltet bare;
Lugen vi tilsammen splintred. . .
Da medeet, saa rapt, saa rapt,
som om Helvedes Fordømte
op ifra dets Dybder rømte,
naar dets Vogter engang havde
sandsløs Nøgleknippet tabt,
myldred, vrimled, tumled, ravte
hylende af Flammegruben
Hundreder af halvforbrændte
næsten kvalte Sorte op.
Og saasnart de Luft fik draget,
blæst sig Røgen ud af Struben,
gjorde Ende de paa Slaget;
thi som rasende de rendte
i en fast og samlet Trop
Spaniolerne paa Livet.
Ei de sorte Djævle brugte
Ild og Staal, men Klo og Tænder,
og hvad Tanden beed de slugte,
og hvad Haanden greb blev hivet
over Rælingens Gelænder,
for med Hajene at gantes,
eller slængt som Stykker Veed
underdæks i Ilden ned.
Før vi kom til Sands og Ord,
Spaniol ei mere fandtes
paa det hele Skib ombord.

hvori fra St. Helens begge
vore Skibes Halvbesætning
skulde ifra Borde lægge
og iland i Portsmouth gaae.
Strax vi kjendtes uden Gjetning.
„Tak for sidst!“ var første Ord,
som paa eengang begge foer
med et Haandtag over Læben,
fast, som om det var vor Stræben
at faae første Hilsen kvalt;
og det næste Ord, som faldt,
var samtidigen: „hvorhen
gjælder hjemad det, min Ven?“
„Cowes, Cowes, Cowes!“ hørtes
som fra samme slagne Strenge,
i det samme Aandedræt;
og det varte ikke længe
før vi Begge overførtes
paa en Snekke maagelet.

. . „Gamle Ven! fra da min Far,
dengang Du min Frelser var!
hvorfor holder Du for Øjet
Hatten snart, snart Haanden bøjet?
. . Ja ved Gud, ved Gud, jeg troer . . .
Siig mig hvad du græder for?“

Saa mig Ynglingen tiltalte
med et venligt Skulderslag,
da jeg Cowes' hvidtbemalte
Huse skimted tydeligen
som et ordnet Muslinglag
eller Perlesnor, om Vigen
videre end forhen spændt,
og ei kunde lade være
Alt med Synet at fortære —
Alt, Bekjendt og Ubekjendt.

Taget paa en liden Hytte
der, hvor Parkens allersidste
Træer nærmest Stranden staae,
skjøndt jeg forud sikkert vidste,
at det var til ingen Nytte
jeg saa stivt mod Landet saae.
Thi forvist er længst mit Huus
solgt af Byens Øvrighed
for at blive revet ned,
da det, uden Værn og Pleje,
ubeboet, var paa Veje
selv at synke ned i Gruus.
Død maa nu den Gamle være,
og min Hustru, som ei kunde
i det tomme Huus ernære
uden Forsorg tvende Munde,
enten har sig sat som før
ved sin egen Faders Dør,
med sin Lille i sit Skjød,
for at æde Naadsens Brød,
eller, kanskee bortstødt atter
som foragtet Betlerkvind,
som en reent forloren Datter,
Hun i Fattighospitalet
er paa Byens Kost befalet
af veldædig Magistrat
tagen med sin Unge ind."

Tusind Alen under Dette,
som jeg mumled i min Hat,
kjæmpende imod min Graad,
var imidlertid vor Baad
nærmere mod Landet gleden,
saa vi næsten var paa Rheden,
før jeg Hov'det turde lette,
for at see mig om paany.

„Ha!" — Jeg skreeg i vilden Sky,
saa min Kammerat blev bange

steg min unge Kammerat,
styrtende sig i min Favn
med saa fyrig Ømhed, at
vaklende vi begge vare
for at gaae tilbunds, i Fare.

„Gentlemen!“ — blev Lodsen ved —
„Gentlemen, I maae tilgive,
at jeg ikke kan beskrive
disse fortnende Sekunder
af besvimet Salighed,
hvori Sind og Sandsning blunder,
Tanken i et Mulm gaaer under,
hvori selv ei Øjet taaler
Glædens altfor stærke Straaler,
men forblændes som af Lynet,
der i Jord ved Foden slaaer,
saa at i et Mulm for Synet
Alting fortner og forgaaer.
Nok! endnu før Land vi naae'de
havde Francis mig fortalt
om sig Selv og Mary Alt,
skjøndt om Mary kun en Gaade.
— Presningen hun rigtig ahnte,
strax hun hørte, en Fregat
hav'de lettet sidste Nat;
tog til Portsmouth, sporte, bante
Vei sig frem til Admiralen;
blev paa Stedet jagt, som galen,
af en Adjutant paa Døren.
Dog af Alt hvad bag sin Pult
Admiralen brummed huult,
fik hun gjemt bag sine Øren,
at Fregatten hvor jeg var,
laae i Plymouth seilelar.

I sin Godtro Mary Ann
om det store England tænkte,
at barmhjertigen det skjænkte

Jagtens Folk kom nok tilrette,
da det leed paa Bonnys Sidste.

Om sin arme Moder vidste
Francis ikke meer end Dette,
som var bleven ham fortalt
af hans Bedstefader Alt.
Gamlingen en snaksom Kvel
havde, som en Bagatel,
ogsaa vidst ham at berette,
at Mylord, den unge Naade,
havde selv, ei mange Dage
efterat jeg var forsvundet,
sig personligen indfundet,
for at trøste og at raade
Staklerne, som sad tilbage.

Enken, (som han Mary nævned,)
svoer han skulde blive hevnet.
„Enken“ først han spurgte om,
speidende omkring i Kamret,
hvor de to Forladte jamred:
men da den Forklaring kom,
at de ei om hende vidste,
blev Mylords Visit den sidste.

Bedstefader, ved at møde,
havde i den øde Rede
skaffet sig og Drengen Brød
hele ti Aar til sin Død.
Og først da, da Dødens Angel
sad i Bedstefaders Hjerte,
Francis, stakkels Lille, lærte
Meningen af Nød og Mangel.
Slottets Fogd (og han var streng)
som mod Aften Dagen efter
indfandt sig for bort at fæste
Huset til den Første Bedste,
fandt min lille stakkels Dreng

taareblændte Øje bad,
at hun ikke skulde skille
Drengen og hans Hjemsted ad,
og da hvad hun saae og hørte
om den forsorgsløse Armes
hundetro Taknemlighed
imod Ham, man bar afsted,
hende selv til Hjertet rørte, —
over Drengen hun forbarmes,
blev ham strax i Moders Sted.
Selv en Søn, af samme Aar
som min Dreng, og om ei lige
just af Ansigt, dog af Haar,
og med samme Rankhed skabt,
havde Enken nylig tabt,
saa den lille vakkre Pige,
klappende med sine Hænder,
høit af bare Glæde skreg:
„Moder! o min kjære Moder!
hvad os denne Time sender!
— dig en Søn og mig en Broder.
Nu jeg faaer igjen en Leeg.“

Snart en Støtte og en Trøst
blev min Dreng den gode Enke.
Neppe fyldt det tolvte Aar,
han tilsjøs som Youngmand gaaer,
for at kunne hver en Høst
hende hele Hyren skjænke
— hende, ja det Hele næsten;
men til „Søster Anna“ Resten.
Hun, som for hver Reis, han foer,
voxet var saa smuk og stor,
at omsider ham den Tanke
syntes ganske desperat,
at den høje, smukke, ranke
Jomfru havde bedt sin Moder
om at faae ham til sin Broder
eller Legekammerat.

var et Slags Theater bygget,
hvor paa Bænke Bænke stege.
Om hinanden der man finder
Bondepiger, Hertuginder,
som den muntre Ungdoms Lege
paa den grønne Plan besee,
Den beklappende, som vinder,
Dem, som tabe, de belee;
øge ubarmhjertigt Skammen,
leende af Hjertet sammen.

Snart der brydes, snart der skydes;
men, paa gammelengelsk Viis,
kun med Armbrøst eller Bue;
snart et Veddeløb der bydes
om en Sovereign til Priis,
snart til Maals et Landsekast,
ført med Beduinens Hast.

Men af hele Dagens Skue
synes dog den høje Mast,
som er opreist midt paa Sletten,
meest at gjøre Alle glade,
støjende jo meer det lider
imod Klattringen omsider.
Thi det spænder Alles Gjetten,
at paa Knappens lille Flade
ligger — dette veed Enhver —
højest Priis, som Ingen seer.
Kun naar gjennem Skovens Toppe
Solen kaster Straaler did,
viser sig et Blink deroppe,
eggende til Veddestrid.
At Forelskede indfinde
sig især i Mængdeviis,
er naturligt ganske vist,
hvor der i en Glædestvist
kjæmpes festligt for en Priis,
skjøndt igrunden tre at vinde:

for en Viv, som brød sit Ord,
gives ei paa Jorden Trøst;
ja jeg frygter, under Jord,
om med Steen end Graven fyldes,
kan ei Ro for hende ventes."

„Mary Ann!" — afbrød jeg blidt —
„Lad Gud Herren være Dommer
over hvad med Francis hændtes,
det du bittert har fortrudt!
Alt hvad du ved det har lidt —
o, det fast mig forekommer,
er en Straf i Herrens Planer,
for hvad Du, om sandt jeg ahner,
har mod mig, din Mand, forbrudt.
Dog fortæl! I Dette ei
nærmest dømmer Gud, men Jeg."

„Johnny!" — jamred Hun — „o skaan,
skaan mig, o, for Det alene,
som vil bringe mig dit rene
Hjertes Ringeagt og Haan!
Spørg ei! Hav Barmhjertighed!
og tilgiv hvad ei Du veed!
Deel min Rigdom! Lad mig flytte
ind med den i denne Hytte!
— ikke som din Hustru meer;
dertil jeg uværdig er —
men som Annas Moder — eller
lad os drage sammen heller
over til mit eget Slot,
Montbrillant i Normandi,
tvende Miil fra Kysten blot."

Jeg alvorlig afbrød: „Ti!
At jeg Dig tilgiver, Kvinde,
er det Hele Du kan vinde.
Mellem os maa alting være
— føler du det ei? — forbi.

for hans Far og Barnet sørges;
at i Glands og Lyst hun skulde
nyde Livet nu tilfulde . . .
netop da det Sidste hørtes
som en Susen, Marys Pande
af en Febers hede Brande
indtil Raseri berørtes.
Raseriet stred sig mat,
og opløstes i en Nat,
der i Uger hylled ind
Marys sønderknuste Sind.

Ak, endnu var Sjelen reen;
men da Livet kom igjen,
og hun laa med halvlukt Blik,
hvorforbi det Hele gik,
Hun en Hevn, en slangefiin,
under det betænkt udrugte —
en, som hende selv vel slugte
og fordærved Sind og Hu,
en, paa hvis Udviklingstrin,
et for et, den Engel faldt,
som Beboer var endnu
af den krænkede Gestalt.
Men den Hevnplan, om den gled
efter alle hendes Traade,
maatte i Elendighed
styrte hastigen hans Naade,
gjøre ham liig et udsuget
gjennemsigtigt Myggskelet,
dinglende i et udbuget
vældigt Edderkoppenet.

Verdens Kjendere bemærke
— hvad i tusinde Tilfælde
for Undtagelse maa gjælde —
at den første stjaalne Nyden
kan en Flammes vilde Syden
hos Vellystningen forstærke.

var der intet at fortjene.
Sygdom dertil haardt sig slog —
kort, hver Dag min Nød tiltog,
saa alvorlig tænktes paa,
ud en Dag tilsjøs at gaa,
men ei komme meer tilbage
uden trukken i en Hage.

Medens i saa mørke Tanker
jeg udover Sjøen saae,
hvor de andre Lodser laae
og Enhver sin Skude sanker:
sagte det paa Døren banker,
og en Sjøgut, net som drejet,
bukked halvt og halvt han nejed,
saa jeg ahned Uraad alt
før han mig om Halsen faldt.
Da faldt ogsaa Sjømandshatten,
og med næsten Rædsel Haaret
— langt og glimmersort som Natten —
saae jeg ganske tæt afskaaret.

„Fa'r! min Eneste! — Hun bad —
Ingen Os maa skille ad.
Derfor maa Du ei forskyde
hvad din Datter har at byde:
det at være dig en Søn!
Du kan ikke leve ene.
Francis lærte mig at ro;
derfor sammen godt vi To
kan vort Brød tilsjøs fortjene.
Hvert et Skib, vi see, Du jager;
Du alene gaaer ombord.
Baaden hjem igjen jeg tager —
Kjære Far, det er et Ord!"

For slig Vind fra bedre Egne,
mild som Blomsterdufte, sendt,
af mit Skib paa Timen drev.

ere fra hinanden revne
før Forening har havt Sted,
kunne, Sødheden at smage
af en jordisk Kjærlighed,
vende for en Tid tilbage,
snart i Form af Nattergaler,
ømme Sisgener og Svaler,
snart som Sommerfugle skjønne,
for at leve saa en Sommer
ganske for sig selv alene
i det friske Livsensgrønne
under Skovens dunkle Grene,
indtil Efteraaret kommer.
Da, en Kvel, af Stjerner klar,
naar de blinke som man kunde
tydelig fra deres Munde
høre baade Raab og Svar,
svinger sig det søde Par
opad opad til det glade
Hjem, de nu ei meer forlade,
da vor Jord ei mere har.
. . Tomme Drømme! Thi tilvisse,
Francis ei og Anna vilde
eet Minut af Tiden spilde
med at flagre om som Disse.
Nei, til gode gamle John
vilde Begge sammen haste,
frygtende, den stærke Aand
sin Natur, den klippefaste,
har for dennegang fornegtet,
og ei mægtet
sidste sorte Træf at tvinge,
saa hans Sands har maattet springe,
Glasset liig, man tvinge vil
over Stemmens Omfang til
endnu højere at klinge.

10. London. Bedlam.

„Har Du nok af London seet?"
blev jeg spurgt ved et Glas Ale
af min brave Skibskaptain,
just som vi paa Drurylane
havde nær af Stykket leet
begge To os reent ihjel.

„Nok af Folkets Storhed? Ja —
Ja og nei, som man det tager —
meer end Nok dog af dens stygge
over London faldne Skygge:
Menneskers Elendighed,
bundløs, dybere mod Helved,
end som Folkets Storhed rager
op i Høiden imod Hvælvet.
Men, Kaptain, før vi herfra
til vort kjære Norge drage,
maa i Øjesyn vi tage
Bedlam, det til nu forsømte —
Bedlam, et mærkværdigt Sted,
maa tilsidst vi tage med."

„Bedlam?"
„Netop, det berømte.
Verdens største Daarekiste."

„Ah, jasaa! Jeg ei det vidste,
i den Tanke, at om Rangen
selve London og Paris
holdt i Kamp hinanden Stangen,
hvert dog galt paa egen Viis.
Men lad gaa! Imorgen da
først til Bedlam! Saa en Flaske,
ud det triste Syn at vaske!
Saa ombord! og saa herfra!"

slagne af den søde Fred
i Naturens Herlighed . .
hvor Forfængelighedsflammen
synker i sin Aske sammen,
og Erobrer, hvis han kom,
om med Blusel vilde vende,
retsom bange for at skjænde
hellig viet Tempeldom . . .
hvor Naturen taler Trøst:
Fjeldet som den issehvide
børnekjære Oldefader,
der sin gamle Favn oplader,
Dalen med en Moders blide
uforglemmelige Røst,
Elven som en trofast Sanger,
der vil Hjertet atter lære
gamle Toner, svunden Lyst:
— o da maa vel Stedet være
i det deilige Hardanger.

Ak, om saa livsaligt Sted
findes paa vort Jorderige,
hvor i blaanende Geled
Alper frem af Dalen stige, —
hvor ved den krystalne Bræ
blomstrer snehvidt Abildtræ,
medens i en Snefonns Spoer
vilde Rose lystigt groer, —
hvor en Kilde først sin Sang
kun mundharpespæd begynder,
murmlende blandt Mos og Stene;
men saa under Orregrene
fra sin Afdal ud sig skynder,
dreven af ungdomlig Trang
til med Hoveddalens Ynder
i sin Glands sig at forene;
og, liig David Harpeslager,
fra en Hyrde bleven til
Dalens Konning ved sit Spil,

kunde det alt sammen ringe."
Derpaa vendt til mig: „Min Ven,
følg os eller bliv igjen.
Men for Os — Vi maa afsted.
Thi fra Herrens Huus hisover,
hvorfra Kaldelsen nys lød,
altid vi tilbagebringe
til vor syge Sorg, der sover
i Naturens milde Skjød,
himmelsk og balsamisk Fred."

O, hvor fryded den Tilstaaen
meer end hans Irettegaaen!
O, hvor inderligt et Amen
til hans sidste Ord jeg bad!
Og da just det ringte sammen,
klang det som om Engle drog
gjennem Luften under Kvad;
og deraf jeg Varsel tog,
at den Gudstro, som de Tvende
i de syge Hjerter bar,
vil Naturens Kuur fuldende,
saa taknemlig de erkjende
det for Livets bedste Mening,
at ei Sorg paa Jorden findes
saa fortærende og svar,
som af Gudstro, i Forening
med Natur, ei overvindes.

Personer:

Repp Lundastad, Kaxe.
Sigrid, hans Datter.
Thor Solaas, Bonde af jevne Kaar.
Kari, hans Hustru.
Helge, deres Søn.
Kapellanen.
Lensmanden.
Svennoug Thrandsen, Udvandrings-Agent.
Jep Jepstrup, Inkassator.
Bønder.
Sjøfolk.
Huldren.

Scenen — Thelemarken.

Alle Noter under Texten tilhøre Originaludgaven. (Uog.)

Svennoug. Ja, det var hun hidsig nok paa. Han Helge spurgte sig blot for; og jeg veed, han liker ikke Udvandringerne, men er mig overalt i Vejen.

Jepstrup. Men om nu hans Forældre bleve overtalte til at udvandre, og at tage Sønnen med?

Repp. (Glad.) Gud signe dig for det Indfald, Maag. Det er at bruge sin Pande. Ha ha! Helge i Amerika, Sigrid her. Der lyder ingen Luur imellem dem. Ja kunde det gaae? Svennoug, han Repp har Pengene.

Svennoug. Der skal Kunst til. Thor er nok god at faae til hvad det skal være; men han skryder jo altid af, at han finder sig saa vel paa Solaas, som giver ham netop Udkomme. Engang, han var paa en Kant, vilde han ikke bytte med store Lundastad. Stor Gaard, store Sorger, sagde han.

Repp. Kunde det lykkes, Svennoug! To Gule for din Umage.

Svennoug. Skal friste. Og Skaal paa det!

(Drikker af en Lommeflaske, og byder om.)

Jepstrup. Tak! Ikke for mig. Jeg har en saa daarlig Mave, at jeg er gaaen ind i Afholdenheds-Selskabet.

Repp. (Smager.) Rum? Havde du mere af den, kunde du trække hele Befolkningen efter dig. Men gjem den Slumpen til han Thor. Der tør den gjøre Nytte.

Svennoug. Du siger noget. Men, sjuh! er det Folket som kommer, eller tager det til at blæse i Birketoppene?

Repp. Det er Folket. Det knager og brager i Skogen, som om hele Lundastad-Buskapen brød sig frem.

Femte Scene.

(Pladsen fyldes med Bønderfolk af forskjelligt Kjøn og Alder. Mødre med Børn ved Brystet o. s. v. Mellem Almuen Thor Solaas, Helge, Kapellanen. De Forrige.)

Svennoug. Naa, skal vi see Præsten her med?

Kapellanen. Jeg gad nok engang høre paa din Præken, Svennoug. Lad ogsaa den være Sandhedens.

Helge. Hører I? Hør paa Præsten!

Stemmer. Nej! Vi troe paa han Svennoug.

Andre Stemmer. Pas dig, Helge! Var du ikke i Følge med Præsten? (Et vildt Hurraskrig bryder løs.)

Kapellanen. Kom, Helge! Lad os forlade de Vanvittige! (Kapellanen og Helge gaae.)

Repp. Bliv du her, Thor. Ingen skal gjøre dig noget.

Svennoug. Altsaa, Venner, læser nu Bogen; saa komme vi overeens om, hvem der vil reise, og hvem der har det saa løst, at han kan reise strax, for Skibsleilighed mangler ikke.

Stemmer. Til Auctions med Gaardene! Hej, Jepstrup, nu faaer I Forretninger.

(Jepstrup skjuler sig bag Repp.)

Stemmer. Til Auctions, og saa afsted til Amerika!

Chor. (Af Fjeld-Eventyret.)

Afsted over Hav!
Det er Sorgernes Grav.
I fjerneste Vesten
begrave vi Resten;
i Skogenes Skjød
hvert Minde om Nød.
Nyt Liv vi begynde.
Thi lad os skynde
os lugt herfra!
Her magert er Brødet,
men snehvidt og sødet
det falder i Mund i Amerika.
Dybt Jorden er muldet,
og Sølvet og Guldet
i Simpelmands Pung som i Rigmandens leer.
Ja heller i Døden
end hjemme hos Nøden!
Men, Held os, nyt Liv i Amerika er!
Afsted! Afsted!

(Bondefolket afsted.

Thor. Tak, som byder. Og Bogen skal blive læst, saa sandt jeg er Thor Solaas. Tro det, Svennoug. (De skilles.)

Anden Act.

Første Scene.

(Stue hos Thor Solaas, uryddig, som paa en Flyttedag, ved en Mængde Huusgeraad, hvormed Kari er sysselsat.)

Kari.

Mel. Ifjor gjet'æ Gjeita.

1.

Farvel, gamle Rokken! Nu skal jeg dig miste!
Det bringer mit Hjerte i Barmen at briste.

2.

Nu skal vi ei mere om Kvellen ved Flammen,
du gamle Veninden min, smaasnakke sammen.

3.

Ak! alt hvad jeg seer, i mit Hjerte har Rødder.
Nu rykkes det ud. Er det rart, at det bløder?

4.

Dog veed jeg knap, hvad jeg af alt skulde vælge.
Jo, med mig helst slæbte jeg Buggen til Helge.

5.

Men værst er med Dyrene. Smerte og Glæde
de føle som vi. Hvor Guldblomma vil græde!

6.

Og Bølingen, veed jeg, vil hrøite i Bakken,
naar Kari skal vandre med Posen paa Nakken.

det nok! Men Kjærlighed var ikke længer hvad den altid har været, dersom han ikke med Tiden fik sin Sigrid, naar han bare fik være i Landet — ja, om saa Repp satte hende ind i et Taarn, som gamle Dages Prindsesser. Han har hendes Løfte om aldrig at ægte nogen Anden, — og Jepstrup afskyer hun, som alle Mennesker gjør — den Bondeplage! Det er slige, som drive Folket af Landet. Gud forlade dem!

Thor. Raad mig, Kari! Let mig denne Steen af Hjertet med Gutten! For min Hjælps Skyld behøver jeg ham ikke derover; men Løftet! Og vi drak og haandtoges derpaa.

Kari. Det kan jeg troe; det er ligesom naar man handler Kreaturer. Men Raad? — Ja, raade nu, jeg er saa fortumlet og sorggiven? (Eftertænkende.) Det holder haardt nu, Thor. Bedre om jeg havde faaet raade før.

Thor. Ja, ja! Det var et sandt Ord. Men hjælp nu, Kari; for min Samvittighed kan ikke bære det.

Kari. Hvorledes lovte du?

Thor. Jeg lovte, at skaffe Helge ombord i Skibet.

Kari. Ikke til Amerika?

Thor. Nei, naar han først var ombord, saa . . .

Kari. Naa! Skaf Helge ombord i Skibet, saa er din Forpligtelse løst. Giv mig de hundrede Daler, og overlad saa Alt til mig.

Thor. Gid de hundrede Daler var i dem igjen!

Kari. Did skal de komme. Vær du angerløs i hvad der skeer, og ved friskt Mod, Thor! Husk bare paa, hvad du har lovet at gjøre af mig, Kari di eja.

Femte Scene.

(De Forrige. Helge og Kapellanen.)

Helge. Jeg er færdig, kjære Fader!

Thor. Naa, ja, ja! Gud velsigne dig!

Kapellanen. Man hører alt Lyden af Sværmen, som vandrer ned igjennem Dalen.

Ord, at faae jer Datters Kjæreste ombord — ombord, læg Mærke til det —, saa behøver I ingen Lygte mere.

(Kari slaaer Repps Lygte istykker, saa den falder i Vandet, og det bliver næsten ganske mørkt. Under Ankerhivninger og anden Sjøtummel falder Tæppet.)

Tredie Act.

(I denne Act bliver Scenen uforandret en Plan udenfor en Stue af svært Tømmer, beliggende i en Højdal, hvor man har et langt Perspektiv med Alpetinder i Baggrunden; Løvskov paa Tilskuernes høire Side, og paa den anden Side lige over for Stuen er en eller to mosbegroede Stene, saa store, at de kunne tjene til Sæde for Fire.)

Første Scene.

Helge. (Alene. Beskjæftiget med at pynte Indgangen til Stuen med Løv og Blomster.) Se der, Sigrids Navn i smaa Nyperoser og blaa Gentianer. Men at de ikke er her endnu? Det er allerede over Noon. Jeg faaer retlede dem med Luren. (Han blæser og lytter.) Tys! Der er Folk nærmere end jeg troede: jeg hører Heste slippes i Vænget . . . Mit Hjerte banker, saa jeg ikke kan komme af Stedet . . . Det er dem! Det er dem!

(Iler Kapellanen og Sigrid imøde.)

Anden Scene.

(Helge. Kapellanen. Sigrid. Helge og Sigrid ile hinanden imøde og omfavne hinanden tause.)

Helge. Og her, midt paa det vilde Fjeld, i denne usle Stue vil du leve med mig, Sigrid?

Sigrid. Har ikke du, Helge, opsøgt dette Sted for vor Lykke! Har ikke du bygget dette Tilflugtssted for vor Kjærlighed? Ak, se der mit Navn i Blommer over Døren! Men dit vil jeg flette ved Siden. Fortæl mig

Helge. Ja, det er nu just ikke saa rigtigt. Men hvad skal jeg gjøre? Paa et Jagtombrev efter Reensdyr var jeg kommen Solaas-Sæteren noget nær. Kjørene kjendte mig igjen, og paa hele Hjemvejen var det mig ikke muligt at blive dem kvit. Tilbage torde jeg heller ikke lede dem, for ikke at blive røbet for Lundastadfolkene, som laa paa Sæteren.

Kapellanen. (Leende.) Aa ja, nu kan det da være det samme, nu da du kan betragte disse to Kjør som Sigrids Hjemgifte.

Sigrid. Det er lidet, Helge. Jeg er nu fattig som du. Men, se her! Sæt nu op dit Navn ved Siden af mit.

(Helge fæster det over Døren og gaaer saa tilbage til sin forrige Plads.)

Tredie Scene.

De Forrige. Repp, Jepstrup og Svennoug.

(Idet Helge, Sigrid og Kapellanen betragte Udpyntningen paa Stuen, vise sig Repp, Jepstrup og Svennoug i Baggrunden paa samme Side, nemlig Tilskuernes Højre, listende sig frem med Ængstelighed. Repp, som faaer Øje paa Helge, gjør pludselig Tegn til de Andre at standse, og lægger saa sin Rifle an paa Helge.)

Sigrid. (Seer det, springer op skrigende.) Ah! Far min!

(Slaaer Riflepiben saaledes tilside, at Skuddet forfeiler Helge og slaaer an i Stue-Væggen. Sigrid besvimer. Helge iler til, og tager hende i sine Arme.)

Kapellanen. (Gribende Repp i Brystet og rystende ham.) Ha! Fredløse Mand! Hvad vilde du gjort?

Repp. (Koldt.) Skudt en bortløben Hund. Men I, Præst, I og mine Egne ere mig altid i Vejen. Pas Jer!

Kapellanen. Du truer, Fredløse?

Repp. Paa Fjeldet er den Fredløse Konge. — Saa I veed alt, at vi ere under Justitsens Tiltale for de usle Gaardhandeler, — og at Bygden nu er efter os?

Kapellanen. Repp, Repp! Hvad Jer angaaer, ikke blot for Gaardhandelerne, men for mere fra gamle Dage. Jo jeg maatte nok vide det først, siden det var mig, som underrettede Jer om Faren.

Repp. Det var Jer, Præst?

